Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α/7-6-2010):
Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα «Καλλικράτης»

Επιμέλεια έκδοσης:

Πάνος Ζυγούρης,
Νομικός Σύμβουλος Κ.Ε.Δ.Ε.

Γεώργιος Δανόπουλος,
Προϊστάμενος Νομικής Υπηρεσίας Ε.Ε.Τ.Α.Α.

Δήμητρα Κουτσούρη,
Σύμβουλος ΚΕΔΕ, τ. Γεν. Δ/ντρια Υπουργείου Εσωτερικών

Στη συγγραφή των κειμένων συνέπραξαν οι:
Ουρανία Μπερσίμη
Αικατερίνη Μήτσου
Σοφία Ρίζου
Αλεξάνδρα Κανελλοπούλου

Ε.Ε.Τ.Α.Α.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΕ

Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α/7-6-2010): Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα «Καλλικράτης»

Επικαιροποιημένη έκδοση με τις νεότερες νομοθετικές ρυθμίσεις και συναφή νομοθεσία

ΑΘΗΝΑ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2012

Πρόλογος του Υπουργού Εσωτερικών κ. Ευριπίδη Στυλιανίδη

Στην κρίσιμη οικονομική συγκυρία που βιώνει η χώρα μας, ο ρόλος που καλείται να διαδραματίσει η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι ιδιαίτερα σημαντικός.

Η κυβέρνηση εθνικής ευθύνης αναγνωρίζει τη μέχρι τώρα συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην αντιμετώπιση της κρίσης. Θεωρεί ότι είναι αναγκαία η εφαρμογή μιας πολιτικής Κοινωνικής Ασπίδας στον πόλεμο κατά της Φτώχειας, διότι οι ΟΤΑ διαθέτουν το πιο συγκροτημένο και αποτελεσματικό κοινωνικό δίκτυο για τη στήριξη των ομάδων της κοινωνίας που δοκιμάζονται.

Κεντρικός στόχος της οποιασδήποτε νέας μεταρρυθμιστικής προσπάθειας που θα έρθει να συμπληρώσει των «Καλλικράτη» ή να διορθώσει στρεβλώσεις του, είναι η επίτευξη της οικονομικής αυτοτέλειας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η δημιουργία νέων ευρηματικών χρηματοδοτικών εργαλείων, η θεσμοθέτηση των ισοσκελισμένων απολογισμών, η λειτουργία ενός κεντρικού παρατηρητηρίου ποιότητας που θα παρακολουθεί την επίτευξη των στόχων ανά Δήμο, όπως επίσης και η φορολογική αποκέντρωση θα επιτύχουν τη θεσμική αναβάθμιση των ΟΤΑ, την ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς τους, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του πολίτη και την ουσιαστική στήριξη της ελληνικής κοινωνίας που δοκιμάζεται.

Το Υπουργείο Εσωτερικών έχει ανοίξει ένα δημόσιο, άμεσο και διαρκή διάλογο με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και είναι έτοιμο να υιοθετήσει προτάσεις και λογικές που προκύπτουν από τη μέχρι τώρα εμπειρία και συμβάλλουν στην επίτευξη των παραπάνω στόχων.

Οι Δήμοι και οι Περιφέρειες πρέπει να είναι τα οχήματα με τα οποία θα περάσει η Ελλάδα στη νέα εποχή.

Πρόλογος του Προέδρου της ΚΕΔΕ κ. Κωνσταντίνου Ασκούνη

Ο Νόμος 3852/2010, πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», αποτέλεσε μία ευρεία μεταρρυθμιστική προσπάθεια, η οποία περιελάμβανε την αναμόρφωση της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τη θέσπιση και οργάνωση των αποκεντρωμένων γενικών γραμματειών όπως επίσης και τη δημιουργία εποπτικών και άλλων μηχανισμών.

Σε μία τέτοια προσπάθεια είναι λογικό να προκύψουν κενά, ασάφειες και σημεία που επιδέχονται περαιτέρω βελτιώσεις. Τους είκοσι μήνες εφαρμογής του «Καλλικράτη» οι Δήμοι της χώρας έχουν εντοπίσει και προτείνει πολλές διορθωτικές ή συμπληρωματικές ρυθμίσεις. Πολλές από τις επισημάνσεις αυτές έχουν γίνει αποδεκτές από την κυβέρνηση με αποτέλεσμα να παρατηρούνται συχνές νομοθετικές παρεμβάσεις από την έκδοση του Ν.3852/2010 και εφ' εξής.

Η ΚΕΔΕ, σε συνεργασία με την Ε.Ε.Τ.Α.Α., έχει επιμεληθεί ήδη την κωδικοποίηση του νόμου αυτού, ενσωματώνοντας στο κείμενό του νεότερες Νομοθετικές ρυθμίσεις. Η κωδικοποίηση αυτή, η οποία περιλαμβάνει και τις πρόσφατες εκτεταμένες τροποποιήσεις, ιδιαίτερα με το Ν.4071/2012, αποσκοπεί να αποτελέσει χρήσιμο βοήθημα στους αιρετούς, στα υπηρεσιακά στελέχη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και εν γένει τους απασχολούμενους με τα ζητήματα της αποκέντρωσης στη χώρα μας.

Είναι δεδομένο ότι υπάρχουν ακόμη αρκετές βελτιώσεις, οι οποίες πρέπει να συντελεστούν, ώστε το Νομοθετικό πλαίσιο για την λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να καταστεί περισσότερο ευέλικτο και αποτελεσματικό, προκειμένου να ανταποκριθεί στις ανάγκες της κοινωνίας και της εποχής.

Η ΚΕΔΕ θα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια επίτευξης του στόχου αυτού.

Πρόλογος του Προέδρου του Δ.Σ. της Ε.Ε.Τ.Α.Α. κ. Νικολάου Βαφειάδη

Η διοικητική μεταρρύθμιση που πραγματοποιήθηκε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης επηρεάζει καθοριστικά το μέλλον της Κρατικής Διοίκησης, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Τοπικών Κοινωνιών. Το Πρόγραμμα Καλλικράτης μπορεί να αποτελέσει μία σημαντική αλλαγή στην χώρα μας.

Με τη λειτουργία μιας επιχειρησιακά ικανής και υπεύθυνης Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού, το Διοικητικό Σύστημα της Ελλάδας εναρμονίζεται στις ευρωπαϊκές προδιαγραφές μιας σύγχρονης πολυεπίπεδης διακυβέρνησης.

Οι Καλλικρατικοί Δήμοι, έχουν ήδη αναλάβει θεσμικά να ανταποκριθούν σε ένα ευρύ φάσμα αρμοδιοτήτων που πρέπει να ασκούνται κοντά στον πολίτη. Και αναλαμβάνουν, όπως οφείλουν σημαντικό ρόλο στη παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.

Η αιρετή Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, μια τεράστια μεταρρύθμιση στη χώρα μας, αποτελεί το όχημα για την επιτάχυνση των αναπτυξιακών επιδόσεων της Ελλάδας, καθώς και την άμβλυνση διαπεριφερειακών, αλλά και ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων.

Απαραίτητες προς τούτο προϋποθέσεις η επιχειρησιακή ετοιμότητα και οι ανθρώπινοι και οικονομικοί πόροι.

Μετά από ένα χρόνο εμπειρίας από την εφαρμογή του έχει διαπιστωθεί η αναγκαιότητα για βελτίωση του Προγράμματος Καλλικράτης, με στόχο την περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη προς όφελος του πολίτη. Η Ε.Ε.Τ.Α.Α. διαθέτει το αναγκαίο για το σκοπό αυτό απόθεμα εμπειρίας και θα συμβάλλει προς αυτή την κατεύθυνση.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος του Υπουργού Εσωτερικών κ. Ευριπίδη Στυλιανίδη 7
Πρόλογος του Προέδρου της ΚΕΔΕ κ. Κωνσταντίνου Ασκούνη 9
Πρόλογος του Προέδρου του Δ.Σ. της Ε.Ε.Τ.Α.Α. κ. Νικολάου Βαφειάδη 11

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΣΥΣΤΑΣΗ - ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ 33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΥΣΤΑΣΗ - ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΗΜΩΝ 34
Άρθρο 1 Σύσταση δήμων 34
Άρθρο 2 Συγκρότηση δήμων 60
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΣΥΣΤΑΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ 62
Άρθρο 3 Σύσταση και συγκρότηση περιφερειών 62
Άρθρο 4 Σχέσεις δήμων και περιφερειών 66
Άρθρο 5 Σφραγίδα και σήμα 66
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ 67
Άρθρο 6 Σύσταση 67

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΠΡΩΤΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΔΗΜΟΙ 69
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ 69
Άρθρο 7 Δημοτικές αρχές 69
Άρθρο 8 Δημοτικές κοινότητες - Τοπικές κοινότητες - Όργανα 70

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ 71
Άρθρο 9 Διάρκεια δημοτικής περιόδου 71
Άρθρο 10 Εκλογικό δικαίωμα 72
Άρθρο 11 Άσκηση του εκλογικού δικαιώματος 73
Άρθρο 12 Εκλογικοί κατάλογοι 73
Άρθρο 13 Προσόντα εκλογιμότητας 74
Άρθρο 14 Κωλύματα και ασυμβίβαστα 74
Άρθρο 15 Ασυμβίβαστο εξαιτίας οφειλών 78
Άρθρο 16 Επαγγελματική δραστηριότητα του δημάρχου 78

Άρθρο 17 Αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής και έφοροι των αντιπροσώπων... 79
Άρθρο 18 Υποψηφιότητες ... 81
Άρθρο 19 Κατάρτιση συνδυασμών... 83
Άρθρο 20 Ανακήρυξη και κοινοποίηση συνδυασμών ... 85
Άρθρο 21 Αντικατάσταση υποψηφίων που παραιτήθηκαν ή απεβίωσαν ... 86
Άρθρο 22 Δικαιώματα συνδυασμών ... 87
Άρθρο 23 Πρόγραμμα της εκλογής ... 87
Άρθρο 24 Μορφή των ψηφοδελτίων... 88
Άρθρο 25 Εκλογικές περιφέρειες ... 88
Άρθρο 26 Περιεχόμενο των ψηφοδελτίων ... 89
Άρθρο 27 Σταυροί προτίμησης... 89
Άρθρο 28 Άκυρα ψηφοδέλτια ... 90
Άρθρο 29 Εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας για
την εκλογή βουλευτών ... 91
Άρθρο 30 Αριθμός συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας ... 91
Άρθρο 31 Επιτυχών - Επιλαχόντες συνδυασμοί - Εκλογή δημάρχου ... 92
Άρθρο 32 Κατανομή των εδρών του δημοτικού συμβουλίου ... 92
Άρθρο 33 Επανάληψη της ψηφοφορίας ... 95
Άρθρο 34 Κατανομή των εδρών του δημοτικού συμβουλίου
ανά εκλογική περιφέρεια ... 97
Άρθρο 35 Παραίτηση ή θάνατος υποψήφιου δημάρχου σε περίπτωση
επαναληπτικής ψηφοφορίας ... 99
Άρθρο 36 Κατανομή εδρών των συμβούλων της δημοτικής κοινότητας ... 99
Άρθρο 37 Εκλογή συμβούλων τοπικών κοινοτήτων και εκπροσώπου τοπικής
κοινότητας ... 100
Άρθρο 38 Τακτικοί και αναπληρωματικοί δημοτικοί σύμβουλοι -
Ισοψηφία... 101
Άρθρο 39 Τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι
της δημοτικής κοινότητας - Ισοψηφία... 102
Άρθρο 40 Τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι του συμβουλίου
των τοπικών κοινοτήτων και εκπρόσωποι τοπικών κοινοτήτων –
Ισοψηφία... 102
Άρθρο 41 Περιπτώσεις ισοψηφίας συνδυασμών ... 103
Άρθρο 42 Εξαγωγή και δημοσίευση των αποτελεσμάτων της εκλογής ... 103
Άρθρο 43 Έκθεση πρακτικών... 104

Άρθρο 44 Επικύρωση της εκλογής 105
Άρθρο 45 Δικαίωμα ένστασης 105
Άρθρο 46 Άσκηση ένστασης - Αρμόδιο δικαστήριο 106
Άρθρο 47 Περιεχόμενο της ένστασης 106
Άρθρο 48 Προθεσμία για την άσκηση ένστασης 106
Άρθρο 49 Διαδικασία εκδίκασης της ένστασης 107
Άρθρο 50 Αίτηση αναίρεσης 107
Άρθρο 51 Επανάληψη της εκλογής σε περίπτωση ακύρωσης 108
Άρθρο 52 Ορκωμοσία των δημοτικών αρχών 108
Άρθρο 53 Αποποίηση εκλογής 109
Άρθρο 54 Παραίτηση αιρετών 109
Άρθρο 55 Αναπλήρωση μελών 110
Άρθρο 56 Εκλογή εξαιτίας διάλυσης συμβουλίων 112
Άρθρο 57 Μεταβατικές διατάξεις 112

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ 113
Άρθρο 58 Αρμοδιότητες του δημάρχου 113
Άρθρο 59 Αντιδήμαρχοι 114
Άρθρο 60 Εκλογή νέου δημάρχου 116
Άρθρο 61 Υποχρεώσεις δημάρχου, αντιδημάρχου και μελών επιτροπών 118
Άρθρο 62 Σύσταση και λειτουργία εκτελεστικής επιτροπής 119
Άρθρο 63 Αρμοδιότητες 119
Άρθρο 64 Εκλογή προεδρείου δημοτικού συμβουλίου 120
Άρθρο 65 Αρμοδιότητες του δημοτικού συμβουλίου 123
Άρθρο 66 Δημοτικές παρατάξεις 123
Άρθρο 67 Σύγκληση του δημοτικού συμβουλίου 124
Άρθρο 68 Υποχρεώσεις των δημοτικών συμβούλων 127
Άρθρο 69 Λειτουργία του δημοτικού συμβουλίου 128
Άρθρο 70 Επιτροπές του δημοτικού συμβουλίου 128
Άρθρο 71 Δημοτικό κατάστημα, βιβλία, αρχεία και ιστοσελίδα 129
Άρθρο 72 Οικονομική επιτροπή - Αρμοδιότητες 130
Άρθρο 73 Επιτροπή ποιότητας ζωής - Αρμοδιότητες 132
Άρθρο 74 Συγκρότηση και εκλογή οικονομικής επιτροπής
και επιτροπής ποιότητας ζωής 134

Άρθρο 75 Λειτουργία της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής 136
Άρθρο 76 Δημοτική επιτροπή διαβούλευσης 138
Άρθρο 77 Συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης 140
Άρθρο 78 Συμβούλιο ένταξης μεταναστών 141

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ 143
Άρθρο 79 Πρόεδρος συμβουλίου δημοτικής κοινότητας 143
Άρθρο 80 Πρόεδρος συμβουλίου και εκπρόσωπος τοπικής κοινότητας 143
Άρθρο 81 Αρμοδιότητες προέδρου και αντιπροέδρου δημοτικής κοινότητας... 144
Άρθρο 82 Αρμοδιότητες προέδρου τοπικής κοινότητας – εκπροσώπου τοπικής κοινότητας 145
Άρθρο 83 Αρμοδιότητες συμβουλίου δημοτικής κοινότητας 146
Άρθρο 84 Αρμοδιότητες συμβουλίου τοπικής κοινότητας 148
Άρθρο 85 Συνέλευση κατοίκων τοπικής κοινότητας 150
Άρθρο 86 Προϋπολογισμός της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας Συμμετοχή του συμβουλίου στην κατάρτιση του επιχειρησιακού και τεχνικού προγράμματος του δήμου 151
Άρθρο 87 Διαδικασία υλοποίησης αποφάσεων συμβουλίου δημοτικής και τοπικής κοινότητας 152
Άρθρο 88 Σύγκληση του συμβουλίου τοπικής και δημοτικής κοινότητας..... 153
Άρθρο 89 Τόπος συνεδρίασης, απαρτία και λήψη αποφάσεων του συμβουλίου της τοπικής και δημοτικής κοινότητας 154
Άρθρο 90 Υποχρεώσεις συμβούλων τοπικών και δημοτικών κοινοτήτων 155
Άρθρο 91 Γραφείο τοπικής ή δημοτικής κοινότητας 155

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΑΙΡΕΤΩΝ..... 156
Άρθρο 92 Αντιμισθία αιρετών 156
Άρθρο 93 Ειδική άδεια κατά τη διάρκεια της θητείας των αιρετών του δήμου που έχουν την υπαλληλική ιδιότητα 157

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΜΕΤΑΒΙΒΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ 161
Άρθρο 94 Πρόσθετες αρμοδιότητες δήμων 161

Άρθρο 95 Άσκηση πρόσθετων αρμοδιοτήτων από τους δήμους 179
Άρθρο 96 Συμμετοχή δήμων σε προγράμματα 181
Άρθρο 97 Υπηρεσιακές μονάδες δήμων 181
Άρθρο 98 Διοικητική βοήθεια 182

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ - ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ 183
Άρθρο 99 Συμβάσεις διαδημοτικής ή διαβαθμιδικής συνεργασίας 183
Άρθρο 100 Προγραμματικές συμβάσεις 184
Άρθρο 101 Δίκτυα δήμων και περιφερειών 187
Άρθρο 102 Ιδρύματα-νομικά πρόσωπα δήμων και κοινοτήτων που συνενώνονται 187
Άρθρο 103 Σύσταση - Συγχώνευση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ... 188
Άρθρο 104 Σύνδεσμοι Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης που συνενώνονται 191
Άρθρο 105 Σύσταση διαβαθμιδικού συνδέσμου δήμων και περιφερειών 194
Άρθρο 106 Διοίκηση 195
Άρθρο 107 Επιχειρήσεις δήμων 196
Άρθρο 108 Επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού που συνενώνονται..... 196
Άρθρο 109 Συγχώνευση κοινωφελών επιχειρήσεων των νέων δήμων 197
Άρθρο 110 Συγχώνευση ανωνύμων εταιριών των νέων δήμων 200
Άρθρο 111 Προσαρμογή λοιπών επιχειρήσεων 200
Άρθρο 112 Ειδικές ρυθμίσεις 202

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ..... 205
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΑΡΧΕΣ - ΟΡΓΑΝΑ..... 205
Άρθρο 113 Περιφερειακές αρχές 205

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ 206
Άρθρο 114 Διάρκεια περιφερειακής περιόδου..... 206
Άρθρο 115 Κανόνες διεξαγωγής των εκλογών..... 206
Άρθρο 116 Εκλογικό δικαίωμα - Εκλογείς - Εκλόγιμοι 207
Άρθρο 117 Κωλύματα και ασυμβίβαστα 208

Άρθρο 118 Ασυμβίβαστο εξαιτίας οφειλών 211
Άρθρο 119 Επαγγελματική δραστηριότητα του περιφερειάρχη 212
Άρθρο 120 Υποψηφιότητες 212
Άρθρο 121 Κατάρτιση συνδυασμών 213
Άρθρο 122 Ανακήρυξη και κοινοποίηση συνδυασμών 216
Άρθρο 123 Αντικατάσταση υποψηφίων πριν από την εκλογή 216
Άρθρο 124 Δικαιώματα συνδυασμών και υποψηφίων 217
Άρθρο 125 Πρόγραμμα της εκλογής 218
Άρθρο 126 Υπολογισμός προθεσμιών 218
Άρθρο 127 Μορφή των ψηφοδελτίων 218
Άρθρο 128 Εκτύπωση και διανομή ψηφοδελτίων 218
Άρθρο 129 Περιεχόμενο ψηφοδελτίων 219
Άρθρο 130 Άκυρα ψηφοδέλτια 220
Άρθρο 131 Εκλογικοί φάκελοι 220
Άρθρο 132 Έναρξη και λήξη της ψηφοφορίας 221
Άρθρο 133 Ματαίωση της ψηφοφορίας 221
Άρθρο 134 Εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών 221
Άρθρο 135 Εκλογικές περιφέρειες 222
Άρθρο 136 Αριθμός συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας 222
Άρθρο 137 Επιτυχών συνδυασμός - Επιλαχόντες συνδυασμοί - Εκλογή περιφερειάρχη 223
Άρθρο 138 Κατανομή των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου 223
Άρθρο 139 Επανάληψη της ψηφοφορίας 226
Άρθρο 140 Κατανομή των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου ανά εκλογική περιφέρεια 228
Άρθρο 141 Παραίτηση ή θάνατος υποψήφιου περιφερειάρχη σε περίπτωση επαναληπτικής ψηφοφορίας 230
Άρθρο 142 Τακτικοί και αναπληρωματικοί περιφερειακοί σύμβουλοι - Ισοψηφία 230
Άρθρο 143 Περιπτώσεις ισοψηφίας συνδυασμών 231
Άρθρο 144 Εξαγωγή και δημοσίευση των αποτελεσμάτων της εκλογής 232
Άρθρο 145 Έκθεση πρακτικών 232
Άρθρο 146 Επικύρωση εκλογής 233

Άρθρο 147 Δικαίωμα ένστασης 233
Άρθρο 148 Άσκηση - Αρμόδιο δικαστήριο 233
Άρθρο 149 Περιεχόμενο της ένστασης 234
Άρθρο 150 Προθεσμία για την άσκηση ένστασης 234
Άρθρο 151 Διαδικασία εκδίκασης της ένστασης 235
Άρθρο 152 Αίτηση αναιρέσεως 235
Άρθρο 153 Επανάληψη της εκλογής σε περίπτωση ακύρωσης 236
Άρθρο 154 Ορκωμοσία των περιφερειακών αρχών 236
Άρθρο 155 Αποποίηση εκλογής 237
Άρθρο 156 Παραίτηση αιρετών 237
Άρθρο 157 Αντικατάσταση και αναπλήρωση συμβούλων 238
Άρθρο 158 Εκλογή εξαιτίας διάλυσης συμβουλίων 239

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ 241
Άρθρο 159 Αρμοδιότητες του περιφερειάρχη 241
Άρθρο 160 Αντιπεριφερειάρχες 243
Άρθρο 161 Αναπλήρωση και αντικατάσταση περιφερειάρχη ή αιρετού Αντιπεριφερειάρχη 244
Άρθρο 162 Εκλογή νέου περιφερειάρχη 245
Άρθρο 163 Αρμοδιότητες του περιφερειακού συμβουλίου 246
Άρθρο 164 Επιτροπές περιφερειακού συμβουλίου 247
Άρθρο 165 Συγκρότηση - Εκλογή προεδρείου του περιφερειακού συμβουλίου 248
Άρθρο 166 Παραίτηση 250
Άρθρο 167 Σύγκληση περιφερειακού συμβουλίου 251
Άρθρο 168 Λειτουργία περιφερειακού συμβουλίου - Περιφερειακές παρατάξεις 253
Άρθρο 169 Απαρτία και λήψη αποφάσεων 254
Άρθρο 170 Πρακτικά συνεδριάσεως 255
Άρθρο 171 Υποχρεώσεις συμβούλων 256
Άρθρο 172 Κώλυμα συμμετοχής σε συνεδρίαση 257
Άρθρο 173 Συγκρότηση εκτελεστικής επιτροπής 257
Άρθρο 174 Αρμοδιότητες της εκτελεστικής επιτροπής 258
Άρθρο 175 Οικονομική επιτροπή 259

Άρθρο 176 Αρμοδιότητες της οικονομικής επιτροπής 260
Άρθρο 177 Λειτουργία της οικονομικής επιτροπής 262
Άρθρο 178 Περιφερειακή επιτροπή διαβούλευσης 263
Άρθρο 179 Περιφερειακός συμπαραστάτης του πολίτη
και της επιχείρησης 264

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ ΘΕΣΗ 267
Άρθρο 180 Καταστατική θέση αιρετών της περιφέρειας 267
Άρθρο 181 Αντιμισθία 267
Άρθρο 182 Ειδική άδεια κατά τη διάρκεια της θητείας των αιρετών της
περιφέρειας 269
Άρθρο 183 Ειδική άδεια απουσίας για την άσκηση των καθηκόντων
του περιφερειακού συμβούλου 270
Άρθρο 184 Αποζημιώσεις – Δαπάνες μετακίνησης – Λοιπά έξοδα 271
Άρθρο 185 Απολογισμός πεπραγμένων του περιφερειάρχη
και της εκτελεστικής επιτροπής 272

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ 273
Άρθρο 186 Αρμοδιότητες περιφερειών 273
Άρθρο 187 Μεταβίβαση άσκησης πρόσθετων αρμοδιοτήτων στις περιφέρειες ... 311
Άρθρο 188 Παροχή γνώμης της περιφέρειας για ειδικά θέματα 311
Άρθρο 189 Προθεσμία για την έκδοση απόφασης ή παροχή γνώμης
από άλλες αρχές προς την περιφέρεια 312
Άρθρο 190 Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης
Σύσταση - Σκοπός - Αρμοδιότητες 312
Άρθρο 191 Διοίκηση - Όργανα - Αρμοδιότητες αυτών 314
Άρθρο 192 Πόροι - Οικονομική διαχείριση 315
Άρθρο 193 Οργάνωση - Κανονισμοί - Προσωπικό 316

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ – ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ 318
Άρθρο 194 Επιχειρήσεις περιφερειών 318
Άρθρο 195 Κανόνες σύστασης 320
Άρθρο 196 Κανόνες λειτουργίας αστικών εταιριών μη κερδοσκοπικού
χαρακτήρα της περιφέρειας 321
Άρθρο 197 Ειδικές ρυθμίσεις για τις επιχειρήσεις των περιφερειών 322

Άρθρο 198 Επιχειρήσεις των καταργούμενων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και νομαρχιακών διαμερισμάτων 323
Άρθρο 199 Μεταβατικές ρυθμίσεις για τις περιφερειακές επιχειρήσεις - Μετατροπή - Λύση επιχειρήσεων 323
Άρθρο 200 Ιδρύματα 325
Άρθρο 201 Νομικά πρόσωπα καταργούμενων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και νομαρχιακών διαμερισμάτων 325
Άρθρο 202 Δίκτυα περιφερειών 327
Άρθρο 203 Διεθνείς συνεργασίες περιφερειών 327

ΜΕΡΟΣ Δ΄
ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΟΙ ΔΗΜΟΙ - ΝΗΣΙΩΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ 329
Άρθρο 204 Αρμοδιότητες νησιωτικών δήμων 329
Άρθρο 205 Αρμοδιότητες νησιωτικών περιφερειών 334
Άρθρο 206 Τρόπος άσκησης αρμοδιοτήτων 335
Άρθρο 207 Νησιωτικές δημοτικές κοινότητες 336
Άρθρο 208 Ερευνητικό Ινστιτούτο Νησιωτικής Πολιτικής 337
Άρθρο 209 Τρόπος άσκησης αρμοδιοτήτων στους ορεινούς δήμους 338

ΜΕΡΟΣ Ε΄
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ 341
Άρθρο 210 Μητροπολιτικές λειτουργίες 341
Άρθρο 211 Διαχείριση στερεών αποβλήτων της Μητροπολιτικής Περιφέρειας 345
Άρθρο 212 Οργάνωση μητροπολιτικής περιφέρειας Αττικής 346
Άρθρο 213 Οργάνωση μητροπολιτικής ενότητας Θεσσαλονίκης 347

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄
ΕΠΟΠΤΕΙΑ 349
Άρθρο 214 Αρχές 349
Άρθρο 215 Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. – Αρμοδιότητες 349
Άρθρο 216 Ελεγκτής Νομιμότητας 349
Άρθρο 217 Προσωπικό Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. 351
Άρθρο 218 Διάρθρωση Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. 351
Άρθρο 219 Υπηρεσιακό Συμβούλιο 352

Άρθρο 220 Υπηρεσιακές μεταβολές- βαθμολογική εξέλιξη 352
Άρθρο 221 Πειθαρχικά όργανα και αρμοδιότητες 353
Άρθρο 222 Οργάνωση Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. 354
Άρθρο 223 Συμβούλιο Ελεγκτών Νομιμότητας 354
Άρθρο 224 Εκτελεστότητα των πράξεων 355
Άρθρο 225 Υποχρεωτικός έλεγχος νομιμότητας 355
Άρθρο 226 Αυτεπάγγελτος έλεγχος νομιμότητας 356
Άρθρο 227 Ειδική διοικητική προσφυγή - Αιτήσεις θεραπείας 357
Άρθρο 228 Αναστολή εκτέλεσης 358
Άρθρο 229 Επιτόπιοι Έλεγχοι - Ετήσια έκθεση 358
Άρθρο 230 Δημοσίευση αποφάσεων του Ελεγκτή Νομιμότητας 359
Άρθρο 231 Υποχρέωση συμμόρφωσης 359
Άρθρο 232 Αστική ευθύνη 360
Άρθρο 233 Πειθαρχική ευθύνη 361
Άρθρο 234 Πειθαρχική διαδικασία 362
Άρθρο 235 Ιδιάζουσα δωσιδικία - Εξαίρεση από τη συνοπτική διαδικασία 363
Άρθρο 236 Έκπτωση εξαιτίας καταδίκης 364
Άρθρο 237 Παύση 365
Άρθρο 238 Έλεγχος νομιμότητας πράξεων Ο.Τ.Α. - Αστική και πειθαρχική ευθύνη αιρετών μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. 366
Άρθρο 239 Μετάταξη του υπηρετούντος σε κρατικές περιφέρειες και λοιπές υπηρεσίες προσωπικού στις Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας Ο.Τ.Α. 367
Άρθρο 240 Τοποθέτηση αποφοίτων Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης σε Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας Ο.Τ.Α. 371

ΜΕΡΟΣ Ζ΄
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ 373
Άρθρο 241 Οργανισμός 373
Άρθρο 242 Εκτελεστικός Γραμματέας 375
Άρθρο 243 Ειδικοί σύμβουλοι και συνεργάτες 377
Άρθρο 244 Πρόσληψη προσωπικού – Διαδικασία πρόσληψης 378
Άρθρο 245 Προϊστάμενοι – Τοποθετήσεις – Μετακινήσεις 381

Άρθρο 246 Μετατάξεις 382
Άρθρο 247 Αποσπάσεις 384
Άρθρο 248 Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων 386
Άρθρο 249 Υπηρεσιακό Συμβούλιο 387
Άρθρο 250 Θητεία 389
Άρθρο 251 Εκπροσώπηση των φύλων 389
Άρθρο 252 Πειθαρχικό Δίκαιο – Δικαιοδοσία 389
Άρθρο 253 Ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα 390
Άρθρο 254 Κατάταξη προσωπικού συνενούμενων δήμων και κοινοτήτων σε νεοσύστατους δήμους 391
Άρθρο 255 Μεταφορά προσωπικού νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων στις περιφέρειες 392
Άρθρο 256 Μετάταξη προσωπικού σε περιφέρειες 393
Άρθρο 257 Μετάταξη προσωπικού σε δήμους 395
Άρθρο 258 Μετάταξη προσωπικού τμημάτων τεχνικών υπηρεσιών δήμων και κοινοτήτων των περιφερειών στο δήμο της έδρας του νομού 399

ΜΕΡΟΣ Η΄
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ 401
Άρθρο 259 Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι δήμων 401
Άρθρο 260 Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι περιφερειών 403
Άρθρο 261 Φορολογική δημοσιονομική αποκέντρωση 406
Άρθρο 262 Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης 406
Άρθρο 263 Λογαριασμός εξυγίανσης και αλληλεγγύης της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης 410
Άρθρο 264 Πιστοληπτική πολιτική - Διαδικασία συνομολόγησης δανείου από δήμους και περιφέρειες 411
Άρθρο 265 Προϋποθέσεις και όροι δανεισμού 412
Άρθρο 266 Προγραμματισμός, προϋπολογισμός και θέματα οικονομικής διαχείρισης των νέων δήμων 413
Άρθρο 267 Μεταβατικές διατάξεις οικονομικής διαχείρισης δήμων 415
Άρθρο 268 Προγραμματισμός, προϋπολογισμός – λογιστικό σύστημα περιφερειών 417
Άρθρο 269 Μεταβατικές διατάξεις οικονομικής διαχείρισης περιφερειών 421

Άρθρο 270 Κόστος μεταφοράς αρμοδιοτήτων στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση 422
Άρθρο 271 Περιουσία των δήμων 422
Άρθρο 272 Μεταβατική διάταξη 422
Άρθρο 273 Περιουσία περιφερειών 423
Άρθρο 274 Μεταβατική διάταξη 423
Άρθρο 275 Προληπτικός έλεγχος Ελεγκτικού Συνεδρίου 424
Άρθρο 276 Κατασταλτικός έλεγχος Ελεγκτικού Συνεδρίου 424
Άρθρο 277 Έλεγχος είσπραξης εσόδων 425
Άρθρο 278 Προληπτικός έλεγχος συμβάσεων 426
Άρθρο 279 Αίτηση ανάκλησης 427

ΜΕΡΟΣ Θ΄
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ 429
Άρθρο 280 Αρμοδιότητες Αποκεντρωμένης Διοίκησης 429

ΜΕΡΟΣ Ι΄
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ»
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.» 439
Άρθρο 281 Πρόγραμμα Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.» 441

ΜΕΡΟΣ ΙΑ΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ - ΤΕΛΙΚΕΣ - ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ - ΚΑΤΑΡΓΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ 445
Άρθρο 282 Γενικές μεταβατικές διατάξεις 445
Άρθρο 283 Τελικές ρυθμίσεις 450
Άρθρο 284 Ρυθμίσεις ειδικών θεμάτων 459
Άρθρο 285 Καταργούμενες διατάξεις 464
Άρθρο 286 Έναρξη ισχύος 465

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ν. 3840/2010 (ΦΕΚ 53 Α΄/ 31-3-2010): Αποκέντρωση, απλοποίηση και ενί-σχυση της αποτελε-σματικότητας των διαδικασιών του Εθνικού Στρα-τηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013 και άλλες διατάξεις 467
Άρθρο 7 467

2. Ν. 3854/2010 (ΦΕΚ 94 Α/23-6-2010):
Τροποποίηση της νομοθεσίας για την εναλλακτική δια-χείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και τον Εθνικό Οργανισμό Εναλλακτικής Διαχείρισης Συ-σκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) και άλλες διατάξεις 469

Άρθρο 9 (Ρυθμίσεις σχετικές με Φο.Δ.Σ.Α.) 469

3. Ν. 3861/2010 (ΦΕΚ 112 Α/13-7-2010):
Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο «Πρό-γραμμα Διαύγεια» και άλλες διατάξεις 470

Άρθρο 2 Πεδίο εφαρμογής 470

4. Ν. 3879/2010 (ΦΕΚ 163 Α/21-9-2010): Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις» 474

Άρθρο 7 Η Δια Βίου Μάθηση στις περιφέρειες 474

Άρθρο 8 Η Δια Βίου Μάθηση στους δήμους 475

Άρθρο 21 Προγραμματικές Συμβάσεις Δια Βίου Μάθησης 477

Άρθρο 22 Συμμετοχή της σχολικής κοινότητας και της τοπικής κοινωνίας 478

Άρθρο 23 Ρύθμιση θεμάτων λαϊκής επιμόρφωσης και επαγγελματικής κατάρτισης 479

5. Ν. 3887/2010 (ΦΕΚ 174 Α/30-9-2010):
Οδικές εμπορευματικές μεταφορές 482

Άρθρο 16 (Ρυθμίσεις σχετικές με μεταφορά μαθητών) 482

6. Ν. 3897/2010 (ΦΕΚ 208 Α/10-12-2010):
Σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Οδικής Ασφάλειας και Γενικής Διεύθυνσης Οδικής Ασφάλειας, εποπτεία και βελτίωση του θεσμού του τεχνικού ελέγχου οχημάτων για την προαγωγή της Οδικής Ασφάλειας και την προστασία του περιβάλλοντος, κύρωση Σύμβασης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ο.Α.Σ.Θ. και άλλες διατάξεις 483

Άρθρο 22 (Ρυθμίσεις σχετικές με θέματα πολεοδομίας που συμπληρώνουν αντίστοιχες πολεοδομικής φύσεως ρυθμίσεις του ν.3852/2010) Ρύθμιση θεμάτων του ν. 3843/2010 483

7. Ν.3937/2011 (ΦΕΚ 60 Α/31-3-2011):
Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις 485

Άρθρο 25 485

Άρθρο 29 486

Άρθρο 30 Εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης για την εξυπηρέτηση των υδρευτικών αναγκών των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης των νησιών του Αιγαίου 488

Άρθρο 33 Τροποποιήσεις του άρθρου 22 του ν. 3897/2010 489

Άρθρο 34 489

8. Ν. 3938/2011 (ΦΕΚ 61 Α/31-3-2011): Σύσταση Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και άλλες διατάξεις 490

Άρθρο 26 Ειδικές ρυθμίσεις 490

9. Ν. 3943/2011 (ΦΕΚ 66 Α/31-3-2011): Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, στελέχωση των ελεγκτικών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών 492

Άρθρο 21 Λοιπές διατάξεις εισοδήματος 492

Άρθρο 28
Συμπλήρωση διατάξεων για το αποδεικτικό ενημερότητας χρεών και φορολογικών υποχρεώσεων προς το Δημόσιο 492

Άρθρο 49 Άλλες διατάξεις 494

10. Ν. 3961/2011 (ΦΕΚ 97 Α/29-4-2011): Τροποποίηση του ν. 3126/2003 για την ποινική ευθύνη των Υπουργών και άλλες διατάξεις 500

Άρθρο 8 500

11. Ν. 3965/2011 (ΦΕΚ 113 Α/18-5-2011): Αναμόρφωση πλαισίου λειτουργίας Ταμείου αρακαταθηκών και Δανείων, Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους, Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, σύσταση Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας και άλλες διατάξεις 501

Άρθρο 1 Λειτουργικός διαχωρισμός δραστηριοτήτων 501

Άρθρο 2 Κανόνες λειτουργίας 502

Άρθρο 3 Απόσχιση κλάδου εμπορικών δραστηριοτήτων 503

12. Ν. 3966/2011 (ΦΕΚ 118 Α / 24.05.2011): Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων 'ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ' και λοιπές διατάξεις» 505

Άρθρο 58 Λοιπά θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης 505

Άρθρο 59 Λοιπές διατάξεις 508

13. Ν. 3979/2011 (ΦΕΚ 138 Α΄ / 16-6-2011):
Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και άλλες διατάξεις 509
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ 509

Άρθρο 41 Ώρες εργασίας υπαλλήλων Δημοσίου, Ο.Τ.Α. και λοιπών Ν.Π.Δ.Δ. 509

Άρθρο 42 Θέματα διαχείρισης στερεών αποβλήτων 511

Άρθρο 43 Ρυθμίσεις οικονομικών θεμάτων Ο.Τ.Α. 511

Άρθρο 44 Θεσμικά Ζητήματα Ο.Τ.Α. 513

Άρθρο 45 Ρυθμίσεις θεμάτων προσωπικού Ο.Τ.Α. 513

Άρθρο 47 Θέματα Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης 516

Άρθρο 48 Καταργούμενες διατάξεις 518

Άρθρο 49 Κατά προτεραιότητα καταβολή αποδοχών προσωπικού των δήμων 519

Άρθρο 50 Αναγνώριση προϋπηρεσίας για βαθμολογική εξέλιξη του προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που μεταφέρθηκε στους ΟΤΑ α΄ βαθμού 520

Άρθρο 52 Μετάταξη προσωπικού πρώην ΤΥΔΚ από Δήμο Πειραιά σε περιφερειακή ενότητα Πειραιά 520

Άρθρο 53 Μετατάξεις, μεταφορές, αποσπάσεις υπαλλήλων ΚΕΠ που πάσχουν από δυσίατα ή ανίατα νοσήματα 521

Άρθρο 54 Διαδικασία καταβολής κύριας οφειλής και προστίμων τρίτων προς δήμους 521

Άρθρο 56 Δημοσιοποίηση των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης υπόχρεων προσώπων – Ψηφιακή διακίνηση της δημοσιευτέας ύλης προς το Εθνικό Τυπογραφείο 523

Άρθρο 58 Μετάταξη υπαλλήλων ΟΤΑ α βαθμού σε υπηρεσίες του δημοσίου και ΝΠΔΔ και αντιστρόφως 523

Άρθρο 59 Υποχρεωτική μετάταξη πλεονάζοντος προσωπικού ΟΤΑ α΄ βαθμού 524

Άρθρο 61 Σύναψη δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαριότητας 525

Άρθρο 62 Κατάργηση θέσεως Ειδικού Γραμματέα 525

14. Ν. 3982/2011 (ΦΕΚ 143 Α΄ / 17-6-2011):
Απλοποίηση της αδειοδότησης τεχνικών, επαγγελματικών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων και επιχειρηματικών πάρκων και άλλες διατάξεις 526
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ 526
Άρθρο 58 Διοίκηση και διαχείριση 526

15. Ν. 3996/11 (ΦΕΚ 170 Α/5-8-2011)
Αναμόρφωση του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας, ρυθμίσεις θεμάτων Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις 527
Άρθρο 90 527

16. Ν. 4002/11 (ΦΕΚ 180 Α/22-8-2011)
Τροποποίηση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου - Ρυθμίσεις για την ανάπτυξη και τη δημοσιο νομική εξυγίανση - Θέματα αρμοδιότητας Υπουργείων Οικονομικών, Πολιτισμού και Τουρισμού και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης 528
Άρθρο 69 Καθαρισμός σχολικών μονάδων 528

17. Ν. 4015/11 (ΦΕΚ 210 Α/21-9-2011)
Θεσμικό πλαίσιο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, τις συλλογικές οργανώσεις και την επιχειρηματικότητα του αγροτικού κόσμου - Οργάνωση της εποπτείας του Κράτους 529
Άρθρο 9 Αγροδιατροφικές συμπράξεις της Περιφέρειας 529
Άρθρο 16 Τροποποιούμενες διατάξεις του ν. 2810/2000 «Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις» (Α΄ 61) 530
«**Άρθρο 1** Ορισμός - Σκοπός - Νομική Μορφή Διαβάθμιση - Δραστηριότητες 530
«**Άρθρο 5** Μέλη 4 531
«**Άρθρο 7** Δικαιώματα και υποχρεώσεις μελών 532
«**Άρθρο 8** Συνεταιριστικό κεφάλαιο - Συνεταιρική μερίδα 533
«**Άρθρο 14** Διοικητικό Συμβούλιο 534
«**Άρθρο 15** Αρχαιρεσίες 536
«**Άρθρο 17** Έλεγχος 538
«**Άρθρο 23** Λύση 540
«**Άρθρο 34** Ποινικές Διατάξεις 540

18. Ν. 4018/2011 (ΦΕΚ 215 Α/30-9-2011)
Αναδιοργάνωση του συστήματος αδειοδότησης για τη διαμονή αλλοδαπών στη χώρα υπό όρους αυξημένης ασφάλειας, ρυθμίσεις θεμάτων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών 542

Άρθρο 8 Ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας της Περιφέρειας Αττικής 542

Άρθρο 9 Θεσμικά θέματα Ο.Τ.Α. 544

Άρθρο 11 Θέματα προσωπικού Ο.Τ.Α. 546

Άρθρο 12 Ρυθμίσεις οικονομικών θεμάτων 547

19. Ν. 4019/2011 (ΦΕΚ 216 Α/30-9-2011)
Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις 549

Άρθρο 12 Δίκτυα Συνεργασίας, Δυνατότητα Συμπράξεων και Προγραμματικές Συμφωνίες 549

20. Ν. 4024/11 (ΦΕΚ 226 Α/27-10-2011)
Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο - βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015 550

Άρθρο 40 Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείων Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Εσωτερικών. 550

« **Άρθρο 209** Προσωπικό για εκτέλεση έργων με αυτεπιστασία 552

21. Ν. 4038/2012 (ΦΕΚ 14 Α/2-2-2012)
Επείγουσες ρυθμίσεις που αφορούν την εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015 557

Άρθρο 2 Επείγουσες ρυθμίσεις για την εξυγίανση των δήμων και των περιφερειών και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών .. 557

Άρθρο 4 Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων και της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών 560

Άρθρο 12 Κυρώσεις για παραβάσεις διατάξεων υπαίθριου εμπορίου 560

Άρθρο 14 Ρυθμίσεις υπαίθριου εμπορίου και λαϊκών αγορών 563

22. Ν. 4039/12 (ΦΕΚ 15 Α/2-2-2012)
Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό 565

23. Ν. 4042/12 (ΦΕΚ 24 Α/13-2-2012)
Ποινική προστασία του περιβάλλοντος - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ - Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ - Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής..... 566

Άρθρο 35 Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων.. 566

Άρθρο 64 Διάταξη σχετικά με την ανανέωση των Διοικητικών Συμβουλίων των ΦΟΔΣΑ..... 568

24. Ν. 4047/12 (ΦΕΚ 31 Α/23-2-2012)Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015 και του Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2011» και της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρυθμίσεις κατεπειγόντων θεμάτων εφαρμογής του ν. 4024/2011 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο - βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015» και των Υπουργείων Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Εσωτερικών, Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων που αφορούν την εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015» και άλλες διατάξεις..... 569

Άρθρο πρώτο..... 569

Άρθρο 1 Αναστολή πλειστηριασμών 569

Άρθρο 2 Συμπλήρωση διατάξεων για το Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών (Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε.)..... 570

Άρθρο 3 Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων του ν. 4024/2011 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο - βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015» 574

Άρθρο 4 Επείγουσες διατάξεις εφαρμογής του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων..... 576

Άρθρο 5 Ρυθμίσεις επειγόντων θεμάτων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, της Γενικής Γραμματείας Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων και της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών..... 577

Άρθρο δεύτερο 578

Άρθρο 1 Ρυθμίσεις κατεπειγόντων θεμάτων εφαρμογής του ν. 4024/2011 και του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης 579

Άρθρο 2 Ρυθμίσεις επειγόντων θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών 583

25. Ν. 4049/12 (ΦΕΚ 35 Α/23-2-2012)
Αντιμετώπιση της βίας στα γήπεδα, του Ντόπινγκ, των προσυνεννοημένων αγώνων και λοιπές διατάξεις 585

26. Ν. 4051/2012 (ΦΕΚ 40 Α/29-2-2012)
Ρυθμίσεις συνταξιοδοτικού περιεχομένου και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις εφαρμογής του Μνημονίου Συνεννόησης του ν. 4046/2012 586

Άρθρο 2 Τροποποίηση Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2012 586

Άρθρο 3 Ρυθμίσεις θεμάτων Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής 591

«**Άρθρο 131** 591

27. Ν. 4052/12 (ΦΕΚ 41 Α/1-3-2012)
Νόμος αρμοδιότητας Υπουργείων Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για εφαρμογή του νόμου «Έγκριση των Σχεδίων Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος, του Σχεδίου του Μνημονίου Συνεννόησης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος και άλλες επείγουσες διατάξεις για τη μείωση του δημοσίου χρέους και τη διάσωση της εθνικής οικονομίας» και άλλες διατάξεις 593

28. Ν. 4053/12 (ΦΕΚ 44 Α/7-3-2012)
Ρύθμιση λειτουργίας της ταχυδρομικής αγοράς, θεμάτων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και άλλες διατάξεις 593

Άρθρο 34 593

Άρθρο 94 Μεταβατικές διατάξεις 593

Άρθρο 23 Όροι και προϋποθέσεις για την παραχώρηση κατά κυριότητα ή χρήση αθλητικών εγκαταστάσεων προς Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού .. 593

Άρθρο 35 593

«**Άρθρο 28** 594

29. Ν. 4056/12 (ΦΕΚ 52 Α/12-3-2012)
Ρυθμίσεις για την κτηνοτροφία και τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και άλλες διατάξεις 594

Άρθρο 17 Διαχείριση ανεπιτηρήτων παραγωγικών ζώων (αιγοπρόβατα και βοοειδή) 594

30. Ν. 4061/12 (ΦΕΚ 66 Α/22-3-2012)
Διαχείριση και προστασία ακινήτων Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων και λοιπές διατάξεις 596

Άρθρο 4 Παραχωρήσεις ακινήτων 596

Άρθρο 5 Εκμίσθωση λατομείων 598

Άρθρο 6 Παραχώρηση της χρήσης για κοινωφελείς σκοπούς 598

31. Ν. 4071/12 (ΦΕΚ 85 Α/11-4-2012)
Ρυθμίσεις για την τοπική ανάπτυξη, την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση Ενσωμάτωση Οδηγίας 2009/50/ΕΚ 599

Άρθρο 7 Καταστατική θέση των αιρετών 599

Άρθρο 8 Αρμοδιότητες δήμων και περιφερειών 599

Άρθρο 9 Οικονομικά ζητήματα των δήμων 600

Άρθρο 10 Ρυθμίσεις για τις Επιχειρήσεις των ΟΤΑ 604

Άρθρο 11 Δημοτικές επιχειρήσεις με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού 607

Άρθρο 12 Θέματα προσωπικού ΟΤΑ 607

Άρθρο 13 Σύσταση Περιφερειακών Συνδέσμων Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων 614

Άρθρο 14 Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Νήσων 616

Άρθρο 15 Όργανα διοίκησης και αρμοδιότητες των οργάνων των περιφερειακών συνδέσμων ΦΟΔΣΑ 617

Άρθρο 16 Διαδικασία συγχώνευσης φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων 618

Άρθρο 17 Λειτουργικά ζητήματα ΦΟΔΣΑ- Θέματα προσωπικού 621

Άρθρο 18 Ρύθμιση θεμάτων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων 626

Άρθρο 19 Λοιπές Διατάξεις 629

«**Άρθρο 131** 632

Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α/7-6-2010): Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΣΥΣΤΑΣΗ - ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Οι δήμοι και οι περιφέρειες συγκροτούν τον πρώτο και δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης και ως έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας αποτελούν θεμελιώδη θεσμό του δημόσιου βίου των Ελλήνων, όπως αυτός κατοχυρώνεται από τις διατάξεις του άρθρου 102 του Συντάγματος και του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας που κυρώθηκε με το ν. 1850/1989 (ΦΕΚ 144 Α΄).

Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις συγκροτούνται ως ενιαίες μονάδες για τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες του κράτους και ασκούν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα στις κρατικές υποθέσεις της περιφέρειάς τους, σύμφωνα με το άρθρο 101 του Συντάγματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΥΣΤΑΣΗ - ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΗΜΩΝ

Άρθρο 1
Σύσταση δήμων

1. Οι δήμοι είναι αυτοδιοικούμενα κατά τόπο νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και αποτελούν τον πρώτο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης.
2. Οι πρωτοβάθμιοι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης συνιστώνται ανά νομό ως εξής:

1. ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Αγρινίου με έδρα το Αγρίνιο αποτελούμενος από τους δήμους α. Αγρινίου β. Παραβόλας γ. Παρακαμπυλίων δ. Στράτου ε. Νεάπολης στ. Αγγελοκάστρου ζ. Παναιτωλικού η. Αρακύνθου θ. Μακρύνειας και ι. Θεστιέων, οι οποίοι καταργούνται.

2. Δήμος Άκτιου - Βόνιτσας με έδρα τη Βόνιτσα αποτελούμενος από τους δήμους α. Ανακτόριου β. Παλαίρου και γ. Μεδεώνος, οι οποίοι καταργούνται.

3. Δήμος Ξηρομέρου με έδρα τον Αστακό αποτελούμενος από τους δήμους α. Αστακού β. Φυτειών και γ. Αλυζίας, οι οποίοι καταργούνται.

4. Δήμος Ναυπακτίας με έδρα τη Ναύπακτο αποτελούμενος από τους δήμους α. Ναυπάκτου β. Αποδοτιάς γ. Πυλλήνης δ. Πλατάνου ε. Αντιρρίου και στ. Χάλκειας, οι οποίοι καταργούνται.

5. Δήμος Αμφιλοχίας με έδρα την Αμφιλοχία αποτελούμενος από τους δήμους α. Αμφιλοχίας β. Ινάχου και γ. Μενιδίου, οι οποίοι καταργούνται.

6. Δήμος Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου με έδρα το Μεσολόγγι αποτελούμενος από τους δήμους α. Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου β. Οινιάδων και γ. Αιτωλικού, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Στο δήμο Θέρμου δεν επέρχεται καμία μεταβολή. Γ. Ο Δήμος Θέρμου χαρακτηρίζεται ως ορεινός.

2. ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ
   Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:
      1. Δήμος Ναυπλιέων με έδρα το Ναύπλιο αποτελούμενος από τους δήμους α. Ναυπλιέων β. Νέας Τίρυνθας γ. Μιδέας και δ. Ασίνης, οι οποίοι καταργούνται.
      2. Δήμος Ερμιονίδας με έδρα το Κρανίδι αποτελούμενος από τους δήμους α. Ερμιόνης και β. Κρανιδίου, οι οποίοι καταργούνται.
      3. Δήμος Επιδαύρου με έδρα το Ασκληπιείο και ιστορική έδρα την Αρχαία Επίδαυρο αποτελούμενος από τους δήμους α. Ασκληπιείου και β. Επιδαύρου, οι οποίοι καταργούνται.
      4. Δήμος Άργους – Μυκηνών με έδρα το Άργος και ιστορική έδρα τις Μυκήνες αποτελούμενος από τους δήμους α. Άργους β. Νέας Κίου γ. Λέρνας δ. Μυκηναίων ε. Κουτσοποδίου στ. Λυρκείας και τις κοινότητες α. Αχλαδόκαμπου β. Αλέας οι οποίοι καταργούνται.
   Β. Ο δήμος Επιδαύρου χαρακτηρίζεται ως ορεινός.

3. ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ
   Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:
      1. Δήμος Τρίπολης με έδρα την Τρίπολη αποτελούμενος από τους δήμους α. Τρίπολης β. Τεγέας γ. Σκιρίτιδας δ. Μαντινείας ε. Κορυθίου στ. Φαλάνθου ζ. Λεβιδίου και η. Βαλτετσίου, οι οποίοι καταργούνται.
      2. Δήμος Νότιας Κυνουρίας με έδρα το Λεωνίδιο αποτελούμενος από τους δήμους α. Λεωνιδίου β. Τυρού και την κοινότητα Κοσμά, οι οποίοι καταργούνται.
      3. Δήμος Γορτυνίας με έδρα τη Δημητσάνα αποτελούμενος από τους δήμους α. Δημητσάνης β. Ηραίας γ. Λαγκαδίων δ. Τρικολώνων ε. Κοντοβαζαίνης στ. Τροπαίων ζ. Κλείτορος και η. Βυτίνας, οι οποίοι καταργούνται.
      4. Δήμος Μεγαλόπολης με έδρα τη Μεγαλόπολη αποτελούμενος από τους δήμους α. Μεγαλόπολης β. Γόρτυνος και γ. Φαλαισίας, οι οποίοι καταργούνται.
   Β. Στο δήμο Βόρειας Κυνουρίας δεν επέρχεται καμία μεταβολή.
   Γ. Οι δήμοι Νότιας Κυνουρίας και Βόρειας Κυνουρίας χαρακτηρίζονται ως ορεινοί.

4. ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ
   Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Αρταίων με έδρα την Άρτα αποτελούμενος από τους δήμους α. Αρταίων β. Αμβρακικού γ. Βλαχέρνας δ. Φιλοθέης και ε. Ξηροβουνίου, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Νικολάου Σκουφά με έδρα το Πέτα και ιστορική έδρα το Κομμένο αποτελούμενος από τους δήμους α. Πέτα β. Αράχθου γ. Κομποτίου και την κοινότητα Κομμένου, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Γεωργίου Καραϊσκάκη με έδρα την Άνω Καλεντίνη και ιστορική έδρα τις πηγές Τετραφυλίας αποτελούμενος από τους δήμους α. Ηρακλείας β. Γεωργίου Καραϊσκάκη και γ. Τετραφυλίας, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Κεντρικών Τζουμέρκων με έδρα το Βουλγαρέλι αποτελούμενος από τους δήμους α. Αθαμανίας β. Αγνάντων και τις κοινότητες α. Θεοδωριανών β. Μελισσουργών, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Οι δήμοι Γεωργίου Καραϊσκάκη και Κεντρικών Τζουμέρκων χαρακτηρίζονται ως ορεινοί.

5. ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ[1]

5.1 ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Φιλαδελφείας – Χαλκηδόνος με έδρα τη Νέα Φιλαδέλφεια αποτελούμενος από τους δήμους α. Νέας Φιλαδελφείας και β. Νέας Χαλκηδόνος, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Παπάγου – Χολαργού με έδρα το Χολαργό αποτελούμενος από τους δήμους α. Χολαργού και β. Παπάγου, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Δάφνης – Υμηττού με έδρα τη Δάφνη αποτελούμενος από τους δήμους α. Δάφνης και β. Υμηττού, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Κηφισιάς με έδρα την Κηφισιά αποτελούμενος από

1. Με το άρθρο 66 του ν. 3900/2010, ΦΕΚ-213 Α/17-12-10, (ισχύς από 1-1-2011), ορίζεται ότι: "Μετά τον ανακαθορισμό της εδαφικής περιφέρειας των δήμων στις Νομαρχίες του Νομού Αττικής, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α΄), δεν θίγεται η κατά τόπον αρμοδιότητα των πολιτικών, ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων Αθηνών και Πειραιώς, η οποία εξακολουθεί να διέπεται από τις προγενέστερες του ν. 2240/1994 (ΦΕΚ 153 Α΄) διατάξεις. Η ισχύς του παρόντος άρθρου για την επίλυση των διαφορών που γεννώνται κατά τη διεξαγωγή των εκλογών της 7ης και 14ης Νοεμβρίου 2010 αρχίζει την 1η Νοεμβρίου 2010".

τους δήμους α. Κηφισιάς β. Νέας Ερυθραίας και γ. Εκάλης, οι οποίοι καταργούνται.

5. Δήμος Πεντέλης με έδρα τα Μελίσσια αποτελούμενος από τους δήμους α. Μελισσίων β. Πεντέλης και γ. Νέας Πεντέλης, οι οποίοι καταργούνται.
6. Δήμος Μοσχάτου - Ταύρου με έδρα το Μοσχάτο αποτελούμενος από τους δήμους α. Μοσχάτου β. Ταύρου, οι οποίοι καταργούνται.
7. Δήμος Φιλοθέης - Ψυχικού με έδρα το Ψυχικό αποτελούμενος από τους δήμους α. Ψυχικού β. Νέου Ψυχικού και γ. Φιλοθέης, οι οποίοι καταργούνται.
8. Δήμος Λυκόβρυσης – Πεύκης με έδρα την Πεύκη αποτελούμενος από τους δήμους α. Πεύκης και β. Λυκοβρύσεως, οι οποίοι καταργούνται.
9. Δήμος Ελληνικού - Αργυρούπολης με έδρα την Αργυρούπολη αποτελούμενος από τους δήμους α. Ελληνικού και β. Αργυρούπολης, οι οποίοι καταργούνται.
10. Δήμος Αγίων Αναργύρων - Καματερού με έδρα τους Αγίους Αναργύρους αποτελούμενος από τους δήμους α. Αγίων Αναργύρων και β. Καματερού, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Στους δήμους α. Αθηναίων β. Βύρωνος γ. Καλλιθέας δ. Καισαριανής ε. Ηρακλείου στ. Ηλιουπόλεως ζ. Ζωγράφου η. Γαλατσίου θ. Βριλησσίων ι. Αμαρουσίου ια. Αλίμου ιβ. Αιγάλεω ιγ. Ιλίου ιδ. Αγίου Δημητρίου ιε. Αγίας Παρασκευής ιστ. Αγίας Βαρβάρας ιζ. Γλυφάδας ιη. Πετρουπόλεως ιθ. Χαλανδρίου κ. Χαϊδαρίου κα. Περιστερίου κβ. Παλαιού Φαλήρου κγ. Νέας Ιωνίας κδ. Μεταμορφώσεως κε. Νέας Σμύρνης δεν επέρχεται καμία αλλαγή.

5.2 ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Κερατσινίου - Δραπετσώνας με έδρα το Κερατσίνι αποτελούμενος από τους δήμους α. Κερατσινίου και β. Δραπετσώνας, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Νίκαιας – Αγίου Ιωάννη Ρέντη με έδρα τη Νίκαια αποτελούμενος από τους δήμους α. Νικαίας και β. Αγίου Ιωάννου Ρέντη, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Τροιζηνίας με έδρα το Γαλατά αποτελούμενος από τους δήμους α. Τροιζήνος και β. Μεθάνων, οι οποίοι καταργούνται.

4. Δήμος Κυθήρων με έδρα τα Κύθηρα αποτελούμενος από το δήμο Κυθήρων και την κοινότητα Αντικυθήρων, οι οποίοι καταργούνται.
5. Δήμος Σαλαμίνας με έδρα τη Σαλαμίνα αποτελούμενος από τους δήμους α. Σαλαμίνας και β. Αμπελακίων, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Η κοινότητα Αγκιστρίου αναγνωρίζεται σε δήμο, με όνομα, έδρα και εδαφική περιφέρεια αυτά της τέως κοινότητας.

Γ. Στους δήμους α. Πειραιώς β. Περάματος γ. Κορυδαλλού δ. Αίγινας ε. Σπετσών στ. Πόρου και ζ. Ύδρας δεν επέρχεται καμία μεταβολή.

5.3 ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Ωρωπού με έδρα τον Ωρωπό αποτελούμενος από τους δήμους α. Ωρωπίων β. Αυλώνος γ. Καλάμου και τις κοινότητες α. Συκάμινου β. Πολυδενδρίου γ. Μαρκοπούλου Ωρωπού δ. Μαλακάσης ε. Καπανδριτίου στ. Αφιδνών, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Μαραθώνος με έδρα το Μαραθώνα αποτελούμενος από τους δήμους α. Μαραθώνος β. Νέας Μάκρης και τις κοινότητες α. Γραμματικού β. Βαρνάβα, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Ραφήνας - Πικερμίου με έδρα τη Ραφήνα αποτελούμενος από το δήμο Ραφήνας και την κοινότητα Πικερμίου, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Διονύσου με έδρα τον Άγιο Στέφανο αποτελούμενος τους δήμους α. Αγίου Στεφάνου β. Δροσιάς γ. Διονύσου δ. Ανοίξεως και τις κοινότητες α. Σταμάτας β. Κρυονερίου Ροδοπόλεως, οι οποίοι καταργούνται.
5. Δήμος Αχαρνών με έδρα τις Αχαρνές αποτελούμενος από τους δήμους α. Αχαρνών και β. Θρακομακεδόνων, οι οποίοι καταργούνται.
6. Δήμος Παλλήνης με έδρα το Γέρακα αποτελούμενος από τους δήμους α. Παλλήνης β. Γέρακα και την κοινότητα Ανθούσης, οι οποίοι καταργούνται.
7. Δήμος Παιανίας με έδρα την Παιανία αποτελούμενος από τους δήμους α. Παιανίας και β. Γλυκών Νερών, οι οποίοι καταργούνται.

8. Δήμος Σπάτων - Αρτέμιδος με έδρα τα Σπάτα αποτελούμενος από τους δήμους α. Σπάτων – Λούτσας και β. Αρτέμιδος (Λούτσας), οι οποίοι καταργούνται.
9. Δήμος Λαυρεωτικής με έδρα το Λαύριο αποτελούμενος από τους δήμους α. Λαυρεωτικής β. Κερατέας και την κοινότητα Αγίου Κωνσταντίνου, οι οποίοι καταργούνται.
10. Δήμος Σαρωνικού με έδρα τα Καλύβια Θορικού αποτελούμενος από τους δήμους α. Καλυβίων Θορικού β. Αναβύσσου και τις κοινότητες α. Σαρωνίδος β. Κουβαρά γ. Παλαιάς Φώκαιας, οι οποίοι καταργούνται.
11. Δήμος Βάρης – Βούλας – Βουλιαγμένης με έδρα τη Βούλα αποτελούμενος από τους δήμους α. Βούλας β. Βάρης και γ. Βουλιαγμένης, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Στους δήμους α. Κρωπίας και β. Μαρκόπουλου Μεσογαίας δεν επέρχεται καμία μεταβολή.

5.4 ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Ελευσίνας με έδρα την Ελευσίνα αποτελούμενος από τους δήμους α. Ελευσίνος και β. Μαγούλας, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Μάνδρας - Ειδυλλίας με έδρα τη Μάνδρα αποτελούμενος από τους δήμους α. Μάνδρας β. Βιλίων γ. Ερυθρών και την κοινότητα Οινόης, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Μεγαρέων με έδρα τα Μέγαρα αποτελούμενος από τους δήμους α. Μεγαρέων και β. Νέας Περάμου, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Φυλής με έδρα τα Άνω Λιόσια αποτελούμενος τους δήμους α. Άνω Λιοσίων β. Ζεφυρίου και γ. Φυλής, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Στο δήμο Ασπροπύργου δεν επέρχεται καμία μεταβολή.

6. ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Πατρέων με έδρα την Πάτρα αποτελούμενος από τους δήμους α. Πατρέων β. Βραχναίικων γ. Ρίου δ. Μεσσάτιδος και ε. Παραλίας, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Ερυμάνθου με έδρα τη Χαλανδρίτσα αποτελούμενος από

τους δήμους α. Τριταίας β. Φαρρών και τις κοινότητες α. Καλεντζίου β. Λεόντιου, οι οποίοι καταργούνται.

3. Δήμος Δυτικής Αχαΐας με έδρα την Κάτω Αχαΐα αποτελούμενος από τους δήμους α. Ωλένιας β. Μόβρης γ. Δύμης και δ. Λαρισσού, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Καλαβρύτων με έδρα τα Καλάβρυτα αποτελούμενος από τους δήμους α. Καλαβρύτων β. Αροανίας γ. Παΐων και δ. Κλείτορος[2], οι οποίοι καταργούνται.
5. Δήμος Αιγιαλείας με έδρα το Αίγιο αποτελούμενος από τους δήμους α. Αιγίου β. Συμπολιτείας γ. Ερινεού δ. Διακοπτού ε. Ακράτας και στ. Αιγείρας, οι οποίοι καταργούνται.

7. ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Τανάγρας με έδρα το Σχηματάρι αποτελούμενος από τους δήμους α. Σχηματαρίου β. Οινοφύτων γ. Τανάγρας και δ. Δερβενοχωρίων, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Θηβαίων με έδρα τη Θήβα αποτελούμενος από τους δήμους α. Θηβαίων β. Θίσβης γ. Βαγίων δ. Πλαταιών, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Αλιάρτου με έδρα την Αλίαρτο αποτελούμενος από τους δήμους α. Αλιάρτου β. Θεσπιέων, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Ορχομενού με έδρα τον Ορχομενό αποτελούμενος από τους δήμους α. Ορχομενού β. Ακραιφνίας, οι οποίοι καταργούνται.
5. Δήμος Λεβαδέων με έδρα τη Λιβαδειά αποτελούμενος από τους δήμους α. Λεβαδέων β. Χαιρωνείας γ. Δαύλειας δ. Κορώνειας και την κοινότητα Κυριακίου, οι οποίοι καταργούνται.
6. Δήμος Διστόμου - Αράχοβας - Αντίκυρας με έδρα το Δίστομο αποτελούμενος από τους δήμους α. Αραχόβης β. Διστόμου και την κοινότητα Αντικύρας, οι οποίοι καταργούνται.

---

2. Αντικ. της λέξης "Λευκασίου" με τη λέξη «Κλείτορος» με την παρ. 6 του άρθ. 51 του ν. 3905/2010 (ΦΕΚ 219 Α).

Β. Ο δήμος Διστόμου - Αράχοβας – Αντίκυρας χαρακτηρίζεται ως ορεινός.

8. ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ
   Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:
      1. Δήμος Δεσκάτης με έδρα τη Δεσκάτη αποτελούμενος από τους δήμους α. Δεσκάτης και β. Χασίων, οι οποίοι καταργούνται.
      2. Δήμος Γρεβενών με έδρα τα Γρεβενά αποτελούμενος από τους δήμους α. Γρεβενών β. Βεντζίου γ. Ηρακλεωτών δ. Αγίου Κοσμά ε. Γόργιανης στ. Θεόδωρου Ζιάκα και τις κοινότητες α. Αβδέλλας β. Μεσολουρίου γ. Περιβολίου δ. Σαμαρίνης ε. Φιλιππαίων στ. Δότσικου ζ. Σμίξης, οι οποίοι καταργούνται.
   Β. Ο δήμος Δεσκάτης χαρακτηρίζεται ως ορεινός.

9. ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ
   Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:
      1. Δήμος Δράμας με έδρα τη Δράμα αποτελούμενος από το δήμο Δράμας και την κοινότητα Σιδηρονέρου, οι οποίοι καταργούνται.
      2. Δήμος Προσοτσάνης με έδρα τη Προσοτσάνη αποτελούμενος από τους δήμους α. Προσοτσάνης και β. Σιταγρών, οι οποίοι καταργούνται.
      3. Δήμος Παρανεστίου με έδρα το Παρανέστι αποτελούμενος από τους δήμους α. Παρανεστίου και β. Νικηφόρου, οι οποίοι καταργούνται.
      4. Δήμος Δοξάτου με έδρα το Καλαμπάκι αποτελούμενος από τους δήμους α. Δοξάτου και β. Καλαμπακίου, οι οποίοι καταργούνται.
   Β. Στο δήμο Κάτω Νευροκοπίου δεν επέρχεται καμία μεταβολή.
   Γ. Οι δήμοι Κάτω Νευροκοπίου και Παρανεστίου χαρακτηρίζοντας ως ορεινοί.

10. ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
   Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:
      1. Δήμος Ρόδου με έδρα τη Ρόδο αποτελούμενος από τους δήμους α. Ρόδου β. Νότιας Ρόδου γ. Πεταλούδων δ. Λινδίων ε. Καμείρου στ. Καλλιθέας ζ. Αφάντου η. Ιαλυσού θ. Αταβύρου και ι. Αρχαγγέλου, οι οποίοι καταργούνται.
      2. Δήμος Κω με έδρα την Κω αποτελούμενος από τους δήμους α.

Κω β. Ηρακλειδών και γ. Δικαίου, οι οποίοι καταργούνται.

3. Δήμος Καρπάθου με έδρα την Κάρπαθο και ιστορική έδρα τον Όλυμπο Καρπάθου αποτελούμενος από το δήμο Καρπάθου και την κοινότητα Ολύμπου, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Η κοινότητα Αγαθονησίου αναγνωρίζεται σε δήμο, με όνομα, έδρα και εδαφική περιφέρεια αυτά της τέως κοινότητας.

Γ. Στους δήμους α. Νισύρου β. Πάτμου γ. Καλύμνιων δ. Λειψών ε. Λέρου στ. Κάσου ζ. Μεγίστης η. Σύμης θ. Τήλου ι. Χάλκης και ια. Αστυπάλαιας δεν επέρχεται καμία μεταβολή.

11. ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Αλεξανδρούπολης με έδρα την Αλεξανδρούπολη και ιστορική έδρα τη Βήρα αποτελούμενος από τους δήμους α. Αλεξανδρούπολης β. Τραϊανούπολης και γ. Φερών, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Σουφλίου με έδρα το Σουφλί αποτελούμενος από τους δήμους α. Σουφλίου και β. Τυχερού γ. Ορφέα, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Διδυμοτείχου με έδρα το Διδυμότειχο αποτελούμενος από τους δήμους α. Διδυμοτείχου και β. Μεταξάδων, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Ορεστιάδας με έδρα την Ορεστιάδα αποτελούμενος από τους δήμους α. Ορεστιάδος β. Βύσσας γ. Κυπρίνου και δ. Τριγώνου, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Στο δήμο Σαμοθράκης δεν επέρχεται καμία μεταβολή.

12. ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Χαλκιδέων με έδρα τη Χαλκίδα αποτελούμενος από τους δήμους α. Χαλκιδέων β. Ληλαντίων γ. Ανθηδώνος δ. Νέας Αρτάκης και ε. Αυλίδος, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Διρφύων - Μεσσαπίων με έδρα τα Ψαχνά αποτελούμενος από τους δήμους α. Διρφύων και β. Μεσσαπίων, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Ερέτριας με έδρα την Ερέτρια αποτελούμενος από τους δήμους α. Ερέτριας και β. Αμαρυνθίων, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Καρύστου με έδρα την Κάρυστο αποτελούμενος από τους δήμους α. Καρύστου β. Στυρέων γ. Μαρμαρίου και την κοινότητα Καφηρέως, οι οποίοι καταργούνται.

5. Δήμος Ιστιαίας - Αιδηψού με έδρα την Ιστιαία αποτελούμενος από τους δήμους α. Ιστιαίας β. Αιδηψού γ. Αρτεμισίου δ. Ωρεών και την κοινότητα Λιχάδος, οι οποίοι καταργούνται.
6. Δήμος Μαντουδίου – Λίμνης – Αγίας Άννας με έδρα τη Λίμνη Ευβοίας αποτελούμενος από τους δήμους α. Νηλέως β. Ελυμνίων και γ. Κηρέως, οι οποίοι καταργούνται.
7. Δήμος Κύμης - Αλιβερίου με έδρα το Αλιβέρι και ιστορική έδρα την Κύμη αποτελούμενος από τους δήμους α. Κύμης β. Κονιστρών γ. Ταμυνέων δ. Αυλώνος και ε. Δυστίων, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Στο δήμο Σκύρου δεν επέρχεται καμία μεταβολή.

13. ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Καρπενησίου με έδρα το Καρπενήσι αποτελούμενος από τους δήμους α. Καρπενησίου β. Φουρνά γ. Προυσσού δ. Ποταμιάς ε. Δομνίστας και στ. Κτημενίων, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Αγράφων με έδρα το Κερασοχώρι αποτελούμενος από τους δήμους α. Φραγκίστας β. Βίνιανης γ. Ασπροποτάμου δ. Απεραντίων και ε. Αγράφων, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Ο Δήμος Αγράφων χαρακτηρίζεται ως ορεινός.

14. ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Α. Συνιστάται ο κατωτέρω δήμος:

Δήμος Ζακύνθου με έδρα τη Ζάκυνθο αποτελούμενος από τους δήμους α. Ζακυνθίων β. Αλυκών γ. Αρκαδίων δ. Αρτεμισίων ε. Ελατίων και στ. Λαγανά, οι οποίοι καταργούνται.

15. ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Ζαχάρως με έδρα τη Ζαχάρω αποτελούμενος από τους δήμους α. Ζαχάρως και β. Φιγαλείας, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Ανδρίτσαινας - Κρεστένων με έδρα τα Κρέστενα και ιστορική έδρα την Ανδρίτσαινα αποτελούμενος από τους δήμους α. Σκιλλούντος β. Ανδριτσαίνης και γ. Αλιφείρας, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Πύργου με έδρα τον Πύργο αποτελούμενος από τους δήμους α. Πύργου β. Ωλένης γ. Ιαρδανού και δ. Βώλακος, οι οποίοι καταργούνται.

4. Δήμος Ήλιδας με έδρα την Αμαλιάδα αποτελούμενος από τους δήμους α. Αμαλιάδας και β. Πηνείας, οι οποίοι καταργούνται.
5. Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας με έδρα την Αρχαία Ολυμπία αποτελούμενος από τους δήμους α. Αρχαίας Ολυμπίας β. Λασιώνος γ. Φολόης και δ. Λαμπείας, οι οποίοι καταργούνται.
6. Δήμος Ανδραβίδας - Κυλλήνης με έδρα τα Λεχαινά και ιστορική έδρα τη Βάρδα αποτελούμενος από τους δήμους α. Λεχαινών β. Ανδραβίδας γ. Κάστρου – Κυλλήνης και δ. Βουπρασιάς, οι οποίοι καταργούνται.
7. Δήμος Πηνειού με έδρα τη Γαστούνη αποτελούμενος από τους δήμους α. Γαστούνης β. Βαρθολομιού και γ. Τραγανού, οι οποίοι καταργούνται.

16. ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Βέροιας με έδρα τη Βέροια και ιστορική έδρα τη Βεργίνα αποτελούμενος από τους δήμους α. Βέροιας β. Αποστόλου Παύλου γ. Δοβρά δ. Βεργίνας και ε. Μακεδονίδος, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Αλεξάνδρειας με έδρα την Αλεξάνδρεια αποτελούμενος από τους δήμους α. Αλεξανδρείας β. Πλατέος γ. Μελίκης και δ. Αντιγονιδών, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Ηρωικής Πόλεως Νάουσας με έδρα τη Νάουσα[3] αποτελούμενος από τους δήμους α. Νάουσας β. Ανθεμίων και γ. Ειρηνουπόλης, οι οποίοι καταργούνται.

17. ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Ηρακλείου με έδρα το Ηράκλειο και ιστορική έδρα τη Νέα Αλικαρνασσό αποτελούμενος από τους δήμους α. Ηρακλείου β. Γοργολαΐνης γ. Τεμένους δ. Παλιανής και ε. Νέας Αλικαρνασσού, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Μαλεβιζίου με έδρα το Γάζι αποτελούμενος από τους δήμους α. Γαζίου β. Κρουσώνα και γ. Τυλίσου, οι οποίοι καταργούνται.

---

3. Οι λέξεις «Δήμος Νάουσας» αντικαταστάθησαν από τις λέξεις «Δήμος Ηρωικής Πόλης Νάουσας» με την παρ. 12β του άρθρου 44 του ν. 3979/2011 (ΦΕΚ 138Α).

3. Δήμος Αρχανών - Αστερουσίων με έδρα τα Πεζά και ιστορικές έδρες τις Αρχάνες και τον Πύργο αποτελούμενος από τους δήμους α. Αρχανών β. Νίκου Καζαντζάκη και γ. Αστερουσίων, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Φαιστού με έδρα τις Μοίρες και ιστορική έδρα το Τυμπάκι αποτελούμενος από τους δήμους α. Μοιρών β. Τυμπακίου γ. Ζαρού, οι οποίοι καταργούνται.
5. Δήμος Γόρτυνας με έδρα τους Άγιους Δέκα αποτελούμενος από τους δήμους α. Κόφινα β. Αγίας Βαρβάρας γ. Γόρτυνας και δ. Ρούβα, οι οποίοι καταργούνται.
6. Δήμος Χερσονήσου με έδρα τις Γούρνες αποτελούμενος από τους δήμους α. Χερσονήσου β. Γουβών γ. Μαλλίων και δ. Επισκοπής, οι οποίοι καταργούνται.
7. Δήμος Μινώα Πεδιάδας με έδρα τον Ευαγγελισμό Καστελλίου και ιστορικές έδρες το Καστέλλι και το Αρκαλοχώρι αποτελούμενος από τους δήμους α. Αρκαλοχωρίου β. Καστελλίου και γ. Θραψανού, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Στο δήμο Βιάννου δεν επέρχεται καμία μεταβολή.

Γ. Ο δήμος Βιάννου χαρακτηρίζεται ως ορεινός.

18. ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Ηγουμενίτσας με έδρα την Ηγουμενίτσα αποτελούμενος από τους δήμους α. Ηγουμενίτσης β. Συβότων γ. Μαργαριτίου δ. Παραποτάμου και την κοινότητα Πέρδικας, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Φιλιατών με έδρα τις Φιλιάτες αποτελούμενος από τους δήμους α. Φιλιατών και β. Σαγιάδας, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Σουλίου με έδρα την Παραμυθιά και ιστορική έδρα τη Σαμονίδα Σουλίου αποτελούμενος από τους δήμους α. Παραμυθιάς β. Αχέροντα και την κοινότητα Σουλίου, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Ο δήμος Φιλιατών χαρακτηρίζεται ως ορεινός.

19. ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Θεσσαλονίκης με έδρα τη Θεσσαλονίκη αποτελούμενος από τους δήμους α. Θεσσαλονίκης και β. Τριανδρίας, οι οποίοι καταργούνται.

2. Δήμος Κορδελιού - Ευόσμου με έδρα τον Εύοσμο αποτελούμενος από τους δήμους α. Ελευθερίου-Κορδελιού και β. Ευόσμου, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Νεάπολης - Συκεών με έδρα τις Συκιές αποτελούμενος από τους δήμους α. Συκεών β. Αγίου Παύλου γ. Νεαπόλεως και δ. Πεύκων, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Παύλου Μελά με έδρα τη Σταυρούπολη αποτελούμενος από τους δήμους α. Σταυρουπόλεως β. Πολίχνης και γ. Ευκαρπίας, οι οποίοι καταργούνται.
5. Δήμος Αμπελοκήπων - Μενεμένης με έδρα τους Αμπελόκηπους αποτελούμενος από τους δήμους α. Αμπελοκήπων και β. Μενεμένης, οι οποίοι καταργούνται.
6. Δήμος Πυλαίας - Χορτιάτη με έδρα το Πανόραμα και ιστορική έδρα το Χορτιάτη αποτελούμενος από τους δήμους α. Πανοράματος β. Πυλαίας και γ. Χορτιάτη, οι οποίοι καταργούνται.
7. Δήμος Χαλκηδόνος με έδρα τα Κουφάλια και ιστορική έδρα τη Γέφυρα αποτελούμενος από τους δήμους α. Χαλκηδόνος β. Αγίου Αθανασίου και γ. Κουφαλίων, οι οποίοι καταργούνται.
8. Δήμος Δέλτα με έδρα τη Σίνδο αποτελούμενος από τους δήμους α. Εχεδώρου β. Αξιού και γ. Χαλάστρας, οι οποίοι καταργούνται.
9. Δήμος Ωραιοκάστρου με έδρα το Ωραιόκαστρο αποτελούμενος από τους δήμους α. Ωραιοκάστρου β. Μυγδονίας και γ. Καλλιθέας, οι οποίοι καταργούνται.
10. Δήμος Λαγκαδά με έδρα τον Λαγκαδά και ιστορική έδρα τον Λαχανά αποτελούμενος από τους δήμους α. Λαγκαδά β. Λαχανά γ. Ασσήρου δ. Σοχού ε. Καλλινδοίων στ. Κορωνείας και ζ. Βερτίσκου, οι οποίοι καταργούνται.
11. Δήμος Θερμαϊκού με έδρα την Περαία αποτελούμενος από τους δήμους α. Θερμαϊκού β. Επανομής γ. Μηχανιώνας, οι οποίοι καταργούνται.
12. Δήμος Θέρμης με έδρα τη Θέρμη αποτελούμενος από τους δήμους α. Θέρμης β. Μίκρας γ. Βασιλικών, οι οποίοι καταργούνται.
13. Δήμος Βόλβης με έδρα το Σταυρό αποτελούμενος από τους δήμους α. Αγίου Γεωργίου β. Μαδύτου γ. Αρεθούσας δ. Απολλωνίας ε. Ρεντίνας και στ. Εγνατίας, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Στο δήμο Καλαμαριάς δεν επέρχεται καμία μεταβολή.

20. ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Ιωαννιτών με έδρα τα Ιωάννινα αποτελούμενος από τους δήμους α. Ιωαννιτών β. Ανατολής γ. Περάματος δ. Παμβώτιδας ε. Μπιζανίου και την κοινότητα Νήσου Ιωαννίνων, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Ζαγορίου με έδρα τους Ασπραγγέλους αποτελούμενος από τους δήμους α. Ανατολικού Ζαγορίου β. Κεντρικού Ζαγορίου γ. Τύμφης και τις κοινότητες α. Βοβούσης β. Πάπιγκου, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Κόνιτσας με έδρα την Κόνιτσα αποτελούμενος από τους δήμους α. Κόνιτσας β. Μαστοροχωρίων και τις κοινότητες α. Διστράτου β. Αετομηλίτσης γ. Φούρκας, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Πωγωνίου με έδρα το Καλπάκι και ιστορική έδρα το Δελβινάκι αποτελούμενος από τους δήμους α. Καλπακίου β. Δελβινακίου γ. Άνω Πωγωνίου δ. Άνω Καλαμά και τις κοινότητες α. Πωγωνιανής β. Λάβδανης, οι οποίοι καταργούνται.
5. Δήμος Βορείων Τζουμέρκων με έδρα τα Πράμαντα αποτελούμενος από τους δήμους α. Τζουμέρκων β. Πράμαντων γ. Κατσανοχωρίων και τις κοινότητες α. Σιράκου β. Καλαρρυτών γ. Ματσουκίου και δ. Βαθυπέδου, οι οποίοι καταργούνται.
6. Δήμος Μετσόβου με έδρα το Μέτσοβο αποτελούμενος από τους δήμους α. Μετσόβου β. Εγνατίας και την κοινότητα Μηλέας, οι οποίοι καταργούνται.
7. Δήμος Δωδώνης με έδρα την Αγία Κυριακή αποτελούμενος από τους δήμους α. Δωδώνης β. Λάκκας Σουλίου γ. Αγίου Δημητρίου και δ. Σελλών, οι οποίοι καταργούνται.
8. Δήμος Ζίτσας με έδρα την Ελεούσα αποτελούμενος από τους δήμους α. Ζίτσας β. Πασσαρώνος γ. Μολοσσών δ. Εκάλης και ε. Ευρυμενών, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Οι δήμοι Κόνιτσας, Πωγωνίου, Βόρειων Τζουμέρκων, Μετσόβου και Ζαγορίου χαρακτηρίζονται ως ορεινοί.

21. ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Καβάλας με έδρα την Καβάλα αποτελούμενος από τους δήμους α. Καβάλας και β. Φιλίππων, οι οποίοι καταργούνται.

2. Δήμος Νέστου με έδρα τη Χρυσούπολη αποτελούμενος από τους δήμους α. Χρυσούπολης β. Κεραμωτής και γ. Ορεινού, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Παγγαίου με έδρα την Ελευθερούπολη αποτελούμενος από τους δήμους α. Ελευθερούπολης β. Πιερέων γ. Παγγαίου δ. Ελευθερών και ε. Ορφανού, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Στο δήμο Θάσου δεν επέρχεται καμία μεταβολή.

22. ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:
1. Δήμος Αργιθέας με έδρα το Ανθηρό αποτελούμενος από τους δήμους α. Αχελώου β. Αργιθέας και την κοινότητα Ανατολικής Αργιθέας, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Λίμνης Πλαστήρα με έδρα το Μορφοβούνι αποτελούμενος από τους δήμους α. Νεβρόπολης Αγράφων και β. Πλαστήρα, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Παλαμά με έδρα τον Παλαμά αποτελούμενος από τους δήμους α. Παλαμά και β. Φύλλου και γ. Σελλάνων, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Σοφάδων με έδρα τους Σοφάδες αποτελούμενος από τους δήμους α. Σοφάδων β. Άρνης γ. Ρεντίνης δ. Ταμασίου και ε. Μενελαΐδας, οι οποίοι καταργούνται.
5. Δήμος Καρδίτσας με έδρα την Καρδίτσα αποτελούμενος από τους δήμους α. Καρδίτσας β. Κάμπου γ. Ιτάμου δ. Μητρόπολης και ε. Καλλιφώνιου, οι οποίοι καταργούνται.
6. Δήμος Μουζακίου με έδρα το Μουζάκι αποτελούμενος από τους δήμους α. Μουζακίου β. Παμίσου και γ. Ιθώμης, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Οι δήμοι Αργιθέας και Λίμνης Πλαστήρα χαρακτηρίζονται ως ορεινοί.

23. ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:
1. Δήμος Καστοριάς με έδρα την Καστοριά αποτελούμενος από τους δήμους α. Καστοριάς β. Αγίας Τριάδος γ. Μεσοποταμίας δ. Κορεστίων ε. Αγίων Αναργύρων στ. Μακεδνών ζ. Βιτσίου και η. Κλεισούρας και την κοινότητα Καστρακίου, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Ορεστίδος με έδρα το Άργος Ορεστικό αποτελούμενος από τους δήμους α. Ορεστίδος και β.Ίωνα Δραγούμη, οι οποίοι καταργούνται.

3. Δήμος Νεστορίου με έδρα το Νεστόριο αποτελούμενος από τους δήμους α. Νεστορίου β. Ακριτών και τις κοινότητες α. Γράμμου β. Αρρένων, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Ο δήμος Νεστορίου χαρακτηρίζεται ως ορεινός.

24. ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Κέρκυρας με έδρα την Κέρκυρα αποτελούμενος από τους δήμους α. Κερκυραίων β. Μελιτειέων γ. Κορισσίων δ. Παρελίων ε. Παλιοκαστριτών στ. Λευκιμμαίων ζ. Φαιάκων η. Θιναλίου θ. Εσπερίων ι. Αχιλλείων ια. Αγίου Γεωργίου ιβ. Κασσωπαίων και τις κοινότητες α. Οθώνων β. Μαθρακίου γ. Ερεικούσσης, οι οποίοι καταργούνται. Β. Στο δήμο Παξών δεν επέρχεται καμία μεταβολή.

25. ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Κεφαλλονιάς με έδρα το Αργοστόλι αποτελούμενος από τους δήμους α. Αργοστολίου β. Σάμης γ. Πυλαρέων δ. Παλικής ε. Λειβαθούς στ. Ελειού – Προνών ζ. Ερίσου και την κοινότητα Ομαλών, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Στο δήμο Ιθάκης δεν επέρχεται καμία μεταβολή.

26. ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Κιλκίς με έδρα το Κιλκίς αποτελούμενος από τους δήμους α. Κιλκίς β. Κρουσσών γ. Χέρσου δ. Πικρολίμνης ε. Μουριών στ. Γαλλικού ζ. Δοϊράνης, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Παιονίας με έδρα το Πολύκαστρο και ιστορική έδρα τη Γουμένισσα αποτελούμενος από τους δήμους α. Πολυκάστρου β. Ευρωπού γ. Αξιούπολης δ. Γουμένισσας και την κοινότητα Λιβαδίων, οι οποίοι καταργούνται.

27. ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Κοζάνης με έδρα την Κοζάνη και ιστορική έδρα την Αιανή αποτελούμενος από τους δήμους α. Κοζάνης β. Αιανής γ. Ελιμείας δ. Δημητρίου Υψηλάντη ε. Ελληνσπόντου, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Βοΐου με έδρα τη Σιάτιστα και ιστορική έδρα τη Νεάπολη αποτελούμενος από τους δήμους α. Σιάτιστας β. Νεάπολης γ. Τσοτυλίου δ. Ασκίου και την κοινότητα Πεντάλοφου, οι οποίοι καταργούνται.

3. Δήμος Εορδαίας με έδρα την Πτολεμαΐδα αποτελούμενος από τους δήμους α. Πτολεμαΐδας β. Βερμίου γ. Μουρικίου δ. Αγίας Παρασκευής και την κοινότητα Βλάστης, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Σερβίων – Βελβεντού με έδρα τα Σέρβια αποτελούμενος από τους δήμους α. Σερβίων β. Καμβουνίων γ. Βελβεντού και την κοινότητα Λιβαδερού, οι οποίοι καταργούνται.

28. ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Κορινθίων με έδρα την Κόρινθο αποτελούμενος από τους δήμους α. Κορινθίων β. Σαρωνικού γ. Σολυγείας δ. Άσσου – Λεχαίου ε. Τενέας, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Σικυωνίων με έδρα το Κιάτο αποτελούμενος από τους δήμους α. Σικυωνίων β. Στυμφαλίας και γ. Φενεού, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης με έδρα το Ξυλόκαστρο αποτελούμενος από τους δήμους α. Ευρωστίνης και β. Ξυλοκάστρου, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Βέλου – Βόχας με έδρα το Ζευγολατιό αποτελούμενος από τους δήμους α. Βέλου β. Βόχας, οι οποίοι καταργούνται.
5. Δήμος Λουτρακίου - Αγίων Θεοδώρων με έδρα το Λουτράκι αποτελούμενος από τους δήμους α. Λουτρακίου - Περαχώρας β. Αγίων Θεοδώρων, οι οποίοι καταργούνται. Β. Στο δήμο Νεμέας δεν επέρχεται καμία αλλαγή Γ. Ο δήμος Νεμέας χαρακτηρίζεται ως ορεινός.

29. ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Σύρου – Ερμούπολης με έδρα την Ερμούπολη και ιστορική έδρα την Άνω Σύρο αποτελούμενος από τους δήμους α. Ερμουπόλεως β. Άνω Σύρου γ. Ποσειδωνίας, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Άνδρου με έδρα την Άνδρο αποτελούμενος από τους δήμους α. Άνδρου β. Υδρούσας γ. Κορθίου, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων με έδρα τη Νάξο αποτελούμενος από τους δήμους α. Νάξου β. Δρυμαλίας και τις κοινότητες α. Σχοινούσσης β. Κουφονησίων γ. Ηράκλειας δ. Δονούσης, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Θήρας με έδρα τη Θήρα αποτελούμενος από το δήμο Θή-

ρας και την κοινότητα Οίας, οι οποίοι καταργούνται.

5. Δήμος Τήνου με έδρα την Τήνο και ιστορική έδρα τον Πάνορμο αποτελούμενος από τους δήμους α. Τήνου β. Εξωμβούργου και την κοινότητα Πανόρμου, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Οι κοινότητες α. Κιμώλου β. Φολεγάνδρου γ. Ανάφης δ. Σικίνου και ε. Αντιπάρου αναγνωρίζονται ως δήμοι με όνομα, έδρα και εδαφική περιφέρεια αυτά των αντίστοιχων τέως κοινοτήτων.

Γ. Στους δήμους α. Μυκόνου β. Κέας γ. Σερίφου δ. Κύθνου ε. Σίφνου στ. Αμοργού ζ. Ιητών η. Μήλου θ.Πάρου δεν επέρχεται καμία μεταβολή.

30. ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Σπάρτης με έδρα τη Σπάρτη και ιστορική έδρα το Μυστρά αποτελούμενος από τους δήμους α. Σπάρτης β. Οινούντος γ. Μυστρά δ. Πελλάνας ε. Θεραπνών στ. Φαρίδος και την κοινότητα Καρυών, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Ανατολικής Μάνης με έδρα το Γύθειο και ιστορική έδρα την Αρεόπολη αποτελούμενος από τους δήμους α. Γυθείου β. Σμύνους γ. Οιτύλου και δ. Ανατολικής Μάνης, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Ευρώτα με έδρα τη Σκάλα αποτελούμενος από τους δήμους α.Έλους β. Κροκεών γ. Σκάλας δ. Νιάτων και ε. Γερόνθρων, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Μονεμβασιάς με έδρα τους Μολάους αποτελούμενος από τους δήμους α. Μονεμβασιάς β. Μολάων γ. Ζάρακα δ. Ασωπού και ε. Βοιών, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Η κοινότητα Ελαφονήσου αναγνωρίζεται σε δήμο, με όνομα, έδρα και εδαφική περιφέρεια αυτά της τέως κοινότητας.

31. ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Ελασσόνας με έδρα την Ελασσόνα αποτελούμενος από τους δήμους α. Αντιχασίων β. Ελασσόνας γ. Λιβαδίου δ. Ολύμπου ε. Ποταμιάς στ. Σαρανταπόρου και τις κοινότητες α. Βερδικούσης, β. Καρυάς γ. Τσαρίτσανης, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Φαρσάλων με έδρα τα Φάρσαλα αποτελούμενος από τους δήμους α. Ενιππέα β. Ναρθακίου γ. Πολυδάμαντα και δ. Φαρσάλων, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Αγιάς με έδρα την Αγιά αποτελούμενος από τους δήμους

α. Αγιάς β. Ευρυμενών γ. Λακέρειας και δ. Μελιβοίας, οι οποίοι καταργούνται.

4. Δήμος Τεμπών με έδρα το Μακρυχώρι και ιστορική έδρα τα Αμπελάκια αποτελούμενος από τους δήμους α. Γόννων β. Κάτω Ολύμπου γ. Μακρυχωρίου δ. Νέσσωνος και την κοινότητα Αμπελακίων, οι οποίοι καταργούνται.
5. Δήμος Τυρνάβου με έδρα τον Τύρναβο αποτελούμενος από τους δήμους α. Τυρνάβου και β. Αμπελώνος, οι οποίοι καταργούνται.
6. Δήμος Λαρισαίων με έδρα τη Λάρισα αποτελούμενος από τους δήμους α. Λαρισαίων β. Κοιλάδας και γ. Γιάννουλης, οι οποίοι καταργούνται.
7. Δήμος Κιλελέρ με έδρα τη Νίκαια και ιστορική έδρα το Κιλελέρ αποτελούμενος από τους δήμους α. Πλατυκάμπου β. Κραννώνος γ. Αρμενίου δ. Κιλελέρ και ε. Νίκαιας, οι οποίοι καταργούνται.

32. ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Αγίου Νικολάου με έδρα τον Άγιο Νικόλαο και ιστορική έδρα τη Νεάπολη αποτελούμενος από τους δήμους α. Αγίου Νικολάου β. Νεάπολης και την κοινότητα Βραχασίου, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Σητείας με έδρα τη Σητεία αποτελούμενος από τους δήμους α. Ιτάνου β. Λεύκης και Σητείας, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Ιεράπετρας με έδρα την Ιεράπετρα αποτελούμενος από τους δήμους α. Ιεράπετρας και β. Μακρύ Γιαλού, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Στο δήμο Οροπέδιου Λασιθίου δεν επέρχεται καμία μεταβολή.

Γ. Ο δήμος Οροπέδιου Λασιθίου χαρακτηρίζεται ως ορεινός.

33. ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Λέσβου με έδρα τη Μυτιλήνη αποτελούμενος από τους δήμους α. Αγιάσου β. Αγίας Παρασκευής γ. Γέρας δ. Ερεσού – Αντίσσης ε. Ευεγέρτουλα στ. Καλλονής ζ. Λουτροπόλεως Θερμής η. Μανταμάδου θ. Μήθυμνας ι. Μυτιλήνης ια. Πέτρας ιβ. Πλωμαρίου και ιγ. Πολιχνίτου, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Λήμνου με έδρα τη Μύρινα αποτελούμενος από τους δήμους α. Ατσικής β. Μούδρου γ. Μύρινας και δ. Νέας Κούταλης, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Η κοινότητα Αγίου Ευστρατίου αναγνωρίζεται σε δήμο, με όνομα, έδρα και εδαφική περιφέρεια αυτά της τέως κοινότητας.

34. ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ

Α. Συνιστάται δήμος Λευκάδας με έδρα τη Λευκάδα αποτελούμενος από τους δήμους α. Απολλωνίων β. Ελλομένου γ. Καρυάς δ. Λευκάδος ε. Σφακιωτών και τις κοινότητες α. Κάλαμου β. Καστού, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Στον δήμο Μεγανησίου δεν επέρχεται καμία μεταβολή.

35. ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Βόλου με έδρα το Βόλο αποτελούμενος από τους δήμους α. Αγριάς β. Αισωνίας γ. Βόλου δ. Ιωλκού ε. Νέας Αγχιάλου στ. Νέας Ιωνίας ζ. Πορταριάς η. Αρτέμιδας και την κοινότητα Μακρινίτσης, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Ρήγα Φεραίου με έδρα το Βελεστίνο αποτελούμενος από τους δήμους α. Κάρλας β. Φερών και την κοινότητα Κεραμιδίου, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Ζαγοράς – Μουρεσίου με έδρα τη Ζαγορά αποτελούμενος από τους δήμους α. Ζαγοράς και β. Μουρεσίου, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Αλμυρού με έδρα τον Αλμυρό αποτελούμενος από τους δήμους α. Αλμυρού β. Πτελεού γ. Σούρπης και την κοινότητα Ανάβρας, οι οποίοι καταργούνται.
5. Δήμος Νοτίου Πηλίου με έδρα την Αργαλαστή αποτελούμενος από τους δήμους α. Αργαλαστής β. Αφετών γ. Μηλεών δ. Σηπιάδος και την κοινότητα Τρικερίου, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Στους δήμους Αλοννήσου, Σκιάθου, Σκοπέλου δεν επέρχεται καμία μεταβολή.

Γ. Ο δήμος Ζαγοράς - Μουρεσίου χαρακτηρίζεται ως ορεινός.

36. ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Καλαμάτας με έδρα την Καλαμάτα αποτελούμενος από τους δήμους α. Άριος β. Αρφαρών γ. Θουρίας και δ. Καλαμάτας, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Μεσσήνης με έδρα τη Μεσσήνη αποτελούμενος από τους

δήμους α. Αιπείας β. Ανδρούσας γ. Αριστομένους δ. Βουφράδων ε. Ιθώμης στ. Μεσσήνης ζ. Πεταλιδίου και την κοινότητα Τρικόρφου, οι οποίοι καταργούνται.

3. Δήμος Πύλου – Νέστορος με έδρα την Πύλο αποτελούμενος από τους δήμους α. Κορώνης β. Μεθώνης γ. Παπαφλέσσα δ. Πύλου ε. Νέστορος και στ. Χιλιοχωρίων, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Τριφυλίας με έδρα την Κυπαρισσία αποτελούμενος από τους δήμους α. Αετού β. Αυλώνος γ. Γαργαλιάνων δ. Κυπαρισσίας ε. Φιλιατρών και την κοινότητα Τριπύλας, οι οποίοι καταργούνται.
5. Δήμος Οιχαλίας με έδρα το Μελιγαλά αποτελούμενος από τους δήμους α. Ανδανίας β. Δωρίου γ. Είρας δ. Μελιγαλά και ε. Οιχαλίας, οι οποίοι καταργούνται.
6. Δήμος Δυτικής Μάνης με έδρα την Καρδαμύλη αποτελούμενος από τους δήμους α. Αβίας και β. Λεύκτρου, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Ο δήμος Δυτικής Μάνης χαρακτηρίζεται ως ορεινός.

37. ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Ξάνθης με έδρα την Ξάνθη αποτελούμενος από τους δήμους α. Ξάνθης και β. Σταυρούπολης, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Μύκης με έδρα τη Σμίνθη αποτελούμενος από το δήμο Μύκης και τις κοινότητες α. Θερμών β. Κοτύλης γ. Σατρών, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Αβδήρων με έδρα τη Γενισσέα και ιστορική έδρα τα Άβδηρα αποτελούμενος από τους δήμους α. Αβδήρων β. Βιστωνίδος και γ. Σελέρου, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Στο δήμο Τοπείρου δεν επέρχεται καμία μεταβολή.

38. ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Έδεσσας με έδρα την Έδεσσα αποτελούμενος από τους δήμους α. Βεγορίτιδας και β. Έδεσσας, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Αλμωπίας με έδρα την Αριδαία αποτελούμενος από τους δήμους α. Αριδαίας και β. Εξαπλατάνου, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Σκύδρας με έδρα τη Σκύδρα αποτελούμενος από τους δήμους α. Μενηίδος και β. Σκύδρας, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Πέλλας με έδρα τα Γιαννιτσά και ιστορική έδρα την Πέλλα αποτελούμενος από τους δήμους α. Γιαννιτσών β. Κύρρου γ.

Πέλλας δ. Κρύας Βρύσης και ε. Μεγάλου Αλεξάνδρου, οι οποίοι καταργούνται.

39. ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Δίου – Ολύμπου με έδρα το Λιτόχωρο και ιστορική έδρα το Δίον αποτελούμενος από τους δήμους α. Ανατολικού Ολύμπου β. Δίου και γ. Λιτοχώρου, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Πύδνας – Κολινδρού με έδρα το Αιγίνιο και ιστορική έδρα τον Κολινδρό αποτελούμενος από τους δήμους α. Αιγινίου β. Κολινδρού γ. Μεθώνης και δ. Πύδνας, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Κατερίνης με έδρα την Κατερίνη αποτελούμενος από τους δήμους α. Ελαφίνας β. Κατερίνης γ. Κορινού δ. Παραλίας ε. Πέτρας και στ. Πιερίων, οι οποίοι καταργούνται.

40. ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Πρέβεζας με έδρα την Πρέβεζα αποτελούμενος από τους δήμους α. Ζαλόγγου και β. Λούρου και γ. Πρεβέζης, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Πάργας με έδρα το Καναλάκι και ιστορική έδρα την Πάργα αποτελούμενος από τους δήμους α. Πάργας και β. Φαναρίου, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Ζηρού με έδρα τη Φιλιππιάδα αποτελούμενος από τους δήμους α. Ανωγείου β. Θεσπρωτικού γ. Φιλιππιάδος και την κοινότητα Κρανέας, οι οποίοι καταργούνται.

41. ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Ρεθύμνης με έδρα το Ρέθυμνο αποτελούμενος από τους δήμους α. Αρκαδίου β. Λαππαίων γ. Νικηφόρου Φωκά και δ. Ρεθύμνης, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Μυλοποτάμου με έδρα το Πέραμα αποτελούμενος από τους δήμους α. Γεροποτάμου β. Κουλούκωνα και την κοινότητα Ζωνιανών, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Αμαρίου με έδρα την Αγία Φωτεινή και ιστορική έδρα τον Φουρφουρά αποτελούμενος από τους δήμους α. Σιβρίτου και β. Κουρητών, οι οποίοι καταργούνται.

4. Δήμος Αγίου Βασιλείου με έδρα το Σπήλι αποτελούμενος από τους δήμους α. Λάμπης και β. Φοίνικα, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Στο δήμο Ανωγείων δεν επέρχεται καμία μεταβολή. Γ. Οι δήμοι Αμαρίου, Αγίου Βασιλείου και Ανωγείων χαρακτηρίζονται ως ορεινοί.

42. ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι: 1. Δήμος Κομοτηνής με έδρα την Κομοτηνή αποτελούμενος από τους δήμους α. Αιγείρου β. Κομοτηνής και γ. Νέου Σιδηροχωρίου, οι οποίοι καταργούνται.

2. Δήμος Ιάσμου με έδρα τον Ίασμο αποτελούμενος από τους δήμους α. Ιάσμου β. Σώστου και την κοινότητα Αμαξάδων, οι οποίοι καταργούνται.

3. Δήμος Μαρωνείας-Σαπών με έδρα τις Σάπες αποτελούμενος από τους δήμους α. Μαρωνείας και β. Σαπών, οι οποίοι καταργούνται.

4. Δήμος Αρριανών με έδρα τη Φιλλύρα αποτελούμενος από τους δήμους α. Αρριανών β. Φιλλύρας και τις κοινότητες α. Κέχρου β. Οργάνης, οι οποίοι καταργούνται.

43. ΝΟΜΟΣ ΣΑΜΟΥ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Σάμου με έδρα τη Σάμο και ιστορική έδρα το Πυθαγόρειο αποτελούμενος από τους δήμους α. Βαθέος β. Καρλοβασίων γ. Μαραθοκάμπου και δ. Πυθαγορείου, οι οποίοι καταργούνται.

2. Δήμος Ικαρίας με έδρα τον Άγιο Κήρυκο αποτελούμενος από τους δήμους α. Αγίου Κηρύκου β. Ευδήλου και γ. Ραχών, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Στο δήμο Φούρνων Κορσεών δεν επέρχεται καμία μεταβολή.

44. ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Σιντικής με έδρα το Σιδηρόκαστρο αποτελούμενος από τους δήμους α. Κερκίνης β. Πετριτσίου γ. Σιδηροκάστρου και τις κοινότητες α. Αγκίστρου β. Αχλαδοχωρίου γ. Προμαχώνος, οι οποίοι καταργούνται.

2. Δήμος Βισαλτίας με έδρα τη Νιγρίτα αποτελούμενος από τους δήμους α. Αχινού β. Βισαλτίας γ. Νιγρίτης και δ. Τραγίλου, οι οποίοι καταργούνται.

3. Δήμος Εμμανουήλ Παππά με έδρα το Χρυσό αποτελούμενος από τους δήμους α. Εμμανουήλ Παππά και β. Στρυμώνα, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Αμφίπολης με έδρα το Ροδολίβος αποτελούμενος από τους δήμους α. Αμφίπολης β. Κορμίστας γ. Πρώτης και δ. Ροδολίβους, οι οποίοι καταργούνται.
5. Δήμος Νέας Ζίχνης με έδρα τη Νέα Ζίχνη αποτελούμενος από τους δήμους α. Αλιστράτης και β. Νέας Ζίχνης, οι οποίοι καταργούνται.
6. Δήμος Ηρακλείας με έδρα την Ηράκλεια αποτελούμενος από τους δήμους α. Ηρακλείας β. Σκοτούσσης και γ. Στρυμωνικού, οι οποίοι καταργούνται.
7. Δήμος Σερρών με έδρα τις Σέρρες αποτελούμενος από τους δήμους α. Σερρών β. Καπετάν Μητρουσίου γ. Λευκώνα δ. Σκουτάρεως και τις κοινότητες α. Άνω Βροντούς β. Ορεινής, οι οποίοι καταργούνται.

45. ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Πύλης με έδρα την Πύλη αποτελούμενος από τους δήμους α. Αιθήκων β. Γόμφων γ. Πιαλείων δ. Πύλης ε. Πινδέων και τις κοινότητες α. Μυροφύλλου β. Νεράιδας, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Φαρκαδόνας με έδρα τη Φαρκαδόνα αποτελούμενος από τους δήμους α. Οιχαλίας β. Πελλιναίων και γ. Φαρκαδόνας, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Τρικκαίων με έδρα τα Τρίκαλα αποτελούμενος από τους δήμους α. Εστιαιώτιδας β. Καλλιδένδρου γ. Κόζιακα δ. Μεγάλων Καλυβίων ε. Παληοκάστρου στ. Παραληθαίων ζ. Τρικκαίων και η. Φαλωρείας, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Καλαμπάκας με έδρα την Καλαμπάκα αποτελούμενος από τους δήμους α. Βασιλικής β. Καλαμπάκας γ. Τυμφαίων δ. Καστανιάς ε. Κλεινοβού στ. Μαλακασίου ζ. Χασίων, και την κοινότητα Ασπροποτάμου, οι οποίοι καταργούνται.

46. ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Αμφίκλειας - Ελάτειας με έδρα την Κάτω Τιθορέα αποτελούμενος από τους δήμους α. Αμφίκλειας β. Ελάτειας και γ. Τιθορέας, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Λοκρών με έδρα την Αταλάντη αποτελούμενος από τους δήμους α. Αταλάντης β. Δαφνουσίων γ. Οπουντίων και δ. Μαλεσίνης, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Δομοκού με έδρα το Δομοκό αποτελούμενος από τους δήμους α. Δομοκού β. Θεσσαλιώτιδος και γ. Ξυνιάδος, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Μώλου - Αγίου Κωνσταντίνου με έδρα τα Καμένα Βούρλα αποτελούμενος από τους δήμους α. Αγίου Κωνσταντίνου β. Καμένων Βούρλων και γ. Μώλου, οι οποίοι καταργούνται.
5. Δήμος Στυλίδας με έδρα τη Στυλίδα αποτελούμενος από τους δήμους α. Εχιναίων β. Πελασγίας και γ. Στυλίδος, οι οποίοι καταργούνται.
6. Δήμος Λαμιέων με έδρα τη Λαμία αποτελούμενος από τους δήμους α. Γοργοποτάμου β. Λαμιέων γ. Λειανοκλαδίου δ. Υπάτης και την κοινότητα Παύλιανης, οι οποίοι καταργούνται.
7. Δήμος Μακρακώμης με έδρα τη Σπερχειάδα αποτελούμενος από τους δήμους α. Αγίου Γεωργίου Τυμφρηστού β. Μακρακώμης γ. Σπερχειάδος και την κοινότητα Τυμφρηστού, οι οποίοι καταργούνται.

47. ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Φλώρινας με έδρα τη Φλώρινα αποτελούμενος από τους δήμους α. Κάτω Κλεινών β. Μελίτης γ. Περάσματος και δ. Φλώρινας, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Αμυνταίου με έδρα το Αμύνταιο με ιστορική έδρα το Νυμφαίο αποτελούμενος από τους δήμους α. Αετού β. Αμυνταίου γ. Φιλώτα και τις κοινότητες α. Βαρικού β. Λεχόβου γ. Νυμφαίου, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Πρεσπών με έδρα το Λαιμό αποτελούμενος από το δήμο Πρεσπών και την κοινότητα Κρυσταλλοπηγής, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Ο δήμος Πρεσπών χαρακτηρίζεται ως ορεινός.

48. ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Δελφών με έδρα την Άμφισσα και ιστορική έδρα τους Δελφούς αποτελούμενος από τους δήμους α. Αμφίσσης β. Γαλαξιδίου γ. Γραβιάς δ. Δελφών ε. Δεσφίνας στ. Ιτέας ζ. Καλλιέων και η. Παρνασσού, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Δωρίδος με έδρα το Λιδωρίκι αποτελούμενος από τους δήμους α. Βαρδουσίων β. Ευπαλίου γ. Λιδωρικίου και δ. Τολοφώνος, οι οποίοι καταργούνται.

49. ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Πολυγύρου με έδρα τον Πολύγυρο αποτελούμενος από τους δήμους α. Ανθεμούντα β. Ορμυλίας γ. Ζερβοχωρίων και δ. Πολυγύρου, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Σιθωνίας με έδρα τη Νίκητη αποτελούμενος από τους δήμους α. Σιθωνίας και β. Τορώνης, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Κασσάνδρας με έδρα την Κασσάνδρεια αποτελούμενος από τους δήμους α. Κασσάνδρας και β. Παλλήνης, οι οποίοι καταργούνται.
4. Δήμος Νέας Προποντίδας με έδρα τα Μουδανιά αποτελούμενος από τους δήμους α. Καλλικράτειας β. Μουδανιών και γ. Τρίγλιας, οι οποίοι καταργούνται.
5. Δήμος Αριστοτέλη με έδρα την Ιερισσό και ιστορική έδρα την Αρναία αποτελούμενος από τους δήμους α. Αρναίας β. Παναγίας και γ. Σταγίρων – Ακάνθου, οι οποίοι καταργούνται.

50. ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

Α. Συνιστώνται οι κατωτέρω δήμοι:

1. Δήμος Χανίων με έδρα τα Χανιά αποτελούμενος από τους δήμους α. Χανίων β. Ελευθερίου Βενιζέλου γ. Θερίσσου δ. Νέας Κυδωνίας ε. Σούδας στ. Ακρωτηρίου και ζ. Κεραμίων, οι οποίοι καταργούνται.
2. Δήμος Αποκορώνου με έδρα τις Βρύσες Αποκορώνου και ιστορική έδρα το Βάμο αποτελούμενος από τους δήμους α. Φρε β. Βάμου γ. Γεωργιουπόλεως δ. Κρυονέριδας ε. Αρμένων και την κοινότητα Ασή Γωνιάς, οι οποίοι καταργούνται.
3. Δήμος Πλατανιά με έδρα το Γεράνι αποτελούμενος από τους δήμους α. Κολυμβαρίου β. Μουσούρων γ. Βουκολιών και δ. Πλατα-

νιά, οι οποίοι καταργούνται.

4. Δήμος Κισσάμου με έδρα τον Κίσσαμο αποτελούμενος από τους δήμους α. Κισσάμου β. Μυθήμνης και γ. Ινναχωρίου, οι οποίοι καταργούνται.
5. Δήμος Καντάνου – Σελίνου με έδρα την Παλαιόχωρα και ιστορική έδρα την Κάντανο αποτελούμενος από τους δήμους α. Καντάνου β. Ανατολικού Σελίνου και γ. Πελεκάνου, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Η κοινότητα Γαύδου αναγνωρίζεται σε δήμο, με όνομα, έδρα και εδαφική περιφέρεια αυτά της τέως κοινότητας.

Γ. Στο δήμο Σφακίων δεν επέρχεται καμία μεταβολή.

Δ. Οι δήμοι Σφακίων και Καντάνου – Σελίνου χαρακτηρίζονται ως ορεινοί.

51. ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ

Α. Συνιστάται ο κατωτέρω δήμος:
Δήμος Χίου με έδρα τη Χίο αποτελούμενος από τους δήμους α. Αγίου Μηνά β. Αμανής γ. Ιωνίας δ. Καμποχώρων ε. Καρδαμύλων στ. Μαστιχοχωρίων ζ. Ομηρούπολης και η. Χίου, οι οποίοι καταργούνται.

Β. Στους δήμους Οινουσσών και Ψαρών δεν επέρχεται καμία μεταβολή[4].

Άρθρο 2
Συγκρότηση δήμων

1. Η εδαφική περιφέρεια του κάθε δήμου που συνιστάται με τον παρόντα νόμο αποτελείται από τις εδαφικές περιφέρειες των συνενούμενων Οργα-

---

4. Η παρ. 3 του άρθρου 30 του ν. 3889/2010 (ΦΕΚ 182 Α΄) ορίζει τα εξής: «α. Εκκρεμείς κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α΄) διαδικασίες ανάθεσης και εκπόνησης μελετών έγκρισης ή αναθεώρησης Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΓΠΣ) ή Σχεδίων Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ), επιτρέπεται να συνεχίζονται και εγκρίνονται με τις διατάξεις του ν. 2508/1997 (ΦΕΚ 124 Α΄) στα όρια των εδαφικών περιφερειών των δήμων για τους οποίους είχαν προκηρυχθεί οι σχετικές μελέτες, υπό την προϋπόθεση ότι η σχετική απόφαση ανάθεσης της εκπόνησής τους θα εκδοθεί μέχρι 31.12.2010.
β. Επιτρέπεται για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος ή για λόγους άρτιας χωρικής, πολεοδομικής οργάνωσης και κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης των νέων δήμων, ήδη εγκεκριμένα ΓΠΣ ή ΣΧΟΟΑΠ σε εδαφικά τμήματα του νέου Δήμου που συγκροτήθηκε με το ν. 3852/2010 να τροποποιούνται ή αναθεωρούνται κατά τις κείμενες διατάξεις χωρίς να ισχύει στην περίπτωση αυτή ο χρονικός περιορισμός της παραγράφου 7 του άρθρου 4 του ν. 2508/1997».

νισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.). Οι εδαφικές αυτές περιφέρειες αποτελούν τις δημοτικές ενότητες του νέου δήμου και φέρουν το όνομα του πρώην δήμου ή της κοινότητας.

2. Τα τοπικά διαμερίσματα που ορίζονται στο άρθρο 2 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Κ.Δ.Κ.) (ΦΕΚ 114 Α΄), μετονομάζονται σε τοπικές κοινότητες, εφόσον έχουν πληθυσμό έως και 2.000 κατοίκους και σε δημοτικές κοινότητες εφόσον έχουν πληθυσμό μεγαλύτερο από 2.000 κατοίκους. Τοπικές ή δημοτικές κοινότητες αποτελούν και οι δήμοι ή οι κοινότητες που καταργήθηκαν ύστερα από εθελούσια συνένωση σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄) ή συνενώνονται με τον παρόντα νόμο και δεν αποτελούνται από τοπικά διαμερίσματα.
3. Δημοτική κοινότητα συγκροτούν τα τοπικά διαμερίσματα νησιών που έχουν πληθυσμό άνω των χιλίων (1.000) κατοίκων. Επίσης, συγκροτούν δημοτική κοινότητα ανεξαρτήτως πληθυσμού πρώην κοινότητες ή τοπικά διαμερίσματα που εκτείνονται σε όλη την περιφέρεια του νησιού και δεν αποτελούν δήμο σύμφωνα με το άρθρο 1.
4. Τα δημοτικά διαμερίσματα στα οποία διαιρούνται οι δήμοι άνω των 100.000 κατοίκων μετονομάζονται σε δημοτικές κοινότητες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΣΥΣΤΑΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Άρθρο 3
Σύσταση και συγκρότηση περιφερειών

1. Οι περιφέρειες είναι αυτοδιοικούμενα κατά τόπο νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και αποτελούν το δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης.
2. Οι περιφέρειες σχεδιάζουν, προγραμματίζουν και υλοποιούν πολιτικές σε περιφερειακό επίπεδο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής της χώρας, λαμβάνοντας υπόψη και τις εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές.
3. Συνιστώνται οι εξής περιφέρειες:
   α. Η περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Δράμας, Έβρου, Καβάλας, Ξάνθης και Ροδόπης. Έδρα της περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης είναι η Κομοτηνή. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας. Ειδικά ο δήμος Θάσου αποτελεί ξεχωριστή περιφερειακή ενότητα.[1]
   β. Η περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Ημαθίας, Θεσσαλονίκης, Κιλκίς, Πιερίας, Πέλλας, Σερρών και Χαλκιδικής. Έδρα της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας είναι η Θεσσαλονίκη. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας.
   γ. Η περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Γρεβενών, Καστοριάς, Κοζάνης και Φλώρινας. Έδρα της περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας είναι η Κοζάνη. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας.
   δ. Η περιφέρεια Ηπείρου η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Άρτας, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, και Πρεβέζης. Έδρα της περιφέρειας Ηπείρου είναι τα Ιωάννινα. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας.
   ε. Η περιφέρεια Θεσσαλίας η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Καρ-

1. Προσθ. του τελευταίου εδαφίου με την παρ.10α του άρθρου 18 του ν. 3870/2010 (ΦΕΚ 138Α)

δίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας και Τρικάλων. Έδρα της περιφέρειας Θεσσαλίας είναι η Λάρισα. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας.

Ειδικά οι δήμοι Αλονήσου, Σκιάθου και Σκοπέλου αποτελούν την περιφερειακή ενότητα Σποράδων[2].

στ. Η περιφέρεια Ιονίων Νήσων η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Ζακύνθου, Κέρκυρας, Κεφαλληνίας και Λευκάδας. Έδρα της περιφέρειας Ιονίων νήσων είναι η Κέρκυρα. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας. Ειδικά ο δήμος Ιθάκης αποτελεί αυτοτελή περιφερειακή ενότητα.

ζ. Η περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Αιτωλοακαρνανίας, Αχαΐας και Ηλείας. Έδρα της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας είναι η Πάτρα. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας.

η. Η περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Βοιωτίας, Ευβοίας, Ευρυτανίας, Φθιώτιδος και Φωκίδος. Έδρα της περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας είναι η Λαμία. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας.

θ. Η περιφέρεια Αττικής, η οποία περιλαμβάνει το Νομό Αττικής. Έδρα της περιφέρειας Αττικής είναι η Αθήνα.

Η περιφερειακή ενότητα Κεντρικού Τομέα Αθηνών περιλαμβάνει τους δήμους Αθηναίων, Φιλαδελφείας – Χαλκηδόνας, Γαλατσίου, Ζωγράφου, Καισαριανής, Βύρωνος, Ηλιούπολης και Δάφνης – Υμηττού.

Η περιφερειακή ενότητα Νοτίου Τομέα Αθηνών περιλαμβάνει τους δήμους Γλυφάδας, Ελληνικού – Αργυρούπολης, Αλίμου, Νέας Σμύρνης, Μοσχάτου – Ταύρου, Καλλιθέας, Παλαιού Φαλήρου και Αγίου Δημητρίου.

Η περιφερειακή ενότητα Βορείου Τομέα Αθηνών περιλαμβάνει τους δήμους Πεντέλης, Κηφισιάς, Μεταμορφώσεως, Πεύκης – Λυκόβρυσης, Αμαρουσίου, Ψυχικού – Φιλοθέης, Χολαργού – Παπάγου, Νέας

2. Προσθ. του τελευταίου εδαφίου με την παρ. 10α του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

Ιωνίας, Βριλησσίων, Αγ. Παρασκευής, Χαλανδρίου και ο δήμος Ηρακλείου[3].

Η περιφερειακή ενότητα Δυτικού Τομέα Αθηνών περιλαμβάνει τους δήμους Αιγάλεω, Περιστερίου, Πετρούπολης, Χαϊδαρίου, Αγίας Βαρβάρας, Ιλίου και Αγ. Αναργύρων – Καματερού.

Η περιφερειακή ενότητα Πειραιώς περιλαμβάνει τους δήμους Πειραιώς, Κορυδαλλού, Νίκαιας – Αγίου Ιωάννη Ρέντη, Κερατσινίου – Δραπετσώνας και Περάματος.

Η περιφερειακή ενότητα Νήσων περιλαμβάνει τους δήμους Αίγινας, Τροιζηνίας, Κυθήρων, Αγκιστρίου, Σαλαμίνας, Σπετσών, Ύδρας και Πόρου.

Η περιφερειακή ενότητα Δυτικής Αττικής περιλαμβάνει τους δήμους της νομαρχίας Δυτικής Αττικής. Η περιφερειακή ενότητα Ανατολικής Αττικής περιλαμβάνει τους δήμους της νομαρχίας Ανατολικής Αττικής.

ι. Η περιφέρεια Πελοποννήσου, η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Αργολίδος, Αρκαδίας, Κορινθίας, Λακωνίας και Μεσσηνίας. Έδρα της περιφέρειας Πελοποννήσου είναι η Τρίπολη. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας.

ια. Η περιφέρεια Βορείου Αιγαίου η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Λέσβου, Σάμου και Χίου. Έδρα της περιφέρειας Βορείου Αιγαίου είναι η Μυτιλήνη. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Λέσβου που περιλαμβάνει το δήμο Λέσβου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Λήμνου που περιλαμβάνει το δήμο Λήμνου και το δήμο Αγίου Ευστρατίου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Χίου με έδρα τη Χίο που περιλαμβάνει το δήμο Χίου, το δήμο Ψαρών και το δήμο Οινουσσών. Συγκροτούνται η περιφερειακή ενότητα Σάμου που περιλαμβάνει το δήμο Σάμου και η περιφερειακή ενότητα Ικαρίας που περιλαμβάνει τους δήμους Ικαρίας και Φούρνων.

ιβ. Η περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Κυκλάδων και Δωδεκανήσου. Έδρα της περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου είναι η Ερμούπολη. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Κω που περιλαμβάνει το δήμο Κω και το δήμο Νισύρου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Καρπάθου που περιλαμβάνει το

3. Προσθ. της φράσης «και ο Δήμος Ηρακλείου» με την παρ. 10α του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

δήμο Καρπάθου και το δήμο Κάσου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Καλύμνου που περιλαμβάνει το δήμο Καλυμνίων, το δήμο Αστυπάλαιας, το δήμο Λειψών, το δήμο Λέρου, το δήμο Πάτμου και το δήμο Αγαθονήσιου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Ρόδου που περιλαμβάνει το δήμο Ρόδου, το δήμο Σύμης, το δήμο Χάλκης, το δήμο Μεγίστης και το δήμο Τήλου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Σύρου που περιλαμβάνει το δήμο Σύρου – Ερμούπολης. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Κέας – Κύθνου, που περιλαμβάνει το δήμο Κέας και το δήμο Κύθνου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Μήλου που περιλαμβάνει το δήμο Μήλου, το δήμο Κιμώλου, το δήμο Σέριφου και το δήμο Σίφνου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Πάρου που περιλαμβάνει το δήμο Πάρου και το δήμο Αντιπάρου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Νάξου που περιλαμβάνει το δήμο Νάξου και μικρών Κυκλάδων και το δήμο Αμοργού. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Τήνου που περιλαμβάνει το δήμο Τήνου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Μυκόνου που περιλαμβάνει το δήμο Μυκόνου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα που περιλαμβάνει το δήμο Άνδρου. Συγκροτείται η περιφερειακή ενότητα Θήρας που περιλαμβάνει το δήμο Θήρας, το δήμο Ιητών, το δήμο Σίκινου, το δήμο Φολέγανδρου και το δήμο Ανάφης.

ιγ. Η περιφέρεια Κρήτης η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Ηρακλείου, Λασιθίου, Ρεθύμνου και Χανίων. Έδρα της περιφέρειας Κρήτης είναι το Ηράκλειο. Κάθε νομός αποτελεί και περιφερειακή ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας[4].

---

4. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 33 του ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209 Α΄) ορίζουν τα εξής: «1. Για καθεμία από τις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας και Πελοποννήσου, όπως αυτές καθορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87), όπως ισχύει, συνιστάται Συμβούλιο Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος Αποκεντρωμένης Διοίκησης (Σ.Χ.Ο.Π.Α.Δ.).
2. Για καθεμία από τις περιφερειακές ενότητες των Περιφερειών Ιονίων Νήσων, Αττικής, Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης, όπως αυτές καθορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 3852/2010, όπως ισχύει, συνιστάται Συμβούλιο Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος Αποκεντρωμένης Διοίκησης (Σ.Χ.Ο.Π.Α.Δ.)».

Άρθρο 4
Σχέσεις δήμων και περιφερειών

Μεταξύ των δύο βαθμών τοπικής αυτοδιοίκησης δεν υφίστανται σχέσεις ελέγχου και ιεραρχίας, αλλά συνεργασίας και συναλληλίας, οι οποίες αναπτύσσονται βάσει του νόμου, κοινών συμφωνιών, καθώς και με το συντονισμό κοινών δράσεων.

Άρθρο 5
Σφραγίδα και σήμα

1. Η σφραγίδα του δήμου αποτελείται από τρεις επάλληλους και ομόκεντρους κύκλους, από τους οποίους ο εξωτερικός έχει διάμετρο 0,04 μ.. Στον εσωτερικό κύκλο τίθεται το έμβλημα της Ελληνικής Δημοκρατίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 48/1975 (ΦΕΚ 108 Α΄), στο δεύτερο κύκλο αναγράφεται με κεφαλαία γράμματα το όνομα του δήμου και στον εξωτερικό οι λέξεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ».
2. Οι δήμοι μπορούν να κάνουν χρήση ιδιαίτερου δηλωτικού σήματος. Το σήμα καθορίζεται με απόφαση του οικείου συμβουλίου ύστερα από σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου τοπωνυμιών, αφού συνεκτιμηθούν στοιχεία, που σχετίζονται με την ιστορία, τη μυθολογία και τα ειδικότερα χαρακτηριστικά της περιοχής τους.
3. Η σφραγίδα της περιφέρειας αποτελείται από τρεις επάλληλους και ομόκεντρους κύκλους, από τους οποίους ο εξωτερικός έχει διάμετρο 0,04 μ.. Στον εσωτερικό κύκλο τίθεται το έμβλημα της Ελληνικής Δημοκρατίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 48/1975 (ΦΕΚ 108 Α΄), στο δεύτερο κύκλο αναγράφεται με κεφαλαία γράμματα το όνομα της περιφέρειας και στον εξωτερικό οι λέξεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ».
4. Οι περιφέρειες μπορούν να κάνουν χρήση ιδιαίτερου δηλωτικού σήματος. Το σήμα καθορίζεται με απόφαση του οικείου συμβουλίου ύστερα από σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου τοπωνυμιών, αφού συνεκτιμηθούν στοιχεία, που σχετίζονται με την ιστορία, τη μυθολογία και τα φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Άρθρο 6
Σύσταση

1. Συνιστώνται ως ενιαίες αποκεντρωμένες μονάδες διοίκησης του κράτους οι εξής Αποκεντρωμένες Διοικήσεις:
   i. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, η οποία εκτείνεται στα όρια της περιφέρειας Αττικής με έδρα την Αθήνα.
   ii. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, η οποία εκτείνεται στα όρια των περιφερειών Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας με έδρα τη Λάρισα.
   iii. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας, η οποία εκτείνεται στα όρια των περιφερειών Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας με έδρα τα Ιωάννινα.
   iv. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, η οποία εκτείνεται στα όρια των περιφερειών Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου με έδρα την Πάτρα.
   v. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου, η οποία εκτείνεται στα όρια των περιφερειών Βορείου Αιγαίου και Νοτίου Αιγαίου με έδρα τον Πειραιά[1].

---

1. Με την παρ. 7 του άρθρου 51 του ν. 3905/2010, ορίζεται ότι: "α) Για τη στελέχωση των υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου, οι οποίες εδρεύουν στον Πειραιά είναι δυνατή, κατόπιν αιτήσεως, η μετάταξη ή η μεταφορά υπαλλήλων με σχέση εργασίας δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου Υπουργείων και Ν.Π.Δ.Δ. που εποπτεύονται από το κράτος. Η μετάταξη ή μεταφορά γίνεται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ή εποπτεύοντος οργάνου, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας. Με την ίδια απόφαση καταργούνται οι οργανικές θέσεις τις οποίες κατείχαν οι υπάλληλοι που μετατάσσονται ή μεταφέρονται.
   Η αίτηση υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός μήνα από τη δημοσιοποίηση σχετικής προκήρυξης, στην οποία καθορίζονται και τα κριτήρια επιλογής.
   β) Μέχρι τη στελέχωση των υπηρεσιών της παραγράφου 1, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου, ορίζονται οι αντίστοιχες υπηρεσιακές μονάδες, όπως προβλέπονται στον οικείο Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας της, προς άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών".

vi. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης, η οποία εκτείνεται στα όρια της περιφέρειας Κρήτης με έδρα το Ηράκλειο.

vii. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης, η οποία εκτείνεται στα όρια της περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης και Κεντρικής Μακεδονίας με έδρα τη Θεσσαλονίκη.

2. Σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση προΐσταται Γενικός Γραμματέας. Για τα θέματα που αναφέρονται στην υπηρεσιακή του κατάσταση και τα καθήκοντά του εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α΄).
3. Η σφραγίδα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης αποτελείται από τρεις επάλληλους και ομόκεντρους κύκλους, από τους οποίους ο εξωτερικός έχει διάμετρο 0,04 μ.. Στον εσωτερικό κύκλο τίθεται το έμβλημα της Ελληνικής Δημοκρατίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 48/1975 (ΦΕΚ 108 Α΄), στο δεύτερο κύκλο αναγράφεται με κεφαλαία γράμματα το όνομα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και στον εξωτερικό οι λέξεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ».

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΠΡΩΤΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΗΜΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 7
Δημοτικές αρχές

1. Ο δήμος διοικείται από το δημοτικό συμβούλιο, την οικονομική επιτροπή, την επιτροπή ποιότητας ζωής, την εκτελεστική επιτροπή και τον δήμαρχο.
2. Το δημοτικό συμβούλιο αποτελείται από δεκατρία (13) μέλη σε δήμους με πληθυσμό έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους, δεκαεπτά (17) σε δήμους με πληθυσμό από δύο χιλιάδες έναν έως πέντε χιλιάδες (2.001 – 5.000) κατοίκους, είκοσι ένα (21) σε δήμους με πληθυσμό από πέντε χιλιάδες έναν έως δέκα χιλιάδες (5.001-10.000) κατοίκους, είκοσι επτά (27) σε δήμους με πληθυσμό από δέκα χιλιάδες έναν έως τριάντα χιλιάδες (10.001- 30.000) κατοίκους, τριάντα τρία (33) σε δήμους με πληθυσμό από τριάντα χιλιάδες έναν έως εξήντα χιλιάδες (30.001-60.000) κατοίκους, σαράντα ένα (41) σε δήμους με πληθυσμό από εξήντα χιλιάδες έναν έως εκατό χιλιάδες (60.001-100.000) κατοίκους, σαράντα πέντε (45) σε δήμους με πληθυσμό από εκατό χιλιάδες έναν έως εκατόν πενήντα χιλιάδες (100.001-150.000) κατοίκους, σαράντα εννέα (49) σε δήμους με πληθυσμό από εκατόν πενήντα χιλιάδες έναν (50.001) και άνω κατοίκους.
3. Σε δήμους που συνιστώνται με τη διάταξη του άρθρου 2 του παρόντος στους οποίους οι συνενούμενοι δήμοι και κοινότητες υπερβαίνουν τους έξι (6), ο αριθμός των μελών του δημοτικού τους συμβουλίου είναι εκείνος που αντιστοιχεί στην επόμενη πληθυσμιακή κλίμακα, σε σχέση με το συνολικό τους πληθυσμό.

Άρθρο 8
Δημοτικές κοινότητες - Τοπικές κοινότητες - Όργανα

1. Τα όργανα της δημοτικής κοινότητας είναι:
   α) Το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας.
   β) Ο πρόεδρος του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας.
2. Όργανα της τοπικής κοινότητας είναι:
   α) το συμβούλιο της τοπικής κοινότητας,
   β) ο πρόεδρος του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας,
   γ) ο εκπρόσωπος της τοπικής κοινότητας, προκειμένου για τοπικές κοινότητες μέχρι τριακόσιους (300) κατοίκους.
3. Σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό έως δέκα χιλιάδες (10.000) κατοίκους το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας αποτελείται από πέντε (5) μέλη. Σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό από δέκα χιλιάδες έναν (10.001) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) κατοίκους το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας αποτελείται από έντεκα (11) μέλη. Σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό από πενήντα χιλιάδες έναν (50.001) και άνω κατοίκους το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας αποτελείται από δεκαπέντε (15) μέλη.
4. Σε τοπικές κοινότητες με πληθυσμό έως τριακόσιους (300) κατοίκους εκλέγεται ένας (1) εκπρόσωπος τοπικής κοινότητας.
   Σε τοπικές κοινότητες με πληθυσμό από τριακόσιους έναν (301) έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους, το συμβούλιο τοπικής κοινότητας αποτελείται από τρία (3) μέλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 9
Διάρκεια δημοτικής περιόδου

1. Ο δήμαρχος και οι δημοτικοί σύμβουλοι, οι σύμβουλοι της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας και οι εκπρόσωποι της τοπικής κοινότητας εκλέγονται κάθε πέντε (5) χρόνια με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία.
2. Η εκλογή στα ανωτέρω αξιώματα γίνεται την ίδια ημέρα διενέργειας της ψηφοφορίας για την εκλογή των Ελλήνων μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στα ίδια εκλογικά τμήματα, με τις ίδιες εφορευτικές επιτροπές, τους ίδιους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής και τους ίδιους εφόρους αντιπροσώπων.
3. Η εγκατάσταση των αρχών της παραγράφου 1 που έχουν εκλεγεί γίνεται την 1η Σεπτεμβρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών και η θητεία τους λήγει την 31η Αυγούστου του πέμπτου έτους. Σε κάθε περίπτωση η θητεία του συμβουλίου της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας και του εκπροσώπου της τοπικής κοινότητας λήγει με το τέλος της θητείας του δημοτικού συμβουλίου.
4. Η εκλογή των αρχών των δήμων που συνιστώνται ή συνενώνονται έως το τέλος του μηνός Μαρτίου εντός των τεσσάρων πρώτων ετών της δημοτικής περιόδου γίνεται την πρώτη Κυριακή του μηνός Ιουνίου του έτους, κατά το οποίο έγινε η αναγνώριση. Η εγκατάστασή τους γίνεται την πρώτη (1η) Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους.

   Στους δήμους που συνιστώνται ή συνενώνονται από την 1η Μαρτίου έως την 31η Αυγούστου κάθε έτους της δημοτικής περιόδου, εκτός από το τέταρτο έτος, η εκλογή των αρχών γίνεται την πρώτη Κυριακή του μηνός Ιουνίου του επόμενου έτους μετά τη σύσταση ή συνένωση και η εγκατάστασή τους την πρώτη (1η) Σεπτεμβρίου του επόμενου έτους μετά τη σύσταση ή συνένωση.

   Αν η σύσταση ή συνένωση ενός νέου δήμου έγινε μετά το Μάρτιο του τέταρτου έτους της δημοτικής περιόδου και έως το τέλος Μαρτίου του πέμπτου έτους της περιόδου αυτής, τα αποτελέσματα των μεταβολών αρχίζουν από τις γενικές δημοτικές εκλογές του έτους αυτού.
5. Οι νέοι δήμοι, που συνιστώνται με το άρθρο 1 αρχίζουν να λειτουργούν από την εγκατάσταση των αρχών τους, οι οποίες θα αναδειχθούν με τις

γενικές δημοτικές εκλογές της εβδόμης Νοεμβρίου 2010. Η εγκατάσταση γίνεται την πρώτη (1η) Ιανουαρίου 2011 και η θητεία λήγει την 31η Αυγούστου του έτους 2014. Η θητεία αυτή λογίζεται πλήρης για όλες τις συνέπειες.

Άρθρο 10
Εκλογικό δικαίωμα

1. Δικαίωμα να εκλέγουν τις δημοτικές αρχές έχουν όλοι οι δημότες του δήμου. Οι δημότες εκλογείς, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους των δήμων που συνενώνονται σε νέο δήμο, έχουν δικαίωμα να εκλέγουν τις αρχές του νέου δήμου που προκύπτει από τη συνένωση. Οι δημότες των δήμων και κοινοτήτων που συνενώνονται σύμφωνα με το άρθρο 1 του παρόντος καθίστανται αυτοδικαίως δημότες του νέου δήμου.
2. Δικαίωμα να εκλέγουν τις δημοτικές αρχές έχουν επίσης οι πολίτες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και οι ομογενείς και οι νομίμως διαμένοντες αλλοδαποί υπήκοοι τρίτων χωρών, σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 3838/ 2010 (ΦΕΚ 49 Α΄), οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους.
3. Ως προς το όριο ηλικίας για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος εφαρμόζονται οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών, όπως κάθε φορά ισχύουν. Η πρώτη (1η) Ιανουαρίου κάθε έτους θεωρείται ημερομηνία γέννησης εκείνων που έχουν γεννηθεί κατά το έτος αυτό.
4. Οι περιπτώσεις στέρησης του εκλογικού δικαιώματος που προβλέπει η νομοθεσία για την εκλογή βουλευτών ισχύουν και για την εκλογή των δημοτικών αρχών.
5. Προκειμένου να γίνει μεταδημότευση για τις δημοτικές εκλογές, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Δ.Κ., όπως ισχύουν, για την υποβολή υποψηφιότητας στους νέους δήμους που προκύπτουν από συνένωση δήμων και κοινοτήτων, η εγγραφή γίνεται στα δημοτολόγια του δήμου που ορίζεται ως έδρα του νέου δήμου. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί από την πρώτη (1η) Απριλίου του έτους διενέργειας των εκλογών μέχρι την προηγούμενη ημέρα της επίδοσης ή της παράδοσης στον πρόεδρο του αρμόδιου πρωτοδικείου της δήλωσης κατάρτισης των συνδυασμών.

Άρθρο 11
Άσκηση του εκλογικού δικαιώματος

1. Το εκλογικό δικαίωμα ασκούν μόνον όσοι είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους και στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους του δήμου, κατά τις ειδικότερες διατάξεις της νομοθεσίας.
   Δικαίωμα συμμετοχής στην ψηφοφορία για την εκλογή των μελών των συμβουλίων των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων και των εκπροσώπων των τοπικών κοινοτήτων έχουν οι εκλογείς που είναι εγγεγραμμένοι στους αντίστοιχους εκλογικούς καταλόγους.
2. Η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος είναι υποχρεωτική. Κατ' εξαίρεση η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος δεν είναι υποχρεωτική για τους κατοίκους του εξωτερικού, για όσους έχουν υπερβεί το 70ό έτος της ηλικίας τους, καθώς και για όσους βρίσκονται την ημέρα της ψηφοφορίας σε απόσταση μεγαλύτερη από 200 χιλιόμετρα από το εκλογικό τμήμα όπου ψηφίζουν.
3. Στους δικαστικούς λειτουργούς και υπαλλήλους, στους δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους, στους στρατιωτικούς που υπηρετούν με οποιαδήποτε ιδιότητα στις ένοπλες δυνάμεις ή στην ελληνική αστυνομία ή στο λιμενικό σώμα, καθώς και στους υπαλλήλους οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, τραπεζών, δημόσιων οργανισμών και επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, οι οποίοι την ημέρα της ψηφοφορίας δεν διαμένουν στο δήμο όπου ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα, χορηγείται, εφόσον δεν παρεμποδίζεται η ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών, ειδική άδεια για να μεταβούν στο δήμο όπου δικαιούνται να ψηφίσουν.
   Τα ανωτέρω εφαρμόζονται αναλόγως και για το προσωπικό των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα, ύστερα από σχετική απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Άρθρο 12
Εκλογικοί κατάλογοι

Οι εκλογικοί κατάλογοι, που ισχύουν για τις βουλευτικές εκλογές, ισχύουν και για τις εκλογές των δημοτικών αρχών, των συμβουλίων των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων και των εκπροσώπων των τοπικών κοινοτήτων. Ισχύουν επίσης οι ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ενώσεως σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 133/1997 (ΦΕΚ 121 Α΄), όπως

τροποποιήθηκε με το π.δ. 164/1997 (ΦΕΚ 145 Α΄), το π.δ. 320/1999 (ΦΕΚ 305 Α΄) και το π.δ. 130/2002 (ΦΕΚ 107 Α΄), καθώς και των ομογενών και των νομίμως διαμενόντων αλλοδαπών υπκόων τρίτων χωρών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 3838/2010.

Άρθρο 13
Προσόντα εκλογιμότητας

1. Δήμαρχος μπορεί να εκλεγεί ο δημότης που έχει την ικανότητα να εκλέγει και έχει συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας του κατά την ημέρα της διενέργειας των εκλογών. Δημοτικός σύμβουλος, σύμβουλος δημοτικής ή τοπικής κοινότητας ή εκπρόσωπος τοπικής κοινότητας μπορεί να εκλεγεί ο δημότης που έχει την ικανότητα να εκλέγει και έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του κατά την ημέρα διενέργειας των εκλογών.
2. Δημοτικός σύμβουλος, σύμβουλος της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας μπορεί να εκλεγεί και ο πολίτης κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο ομογενής και ο νομίμως διαμένων αλλοδαπός υπήκοος τρίτων χωρών, σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 3838/ 2010 (ΦΕΚ 49 Α΄), εφόσον έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του κατά την ημέρα διενέργειας των εκλογών και έχει την ικανότητα να εκλέγει, σύμφωνα και με τις ειδικότερες διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας.

Άρθρο 14
Κωλύματα και ασυμβίβαστα

1. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας ή εκπρόσωποι της τοπικής κοινότητας:
   α) Δικαστικοί λειτουργοί, αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας και θρησκευτικοί λειτουργοί των γνωστών θρησκειών.
   β) Γενικοί Γραμματείς και υπάλληλοι των δήμων με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και εάν υπηρετούν, καθώς και δημοτικοί συμπαραστάτες, στους δήμους όπου υπηρετούν.
   γ) Πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων δημοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου με εξαίρεση τα ιδρύματα, οι οποίοι δεν είναι αιρε-

τοί, υπάλληλοι με οποιαδήποτε σχέση εργασίας δημοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και ιδρυμάτων, καθώς και διευθύνοντες και εντεταλμένοι σύμβουλοι και υπάλληλοι νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, πλην αστικών εταιρειών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τα οποία έχουν συστήσει ή στα οποία συμμετέχουν οι δήμοι, στους οποίους υποβάλλουν υποψηφιότητα.

δ) Υπάλληλοι με οποιαδήποτε σχέση εργασίας των δήμων που συνενώνονται στο νέο δήμο που προκύπτει από τη συνένωση.

ε) Υπάλληλοι με οποιαδήποτε σχέση εργασίας του Δημοσίου, των περιφερειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, των δημοσίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο, με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, στους δήμους στα διοικητικά όρια των οποίων άσκησαν καθήκοντα προϊσταμένου οργανικής μονάδας επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης, μέσα στο δεκαοκτάμηνο πριν από τη διενέργεια των δημοτικών εκλογών. Στη ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου δεν υπάγονται οι διευθυντές σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και οι διευθυντές τμημάτων, μονάδων, κλινικών και εργαστηρίων ιατρικής υπηρεσίας του Ε.Σ.Υ..

στ) Διοικητές, υποδιοικητές, πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων, διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, των δημοσίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, στους δήμους, στους οποίους έχουν την έδρα τους τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα, μέσα στο δεκαοκτάμηνο πριν από τη διενέργεια των δημοτικών εκλογών.

2. Κώλυμα εκλογιμότητας συντρέχει για όσους έχουν εκπέσει από το αιρετό αξίωμά τους, κατόπιν αμετάκλητης καταδίκης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εδάφιο γ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 236 του παρόντος.
Το κώλυμα αυτό ισχύει για την επόμενη της έκπτωσης δημοτική περίοδο.

3. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι δημοτικής ή τοπικής κοινότητας ή εκπρόσωποι της τοπικής κοινότητας:

α. Όποιοι συνδέονται με το δήμο ή τα νομικά τους πρόσωπα, εκτός από τους συνδέσμους, με σύμβαση προμήθειας, εκτέλεσης δημοτικού έρ-

γου, παροχής υπηρεσιών, παραχώρησης δικαιώματος εκμετάλλευσης δημοτικού έργου ή δημοτικής υπηρεσίας με αντικείμενο αξίας πάνω από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ ετησίως.

β. Γενικοί Διευθυντές, πρόεδροι και μέλη διοικητικών συμβουλίων, διαχειριστές, μέτοχοι και εταίροι κεφαλαιουχικών εταιρειών, που έχουν συμβληθεί με το δήμο, εφόσον το ποσοστό συμμετοχής τους στις εταιρείες υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού κεφαλαίου της εταιρείας, καθώς και εταίροι προσωπικών εταιρειών και κοινοπρακτούντα πρόσωπα, που έχουν συμβληθεί με το δήμο, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της προηγούμενης περίπτωσης.

Αν δήμος συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην επιχείρηση που συμβάλλεται, δεν υπάρχει ασυμβίβαστο για τους αιρετούς του δήμου που μετέχουν στη διοίκηση δημοσίων επιχειρήσεων, καθώς και δημοτικών επιχειρήσεων.

4. Η ιδιότητα και το αξίωμα του δημάρχου, του προέδρου του συμβουλίου δημοτικής ή τοπικής κοινότητας ή του εκπροσώπου της τοπικής κοινότητας ή η κατοχή οποιουδήποτε άλλου αιρετού αξιώματος σε όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού δεν αποτελεί λόγο ασυμβιβάστου ή αναστολής άσκησης του λειτουργήματός τους, με την επιφύλαξη του άρθρου 16 για: α) τους δικηγόρους και συμβολαιογράφους, β) τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), τα μέλη Επιστημονικού Προσωπικού των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) και το ειδικό διδακτικό και επιστημονικό προσωπικό τους.
5. Δεν αποτελεί ασυμβίβαστο η σύναψη σύμβασης αγοράς δημοτικών ακινήτων, εφόσον η εκποίηση έχει γίνει ύστερα από πλειοδοτική δημοπρασία.
6. Δεν αποτελούν κώλυμα ή ασυμβίβαστο η ιδιότητα μέλους της διοίκησης και η ιδιότητα του υπαλλήλου δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας, που συνδέονται με το δήμο με σύμβαση που είναι σχετική με το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους.
7. Το κώλυμα που προβλέπεται στις περιπτώσεις α΄ έως και δ΄ της παραγράφου 1 παύει να υπάρχει, αν τα πρόσωπα στα οποία συντρέχει παραιτηθούν από τη θέση τους πριν από την ημέρα της ανακηρύξης των υποψηφίων. Η παραίτηση επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή στον πρόεδρο πρωτοδικών, ο οποίος την υποβάλλει αμέσως στην αρχή που είναι αρμόδια να την αποδεχθεί. Η παραίτηση θεωρείται ότι γίνεται δεκτή από την επίδοσή της και δεν ανακαλείται. Ειδικές διατάξεις που απαγορεύουν την υποβολή ή την

αποδοχή της παραίτησης των προσώπων που προβλέπει η παράγραφος 1 ή που περιορίζουν το δικαίωμά τους να παραιτηθούν ή την αρμοδιότητα της αρχής να αποδεχθεί την παραίτησή τους εξακολουθούν να ισχύουν. Τα πρόσωπα της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 1 που παραιτήθηκαν πρέπει επιπροσθέτως να μην έχουν υπηρετήσει στα διοικητικά όρια του δήμου που υποβάλλουν υποψηφιότητα μέσα σε χρονικό διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) μηνών πριν από την ημερομηνία ανακήρυξης των υποψηφίων.
Το πρώτο εδάφιο αυτής της παραγράφου δεν ισχύει για τους θρησκευτικούς λειτουργούς.

8. Δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων και εκπρόσωποι των τοπικών κοινοτήτων που αποδέχονται οποιοδήποτε από τα καθήκοντα ή τα έργα που συνιστούν ασυμβίβαστο ή αποκτούν δημοτικότητα σε άλλο δήμο εκπίπτουν από το αξίωμά τους. Το Διοικητικό Πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται ο οικείος δήμος, με απόφασή του, διαπιστώνει την ύπαρξη του ασυμβιβάστου και την έκπτωση από το αξίωμα εφόσον υποβληθεί σχετική ένσταση από τα αναφερόμενα στο άρθρο 45 του παρόντος, πρόσωπα. Κατά της απόφασης με την οποία διαπιστώνεται το ασυμβίβαστο χωρεί αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 50 του παρόντος.
9. Υποψηφιότητα και στους δύο βαθμούς τοπικής αυτοδιοίκησης δεν επιτρέπεται.
10. Σύμπτωση στο ίδιο πρόσωπο της ιδιότητας αιρετού του πρώτου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης και του δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης αποκλείεται.
11. Στους δήμους που συνιστώνται με το άρθρο 1 του παρόντος νόμου τα ανωτέρω κωλύματα και ασυμβίβαστα συντρέχουν στα πρόσωπα που πληρούν τις αντίστοιχες προϋποθέσεις στην εδαφική περιφέρεια του νέου δήμου.
12. Για τους υποψηφίους στις δημοτικές εκλογές του Νοεμβρίου 2010 ισχύουν αποκλειστικά τα κωλύματα του άρθρου 29 του Κ.Δ.Κ. στα διοικητικά όρια της εκλογικής τους περιφέρειας.
Ειδικά για τους υποψηφίους στις εκλογικές περιφέρειες της περίπτωσης γ΄ του άρθρου 25 τα κωλύματα του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν για τα διοικητικά όρια του δήμου[1].

1. Προσθ. του εδαφίου αυτού με την παρ. 10β του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

Άρθρο 15
Ασυμβίβαστο εξαιτίας οφειλών

1. Δεν μπορούν να είναι δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι δημοτικής ή τοπικής κοινότητας και εκπρόσωποι των τοπικών κοινοτήτων εκείνοι που είναι, από οποιαδήποτε αιτία, οφειλέτες του δήμου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου του δήμου, καθώς και της δημοτικής επιχείρησης ύδρευσης και αποχέτευσής του (Δ.Ε.Υ.Α.) και των δημοτικών κοινωφελών επιχειρήσεών του.
2. Αν οφειλέτης του δήμου ή των νομικών προσώπων της προηγούμενης παραγράφου εκλεγεί δήμαρχος, δημοτικός σύμβουλος, σύμβουλος δημοτικής ή τοπικής κοινότητας ή εκπρόσωπος της τοπικής κοινότητας, οφείλει να εξοφλήσει την οφειλή του έως την ημέρα της εγκατάστασης των νέων δημοτικών αρχών.
3. Αν τα προαναφερόμενα πρόσωπα γίνουν οφειλέτες του δήμου ή των ανωτέρω νομικών προσώπων μετά την εκλογή τους, οφείλουν να εξοφλήσουν την οφειλή τους μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών, αφότου κατέστη οριστική η βεβαίωση της οφειλής και έλαβαν γνώση αυτής ή σε περίπτωση άσκησης ενδίκων βοηθημάτων, αφότου εκδόθηκε τελεσίδικη δικαστική απόφαση. Αν η εξόφληση των οφειλών του άρθρου αυτού δεν γίνει μέσα στην ανωτέρω προθεσμία, εκτός από την περίπτωση διακανονισμού της οφειλής, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, εκπίπτουν από το αξίωμά τους. Το Διοικητικό Πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται ο οικείος δήμος, με απόφασή του, διαπιστώνει την ύπαρξη του ασυμβιβάστου και την έκπτωση από το αξίωμα, εφόσον υποβληθεί σχετική ένσταση από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 247 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Κατά της απόφασης με την οποία διαπιστώνεται το ασυμβίβαστο χωρεί αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 50 του παρόντος.
4. Στις οφειλές των προηγούμενων παραγράφων εμπίπτουν και αυτές που βεβαιώνονται υπέρ των δήμων και κοινοτήτων, που συνενώνονται με το άρθρο 1 του παρόντος ή των νομικών τους προσώπων της παραγράφου 1.

Άρθρο 16
Επαγγελματική δραστηριότητα του δημάρχου

1. Αναστέλλεται η άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας των δημάρ-

χων κατά τη διάρκεια της θητείας τους σε δήμους άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων.

2. Ο χρόνος αναστολής άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας θεωρείται πραγματικός χρόνος για τα ασφαλιστικά δικαιώματα. Κατά τη διάρκεια της αναστολής, το σύνολο των εισφορών στον οικείο ασφαλιστικό φορέα καταβάλλεται από το δήμο και βαρύνει τον προϋπολογισμό αυτού. Με την απόφαση της παραγράφου 4 του άρθρου 93 του παρόντος καθορίζεται η διαδικασία καταβολής των εισφορών.

Άρθρο 17
Αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής και έφοροι των αντιπροσώπων

1. Έφορος των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής είναι ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται ο δήμος. Αυτός διορίζει σε κάθε εκλογικό τμήμα της περιφέρειας του πρωτοδικείου τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία.
2. Αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής διορίζονται:
   α) Οι εισηγητές και οι δόκιμοι εισηγητές του Συμβουλίου της Επικρατείας.
   β) Οι πρωτοδίκες και αντεισαγγελείς πρωτοδικών, καθώς και οι αντίστοιχοι πάρεδροι.
   γ) Οι πρωτοδίκες και οι πάρεδροι των διοικητικών πρωτοδικείων.
   δ) Οι εισηγητές και οι δόκιμοι εισηγητές του Ελεγκτικού Συνεδρίου.
   ε) Οι ειρηνοδίκες και οι πταισματοδίκες.
   στ) Οι σπουδαστές της Εθνικής Σχολής Δικαστών.
   ζ) Οι Δικαστικοί Αντιπρόσωποι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.
   η) Οι δικηγόροι.
   θ) Οι ασκούμενοι δικηγόροι και οι υπάλληλοι με βαθμό Α΄ και Β΄ της γραμματείας του Συμβουλίου της Επικρατείας και όλων των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και των εισαγγελιών αυτών, των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, της Γενικής Επιτροπείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, οι δικαστικοί υπάλληλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της υπηρεσίας Γενικού Επιτρόπου Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς και οι υπάλληλοι των έμμισθων υποθηκοφυλακείων.
   ι) Οι συμβολαιογράφοι.
      ια) Οι έμμισθοι και άμισθοι υποθηκοφύλακες.
      ιβ) Οι Επιμελητές Ανηλίκων με βαθμό Α΄και Β΄ των Δικαστηρίων

Ανηλίκων της Χώρας και οι υπάλληλοι με βαθμό Α΄και Β΄ της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

3. Αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής δεν μπορεί να διοριστεί όποιος έχει υπερβεί το εξηκοστό έβδομο (67ο) έτος της ηλικίας του.
4. Σε περιπτώσεις εξαιρετικής ανάγκης ο διορισμός αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής μπορεί να γίνει και έως την πέμπτη ημέρα πριν από την ψηφοφορία.
5. Αν τα πρόσωπα που ορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος δεν επαρκούν, ο έφορος των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής διορίζει ως αντιπροσώπους δικηγόρους και συμβολαιογράφους που υπηρετούν στην περιφέρεια του πρωτοδικείου.
   Αν τα πρόσωπα που ορίζονται για να διορισθούν ως αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής σύμφωνα με τα ανωτέρω δεν επαρκούν, ο έφορος των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής μπορεί να διορίσει για συμπλήρωση του απαιτούμενου αριθμού, μόνιμους δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους ή μόνιμους υπαλλήλους της περιφέρειας, στην οποία βρίσκεται ο δήμος, οι οποίοι είναι πτυχιούχοι Νομικής με βαθμό τουλάχιστον Β΄ ή πτυχιούχοι άλλων σχολών και οι οποίοι κατέχουν θέση προϊσταμένου, τουλάχιστον τμήματος, αρκεί να μην υπηρετούν σε υπηρεσία μέσα στα διοικητικά όρια του δήμου, σε εκλογικό τμήμα του οποίου διορίζονται.
6. Για την εφαρμογή των ανωτέρω οι Γενικοί Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων αποστέλλουν στους εφόρους των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής, προέδρους των πρωτοδικείων, ονομαστικές καταστάσεις όλων των μονίμων δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων της περιφέρειας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, των μονίμων υπαλλήλων της περιφέρειας, που μπορούν, σύμφωνα με τα ανωτέρω, να διοριστούν αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής. Για όσους υπηρετούν σε υπηρεσίες υπουργείων, κεντρικές ή περιφερειακές, οι καταστάσεις συντάσσονται από την αρμόδια κεντρική υπηρεσία κάθε Υπουργείου και αποστέλλονται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Διεύθυνση Εκλογών)[2].
   Οι καταστάσεις αυτές περιέρχονται στους αποδέκτες οπωσδήποτε δεκαπέ-

2. Με το άρθρο 1 του Π.Δ. 65/2011 (ΦΕΚ 147 Α) το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης διασπάστηκε σε Υπουργείο Εσωτερικών και σε Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

ντε (15) ημέρες πριν από τη διενέργεια της ψηφοφορίας.

7. Για τις εκλογές του Νοεμβρίου του 2010 και τις τυχόν επαναληπτικές αυτών, ως μόνιμοι υπάλληλοι των περιφερειών του άρθρου αυτού νοούνται οι μόνιμοι υπάλληλοι των Ενιαίων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων στην εδαφική περιφέρεια των οποίων ανήκει ο οικείος δήμος.
8. Οι δικηγόροι που είναι βουλευτές, καθώς και αυτοί που έχουν ανακηρυχθεί υποψήφιοι, δεν διορίζονται αντιπρόσωποι.
9. Οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής και οι έφοροι αυτών ψηφίζουν στις δημοτικές εκλογές, μόνον αν είναι γραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο δήμου της οικείας περιφέρειας, όπου ασκούν τα καθήκοντά τους αυτά. Αν δεν είναι γραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο του δήμου που ανήκει το εκλογικό τμήμα, στο οποίο ασκούν τα καθήκοντά τους και είναι εγγεγραμμένοι σε εκλογικό κατάλογο άλλου δήμου, τότε υπογράφουν υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναφέρεται ο δήμος στους εκλογικούς καταλόγους του οποίου είναι εγγεγραμμένοι και ψηφίζουν.
10. Τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη των εφορευτικών επιτροπών κληρώνονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών, δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από τη διενέργεια της ψηφοφορίας. Αν η ψηφοφορία ματαιωθεί σύμφωνα με το άρθρο 48 Κ.Δ.Κ. ή επαναληφθεί η ψηφοφορία σύμφωνα με το άρθρο 33 του παρόντος, οι εκλογές διεξάγονται με τα ίδια μέλη των εφορευτικών επιτροπών.

Άρθρο 18
Υποψηφιότητες

1. Η εκλογή του δημάρχου, των δημοτικών συμβούλων, των συμβούλων των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων και του εκπροσώπου της τοπικής κοινότητας γίνεται κατά συνδυασμούς. Υποψηφιότητες εκτός συνδυασμών αποκλείονται.
2. Κάθε συνδυασμός περιλαμβάνει:
   α) Τον υποψήφιο δήμαρχο.
   β) Τους υποψήφιους δημοτικούς συμβούλους, σε αριθμό ίσο τουλάχιστον με τον αριθμό των εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας με δυνατότητα προσαύξησης έως και πενήντα τοις εκατό (50%). Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω. Στις μονοεδρικές εκλο-

γικές περιφέρειες ο αριθμός των υποψήφιων δημοτικών συμβούλων μπορεί να προσαυξηθεί έως τρεις.

γ) Τους υποψήφιους συμβούλους της δημοτικής κοινότητας. Ο αριθμός των υποψήφιων συμβούλων της κάθε δημοτικής κοινότητας είναι ίσος τουλάχιστον με τον αριθμό των μελών του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας, με δυνατότητα προσαύξησης κατά έναν.

δ) Τους υποψήφιους συμβούλους της τοπικής κοινότητας ή τους εκπροσώπους της τοπικής κοινότητας. Ο αριθμός των υποψήφιων συμβούλων της κάθε τοπικής κοινότητας είναι ίσος τουλάχιστον με τον αριθμό των μελών του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας, με δυνατότητα προσαύξησης κατά έναν. Ο αριθμός των υποψήφιων εκπροσώπων κάθε τοπικής κοινότητας ορίζεται μέχρι δύο.

3. Ο αριθμός των υποψήφιων δημοτικών συμβούλων, συμβούλων δημοτικής κοινότητας και συμβούλων τοπικής κοινότητας από κάθε φύλο ανέρχεται τουλάχιστον στο ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των μελών του δημοτικού συμβουλίου ή του συμβουλίου δημοτικής ή τοπικής κοινότητας που υπολογίζεται διακεκριμένα για κάθε δημοτικό συμβούλιο και κάθε συμβούλιο δημοτικής ή τοπικής κοινότητας. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην αμέσως επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι τουλάχιστον ίσο με το μισό της.

   Στην περίπτωση κατά την οποία ο αριθμός των υποψήφιων μελών του δημοτικού συμβουλίου ή του συμβουλίου δημοτικής ή τοπικής κοινότητας είναι μικρότερος του συνολικού αριθμού των αντίστοιχων μελών, σύμφωνα και με την παράγραφο 2 του επόμενου άρθρου, το ανωτέρω ποσοστό υπολογίζεται επί του αριθμού των αντίστοιχων μελών, που περιλαμβάνονται στη γραπτή δήλωση του συνδυασμού[3].

4. Υποψηφιότητα από το ίδιο πρόσωπο και για την εκλογή του ως δημάρχου, ως μέλους δημοτικού συμβουλίου, ως μέλος συμβουλίου δημοτικής ή τοπικής κοινότητας ή ως εκπροσώπου της τοπικής κοινότητας δεν επιτρέπεται.

5. Κανείς δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε περισσότερους συνδυασμούς.

---

3. Προσθ. του εδαφίου αυτού στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 18 με την παρ. 10γ του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

Άρθρο 19
Κατάρτιση συνδυασμών

1. Ο συνδυασμός καταρτίζεται με γραπτή δήλωση που υπογράφουν όλοι οι υποψήφιοι που τον αποτελούν.
   Στη δήλωση του συνδυασμού αναγράφονται κατά σειρά:
   α) Το τυχόν όνομα και έμβλημα του συνδυασμού.
   β) Το επώνυμο, το κύριο όνομα και το πατρώνυμο του υποψήφιου δημάρχου, με την αντίστοιχη ένδειξη, η οποία τίθεται είτε δίπλα είτε κάτω από το όνομα του υποψήφιου δημάρχου. Εάν δεν αναγραφεί ένδειξη, ο πρώτος υποψήφιος του συνδυασμού θεωρείται υποψήφιος δήμαρχος.
   γ) Ακολουθούν, κατά εκλογική περιφέρεια, με αλφαβητική σειρά, οι υποψήφιοι δημοτικοί σύμβουλοι του συνδυασμού, με αλφαβητική σειρά, με σημείωση παραπλεύρως και εντός παρενθέσεως της εκλογικής περιφέρειας στην οποία είναι υποψήφιοι.
   δ) Ακολουθούν κατά δημοτική ή τοπική κοινότητα με αλφαβητική σειρά το επώνυμο και το όνομα των υποψήφιων μελών του συμβουλίου της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας ή των υποψήφιων εκπροσώπων τοπικής κοινότητας με αλφαβητική σειρά.
2. Η δήλωση του συνδυασμού είναι νόμιμη:
   α) Εάν περιλαμβάνονται σε αυτήν υποψήφιοι δημοτικοί σύμβουλοι για το ένα δεύτερο (1/2) του συνόλου των εκλογικών περιφερειών και ο αριθμός των υποψήφιων δημοτικών συμβούλων είναι τουλάχιστον ίσος με τον αριθμό των εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας.
   β) Εάν περιλαμβάνονται σε αυτήν υποψήφιοι σύμβουλοι για το ένα τρίτο (1/3) του συνόλου των δημοτικών κοινοτήτων και ο αριθμός των υποψήφιων συμβούλων κάθε δημοτικής κοινότητας είναι τουλάχιστον ίσος με τα τρία πέμπτα (3/5) του αριθμού των μελών του συμβουλίου της.
   γ) Εάν περιλαμβάνονται σε αυτήν υποψήφιοι σύμβουλοι για το ένα τρίτο (1/3) του συνόλου των τοπικών κοινοτήτων που εκλέγουν τριμελή συμβούλια και εφόσον υπάρχει τουλάχιστον ένας υποψήφιος.
   Η μη ύπαρξη υποψήφιου εκπροσώπου τοπικής κοινότητας δεν επηρεάζει τη νομιμότητα της δήλωσης του συνδυασμού.
   Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην αμέσως επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι τουλάχιστον ίσο με το μισό της.

3. Στη δήλωση επισυνάπτεται για κάθε υποψήφιο του συνδυασμού:
   α) Πιστοποιητικό εγγραφής στο δημοτολόγιο του δήμου, όπου είναι υποψήφιος.
   β) Υπεύθυνη δήλωση του υποψήφιου ότι δεν έχει στερηθεί κανένα πολιτικό του δικαίωμα ή ότι έληξε η πρόσκαιρη αποστέρηση των δικαιωμάτων αυτών ή θα έχει λήξει την ημέρα της εκλογής, καθώς και ότι δεν συντρέχουν τα κωλύματα εκλογιμότητας του άρθρου 14.
   γ) Αποδεικτικό είσπραξης Δ.Ο.Υ., από το οποίο προκύπτει ότι κάθε υποψήφιος δήμαρχος, δημοτικός σύμβουλος και σύμβουλος δημοτικής κοινότητας, του άρθρου 2 της παραγράφου 4 του παρόντος νόμου, έχει καταθέσει υπέρ του Δημοσίου, αντίστοιχα, το ποσό των εκατό ευρώ (100 €), πενήντα ευρώ (50 €) και πενήντα ευρώ (50 €). Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών μπορεί να γίνει αναπροσαρμογή των ποσών αυτών. Αντίστοιχο αποδεικτικό Δ.Ο.Υ. δεν απαιτείται για το αξίωμα του μέλους του συμβουλίου των δημοτικών κοινοτήτων του άρθρου 2 της παραγράφου 2 του παρόντος νόμου, του μέλους του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας, καθώς και του τοπικού εκπροσώπου.
   δ) Υπεύθυνη δήλωση του υποψήφιου συμβούλου της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας ότι είναι κάτοικος της περιφέρειας της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας στην οποία είναι υποψήφιος.
4. Επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί πέραν του κυρίου ονόματος του υποψηφίου και υποκοριστικό αυτού, εφόσον με αυτό είναι ευρύτερα γνωστός. Στην περίπτωση αυτή το υποκοριστικό ακολουθεί το κύριο όνομα και τίθεται σε παρένθεση.
   Για τις γυναίκες μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πρώτο επώνυμο είτε το πατρικό είτε του συζύγου, ανεξαρτήτως με ποιο επώνυμο είναι εγγεγραμμένες στην οικογενειακή τους μερίδα.
5. Στη δήλωση μπορεί να ορίζεται όνομα και έμβλημα συνδυασμού. Απαγορεύεται να ορίζεται ή να χρησιμοποιείται ως όνομα ή ως έμβλημα σύμβολο θρησκευτικής λατρείας ή σημαία ή άλλο παρόμοιο σύμβολο κράτους ή σημείο ιδιαίτερης ευλάβειας, στέμμα, όνομα ή έμβλημα πολιτικής οργάνωσης, φωτογραφία προσώπου, που περιλαμβάνεται στο συνδυασμό, έμβλημα κράτους, που ίσχυε παλαιότερα ή ισχύει ακόμη, καθώς και σύμβολα ή εμβλήματα του δικτατορικού καθεστώτος της 21ης Απριλίου 1967 ή φωτογραφίες προσώπων που έχουν καταδικαστεί για τη συμμετοχή τους σε αυτό.
   Αν γίνουν περισσότερες δηλώσεις με το ίδιο όνομα ή έμβλημα, δικαίωμα χρήσης έχει όποιος το έχει δηλώσει πρώτος. Αν γίνει παράβαση

των διατάξεων αυτής της παραγράφου και η παράβαση βεβαιωθεί από το αρμόδιο δικαστήριο, η δήλωση είναι απαράδεκτη.

6. Αν δεν έχει τηρηθεί κάποια από τις διατυπώσεις ή δεν υπάρχει κάποια από τις προϋποθέσεις ή κάποιο από τα στοιχεία που προβλέπουν οι παράγραφοι 1 και 3 του παρόντος άρθρου και αυτό βεβαιωθεί από το δικαστήριο η δήλωση είναι απαράδεκτη.

   Ειδικότερα, αν έχει συνταχθεί η δήλωση του συνδυασμού που προβλέπει η παράγραφος 1, με διαφορετικό τρόπο, δεν είναι απαράδεκτη, εφόσον περιλαμβάνει ρητή δήλωση που ορίζει τον υποψήφιο δήμαρχο. Απαράδεκτη είναι και η εκπρόθεσμη δήλωση, καθώς και η δήλωση που περιλαμβάνει λιγότερους υποψηφίους από τα ελάχιστα όρια της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου και της παραγράφου 3 του προηγούμενου άρθρου.

7. Η δήλωση επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή, ύστερα από παραγγελία των προσώπων που την υποβάλουν ή ενός εκλογέα δημότη ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία.

   Έως τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας, επιτρέπεται μόνο να συμπληρωθεί ο συνδυασμός έως τον επιτρεπόμενο αριθμό των υποψήφιων συμβούλων με συμπληρωματική δήλωση του υποψήφιου δημάρχου. Στη δήλωση αυτή επισυνάπτονται τα στοιχεία που προβλέπει η παράγραφος 3, καθώς και γραπτή αποδοχή του προσώπου, που προτείνεται. Μετά τη λήξη της εικοσαήμερης προθεσμίας, που απαιτείται για την επίδοση ή την παράδοση στο αρμόδιο δικαστήριο, καμιά μεταβολή της δήλωσης δεν επιτρέπεται, εκτός από την αντικατάσταση προσώπων που παραιτήθηκαν ή απεβίωσαν, σύμφωνα με το άρθρο 21 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 20
Ανακήρυξη και κοινοποίηση συνδυασμών

1. Τη δέκατη πέμπτη (15η) ημέρα πριν από την ψηφοφορία το πρωτοδικείο ανακηρύσσει σε δημόσια συνεδρίασή τους συνδυασμούς που έχουν δηλωθεί νόμιμα.
2. Ο πρόεδρος του πρωτοδικείου κοινοποιεί αμέσως στον περιφερειάρχη τις σχετικές αποφάσεις.
3. Ο περιφερειάρχης θεωρεί και αποστέλλει αμέσως σε κάθε δήμο πίνακα των συνδυασμών που έχουν ανακηρυχθεί.

Άρθρο 21
Αντικατάσταση υποψηφίων που παραιτήθηκαν ή απεβίωσαν

1. Ο υποψήφιος δήμαρχος μπορεί να παραιτηθεί από την υποψηφιότητά του. Η παραίτηση γίνεται με γραπτή δήλωσή του, η οποία επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου την όγδοη (8η) ημέρα, το αργότερο, πριν από τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας.
2. Σε περίπτωση παραίτησης ή θανάτου του υποψήφιου δημάρχου, τη θέση του στο συνδυασμό καταλαμβάνει είτε νέος υποψήφιος είτε ένας από τους υποψήφιους δημοτικούς συμβούλους του συνδυασμού, ύστερα από δήλωση της πλειοψηφίας των υποψηφίων που επιδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου δύο ημέρες το αργότερο πριν από τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας. Στη δήλωση επισυνάπτονται τα στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 19, καθώς και η γραπτή αποδοχή του προσώπου που προτείνεται. Το αρμόδιο δικαστήριο ανακηρύσσει τον υποψήφιο που αντικαθιστά εκείνον που παραιτήθηκε ή απεβίωσε μέχρι και την παραμονή της διενέργειας των εκλογών.
   Αν δεν έγινε αντικατάσταση, τη θέση του δημάρχου καταλαμβάνει ο δημοτικός σύμβουλος του συνδυασμού που έλαβε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης.
3. Σε περίπτωση παραίτησης ή ανακήρυξής του ως υποψήφιου δημάρχου σε αντικατάσταση παραιτηθέντος ή αποβιώσαντος κατά την προηγούμενη παράγραφο ή θανάτου υποψήφιου δημοτικού συμβούλου ή υποψήφιου συμβούλου της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας ή υποψήφιου εκπροσώπου τοπικής κοινότητας, τη θέση του μπορεί να καταλάβει νέος υποψήφιος, ύστερα από δήλωση του υποψήφιου δημάρχου ακόμη και αν έχει περάσει η προθεσμία της παραγράφου 7 του άρθρου 19. Στη δήλωση επισυνάπτονται τα στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 19, καθώς και η γραπτή αποδοχή του προσώπου που προτείνεται.
   Για την παραίτηση εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 1. Το αρμόδιο δικαστήριο ανακηρύσσει αμέσως τον αντικαταστάτη υποψήφιο.
4. Συνδυασμός, που περιέχει αριθμό υποψήφιων δημοτικών συμβούλων ή συμβούλων δημοτικής κοινότητας μικρότερο από το ελάχιστο όριο της παραγράφου 3 του άρθρου 18, καθώς και της παραγράφου 2[4] του άρθρου

4. Αντικατάσταση του αριθμού της παρ. από 3 σε 2 με την παρ. 10δ του άρθρου 18 του Ν. 3870/2010.

19, εξαιτίας παραίτησης ή θανάτου υποψηφίων του, για τους οποίους δεν δηλώθηκε αντικατάσταση, θεωρείται νόμιμος.

Άρθρο 22
Δικαιώματα συνδυασμών

1. Κάθε συνδυασμός έχει δικαίωμα να διορίσει έναν αντιπρόσωπο και δύο αναπληρωτές του σε κάθε εκλογικό τμήμα, με γραπτή δήλωση του υποψήφιου δημάρχου.
2. Επίσης κάθε συνδυασμός έχει δικαίωμα να διορίζει πληρεξούσιο με συμβολαιογραφική δήλωση του υποψήφιου δημάρχου. Ο πληρεξούσιος ενεργεί για λογαριασμό του συνδυασμού ο,τιδήποτε μπορεί να ενεργήσει, σύμφωνα με το νόμο, ο υποψήφιος δήμαρχος, κατά τη διεξαγωγή της εκλογής.
3. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος δήμαρχος έχει αποβιώσει ή παραιτηθεί, ο διορισμός των αντιπροσώπων και του πληρεξουσίου γίνεται με δήλωση της πλειοψηφίας των υποψηφίων του οικείου συνδυασμού.
4. Οι υποψήφιοι, οι αντιπρόσωποι των συνδυασμών και οι αναπληρωτές τους έχουν δικαίωμα να είναι παρόντες κατά τη διάρκεια όλης της διαδικασίας της εκλογής, ώσπου να σφραγιστούν οι σάκοι και να υποβάλουν κάθε είδους παρατηρήσεις και ενστάσεις.
5. Δεν μπορούν να διοριστούν αντιπρόσωποι, αναπληρωτές τους ή πληρεξούσιοι συνδυασμών ο δήμαρχος, οι δημοτικοί σύμβουλοι, οι σύμβουλοι της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας και οι εκπρόσωποι τοπικής κοινότητας, όποιοι δεν έχουν το δικαίωμα να εκλέγουν και όλοι όσοι δεν μπορούν να εκλεγούν σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 14, εκτός αν παραιτηθούν από τη θέση τους πριν από την ημέρα της ανακήρυξης των συνδυασμών. Για την παραίτηση και την αποδοχή της εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου.
6. Για τις εκλογές του Νοεμβρίου του έτους 2010 δεν μπορούν να διοριστούν αντιπρόσωποι, αναπληρωτές τους ή πληρεξούσιοι συνδυασμών και οι σύμβουλοι δημοτικού διαμερίσματος και οι τοπικοί σύμβουλοι.

Άρθρο 23
Πρόγραμμα της εκλογής

1. Ο δήμαρχος εκδίδει και δημοσιεύει, με τοιχοκόλληση, σε όλες τις συνοικίες, σε όλα τα χωριά και τους οικισμούς του δήμου και αναρτά στην ιστο-

σελίδα του δήμου τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία, πρόγραμμα που αναφέρει ακριβώς την ημέρα της ψηφοφορίας, τις ώρες που αρχίζει και τελειώνει, τον τόπο και το κατάστημα της ψηφοφορίας, τις έδρες για τις οποίες γίνεται η εκλογή και τους συνδυασμούς μαζί με τα ονόματα των υποψηφίων, που συγκροτούν κάθε συνδυασμό, όπως είναι γραμμένα στον πίνακα που έχει διαβιβάσει ο περιφερειάρχης.

2. Το πρόγραμμα της πρώτης εκλογής σε νέο δήμο εκδίδεται και δημοσιεύεται από τον περιφερειάρχη.
3. Δήμαρχος για τις εκλογές του Νοεμβρίου 2010 νοείται ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας.

Άρθρο 24
Μορφή των ψηφοδελτίων

1. Τα ψηφοδέλτια κατασκευάζονται από λευκό χαρτί.
2. Τα ψηφοδέλτια, για όλη την Επικράτεια, έχουν σχήμα ορθογώνιο. Οι διαστάσεις των ψηφοδελτίων και ειδικότερα θέματα που αφορούν τη μορφή τους κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 26 του παρόντος, ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
3. Η εκτύπωση των εντύπων ψηφοδελτίων πρέπει να είναι με μαύρη απόχρωση.

Άρθρο 25
Εκλογικές περιφέρειες

Ως περιφέρεια για την εκλογή των μελών των δημοτικών συμβουλίων ορίζεται η περιφέρεια:

α) του δήμου, ο οποίος δεν προήλθε από συνένωση πρώην Ο.Τ.Α. κατά το άρθρο 1 του παρόντος,

β) του συνενούμενου δήμου ή κοινότητας, δηλαδή της δημοτικής ενότητας κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 του παρόντος νόμου,

γ) οι δημοτικές κοινότητες του άρθρου 2 παράγραφος 4 του παρόντος νόμου, δηλαδή τα δημοτικά διαμερίσματα στα οποία διαιρούνται οι δήμοι άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) κατοίκων.

Άρθρο 26
Περιεχόμενο των ψηφοδελτίων

1. Στο επάνω μέρος του ψηφοδελτίου σημειώνονται το έμβλημα και το όνομα του συνδυασμού, όπως έχουν δηλωθεί και αναγράφονται στην απόφαση ανακήρυξης.
2. Σε δήμους που αποτελούν ενιαία εκλογική περιφέρεια στο ψηφοδέλτιο μετά την ονομασία του συνδυασμού αναγράφεται το όνομα του υποψήφιου δημάρχου και ακολουθούν με αλφαβητική σειρά οι υποψήφιοι δημοτικοί σύμβουλοι.

   Σε δήμους που αποτελούνται από περισσότερες εκλογικές περιφέρειες στο ψηφοδέλτιο μετά την ονομασία του συνδυασμού αναγράφεται το όνομα του υποψήφιου δημάρχου και:

   α. στο πρώτο μέρος του ψηφοδελτίου προτάσσονται, με αλφαβητική σειρά, οι υποψήφιοι δημοτικοί σύμβουλοι της αντίστοιχης εκλογικής περιφέρειας,

   β. στο δεύτερο μέρος του ψηφοδελτίου ακολουθούν οι υποψήφιοι, με αλφαβητική σειρά, των υπόλοιπων εκλογικών περιφερειών, με σημείωση παραπλεύρως και εντός παρενθέσεως η εκλογική τους περιφέρεια, στην οποία είναι υποψήφιοι,

   γ. στο τρίτο μέρος του ψηφοδελτίου ακολουθεί η ονομασία της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας και στη συνέχεια αναγράφονται τα ονόματα των αντίστοιχων υποψηφίων με αλφαβητική σειρά.

Άρθρο 27
Σταυροί προτίμησης

1. Ο εκλογέας εκφράζει την προτίμησή του σε υποψήφιο συνδυασμού, σημειώνοντας στο ψηφοδέλτιο σταυρό παραπλεύρως του ονόματός του.
2. Για την εκλογή δημοτικών συμβούλων σε δήμους που αποτελούν ενιαία εκλογική περιφέρεια ο εκλογέας μπορεί να εκφράσει την προτίμησή του υπέρ ενός ή δύο ή τριών υποψηφίων. Για την εκλογή δημοτικών συμβούλων σε δήμους που αποτελούνται από περισσότερες εκλογικές περιφέρειες ο εκλογέας μπορεί να εκφράσει την προτίμησή του υπέρ ενός ή δύο ή τριών υποψηφίων της εκλογικής περιφέρειας στους καταλόγους της οποίας είναι γραμμένος και υπέρ ενός υποψηφίου σε μία από τις άλλες εκλογικές περιφέρειες του οικείου δήμου. Στις μονοεδρικές, διεδρικές

και τριεδρικές εκλογικές περιφέρειες ο εκλογέας μπορεί να εκφράσει την προτίμησή του μόνον υπέρ ενός υποψηφίου της εκλογικής περιφέρειας στους καταλόγους της οποίας είναι γραμμένος και υπέρ ενός υποψηφίου σε μία από τις άλλες εκλογικές περιφέρειες του οικείου δήμου.

3. Ο εκλογέας μπορεί να εκφράσει την προτίμησή του υπέρ ενός ή υπέρ δύο υποψηφίων του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας και υπέρ ενός υποψήφιου συμβούλου ή εκπροσώπου της τοπικής κοινότητας.
4. Σε δήμους που αποτελούν ενιαία εκλογική περιφέρεια, ψηφοδέλτιο που φέρει περισσότερους από τους επιτρεπόμενους σταυρούς προτίμησης, είναι έγκυρο, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη κανένας σταυρός προτίμησης. Σε δήμους που αποτελούνται από περισσότερες εκλογικές περιφέρειες, ψηφοδέλτιο που φέρει περισσότερους από τους επιτρεπόμενους σταυρούς προτίμησης σε κάποιο μέρος του είναι έγκυρο, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη κανένας σταυρός προτίμησης για την κατάταξη των υποψηφίων του μέρους αυτού.
5. Ο σταυρός προτίμησης σημειώνεται με στυλογράφο μαύρης ή κυανής απόχρωσης.
   Σε κάθε άλλη περίπτωση, ο σταυρός θεωρείται ότι δεν είναι γραμμένος και η εγκυρότητα του ψηφοδελτίου ερευνάται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 28 του παρόντος.
6. Για τον υποψήφιο δήμαρχο δεν απαιτείται σταυρός προτίμησης και αν σημειωθεί δεν συνεπάγεται ακυρότητα του ψηφοδελτίου.
7. Εγγραφές ή διαγραφές δεν επιτρέπονται και, αν γίνουν, επιφέρουν ακυρότητα του ψηφοδελτίου.

Άρθρο 28
Άκυρα ψηφοδέλτια

Εκτός από την περίπτωση ακυρότητας, που προβλέπεται στην παράγραφο 7 του προηγούμενου άρθρου, το ψηφοδέλτιο είναι άκυρο μόνον στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Αν έχει σχήμα, διαστάσεις ή μορφή που διαφέρουν, κατά τρόπο εμφανή, από αυτά που ορίζει η παράγραφος 2 του άρθρου 24 ή η υπουργική απόφαση.

β) Αν έχει τυπωθεί σε χαρτί ή με μελάνι που το χρώμα του διαφέρει, κατά τρόπο εμφανή, από αυτό που ορίζεται στις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 24.

γ) Αν έχουν σημειωθεί σε οποιαδήποτε πλευρά του λέξεις, φράσεις, υπογραμμίσεις, στίγματα ή άλλα σημεία, εφόσον αποτελούν διακριτικά γνωρίσματα, που παραβιάζουν με τρόπο προφανή το απόρρητο της ψηφοφορίας.
δ) Αν βρεθεί στο φάκελο με ένα ή περισσότερα άλλα έγκυρα ή άκυρα ψηφοδέλτια του ίδιου ή διαφορετικού συνδυασμού ή με λευκά και
ε) Αν βρεθεί μέσα σε φάκελο, που δεν είναι σύμφωνος με τις ρυθμίσεις του άρθρου 46 Κ.Δ.Κ..

Άρθρο 29
Εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών

1. Οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών εφαρμόζονται αναλόγως και κατά τη διενέργεια των δημοτικών εκλογών για όσα θέματα δεν υφίσταται ειδική πρόβλεψη στις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου και του Κ.Δ.Κ..
2. Όπου στις διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών αναφέρεται ο νομάρχης, προκειμένου για τις δημοτικές εκλογές νοείται ο περιφερειάρχης.

Άρθρο 30
Αριθμός συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας

1. Ο αριθμός των δημοτικών συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας για τις περιπτώσεις β΄ και γ΄ του άρθρου 25 ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με βάση τον πληθυσμό, όπως προκύπτει από την τελευταία απογραφή. Ειδικά για την περίπτωση γ΄ του άρθρου 25 ως πληθυσμός λαμβάνεται εκείνος, που έχει καθορισθεί με την απόφαση της παρ. 13[5] του άρθρου 283 του παρόντος.
2. Μέτρο για τον υπολογισμό του αριθμού των δημοτικών συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας αποτελεί το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης του συνολικού πληθυσμού όλου του δήμου, όπως προκύπτει από την τελευταία γενική απογραφή πληθυσμού δια του συνολικού αριθμού των μελών του δημοτικού συμβουλίου κάθε δήμου.

---

5. Προσθ. της φράσης «με την απόφαση της παρ. 13» με την παρ. 10ε του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

3. Από το πηλίκο της διαίρεσης του πληθυσμού της εκλογικής περιφέρειας δια του εκλογικού μέτρου προκύπτει ο αριθμός των δημοτικών της συμβούλων.
4. Οι θέσεις των δημοτικών συμβούλων στο δημοτικό συμβούλιο που παραμένουν αδιάθετες προστίθενται ανά μία στις εκλογικές περιφέρειες με τα μεγαλύτερα, κατά σειρά, υπόλοιπα και ώσπου να συμπληρωθεί ο συνολικός αριθμός τους, όπως ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 7 του παρόντος.
5. Εάν από την παραπάνω διαδικασία προκύψουν εκλογικές περιφέρειες χωρίς έδρα, τότε διατίθεται σε αυτή μία (1) έδρα με την αφαίρεση μίας από κάθε εκλογική περιφέρεια του δήμου με το μεγαλύτερο αριθμό εδρών και κατά φθίνουσα σειρά. Σε περίπτωση εκλογικών περιφερειών με ίδιο αριθμό εδρών, συμπεριλαμβανομένων όσων έχουν ήδη αφαιρεθεί με τις διατάξεις αυτού του εδαφίου, η έδρα αφαιρείται από εκείνη με το μικρότερο πληθυσμό.

Άρθρο 31
Επιτυχών - Επιλαχόντες συνδυασμοί - Εκλογή δημάρχου

1. Στις εκλογές των δημάρχων και δημοτικών συμβούλων θεωρείται επιτυχών συνδυασμός αυτός που πλειοψήφησε με ποσοστό μεγαλύτερο του πενήντα τοις εκατό (50% + 1 ψήφο) του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων και επιλαχόντες όσοι συνδυασμοί έλαβαν έστω και μία έδρα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 32, 33 και 41 του παρόντος.
2. Δήμαρχος εκλέγεται ο επικεφαλής του επιτυχόντος συνδυασμού.

Άρθρο 32
Κατανομή των εδρών του δημοτικού συμβουλίου

1. Τα τρία πέμπτα (3/5) των εδρών του δημοτικού συμβουλίου καταλαμβάνει ο επιτυχών συνδυασμός και τα δύο πέμπτα (2/5) οι επιλαχόντες, ανάλογα με τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 4.
2. Αν ο επιτυχών συνδυασμός συγκεντρώνει ποσοστό έγκυρων ψηφοδελτίων μεγαλύτερο από το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου τους, οι έδρες του δημοτικού συμβουλίου κατανέμονται αναλογικά μεταξύ των

συνδυασμών που συμμετέχουν στις εκλογές, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 5.

3. Αν κατά τον υπολογισμό των τριών πέμπτων (3/5) και των δύο πέμπτων (2/5) του αριθμού των εδρών προκύπτει κλάσμα μικρότερο του ημίσεως της μονάδας δεν υπολογίζεται, ενώ στην περίπτωση που προκύπτει κλάσμα μεγαλύτερο του ημίσεως στρογγυλοποιείται στην επόμενη μονάδα.
   Με βάση τα παραπάνω, οι έδρες του δημοτικού συμβουλίου που αναλογούν στα τρία πέμπτα (3/5) και στα δύο πέμπτα (2/5) έχουν, αντίστοιχα, ως εξής:
   στα 13μελή συμβούλια 8 και 5,
   στα 17μελή συμβούλια 10 και 7,
   στα 21μελή συμβούλια 13 και 8,
   στα 27μελή συμβούλια 16 και 11,
   στα 33μελή συμβούλια 20 και 13,
   στα 41μελή συμβούλια 25 και 16,
   στα 45μελή συμβούλια 27 και 18,
   στα 49μελή συμβούλια 29 και 20.
4. Η αναλογική κατανομή των εδρών, μεταξύ των επιλαχόντων συνδυασμών, στην περίπτωση της παραγράφου 1 του παρόντος γίνεται ως εξής:
   Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν σε όλα τα εκλογικά τμήματα του δήμου, όλοι μαζί οι συνδυασμοί που συμμετείχαν στις εκλογές, εκτός από τον επιτυχόντα, διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που αντιστοιχεί στα δύο πέμπτα (2/5) και το πηλίκο τους αυξημένο κατά μία μονάδα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο με παράλειψη τυχόν κλάσματος. Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται στη συνέχεια με το εκλογικό μέτρο και καθένας τους καταλαμβάνει τόσες έδρες όσο είναι το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης.
   Εάν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι επιλαχόντες συνδυασμοί, σύμφωνα με την προηγούμενη διαδικασία, είναι λιγότερες από τις προς διάθεση, οι έδρες που απομένουν διανέμονται ανά μία μεταξύ των επιλαχόντων συνδυασμών, ανάλογα με τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπά τους.
   Εάν συνδυασμοί έχουν ίσο αριθμό αχρησιμοποίητων υπολοίπων διενεργείται κλήρωση.
   Εάν και μετά τη διανομή εδρών με βάση τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα παραμένουν αδιάθετες έδρες, κατανέμονται ανά μία κατά σειρά, ανάλογα με το συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε επιλαχόντος συνδυασμού.

Εάν έχει απομείνει προς διάθεση μία μόνον έδρα, την καταλαμβάνει ο επιλαχών συνδυασμός που έχει καταλάβει τουλάχιστον μία έδρα και παρουσιάζει το μεγαλύτερο αχρησιμοποίητο υπόλοιπο[6].

Σε περίπτωση ίσου αριθμού έγκυρων ψηφοδελτίων δύο ή και περισσότερων συνδυασμών, ενεργείται μεταξύ αυτών κλήρωση από το αρμόδιο δικαστήριο.

5. Η αναλογική κατανομή των εδρών στην περίπτωση της παραγράφου 2 του παρόντος γίνεται ως εξής:

   Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν, σε όλα τα εκλογικά τμήματα δήμου, όλοι μαζί οι συνδυασμοί που συμμετείχαν στις εκλογές διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που αντιστοιχούν σε κάθε δημοτικό συμβούλιο και το πηλίκο αυξημένο κατά μία μονάδα, παραλειπομένου του κλάσματος, αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται στη συνέχεια με το εκλογικό μέτρο και καθένας τους καταλαμβάνει τόσες έδρες όσο και το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης.

   Στην περίπτωση αυτή, ο επιτυχών συνδυασμός μπορεί να λάβει αριθμό εδρών που ξεπερνά το ποσοστό των τριών πέμπτων (3/5).

   Εάν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί που συμμετέχουν στην κατανομή με την προηγούμενη διαδικασία είναι λιγότερες από τις προς διάθεση, όσες απομένουν κατανέμονται ανά μία μεταξύ όλων των συνδυασμών ανάλογα με τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπά τους.

   Εάν οι συνδυασμοί αυτοί ή μερικοί από αυτούς έχουν ίσο αριθμό αχρησιμοποίητων υπολοίπων, διεξάγεται κλήρωση.

   Εάν μετά την κατανομή των εδρών με βάση τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα παραμένουν αδιάθετες έδρες, κατανέμονται ανά μία, ανάλογα με το συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων του συνδυασμού.

   Σε περίπτωση ίσου αριθμού έγκυρων ψηφοδελτίων δύο ή και περισσότερων συνδυασμών, διενεργείται μεταξύ τους κλήρωση από το αρμόδιο δικαστήριο.

6. Σε περίπτωση που έχει ανακηρυχθεί ένας μόνο συνδυασμός υποψηφίων, ο δήμαρχος εκλέγεται από το μοναδικό συνδυασμό. Οι πρώτοι κατά σειρά σε σταυρούς προτίμησης, και μέχρι να συμπληρωθεί ο αριθμός των εδρών του δημοτικού συμβουλίου, εκλέγονται τακτικοί και οι υπόλοιποι αναπληρωματικοί σύμβουλοι.

---

6. Απαλείφεται το εδάφιο αυτό της παρ. 4 του άρθρου 32 με την παρ. 10κε του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

Άρθρο 33
Επανάληψη της ψηφοφορίας

1. Εάν κανένας συνδυασμός δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των έγκυρων ψηφοδελτίων, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή ανάμεσα μόνο στους υποψήφιους δημάρχους των δύο συνδυασμών που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους.
   Επιτυχών θεωρείται ο υποψήφιος δήμαρχος και ο συνδυασμός του που συγκέντρωσε στην επαναληπτική ψηφοφορία την απόλυτη πλειοψηφία ολόκληρου του αριθμού των έγκυρων ψηφοδελτίων.
   Εάν στην επαναληπτική ψηφοφορία οι δύο συνδυασμοί ισοψηφήσουν, το αρμόδιο πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση για την ανάδειξη του επιτυχόντος συνδυασμού.
2. Οι έδρες των δημοτικών συμβουλίων κατανέμονται, σε περίπτωση επαναληπτικής ψηφοφορίας, στους συνδυασμούς που συμμετέχουν στις εκλογές, σε δύο φάσεις, που ονομάζονται κατανομές.
   Στην πρώτη (Α΄) κατανομή κατανέμονται οι μισές έδρες του δημοτικού συμβουλίου. Το κλάσμα που προκύπτει στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα.
   Στη δεύτερη (Β΄) κατανομή κατανέμονται οι υπόλοιπες.
   Με βάση τον αριθμό των εδρών των δημοτικών συμβουλίων οι έδρες που αναλογούν σε καθεμία από τις δύο αυτές κατανομές έχουν ως εξής:
   για τα 13μελή συμβούλια οι έδρες της Α΄ κατανομής είναι 7 και της Β΄ κατανομής 6, για τα 17μελή συμβούλια 9 και 8 αντίστοιχα, για τα 21μελή συμβούλια 11 και 10 αντίστοιχα, για τα 27μελή συμβούλια 14 και 13 αντίστοιχα, για τα 33μελή συμβούλια 17 και 16 αντίστοιχα, για τα 41μελή συμβούλια 21 και 20 αντίστοιχα, για τα 45μελή συμβούλια 23 και 22 αντίστοιχα, για τα 49μελή συμβούλια 25 και 24 αντίστοιχα.
3. Οι έδρες της Α΄ κατανομής κατανέμονται αναλογικά στους συνδυασμούς που συμμετέχουν στις εκλογές σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία:
   Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν σε όλα τα εκλογικά τμήματα του δήμου όλοι οι συνδυασμοί που συμμετείχαν στις εκλογές στην αρχική ψηφοφορία διαιρείται με τον αριθμό των εδρών της Α΄ κατανομής.
   Το πηλίκο της διαίρεσης, αυξημένο κατά μία μονάδα, παραλειπομένου του κλάσματος, αποτελεί το εκλογικό μέτρο της Α΄ κατανομής. Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται στη συνέχεια με

το εκλογικό μέτρο και καθένας τους καταλαμβάνει τόσες έδρες όσο είναι το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης.

Εάν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί με την προηγούμενη διαδικασία είναι λιγότερες από τις προς διάθεση της Α΄ κατανομής, οι έδρες που απομένουν διανέμονται ανά μία μεταξύ των επιλαχόντων συνδυασμών, ανάλογα με τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπά τους.

Εάν συνδυασμοί έχουν ίσο αριθμό αχρησιμοποίητων υπολοίπων διενεργείται κλήρωση.

Εάν και μετά τη διανομή εδρών με βάση τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα παραμένουν αδιάθετες έδρες, κατανέμονται ανά μία κατά σειρά, ανάλογα με το συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε επιλαχόντος συνδυασμού.

Εάν έχει απομείνει προς διάθεση μία μόνον έδρα, την καταλαμβάνει ο επιλαχών συνδυασμός που έχει καταλάβει τουλάχιστον μία έδρα και παρουσιάζει το μεγαλύτερο αχρησιμοποίητο υπόλοιπο[7].

4. Για τη διάθεση των εδρών της Β΄ κατανομής υπολογίζεται, αρχικά, πόσες από τις έδρες αυτές πρέπει να προσκυρωθούν στον επιτυχόντα συνδυασμό, ώστε να συγκεντρώσει συνολικά, συνυπολογιζομένων και των εδρών που κατανεμήθηκαν σε αυτόν από την Α΄ κατανομή, τα τρία πέμπτα (3/5) του συνόλου των εδρών.

   Οι έδρες της Β΄ κατανομής που απομένουν προς διάθεση, μετά την παραχώρηση των εδρών στον επιτυχόντα συνδυασμό, διατίθενται στον άλλο συνδυασμό που έλαβε μέρος στην επαναληπτική ψηφοφορία.

   Στην περίπτωση όπου λόγω του μικρού αριθμού εδρών που τους έχουν κατανεμηθεί από την Α΄ κατανομή, ο επιτυχών συνδυασμός δεν μπορεί να συμπληρώσει τον αριθμό των τριών πέμπτων (3/5) του συνόλου των εδρών, προσκυρώνονται σε αυτόν όλες οι έδρες της Β΄ κατανομής και δεν γίνεται καμία μεταβολή στη διάθεση των εδρών της Α΄ κατανομής, ανάμεσα στους υπόλοιπους συνδυασμούς.

5. Σε περίπτωση ισοψηφίας στην πρώτη θέση κατά την αρχική ψηφοφορία δύο ή περισσότερων συνδυασμών, στην επαναληπτική ψηφοφορία μετέχουν οι υποψήφιοι δήμαρχοι όλων των συνδυασμών που ισοψήφησαν.

6. Σε περίπτωση ισοψηφίας στη δεύτερη θέση κατά την αρχική ψηφοφορία δύο ή περισσότερων συνδυασμών, στην επαναληπτική μετέχουν ο υπο-

---

7. Απαλείφεται το εδάφιο αυτό της παρ. 3 του άρθρου 33 με την παρ. 10 κε του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

ψήφιος δήμαρχος του πρώτου σε αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων συνδυασμού και οι υποψήφιοι δήμαρχοι των συνδυασμών που ισοψήφησαν στη δεύτερη θέση.

7. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 5 και 6, επιτυχών θεωρείται ο υποψήφιος δήμαρχος και ο συνδυασμός του που έλαβαν στην επαναληπτική ψηφοφορία τη σχετική πλειοψηφία.
   Εάν στην ψηφοφορία αυτή ισοψηφήσουν δύο υποψήφιοι δήμαρχοι, το αρμόδιο δικαστήριο διενεργεί κλήρωση για την ανάδειξη του επιτυχόντος δημάρχου και του συνδυασμού του.
   Εάν ισοψηφήσουν περισσότεροι από δύο συνδυασμοί, το πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση για την ανάδειξη του επιτυχόντος δημάρχου και του συνδυασμού του και εκείνου που έχει συμμετάσχει στη Β΄ κατανομή κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 4.
8. Εάν κανένας από τους συνδυασμούς που συμμετέχουν στις εκλογές στην αρχική ψηφοφορία δεν συγκεντρώσει το εκλογικό μέτρο ή αν μόνον ένας το έχει συγκεντρώσει, τότε στην Α΄ κατανομή συμμετέχουν οπωσδήποτε οι δύο συνδυασμοί που έχουν λάβει το μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων.
   Οι υποψήφιοι δήμαρχοι των δύο συνδυασμών συμμετέχουν και στην επαναληπτική ψηφοφορία.
9. Οι τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι εκλέγονται με βάση την πρώτη ψηφοφορία σύμφωνα με τους σταυρούς προτίμησης που έλαβε καθένας στην ψηφοφορία αυτή, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 32 και του άρθρου 38 του παρόντος.

Άρθρο 34
Κατανομή των εδρών του δημοτικού συμβουλίου ανά εκλογική περιφέρεια

Οι έδρες του δημοτικού συμβουλίου σε δήμο που έχει περισσότερες από μία εκλογικές περιφέρειες κατανέμονται μεταξύ του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών, σύμφωνα με το αποτέλεσμα της πρώτης ψηφοφορίας, όπως καθορίζονται στο άρθρο 32 του παρόντος, ως εξής:

1. Η κατανομή ξεκινά αποδίδοντας στον επιτυχόντα συνδυασμό σε κάθε εκλογική περιφέρεια μία έδρα, εφόσον έχουν ανακηρυχθεί υποψήφιοί του στην οικεία εκλογική περιφέρεια.

2. Στη συνέχεια, αρχίζοντας από το μικρότερο σε εκλογική δύναμη συνδυασμό, ο οποίος εξασφάλισε, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 32 του παρόντος, συμμετοχή στο δημοτικό συμβούλιο, ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων του στο δήμο διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που δικαιούται και το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης, προσαυξημένο κατά μία μονάδα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο.
   Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων του διαιρείται σε κάθε εκλογική περιφέρεια με το εκλογικό του μέτρο και ο συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες όσο είναι το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης.
   Εάν ο συνδυασμός εξακολουθεί να δικαιούται έδρες στο δημοτικό συμβούλιο, ο αριθμός τους συμπληρώνεται με τη διάθεση ανά μίας από κάθε εκλογική περιφέρεια, όπου διατηρεί το μεγαλύτερο, κατά φθίνουσα σειρά, αδιάθετο υπόλοιπο ψηφοδελτίων. Στην περίπτωση κατά την οποία δεν έχουν ανακηρυχθεί υποψήφιοί του σε μια εκλογική περιφέρεια, οι έδρες αυτές παραμένουν κενές, δεν προσκυρώνονται στον επιτυχόντα συνδυασμό σύμφωνα με την παράγραφο 6 του παρόντος και μειώνεται ανάλογα ο αριθμός των μελών του δημοτικού συμβουλίου.
3. Εάν σε κάθε εκλογική περιφέρεια υπάρχουν τόσες διαθέσιμες έδρες όσες δικαιούται ο συνδυασμός, τις καταλαμβάνει όλες και ο αριθμός τους αφαιρείται από τις διαθέσιμες της περιφέρειας.
   Εάν δεν υπάρχει επαρκής αριθμός, στο συνδυασμό κατακυρώνονται μόνον οι διαθέσιμες έδρες.
   Εάν μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής παραμένουν αδιάθετες για το συνδυασμό έδρες, κατανέμονται ανά μία κατά σειρά στις εκλογικές περιφέρειες, όπου ο συνδυασμός διατηρεί το μεγαλύτερο, κατά φθίνουσα σειρά, αδιάθετο υπόλοιπο ψηφοδελτίων.
4. Οι έδρες που κατανέμονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 αφαιρούνται από τις διαθέσιμες της εκλογικής περιφέρειας.
5. Με την ίδια διαδικασία κατανέμονται οι έδρες σε κάθε εκλογική περιφέρεια για καθέναν από τους άλλους επιλαχόντες συνδυασμούς κατά αύξουσα σειρά εκλογής.
6. Οι έδρες που παραμένουν αδιάθετες σε κάθε εκλογική περιφέρεια μετά την ολοκλήρωση της παραπάνω διαδικασίας και για όλους τους επιλαχόντες συνδυασμούς καταλαμβάνονται από τον επιτυχόντα συνδυασμό, εφόσον έχουν ανακηρυχθεί υποψήφιοί του στις αντίστοιχες εκλογικές περιφέρειες. Τυχόν αδιάθετες έδρες δεν κατανέμονται και μειώνεται αναλόγως ο αριθμός των μελών του δημοτικού συμβουλίου.

Άρθρο 35
Παραίτηση ή θάνατος υποψήφιου δημάρχου σε περίπτωση επαναληπτικής ψηφοφορίας

1. Πριν από την επαναληπτική ψηφοφορία ο υποψήφιος δήμαρχος μπορεί να παραιτηθεί από την υποψηφιότητά του. Η παραίτηση γίνεται με γραπτή δήλωσή του που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου την τρίτη ημέρα, το αργότερο, πριν από την επαναληπτική ψηφοφορία.
2. Αν ένας υποψήφιος δήμαρχος παραιτηθεί ή αποβιώσει, η πλειοψηφία των υποψηφίων του συνδυασμού του επιλέγει άλλον υποψήφιο δήμαρχο.
3. Αν εκείνος που έχει επιλεγεί ως υποψήφιος δήμαρχος είναι υποψήφιος σύμβουλος του συνδυασμού, η θέση του ως συμβούλου μένει κενή.
4. Η δήλωση της επιλογής για το νέο υποψήφιο δήμαρχο επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου το αργότερο τη δεύτερη ημέρα πριν από την ψηφοφορία.
   Το αρμόδιο δικαστήριο ανακηρύσσει το νέο υποψήφιο δήμαρχο σε δημόσια συνεδρίαση ακόμη και την παραμονή της ψηφοφορίας.
5. Αν δεν υποβληθεί δήλωση επιλογής, δεν ανακηρύσσεται κανένας υποψήφιος δήμαρχος και εκλέγεται δήμαρχος ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει λάβει κατά την πρώτη εκλογή τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης.
6. Η επαναληπτική ψηφοφορία γίνεται από τις ίδιες εφορευτικές επιτροπές και τους ίδιους δικαστικούς αντιπροσώπους.

Άρθρο 36
Κατανομή εδρών των συμβούλων της δημοτικής κοινότητας

1. Για την εκλογή των συμβούλων της δημοτικής κοινότητας εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 31, 32, 33, 35, 39, 41 και 42 του παρόντος.
2. Ο συνδυασμός του επιτυχόντος δημάρχου στις δημοτικές εκλογές λαμβάνει τα τρία πέμπτα (3/5) του συνόλου των εδρών των συμβούλων σε κάθε δημοτική κοινότητα και τα δύο πέμπτα (2/5) λαμβάνουν οι επιλαχόντες συνδυασμοί, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 32, 33 και 41 του παρόντος.
   Αν σε δημοτική κοινότητα δεν έχουν ανακηρυχθεί υποψήφιοι του συνδυ-

ασμού του επιτυχόντος δημάρχου, οι έδρες του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας κατανέμονται αναλογικά μεταξύ των υπόλοιπων συνδυασμών κατ' ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 32.

3. Για την κατανομή των εδρών των συμβούλων των δημοτικών κοινοτήτων σε κάθε δημοτική κοινότητα λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε συνδυασμός υποψήφιου δημάρχου σε όλα τα εκλογικά τμήματα της εδαφικής περιφέρειας του δήμου.

Άρθρο 37
Εκλογή συμβούλων τοπικών κοινοτήτων και εκπροσώπου τοπικής κοινότητας

1. Στις εκλογές των συμβουλίων τοπικής κοινότητας η κατανομή των εδρών γίνεται αναλογικά, μεταξύ όλων των συνδυασμών που συμμετέχουν στις εκλογές και έχουν υποψηφίους για το συμβούλιο της τοπικής κοινότητας, με τον ακόλουθο τρόπο:

   Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν στην τοπική κοινότητα όλοι μαζί οι συνδυασμοί που συμμετείχαν στις εκλογές και είχαν υποψηφίους για το συμβούλιο της τοπικής κοινότητας διαιρείται με τον αριθμό των εδρών του συμβουλίου τοπικής κοινότητας, αυξημένο κατά μία μονάδα. Το πηλίκο που προκύπτει, παραλειπομένου του κλάσματος, αποτελεί το εκλογικό μέτρο.

   Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται στη συνέχεια με το εκλογικό μέτρο και κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες, όσο και το ακέραιο πηλίκο αυτής της διαίρεσης.

   Εάν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί που συμμετέχουν στην κατανομή με την προηγούμενη διαδικασία είναι λιγότερες από τις προς διάθεση έδρες, οι έδρες που απομένουν διανέμονται ανά μία μεταξύ όλων αυτών των συνδυασμών, ανάλογα με τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα που έχουν.

   Αν οι συνδυασμοί αυτοί ή μερικοί από αυτούς έχουν ίσο αριθμό αχρησιμοποίητων υπολοίπων, γίνεται κλήρωση.

   Αν και μετά τη διανομή των εδρών με βάση τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα παραμένουν αδιάθετες έδρες, αυτές κατανέμονται ανά μία, ανάλογα με το συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε κάθε συνδυασμός.

   Αν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί με το εκλογικό μέτρο είναι περισσότερες από τις προς διάθεση έδρες, η πλεονάζουσα έδρα αφαι-

ρείται από το συνδυασμό που έχει το μικρότερο σχετικώς υπόλοιπο έγκυρων ψηφοδελτίων. Σε περίπτωση ίσου αριθμού έγκυρων ψηφοδελτίων δύο ή και περισσότερων συνδυασμών, ενεργείται μεταξύ αυτών κλήρωση από το αρμόδιο πρωτοδικείο.

2. Αν έχει ανακηρυχθεί ένας μόνο συνδυασμός για το συμβούλιο της τοπικής κοινότητας, ο πρόεδρος του συμβουλίου τοπικής κοινότητας και οι σύμβουλοι της τοπικής κοινότητας εκλέγονται από το μοναδικό αυτό συνδυασμό. Οι πρώτοι κατά σειρά σε σταυρούς προτίμησης, μέχρι να συμπληρωθεί ο αριθμός των εδρών του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας εκλέγονται τακτικοί σύμβουλοι και οι υπόλοιποι αναπληρωματικοί.
3. Αν έχουν ανακηρυχθεί δύο μόνο συνδυασμοί για το συμβούλιο τοπικής κοινότητας ή για τον εκπρόσωπο τοπικής κοινότητας και ισοψηφίσουν, το πρωτοδικείο ενεργεί κλήρωση για ανάδειξη του πλειοψηφούντος συνδυασμού. Στην περίπτωση αυτή στα τριμελή συμβούλια τοπικής κοινότητας κατανέμονται στον πλειοψηφούντα συνδυασμό δύο (2) έδρες και στον επιλαχόντα συνδυασμό μία (1) έδρα.
   Την έδρα εκπροσώπου τοπικής κοινότητας λαμβάνει ο συνδυασμός που πλειοψήφησε.
4. Αν ισοψηφήσουν περισσότεροι από δύο συνδυασμοί, το πρωτοδικείο ενεργεί κλήρωση. Στα τριμελή συμβούλια τοπικής κοινότητας ο πρώτος συνδυασμός εκλέγει τον πρόεδρο και οι άλλοι δύο συνδυασμοί από έναν σύμβολο τοπικής κοινότητας. Αν ισοψηφήσουν περισσότεροι από δύο συνδυασμοί για τον εκπρόσωπο της τοπικής κοινότητας το πρωτοδικείο ενεργεί κλήρωση για ανάδειξη του πλειοψηφούντος συνδυασμού, ο οποίος και λαμβάνει την έδρα του εκπροσώπου της τοπικής κοινότητας. Αν υποψήφιοι του ίδιου συνδυασμού ισοψηφήσουν, το πρωτοδικείο ενεργεί κλήρωση.

Άρθρο 38
Τακτικοί και αναπληρωματικοί δημοτικοί σύμβουλοι - Ισοψηφία

1. Τακτικοί δημοτικοί σύμβουλοι εκλέγονται, από τους υποψηφίους καθενός από τους συνδυασμούς του άρθρου 31, κατά σειρά, αυτοί που έλαβαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 35 του παρόντος.
   Οι υποψήφιοι δήμαρχοι των επιλαχόντων συνδυασμών θεωρούνται πρώτοι επιτυχόντες σύμβουλοι των συνδυασμών τους. Σε περίπτωση που ο

συνδυασμός καταλαμβάνει έδρες σε περισσότερες εκλογικές περιφέρειες ο υποψήφιος δήμαρχος λαμβάνει την έδρα της εκλογικής περιφέρειας, όπου ο συνδυασμός έλαβε τις περισσότερες έδρες. Σε περίπτωση ίσου αριθμού εδρών σε περισσότερες περιφέρειες, τότε λαμβάνει την έδρα αυτής στην οποία ο συνδυασμός έλαβε τις περισσότερες ψήφους. Σε περίπτωση όπου σε περισσότερες περιφέρειες ο συνδυασμός έλαβε ίσο αριθμό ψήφων, διενεργείται κλήρωση.

2. Οι λοιποί υποψήφιοι του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών είναι αναπληρωματικοί των τακτικών συμβούλων της εκλογικής τους περιφέρειας με τη σειρά των σταυρών προτίμησης.
3. Εάν οι υποψήφιοι του ίδιου συνδυασμού ισοψηφήσουν, το αρμόδιο πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση.

Άρθρο 39
Τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι της δημοτικής κοινότητας – Ισοψηφία

1. Τακτικοί σύμβουλοι του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας εκλέγονται από τους υποψηφίους καθενός από τους συνδυασμούς των υποψήφιων δημάρχων, κατά σειρά, αυτοί που έλαβαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης.
2. Οι λοιποί υποψήφιοι των συνδυασμών είναι αναπληρωματικοί των τακτικών συμβούλων του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας με τη σειρά των σταυρών προτίμησης.
3. Αν οι υποψήφιοι του ίδιου συνδυασμού ισοψηφήσουν, το πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση.

Άρθρο 40
Τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι του συμβουλίου των τοπικών κοινοτήτων και εκπρόσωποι τοπικών κοινοτήτων – Ισοψηφία

1. Τακτικοί σύμβουλοι του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας εκλέγονται από τους υποψηφίους κάθε συνδυασμού, κατά σειρά, αυτοί που έλαβαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης.
   Εκπρόσωπος τοπικής κοινότητας εκλέγεται από τους υποψηφίους του συνδυασμού που πλειοψήφησε αυτός που έλαβε τους περισσότερους

σταυρούς προτίμησης.
2. Πρόεδρος του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας είναι ο υποψήφιος σύμβουλος του πλειοψηφήσαντος συνδυασμού ο οποίος έχει λάβει τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης.
3. Οι λοιποί υποψήφιοι είναι αναπληρωματικοί των τακτικών συμβούλων της τοπικής κοινότητας ή του εκπροσώπου της τοπικής κοινότητας.
4. Αν οι υποψήφιοι του ίδιου συνδυασμού ισοψηφήσουν, το πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση.

Άρθρο 41
Περιπτώσεις ισοψηφίας συνδυασμών

1. Αν έχουν ανακηρυχθεί δύο μόνο συνδυασμοί και ισοψηφήσουν, το πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση για ανάδειξη του επιτυχόντος συνδυασμού. Στην περίπτωση αυτή οι έδρες των συμβούλων κατανέμονται κατά τα τρία πέμπτα (3/5) στον επιτυχόντα συνδυασμό και κατά τα δύο πέμπτα (2/5) στον επιλαχόντα.
2. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 32 και του άρθρου 38 του παρόντος.

Άρθρο 42
Εξαγωγή και δημοσίευση των αποτελεσμάτων της εκλογής

1. Σε δήμους όπου υπάρχουν από ένα έως πέντε εκλογικά τμήματα οι εφορευτικές επιτροπές συνεδριάζουν μετά το τέλος της διαλογής στην έδρα του δήμου και εξάγουν το γενικό αποτέλεσμα, σύμφωνα με τα πρακτικά της ψηφοφορίας των τμημάτων, το οποίο δημοσιεύεται αμέσως, με τοιχοκόλληση, στο δημοτικό κατάστημα.
2. Στους δήμους όπου υπάρχουν περισσότερα από πέντε εκλογικά τμήματα οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής αποστέλλουν με ασφαλή τρόπο τα εκλογικά στοιχεία στον πρόεδρο του αρμόδιου πρωτοδικείου. Μετά τη συγκέντρωση των στοιχείων όλων των εκλογικών τμημάτων του δήμου, ο πρόεδρος του πρωτοδικείου εξάγει το γενικό αποτέλεσμα, το οποίο δημοσιεύει αμέσως με τοιχοκόλληση στο δημοτικό κατάστημα της έδρας του δικαστηρίου.
3. Η τοιχοκόλληση και η δημοσίευση των προηγούμενων παραγράφων περιλαμβάνει πίνακα των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας, ο οποίος καταρ-

τίζεται από το όργανο που είναι αρμόδιο για τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας. Ο πίνακας αυτός περιέχει: α) τον αριθμό των εγγεγραμμένων εκλογέων, β) το συνολικό αριθμό ψηφισάντων, γ) τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων, δ) τον αριθμό των άκυρων ψηφοδελτίων, ε) τον αριθμό των λευκών ψηφοδελτίων και στ) την εκλογική δύναμη κάθε συνδυασμού, δηλαδή το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων τα οποία έλαβε κάθε συνδυασμός.

Στον πίνακα προτάσσονται οι συνδυασμοί, σύμφωνα με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης. Κάτω από τον πίνακα συντάσσεται πράξη, στην οποία αναγράφονται ολογράφως τα πιο πάνω στοιχεία για κάθε περίπτωση και υπογράφεται από τον πρόεδρο. Κατά την κατάρτιση του πίνακα μπορεί να παρίσταται ένας αντιπρόσωπος από κάθε συνδυασμό.

4. Οι εφορευτικές επιτροπές και ο πρόεδρος του πρωτοδικείου γνωστοποιούν αμέσως το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας στον περιφερειάρχη.

Άρθρο 43
Έκθεση πρακτικών

1. Αμέσως μετά τη δημοσίευση του αποτελέσματος της εκλογής, ο πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής ή άλλο μέλος της παραδίδει τα πρακτικά της, τα λοιπά εκλογικά έγγραφα, τα δέματα των ψηφοδελτίων ταξινομημένα κατά συνδυασμούς και με τη σειρά που είναι αριθμημένα, καθώς και τους φακέλους στον πρόεδρο πρωτοδικών.
2. Ο πρόεδρος πρωτοδικών, εκθέτει τα πρακτικά της εκλογής μαζί με τον πίνακα των αποτελεσμάτων της στο κατάστημα του πρωτοδικείου επί πέντε (5) ημέρες και συντάσσει για την έκθεση αυτή πρακτικό, που τοιχοκολλάται επίσης έξω από το δικαστικό κατάστημα.
3. Οι εφορευτικές επιτροπές, μόλις δημοσιευθεί το αποτέλεσμα της εκλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 42 γνωστοποιούν με ανακοίνωσή τους, που δημοσιεύεται στο δημοτικό κατάστημα του δήμου, ότι τα πρακτικά της εκλογής μαζί με τον πίνακα των αποτελεσμάτων της και με τα λοιπά στοιχεία θα εκτεθούν σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου. Στην περίπτωση της παραγράφου 2 του άρθρου 42, η έκθεση των πρακτικών γνωστοποιείται με ανακοίνωση, που εκδίδει ο πρόεδρος του πρωτοδικείου, η οποία τοιχοκολλάται στο δημοτικό κατάστημα του δήμου, καθώς και στο κατάστημα του δικαστηρίου.

Άρθρο 44
Επικύρωση της εκλογής

1. α. Το πολυμελές πρωτοδικείο μετά από τη λήξη του πενθημέρου της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου ανακηρύσσει τον επιτυχόντα και τους επιλαχόντες συνδυασμούς, τον δήμαρχο, τους τακτικούς και αναπληρωματικούς δημοτικούς συμβούλους κάθε συνδυασμού, τους τακτικούς και αναπληρωματικούς συμβούλους των δημοτικών κοινοτήτων, τους συμβούλους των τοπικών κοινοτήτων, τους εκπροσώπους της τοπικής κοινότητας με τους αναπληρωματικούς τους.

   β. Με την ανωτέρω απόφαση του πολυμελούς πρωτοδικείου ανακηρύσσονται οι τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι της κάθε εκλογικής περιφέρειας κάθε συνδυασμού.

   γ. Με την ίδια απόφαση ανακηρύσσονται οι τακτικοί σύμβουλοι κάθε συνδυασμού σύμφωνα με τον αριθμό των σταυρών προτίμησης που έχουν λάβει στο σύνολο της εδαφικής περιφέρειας του δήμου.

   Οι σύμβουλοι των δημοτικών ή των τοπικών κοινοτήτων κατατάσσονται με τη σειρά της εκλογής τους, σύμφωνα με τον αριθμό των σταυρών προτίμησης που έχουν λάβει και, αν δεν υπάρχουν σταυροί, με αλφαβητική σειρά.

2. Ο πρόεδρος του πρωτοδικείου εκθέτει τις αποφάσεις στο κατάστημα του δικαστηρίου επί τρεις (3) συνεχείς ημέρες και αποστέλλει αντίγραφό τους στον περιφερειάρχη και στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Αντίγραφο των αποφάσεων αποστέλλει ο αρμόδιος Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης σε κάθε δήμο που ανήκει στη χωρική αρμοδιότητα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Άρθρο 45
Δικαίωμα ένστασης

Ένσταση μπορεί να ασκήσει:
α) κάθε εκλογέας εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους του δήμου, καθώς και β) ο υποψήφιος κατά τις εκλογές στον οικείο δήμο.

Άρθρο 46
Άσκηση ένστασης – Αρμόδιο δικαστήριο

1. Η ένσταση ασκείται με δικόγραφο, το οποίο κατατίθεται μαζί με τρία αντίγραφα στην αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη.
   Η προθεσμία για την άσκηση της ένστασης ή η άσκησή της δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης.
2. Το δικόγραφο της ένστασης απαιτείται να περιέχει τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 251 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, ΦΕΚ 97 Α΄).
3. Οι ενστάσεις εκδικάζονται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό από το τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα του ο οικείος δήμος. 4. Η διαβίβαση της ένστασης στο αρμόδιο για την εκδίκασή της δικαστήριο γίνεται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 252 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Άρθρο 47
Περιεχόμενο της ένστασης

1. Η ένσταση στρέφεται κατά της απόφασης με την οποία ανακηρύσσονται οι επιτυχόντες και οι επιλαχόντες συνδυασμοί και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί, βάσει του σχετικού πίνακα των αποτελεσμάτων ο οποίος ενσωματώνεται σε αυτή.
2. Λόγους ένστασης μπορούν να θεμελιώσουν:
   α) η έλλειψη νόμιμων προσόντων και η συνδρομή κωλυμάτων σε υποψηφίους που έχουν εκλεγεί ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη,
   β) η παράβαση του νόμου κατά τη διεξαγωγή της εκλογής ή κατά την εξαγωγή του εκλογικού αποτελέσματος ή κατά την ανακήρυξη των υποψήφιων συνδυασμών ή κατά την ανακήρυξη των επιτυχόντων και επιλαχόντων συνδυασμών και των προσώπων που ανήκουν σε αυτούς,
   γ) η ακυρότητα ή η εσφαλμένη αρίθμηση των ψηφοδελτίων.

Άρθρο 48
Προθεσμία για την άσκηση ένστασης

1. Η ένσταση ασκείται μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από τη λήξη του χρόνου έκθεσης της πράξης, με την οποία ανακηρύσσονται οι επιτυχόντες

και οι επιλαχόντες συνδυασμοί, καθώς και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί, κατά το άρθρο 44 του παρόντος.

2. Η προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου δεν παρεκτείνεται σε καμία περίπτωση.

Άρθρο 49
Διαδικασία εκδίκασης της ένστασης

1. Για τα θέματα της προδικασίας, της κύριας διαδικασίας, της παρέμβασης, της αντένστασης, της αποδεικτικής διαδικασίας, του παρεμπίπτοντος ελέγχου, της απόφασης του δικαστηρίου, καθώς και της γνωστοποίησής της εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 253 έως και 260 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, όπως κάθε φορά ισχύει, ο οποίος και εφαρμόζεται για κάθε σχετικό θέμα, που δεν ρυθμίζεται, ειδικώς, από τις διατάξεις του παρόντος. Κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει τα ίδια θέματα διαφορετικά καταργείται.
2. Ο κατά το άρθρο 258 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας παρεμπίπτων έλεγχος της εγγραφής, μετεγγραφής ή διαγραφής εκλογέα στους ή από τους εκλογικούς καταλόγους του οικείου δήμου, χωρεί κατά των πράξεων αυτών μόνον αν αυτές έγιναν κατά τη σύνταξη ή αναθεώρηση των εκλογικών καταλόγων κατά τη διάρκεια του έτους, που προηγείται της ημερομηνίας διενέργειας των δημοτικών εκλογών.
3. Αίτηση αναθεώρησης, τριτανακοπή και αίτηση ερμηνείας ή διόρθωσης ασκούνται κατά τις διατάξεις του άρθρου 261 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Άρθρο 50
Αίτηση αναίρεσης

1. Κατά των αποφάσεων που εκδόθηκαν από τα τριμελή διοικητικά πρωτοδικεία χωρεί αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την παρέλευση του πενθημέρου που ορίζεται στο άρθρο 260 παράγραφος 1 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.
2. Όταν ασκείται αίτηση αναιρέσεως δεν χορηγείται αναστολή εκτέλεσης της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης.

3. Η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών, το βραδύτερο, από την περιέλευση της αιτήσεως αναιρέσεως σε αυτό.
4. Αν η τελεσίδικη απόφαση, βάσει της οποίας μεταβλήθηκε με οποιονδήποτε τρόπο η αρχική εγκατάσταση των δημοτικών αρχών, αναιρεθεί και κριθεί κατ' ουσίαν η διαφορά από το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο, εκείνοι που ανακηρύσσονται ως επιτυχόντες μετά την απόφαση θεωρούνται ότι εγκαταστάθηκαν αναδρομικά, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 9 του παρόντος. Η αναδρομική αυτή εγκατάσταση δεν θίγει το κύρος των πράξεων που εκδόθηκαν ή δημοσιεύθηκαν από τις αρχές των οποίων η εκλογή ακυρώθηκε από το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο.

Άρθρο 51
Επανάληψη της εκλογής σε περίπτωση ακύρωσης

1. Αν ακυρωθεί η εκλογή για παράβαση νόμου ή για οποιαδήποτε πλημμέλεια, επαναλαμβάνεται η ψηφοφορία ανάμεσα στους ίδιους υποψηφίους, που είχαν ανακηρυχθεί νόμιμα.
2. Ο δήμαρχος εκδίδει χωρίς καθυστέρηση πρόγραμμα, με το οποίο καλεί τους δημότες εκλογείς για την επανάληψη της εκλογής για τον υπολειπόμενο χρόνο της δημοτικής περιόδου. Το πρόγραμμα δημοσιεύεται με τοιχοκόλληση δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα που έχει οριστεί για την ψηφοφορία και αναρτάται στην ιστοσελίδα του δήμου.

Άρθρο 52
Ορκωμοσία των δημοτικών αρχών

1. Μετά την ανακήρυξη του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών ο δήμαρχος, οι δημοτικοί σύμβουλοι, οι σύμβουλοι του συμβουλίου της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας και οι τοπικοί εκπρόσωποι κοινοτήτων πριν από την ημέρα εγκατάστασης και ανάληψης των καθηκόντων τους δίνουν τον ακόλουθο όρκο: «Ορκίζομαι να είμαι πιστός στην πατρίδα, να υπακούω στο Σύνταγμα και στους νόμους και να εκπληρώνω τίμια και ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου».
2. Η ορκωμοσία γίνεται στο κατάστημα του δήμου σε δημόσια συνεδρίαση, της οποίας ο ακριβής χρόνος (ημερομηνία και ώρα) ορίζεται από τον εκλεγέντα δήμαρχο.

3. Για την ορκωμοσία συντάσσεται πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από το δήμαρχο, τους συμβούλους και τους τοπικούς εκπροσώπους που ορκίστηκαν.
   Το πρακτικό αυτό συντάσσεται σε δύο (2) αντίτυπα, από τα οποία το ένα αντίτυπο παραμένει στο δήμο και το άλλο αποστέλλεται στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Τα προαναφερόμενα πρόσωπα αναλαμβάνουν τα καθήκοντά τους από την ημέρα της εγκατάστασης.
4. Σε όσες περιπτώσεις η ορκωμοσία δεν πραγματοποιήθηκε για λόγους αντικειμενικής αδυναμίας, ο δήμαρχος καλεί τον επιτυχόντα προς ορκωμοσία εντός πέντε (5) ημερών, αφότου του γνωστοποιήθηκε η άρση των λόγων.
5. Αν γίνει δεκτή η ένσταση που ασκήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 47 και ακυρωθεί από το αρμόδιο δικαστήριο η απόφαση του άρθρου 44, η διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων επαναλαμβάνεται με πρωτοβουλία του δημάρχου που εκλέγεται με βάση τη δικαστική απόφαση.

Άρθρο 53
Αποποίηση εκλογής

1. Αιρετός ο οποίος δεν αποποιείται την εκλογή του τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν από την έναρξη της δημοτικής περιόδου, θεωρείται ότι την έχει αποδεχθεί.
2. Αιρετός ο οποίος δεν αποποιείται την εκλογή του και δεν δίδει τον όρκο του προηγούμενου άρθρου μέσα στην ανωτέρω προθεσμία, εκπίπτει αυτοδικαίως. Η σχετική διαπιστωτική πράξη εκδίδεται από τον Ελεγκτή Νομιμότητας.

Άρθρο 54
Παραίτηση αιρετών

1. Η παραίτηση του δημάρχου υποβάλλεται εγγράφως στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και γίνεται οριστική, αφότου ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης την αποδεχθεί ή μετά την παρέλευση ενός μηνός από την κατάθεση της σχετικής δήλωσης στο πρωτόκολλο.
2. Ο δήμαρχος που παραιτείται προκειμένου να θέσει υποψηφιότητα στις βουλευτικές εκλογές μπορεί, εφόσον το επιθυμεί, να καταλάβει θέση

δημοτικού συμβούλου και, στην περίπτωση αυτή, θεωρείται ότι είναι ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης δημοτικός σύμβουλος. Τη βούλησή του αυτή γνωστοποιεί εγγράφως στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, συνυποβάλλοντας τη δήλωση παραίτησής του από το αξίωμα. Η θέση του δημοτικού συμβούλου καταλαμβάνεται από την ημερομηνία εκλογής του νέου δημάρχου.

3. Η παραίτηση των δημοτικών συμβούλων, των συμβούλων των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων και των εκπροσώπων των τοπικών κοινοτήτων υποβάλλεται εγγράφως στον οικείο δήμαρχο και γίνεται οριστική, αφότου ο δήμαρχος την αποδεχθεί ή μετά την παρέλευση ενός μηνός από την κατάθεση της σχετικής δήλωσης στο πρωτόκολλο.
4. Σε κάθε άλλη περίπτωση η παραίτηση των αιρετών των δήμων από τις θέσεις που κατέχουν, ως εκ της ιδιότητάς τους, υποβάλλεται γραπτώς στα όργανα, τα οποία τους εξέλεξαν ή τους διόρισαν.
   Η εκλογή ή ο ορισμός αντικαταστατών τους γίνεται για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα της περιόδου, κατά την οποία οι παραιτηθέντες ασκούσαν καθήκοντα.
   Η παραίτηση θεωρείται ότι έγινε αποδεκτή μετά την παρέλευση ενός μήνα από την κατάθεση της σχετικής αίτησης στο πρωτόκολλο της υπηρεσίας.
   Ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν διαφορετικά τον τρόπο υποβολής και αποδοχής παραίτησης, καθώς και αντικατάστασης των παραιτουμένων εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 55
Αναπλήρωση μελών

1. Τις έδρες των δημοτικών συμβούλων και των συμβούλων των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων, καθώς και τις θέσεις των εκπροσώπων των τοπικών κοινοτήτων που για οποιονδήποτε λόγο μένουν κενές, καταλαμβάνουν οι αναπληρωματικοί του ίδιου συνδυασμού.
2. Ο δήμαρχος καλεί αμέσως τους αναπληρωματικούς συμβούλους, με τη σειρά της εκλογής τους, και αυτοί οφείλουν να παρουσιαστούν για ορκωμοσία μέσα σε πέντε (5) ημέρες αφότου τους επιδόθηκε η πρόσκληση. Η ορκωμοσία γίνεται ενώπιον του δημάρχου. Αν δεν εμφανισθούν στην προθεσμία αυτή αποβάλλουν αυτοδικαίως την ιδιότητα του αναπληρωματικού.
3. Αν εξαντληθεί ο αριθμός των αναπληρωματικών του συνδυασμού αυτού, καλούνται να καταλάβουν τις θέσεις που έμειναν κενές, για οποιονδήποτε

λόγο, αναπληρωματικοί από άλλους συνδυασμούς, με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης και με τη σειρά που έχουν ανακηρυχθεί οι αναπληρωματικοί κάθε συνδυασμού.

4. Στην περίπτωση θέσης σε αργία μελών δημοτικών συμβουλίων ή συμβουλίων δημοτικών κοινοτήτων, εάν ο αριθμός των μελών που απομένουν είναι μικρότερος από τον αριθμό των μελών που απαιτείται για την απαρτία, ο δήμαρχος για το μέχρι λήξης της αργίας χρόνο, καλεί αναπληρωματικούς συμβούλους από το συνδυασμό στον οποίο ανήκουν αυτοί που έχουν τεθεί σε αργία με τη σειρά της εκλογής τους. Σε περίπτωση θέσης σε αργία μελών συμβουλίων τοπικών κοινοτήτων ή τοπικών εκπροσώπων, ο δήμαρχος για το μέχρι λήξης της αργίας χρόνο καλεί τους αναπληρωματικούς τους.
5. Αν μείνουν κενές έδρες συμβούλων των συνδυασμών και δεν υπάρχουν αναπληρωματικοί κανενός συνδυασμού, ο περιφερειάρχης προκηρύσσει, σε δύο (2) μήνες το αργότερο, την εκλογή τόσων συμβούλων όσες είναι οι κενές έδρες και ισάριθμων αναπληρωματικών.
6. Στην αναπληρωματική εκλογή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του παρόντος νόμου που αφορούν την υποβολή υποψηφιότητας και την κατάρτιση συνδυασμών. Οι κενές θέσεις κατανέμονται ανάμεσα στους συνδυασμούς που συγκέντρωσαν ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) τουλάχιστον του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων, αναλόγως με την εκλογική δύναμη του καθενός από αυτούς.
7. Στο τελευταίο όμως έτος της δημοτικής περιόδου γίνεται εκλογή, μόνον αν οι σύμβουλοι που έχουν απομείνει δεν αρκούν για την ύπαρξη απαρτίας.
8. Τα δημοτικά συμβούλια λειτουργούν νόμιμα, έστω και με ελλιπή σύνθεση που δεν μπορεί πάντως να είναι κατώτερη από τον αριθμό των μελών που απαιτείται για την απαρτία, σε όλες τις περιπτώσεις όπου μέλη δημοτικού συμβουλίου αποποιηθούν την εκλογή τους, παραιτηθούν, αποβιώσουν, εκπέσουν ή τεθούν σε αργία ή αν οι έδρες μείνουν κενές για οποιονδήποτε άλλο λόγο και μέχρι οι κενές θέσεις να συμπληρωθούν με αναπλήρωση ή με εκλογές ή με τη λήξη του χρόνου της αργίας.
9. Για τη λήψη αποφάσεων των δημοτικών συμβουλίων η απαρτία και οι απαραίτητες πλειοψηφίες υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των δημοτικών συμβούλων που έχουν ορκισθεί και εγκατασταθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 52 και 9 του παρόντος.
10. Όταν το δημοτικό συμβούλιο δεν μπορεί να λειτουργήσει νόμιμα, επειδή υπάρχει έλλειψη μελών του, αναστέλλονται κάθε είδους προθεσμίες, των

οποίων η τήρηση εξαρτάται από απόφαση του συμβουλίου, μέχρι να καταστεί δυνατή η νόμιμη λειτουργία του.

Άρθρο 56
Εκλογή εξαιτίας διάλυσης συμβουλίων

1. Αν ένα δημοτικό συμβούλιο διαλυθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 237, ο περιφερειάρχης προκηρύσσει εκλογές ένα (1) μήνα το αργότερο από τη διάλυση. Κατά την εκλογή αυτή εκλέγονται και αναπληρωματικοί.
2. Αν ένα δημοτικό συμβούλιο διαλυθεί, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, συμπαρασύρει και τα μέλη των συμβουλίων των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων, καθώς και τους τοπικούς εκπροσώπους κοινοτήτων. Όταν προκηρυχθεί η εκλογή νέου δημοτικού συμβουλίου, τότε, κατά την εκλογή αυτή, εκλέγονται και τα μέλη των δημοτικών ή τοπικών συμβουλίων και οι τοπικοί εκπρόσωποι.

Άρθρο 57
Μεταβατικές διατάξεις

Για τις δημοτικές εκλογές του Νοεμβρίου 2010, όπου αναφέρεται στις διατάξεις ο περιφερειάρχης, νοείται ο νομάρχης στη διοικητική περιφέρεια του οποίου ανήκει ο συγκεκριμένος δήμος, και όπου αναφέρεται ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, νοείται ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας στη διοικητική περιφέρεια του οποίου ανήκει ο συγκεκριμένος δήμος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 58
Αρμοδιότητες του δημάρχου

1. Ο δήμαρχος προασπίζει τα τοπικά συμφέροντα, κατευθύνει τις δράσεις του δήμου για την υλοποίηση του σχεδίου ανάπτυξης, διασφαλίζει την ενότητα της τοπικής κοινωνίας και ασκεί τα καθήκοντά του με γνώμονα τις αρχές της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας.
   Ειδικότερα, ο δήμαρχος:
   α) Εκπροσωπεί το δήμο στα δικαστήρια και σε κάθε δημόσια αρχή.
   β) Εκτελεί τις αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου, της οικονομικής και της επιτροπής ποιότητας ζωής. Η μη εκτέλεση των αποφάσεων αυτών συνιστά σοβαρή πειθαρχική παράβαση καθήκοντος.
   γ) Ορίζει τους αντιδημάρχους, συγκαλεί και προεδρεύει της εκτελεστικής επιτροπής και συντονίζει την υλοποίηση των αποφάσεών της.
   δ) Είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών του δήμου. Ως προϊστάμενος όλου του προσωπικού του δήμου εκδίδει τις πράξεις που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις για το διορισμό, τις κάθε είδους υπηρεσιακές μεταβολές και την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου.
   ε) Συνυπογράφει τους βεβαιωτικούς καταλόγους και τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής των δαπανών, οι οποίες έχουν εκκαθαριστεί από την αρμόδια υπηρεσία του δήμου.
   στ) Υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει ο δήμος.
   ζ) Εκδίδει τις άδειες που προβλέπονται από τις διατάξεις που διέπουν τις αρμοδιότητες του δήμου.
   η) Εκδίδει πιστοποιητικά προσωπικής και οικογενειακής κατάστασης των δημοτών, καθώς και τις βεβαιώσεις μόνιμης κατοικίας.
   θ) Συνιστά ομάδες εργασίας και ομάδες διοίκησης έργου από μέλη του δημοτικού συμβουλίου, υπαλλήλους του δήμου, υπαλλήλους του δημόσιου τομέα ή ιδιώτες για τη μελέτη και επεξεργασία θεμάτων του δήμου, καθορίζοντας τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας τους.
   ι) Μπορεί να αναθέτει, χωρίς αμοιβή, την εποπτεία και το συντονισμό συγκεκριμένων δράσεων του δήμου σε μέλη του δημοτικού συμβουλίου[1].

---

1. Η περίπτωση 'ι' προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 3979/2011.

2. Όταν δημιουργείται άμεσος και προφανής κίνδυνος ή απειλείται άμεση ζημία των δημοτικών συμφερόντων από την αναβολή λήψης απόφασης, ο δήμαρχος μπορεί να αποφασίσει για θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα της οικονομικής ή της επιτροπής ποιότητας ζωής. Στην περίπτωση αυτή οφείλει να υποβάλει προς έγκριση τη σχετική απόφασή του κατά την επόμενη συνεδρίαση της αντίστοιχης επιτροπής.
3. Σε περίπτωση όπου τα ιδιωτικά συμφέροντα του δημάρχου ή συγγενή του έως το δεύτερο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας συγκρούονται με τα συμφέροντα του δήμου, ο δήμαρχος υποχρεούται να απέχει και τα αντίστοιχα καθήκοντα ασκεί αντιδήμαρχος ή σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που ορίζεται από το δημοτικό συμβούλιο. Η μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής συνιστά σοβαρή πειθαρχική παράβαση καθήκοντος.
4. Στις περιπτώσεις που ο δήμαρχος εκτελεί αποφάσεις σύμφωνα με τη ρύθμιση του εδαφίου β΄ της παραγράφου 1 του παρόντος, δεν υπέχει αστική, ποινική και πειθαρχική ευθύνη, εφόσον αυτές δεν έχουν ακυρωθεί, ανακληθεί ή ανασταλεί.
5. Ο δήμαρχος δεν θεωρείται υπόλογος κατά την έννοια του άρθρου 25 του π.δ. 774/1980 (ΦΕΚ 189 Α΄), όπως ισχύει, και σε βάρος του επιτρέπεται καταλογισμός μόνο για δόλο ή βαριά αμέλεια.
6. Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 4 και 5 ισχύουν και για τους αντιδημάρχους όταν σε αυτούς ανατίθεται η άσκηση αρμοδιοτήτων του δημάρχου.

Άρθρο 59
Αντιδήμαρχοι

1. Το δήμαρχο επικουρούν οι αντιδήμαρχοι. Αντιδήμαρχοι είναι οι σύμβουλοι της πλειοψηφίας που ορίζει ο δήμαρχος και στους οποίους μεταβιβάζει την άσκηση αρμοδιοτήτων καθ' ύλην και κατά τόπο. Οι κατά τόπον αρμοδιότητες ασκούνται στα όρια μιας ή περισσότερων δημοτικών ενοτήτων της παρ. 1 του άρθρου 2 του παρόντος.
2. Ο αριθμός των αντιδημάρχων στους δήμους που προέρχονται από συνένωση κατά τον παρόντα νόμο ορίζεται ως εξής: Σε δήμους με πληθυσμό έως πέντε χιλιάδες (5.000) κατοίκους ορίζονται έως δύο (2) αντιδήμαρχοι, ενώ σε δήμους με πληθυσμό πάνω από πέντε χιλιάδες έναν (5.001) και έως είκοσι χιλιάδες (20.000) κατοίκους ορίζονται έως τέσσερις (4). Σε δήμους που έχουν πληθυσμό από είκοσι χιλιάδες έναν (20.001) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) κατοίκους ορίζονται έως πέντε (5) αντιδήμαρχοι, ενώ σε δήμους από πενήντα χιλιάδες έναν (50.001) έως εκατό χιλιά-

δες (100.000) κατοίκους ορίζονται έως έξι (6) αντιδήμαρχοι. Σε δήμους από εκατό χιλιάδες έναν (100.001) κατοίκους και άνω ορίζονται έως οκτώ (8) αντιδήμαρχοι. Ο αριθμός των αντιδημάρχων αυξάνεται κατά έναν (1), εάν ο αριθμός των δημοτικών ενοτήτων που συνενώθηκαν είναι από πέντε (5) έως και επτά (7), κατά δύο (2) εάν ο αριθμός των δημοτικών ενοτήτων είναι από οκτώ (8) έως και εννέα (9) και κατά τρεις (3) εάν ο αριθμός των δημοτικών ενοτήτων είναι δέκα (10) και ανώτερος. Σε περίπτωση που στους νησιωτικούς δήμους ο αριθμός των αντιδημάρχων που ορίζεται βάσει του πληθυσμού τους είναι μικρότερος από τον αριθμό των δημοτικών ενοτήτων, τότε αυτός προσαυξάνεται ισάριθμα.

3. Ο αριθμός των αντιδημάρχων στους δήμους που δεν προέρχονται από συνένωση Ο.Τ.Α. κατά τον παρόντα νόμο ορίζεται ως εξής: Σε δήμους με πληθυσμό έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους ορίζεται ένας (1) αντιδήμαρχος. Στους δήμους με πληθυσμό από δύο χιλιάδες έναν (2.001) έως δέκα χιλιάδες (10.000) κατοίκους ορίζονται έως δύο (2) αντιδήμαρχοι. Στους δήμους με πληθυσμό από δέκα χιλιάδες έναν (10.001) έως είκοσι χιλιάδες (20.000) κατοίκους ορίζονται έως τρεις (3) αντιδήμαρχοι. Από είκοσι χιλιάδες έναν (20.001) έως σαράντα χιλιάδες (40.000) κατοίκους ορίζονται έως τέσσερις (4) αντιδήμαρχοι. Στους δήμους με πληθυσμό σαράντα χιλιάδες έναν (40.001) κατοίκους έως εκατό χιλιάδες (100.000) ορίζονται έως πέντε (5) αντιδήμαρχοι. Στους δήμους με πληθυσμό εκατό χιλιάδες έναν (100.001) κατοίκους και άνω που διαιρούνται σε δημοτικές κοινότητες ο αριθμός των αντιδημάρχων είναι ίσος με τον αριθμό των δημοτικών κοινοτήτων και μπορεί να αυξηθεί κατά τρεις (3).[2]

4. Στους αντιδημάρχους, εκτός των καθ' ύλην αρμοδιοτήτων, ο δήμαρχος μπορεί να μεταβιβάζει και τις ακόλουθες κατά τόπον αρμοδιότητες.[3]
   α) Έχουν την ευθύνη της λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένες στη δημοτική ενότητα.
   β) Παρακολουθούν την εξέλιξη των έργων και των εργασιών που εκτελούνται στη δημοτική ενότητα.
   γ) Μεριμνούν για την καλή κατάσταση και λειτουργία του εξοπλισμού που βρίσκεται στη δημοτική ενότητα.

---

2. Από 1.1.2013, σύμφωνα με τη διάταξης της παρ.3στ΄ του άρθρου 3 του ν.4051/2012, στους αντιδημάρχους θα καταβάλλεται αντιμισθία, σύμφωνα με τον περιορισμό που ορίζεται στην παρ.1 του άρθρου 92.
3. Το α΄ εδάφιο της παρ.4 αντικαταστάθηκε με την παρ.1α του άρθρου 6 του ν.4071/2012.

δ) Υπογράφουν με εξουσιοδότηση του δημάρχου, βεβαιώσεις, πιστοποιητικά και λοιπά διοικητικά έγγραφα που εκδίδονται από τις δημοτικές υπηρεσίες που λειτουργούν στα όρια της δημοτικής ενότητας.
ε) Συνεργάζονται με τους προέδρους των τοπικών και δημοτικών κοινοτήτων και τους εκπροσώπους των τοπικών κοινοτήτων για την επίλυση των προβλημάτων τους.
στ) Ασκούν κάθε άλλη αρμοδιότητα που μπορεί να τους μεταβιβάζει με απόφασή του ο δήμαρχος, που αφορά τη δημοτική ενότητα.

5. Η θητεία των αντιδημάρχων δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δυόμισι ετών. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους δεν μπορούν να εκλεγούν μέλη του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου. Η ανάκληση αντιδημάρχου πριν τη λήξη της θητείας του είναι δυνατή με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του δημάρχου.
6. Η απόφαση του δημάρχου με την οποία ορίζονται οι αντιδήμαρχοι και τους μεταβιβάζονται αρμοδιότητες κατά την παράγραφο 1 του παρόντος δημοσιεύεται σε μία τουλάχιστον ημερήσια εφημερίδα και, αν δεν υπάρχει ημερήσια, σε μία εβδομαδιαία εφημερίδα της πρωτεύουσας του νομού και αναρτάται και στην ιστοσελίδα του δήμου.
7. Αν ο αντιδήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται, τις αρμοδιότητές του ασκεί άλλος αντιδήμαρχος που ορίζεται από τον δήμαρχο ή ο ίδιος ο δήμαρχος.[4,5]

Άρθρο 60
Εκλογή νέου δημάρχου

1. Αν η θέση του δημάρχου μείνει κενή για οποιονδήποτε λόγο, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών αφότου κενώθηκε η θέση, οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού συνέρχονται σε ειδική συνεδρίαση, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του συνδυασμού αυτού, που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους σταυρούς προτιμήσεως και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος, κατά σειρά, στην απόφαση του δικαστηρίου και εκλέγουν με μυστική ψηφοφορία και με την

4. Η παρ.7 αντικαταστάθηκε με την παρ.1β του άρθρου 6 του ν.4071/2012.
5. Η παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 3979/2011 ορίζει ότι: «Για την υποστήριξη τυφλού αντιδημάρχου επιτρέπεται η πρόσληψη ιδιαίτερου γραμματέα-βοηθού για όσο διάστημα ο αντιδήμαρχος ασκεί τα καθήκοντά του. Για την πρόσληψή του και την υπηρεσιακή του κατάσταση εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 162 του ν. 3584/2007 (Α΄ 143)».

απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των συμβούλων του συνδυασμού, έναν από αυτούς, ως δήμαρχο.
Στη συνεδρίαση προεδρεύει εκείνος που συγκάλεσε το συμβούλιο. Η πρόσκληση επιδίδεται με οποιοδήποτε δημόσιο όργανο ή όργανο του δήμου, ακόμη και την παραμονή της συνεδριάσεως.

2. Αν ύστερα από δύο διαδοχικές ψηφοφορίες κανείς δεν συγκεντρώσει την πλειοψηφία που απαιτεί η παράγραφος 1 γίνεται τρίτη ψηφοφορία, κατά την οποία εκλέγεται όποιος συγκεντρώνει τη σχετική πλειοψηφία. Όλες οι ψηφοφορίες γίνονται στην ίδια συνεδρίαση. Αν στην τρίτη ψηφοφορία δύο ή περισσότεροι έλαβαν ίσο αριθμό ψήφων γίνεται κλήρωση ανάμεσά τους. Για την εκλογή αυτή γίνεται λεπτομερής μνεία στα πρακτικά.
3. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιονδήποτε λόγο ή αν η συνεδρίαση ματαιωθεί, η διαδικασία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται όσα ορίζονται στις παραγράφους 1 και 2.
4. Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν υπήρξε απαρτία, διενεργείται τρίτη συνεδρίαση κατά την οποία εκλέγεται αυτός που θα λάβει το μεγαλύτερο αριθμό ψήφων και σε περίπτωση ισοψηφίας διενεργείται κλήρωση.
5. Κάθε απόφαση σχετική με την εκλογή του δημάρχου υποβάλλεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) ημερών στον Ελεγκτή Νομιμότητας, ο οποίος αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από προσφυγή ενός δημότη δήμου ελέγχει τη νομιμότητά της και εκδίδει απόφαση μέσα σε πέντε (5) ημέρες το αργότερο, αφότου την έλαβε. Αν ο Ελεγκτής Νομιμότητας ακυρώσει την εκλογή του δημάρχου, οι σύμβουλοι συνέρχονται πάλι για να εκλέξουν τον δήμαρχο πέντε (5) ημέρες μετά την περιέλευση της ακυρωτικής αποφάσεως στο δήμο.
6. Αν αυτός που έχει εκλεγεί δήμαρχος αποποιηθεί την εκλογή του, αποβιώσει ή ακυρωθεί η εκλογή του στο διάστημα που μεσολαβεί μέχρι την εγκατάσταση των αρχών του δήμου, μετά την εγκατάστασή τους και μέχρι να εκλεγεί νέος δήμαρχος, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 4, τα καθήκοντά του εκτελεί, ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού, που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους στο πολυπληθέστερο διαμέρισμα και, σε περίπτωση ισοψηφίας, διενεργείται κλήρωση. Η προθεσμία της παραγράφου 1 για την εκλογή νέου δημάρχου αρχίζει από την ημερομηνία εγκατάστασης των αρχών του δήμου. Σε όλες τις προαναφερόμενες περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου ο Ελεγκτής Νομιμότητας εκδίδει διαπιστωτική πράξη.

Άρθρο 61
Υποχρεώσεις δημάρχου, αντιδημάρχου και μελών επιτροπών

1. Ο δήμαρχος, ο αντιδήμαρχος και τα μέλη της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής κατά την άσκηση των καθηκόντων τους θα πρέπει:
   α) να εκπληρώνουν ευσυνείδητα τις υποχρεώσεις τους και να ασκούν τα καθήκοντά τους με γνώμονα την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος,
   β) να σέβονται και να διασφαλίζουν τα δικαιώματα των πολιτών και να μεριμνούν για την καθολική εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους προς το δήμο χωρίς διακρίσεις σε βάρος οποιουδήποτε προσώπου ή του κοινού συμφέροντος,
   γ) να δηλώνουν κάθε προσωπικό συμφέρον (ιδιοκτησιακό ή οικογενειακό) που έχουν σε σχέση με θέματα του δήμου,
   δ) να ενθαρρύνουν και να προωθούν κάθε μέτρο που προάγει τη διαφάνεια και την καταπολέμηση της διαφθοράς στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους και λειτουργίας του δήμου.
2. Με ευθύνη των δημοτικών συμβουλίων σε κάθε δήμο:
   α) καταρτίζονται κώδικες δεοντολογίας για τους αιρετούς εκπροσώπους τους εντός εξαμήνου από τη δημοσίευση της απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του άρθρου 21 παρ. 3 του ν. 3731/2008 (ΦΕΚ 263 Α΄),
   β) διασφαλίζεται ότι οι κώδικες δεοντολογίας διανέμονται στους αιρετούς εκπροσώπους, τις κεντρικές αρχές, άλλους ενδιαφερόμενους φορείς και στο κοινό, χρησιμοποιώντας κάθε πρόσφορο μέσο, συμπεριλαμβανομένων και των τεχνολογιών της πληροφορικής και επικοινωνίας.
3. Ο δήμαρχος και ο αντιδήμαρχος υποχρεούνται να απαντούν εγγράφως ή προφορικώς, στα ερωτήματα που τους υποβάλλουν τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου μέσα σε ένα (1) μήνα.
4. Ο δήμαρχος, ο αντιδήμαρχος και τα μέλη της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής είναι υποχρεωμένοι να υποβάλλουν την ετήσια δήλωση για την περιουσιακή τους κατάσταση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και να τη δημοσιοποιούν με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του δήμου.
5. Ο δήμαρχος και ο αντιδήμαρχος δεν επιτρέπεται να απουσιάσουν περισσότερο από τριάντα (30) ημέρες συνολικά κάθε χρόνο, χωρίς άδεια του

δημοτικού συμβουλίου. Η απουσία αυτή μπορεί να παρατείνεται για εξαιρετικούς λόγους, έως τρεις (3) μήνες, με άδεια του συμβουλίου.

6. Ο δήμαρχος και ο αντιδήμαρχος είναι υποχρεωμένοι να κατοικούν στο δήμο με εξαίρεση τους δημάρχους και αντιδημάρχους των δήμων των Νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης.

Άρθρο 62
Σύσταση και λειτουργία εκτελεστικής επιτροπής

1. Σε όλους τους δήμους που έχουν περισσότερους από έναν αντιδήμαρχο συνιστάται εκτελεστική επιτροπή στην οποία μετέχουν ο δήμαρχος και οι αντιδήμαρχοι. Η εκτελεστική επιτροπή είναι συλλογικό συντονιστικό και εκτελεστικό όργανο του δήμου και παρακολουθεί την εφαρμογή της δημοτικής πολιτικής σε όλους τους τομείς καθώς και την εφαρμογή του επιχειρησιακού σχεδίου του δήμου, του μεσοχρόνιου, ετήσιου και πενταετούς προγράμματος δράσης.
2. Πρόεδρος της εκτελεστικής επιτροπής είναι ο δήμαρχος. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του δημάρχου στην Εκτελεστική Επιτροπή προεδρεύει ο αντιδήμαρχος που έχει οριστεί αναπληρωτής του και σε περίπτωση μη ορισμού ο αντιδήμαρχος που εγγράφεται πρώτος στην απόφαση διορισμού των αντιδημάρχων.[6] Στις συνεδριάσεις καλείται ο πρόεδρος του συμβουλίου της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας, όταν συζητείται θέμα που την αφορούν ειδικά, καθώς και οι πρόεδροι των νομικών προσώπων του δήμου και άλλοι υπηρεσιακοί παράγοντες όποτε τούτο κρίνεται αναγκαίο.
3. Υπάλληλος του δήμου τηρεί εγγράφως πρακτικά των συνεδριάσεων της εκτελεστικής επιτροπής.

Άρθρο 63
Αρμοδιότητες

Η εκτελεστική επιτροπή ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Παρακολουθεί την εκτέλεση των αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου.

---

6. Το β΄ εδάφιο της παρ.2 προστέθηκε με την παρ.1 του άρθρου 6 του ν.4071/2012.

β) Συντονίζει την κατάρτιση και παρακολουθεί την εκτέλεση του επιχειρησιακού προγράμματος, το οποίο και εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο.
γ) Καταρτίζει και εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο το τεχνικό πρόγραμμα του δήμου και έχει την ευθύνη της υλοποίησής του.
δ) Συγκεντρώνει και αξιολογεί τις προτάσεις των υπηρεσιών του δήμου στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την κατάρτιση του προϋπολογισμού και εισηγείται το προσχέδιο του προϋπολογισμού και το ετήσιο πρόγραμμα δράσης προς την οικονομική επιτροπή.
ε) Έχει την ευθύνη για την πιστή εκτέλεση του προϋπολογισμού.
στ) Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο τα σχέδια:
i) Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας,
ii) Κανονισμού μέτρησης και αξιολόγησης της απόδοσης των δημοτικών υπηρεσιών κατά την ισχύουσα νομοθεσία.
ζ) Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο το Σχέδιο Χάρτας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων δημοτών και κατοίκων και μεριμνά για την έκδοση, ενημέρωση και διακίνηση του Οδηγού του Δημότη, στον οποίο περιγράφονται οι διαδικασίες, οι όροι και οι προϋποθέσεις παροχής των υπηρεσιών του δήμου σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.
η) Εισηγείται το σχέδιο του κανονισμού πληροφόρησης των πολιτών και του κανονισμού διαβούλευσης.
θ) Εισηγείται τα σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και φυσικών καταστροφών, σε εναρμόνιση με τα αντίστοιχα σχέδια της περιφέρειας και του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.
ι) Παρακολουθεί, αξιολογεί και συντονίζει τη δράση των νομικών προσώπων και υπηρεσιών του δήμου και ενημερώνει σχετικά το δημοτικό συμβούλιο.

Άρθρο 64
Εκλογή προεδρείου δημοτικού συμβουλίου

1. Την πρώτη Κυριακή του Σεπτεμβρίου, της έναρξης της δημοτικής περιόδου και την πρώτη Κυριακή του μηνός Μαρτίου του τρίτου έτους αυτής, το δημοτικό συμβούλιο συνέρχεται, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.
Στη συνεδρίαση αυτή, στην οποία προεδρεύει ο σύμβουλος που συγκάλεσε το συμβούλιο, το σώμα εκλέγει, χωριστά και με μυστική ψηφοφορία,

τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τον γραμματέα του. Ο πρόεδρος προτείνεται από τον πλειοψηφήσαντα συνδυασμό, ο αντιπρόεδρος προτείνεται από τη μείζονα παράταξη της μειοψηφίας και ο γραμματέας από τις λοιπές παρατάξεις της μειοψηφίας και σε περίπτωση που δεν υπάρχουν προτείνεται από την παράταξη της πλειοψηφίας. Ο σύμβουλος που προεδρεύει αναθέτει τα καθήκοντα του ειδικού γραμματέα του συμβουλίου σε έναν από τους υπαλλήλους του δήμου.

2. Για την εκλογή του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου τηρείται η ακόλουθη διαδικασία:
   Κατά τη συνεδρίαση που έχει οριστεί για την εκλογή του προεδρείου, ο πλειοψηφήσας συνδυασμός εκλέγει μεταξύ των μελών του τον υποψήφιο για το αξίωμα του προέδρου του δημοτικού συμβουλίου. Υποψήφιος για το αξίωμα αυτό εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του πλειοψηφήσαντος συνδυασμού. Εάν κανείς από τους ενδιαφερόμενους δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, τότε η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται. Εάν και κατά τη δεύτερη αυτή ψηφοφορία δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του πλειοψηφήσαντος συνδυασμού ή υπάρξει ισοψηφία, τότε διενεργείται και τρίτη ψηφοφορία μεταξύ των δύο επικρατέστερων υποψήφιων. Κατά την τρίτη ψηφοφορία εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας γίνεται κλήρωση. Την κλήρωση διενεργεί ο προεδρεύων σύμβουλος.
   Στην ίδια συνεδρίαση γίνεται η εκλογή για την ανάδειξη του υποψηφίου για το αξίωμα του αντιπροέδρου και του γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου. Οι υποψήφιοι για τα αξιώματα αυτά αναδεικνύονται κατά τον ίδιο τρόπο και με την ίδια διαδικασία που ακολουθείται για την ανάδειξη του προέδρου, ο μεν αντιπρόεδρος από τους συμβούλους της μείζονος μειοψηφίας ο δε γραμματέας από το σύνολο των συμβούλων των λοιπών δημοτικών παρατάξεων.
   Σε περίπτωση που η μείζονα μειοψηφία δεν υποδείξει υποψήφιο αντιπρόεδρο ή η ελάσσονα μειοψηφία δεν υποδείξει γραμματέα, αυτοί υποδεικνύονται από την ελάσσονα ή τη μείζονα μειοψηφία αντίστοιχα και σε διαφορετική περίπτωση από την πλειοψηφία.
   Μετά την εκλογή των υποψηφίων για τα αξιώματα του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου διενεργείται η εκλογή, από το σύνολο των συμβούλων, για την ανάδειξη του προέδρου, του αντιπροέδρου και του γραμματέα του οργάνου. Για να εκλεγεί ο προταθείς πρέπει να συγκεντρώσει

την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του δημοτικού συμβουλίου. Εάν κατά την πρώτη ψηφοφορία δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία του προηγούμενου εδαφίου, διενεργείται δεύτερη ψηφοφορία. Εάν και κατά τη δεύτερη ψηφοφορία δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών, τότε διενεργείται και τρίτη ψηφοφορία κατά την οποία αρκεί η ύπαρξη πλειοψηφίας των παρόντων μελών του δημοτικού συμβουλίου.

3. Αν, για οποιονδήποτε λόγο, το συμβούλιο δεν συγκληθεί, όπως ορίζει η παράγραφος 1, συνέρχεται χωρίς πρόσκληση την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου στις 10 το πρωί. Αν ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που πλειοψήφησε απουσιάζει, τον αντικαθιστά ένας σύμβουλος του ίδιου συνδυασμού, κατά τη σειρά της επιτυχίας που προκύπτει από την απόφαση του δικαστηρίου.
4. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιονδήποτε λόγο ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2.
   Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγονται, ανάλογα με την περίπτωση, πρόεδρος και γραμματέας, οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού που έλαβαν κατά σειρά τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση που τους ανακήρυξε, και αντιπρόεδρος ο σύμβουλος του πρώτου επιλαχόντος συνδυασμού της μειοψηφίας που έλαβε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, σύμφωνα με την ίδια δικαστική απόφαση.
5. Τα πρακτικά της εκλογής διαβιβάζονται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη διενέργεια της εκλογής στον Ελεγκτή Νομιμότητας ο οποίος αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από προσφυγή δημότη ενώπιόν του, η οποία ασκείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ημερών, από τη διενέργεια της εκλογής, αποφαίνεται, μέσα σε πέντε (5) ημέρες το αργότερο αφότου παρέλαβε τα πρακτικά, για τη νομιμότητα της εκλογής.
6. Αν ακυρωθεί οποιαδήποτε εκλογή για τα ανωτέρω αξιώματα, επαναλαμβάνεται την πρώτη Κυριακή, πέντε (5) ημέρες μετά την παραλαβή της ακυρωτικής απόφασης.
7. Η παραίτηση από το αξίωμα του προέδρου, αντιπροέδρου και του γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου υποβάλλεται στο δημοτικό συμβούλιο και γίνεται οριστική, αφότου πληρωθεί η αντίστοιχη θέση.

Ο παραιτούμενος παραμένει σύμβουλος και δεν μπορεί να επανεκλεγεί στο ίδιο αξίωμα μέσα στην ίδια διετία. Στην ίδια συνεδρίαση το συμβούλιο, μετά την αποδοχή της παραίτησης, προβαίνει, κατά περίπτωση, στην εκλογή νέου προέδρου, αντιπροέδρου ή γραμματέα κατά τον ίδιο τρόπο και την ίδια διαδικασία των παραγράφων 1 και 2.

8. Η εκλογή στη θέση του αντιπροέδρου και του γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου δεν συνεπάγεται κώλυμα συμμετοχής στις επιτροπές του δημοτικού συμβουλίου.

Άρθρο 65
Αρμοδιότητες του δημοτικού συμβουλίου

1. Το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν το δήμο, εκτός από εκείνα που ανήκουν εκ του νόμου στην αρμοδιότητα του δημάρχου ή άλλου οργάνου του δήμου ή το ίδιο το δημοτικό συμβούλιο μεταβίβασε σε επιτροπή του.
2. Το δημοτικό συμβούλιο εκφράζει τις θέσεις του σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος και γνωμοδοτεί όποτε δημόσιες αρχές ή αρμόδια όργανα ζητούν τη γνώμη του.
3. Ορίζει τους φόρους, τα τέλη, τα δικαιώματα και τις εισφορές.
4. Καταρτίζει με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του τον κανονισμό λειτουργίας του, με βάση τον πρότυπο κανονισμό του άρθρου 67 του παρόντος.
   Αν δεν έχει θεσπισθεί κανονισμός λειτουργίας από το δημοτικό συμβούλιο, τότε ισχύει ο εν λόγω πρότυπος κανονισμός.
5. Ένα (1) μήνα πριν από τη διενέργεια των εκλογών και μέχρι την εγκατάσταση των νέων δημοτικών αρχών, το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει μόνο για θέματα που αναφέρονται σε έκτακτες περιπτώσεις εξαιρετικά επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης.
6. Το δημοτικό συμβούλιο μπορεί με απόφασή του να μεταβιβάζει στην επιτροπή ποιότητας ζωής, αρμοδιότητές του σχετικές με το αντικείμενό της.

Άρθρο 66
Δημοτικές παρατάξεις

1. Οι δημοτικοί σύμβουλοι έχουν απεριόριστο το δικαίωμα της γνώμης και της ψήφου κατά συνείδηση.

2. Τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου ανήκουν σε δημοτικές παρατάξεις, ανάλογα με το συνδυασμό με τον οποίο έχουν εκλεγεί.
3. Επικεφαλής της δημοτικής παράταξης είναι ο σύμβουλος που ήταν υποψήφιος δήμαρχος και, στην περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή αδυναμίας του, ο σύμβουλος που εκλέγεται από την πλειοψηφία των δημοτικών συμβούλων που ανήκουν στην παράταξη.
4. Μέλος του δημοτικού συμβουλίου μπορεί με γραπτή δήλωσή του προς το προεδρείο να ανεξαρτητοποιηθεί από τη δημοτική παράταξη, με την οποία έχει εκλεγεί.
5. Εάν η δημοτική παράταξη έχει τουλάχιστον τρία (3) μέλη, με αιτιολογημένη απόφαση και με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) αυτών, είναι δυνατόν να διαγραφεί σύμβουλος, ο οποίος είναι μέλος της.
6. Το μέλος του δημοτικού συμβουλίου που ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε από την παράταξή του δεν μπορεί να ενταχθεί σε άλλη παράταξη και δεν μπορεί να εξακολουθήσει να είναι μέλος του προεδρείου ή της οικονομικής επιτροπής ή της επιτροπής ποιότητας ζωής, όπου εκλέχτηκε ως μέλος της παράταξης από την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε, καθώς και να ορισθεί ή να παραμείνει αντιδήμαρχος κατά τη διάρκεια της θητείας του. Είναι δυνατή, όμως, η επανένταξή του στην παράταξη από την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε, εφόσον τούτο γίνει δεκτό από τα δύο τρίτα (2/3) των μελών, προκειμένου για παρατάξεις που έχουν τουλάχιστον τρία (3) μέλη και από όλα τα μέλη, προκειμένου για παρατάξεις με λιγότερα από τρία (3) μέλη.
7. Για την αποδοτικότερη λειτουργία των δημοτικών παρατάξεων η δημοτική αρχή οφείλει να παραχωρεί σε αυτές κατάλληλα εξοπλισμένο χώρο, καθώς και γραμματειακή υποστήριξη.

Άρθρο 67
Σύγκληση του δημοτικού συμβουλίου

1. Το δημοτικό συμβούλιο συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του προέδρου τουλάχιστον μία φορά το μήνα.
2. Ο πρόεδρος καλεί επίσης το συμβούλιο σε συνεδρίαση με γραπτή πρόσκληση, στην οποία αναφέρονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, όποτε το ζητήσει ο δήμαρχος ή η οικονομική ή η επιτροπή ποιότητας ζωής ή το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών του συμβουλίου ή το σύνολο των συμβούλων της μειοψηφίας. Στις δύο τελευταίες περιπτώσεις απαιτείται γραπτή αίτηση, στην οποία αναφέρονται τα

θέματα που θα συζητηθούν. Στις ίδιες περιπτώσεις δεν μπορεί να επανυποβληθεί αίτημα για το ίδιο θέμα, πριν παρέλθουν δύο (2) μήνες, αφότου εκδόθηκε απορριπτική απόφαση του συμβουλίου, εκτός εάν γίνεται επίκληση νεότερων στοιχείων.

Αν κατά τον υπολογισμό του ενός τρίτου (1/3) προκύπτει δεκαδικός αριθμός, τότε ο αριθμός αυτός στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα εφόσον πρόκειται για υποδιαίρεση μεγαλύτερη ή ίση του ημίσεως (0,5).

Αν το συμβούλιο δεν προσκληθεί το αργότερο μέχρι την έκτη ημέρα από την υποβολή της αίτησης, συνέρχεται ύστερα από πρόσκληση εκείνων που υπέβαλαν την αίτηση και αποφασίζει για τα θέματα, για τα οποία είχε ζητηθεί η σύγκλησή του.

3. Αν ο πρόεδρος παραλείψει αδικαιολόγητα δύο συνεχείς φορές να καλέσει το συμβούλιο, μπορεί να τεθεί σε αργία και σε περίπτωση υποτροπής μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος από το αξίωμα του προέδρου με απόφαση του Ελεγκτή Νομιμότητας, σύμφωνα με την πειθαρχική διαδικασία του άρθρου 234 του παρόντος.
4. Η πρόσκληση δημοσιεύεται αυθημερόν στην ιστοσελίδα του δήμου.[7] Η πρόσκληση επιδίδεται ή γνωστοποιείται στους συμβούλους τρεις (3) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση.

   Δημοτικός σύμβουλος, που δεν κατοικεί στη διοικητική περιφέρεια του δήμου, οφείλει αμέσως μετά την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών να δηλώσει στον πρόεδρο του δημοτικού συμβουλίου τη διεύθυνση κατοικίας του και να ορίσει με την ίδια δήλωση αντίκλητο στην έδρα του δήμου, στον οποίο επιδίδονται οι προσκλήσεις για τις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου, καθώς και να ορίσει με την ίδια δήλωση οποιοδήποτε, κατά την επιλογή του, πρόσφορο μέσο για τη γνωστοποίηση των ανωτέρω προσκλήσεων. Αν δεν ορίζεται αντίκλητος ή πρόσφορο μέσο για τη γνωστοποίηση, αρκεί η δημοσίευση της πρόσκλησης στην ιστοσελίδα του δήμου.
5. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, η πρόσκληση αυτή μπορεί να επιδοθεί ή να γνωστοποιηθεί την ημέρα της συνεδρίασης. Στην πρόσκληση πρέπει να αναφέρεται ο λόγος για τον οποίο η συνεδρίαση έχει κατεπείγοντα

7. Το α΄ εδάφιο της παρ.4 τροποποιήθηκε με την παρ.3 του άρθρου 6 του ν.4071/2012.

χαρακτήρα. Πριν από τη συζήτηση το συμβούλιο αποφαίνεται για το κατεπείγον των θεμάτων.

6. Στις συνεδριάσεις του συμβουλίου προσκαλείται ο δήμαρχος, αλλιώς η συνεδρίαση είναι άκυρη. Ο δήμαρχος μετέχει στις συζητήσεις του συμβουλίου χωρίς ψήφο. Έχει το δικαίωμα να εκφράζει τις απόψεις του κατά προτεραιότητα. Όταν ο δήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται νομίμως. Στην περίπτωση όμως αυτή ο αναπληρωτής δεν στερείται του δικαιώματος της ψήφου κατά τη λήψη αποφάσεων από το συμβούλιο. Στις συνεδριάσεις των δημοτικών συμβουλίων λαμβάνουν το λόγο, εκτός του δημάρχου και του αρμόδιου αντιδημάρχου, οι επικεφαλής των παρατάξεων και ειδικοί αγορητές ανά θέμα, που ορίζονται από τις παρατάξεις με σχετική γραπτή δήλωσή τους στο προεδρείο πριν την έναρξη της συνεδρίασης. Με τον ίδιο τρόπο μπορούν να εγγραφούν ως ομιλητές και δημοτικοί σύμβουλοι που επιθυμούν να τοποθετηθούν ανά θέμα. Με τον κανονισμό λειτουργίας του δημοτικού συμβουλίου, επιβάλλονται πάντως αντίστοιχοι χρονικοί περιορισμοί για τις αγορεύσεις και τις συζητήσεις στο δημοτικό συμβούλιο, για τον δήμαρχο, τους αντιδημάρχους, τους επικεφαλής των παρατάξεων, τους ειδικούς αγορητές και τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου.
7. Ο πρόεδρος καταρτίζει την ημερήσια διάταξη. Στην ημερήσια διάταξη αναγράφονται υποχρεωτικά και όλα τα θέματα που προτείνει ο δήμαρχος, η εκτελεστική επιτροπή, καθώς και η οικονομική επιτροπή και η επιτροπή ποιότητας ζωής. Το δημοτικό συμβούλιο έχει δικαίωμα να αποφασίζει, μετά από σχετική πρότασηεισήγηση του προέδρου ή του δημάρχου ή συμβούλου επικεφαλής δημοτικής παράταξης και χωρίς συζήτηση, με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, ότι ένα θέμα το οποίο δεν είναι γραμμένο στην ημερήσια διάταξη είναι κατεπείγον, να το συζητήσει και να πάρει απόφαση γι' αυτό με την ίδια πλειοψηφία, πριν από την έναρξη της συζήτησης των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης. Κατά προτεραιότητα και πάντα μετά τον δήμαρχο εκφράζουν τις απόψεις τους οι επικεφαλής των παρατάξεων, σύμφωνα με τη σειρά εκλογής.
8. Στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου προσκαλούνται οι πρόεδροι των τοπικών και δημοτικών κοινοτήτων, καθώς και ο εκπρόσωπος της τοπικής κοινότητας όταν στην ημερήσια διάταξη περιλαμβάνονται ειδικά θέματα, που αφορούν τις αντίστοιχες κοινότητες. Για τα θέματα αυτά, τα ανωτέρω πρόσωπα μετέχουν στη συζήτηση με δικαίωμα ψήφου. Σε

περίπτωση μη πρόσκλησης, η σχετική απόφαση του δημοτικού συμβουλίου είναι άκυρη.

9. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης[8], μετά από πρόταση της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, μπορεί να εκδίδεται πρότυπος κανονισμός λειτουργίας του δημοτικού συμβουλίου, ο οποίος δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
10. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το δημοτικό συμβούλιο μπορεί να συνεδριάζει, εκτός της έδρας του, στις τοπικές και δημοτικές κοινότητες, ύστερα από απόφαση των τριών πέμπτων (3/5) του συνόλου των μελών του.

Άρθρο 68
Υποχρεώσεις των δημοτικών συμβούλων

1. Οι δημοτικοί σύμβουλοι έχουν υποχρέωση να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου και των επιτροπών του, στις οποίες έχουν εκλεγεί, καθώς και να εκτελούν με επιμέλεια τα καθήκοντά τους και κάθε εργασία που τους αναθέτει νόμιμα το συμβούλιο.
2. Ο δημοτικός σύμβουλος εκφράζει τη γνώμη του και ψηφίζει κατά συνείδηση, αποβλέποντας πάντοτε στην εξυπηρέτηση του συμφέροντος του συνόλου των δημοτών.
3. Σε σύμβουλο που απουσιάζει αδικαιολόγητα σε τρεις (3) συνεχείς συνεδριάσεις, μπορεί να επιβληθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 234 του παρόντος, η πειθαρχική ποινή της αργίας και σε περίπτωση υποτροπής μπορεί να επιβληθεί η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης. Σύμβουλος, που επιθυμεί να μην εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες, πρέπει να έχει τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου.
4. Σε σύμβουλο που δεν εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις (3) συνεχείς μήνες, χωρίς την άδεια του συμβουλίου, μπορεί να επιβληθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 234 του παρόντος, η πειθαρχική ποινή της αργίας ή η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης με απόφαση του Ελεγκτή Νομιμότητας.
5. Ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου υποχρεούται να ενημερώνει

8. Η φράση «Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης» προστέθηκε με την παρ. 10στ του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

γραπτώς τον Ελεγκτή Νομιμότητας για κάθε περίπτωση αδικαιολόγητης απουσίας συμβούλου σε τρεις συνεχείς συνεδριάσεις, καθώς και σε κάθε περίπτωση μη εκτέλεσης των υποχρεώσεων συμβούλου για διάστημα μεγαλύτερο από τρεις (3) συνεχείς μήνες. Η παράλειψη αυτής της υποχρέωσης από τον πρόεδρο του δημοτικού συμβουλίου αποτελεί σοβαρή παράβαση καθήκοντος.

Άρθρο 69
Λειτουργία του δημοτικού συμβουλίου

1. Ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου διευθύνει τη συζήτηση και λαμβάνει κάθε κατάλληλο μέτρο για την ευταξία της συνεδρίασης. Μπορεί να ζητήσει και την αποβολή κάθε προσώπου που διαταράσσει τη συνεδρίαση.
2. Αν ο πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται, τον αναπληρώνει ο αντιπρόεδρος. Αν απουσιάζει ή κωλύεται και ο αντιπρόεδρος, όποιος από τους παρόντες συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, όποιος είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου, ασκεί τα καθήκοντα του προέδρου.
3. Κάθε δημοτικός σύμβουλος μπορεί να ζητά από τον δήμαρχο, την οικονομική επιτροπή και την επιτροπή ποιότητας ζωής πληροφορίες και συγκεκριμένα στοιχεία, που είναι χρήσιμα για την άσκηση των καθηκόντων του. Ο δήμαρχος οφείλει να παρέχει τις πληροφορίες εντός μηνός.
   Το δημοτικό συμβούλιο, δια του προέδρου του, δύναται να καλεί στη συνεδρίαση δημοτικούς υπαλλήλους ή ιδιώτες για να του δώσουν πληροφορίες σχετικές με τα θέματα που συζητούνται. Η παρουσία των καλούμενων υπαλλήλων είναι υποχρεωτική και σε αυτούς καταβάλλεται, για την παράστασή τους, ενώπιον του δημοτικού συμβουλίου, αποζημίωση αντίστοιχη με εκείνη που λαμβάνουν τα μέλη συλλογικών οργάνων, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 17 του ν. 3205/2003 (ΦΕΚ 297 Α΄), όπως ισχύει.

Άρθρο 70
Επιτροπές του δημοτικού συμβουλίου

1. Το δημοτικό συμβούλιο με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του μπο-

ρεί να συγκροτεί επιτροπές για την επεξεργασία και εισήγηση θεμάτων της αρμοδιότητάς του. Ειδικότερα στους τουριστικούς δήμους συγκροτείται επιτροπή για την επεξεργασία και εισήγηση στο δημοτικό συμβούλιο θεμάτων τουριστικής ανάπτυξης και προβολής του δήμου.

2. Στις επιτροπές προεδρεύει δημοτικός σύμβουλος που ορίζεται με την απόφαση της συγκρότησης. Σε αυτές μετέχουν σύμβουλοι που προτείνονται από όλες τις δημοτικές παρατάξεις του δημοτικού συμβουλίου, υπάλληλοι της αρμόδιας διεύθυνσης του δήμου, καθώς και ιδιώτες εμπειρογνώμονες στα θέματα της επιτροπής και εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων της περιοχής.
3. Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου που λαμβάνεται με την πλειοψηφία των δυο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του, είναι δυνατή η καταβολή εξόδων κίνησης και ημερήσιας αποζημίωσης, σε ιδιώτες μέλη επιτροπών, που συγκροτούνται από το συμβούλιο, για μετακινήσεις στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, οι οποίες γίνονται για εκτέλεση υπηρεσίας, σχετικής με το έργο τους. Το ύψος της ημερήσιας αποζημίωσης για τις μετακινήσεις στο εσωτερικό καθορίζεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Το ύψος της ημερήσιας αποζημίωσης και τα έξοδα κίνησης στο εξωτερικό καθορίζονται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές διατάξεις.
4. Θέματα που έχουν εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη, ύστερα από πρόταση του δημάρχου, μπορούν να παραπεμφθούν σε επιτροπή μόνο με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, με την οποία καθορίζεται και προθεσμία για την υποβολή σχετικής μελέτης ή εισηγήσεως. Θέματα που εισάγει, προς συζήτηση η οικονομική ή η επιτροπή ποιότητας ζωής, δεν παραπέμπονται σε επιτροπή.
   Πλην των ανωτέρω θεμάτων, ο πρόεδρος δύναται να παραπέμπει σε επιτροπή οποιοδήποτε άλλο θέμα και πριν από την εγγραφή του στην ημερήσια διάταξη.

Άρθρο 71
Δημοτικό κατάστημα, βιβλία, αρχεία και ιστοσελίδα

1. Οι δήμοι είναι υποχρεωμένοι να έχουν ιδιαίτερο κατάστημα για τη στέγαση και τη λειτουργία των υπηρεσιών τους.
2. Κάθε δήμος τηρεί τα βιβλία και τα αρχεία που είναι αναγκαία για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Αυτά ορίζονται με απόφαση του Υπουρ-

γού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Με όμοια απόφαση μπορεί να ορίζονται οι προδιαγραφές και ο τρόπος ψηφιακής τήρησης βιβλίων και αρχείων.

3. Ο δήμος διαθέτει επίσημη ιστοσελίδα. Σε αυτήν, πέραν από όσα ειδικότερα αναφέρονται στον παρόντα νόμο, αναρτώνται σε κάθε περίπτωση όλες οι αποφάσεις των οργάνων του, σύμφωνα με τα όσα ειδικότερα ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μπορούν να ορίζονται ειδικότερες τεχνικές και άλλες προδιαγραφές ως προς τη σύνθεση, το περιεχόμενο, την προσβασιμότητα και γενικότερα τη δημιουργία, συντήρηση, ανανέωση και λειτουργία της ιστοσελίδας του δήμου.

Άρθρο 72
Οικονομική επιτροπή - Αρμοδιότητες

1. Η οικονομική επιτροπή είναι όργανο παρακολούθησης και ελέγχου της οικονομικής λειτουργίας του δήμου. Ειδικότερα έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
   α) συντάσσει τον προϋπολογισμό του δήμου,
   β) ελέγχει την υλοποίηση του προϋπολογισμού και υποβάλλει ανά τρίμηνο έκθεση προς το δημοτικό συμβούλιο, στην οποία παρουσιάζεται η κατάσταση των εσόδων και εξόδων του δήμου. Η έκθεση αυτή στην οποία καταχωρούνται και τυχόν παρατηρήσεις της μειοψηφίας, δημοσιεύεται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του δήμου,
   γ) προελέγχει τον απολογισμό,
   δ) αποφασίζει για την έγκριση των δαπανών και τη διάθεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού, εκτός από εκείνες που σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις αποφασίζει το δημοτικό συμβούλιο, καθώς επίσης αποφασίζει αιτιολογημένα και για τις περιπτώσεις απευθείας ανάθεσης προμηθειών, παροχής υπηρεσιών, εκπόνησης μελετών και εκτέλεσης έργων σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις,
   ε) με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του παρόντος, καταρτίζει τους όρους, συντάσσει τη διακήρυξη, διεξάγει και κατακυρώνει όλες τις δημοπρασίες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Για τη διεξαγωγή των δημοπρασιών και την αξιολόγηση των προσφορών μπορεί να συγκροτεί επιτροπές, από μέλη της, δημοτικούς ή δημόσιους υπαλλήλους ή ειδικούς επιστήμονες,

στ) μελετά την ανάγκη συνάψεως δανείων, καταρτίζει τους όρους τους και εισηγείται σχετικά στο δημοτικό συμβούλιο,

ζ) εισηγείται προς το δημοτικό συμβούλιο την επιβολή τελών, δικαιωμάτων και εισφορών,

η) αποφασίζει για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών,

θ) εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο ετήσιο σχέδιο διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας του δήμου. Παρακολουθεί την υλοποίηση του εν λόγω σχεδίου και ενημερώνει το δημοτικό συμβούλιο,

ι) αποφασίζει για ζητήματα διαφάνειας και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης,

ια) εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο τα σχέδια κανονιστικών αποφάσεων του δήμου, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 73 παρ.1Β ν) και παρακολουθεί την υλοποίησή τους,

ιβ) αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές,

ιγ) αποφασίζει για την άσκηση όλων των ενδίκων βοηθημάτων και των ενδίκων μέσων,

ιδ) αποφασίζει για το δικαστικό συμβιβασμό και τον εξώδικο συμβιβασμό ή κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο μέχρι του ποσού των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ και εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο για τον εξώδικο συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο που υπερβαίνει το παραπάνω ποσό,[9]

ιε) αποφασίζει για την πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου και για την ανάκληση της πληρεξουσιότητάς του, σε όσους δήμους, είτε δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι, με μηνιαία αντιμισθία, είτε αυτοί που έχουν προσληφθεί δεν έχουν δικαίωμα να παρίστανται σε ανώτατα δικαστήρια.

Μπορεί επίσης να αναθέτει την παροχή γνωμοδοτήσεων, μόνο εφόσον δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι, με μηνιαία αντιμισθία. Με απόφασή της είναι δυνατή, κατ' εξαίρεση, η ανάθεση σε δικηγόρο, εξώδικου ή δικαστικού χειρισμού, ανά υπόθεση, ζητημάτων, τα οποία έχουν ιδιαίτερη σημασία για τα συμφέροντα του δήμου και απαιτούν εξειδικευμένη γνώση ή εμπειρία. Στις περιπτώσεις αυτές η αμοιβή του δικηγόρου ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 281 του Κ.Δ.Κ..

9. Το εδάφιο ιδ΄ της παρ.1 αντικαταστάθηκε με την παρ.5 του άρθρου 6 του ν.4071/2012.

2. Για τις περιπτώσεις ιβ΄, ιγ΄ και ιδ΄ της προηγούμενης παραγράφου, η απόφαση λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η ανυπαρξία της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης. Προκειμένου για μισθολογικές απαιτήσεις, κάθε μορφής, περιλαμβανομένων και των επιδομάτων, δεν είναι δυνατή η παραίτηση από την άσκηση ενδίκων μέσων, ο δικαστικός ή εξώδικος συμβιβασμός και η κατάργηση δίκης, εκτός από τις περιπτώσεις που το νομικό ζήτημα έχει κριθεί με απόφαση ανωτάτου δικαστηρίου.
   Η παρούσα ρύθμιση ισχύει και όταν αποφασίζει, σχετικά, το δημοτικό συμβούλιο, λόγω υπέρβασης του αντικειμένου των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ της περίπτωσης ιδ΄ της προηγούμενης παραγράφου.
3. Το δημοτικό συμβούλιο μπορεί, για θέματα ιδιαίτερα σοβαρά, με ειδική αιτιολογία, και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του να αποφασίζει ότι θα ασκήσει το ίδιο αρμοδιότητες των προηγούμενων παραγράφων.
4. Η οικονομική επιτροπή με ειδική απόφαση που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της μπορεί να παραπέμπει συγκεκριμένο θέμα της αρμοδιότητάς της στο δημοτικό συμβούλιο για τη λήψη απόφασης, εφόσον κρίνει ότι αυτό επιβάλλεται από την ιδιαίτερη σοβαρότητά του.

Άρθρο 73
Επιτροπή ποιότητας ζωής - Αρμοδιότητες

1. Η επιτροπή ποιότητας ζωής συνιστάται σε δήμους άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων, είναι αποφασιστικό και εισηγητικό όργανο άσκησης των σχετικών με την ποιότητα ζωής, τη χωροταξία, την πολεοδομία και την προστασία του περιβάλλοντος αρμοδιοτήτων του δήμου. Κατά την άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων της λαμβάνει ειδική μέριμνα για το σχεδιασμό δράσεων που αποβλέπουν στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και εν γένει την εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρίες. Ειδικότερα:
   Α. Είναι αρμόδια, με την επιφύλαξη του άρθρου 83, για:
      i) τη χορήγηση προέγκρισης ίδρυσης καταστημάτων και επιχειρήσεων μετά από προέλεγχο του σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου,
      ii) την ανάκληση ή την οριστική αφαίρεση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των καταστημάτων επιχειρήσεων και λοιπών εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων αρμοδιότητας του δήμου,

iii) τη χορήγηση ή ανάκληση της άδειας λειτουργίας μουσικής.

Η σχετική απόφαση λαμβάνεται μέσα σε είκοσι (20) ημέρες αφότου περιέλθουν στην επιτροπή όλα τα νόμιμα δικαιολογητικά και στοιχεία.

Β. Εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο:

i) θέματα καθορισμού χρήσεων γης,

ii) θέματα ρυθμιστικών σχεδίων, προγραμματισμού εφαρμογής ρυθμιστικών σχεδίων, οικιστικής οργάνωσης ανοικτών πόλεων, εφαρμογής Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Γ.Π.Σ.), πολεοδομικών μελετών, ανάπλασης περιοχών, πολεοδομικών επεμβάσεων, χρηματοδότησης προγραμμάτων ανάπλασης, ανασυγκρότησης υποβαθμισμένων περιοχών, πολεοδομικής αναμόρφωσης προβληματικών περιοχών, αποζημίωσης ρυμοτομούμενων, πολεοδομικών ρυθμίσεων, εισφοράς σε γη ή σε χρήμα, περιοχών ειδικά ρυθμιζόμενης πολεοδόμησης (Π.Ε.Ρ.ΠΟ.) και έγκρισης πολεοδομικών μελετών,

iii) τη λήψη αποφάσεων για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος,

iv) τη λήψη αποφάσεων για θέματα χωροθέτησης κοιμητηρίων, κατά τις προβλέψεις του ν. 2508/1997 (ΦΕΚ 124 Α΄), κέντρων αποτέφρωσης νεκρών, καθώς και άλλων, σχετικών με το αντικείμενο, αρμοδιοτήτων του,

v) το σχέδιο κανονιστικών αποφάσεων των άρθρων 79 και 82 του Κ.Δ.Κ..

2. Η επιτροπή ποιότητας ζωής συντάσσει ετήσια έκθεση πεπραγμένων στους τομείς αρμοδιότητάς της, η οποία συζητείται και εγκρίνεται από το δημοτικό συμβούλιο.

3. Το δημοτικό συμβούλιο μπορεί, για θέματα ιδιαίτερα σοβαρά, με ειδική αιτιολογία, και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του να αποφασίζει ότι θα ασκήσει το ίδιο αρμοδιότητες των προηγούμενων παραγράφων.

4. Η επιτροπή ποιότητας ζωής με ειδική απόφαση που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της μπορεί να παραπέμπει συγκεκριμένο θέμα της αρμοδιότητάς της στο δημοτικό συμβούλιο για τη λήψη απόφασης, εφόσον κρίνει ότι αυτό επιβάλλεται από την ιδιαίτερη σοβαρότητά του.

Άρθρο 74
Συγκρότηση και εκλογή οικονομικής επιτροπής και επιτροπής ποιότητας ζωής

1. Η οικονομική επιτροπή και η επιτροπή ποιότητας ζωής αποτελούνται από τον δήμαρχο ή τον οριζόμενο από αυτόν αντιδήμαρχο ως πρόεδρο και από έξι (6) μέλη, αν το συμβούλιο έχει έως και είκοσι επτά (27) μέλη, οκτώ (8) μέλη, αν το συμβούλιο έχει έως και σαράντα πέντε (45) μέλη, και δέκα (10) μέλη, αν το συμβούλιο έχει πάνω από σαράντα πέντε (45) μέλη. Δύο (2) μέλη στις επταμελείς, τρία (3) μέλη στις εννεαμελείς και τέσσερα (4) μέλη στις εντεκαμελείς επιτροπές εκλέγονται από τις δημοτικές παρατάξεις της μειοψηφίας.
2. Το δημοτικό συμβούλιο, μετά την εκλογή του προεδρείου κατά τις ημερομηνίες που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 64 του παρόντος και κατά τη διάρκεια της ίδιας συνεδρίασης, εκλέγει μεταξύ των μελών του με μυστική ψηφοφορία τα μέλη της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής. Πρώτα εκλέγονται τα μέλη της οικονομικής επιτροπής και στη συνέχεια τα μέλη της επιτροπής ποιότητας ζωής. Δεν επιτρέπεται να εκλεγεί μέλος της οικονομικής ή της επιτροπής ποιότητας ζωής ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου.
3. Κάθε σύμβουλος ψηφίζει υποψήφιους ισάριθμους με τα μέλη της αντίστοιχης επιτροπής. Εκλέγονται από την πλειοψηφία και τη μειοψηφία, αντίστοιχα, όσοι λάβουν την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται για τις θέσεις για τις οποίες δεν επιτυγχάνεται απόλυτη πλειοψηφία. Αν δεν επιτυγχάνεται απόλυτη πλειοψηφία και στη δεύτερη ψηφοφορία, γίνεται τρίτη ψηφοφορία οπότε εκλέγονται όσοι λάβουν τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων. Αν σε οποιαδήποτε ψηφοφορία υπάρχει ισοψηφία, ο πρόεδρος του συμβουλίου ενεργεί κλήρωση στην ίδια συνεδρίαση. Στην ίδια συνεδρίαση και με τον ίδιο τρόπο εκλέγονται για την οικονομική επιτροπή και, αντιστοίχως, για την επιτροπή ποιότητας ζωής πέντε (5) αναπληρωματικά μέλη, αν η επιτροπή αποτελείται από επτά (7) ή εννέα (9) μέλη και έξι (6) αναπληρωματικά μέλη στις ενδεκαμελείς. Από τα αναπληρωματικά μέλη δύο (2) για τις επταμελείς και τις εννεαμελείς και τρία (3) για τις ενδεκαμελείς εκλέγονται από το σύνολο των μελών των δημοτικών παρατάξεων της μειοψηφίας για την αναπλήρωση των τακτικών μελών που εκπροσωπούν τη μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου. Με την ίδια διαδικασία εκλέγονται νέα αναπληρωματικά μέλη σε περίπτωση που

έχει εξαντληθεί ο αριθμός τούτων ανά κατηγορία.

4. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιονδήποτε λόγο ή η συνεδρίαση ματαιωθεί επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3.

   Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγονται για μεν την οικονομική επιτροπή, ανάλογα με την περίπτωση, για τις θέσεις της πλειοψηφίας, οι σύμβουλοι που έλαβαν κατά σειρά τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης στη δημοτική παράταξη της πλειοψηφίας, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση που τους ανακήρυξε και για τις θέσεις τις μειοψηφίας εκείνοι που στην πρώτη σε ψήφους δημοτική παράταξη της μειοψηφίας έλαβαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης σύμφωνα με την ίδια δικαστική απόφαση, για δε την επιτροπή ποιότητας ζωής οι αμέσως επόμενοι κατά σειρά, στις αντίστοιχες κατηγορίες.

   Αν από τις δημοτικές παρατάξεις της μειοψηφίας δεν υπάρξει υποψήφιος, τότε στη θέση τους εκλέγεται σύμβουλος της δημοτικής παράταξης της πλειοψηφίας.

5. Τα πρακτικά της εκλογής διαβιβάζονται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη διενέργεια της εκλογής στον Ελεγκτή Νομιμότητας, ο οποίος αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από προσφυγή δημότη ενώπιόν του, η οποία ασκείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη διενέργεια της εκλογής, αποφαίνεται, μέσα σε πέντε (5) ημέρες το αργότερο αφότου παρέλαβε τα πρακτικά, για τη νομιμότητα της εκλογής.

6. Οι επιτροπές στην πρώτη συνεδρίαση μετά την εκλογή τους εκλέγουν μεταξύ των μελών τους, με φανερή ψηφοφορία, τον αντιπρόεδρο, ο οποίος προέρχεται από τη μειοψηφία. Δικαίωμα ψήφου στην περίπτωση αυτή έχει και ο πρόεδρος της επιτροπής.

7. Τα αναπληρωματικά μέλη ανά κατηγορία, με τη σειρά της εκλογής τους, παίρνουν τις θέσεις των τακτικών μελών που μένουν κενές κατά τη διάρκεια της διετίας. Όταν τα μέλη της μειοψηφίας παραιτηθούν κατά τη διάρκεια της διετίας και δεν υπάρχει αντικαταστάτης τους, τη θέση τους καταλαμβάνουν τα μέλη της πλειοψηφίας.

8. Όταν τα μέλη της οικονομικής ή της επιτροπής ποιότητας ζωής παύουν για οποιονδήποτε λόγο να είναι μέλη των αντίστοιχων δημοτικών παρατάξεων, εκπίπτουν αυτοδικαίως από την οικονομική ή την επιτροπή ποιότητας ζωής και αντικαθίστανται, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου αυτού.

Άρθρο 75
Λειτουργία της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής

1. Οι επιτροπές έχουν απαρτία, εφόσον τα μέλη που είναι παρόντα είναι περισσότερα από αυτά που απουσιάζουν. Οι επιτροπές συνεδριάζουν δημόσια και αποφασίζουν με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του προέδρου. Αν σε δύο συνεχείς συνεδριάσεις δεν επιτυγχάνεται απαρτία ή απόλυτη πλειοψηφία, αρμόδιο να λάβει απόφαση είναι το δημοτικό συμβούλιο.
2. Αν απουσιάζει ή κωλύεται ο πρόεδρος της επιτροπής, προεδρεύει ο αντιπρόεδρος και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του αντιπροέδρου το μέλος της πλειοψηφίας το οποίο έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους. Αν απουσιάζουν ή κωλύονται τακτικά μέλη, καλούνται τα αναπληρωματικά με τη σειρά της εκλογής τους.
3. Ο πρόεδρος καταρτίζει την ημερήσια διάταξη. Στην ημερήσια διάταξη αναγράφονται υποχρεωτικά και όλα τα θέματα που προτείνει ο δήμαρχος. Η επιτροπή μπορεί να αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών της ότι συγκεκριμένο θέμα το οποίο δεν έχει εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη είναι κατεπείγον να το συζητά και να λαμβάνει απόφαση γι' αυτό με την ίδια πλειοψηφία, πριν από την έναρξη της συζήτησης των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.
4. Αν ένα μέλος της επιτροπής απουσιάζει αδικαιολόγητα από τρεις (3) τουλάχιστον συνεχείς συνεδριάσεις, το δημοτικό συμβούλιο με πράξη του το αντικαθιστά.
5. Ο πρόεδρος της επιτροπής καλεί τα μέλη της σε συνεδρίαση με γραπτή πρόσκληση, στην οποία αναφέρονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, όποτε το ζητήσει ο δήμαρχος ή το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών της. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται γραπτή αίτηση, στην οποία αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν. Στην ίδια περίπτωση δεν μπορεί να επανυποβληθεί αίτημα για το ίδιο θέμα, πριν παρέλθει δίμηνο, αφότου εκδόθηκε απορριπτική απόφαση της επιτροπής, εκτός εάν γίνεται επίκληση νεότερων στοιχείων. Αν κατά τον υπολογισμό του ενός τρίτου (1/3) προκύπτει δεκαδικός αριθμός, τότε ο αριθμός αυτός στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα εφόσον πρόκειται για υποδιαίρεση μεγαλύτερη ή ίση του ημίσεως (0,5). Αν η επιτροπή δεν συγκληθεί το αργότερο έξι (6) ημέρες μετά την υποβολή της αίτησης, συνέρχεται ύστερα

από πρόσκληση εκείνων που υπέβαλαν την αίτηση και αποφασίζει για τα θέματα, για τα οποία είχε ζητηθεί η σύγκλησή της.
Η αδικαιολόγητη παράλειψη του προέδρου για δύο συνεχείς φορές να καλέσει την οικονομική ή την επιτροπή ποιότητας ζωής αποτελεί σοβαρή παράβαση καθήκοντος.

6. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του δήμου. Η πρόσκληση επιδίδεται ή γνωστοποιείται στα μέλη τρεις (3) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, η πρόσκληση αυτή μπορεί να επιδοθεί ή να γνωστοποιηθεί την ημέρα της συνεδρίασης. Στην πρόσκληση πρέπει να αναφέρεται ο λόγος για τον οποίο η συνεδρίαση έχει κατεπείγοντα χαρακτήρα. Πριν από τη συζήτηση η επιτροπή αποφαίνεται για το κατεπείγον των θεμάτων.
7. Οι συνεδριάσεις των επιτροπών είναι δημόσιες και γίνονται στο δημοτικό κατάστημα. Η επιτροπή με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων (4/5) των μελών της και με αιτιολογημένη απόφαση, η οποία απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση, μπορεί να συνεδριάζει κεκλεισμένων των θυρών.
Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η επιτροπή μπορεί με την πλειοψηφία του συνόλου των μελών της να αποφασίζει να συνεδριάζει κατά περίπτωση σε άλλο κατάλληλο οίκημα της έδρας, αν κρίνει ότι το δημοτικό κατάστημα είναι ακατάλληλο.
8. Αν κάποιο μέλος της επιτροπής αρνηθεί ψήφο ή δώσει λευκή ψήφο, λογίζεται ως παρόν κατά τη συνεδρίαση και τόσο η άρνηση όσο και η λευκή ψήφος λογίζονται ως αρνητικές ψήφοι. Τα μέλη της επιτροπής που ήταν παρόντα κατά την έναρξη της συνεδρίασης και με την παρουσία τους υπήρξε απαρτία ακόμα και αν αποχωρήσουν λογίζονται ως παρόντα μέχρι το τέλος της συνεδρίασης, ως προς την ύπαρξη απαρτίας. Η απαρτία αυτή θεωρείται ότι συντρέχει για όλα τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης. Στην περίπτωση αυτή για τη λήψη απόφασης για κάθε συγκεκριμένο θέμα η απαιτούμενη πλειοψηφία δεν υπολογίζεται επί των πραγματικά παρόντων μελών κατά τη ψηφοφορία, αλλά βάσει του αριθμού των μελών που απαιτούνται για την απαρτία. Για τις συνεδριάσεις της οικονομικής και της επιτροπής ποιότητας ζωής τηρούνται πρακτικά.
9. Μέλος της επιτροπής δεν μπορεί να μετάσχει στη συζήτηση ενός θέματος εφόσον ο ίδιος ή συγγενής του έως το δεύτερο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έχει υλικό ή ηθικό συμφέρον. Απόφαση που έχει ληφθεί κατά παράβαση της διάταξης αυτής είναι άκυρη. Το μέλος που έλαβε μέρος στη

συνεδρίαση διαπράττει σοβαρή παράβαση καθήκοντος και τιμωρείται με την ποινή της αργίας.

10. Οι αποφάσεις των παραπάνω επιτροπών δημοσιεύονται σύμφωνα με τις διατάξεις για τη δημοσίευση των αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του δήμου με ευθύνη του προέδρου τους.[10]

Άρθρο 76
Δημοτική επιτροπή διαβούλευσης

1. Στους δήμους με πληθυσμό μεγαλύτερο από δέκα χιλιάδες (10.000) κατοίκους συγκροτείται, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των μελών του και εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών, δημοτική επιτροπή διαβούλευσης ως όργανο με συμβουλευτικές αρμοδιότητες. Η διάρκεια της θητείας της δημοτικής επιτροπής διαβούλευσης δεν υπερβαίνει τα δυόμισι έτη. Δημοτική επιτροπή διαβούλευσης μπορεί να συγκροτηθεί και σε μικρότερους δήμους, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Η δημοτική επιτροπή διαβούλευσης αποτελείται από εκπροσώπους των φορέων της τοπικής κοινωνίας, όπως:
   α) των τοπικών εμπορικών και επαγγελματικών συλλόγων και οργανώσεων
   β) των επιστημονικών συλλόγων και φορέων
   γ) των τοπικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών
   δ) των εργαζομένων στο δήμο και τα νομικά του πρόσωπα
   ε) των ενώσεων και συλλόγων γονέων
   στ) των αθλητικών και πολιτιστικών συλλόγων και φορέων
   ζ) των εθελοντικών οργανώσεων και κινήσεων πολιτών
   η) άλλων οργανώσεων και φορέων της κοινωνίας των πολιτών
   θ) εκπρόσωποι των τοπικών συμβουλίων νέων και
   ι) δημότες.

   Ο συνολικός αριθμός των μελών της δημοτικής επιτροπής διαβούλευσης, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου, μπορεί να είναι από είκοσι πέντε (25) έως πενήντα (50) μέλη. Σε ποσοστό ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των μελών εκπροσώπων φορέων ορίζονται επιπλέον μέλη, μετά

10 Η παρ.10 αντικαταστάθηκε με την παρ.4 του άρθρου 6 του ν.4071/2012.

από κλήρωση, δημότες εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους καθώς και όσοι είναι εγγεγραμμένοι στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους. Στη δημοτική επιτροπή διαβούλευσης προεδρεύει ο δήμαρχος ή ο αντιδήμαρχος που ορίζει ο δήμαρχος με απόφασή του. Στις συνεδριάσεις της επιτροπής καλούνται κατά περίπτωση και συμμετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου και εκπρόσωποι αρμόδιων κρατικών αρχών, των τοπικών οργανώσεων πολιτικών κομμάτων, καθώς και οι επικεφαλής των δημοτικών παρατάξεων που εκπροσωπούνται στο δημοτικό συμβούλιο.

2. Η δημοτική επιτροπή διαβούλευσης:
   α) Γνωμοδοτεί στο δημοτικό συμβούλιο σχετικά με τα αναπτυξιακά προγράμματα και τα προγράμματα δράσης του δήμου, το επιχειρησιακό πρόγραμμα και το τεχνικό πρόγραμμα του δήμου.
   β) Γνωμοδοτεί για θέματα γενικότερου τοπικού ενδιαφέροντος, που παραπέμπονται σε αυτή από το δημοτικό συμβούλιο ή τον δήμαρχο.
   γ) Εξετάζει τα τοπικά προβλήματα και τις αναπτυξιακές δυνατότητες του δήμου και διατυπώνει γνώμη για την επίλυση των προβλημάτων και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων αυτών.
   δ) Δύναται να διατυπώνει παρατηρήσεις επί του περιεχομένου των κανονιστικού χαρακτήρα αποφάσεων οι οποίες εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 79 του Κ.Δ.Κ..

   Η διατύπωση γνώμης από τη δημοτική επιτροπή διαβούλευσης δεν αποκλείει την παράλληλη ηλεκτρονική διαβούλευση με τους πολίτες, μέσω διαδικτύου. Οι προτάσεις της ηλεκτρονικής διαβούλευσης συγκεντρώνονται και συστηματοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου και παρουσιάζονται από τον πρόεδρο της δημοτικής επιτροπής διαβούλευσης κατά την αντίστοιχη συνεδρίασή της.

3. Η δημοτική επιτροπή διαβούλευσης συνεδριάζει δημόσια, μετά από πρόσκληση του προέδρου της, υποχρεωτικά μια φορά το χρόνο, πριν από τη σύνταξη των προσχεδίων του προϋπολογισμού και του ετήσιου προγράμματος δράσης και τουλάχιστον μία φορά κάθε τρεις (3) μήνες για άλλα θέματα που εισάγονται προς συζήτηση. Η πρόσκληση κοινοποιείται στα μέλη με κάθε πρόσφορο μέσο επτά (7) εργάσιμες ημέρες πριν τη συνεδρίαση και περιλαμβάνει την ημερήσια διάταξη, τον τόπο, την ημερομηνία και την ώρα της συνεδρίασης και συνοδεύεται από εισήγηση επί των υπό συζήτηση θεμάτων. Σε περίπτωση έλλειψης απαρτίας, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα, οπότε θεωρείται σε κάθε περίπτωση ότι υφίσταται απαρτία. Η γραμματειακή υποστήριξη της

δημοτικής επιτροπής διαβούλευσης γίνεται από τις υπηρεσίες του δήμου και τηρούνται πρακτικά. Η δημοτική επιτροπή διαβούλευσης διατυπώνει τη γνώμη της μετά από σχετική συζήτηση. Στην εισήγησή της αναγράφονται όλες οι γνώμες που διατυπώνονται.

4. Το δημοτικό συμβούλιο μπορεί να ψηφίζει σχετικό κανονισμό διαβούλευσης, ο οποίος ρυθμίζει όλα τα θέματα τα σχετικά με τις διαδικασίες διαβούλευσης, τη συμμετοχή φορέων και πολιτών σε αυτή, καθώς και την παρουσίαση των πορισμάτων της διαβούλευσης στο αρμόδιο όργανο του δήμου.

Άρθρο 77
Συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης

1. Στους δήμους άνω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, επιλέγεται, κατόπιν προκηρύξεως που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του δήμου, πρόσωπο εγνωσμένου κύρους και εμπειρίας, ως συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης. Υποψηφιότητες υποβάλλονται με δήλωση που κατατίθεται στο προεδρείο του δημοτικού συμβουλίου κατά την έναρξη της διαδικασίας επιλογής. Ως συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης δεν μπορεί να επιλεγεί αιρετός δήμου, περιφέρειας ή βουλευτής. Ως προς το αξίωμα του συμπαραστάτη του δημότη ισχύουν τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα που προβλέπονται στο άρθρο 14 του παρόντος. Η θητεία του συμπαραστάτη ακολουθεί τη θητεία των δημοτικών αρχών.
2. Η διαδικασία για την επιλογή του συμπαραστάτη γίνεται εντός δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών[11]. Ο συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης επιλέγεται με απόφαση η οποία λαμβάνεται με μυστική ψηφοφορία και με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του δημοτικού συμβουλίου. Αν δεν επιτευχθεί η επιλογή, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται κατά την ίδια ή μεταγενέστερη συνεδρίαση με την ίδια πλειοψηφία. Είναι επιτρεπτή με την ίδια πλειοψηφία και την αυτή διαδικασία η ανάκληση του συμπαραστάτη για πλημμελή εκτέλεση των καθηκόντων του, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.
3. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες του δήμου,

11. Το α΄ εδάφιο της παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 3966/2011.

δέχεται καταγγελίες άμεσα θιγόμενων πολιτών και επιχειρήσεων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών του δήμου, των νομικών του προσώπων και των επιχειρήσεών του και διαμεσολαβεί προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερόμενους.

4. Η υποβολή καταγγελίας ή αναφοράς στο συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης δεν αναιρεί τη σχετική αρμοδιότητα του Συνηγόρου του Πολίτη ως ανεξάρτητης αρχής, ούτε τις αρμοδιότητες άλλων ελεγκτικών οργάνων και αρχών, καθώς και του Ελεγκτή Νομιμότητας.
5. Ο συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης συντάσσει ετήσια έκθεση. Η ετήσια έκθεση παρουσιάζεται από τον ίδιο και συζητείται στην ειδική δημόσια συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου για τον απολογισμό της δημοτικής αρχής κατά τις διατάξεις του άρθρου 217 του Κ.Δ.Κ., εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της. Ο συμπαραστάτης μπορεί επίσης να προβαίνει στη διατύπωση προτάσεων βελτίωσης της δημοτικής διοίκησης και των σχέσεών της με το κοινό, τόσο στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσής του, όσο και επ' ευκαιρία σημαντικών προβλημάτων κακοδιοίκησης που ο ίδιος εντοπίζει. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, οι ειδικές προτάσεις του συμπαραστάτη υποβάλλονται στον δήμαρχο και κοινοποιούνται στο δημοτικό συμβούλιο και στον γενικό γραμματέα του δήμου. Τόσο η ετήσια έκθεση όσο και οι ειδικές προτάσεις του συμπαραστάτη αναρτώνται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του δήμου με φροντίδα των δημοτικών υπηρεσιών.
6. Ο συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης λαμβάνει αντιμισθία ισόποση με την αντιμισθία του προέδρου του δημοτικού συμβουλίου. Ως προς την καταστατική θέση και τις ευθύνες του συμπαραστάτη και της επιχείρησης ισχύουν οι σχετικές διατάξεις για τους δημοτικούς συμβούλους.

Άρθρο 78
Συμβούλιο ένταξης μεταναστών

1. Σε κάθε δήμο συγκροτείται και λειτουργεί με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, συμβούλιο ένταξης μεταναστών ως συμβουλευτικό όργανο του δήμου για την ενίσχυση της ένταξης των μεταναστών στην τοπική κοινωνία. Τα συμβούλια ένταξης μεταναστών αποτελούνται από πέντε (5) έως έντεκα (11) μέλη, τα οποία ορίζονται από το οικείο δημοτικό συμβούλιο. Ως μέλη ορίζονται δημοτικοί σύμβουλοι, εκπρόσωποι φορέων

μεταναστών, εφόσον η έδρα αυτών ή παραρτήματος βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων του οικείου δήμου, ή εκπρόσωποι που επιλέγονται από την κοινότητα των μεταναστών που κατοικούν μόνιμα στον οικείο δήμο, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπει σχετικός κανονισμός, που εκδίδει με απόφασή του το οικείο δημοτικό συμβούλιο, καθώς και εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων οι οποίοι αναπτύσσουν εντός της διοικητικής περιφέρειας του οικείου δήμου δράση σχετική με τα προβλήματα των μεταναστών. Με την ίδια απόφαση ορίζεται πρόεδρος στο συμβούλιο ένταξης μεταναστών ένας εκ των δημοτικών συμβούλων μελών του. Στα παραπάνω συμβούλια ορίζονται υποχρεωτικά ως μέλη αλλοδαποί δημοτικοί σύμβουλοι που έχουν τυχόν εκλεγεί. Η συμμετοχή στα ανωτέρω συμβούλια είναι τιμητική και άμισθη.

2. Έργο των συμβουλίων ένταξης μεταναστών είναι η καταγραφή και η διερεύνηση προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες, που κατοικούν μόνιμα στην περιφέρεια του οικείου δήμου, ως προς την ένταξή τους στην τοπική κοινωνία, την επαφή τους με δημόσιες αρχές ή τη δημοτική αρχή, η υποβολή εισηγήσεων προς το δημοτικό συμβούλιο για την ανάπτυξη τοπικών δράσεων προώθησης της ομαλής κοινωνικής ένταξης των μεταναστών και, εν γένει, την επίλυση των προβλημάτων που αυτοί αντιμετωπίζουν, ιδίως μέσω της οργάνωσης συμβουλευτικών υπηρεσιών από τις δημοτικές υπηρεσίες, καθώς και τη διοργάνωση σε συνεργασία με τον οικείο δήμο εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης και ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής του τοπικού πληθυσμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 79
Πρόεδρος συμβουλίου δημοτικής κοινότητας

1. Πρόεδρος του συμβουλίου δημοτικής κοινότητας είναι ο υποψήφιος του συνδυασμού της πλειοψηφίας που έχει λάβει τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης και σε περίπτωση ισοψηφίας αυτός που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση της ανακήρυξης.
2. Αν η θέση του προέδρου του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας κενωθεί λόγω θανάτου ή παραίτησης ή έκπτωσης από το αξίωμα ή εξαιτίας οποιουδήποτε άλλου λόγου ή εκείνος που έλαβε τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης δεν αποδεχθεί εγγράφως τη θέση, το αξίωμα καταλαμβάνει ο επόμενος σε σταυρούς προτίμησης σύμβουλος του συνδυασμού της πλειοψηφίας. [1]
3. Στον πρόεδρο του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας παρέχονται από το δήμο έξοδα κίνησης που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων.

Άρθρο 80
Πρόεδρος συμβουλίου και εκπρόσωπος τοπικής κοινότητας

1. Πρόεδρος του συμβουλίου τοπικής κοινότητας ή εκπρόσωπος τοπικής κοινότητας είναι ο υποψήφιος του πλειοψηφήσαντος συνδυασμού στην τοπική κοινότητα που έχει λάβει τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης και σε περίπτωση ισοψηφίας αυτός που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση της ανακήρυξης.
2. Αν η θέση του προέδρου του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας ή του εκπροσώπου τοπικής κοινότητας κενωθεί λόγω θανάτου ή παραίτησης ή έκπτωσης από το αξίωμα ή εξαιτίας οποιουδήποτε άλλου λόγου, τη θέση του καταλαμβάνει ο επόμενος σε σταυρούς προτίμησης στην τοπική κοινότητα.

---

1. Οι παράγραφοι 1 και 2 τροποποιήθηκαν με την παρ.16 του άρθρου 6 του ν.4071/2012.

3. Ο πρόεδρος του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας είναι μέλος του τοπικού συμβουλίου και προεδρεύει στις συνεδριάσεις του. Ο πρόεδρος του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας και ο εκπρόσωπος της τοπικής κοινότητας μετέχει στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου με δικαίωμα ψήφου, όταν στην ημερήσια διάταξη περιλαμβάνεται θέμα που αφορά ειδικά την αντίστοιχη τοπική κοινότητα.
4. Στον πρόεδρο του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας και στον εκπρόσωπο τοπικής κοινότητας παρέχονται από το δήμο έξοδα κίνησης, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων.

Άρθρο 81
Αρμοδιότητες προέδρου και αντιπροέδρου δημοτικής κοινότητας

1. Ο πρόεδρος του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας πέρα από τις αρμοδιότητες εκείνες που προβλέπονται από άλλες διατάξεις, ασκεί και τις εξής αρμοδιότητες:
   α) Εκπροσωπεί το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας.
   β) Ασκεί κάθε αρμοδιότητα που του ανατίθεται από τον δήμαρχο. Μεταφέρει και παρουσιάζει στον δήμαρχο και στα άλλα αρμόδια όργανα του δήμου τα προβλήματα της κοινότητας, συνεργάζεται με τον δήμαρχο, τους αντιδημάρχους και τις αρμόδιες δημοτικές υπηρεσίες προκειμένου να προετοιμάσει κάθε θέμα που θα συζητηθεί στο συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας, παρακολουθεί την προώθηση από το δήμο των θεμάτων που αναφέρονται στις αποφάσεις του συμβουλίου που έχουν σταλεί σε αυτόν. Συμμετέχει στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου, στις οποίες καλείται υποχρεωτικά με δικαίωμα ψήφου, όταν στην ημερήσια διάταξη περιλαμβάνεται θέμα που αφορά ειδικά την αντίστοιχη δημοτική κοινότητα.
   γ) Εκτελεί τις αποφάσεις του συμβουλίου που λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του επόμενου άρθρου.
   δ) Ενεργεί πληρωμές από την πάγια προκαταβολή, που συνιστάται κατά τις σχετικές διατάξεις.
2. Στον πρόεδρο του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας παρέχονται από το δήμο έξοδα κίνησης, που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

3. Ο αντιπρόεδρος του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας αναπληρώνει τον πρόεδρο του συμβουλίου σε όλα τα καθήκοντά του, όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται.

Άρθρο 82
Αρμοδιότητες προέδρου τοπικής κοινότητας – εκπροσώπου τοπικής κοινότητας

Ο πρόεδρος της τοπικής κοινότητας ή ο εκπρόσωπος ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) μεριμνά για την καλή κατάσταση του δικτύου εσωτερικής και αγροτικής οδοποιίας της τοπικής κοινότητας, εποπτεύοντας τις εργασίες συντήρησης και υποβάλλοντας προς την τεχνική υπηρεσία δια του αρμόδιου αντιδημάρχου, σχετικό υπόμνημα όπου αναγράφεται το είδος των εργασιών, ο τόπος και ο χρόνος που έγιναν αυτές,

β) μεριμνά για την καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων και συνεργάζεται με την αρμόδια υπηρεσία του δήμου για την καλή τήρηση αυτής,

γ) λαμβάνει μέτρα για την άμεση αποκατάσταση των ζημιών επείγοντος χαρακτήρα στα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης και σε εξαιρετικές περιπτώσεις αναθέτει την εκτέλεση των εργασιών αποκατάστασης ζημιών μικρής κλίμακας εάν από την καθυστέρηση αποκατάστασης δημιουργείται άμεσος κίνδυνος για την επαρκή υδροδότηση της τοπικής κοινότητας, ενημερώνοντας εγγράφως για το λόγο αυτόν τον αρμόδιο αντιδήμαρχο ή τον πρόεδρο της ΔΕΥΑ,

δ) μεριμνά για την αποκατάσταση ζημιών και την καλή λειτουργία του δικτύου δημοτικού φωτισμού και συνεργάζεται γι' αυτό με την αρμόδια υπηρεσία του δήμου,

ε) μεριμνά για την καλή κατάσταση και την ασφάλεια των εγκαταστάσεων των παιδικών χαρών και συνεργάζεται με τον υπεύθυνο λειτουργίας των παιδικών χαρών του δήμου,

στ) μεριμνά για την εύρυθμη λειτουργία, τη συντήρηση και την ευταξία του κοιμητηρίου της τοπικής κοινότητας, προεγκρίνει την κατασκευή οικογενειακών τάφων και λοιπών ταφικών μνημείων και εκδίδει τις άδειες ταφής, παράτασης ταφής και ανακομιδής οστών,

ζ) καταγράφει τα μέσα και το ανθρώπινο δυναμικό που μπορεί να συμβάλλει στην αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και είναι υπεύθυνος της ομάδας πυρασφάλειας της τοπικής κοινότητας. Για την

κατάρτιση του σχεδίου πρόληψης πυρκαγιών και άλλων φυσικών καταστροφών συνεργάζεται με τα αρμόδια όργανα του δήμου ενώ κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων αντιμετώπισης πυρκαγιών ή φυσικών καταστροφών τίθεται στη διάθεση των αρμοδίων αρχών,

η) είναι υπεύθυνος για την προστασία της δημοτικής περιουσίας στα όρια της τοπικής κοινότητας και έχει καθήκον να αναφέρει αμελλητί στον δήμαρχο ή στον αρμόδιο αντιδήμαρχο ζημίες ή προσβολές των ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων του δήμου,

θ) εισηγείται στο τοπικό συμβούλιο θέματα της αρμοδιότητάς του και εκτελεί τις αποφάσεις του τοπικού συμβουλίου,

ι) ενεργεί πληρωμές από την πάγια προκαταβολή, που συνιστάται κατά τις σχετικές διατάξεις.

Άρθρο 83
Αρμοδιότητες συμβουλίου δημοτικής κοινότητας

1. Το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες στα όρια της δημοτικής κοινότητας:

   α) αποφασίζει για την προέγκριση ίδρυσης ή εγκατάστασης καταστημάτων, επιχειρήσεων και λοιπών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία,

   β) αποφασίζει για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας μουσικής,

   γ) προτείνει τους χώρους λειτουργίας των λαϊκών αγορών, τις θέσεις όπου επιτρέπεται η άσκηση υπαίθριου στάσιμου εμπορίου, η λειτουργία εμποροπανηγύρεων, χριστουγεννιάτικων αγορών και γενικά οι υπαίθριες εμπορικές δραστηριότητες. Οι αποφάσεις του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας για τις περιπτώσεις αυτές, λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του και αποστέλλονται στην επιτροπή ποιότητας ζωής, προκειμένου να διαμορφώσει την εισήγησή της προς το δημοτικό συμβούλιο για την έκδοση των προβλεπόμενων σχετικών τοπικών κανονιστικών αποφάσεων.

2. Το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας εκφράζει γνώμες και διατυπώνει προτάσεις είτε με δική του πρωτοβουλία είτε κατόπιν παραπομπής, από τα αρμόδια όργανα του δήμου, σχετικά με τα ακόλουθα θέματα:

   α) τις υπηρεσιακές μονάδες του δήμου για τις οποίες συντρέχουν δυνατότητες λειτουργίας τους στη δημοτική κοινότητα με κριτήριο ότι θα συμ-

βάλλουν στην καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών και στην ανάπτυξη της περιοχής,

β) την αξιοποίηση των ακινήτων του δήμου που βρίσκονται στην περιοχή της δημοτικής κοινότητας,

γ) την πολεοδομική ανάπτυξη και ανάπλαση της περιοχής,

δ) τη συντήρηση των δημοτικών οδών, τη συντήρηση, καθαριότητα και λειτουργία των πλατειών, δημοτικών αλσών, κήπων, υπαίθριων χώρων αναψυχής και γενικά όλων των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων της περιοχής της δημοτικής κοινότητας,

ε) την κυκλοφορία και τη συγκοινωνία της περιοχής της δημοτικής κοινότητας,

στ) την εκτέλεση νέων έργων, τη συντήρηση και λειτουργία των έργων που έχουν εκτελεστεί,

ζ) την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, την αναβάθμιση της αισθητικής περιοχών, καθώς και για την καθαριότητα αυτών,

η) την προστασία της δημόσιας υγείας και την προστασία των κατοίκων από την ηχορύπανση,

θ) την περισυλλογή και εν γένει τη μέριμνα για τα αδέσποτα ζώα,

ι) τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων και γενικότερα την ανάπτυξη της περιοχής της δημοτικής κοινότητας σε πολιτιστικά, πνευματικά, κοινωνικά θέματα,

ια) τη μέριμνα για την υγεία, την πρόνοια και την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και γενικά τη φροντίδα ώστε η λειτουργία και ανάπτυξη της περιοχής της δημοτικής κοινότητας να αποβλέπει στην καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων της,

ιβ) την εύρυθμη λειτουργία των δημοτικών ιδρυμάτων, δημοτικών νομικών προσώπων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, δημοτικών επιχειρήσεων και γενικότερα των παρεχόμενων υπηρεσιών στην περιφέρεια της δημοτικής κοινότητας,

ιγ) την τροποποίηση των ορίων της δημοτικής κοινότητας,

ιδ) την εξέταση γενικών ή ειδικών προβλημάτων που αφορούν τους κατοίκους και την περιφέρεια της δημοτικής κοινότητας ιδίως αστέγων και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού της περιοχής της,

ιε) την αξιοποίηση των τοπικών πόρων της περιοχής της δημοτικής κοινότητας.

3. Προωθεί τον εθελοντισμό και συνεργάζεται με ομάδες εθελοντών για την

εξυπηρέτηση των αναγκών της τοπικής κοινότητας.

4. Ο πρόεδρος και τα συμβούλια των δημοτικών κοινοτήτων ασκούν και τις αρμοδιότητες του προέδρου και των συμβουλίων των τοπικών κοινοτήτων που προβλέπονται στα άρθρα 82 και 84 του παρόντος.
5. Οι αποφάσεις των συμβουλίων των δημοτικών κοινοτήτων δημοσιεύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις για τη δημοσίευση των αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου.

   Ο πρόεδρος του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας μέσα σε οκτώ (8) ημέρες από τη συνεδρίαση διαβιβάζει στο δήμαρχο απόσπασμα των πρακτικών του συμβουλίου, το οποίο περιλαμβάνει κάθε απόφαση του συμβουλίου χωριστά, μαζί με αντίγραφο του αποδεικτικού δημοσίευσης.

   Οι σχετικές διατάξεις για τα κωλύματα συμμετοχής στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου εφαρμόζονται και στα συμβούλια των δημοτικών κοινοτήτων.
6. Οι αποφάσεις των συμβουλίων των δημοτικών κοινοτήτων είναι εκτελεστές από τη δημοσίευσή τους, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1.
7. Οι πράξεις των συμβουλίων των δημοτικών κοινοτήτων που λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προσβάλλονται με ειδική διοικητική προσφυγή ενώπιον του Ελεγκτή Νομιμότητας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 227 του παρόντος.
8. Ο δήμαρχος, με απόφασή του, που δημοσιεύεται σε μία (1) τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα και στην ιστοσελίδα του δήμου μπορεί να μεταβιβάζει αρμοδιότητές του στους προέδρους των συμβουλίων των δημοτικών κοινοτήτων.
9. Το δημοτικό συμβούλιο με απόφαση, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, μπορεί να μεταβιβάζει συγκεκριμένες αρμοδιότητές του στα συμβούλια των δημοτικών κοινοτήτων. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται σε μία (1) τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα, και αναρτάται στην ιστοσελίδα του δήμου. Οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται μέσα στα όρια της δημοτικής κοινότητας.

Άρθρο 84
Αρμοδιότητες συμβουλίου τοπικής κοινότητας

Το συμβούλιο στα όρια της τοπικής κοινότητας ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Διατυπώνει γνώμη στο δημοτικό συμβούλιο για:
   α) τον ορισμό των υπηρεσιακών μονάδων του δήμου που υπάρχει ανάγκη να λειτουργήσουν στην περιφέρειά του,
   β) την αξιοποίηση των ακινήτων του δήμου, που βρίσκονται στην τοπική κοινότητα,
   γ) την πολεοδομική ανάπτυξη και ανάπλαση της περιοχής,
   δ) τον τρόπο διάθεσης των βοσκήσιμων εκτάσεων που βρίσκονται στην περιφέρεια της τοπικής κοινότητας,
   ε) την εκμίσθωση χωρίς δημοπρασία δημοτικών δασικών εκτάσεων, που βρίσκονται στην περιφέρεια της τοπικής κοινότητας,
   στ) για την εκποίηση, εκμίσθωση, δωρεάν παραχώρηση χρήσης, ανταλλαγή και δωρεά, περιουσιακών στοιχείων του δήμου που βρίσκονται στα όρια της τοπικής κοινότητας.
2. Προτείνει στην επιτροπή ποιότητας ζωής:
   α) τους χώρους λειτουργίας των λαϊκών αγορών και τις θέσεις που επιτρέπεται η άσκηση υπαίθριου στάσιμου εμπορίου, η λειτουργία των εμποροπανηγύρεων, των χριστουγεννιάτικων αγορών και γενικά των υπαίθριων εμπορικών δραστηριοτήτων στην περιφέρειά του,
   β) τους χώρους στάθμευσης οχημάτων.
3. Με αιτιολογημένη απόφασή του, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του, εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο, όταν ληφθεί από αυτό σχετική απόφαση, για τη χορήγηση χρηματικών βοηθημάτων και ειδών διαβίωσης ή περίθαλψης σε οικονομικά αδύνατους κατοίκους και πολύτεκνους, καθώς και τη μείωση δημοτικών φόρων ή τελών ή απαλλαγή από αυτούς για τα προβλεπόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις πρόσωπα, καθώς και τα πρόσωπα που χρήζουν «βοήθειας στο σπίτι» και «διοικητικής βοήθειας».
4. Η αποδοχή κληροδοτήματος, κληρονομιάς ή δωρεάς, η οποία διατίθεται ρητά και αποκλειστικά για τοπική κοινότητα, γίνεται από την οικονομική επιτροπή μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου συμβουλίου.
5. Προωθεί τον εθελοντισμό και συνεργάζεται με ομάδες εθελοντών για την εξυπηρέτηση των αναγκών της τοπικής κοινότητας.
6. Το δημοτικό συμβούλιο στην αρχή κάθε δημοτικής περιόδου, με απόφασή του, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, μπορεί να αναθέτει στα συμβούλια τοπικών κοινοτήτων την άσκηση και άλλων αρμοδιοτήτων, εκτός από:
   i. την έκδοση κανονιστικών πράξεων,

ii. την επιβολή φόρων, τελών και δικαιωμάτων,
iii. τη σύναψη δανείων,
iv. τη σύσταση και λειτουργία δημοτικών ιδρυμάτων και λοιπών δημοτικών νομικών προσώπων, καθώς και για την εκλογή των μελών των συλλογικών οργάνων που τα διοικούν και
v. τις αποφάσεις που κατά ειδικές διατάξεις λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία των μελών του δημοτικού συμβουλίου.

Η απόφαση αυτή αναρτάται στην ιστοσελίδα του δήμου και δημοσιεύεται σε μία (1) τουλάχιστον εφημερίδα του νομού.

7. Αν για οποιονδήποτε λόγο το συμβούλιο της τοπικής κοινότητας δεν ασκεί τις παραπάνω αρμοδιότητες, τότε τις ασκεί ο δήμος με τα αρμόδια όργανά του. Σχετική διαπιστωτική πράξη εκδίδει το δημοτικό συμβούλιο, μετά από σχετική εισήγηση του κατά τόπο αρμόδιου αντιδημάρχου.
8. Στις τοπικές κοινότητες στις οποίες εκλέγεται τοπικός εκπρόσωπος αυτός ασκεί και τις αρμοδιότητες του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας.
9. Με απόφαση του δημάρχου μετά από εισήγηση της εκτελεστικής επιτροπής ορίζονται υπάλληλοι του δήμου για τη γραμματειακή εξυπηρέτηση των συμβουλίων των τοπικών κοινοτήτων, του εκπροσώπου της τοπικής κοινότητας, τη στελέχωση των υπηρεσιών του δήμου που εδρεύουν σε τοπικές κοινότητες, καθώς και για την παροχή «διοικητικής βοήθειας» των κατοίκων και διατίθενται κατάλληλοι χώροι και εξοπλισμός για τις ανάγκες της τοπικής κοινότητας.
10. Ο πρόεδρος της τοπικής κοινότητας διαβιβάζει, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη συνεδρίαση, στον δήμαρχο, απόσπασμα των πρακτικών του συμβουλίου, το οποίο περιλαμβάνει κάθε απόφαση του συμβουλίου χωριστά, μαζί με αντίγραφο του αποδεικτικού δημοσίευσης.

Άρθρο 85
Συνέλευση κατοίκων τοπικής κοινότητας

Στις τοπικές κοινότητες, με ευθύνη του εκπροσώπου της τοπικής κοινότητας ή του προέδρου του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας σε συνεργασία με τον αρμόδιο αντιδήμαρχο, καλούνται οι κάτοικοι και οι φορείς της τοπικής κοινότητας, τουλάχιστον μια φορά κατ' έτος σε συνέλευση, και προτείνουν στα αρμόδια όργανα του δήμου, ανάλογα με το χαρακτήρα των αναγκών των κατοίκων της τοπικής κοινότητας και τις προτεραιότητες για την τοπική ανάπτυξη, τις δράσεις που πρέπει να αναλάβει ο δήμος ιδίως ως προς:

α) την παροχή κοινωνικών ή άλλων υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής τους,
β) τη λήψη μέτρων για την προστασία των ηλικιωμένων και των παιδιών στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής του δήμου,
γ) τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν στην τοπική κοινότητα,
δ) την παροχή υπηρεσιών για την τουριστική αξιοποίηση και προβολή της τοπικής κοινότητας,
ε) την εφαρμογή πολιτιστικών, ψυχαγωγικών και αθλητικών προγραμμάτων και
στ) κάθε άλλο θέμα που αφορά την τοπική κοινότητα.

Για την ανωτέρω διαδικασία τηρούνται πρακτικά από υπάλληλο του δήμου ενώ οι αποφάσεις για τα ανωτέρω θέματα λαμβάνονται από τους παρόντες με σχετική πλειοψηφία.

Άρθρο 86
Προϋπολογισμός της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας - Συμμετοχή του συμβουλίου στην κατάρτιση του επιχειρησιακού και τεχνικού προγράμματος του δήμου

1. Κάθε έτος το δημοτικό συμβούλιο με απόφασή του καθορίζει το ανώτατο ύψος του προϋπολογισμού εξόδων του επόμενου έτους της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας. Η απόφαση αυτή διαβιβάζεται στο συμβούλιό της έως το τέλος Ιουνίου.
2. Το συμβούλιο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας καταρτίζει σχέδιο του προϋπολογισμού εξόδων της κοινότητας για το επόμενο οικονομικό έτος. Ο προϋπολογισμός δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το ανώτατο ποσό που καθορίστηκε σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο. Το σχέδιο συνοδεύεται από αιτιολογική έκθεση, η οποία περιέχει αιτιολόγηση κάθε εγγραφής και αποστέλλεται έγκαιρα στην οικονομική επιτροπή έως το τέλος Αυγούστου.
3. Η οικονομική επιτροπή εξετάζει:
   i) αν οι συνολικές δαπάνες που αναγράφονται στο σχέδιο του προϋπολογισμού εξόδων της κοινότητας υπερβαίνουν το ανώτατο ποσό που έχει καθοριστεί από το δημοτικό συμβούλιο για κάθε δημοτική ή τοπική κοινότητα,
   ii) αν οι δαπάνες αφορούν τις αρμοδιότητες που έχουν μεταβιβαστεί από το δημοτικό συμβούλιο στο συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας και

iii) αν οι δαπάνες είναι νόμιμες.

Η οικονομική επιτροπή διαγράφει κάθε δαπάνη που δεν συγκεντρώνει τις πιο πάνω υπό στοιχεία ii) και iii) προϋποθέσεις και, σε περίπτωση υπέρβασης του πιο πάνω ανώτατου ποσού, περικόπτει τα επί μέρους κονδύλια.

Το σχέδιο προϋπολογισμού εξόδων των δημοτικών κοινοτήτων, όπως τελικά διαμορφώνεται από την οικονομική επιτροπή, εντάσσεται στο σχέδιο προϋπολογισμού του δήμου. Στον προϋπολογισμό του δήμου περιλαμβάνονται ιδιαίτερα κεφάλαια για κάθε τοπική και δημοτική κοινότητα.

Το πιο πάνω σχέδιο προϋπολογισμού εξόδων τοπικής και δημοτικής κοινότητας, αν δεν καταρτιστεί ή δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα στην οικονομική επιτροπή, καταρτίζεται από αυτήν.

4. Το συμβούλιο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας με απόφαση που λαμβάνεται ένα μήνα τουλάχιστον πριν την κατάρτιση του επιχειρησιακού και τεχνικού προγράμματος του δήμου, εισηγείται στην εκτελεστική επιτροπή με σειρά προτεραιότητας, ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα των αναγκών των κατοίκων της περιφέρειάς του και τις προτεραιότητες για την τοπική ανάπτυξη, τις δράσεις που πρέπει να περιλαμβάνει το επιχειρησιακό πρόγραμμα του δήμου και τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν.
5. Στη συνεδρίαση του συμβουλίου της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας για τη λήψη των αποφάσεων της προηγούμενης παραγράφου, καλούνται οι κοινωνικοί φορείς της περιφέρειάς της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας, προκειμένου να υποβάλλουν τις προτάσεις τους. Εάν το συμβούλιο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας δεν υποβάλλει εισήγηση εμπρόθεσμα στην εκτελεστική επιτροπή, το σχέδιο του επιχειρησιακού και τεχνικού προγράμματος του δήμου καταρτίζεται χωρίς αυτήν.

Άρθρο 87
Διαδικασία υλοποίησης αποφάσεων συμβουλίου δημοτικής και τοπικής κοινότητας

1. Οι αποφάσεις του συμβουλίου με τις οποίες διατυπώνονται οι προτάσεις για τα θέματα της αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 83 και 84 του παρόντος, διαβιβάζονται στον δήμαρχο μέσα σε προθεσμία οκτώ (8) ημερών από τη συνεδρίαση. Ο δήμαρχος φροντίζει να τεθούν αμέσως υπόψη των αρμόδιων οργάνων του δήμου τα οποία οφείλουν να τις μελετήσουν και να ενημερώσουν σχετικά για κάθε θέμα το συμβούλιο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας μέσα σε ένα (1) μήνα.

2. Τα αρμόδια όργανα μπορούν:
   α) να επιστρέψουν την απόφαση του συμβουλίου της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας με παρατηρήσεις για επανεξέταση τυχόν του θέματος,
   β) να την παραπέμψουν στο δημοτικό συμβούλιο,
   γ) να τη διαβιβάσουν στις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου για να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες.

   Σε κάθε περίπτωση τα αρμόδια όργανα του δήμου οφείλουν να ενημερώνουν τον πρόεδρο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας για τα μέτρα που παίρνονται για την προώθηση των θεμάτων που περιλαμβάνονται στις αποφάσεις του συμβουλίου της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας.
3. Ο πρόεδρος του συμβουλίου, της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας στον οποίο κοινοποιούνται όλες οι ενέργειες, πράξεις και παρατηρήσεις των οργάνων και υπηρεσιών του δήμου που αναφέρονται στις αποφάσεις γενικά του συμβουλίου της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας, υποχρεούται να ενημερώνει αμέσως το συμβούλιο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας.
4. Στα συμβούλια των δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων αποστέλλεται αντίγραφο της ημερήσιας διάταξης του δημοτικού συμβουλίου και των αποφάσεων αυτού και των άλλων συλλογικών οργάνων του δήμου.

Άρθρο 88
Σύγκληση του συμβουλίου τοπικής και δημοτικής κοινότητας

1. Το συμβούλιο της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του υποχρεωτικά τουλάχιστον μία (1) φορά το μήνα, καθώς και όταν το απαιτούν οι υποθέσεις της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας.
2. Ο πρόεδρος καλεί το συμβούλιο σε συνεδρίαση με γραπτή πρόσκληση ή ηλεκτρονικά, στην οποία αναφέρονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στο γραφείο της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας, και επιδίδεται στους συμβούλους τρεις (3) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση.
3. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, η πρόσκληση αυτή μπορεί να επιδοθεί την ημέρα της συνεδρίασης. Στην πρόσκληση πρέπει να αναφέρεται για ποιο λόγο η συνεδρίαση είναι κατεπείγουσα. Πριν από τη συζήτηση το συμβούλιο αποφαίνεται για το κατεπείγον των θεμάτων.
4. Ο πρόεδρος καλεί το συμβούλιο, όποτε το ζητήσει, με γραπτή αίτηση, το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον των κατοίκων της τοπικής κοινότητας. Στην

αίτηση αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν. Εάν ο πρόεδρος δεν συγκαλέσει το συμβούλιο το αργότερο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την παραλαβή της αίτησης, το συμβούλιο συνέρχεται με πρόσκληση του αμέσως επόμενου πλειοψηφήσαντος συμβούλου.

5. Αν ο πρόεδρος της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας παραλείπει αδικαιολόγητα επί δύο (2) συνεχείς μήνες ή δύο (2) συνεχείς φορές κατά τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων να συγκαλέσει το συμβούλιο, μπορεί να τεθεί σε αργία και σε περίπτωση υποτροπής να τιμωρηθεί με την ποινή της έκπτωσης από το αξίωμα κατά την προβλεπόμενη πειθαρχική διαδικασία, σύμφωνα με το άρθρο 234 του παρόντος.

Άρθρο 89
Τόπος συνεδρίασης, απαρτία και λήψη αποφάσεων του συμβουλίου της τοπικής και δημοτικής κοινότητας

1. Οι συνεδριάσεις του συμβουλίου της τοπικής και δημοτικής κοινότητας είναι δημόσιες και γίνονται στο γραφείο αυτής υπό την προεδρία του προέδρου του συμβουλίου.
2. Το συμβούλιο έχει απαρτία όταν είναι παρόντα τα δύο τρίτα (2/3) των μελών του.
3. Το συμβούλιο λαμβάνει τις αποφάσεις του με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, αν δεν υπάρχει άλλη διάταξη που ορίζει διαφορετικά.
4. Αν κάποιο μέλος του συμβουλίου αρνηθεί την ψήφο ή δώσει λευκή ψήφο, λογίζεται ως παρόν κατά τη συνεδρίαση και η ψήφος του λογίζεται ως αρνητική.
5. Τα μέλη του συμβουλίου της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας που ήταν παρόντα κατά την έναρξη της συνεδρίασης και με την παρουσία τους υπήρξε απαρτία, και αν ακόμη αποχωρήσουν, λογίζονται, ως παρόντα μέχρι το τέλος της συνεδρίασης. Ο κανόνας αυτός εφαρμόζεται όχι μόνο για τη συζήτηση κάθε συγκεκριμένου θέματος αλλά και για ολόκληρη συνεδρίαση. Στην περίπτωση αυτή, για τη λήψη απόφασης επί κάθε συγκεκριμένου θέματος η απαιτούμενη πλειοψηφία δεν υπολογίζεται επί των πραγματικά παρόντων μελών κατά την ψηφοφορία, αλλά βάσει του αριθμού των μελών που απαιτούνται για την απαρτία.
6. Οι διατάξεις που αναφέρονται στο κώλυμα συμμετοχής δημοτικού συμβούλου στη συνεδρίαση του συμβουλίου εφαρμόζονται και για τους συμβούλους της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας.

Άρθρο 90
Υποχρεώσεις συμβούλων τοπικών και δημοτικών κοινοτήτων

1. Οι σύμβουλοι της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας έχουν υποχρέωση να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του συμβουλίου και όλων των επιτροπών στις οποίες τους έχει εκλέξει το συμβούλιο, καθώς και να εκτελούν τα λοιπά καθήκοντά τους, όπως προβλέπει ο νόμος.
   Έχουν, επίσης, υποχρέωση, μέσα στο πλαίσιο των καθηκόντων τους, να εκτελούν με επιμέλεια κάθε εργασία που τους αναθέτει νόμιμα το συμβούλιο.
2. Ο σύμβουλος της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας εκφράζει τη γνώμη του και ψηφίζει κατά συνείδηση, αποβλέποντας πάντοτε στην εξυπηρέτηση του συμφέροντος του συνόλου των κατοίκων της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας.
3. Οι σύμβουλοι των τοπικών ή δημοτικών κοινοτήτων έχουν τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των δημοτικών συμβούλων. Η παραβίαση των σχετικών διατάξεων επιφέρει τις αντίστοιχες συνέπειες.

Άρθρο 91
Γραφείο τοπικής ή δημοτικής κοινότητας

Κάθε τοπική ή δημοτική κοινότητα διαθέτει τοπικό ή δημοτικό γραφείο. Το δημοτικό συμβούλιο καθορίζει ποιες υπηρεσιακές μονάδες μπορούν να λειτουργήσουν στις τοπικές ή δημοτικές κοινότητες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ ΘΕΣΗ ΑΙΡΕΤΩΝ

Άρθρο 92
Αντιμισθία αιρετών

1. Οι δήμαρχοι, οι αντιδήμαρχοι όπως ορίζονται στην παρούσα παράγραφο και οι πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων, λαμβάνουν αντιμισθία η οποία καταβάλλεται από το δήμο.

   Από το σύνολο των αντιδημάρχων σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 59 του ν. 3852/2010, ο αριθμός των δικαιουμένων αντιμισθία ορίζεται ως εξής:

   Σε δήμους με αριθμό αντιδημάρχων έως δύο (2) δικαιούται αντιμισθίας ο ένας (1), έως τέσσερις (4) δικαιούνται αντιμισθίας οι δύο (2), έως πέντε (5) οι τρεις (3), έως έξι (6) οι τέσσερις (4), έως οκτώ (8) οι πέντε (5), έως εννέα (9) οι έξι (6), από δέκα (10) έως δώδεκα (12) οι επτά (7) και από δεκατρείς (13) και άνω οι οκτώ (8).

   Σε δήμους άνω των 200.000 κατοίκων το σύνολο των αντιδημάρχων δικαιούται αντιμισθίας.

   Οι ανωτέρω αντιδήμαρχοι οι οποίοι δικαιούνται αντιμισθίας ορίζονται με την απόφαση του άρθρου 59 παρ. 6 του ν. 3852/2010. [1]
2. Η αντιμισθία των δημάρχων σε δήμους με πληθυσμό άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) κατοίκων είναι ισόποση με το σύνολο των πάσης φύσεως αποδοχών του Γενικού Γραμματέα Υπουργείου, των δημάρχων των δήμων με πληθυσμό από είκοσι χιλιάδες (20.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) κατοίκους είναι ισόποση με το ογδόντα τοις εκατό (80%) των ανωτέρω αποδοχών και των δημάρχων των δήμων με πληθυσμό κάτω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων είναι ισόποση με το εξήντα τοις εκατό (60%) των ανωτέρω αποδοχών.
3. Οι αντιδήμαρχοι λαμβάνουν το πενήντα τοις εκατό (50%) της αντιμισθίας που αναλογεί στο δήμαρχο, ενώ οι πρόεδροι των δημοτικών συμβουλίων λαμβάνουν το σαράντα τοις εκατό (40%) αυτής.
4. Η αντιμισθία που δικαιούνται τα αιρετά όργανα των δήμων, τα οποία χαρακτηρίζονται ως Άτομα με Αναπηρίες, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις,

---

1. Η παρ.1 αντικαταστάθηκε με την παρ.3ε του άρθρου 3 του ν.4051/2012. Στο στοιχ. στ΄ της ίδιας παραγράφου ορίζεται ότι η ισχύς της προστεθείσας παραγράφου ορίζεται από 01.01.2013.

προσαυξάνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%).

5. Αν η αντιμισθία δημάρχων, αντιδημάρχων και προέδρων δημοτικών συμβουλίων της παραγράφου 1 του άρθρου 93 είναι μικρότερη των, πάσης φύσεως, αποδοχών της θέσης τους, η αντιμισθία προσαυξάνεται κατά το ποσό της διαφοράς ως εξής:
   α) του δημάρχου μέχρι το ύψος των αποδοχών του Γενικού Γραμματέα Υπουργείου, και
   β) του αντιδημάρχου και προέδρου δημοτικού συμβουλίου μέχρι το ύψος της αντιμισθίας του οικείου δημάρχου, χωρίς να υπολογίζεται η προσαύξηση που τυχόν λαμβάνει ο δήμαρχος[2].
6. Αν οι δήμαρχοι, αντιδήμαρχοι και πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων έχουν τεθεί σε αργία, την αντιμισθία τους λαμβάνουν οι αναπληρωτές τους. Αν ο αναπληρωτής είναι αντιδήμαρχος λαμβάνει αντιμισθία από ένα μόνο αξίωμα.
7. Δήμαρχοι που απουσιάζουν δικαιολογημένα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, λαμβάνουν το ήμισυ (1/2) της αντιμισθίας. Το υπόλοιπο ήμισυ (1/2) καταβάλλεται στον αντίστοιχο αναπληρωτή. Αν απουσιάζει αντιδήμαρχος για το ίδιο χρονικό διάστημα, λαμβάνει το ήμισυ (1/2) της αντιμισθίας που δικαιούται.
8. Οι δήμαρχοι, οι αντιδήμαρχοι, καθώς και οι πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων και οι σύμβουλοι που έχουν περισσότερα από ένα αξιώματα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, λαμβάνουν τις απολαβές μόνο από ένα αξίωμα. Οι ανωτέρω επιλέγουν τις απολαβές που λαμβάνουν από κάθε αξίωμα με υπεύθυνη δήλωση που υποβάλλεται και στους δύο φορείς.

Άρθρο 93
Ειδική άδεια κατά τη διάρκεια της θητείας των αιρετών του δήμου που έχουν την υπαλληλική ιδιότητα

1. Στους δημάρχους, αντιδημάρχους όλων των δήμων, στους προέδρους δημοτικών συμβουλίων των δήμων με πληθυσμό άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) κατοίκων, καθώς και στους προέδρους συνδέσμων, των οποίων ο πληθυσμός των μελών του συνολικά είναι άνω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) κατοίκων που είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. ή υπάλληλοι κρατικών Ν.Π.Ι.Δ. και δημοσίων επιχειρήσεων ή άλλων επι-

2. Η παρ. 5 αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4018/2011.

χειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, καθώς και σε εκείνους που είναι υπάλληλοι λοιπών Ν.Π.Ι.Δ., χορηγείται άδεια άνευ αποδοχών για όλο το διάστημα της θητείας τους. Οι ανωτέρω ρυθμίσεις εφαρμόζονται και στον συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης.[3]

2. Την ειδική άδεια του παρόντος άρθρου λαμβάνουν υποχρεωτικά τα ανωτέρω πρόσωπα ανεξαρτήτως υποβολής σχετικής αίτησης, εκτός των δημάρχων και αντιδημάρχων, οι οποίοι είναι γιατροί του Ε.Σ.Υ. σε δήμους κάτω των πέντε χιλιάδων κατοίκων, καθώς και των προέδρων δημοτικών συμβουλίων όλων των δήμων και των προέδρων συνδέσμων[4]. Το χρονικό διάστημα χρήσης της θεωρείται πραγματικός χρόνος υπηρεσίας για όλα τα υπαλληλικά, εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα που απορρέουν. Τα ανωτέρω πρόσωπα στην περίπτωση που δεν λάβουν την ειδική άδεια κατά τα ανωτέρω, επιλέγουν είτε την αντιμισθία είτε το μισθό της θέσης τους, εκτός των δημάρχων σε δήμους κάτω των πέντε χιλιάδων (5.000) κατοίκων που είναι γιατροί του Ε.Σ.Υ. και ασκούν το ιατρικό επάγγελμα σε δυσπρόσιτα ιατρεία, όπως ορίζονται από το ν. 3868/2010[5].
3. Οι εισφορές επί των αποδοχών της θέσης των αιρετών της παραγράφου 1 που αντιστοιχούν στον ασφαλισμένο αιρετό, βαρύνουν τον προϋπολογισμό του οικείου δήμου, ενώ οι τυχόν εισφορές που αντιστοιχούν στον εργοδότη βαρύνουν τον προϋπολογισμό του φορέα από τον οποίο προέρχεται. Για τους υπαλλήλους των λοιπών Ν.Π.Ι.Δ. το σύνολο των εισφορών τους βαρύνει τον προϋπολογισμό του οικείου δήμου.
4. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζεται, η διαδικασία καταβολής των εισφορών, επί των αποδοχών της οργανικής θέσης, στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς.
5. Στους προέδρους των δημοτικών συμβουλίων που δεν εμπίπτουν στην περίπτωση της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου, στους προέδρους των δημοτικών νομικών προσώπων και στους προέδρους των συνδέσμων δήμων που είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. ή υπάλλη-

---

3. Η παρ.1 αντικαταστάθηκε με την παρ.8 του άρθρου 7 του ν.4071/2012.
4. Το α΄ εδάφιο της παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 3966/2011.
5. Το εδάφιο αυτό τροποποιήθηκε αρχικά με την παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 3966/2011 και εν συνεχεία με την παρ. 20 του άρθρου 66 του ν. 3984/2011 (ΦΕΚ 150 Α).

λοι κρατικών Ν.Π.Ι.Δ. και δημοσίων επιχειρήσεων ή άλλων επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, καθώς και σε εκείνους που είναι υπάλληλοι λοιπών Ν.Π.Ι.Δ. χορηγείται από την υπηρεσία της οργανικής τους θέσης ειδική άδεια 60 ημερών. Η ρύθμιση της παρούσας εφαρμόζεται από 1.1.2013.[6]

Στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της Κεντρικής Ένωσης Δήμων που έχουν την ιδιότητα της παραγράφου 1 του παρόντος χορηγείται από την υπηρεσία της οργανικής τους θέσης ειδική άδεια εξήντα (60) ημερών κατ' έτος επιπλέον της κανονικής και με την πρόσθετη προϋπόθεση ότι δεν είναι δήμαρχοι ή αντιδήμαρχοι ή πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων. Με τις ίδιες προϋποθέσεις χορηγείται ειδική άδεια μέχρι τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες, κατ' έτος, επιπλέον της κανονικής τους άδειας, στους προέδρους των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων, καθώς και στους προέδρους των Συνδέσμων Δήμων. Ειδική άδεια εξήντα (60) ημερών λαμβάνουν, επίσης, και οι πρόεδροι των δημοτικών κοινοτήτων και τριάντα (30) ημερών οι πρόεδροι ή οι εκπρόσωποι των τοπικών κοινοτήτων. Η ειδική άδεια των εξήντα (60) και τριάντα (30) ημερών μπορεί να χορηγείται και τμηματικά σε εργάσιμες ημέρες και ώρες μετά από σχετική αίτηση του αιρετού. Η άδεια αυτή χορηγείται υποχρεωτικά από την υπηρεσία του αιρετού και το χρονικό διάστημα χρήσης της θεωρείται πραγματικός χρόνος υπηρεσίας για όλα τα υπαλληλικά, εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα που απορρέουν.

Δημοτικοί σύμβουλοι δήμων που είναι υπάλληλοι του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα και υπηρετούν ή κατοικούν σε δημοτικές κοινότητες που εκτείνονται στην περιφέρεια ενός νησιού δικαιούνται να απουσιάζουν από την εργασία τους για δύο (2) ημέρες, περιλαμβανομένης της ημέρας συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις αυτού[7].

6. Οι ρυθμίσεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και για όσους είναι ιατροί του Ε.Σ.Υ., μέλη Δ.Ε.Π Πανεπιστημίων και Ε.Π.Τ.Ε.Ι. περιλαμβανομένων και του ειδικού και επιστημονικού προσωπικού, καθώς και για αναπληρωτές καθηγητές μέσης εκπαίδευσης και δικηγόρους με σχέση έμμισθης εντολής.
7. Δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. ή υπάλληλοι κρατικών Ν.Π.Ι.Δ.

---

6. Τα α΄ και β΄ εδάφια της παρ.5 προστέθηκε με την παρ.1 του άρθρου 7 του ν.4071/2012.
7. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 5 του παρόντος άρθρου προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4018/2011.

και δημοσίων επιχειρήσεων ή άλλων επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και εάν υπηρετούν, εκλεγόμενοι δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, καθώς και πρόεδροι και τα μέλη των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων ή εκπρόσωποι τοπικών κοινοτήτων, διαρκούσης της θητείας τους, δεν μετατίθενται ούτε αποσπώνται εκτός των διοικητικών ορίων του δήμου στον οποίο έχουν εκλεγεί. Οι υπάλληλοι αυτοί, εφόσον υπηρετούν στα διοικητικά όρια άλλου δήμου μετά από αίτησή τους μετατίθενται ή αποσπώνται εκεί όπου έχουν εκλεγεί. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει αντίστοιχη υπηρεσία ή θέση, μετατίθενται ή αποσπώνται στην πλησιέστερη υπηρεσία προς το δήμο όπου εξελέγησαν. Για τους υπηρετούντες σε παραμεθόριες περιοχές η παρούσα διάταξη έχει ισχύ μόνο για μετάθεση ή απόσπαση αποκλειστικά σε άλλη παραμεθόρια περιοχή.[8]

8. Οι δημοτικοί σύμβουλοι οι οποίοι είναι υπάλληλοι του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα έχουν δικαίωμα να απουσιάσουν από την εργασία τους την ημέρα της συνεδρίασης του δημοτικού συμβουλίου ή των επιτροπών του δήμου στις οποίες είναι μέλη, εφόσον διεξάγονται σε εργάσιμες ώρες και ημέρες. Ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου ή της αντίστοιχης επιτροπής χορηγεί στους δημοτικούς συμβούλους, που εμπίπτουν στις ανωτέρω κατηγορίες, βεβαίωση συμμετοχής στη συνεδρίαση, για την υπηρεσία ή τον εργοδότη. Τα ίδια ισχύουν και για τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής και του εποπτικού συμβουλίου της ΚΕΔΕ, του διοικητικού συμβουλίου, των εκτελεστικών επιτροπών και των εποπτικών συμβουλίων των ΠΕΔ, καθώς επίσης της εκτελεστικής επιτροπής συνδέσμων με πληθυσμό άνω των 200.000 κατοίκων. [9]
9. Επιτρέπεται να συμμετέχουν στο πρόγραμμα εφημεριών του νοσοκομείου, πλην Αττικής και Θεσσαλονίκης, ή του κέντρου υγείας στο οποίο υπηρετούν δήμαρχοι, αντιδήμαρχοι και πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων σε περίπτωση που υπάρχει σχετική ανάγκη που βεβαιώνεται απ' το αρμόδιο όργανο διοίκησης. Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της ρύθμισης καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.[10]

---

8. Η παρ.7 αντικαταστάθηκε με την παρ.2 του άρθρου 7 του ν.4071/2012.
9. Η παρ.8 προστέθηκε με την παρ.3 του άρθρου 7 του ν.4071/2012.
10. Η παράγραφος αυτή προστέθηκε εκ παραδρομής στο άρθρο 93 με την παρ.10 του άρθρου 7 του ν.4071/2012 ως παρ.8, ενώ θα έπρεπε να αριθμηθεί ως 9.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΜΕΤΑΒΙΒΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ

Άρθρο 94
Πρόσθετες αρμοδιότητες δήμων[1,2,3]

1. Στο άρθρο 75 παρ. Ι του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και υπό τον τομέα β΄ («Περιβάλλον») προστίθενται οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

«11. Η έκδοση οικοδομικών αδειών, ο προέλεγχος για την έκδοσή τους, ο έλεγχος μελετών για οικοδομικές άδειες, συναφούς χαρακτήρα πολεοδομικές αρμοδιότητες, καθώς και ο έλεγχος και η επιβολή προστίμων για την κατασκευή αυθαιρέτων κτισμάτων, κατά την κείμενη νομοθεσία, υπό την επιφύλαξη της περίπτωσης 45 του άρθρου 280 του παρόντος.

12. Ο έλεγχος των αρχιτεκτονικών, των στατικών, των υδραυλικών και των ηλεκτρομηχανολογικών μελετών, της μελέτης θερμομόνωσης, της μελέτης παθητικής πυροπροστασίας και των σχετικών φορολογικών στοιχείων για την έκδοση ή αναθεώρηση οικοδομικών αδει-

---

1. Με την παρ. 3 του άρθρου 30 του ν. 3889/2010, ΦΕΚ-182 Α/14-10-10, ορίζεται ότι: "α. Εκκρεμείς κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α΄) διαδικασίες ανάθεσης και εκπόνησης μελετών έγκρισης ή αναθεώρησης Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΓΠΣ) ή Σχεδίων Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ), επιτρέπεται να συνεχίζονται και εγκρίνονται με τις διατάξεις του ν. 2508/1997 (ΦΕΚ 124 Α΄) στα όρια των εδαφικών περιφερειών των δήμων για τους οποίους είχαν προκηρυχθεί οι σχετικές μελέτες, υπό την προϋπόθεση ότι η σχετική απόφαση ανάθεσης της εκπόνησής τους θα εκδοθεί μέχρι 31.12.2010.
β. Επιτρέπεται για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος ή για λόγους άρτιας χωρικής, πολεοδομικής οργάνωσης και κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης των νέων δήμων, ήδη εγκεκριμένα ΓΠΣ ή ΣΧΟΟΑΠ σε εδαφικά τμήματα του νέου Δήμου που συγκροτήθηκε με το ν. 3852/2010 να τροποποιούνται ή αναθεωρούνται κατά τις κείμενες διατάξεις χωρίς να ισχύει στην περίπτωση αυτή ο χρονικός περιορισμός της παραγράφου 7 του άρθρου 4 του ν. 2508/1997".
2. Βλ. άρθρο 204 του παρόντος για μεταφορά αρμοδιοτήτων των καταργούμενων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων στους δήμους των περιφερειών Νοτίου Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου και Ιονίου, πλέον των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στο άρθρο 94.
3. Βλ. άρθρο 284 παρ. 2 του παρόντος για αυτοδίκαιη παράταση συμβάσεων που λήγουν προ της 31.12.2010 και αφορούν μίσθωση ακινήτων για τη στέγαση υπηρεσιών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, οι αρμοδιότητες των οποίων περιέρχονται από 1.1.2011 στους Δήμους σύμφωνα με το άρθρο 94 του παρόντος, εφόσον δεν προβλέπουν δυνατότητα παράτασης, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του π.δ. 242/1996.

ών βιομηχανικών κτιρίων, κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 έως και 3 του άρθρου 5 του π.δ. 78/2006 (ΦΕΚ 80 Α΄).

13. Ο έλεγχος εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος πριν την έγκριση των πινακίδων εφαρμογής.
14. Η σύνταξη διαγραμμάτων εφαρμογής και διαγραμμάτων διαμορφωμένης κατάστασης.
15. Ο έλεγχος τοπογραφικών διαγραμμάτων που προορίζονται για σύνταξη πράξεων τακτοποιήσεως και αναλογισμού ή πράξεων εφαρμογής.
16. Επίβλεψη τοπογραφικών μελετών και μελετών Πράξεων Εφαρμογής Σ.Π..
17. Η σύνταξη Πράξεων Εφαρμογής. Το άρθρο 12 του ν. 1337/1983 (Συνολική Π.Ε., Μεμονωμένη Π.Ε., Διορθωτική Π.Ε.), συμπεριλαμβανομένων και όλων των προβλεπόμενων διαδικασιών[4].
18. Η παρακολούθηση του Προγράμματος Καθαρές Ακτές – Καθαρές Θάλασσες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
19. Η έκδοση απόφασης για τον καθορισμό μεμονωμένων κτιρίων ή των περιοχών, εντός των οποίων οι όψεις των κτιρίων πρέπει να αποπερατώνονται μέσα σε έξι (6) έτη από την έκδοση της οικοδομικής άδειας ή της ανωτέρω απόφασης, σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 6 του ν. 1577/1985 (ΦΕΚ 210 Α΄).
20. Η προκαταρκτική πρόταση ανάπλασης ορισμένης περιοχής, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις των άρθρων 9 και 10 του ν. 2508/1997 (ΦΕΚ 124 Α΄).
21. Η γνωμοδότηση για παρέκκλιση από τους όρους δόμησης κατασκευής κτιρίων που προορίζονται για γεωκτηνοτροφικές, γεωπτηνοτροφικές ή υδατοκαλλιεργητικές εγκαταστάσεις, καθώς και εγκαταστάσεις αποθήκευσης λιπασμάτων, φαρμάκων, ιχθυοτροφών, γεωργικών και αλιευτικών εφοδίων, γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων, στεγάστρων σφαγής ζώων και δεξαμενών από οποιοδήποτε υλικό.
22. Η εφαρμογή πολεοδομικών σχεδίων και συναφών εκτελεστών πράξεων, που δεν έχουν γενικότερο χαρακτήρα.
23. Ο έλεγχος εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος, κατ' άρθρο 115 Κ.Β.Π.Ν..

---

4. Το στοιχείο 17 αντικαταστάθηκε με την παρ. 10α του άρθρου 44 του ν. 3979/2011.

24. Η εφαρμογή εγκεκριμένων σχεδίων επί του εδάφους, κατά την πρόβλεψη της παρ. 1 του άρθρου 155 Κ.Β.Π.Ν..
25. Η διαχείριση στερεών αποβλήτων, σε επίπεδο προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, επεξεργασίας, ανακύκλωσης και εν γένει αξιοποίησης, διάθεσης, λειτουργίας σχετικών εγκαταστάσεων, κατασκευής μονάδων επεξεργασίας και αξιοποίησης, καθώς και αποκατάστασης υφιστάμενων χώρων εναπόθεσης (Χ.Α.Δ.Α.). Η διαχείριση πραγματοποιείται, σύμφωνα με τον αντίστοιχο σχεδιασμό, που καταρτίζεται από την Περιφέρεια κατά την ειδικότερη ρύθμιση του άρθρου 186 παρ. ΣΤ΄ αριθμ. 29 του παρόντος νόμου.
26. Η μέριμνα, σύμφωνα με τις ισχύουσες πυροσβεστικές διατάξεις, για την τήρηση των υποχρεώσεων καθαρισμού, από τους ιδιοκτήτες, νομείς, και επικαρπωτές, των οικοπεδικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων, που βρίσκονται εντός πόλεων, κωμοπόλεων και οικισμών και σε απόσταση μέχρι 100 μέτρων από τα όριά τους, καθώς και η υποχρέωση αυτεπάγγελτου καθαρισμού από τους δήμους, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των υπόχρεων. Σε βάρος εκείνων που δεν συμμορφώνονται επιβάλλεται πρόστιμο πενήντα (50) λεπτών, ανά τετραγωνικό μέτρο του οικείου χώρου, το οποίο και αποτελεί έσοδο του οικείου δήμου, βεβαιούται εις βάρος τους η ισόποση σχετική δαπάνη του δήμου προς καθαρισμό και υποβάλλεται μήνυση για το αδίκημα του άρθρου 433 του Ποινικού Κώδικα.
27. Η διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων, προκειμένου να διαπιστωθεί η ποιότητα των χαλύβων οπλισμού σκυροδέματος.
28. Η διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων, προκειμένου να διαπιστωθεί η ποιότητα των προϊόντων τσιμέντου.
29. Η χορήγηση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας στεγνοκαθαριστηρίων, πλυντηρίων ρούχων, σιδηρωτηρίων ρούχων και ταπητοκαθαριστηρίων.»
30. Η σύνταξη των πράξεων αναλογισμού αποζημίωσης, τακτοποίησης, προσκύρωσης κατά τις διατάξεις του ν.δ. 17.7.1923 συμπεριλαμβανομένων και όλων των προβλεπόμενων διαδικασιών.
31. Η επιμέλεια μεταγραφής ή καταχώρισης των Πράξεων Εφαρμογής του άρθρου 12 του ν. 1337/1983 σε Υποθηκοφυλακείο ή Κτηματολόγιο.

32. Η σύσταση επιτροπής του άρθρου 1 του π.δ. 5/1986 (Α΄ 2) για τον προσδιορισμό της αξίας ακινήτων για την εισφορά σε χρήμα[5].

2. Στο άρθρο 75 παρ. Ι του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, υπό τον τομέα γ΄ («Ποιότητα Ζωής και Εύρυθμης Λειτουργίας των Πόλεων»), προστίθενται οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

«15. Η μελέτη των έργων συντήρησης και βελτίωσης του οδικού δικτύου αρμοδιότητας δήμου.

16. Η εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών, καθώς και η μελέτη, εκτέλεση και επίβλεψη των εργασιών σήμανσης, σηματοδότησης και ηλεκτροφωτισμού του οδικού δικτύου του δήμου.

17. Ο καθορισμός των αστικών γραμμών λεωφορείων, της αφετηρίας, της διαδρομής, των στάσεων και του τέρματος των αντίστοιχων γραμμών, καθώς και ο καθορισμός των προδιαγραφών των στάσεων και των στεγάστρων αναμονής επιβατών αστικών και υπεραστικών γραμμών.

18. Ο καθορισμός κομίστρων αστικών φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου.

19. Η ρύθμιση κάθε θέματος, το οποίο αφορά στην εγκατάσταση, λειτουργία και στη συντήρηση ανελκυστήρων, καθώς και η χορήγηση των σχετικών τεχνικών επαγγελματικών αδειών, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του άρθρου 4 του π.δ. 78/2006 (ΦΕΚ 80 Α΄) και των σχετικών Κ.Υ.Α..

20. Η χορήγηση έγκρισης δομικής κατασκευής κεραίας σταθμού στην ξηρά, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 2801/2000 (ΦΕΚ 46 Α΄) και το άρθρο 24 Α΄ παρ. 5 εδάφιο ε΄ του ν. 2072/1992 (ΦΕΚ 129 Α΄), όπως ισχύει, καθώς και η επιβολή κυρώσεων στους παραβάτες[6].

21. Η χορήγηση άδειας εγκατάστασης και άδειας λειτουργίας φωτοβόλων, σωλήνων, φωτεινών επιγραφών και ηλεκτροκίνητων ανυψωτικών μηχανημάτων, καθώς και ο έλεγχος της λειτουργίας αυτών.

22. Η σύσταση επιτροπής φιλικού διακανονισμού για την εξώδικη επίλυση των διαφορών ανάμεσα σε προμηθευτές και σε καταναλωτές ή ενώσεις καταναλωτών, η τήρηση αρχείων των πορισμάτων της οικείας επιτροπής καθώς και η τήρηση μητρώου καταναλωτών.

23. Ο καθορισμός των προδιαγραφών των στάσεων και των στεγάστρων αναμονής επιβατών των αστικών και υπεραστικών γραμμών.

---

5. Οι περιπτώσεις 30-32 προστέθηκαν με την παρ. 10β του άρθρου 44 του ν. 3979/2011.
6. Αντικ. της αρμοδιότητας αυτής με την παρ. 10ζ του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

24. Η απαγόρευση της δημιουργίας θέσεων στάθμευσης σε συγκεκριμένους χώρους.
25. Η παραλαβή των αποσυρόμενων δικύκλων, μοτοσυκλετών και μοτοποδηλάτων, όπου δεν υπάρχουν υποκαταστήματα του Ο.Δ.Δ.Υ..
26. Ο καθορισμός του εξωτερικού χρωματισμού των ΤΑΞΙ .
27. Η ανάκληση άδειας κυκλοφορίας αστικού λεωφορείου, από τον κύκλο εργασίας, εντός του ιδίου ημερολογιακού έτους κατ' άρθρο 31 του ν. 2963/2001.
28. Η περισυλλογή αδέσποτων σκύλων, καθώς και η ίδρυση ή βελτίωση εγκαταστάσεων καταφυγίων αδέσποτων σκύλων.
29. Ο καθορισμός των ωρών έναρξης και λήξης της εργασίας των ναυτεργατών και των αρτεργατών.
30. Η χορήγηση βιβλιαρίων υγείας στους εκδοροσφαγείς.
31. Η χορήγηση των αδειών παραγωγών και η θεώρησή τους από τον οικείο δήμο, όπου ο παραγωγός κατοικεί. Η αρμοδιότητα αυτή δεν αφορά την έκδοση αδειών στους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης.
32. Η συνδρομή στο έργο του Ε.Φ.Ε.Τ. και η διενέργεια ελέγχων ή άλλων πράξεων, που ζητούν τα εντεταλμένα όργανα του Ε.Φ.Ε.Τ. και σύμφωνα με τις οδηγίες τους.
33. Η χορήγηση αδειών άσκησης επαγγέλματος τεχνιτών επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων.
34. Η χορήγηση αδειών άσκησης επαγγέλματος οδικού μεταφορέα επιβατών και εμπορευμάτων.
35. Η χορήγηση, ανανέωση, ανάκληση και αφαίρεση αδειών εκγυμναστών, καθώς και ίδρυσης και λειτουργίας σχολών υποψηφίων οδηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών.
36. Η έκδοση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας συνεργείων επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων και λοιπών συναφών εγκαταστάσεων, καθώς και η διενέργεια επιθεωρήσεων και ηλεκτρολογικών ελέγχων.
37. Η χορήγηση εξουσιοδοτήσεων σε συνεργεία συντήρησης και επισκευής αυτοκινήτων για διάθεση Κάρτας Ελέγχου Καυσαερίων (Κ.Ε.Κ.), καθώς και η παρακολούθηση και ο έλεγχος των Κέντρων Ελέγχου Καυσαερίων.
38. Η χορήγηση εξουσιοδοτήσεων σε συνεργεία συντήρησης και επι-

σκευής αυτοκινήτων για τοποθέτηση συστημάτων περιορισμού ταχυτήτων.

39. Η θεώρηση των Καρτών Επιθεώρησης και Επισκευών των ενοικιαζόμενων οχημάτων.»

3. Α. α. Με προεδρικό διάταγμα το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, μεταβιβάζονται στους δήμους αρμοδιότητες που ασκούνται από τις Δ.Υ.Π.Ε. περιλαμβανομένων και αρμοδιοτήτων των Μονάδων Πρωτοβάθμιας Υγείας (Μ.Π.Υ.), καθώς και αρμοδιότητες τοπικού χαρακτήρα του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

β. Στο ίδιο διάταγμα καθορίζονται οι σχετικές ρυθμίσεις και η μεταβατική περίοδος για την έναρξη άσκησης των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τη διετία από τη δημοσίευση του παρόντος.

γ. Με το ανωτέρω διάταγμα ρυθμίζεται η απόδοση στους δήμους των ανάλογων οικονομικών πόρων, για την άσκηση των μεταβιβαζόμενων αρμοδιοτήτων, η κατάργηση υπηρεσιακών μονάδων των Δ.Υ.Π.Ε. και των αντίστοιχων οργανικών τους θέσεων, καθώς και οι ουσιαστικές και διαδικαστικές προϋποθέσεις μετάταξης του προσωπικού, που κατείχε, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, τις καταργηθείσες οργανικές θέσεις, κατ' ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 257 του παρόντος.

δ. Οικονομικές υποχρεώσεις σε σχέση με τις μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες των Δ.Υ.Π.Ε. οι οποίες έχουν αναληφθεί σε χρόνο προγενέστερο της έκδοσης του προεδρικού διατάγματος των προηγούμενων εδαφίων, δεν μπορούν να βαρύνουν τους προϋπολογισμούς των δήμων.

Β. Στο άρθρο 75 παρ. Ι του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων υπό τον τομέα ε΄ («Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης») προστίθενται οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

« 7. Η εφαρμογή προγραμμάτων εμβολιασμών και η διενέργειά τους.

8. Η τήρηση κανόνων υγιεινής των δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων.

9. Η χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ιδρυμάτων παιδικής πρόνοιας σε ιδιώτες, καθώς και σε συλλόγους ή σωματεία, που επιδιώκουν φιλανθρωπικούς σκοπούς.

10. Η άσκηση ελέγχου και εποπτείας στα ιδρύματα παιδικής προστασίας ιδιωτικού δικαίου (ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί) και η ευθύνη λειτουργίας των παιδικών εξοχών.[7]
11. Η εποπτεία επί των φιλανθρωπικών σωματείων και ιδρυμάτων, καθώς και η έγκριση του προϋπολογισμού τους, η παρακολούθηση και ο έλεγχος των επιχορηγήσεων, που δίδονται σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με κοινωφελείς σκοπούς.
12. Η οικονομική ενίσχυση αυτοστεγαζόμενων, η μίσθωση ακινήτων, η ρύθμιση διαφόρων θεμάτων κοινωνικής κατοικίας και η επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της οικείας νομοθεσίας.
13. Ο διορισμός μελών διοικητικών συμβουλίων, η εποπτεία και η ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας ιδρυμάτων προστασίας και αγωγής οικογένειας του παιδιού (όπως Κέντρων Παιδικής Μέριμνας, Παιδικών Σταθμών, Παιδικών Εξοχών, παραρτημάτων ΠΙΚΠΑ και ΚΕΠΕΠ).
14. Ο ορισμός ιατρών προς εξέταση επαγγελματιών και εργαζομένων σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος για τη χορήγηση σε αυτούς βιβλιαρίων υγείας.
15. Η χορήγηση της Κάρτας Αναπηρίας, μετά από σχετική γνωμοδότηση της αρμόδιας Επιτροπής Πιστοποίησης Αναπηρίας.
16. Η έκδοση πιστοποιητικών οικονομικής αδυναμίας.
17. Η καταβολή επιδομάτων σε τυφλούς, κωφάλαλους, ανασφάλιστους παραπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους, διανοητικά καθυστερημένους, ανίκανους προς εργασία, υποφέροντες από εγκεφαλική παράλυση (σπαστικούς), απροστάτευτους ανήλικους, υποφέροντες από αιμολυτική αναιμία και βαριά ανάπηρους, καθώς και σε λοιπά άτομα δικαιούμενα παροχής κοινωνικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 57/1973 (ΦΕΚ 149 Α΄), της σχετικής νομοθεσίας, καθώς και των οικείων κανονιστικών ρυθμίσεων.
18. Η δωρεάν παραχώρηση της χρήσης οικημάτων λόγω απορίας ή για άλλους σοβαρούς λόγους.

---

7. Με την παρ. 3Α του άρθρου 51 του ν. 3905/2010, ορίζεται ότι: "Οι αρμοδιότητες υπ' αριθμ. 10, 22 και 24 της παρ. 3Β, οι υπ' αριθμ. 5 και 7 της παρ. 5 και υπ' αριθμ. 37 της παρ. 6 του άρθρου 94 του ν. 3852/2010 ασκούνται από 1.7.2011. Μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία εξακολουθούν να ασκούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των οικείων περιφερειών".

19. Η αναγνώριση δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής.
20. Η υλοποίηση:
    α) προγραμμάτων δημόσιας υγιεινής που οργανώνονται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή από άλλα Υπουργεία, το κόστος των οποίων βαρύνει απευθείας τον προϋπολογισμό του αντίστοιχου Υπουργείου,
    β) εκτάκτων προγραμμάτων δημόσιας υγείας, τα οποία εκτελούνται με έκτακτη χρηματοδότηση,
    γ) προγραμμάτων δημόσιας υγείας που χρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
21. Η έκδοση αποφάσεων παροχής κοινωνικής προστασίας.
22. Η χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας δημοτικών και ιδιωτικών παιδικών ή βρεφονηπιακών σταθμών.[8]
23. Η χορήγηση αδειών διενέργειας λαχειοφόρων αγορών, εράνων και φιλανθρωπικών αγορών.
24. Η έκδοση τοπικών υγειονομικών διατάξεων και η λήψη μέτρων σε θέματα δημόσιας υγιεινής.[9]
25. Η πληροφόρηση των δημοτών για θέματα δημόσιας υγείας.
26. Η χορήγηση άδειας λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων περίθαλψης ηλικιωμένων ή ατόμων, που πάσχουν ανίατα από κινητική αναπηρία.
27. Η επιβολή κυρώσεων σε ιατρούς, οι οποίοι πωλούν φάρμακα χωρίς άδεια, καθώς και σε βάρος ιατρών και φαρμακοποιών για κατοχή ή πώληση δειγμάτων φαρμάκων.
28. Η οργάνωση αυτοτελώς ή σε συνεργασία με τις αντίστοιχες περιφερειακές υπηρεσίες ειδικών προγραμμάτων για την προστασία και προαγωγή της Δημόσιας Υγείας στην περιοχή αρμοδιότητάς τους, κατά τις ρυθμίσεις της παρ. 7 του άρθρου 14 του ν. 3172/2003 (ΦΕΚ 197 Α΄).
29. Η εφαρμογή προγραμμάτων για την καταπολέμηση λοιμωδών και παρασιτικών νοσημάτων ζώων.

---

8. Με την παρ. 3Α του άρθρου 51 του ν. 3905/2010, η αρμοδιότητα αυτή ασκείται από 1.7.2011. Μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία εξακολουθούν να ασκούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των οικείων περιφερειών.
9. Με την παρ. 3Α του άρθρου 51 του ν. 3905/2010, η αρμοδιότητα αυτή ασκείται από 1.7.2011. Μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία εξακολουθούν να ασκούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των οικείων περιφερειών.

30. Η επιβολή ή άρση υγειονομικών μέτρων, λόγω εμφάνισης βαριάς επιζωοτίας για την έκδοση πιστοποιητικών προς μεταφορά ζώων.
31. Ο ορισμός ελεγκτή γιατρού Ο.Γ.Α. για τα Ν.Π.Δ.Δ. του νομού.
32. Ο ορισμός μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των Ταμείων Πρόνοιας και Προστασίας Πολυτέκνων, από το δήμο όπου εδρεύουν τα ταμεία.
33. Η εφαρμογή, οργάνωση και εποπτεία της τεχνητής σπερματέγχυσης και του συγχρονισμού του οίστρου των ζώων.
34. Η παροχή γνωμάτευσης από τον αρμόδιο κτηνίατρο για υγειονομική καταλληλότητα των ζώων όταν πρόκειται για πλανόδια έκθεση ζώων.»

4. Στο άρθρο 75 παρ. Ι του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, υπό τον τομέα στ΄ («Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού»), προστίθενται οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

« 13. Η εκτέλεση προγραμμάτων δια βίου μάθησης στο πλαίσιο του αντίστοιχου εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία[10].

14. Η συγκρότηση επιτροπής καταλληλότητας και επιλογής οικοπέδου για την ανέγερση διδακτηρίου, καθώς και επιλογής οικοπέδου μετά κτιρίου κατάλληλου να χαρακτηρισθεί ως διδακτήριο. Η εκτίμηση της αξίας του οικοπέδου γίνεται από την επιτροπή του άρθρου 186 του ν. 3463/2006. [11]

15. Η απαλλοτρίωση οικοπέδων για τις ανάγκες της σχολικής στέγης, καθώς και η ανέγερση σχολικών κτιρίων.

16. Η μίσθωση ακινήτων για τη στέγαση δημόσιων σχολικών μονάδων, η στέγαση και συστέγαση αυτών και σε περίπτωση συστέγασης ο καθορισμός της αποκλειστικής χρήσης ορισμένων χώρων του διδακτηρίου, από κάθε σχολική μονάδα, καθώς και της κοινής χρήσης των υπολοίπων χώρων και των ωρών λειτουργίας της κάθε συστεγαζόμενης σχολικής μονάδας.

---

10. Στην παρ. 7 του άρθρου 282 του παρόντος ορίζεται ότι: «Ο χρόνος έναρξης άσκησης, από τους δήμους και τις περιφέρειες, των αρμοδιοτήτων που αναφέρονται στα άρθρα 94 παράγραφος 4 αριθμ. 13 και 186 παράγραφος Η΄ υπ΄αριθμ.1 και 2 ορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και οι αντίστοιχοι οικονομικοί πόροι.Α

11. Η περ.14 της παρ.4 αντικαταστάθηκε με την παρ.12 άρθρο 8 του ν.4071/2012.

17. Η διάθεση διδακτηρίου για άλλες χρήσεις κοινής ωφέλειας ή για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων, κοινού ενδιαφέροντος, σε συνεργασία με τη Σχολική Επιτροπή.
18. Η μεταφορά μαθητών από τον τόπο διαμονής στο σχολείο φοίτησης, περιλαμβανομένης της μεταφοράς των μαθητών σχολείων ειδικής αγωγής, καθώς και της μεταφοράς και σίτισης μαθητών μουσικών και καλλιτεχνικών και λυκείων[12].
19. Η εποπτεία και ο έλεγχος των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων.
20. Η έγκριση της εγκατάστασης, μεταφοράς ή επισκευής τηλεφωνικών συνδέσεων (κυρίων, δευτερευουσών, πρόσθετων και παράλληλων) στα σχολεία.
21. Η οργάνωση συναυλιών ή άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων για τους μαθητές, κατόπιν έγκρισης της Σχολικής Επιτροπής.
22. Ο διορισμός και η αντικατάσταση διοικητών των ιδρυμάτων, που χορηγούν υποτροφίες, εφόσον έχουν τοπική σημασία.
23. Η έγκριση οποιασδήποτε μίσθωσης ιδιωτικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης για μεταφορά προσώπων και υλικών προς κάλυψη σχολικών αναγκών.
24. Ο καθορισμός κοινωφελούς χρήσης των σχολείων σε περίπτωση παύσης της λειτουργίας τους.
25. Η κατανομή πιστώσεων στις Σχολικές Επιτροπές για την επισκευή και συντήρηση των σχολικών κτιρίων.
26. Η επιβολή κυρώσεων, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, στους γονείς και κηδεμόνες που δεν εγγράφουν τα παιδιά τους στο σχολείο και αμελούν για την τακτική φοίτησή τους.
27. Η διακοπή μαθημάτων, λόγων έκτακτων συνθηκών ή επιδημικής νόσου, εντός των διοικητικών ορίων του οικείου δήμου.
28. Η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών μουσικών ιδρυμάτων (ωδείων, μουσικών σχολών, χορωδιών, συμφωνικών ορχηστρών και συγκροτημάτων μουσικής δωματίου), σύμφωνα με τις διατάξεις του β.δ. 16/1966 (ΦΕΚ 7 Α΄).
29. Η συμμετοχή εκπροσώπου του οικείου δήμου στην οργανωτική επιτροπή φεστιβάλ τοπικής εμβέλειας.

---

12. Βλ. σχετικά άρθρο 16 του ν. 3887/2010 (ΦΕΚ 174 Α) και άρθρο 49 παρ. 6 του ν. 3943/2011 (ΦΕΚ 66Α).

30. Η επιχορήγηση φορέων που αναπτύσσουν πολιτιστικού χαρακτήρα δραστηριότητες στη χωρική αρμοδιότητα του δήμου, καθώς και όσων συμβάλλουν στην τουριστική ανάπτυξη και προβολή του, ύστερα από απόφαση του δημοτικού συμβουλίου που λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των μελών του.
31. Η άσκηση εποπτείας επί των Εθνικών Αθλητικών Κέντρων, που καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Πολιτισμού και Τουρισμού. Με την απόφαση αυτή, η οποία εκδίδεται κατόπιν γνώμης της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, εντός έτους από τη δημοσίευση του παρόντος, προσδιορίζονται ειδικότερα τα Εθνικά Αθλητικά Κέντρα, κατ' αντιστοιχία προς τους οικείους δήμους, εξειδικεύονται τα θέματα που αναφέρονται στην εποπτεία, καθώς και κάθε σχετικό τεχνικό, λεπτομερειακό και διαδικαστικό ζήτημα.»

5. Στο άρθρο 75 παρ. Ι του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων προστίθεται τομέας υπό στοιχείο η΄ και υπό τον τίτλο «Αγροτική Ανάπτυξη – Κτηνοτροφία – Αλιεία», στον οποίο περιλαμβάνονται οι ακόλουθες αρμοδιότητες:
« 1. Η σύσταση και λειτουργία Γραφείων Γεωργικής Ανάπτυξης (Γ.Γ.Α.).
2. Η μελέτη και εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν στη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία και ιδίως αυτών που σχετίζονται με την αγροτική οδοποιία, την κατασκευή λιμνοδεξαμενών, τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων και τα εγγειοβελτιωτικά έργα.
3. Η άσκηση εποπτείας από τους δήμους, όπου εδρεύουν, των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.), των Προσωρινών Διοικουσών Επιτροπών (Π.Δ.Ε.) και των Τοπικών Επιτροπών Άρδευσης (Τ.Ε.Α.) σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 3881/1958 (ΦΕΚ 181 Α΄), όπως ισχύει και τις κατ' εξουσιοδότησή του εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, καθώς και η αξιοποίηση εγγειοβελτιωτικών έργων με εφαρμογή σωστής άρδευσης και στράγγισης.
4. Η διαχείριση βοσκοτόπων.
5. Η παροχή γνώμης για τον καθορισμό Βιομηχανικών και Επιχειρησιακών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ.) και για τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, κατ' άρθρο 5 του ν. 2545/1997 (ΦΕΚ 254 Α΄)[13].

13. Με την παρ. 3Α του άρθρου 51 του ν. 3905/2010, η αρμοδιότητα αυτή ασκείται από 1.7.2011. Μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία εξακολουθούν να ασκούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των

6. Η έρευνα και μελέτη κάθε θέματος για την ανάπτυξη της γεωργίας, κτηνοτροφίας, και αλιείας, καθώς και τη διατήρηση του αγροτικού, κτηνοτροφικού και αλιευτικού πληθυσμού στις εστίες τους.
7. Η ανάπτυξη, προστασία, εκτίμηση και παρακολούθηση της φυτικής και ζωικής παραγωγής[14].
8. Η σύνδεση αγροτικής παραγωγής και τουριστικής ανάπτυξης.
9. Η προώθηση προγραμμάτων εγκατάστασης νέων αγροτών.
10. Η εκτίμηση και παρακολούθηση της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής ως και των απολαμβανομένων υπό των παραγωγών τιμών γεωργικών προϊόντων.
11. Η παρακολούθηση της πορείας των αγορών των γεωργικών προϊόντων και η λήψη αντιπροσωπευτικών τιμών.
12. Η ενημέρωση του αγροτικού πληθυσμού για τις βελτιωμένες μεθόδους παραγωγής και οργάνωσης των εκμεταλλεύσεων για την αντιμετώπιση των τεχνικών, οικονομικών και διαρθρωτικών προβλημάτων στο πλαίσιο των προγραμμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.
13. Η συνεργασία με ιδρύματα έρευνας της αγροτικής, κτηνοτροφικής και αλιευτικής παραγωγής.
14. Η ευρύτερη διάδοση στον αγροτικό κόσμο, μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, γνώσεων για την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων καλλιέργειας.
15. Η καλύτερη οργάνωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στο πλαίσιο σχεδίων βελτίωσης.
16. Η χορήγηση άδειας για τη λειτουργία κτηνιατρικού γραφείου για τα παραγωγικά ζώα, καθώς και ειδικής άδειας για αποθήκευση φαρμακευτικών προϊόντων.
17. Η εφαρμογή και ο έλεγχος του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής του ζωικού κεφαλαίου του δήμου (ενώτια για την ατομική αναγνώριση των ζώων, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, διαβατήρια ζώων, τήρηση ατομικών μητρώων).

οικείων περιφερειών.

14. Με την παρ. 3Α του άρθρου 51 του ν. 3905/2010, η αρμοδιότητα αυτή ασκείται από 1.7.2011. Μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία εξακολουθούν να ασκούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των οικείων περιφερειών.

18. Η χορήγηση αδειών λειτουργίας καταστημάτων διατήρησης, εμπορίας και διακίνησης ζώων.
19. Η παροχή γνωμάτευσης για υγειονομική καταλληλότητα των ζώων, όταν πρόκειται για πλανόδια έκθεση ζώων.
20. Η χορήγηση αδειών για την ίδρυση και λειτουργία κτηνοπτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3698/2008 (ΦΕΚ 198 Α΄).
21. Η χορήγηση αδειών, ανανέωσης, ανάκλησης και μεταβίβασης λειτουργίας καταστημάτων λιανικής πώλησης κτηνιατρικών και αγροτικών φαρμακευτικών προϊόντων.
22. Η χορήγηση των σχετικών αδειών για την καταλληλότητα των αυτοκινήτων που μεταφέρουν ζώα.
23. Η χορήγηση αδειών λειτουργίας και η εποπτεία των ιδιωτικών κτηνιατρείων, κλινικών ιατρείων.
24. Η άδεια για την ίδρυση και λειτουργία ζωολογικών κήπων, η σύσταση των γνωμοδοτικών επιτροπών του π.δ. 98/2004 (ΦΕΚ 69 Α΄), η διενέργεια επιθεωρήσεων και ο έλεγχος εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 4 του π.δ. 98/2004. [15]
25. Η άσκηση εποπτείας και ελέγχου στον τομέα της αλιείας στην περιοχή δικαιοδοσίας του δήμου.
26. Η εκμίσθωση δημοτικών εκτάσεων γης για βιομηχανικούς ή βιοτεχνικούς σκοπούς, κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, εγκαταστάσεις θερμοκηπίων και για μονάδες στους τομείς αλιείας.
27. Οι αποφάσεις καταστροφής, εκποίησης και έγκρισης του αποτελέσματος της σχετικής δημοπρασίας ή διάθεσης των δημευθέντων υλικών και μέσων αλιείας (άρθρο 7 παρ. 3 και 4 του ν.δ. 420/1970, ΦΕΚ 27 Α΄).
28. Η απόφαση εφαρμογής του προγράμματος ανάπτυξης των ιχθυοκαλλιεργειών με την έγκαιρη και επαρκή παραγωγή του αναγκαιούντος (γόνου) ιχθυδίων για τον εφοδιασμό με αυτόν των ενδιαφερόμενων ιδιωτών πεστροφοκαλλιεργητών (άρθρο 110 παρ. α΄ του π.δ. 433/1977).
29. Η συγκέντρωση και η τήρηση στοιχείων των υδατοκαλλιεργειών και της αλιείας στα εσωτερικά ύδατα.

15. Το στοιχ.24 της παρ.5 διαγράφεται με την παρ.1 του άρθρου 8 του ν.4071/2012.

30. Η κατάρτιση μελετών και η σύνταξη εκλαϊκευμένων εντύπων που αφορούν δραστηριότητες θαλάσσιας αλιείας, υδατοκαλλιεργειών και προστασίας των υδάτινων οικοσυστημάτων.
31. Η διοργάνωση ενημερωτικών συναντήσεων με αλιείς, υδατοκαλλιεργητές και γενικά εργαζόμενους σε επιχειρήσεις του αλιευτικού τομέα.
32. Η έγκριση για τη διενέργεια εμπλουτισμού λιμνών και ποταμών και ο καθορισμός της απαγορευτικής περιόδου αλιείας με κάθε μέσο και εργαλείο στις λίμνες.
33. Η χορήγηση άδειας σε αλιευτικά σκάφη για διενέργεια δοκιμαστικής αλιείας.
34. Η απόφαση καθορισμού των όρων χορήγησης ερασιτεχνικών αδειών αλιείας και η απόφαση για περιορισμό της αλιείας στη λίμνη Ταυρωπού (άρθρο 18 παράγραφοι 1 και 2 του ν.δ. 420/1970).
35. Η έγκριση της χορήγησης από τις αρμόδιες αρχές, αδειών απόπλου στα αλιευτικά σκάφη για τη διενέργεια αλιείας στα διεθνή ύδατα και η ανάκληση της έγκρισης αυτής (άρθρο 8 παρ. β΄ εδάφ. γγ΄ του π.δ. 915/1981, άρθρο 14 του β.δ. 666/1966, ΦΕΚ 160 Α΄ και άρθρο 1 παρ. 2 του β.δ. 152/1969 (ΦΕΚ 56 Α΄).
36. Η απόφαση διάθεσης σε δημόσιες υπηρεσίες ή σε ερευνητικά ιδρύματα ή σε νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα των πλωτών μέσων, εργαλείων και λοιπού εξοπλισμού που δημεύτηκε, εφόσον δεν έχει πλειστηριασθεί (άρθρο 2 παρ. 3 του ν.1740/1987, ΦΕΚ 221 Α΄, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 2040/1992 (ΦΕΚ 70 Α΄).
37. Η τήρηση στοιχείων των πάσης φύσεως αλιευτικών εκμεταλλεύσεων.
38. Η αντιμετώπιση θεμάτων και η εισήγηση μέτρων που αφορούν τη διακίνηση, μεταποίηση, τυποποίηση, συντήρηση και εμπορία των αλιευτικών προϊόντων σε συνεργασία με αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.
39. Η επιβολή ειδικών ή πρόσθετων περιοριστικών μέτρων της αλιείας για ποτάμιους, λιμναίους, λιμνοθαλάσσιους και άλλους υδάτινους χώρους (άρθρο 10 του ν.δ. 420/1970, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.1740/1987 και το άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 2040/1992).
40. Η έγκριση για διενέργεια αθλητικής αλιείας (π.δ. 373/1985 άρθρο 5 παρ. 2 ΦΕΚ 131 Α΄).

41. Η χορήγηση ερασιτεχνικής άδειας αλιείας (β.δ. 666/1966 άρθρα 1, 2, 3 (ΦΕΚ 160 Α΄) και π.δ. 373/1985).
42. Η άδεια χρήσης καταδυτικών συσκευών σε περιπτώσεις διεξαγωγής ερευνών (π.δ. 373/1985 άρθρο 3 παρ. 2).
43. Η έγκριση αντικατάστασης αλιευτικού σκάφους (β.δ. 666/1966, π.δ. 261/1991 άρθρο 1 παρ. 1α, 1β, 1γ και άρθρα 3 και 4, ΦΕΚ 98 Α΄).
44. Η χορήγηση επαγγελματικής άδειας αλιείας (β.δ. 666/1966, π.δ. 261/1991, άρθρο 1 παρ.1δ).
45. Η άδεια μεταβίβασης κυριότητας επαγγελματικής άδειας αλιείας σκάφους (π.δ. 261/1991 άρθρο 2).
46. Η άδεια αντικατάστασης μηχανής αλιευτικού σκάφους (π.δ. 261/1991 άρθρο 4).
47. Η επιβολή κυρώσεων σε όσους δεν παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την παραγωγή και αξία αλιευμάτων των επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών (π.δ. 333/1990 άρθρο 2, ΦΕΚ 143 Α΄).
48. Η χορήγηση άδειας αλιείας γόνου ιχθύων και λοιπών υδρόβιων οργανισμών (π.δ. 54/1978, ΦΕΚ 10 Α΄, π.δ. 398/1990 άρθρο 5 παρ. 2β, ΦΕΚ 159 Α΄).
49. Η σύμφωνη γνώμη για την εισαγωγή από το εξωτερικό ζώντων υδροβίων ζώων και φυτών ή φυκιών ή των αυγών τους για τεχνητή εκτροφή ή εμπλουτισμό υδάτων.
50. Η έγκριση της χορήγησης, από τις αρμόδιες αρχές, αδειών αλιείας στα επαγγελματικά ή ερασιτεχνικά σκάφη αλιείας ή σπογγαλιείας (π.δ. 915/1981 άρθρο 8 παρ. β΄, γγ΄, β.δ. 666/1966 άρθρα 2, 3, 4 παρ. 2 και 11, β.δ. 152/1969 άρθρο 1 παρ. 2, ΦΕΚ 43 Α΄).
51. Ο καθορισμός της διάρκειας, έναρξης και λήξης της απαγορευτικής περιόδου αλιείας στους ποταμούς χωρικής αρμοδιότητας του οικείου δήμου (π.δ. 235/1979 άρθρο 2 παρ.1 ΦΕΚ 65 Α΄).
52. Ο καθορισμός του αριθμού των με μηχανικό αλιευτικό συγκρότημα (γριγρι) αλιευόντων συγκροτημάτων στο ελληνικό τμήμα της Λίμνης Μεγάλη Πρέσπα και των προϋποθέσεων με τις οποίες θα διενεργείται η αλιεία (β.δ. 142/1971 άρθρο 2 παρ. Β1, ΦΕΚ 49 Α΄).
53. Ο καθορισμός της απαγορευτικής περιόδου αλιείας με κάθε μέσο και εργαλείο στις λίμνες χωρικής αρμοδιότητας του οικείου δήμου (β.δ. 142/1971 άρθρο 2 παρ. Β2).
54. Ο καθορισμός περιορισμών κατά τη διενέργεια αλιείας εντός των

τεχνικών λιμνών για την προστασία των έργων που υπάρχουν σε αυτές (β.δ. 142/1971 άρθρο 2 περ. Γ3).

55. Η απαγόρευση ή έγκριση χρησιμοποίησης ορισμένων αλιευτικών εργαλείων στις λίμνες Μεγάλη Πρέσπα και Δοϊράνη (β.δ. 249/1972 άρθρο 1 παρ. 2).
56. Η έκτακτη αναστολή των αδειών αλιείας και σπογγαλιείας για ορισμένη περίοδο σε περιοχή χωρικής αρμοδιότητας του οικείου δήμου, όταν το επιβάλλει η προστασία της ιχθυοπαραγωγής και η ρύθμιση της αλιείας και σπογγαλιείας (β.δ. 666/1966 άρθρο 7, β.δ.152/1969 άρθρο 1 παρ. 2).
57. Η έκδοση χρηματικών ενταλμάτων για απόδοση εσόδων από την εκμετάλλευση ιχθυοτροφείων λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου Αιτωλικού (άρθρο 65 παρ. 2 του ν.δ. 420/1970).
58. Η έγκριση για μετατροπή ή αντικατάσταση εργαλείων στη λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου Αιτωλικού (β.δ. 435/1970, ΦΕΚ 142 Α΄).
59. Η πρόταση για εγγραφή πιστώσεων για απαλλοτρίωση υδάτινων και χερσαίων εκτάσεων (άρθρο 3 του ν.δ. 420/1970, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παρ. 1 εδάφ. 3 του ν.1740/1987).
60. Η απόφαση για τον καθορισμό όρων χορήγησης ερασιτεχνικών αδειών σε κατοίκους άλλων περιοχών στις τεχνητές λίμνες Πολυφύτου και Μόρνου (άρθρο 5 παρ. 5 του ν. 972/1979, ΦΕΚ 224 Α΄).
61. Η απόφαση αξιοποίησης, ιχθυοτροφικά, των μη εκμεταλλεύσιμων τελμάτων ή άγονων εκτάσεων σε συνεργασία με τις υπηρεσίες (π.δ. 402/1988, άρθρο 18 παρ. Βii) άρθρο 1 του ν.δ. 420/1970).
62. Η απόφαση εξαιρέσεων υποχρέωσης προσκόμισης αλιευμάτων στις ιχθυόσκαλες (άρθρο 24 παρ. 1α του ν.δ. 420/1970).
63. Η σύσταση τριμελών συμβουλίων εκδίκασης αλιευτικών προσφυγών (άρθρο 9 παρ. 4 του ν. 2040/1992).
64. Η έγκριση και τροποποίηση καταστατικών αλιευτικών συνεταιρισμών και η παροχή σε αυτούς τεχνικών οδηγιών.
65. Η έγκριση για την τροποποίηση ή συμπλήρωση του είδους των εργαλείων με τα οποία και μόνο επιτρέπεται η αλιεία στις λίμνες (άρθρο 1 του β.δ. 249/1972, ΦΕΚ 58 Α΄).
66. Η χορήγηση ειδικής άδειας για αλιεία αθερίνας στη λίμνη Τριχωνίδα (άρθρο 1 του π.δ. 99/2003, ΦΕΚ 94 Α΄), καθώς και η έκδοση απόφασης για την κοπή των καλάμων στις λίμνες (άρθρο 2 παρ. 2 του β.δ. 249/1972, ΦΕΚ 58 Α΄).

67. Η κατασκευή και λειτουργία αλιευτικών καταφυγίων, υποδομών και εξοπλισμών σε λιμένες αλιευτικούς ή λιμένες που εξυπηρετούν αλιευτικά σκάφη.
68. Η παροχή γνώμης για κάθε τεχνική τροποποίηση ή διαρρύθμιση που αφορά ή θίγει τα κρηπιδώματα και τη χερσαία ζώνη των ιχθυοσκαλών (ν.δ. 420/1970, άρθρο 22 παρ. 3, π.δ. 422/1991 άρθρο 1 παρ. 3, ΦΕΚ 154 Α΄).
69. Η γνωμοδότηση για την παραχώρηση, μίσθωση και αναμίσθωση υδάτινων εκτάσεων για την ίδρυση, επέκταση και μετεγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιέργειας εντατικής ή ημιεντατικής μορφής των ιχθυοτρόφων υδάτων, καθώς και για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας τους.»

6. Στο άρθρο 75 παρ. ΙΙ του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων προστίθενται οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

« 26. Η πρόσληψη και αλλαγή επωνύμου, καθώς και η πρόσληψη πατρωνύμου και μητρωνύμου από παιδιά, που γεννήθηκαν χωρίς γάμο των γονέων τους ή είναι αγνώστων γονέων.
27. Ο εξελληνισμός του ονοματεπωνύμου Ελλήνων του εξωτερικού, ομογενών αλλοδαπών, που αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια και παλιννοστησάντων ομογενών, που έχουν την ελληνική ιθαγένεια.
28. Ο καθορισμός των χρονικών ορίων λειτουργίας καταστημάτων και επιχειρήσεων.
29. Η χορήγηση (από το δημοτικό συμβούλιο) αδειών ίδρυσης υπεραγορών λιανικού εμπορίου.
30. Η χορήγηση (με απόφαση δημοτικού συμβουλίου) άδειας άσκησης υπαίθριου πλανόδιου εμπορίου και ο καθορισμός του ανώτατου αριθμού των αδειών αυτών στο δήμο, καθώς και η συγκρότηση (με απόφαση δημάρχου) της Επιτροπής Υπαίθριου Πλανόδιου Εμπορίου.
31. Η έγκριση (με απόφαση δημοτικού συμβουλίου) της λειτουργίας Κυριακάτικων Αγορών, καθώς και η χορήγηση άδειας συμμετοχής στις αγορές αυτές.
32. Η έκδοση αποφάσεων για την ίδρυση, τη μετακίνηση, τη διάλυση και τον καθορισμό του τρόπου της εν γένει λειτουργίας Λαϊκών Αγορών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία περιλαμβανομένης της χορήγησης επαγγελματικών και παραγωγικών αδειών, καθώς και κάθε άλλου συναφούς αντικειμένου, εκτός από την απόφαση τοποθέτησης των πωλητών στις Λαϊκές Αγορές, η οποία εκδίδεται

από το περιφερειακό συμβούλιο, ανά περιφερειακή ενότητα. Οι ανωτέρω αρμοδιότητες δεν αφορούν τους δήμους των Νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης.

33. Η συγκρότηση Επιτροπών για τον έλεγχο των πωλητών, παραγωγών και επαγγελματιών των Λαϊκών Αγορών.
34. Η εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων και πώλησης προϊόντων καπνού, καθώς και παραχώρησης του δικαιώματος εκμετάλλευσης κυλικείου καφενείου κατά τις διατάξεις του άρθρου 23 του ν.δ. 1044/1971, όπως ισχύει[16].
35. Η λήψη απόφασης σχετικά με τον καθορισμό των ωρών ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των φαρμακείων και φαρμακαποθηκών, καθώς και τον καθορισμό για κάθε έτος του αριθμού των φαρμακείων που διημερεύουν και διανυκτερεύουν.
36. Η παροχή άδειας σε πρόσωπο που διατηρεί κατάστημα πώλησης σκύλων ή γατών (μετά από έκθεση Κτηνιατρικής Αρχής), καθώς και σχετικής άδειας λειτουργίας του καταστήματος.
37. Η χορήγηση αδειών άσκησης επαγγέλματος κουρέα, κομμωτή, τεχνίτη περιποίησης χεριών και ποδιών, καθώς και η συγκρότηση σχετικής εξεταστικής επιτροπής και πειθαρχικού συμβουλίου[17].
38. Η χορήγηση άδειας λειτουργίας εκθέσεων βιβλίου κατ' άρθρο 17 του ν. 3377/2005, καθώς και ο σχετικός έλεγχος και η επιβολή κυρώσεων.
39. Η χορήγηση αδειών για την οργάνωση εκθέσεων (εκτός των διεθνών), η ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας τους και η εποπτεία αυτών.
40. Η χορήγηση αδειών καταλληλότητας εκθεσιακών χώρων στεγασμένων μόνιμα ή προσωρινά ή υπαίθριων ή μικτών.
41. Η δημιουργία χώρων στάθμευσης τροχοφόρων και με δυνατότητα μίσθωσης ακινήτων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
42. Η δυνατότητα παραχώρησης χρήσης δημοτικών ακινήτων ή η καταβολή του μισθώματος προς κάλυψη στεγαστικών αναγκών της πυροσβεστικής υπηρεσίας.»

---

16. Το στοιχείο 34 συμπληρώθηκε με την παρ. 10γ του άρθρου 44 του ν. 3979/2011.
17. Με την παρ. 3Α του άρθρου 51 του ν. 3905/2010, η αρμοδιότητα αυτή ασκείται από 1.7.2011. Μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία εξακολουθούν να ασκούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των οικείων περιφερειών.

Άρθρο 95
Άσκηση πρόσθετων αρμοδιοτήτων από τους δήμους

1. α) Από 1ης Ιανουαρίου 2011 ασκούνται, από τους δήμους, οι πρόσθετες αρμοδιότητες που τους απονέμονται, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 (υπ' αριθμούς 11 έως και 26), 2 (υπ' αριθμούς 15 έως και 28), 3 (υπ' αριθμούς Β7 έως και 25), 4, 5 (υπ' αριθμούς 1 έως και 7) και 6 του προηγούμενου άρθρου.
   Κατ' εξαίρεση ως χρόνος έναρξης άσκησης από τους δήμους της αρμοδιότητας της παρ. 4 υπ' αριθμ. 18 του προηγούμενου άρθρου, η οποία περιλαμβάνει κα τα μουσικά και καλλιτεχνικά γυμνάσια και λύκεια, ορίζεται η 1η Ιουλίου 2011[18].
   β) Η έναρξη άσκησης των λοιπών πρόσθετων αρμοδιοτήτων που περιλαμβάνονται στις παραγράφους 1 (υπ' αριθμούς 27 έως και 29), 2 (υπ' αριθμούς 29 έως και 39), 3 (υπ' αριθμούς Β26 έως και 34) και 5 (υπ' αριθμούς 8 έως 69) του προηγούμενου άρθρου πραγματοποιείται από την 1η Ιανουαρίου 2013.
   Πριν την προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου και κατ' εξαίρεση των κειμένων διατάξεων, οι δήμοι δύνανται να εγγράφουν στον προϋπολογισμό τους πιστώσεις και να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις, που αφορούν την άσκηση της αρμοδιότητας της παραγράφου 4 υπ' αριθμ. 18 του προηγούμενου άρθρου για το σχολικό έτος 20112012[19].
2. Αν σε δήμους του ίδιου νομού, δεν υφίστανται υπηρεσίες, με επάρκεια υλικοτεχνικής υποδομής και προσωπικού, προς άσκηση των πρόσθετων αρμοδιοτήτων που απονέμονται σε αυτούς με το άρθρο 94, περιλαμβανομένων και των τεχνικών υπηρεσιών, για τις σχετικές αρμοδιότητες παρέχεται, υποχρεωτικώς, διοικητική υποστήριξη από το δήμο της έδρας του νομού ή από άλλο εγγύτερο δήμο, όπως αυτός ορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, η οποία εκδίδεται μέχρι 31.10.2010. Για την έκδοση της προηγούμενης απόφασης, σχετικά με τον προσδιορισμό του εγγύτερου δήμου, απαιτείται προηγούμενη εισήγηση του δήμου που θα εξυπηρετηθεί διοικητικά, η οποία παρέχεται εντός μηνός αφότου ζητηθεί. Αποφασιστικές ή γνωμοδοτικές αρμοδιότητες, οι οποίες προβλέ-

18. Το εδάφιο αυτό προστέθηκε στο τέλος της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 95 με την παρ. 10η του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.
19. Η περίπτωση β΄ συμπληρώθηκε με την παρ. 10 του άρθρου 58 του ν. 3966/2011.

ονται από την κείμενη νομοθεσία για τα μονομελή ή συλλογικά αιρετά όργανα ασκούνται από τον οικείο δήμο.

3. Ο δήμος της έδρας του νομού παρέχει, επίσης, διοικητική υποστήριξη για την έκδοση οικοδομικών αδειών. Εάν η οικεία αρμοδιότητα έχει απονεμηθεί με σχετικό προεδρικό διάταγμα, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 61 του ν. 947/1979 (ΦΕΚ 69 Α΄) σε άλλους δήμους του ίδιου νομού, οι δήμοι αυτοί εξακολουθούν να την ασκούν.
4. Η διοικητική υποστήριξη για την άσκηση των αρμοδιοτήτων των προηγούμενων παραγράφων από το δήμο της έδρας του νομού παρέχεται μέχρι 31.12.2012. Μέχρι την ίδια ημερομηνία οι λοιποί δήμοι του ίδιου νομού υποχρεούνται να έχουν οργανώσει αντίστοιχες υπηρεσιακές μονάδες.
5. Σε όσους δήμους λειτουργούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων με αρμοδιότητες της παραγράφου 1α του παρόντος οι υπηρεσίες αυτές καταργούνται και οι αρμοδιότητές τους, από 1.1.2011, ασκούνται από τους αντίστοιχους δήμους.

   Η στελέχωση των οικείων υπηρεσιών των ανωτέρω δήμων γίνεται με μετάταξη των υπαλλήλων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που υπηρετούν στις καταργούμενες κατά το προηγούμενο εδάφιο υπηρεσίες. Το προσωπικό τους μετατάσσεται στον αντίστοιχο δήμο, όπου λειτουργούσε η καταργούμενη αποκεντρωμένη νομαρχιακή υπηρεσία, με ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας που ορίζεται στις παραγράφους 1 έως και 7 του άρθρου 257 του παρόντος νόμου.
6. α) Μέχρι 31.12.2012 οι αρμοδιότητες της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου εξακολουθούν να ασκούνται από την περιφέρεια.

   β) Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, προβλέπεται η ολική ή μερική κατάργηση των υπηρεσιακών μονάδων της περιφέρειας, που ασκούσαν τις αρμοδιότητες, οι οποίες μεταβιβάζονται στους δήμους από 1.1.2013, σύμφωνα με την παρ.1 β΄ του παρόντος άρθρου, καθώς και των αντίστοιχων οργανικών τους θέσεων.

   Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα ρυθμίζεται η μετάταξη του προσωπικού των περιφερειών, που κατείχε τις οργανικές θέσεις του προηγούμενου εδαφίου οι οποίες καταργούνται, κατ' ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας, η οποία ορίζεται στις παραγράφους 2, 3, 5, 6 και 7 του άρθρου 257 του παρόντος νόμου, καθώς και η απόδοση των ανάλογων οικονομικών

πόρων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων, που μεταβιβάζονται.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται κάθε ειδικό, τεχνικό και λεπτομερειακό ζήτημα, το οποίο σχετίζεται με την άσκηση των πρόσθετων αρμοδιοτήτων, την παροχή διοικητικής υποστήριξης και τη μεταφορά εξοπλισμού από τις υπηρεσίες που ασκούσαν αρμοδιότητες μεταβιβαζόμενες στους δήμους.

Άρθρο 96
Συμμετοχή δήμων σε προγράμματα

Οι δήμοι και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου αυτών, ύστερα από απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του ή του οικείου οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου, μπορούν να συμμετέχουν και να συγχρηματοδοτούν την κατάρτιση και εκτέλεση οποιασδήποτε κατηγορίας προγραμμάτων και μέτρων, εφόσον οι δράσεις τους, ανεξαρτήτως εάν συνάπτονται με αρμοδιότητες των δήμων, συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική πρόνοια και συνοχή, την περιβαλλοντική προστασία και την εν γένει βελτίωση της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας.

Άρθρο 97
Υπηρεσιακές μονάδες δήμων

Οι συνιστώμενοι δια του παρόντος δήμοι και στο πλαίσιο κατάρτισης των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας και της Συγκρότησης των υπηρεσιών τους, σύμφωνα με το άρθρο 10 του κυρωτικού νόμου 3584/2007 (ΦΕΚ 143 Α΄), υποχρεούνται μέχρι 31.12.2012 να περιλάβουν, στους ανωτέρω οργανισμούς, και υπηρεσιακές μονάδες με τα ακόλουθα αντικείμενα:

α) Προγραμματισμού και Ανάπτυξης
β) Οικονομική υπηρεσία
γ) Τεχνική υπηρεσία
δ) Τεχνολογίας, Πληροφορικής και Επικοινωνιών
ε) Διαφάνειας στ) Νομικής υποστήριξης
ζ) Διοίκησης – Διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού
η) Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτικών Ισότητας των Φύλων
θ) Περιβάλλοντος – Πολιτικής Προστασίας
ι) Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού, Νέας Γενιάς και

ια) Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Αλιείας, εφόσον ασκούνται αντίστοιχες αρμοδιότητες.

Άρθρο 98
Διοικητική βοήθεια

1. Οι δήμοι συνιστούν ειδικό αυτοτελές γραφείο το οποίο υπάγεται απευθείας στον δήμαρχο, για την παροχή διοικητικής βοήθειας σε άτομα που έχουν αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις υπηρεσίες τους ή στα αρμόδια Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.).
2. Στο ανωτέρω γραφείο τοποθετούνται και υπηρετούν, με απόφαση του δημάρχου, υπάλληλοι, οι οποίοι έχουν τις απαιτούμενες γνώσεις και ανάλογη διοικητική εμπειρία, προς παροχή κατ' οίκον εξυπηρέτησης των δημοτών της προηγούμενης παραγράφου, ως «δημοτικοί ανταποκριτές», για το σύνολο των αρμοδιοτήτων του.
3. Ο δήμος, δια του ειδικού γραφείου της παραγράφου 1 και οι υπηρετούντες σε αυτό υπάλληλοι συνεργάζονται με τα αντίστοιχα Κ.Ε.Π. και αξιοποιούν την εθελοντική προσφορά δημοτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ - ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Άρθρο 99
Συμβάσεις διαδημοτικής ή διαβαθμιδικής συνεργασίας

1. Δήμοι της ίδιας περιφέρειας ή όμοροι δήμοι μπορούν να συνάπτουν μεταξύ τους συμβάσεις, με τις οποίες αναλαμβάνουν την άσκηση αρμοδιότητας για λογαριασμό τους ή την υποστήριξη της άσκησής της. Στις συμβάσεις αυτές μπορεί να συμμετέχει και νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου του δήμου που αναλαμβάνει την αρμοδιότητα ή σύνδεσμος στον οποίον μετέχει ο δήμος που αναλαμβάνει την αρμοδιότητα. Οι συμβάσεις αυτές καλούνται «συμβάσεις διαδημοτικής συνεργασίας».

2. Δήμοι της ίδιας περιφέρειας και η οικεία περιφέρεια μπορούν να συνάπτουν μεταξύ τους συμβάσεις συνεργασίας, με τις οποίες αναλαμβάνουν την άσκηση αρμοδιότητας ή την υποστήριξη της άσκησής της, για λογαριασμό ενός ή περισσοτέρων των συμβαλλόμενων μερών. Στις συμβάσεις αυτές μπορεί να συμμετέχει και νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή σύνδεσμος στον οποίο μετέχει ο φορέας που αναλαμβάνει την αρμοδιότητα. Οι συμβάσεις αυτές καλούνται «συμβάσεις διαβαθμιδικής συνεργασίας».

3. Στις συμβάσεις των δύο προηγούμενων παραγράφων ορίζεται, ιδίως, ο τρόπος άσκησης της ανατιθέμενης αρμοδιότητας ή υποστήριξης της άσκησής της και οι υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών, και ειδικότερα:
   α) Ο σκοπός και η διάρκεια της σύμβασης.
   β) Η διάθεση του προσωπικού των συμβαλλομένων ή η σύσταση θέσεων προσωπικού ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) του φορέα που αναλαμβάνει την άσκηση της αρμοδιότητας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
   γ) Η διάθεση μηχανολογικού εξοπλισμού, οχημάτων και άλλων τεχνικών μέσων ή ακινήτων και εγκαταστάσεων για την εξυπηρέτηση του σκοπού της σύμβασης.
   δ) Τα ποσά χρηματοδότησης των επενδυτικών και των λειτουργικών δαπανών για την εφαρμογή της σύμβασης. Τα έσοδα αυτά μπορούν να προέρχονται από τέλη, δικαιώματα και εισφορές, τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (Κ.Α.Π.), τη Συλλογική Απόφαση Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Σ.Α.Τ.Α.) ή τα Αναπτυξιακά Προγράμματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

ε) Το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής της σύμβασης.
στ) Το όργανο παρακολούθησης της εφαρμογής της σύμβασης.

4. Οι προβλεπόμενες στη σύμβαση δαπάνες εγγράφονται ως υποχρεωτικές στους προϋπολογισμούς των συμβαλλόμενων φορέων και αποδίδονται στον αναλαμβάνοντα την αρμοδιότητα φορέα.
5. Τα χρησιμοποιούμενα τεχνικά μέσα και εγκαταστάσεις μπορεί να φέρουν ως διακριτικό τον τίτλο «Διαδημοτική Συνεργασία ..... » ή «Διαβαθμιδική Συνεργασία……», αντίστοιχα, που συμπληρώνεται με τα ονόματα των συμβαλλόμενων φορέων ή με άλλο όνομα δηλωτικό της γεωγραφικής ενότητας των φορέων αυτών.
6. Οι αποφάσεις των οικείων συμβουλίων για την έγκριση συμβάσεων διαδημοτικής ή διαβαθμιδικής συνεργασίας λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών εκάστου.
7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μπορεί να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 100
Προγραμματικές συμβάσεις

1. α. Για τη μελέτη και εκτέλεση έργων και προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών κάθε είδους, οι δήμοι, οι περιφέρειες, οι σύνδεσμοι δήμων, οι Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και η Ένωση Περιφερειών, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα οποία συνιστούν ή στα οποία συμμετέχουν οι προαναφερόμενοι φορείς, καθώς και Ν.Π.Ι.Δ. στα οποία συμμετέχουν ή συνιστούν η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και η Ένωση Περιφερειών, οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, τα δημοτικά και περιφερειακά ιδρύματα, καθώς και κοινωφελή ιδρύματα και κληροδοτήματα και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, στα οποία περιλαμβάνονται και τα τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με το Δημόσιο, μεταξύ τους ή και με φορείς του δημόσιου τομέα της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982, μεμονωμένα ή από κοινού. Στις προγραμματικές συμβάσεις, που μετέχει το Δημόσιο, μπορεί να εκπροσωπείται και από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην οποία εκτελείται η προγραμματική σύμβαση. Οι ανω-

τέρω συμβάσεις υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.

β. Στις προγραμματικές συμβάσεις επιτρέπεται και η συμμετοχή επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α., σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) με οποιαδήποτε νομική μορφή και αν λειτουργούν, των Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης, επιμελητηρίων, επιστημονικών φορέων δημοσίου δικαίου, Ερευνητικών Πανεπιστημιακών Ινστιτούτων (Ε.Π.Ι.), συνεταιρισμών, ενώσεων συνεταιρισμών και εργοδοτικών και εργατοϋπαλληλικών ενώσεων. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί να επιτρέπεται και η συμμετοχή τραπεζών και πιστωτικών ιδρυμάτων.

γ. Είναι επιτρεπτή η σύναψη προγραμματικών συμβάσεων μεταξύ των φορέων της περίπτωσης α΄ και κοινωφελών ιδρυμάτων, καθώς και κληροδοτημάτων που επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς. Κατά την εκτέλεση των προγραμματικών συμβάσεων που συνάπτουν, θεωρούνται φορείς κατασκευής του έργου κατά την έννοια του άρθρου 3 του ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23 Α΄), όπως ισχύει, και εκτελούν τις συμβάσεις αυτές με τα προβλεπόμενα στις περιπτώσεις ε΄, στ΄ και ζ΄ του ίδιου άρθρου όργανα και υπηρεσίες που συνιστούν με αποφάσεις των διοικητικών τους συμβουλίων.

2. α. Στις προγραμματικές συμβάσεις απαραίτητα ορίζονται το αντικείμενο της σύμβασης, ο σκοπός και το περιεχόμενο των μελετών, των έργων, των προγραμμάτων ή των υπηρεσιών, ο προϋπολογισμός τους, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης, οι πόροι από τους οποίους θα καλυφθούν οι αναλαμβανόμενες οικονομικές υποχρεώσεις και η διάρκεια της σύμβασης.

Επίσης ορίζεται το όργανο παρακολούθησης της εφαρμογής της και οι αρμοδιότητές του, καθώς και ρήτρες σε βάρος του συμβαλλομένου που παραβαίνει τους όρους της προγραμματικής σύμβασης.

β. Με την προγραμματική σύμβαση επίσης ορίζεται ο συμβαλλόμενος, στον οποίο μπορεί να ανατεθεί η διαχείριση, εκμετάλλευση και συντήρηση των έργων του προγράμματος μετά την ολοκλήρωσή του, εφόσον προβλέπεται αντίστοιχο στάδιο.

γ. Αν ο συμβαλλόμενος σε προγραμματική σύμβαση αναθέσει σε τρίτον τη διαχείριση, εκμετάλλευση και συντήρηση των έργων αυτών, η ανά-

θεση γίνεται σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει τον κατά τη σύμβαση υπόχρεο συμβαλλόμενο.

3. Οι συμβαλλόμενοι φορείς για την εκτέλεση των προγραμματικών συμβάσεων μπορεί να χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων μέσω προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται αμιγώς από εθνικούς πόρους, τον Τακτικό Προϋπολογισμό ή άλλα εθνικά ή περιφερειακά προγράμματα, καθώς και από τους προϋπολογισμούς των συμβαλλόμενων φορέων. Είναι δυνατή η χρηματοδότηση των συμβαλλομένων και από φορείς του δημόσιου τομέα που δεν μετέχουν στην προγραμματική σύμβαση.
4. Για την εκτέλεση των προγραμματικών συμβάσεων και στο πλαίσιο των συμφωνούμενων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλόμενων οργανισμών και φορέων, επιτρέπεται η απασχόληση προσωπικού του ενός συμβαλλομένου στον άλλον, καθώς και η παραχώρηση της χρήσης ακινήτων, εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και μέσων.
5. Εφόσον τα προβλεπόμενα στην προγραμματική σύμβαση έργα, προγράμματα και υπηρεσίες είναι πολιτιστικού χαρακτήρα, όπως η ανάδειξη, προστασία και συντήρηση μνημείων, οι παρεμβάσεις σε διατηρητέα ή παραδοσιακά κτίρια και οικισμούς, η διάσωση και διάδοση στοιχείων του πολιτισμού, η ανέγερση και λειτουργία χώρων πολιτισμικών λειτουργιών, η υποστήριξη δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων που αφορούν την επιστήμη, τα γράμματα και τις τέχνες, συμμετέχει, ως συμβαλλόμενος, το Υπουργείο Πολιτισμού. Η προγραμματική σύμβαση καλείται «προγραμματική σύμβαση πολιτισμικής ανάπτυξης». Το τέλος ανταποδοτικού χαρακτήρα που μπορεί να επιβληθεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, για τη χρηματοδότηση έργων, εργασιών, προγραμμάτων και υπηρεσιών της προγραμματικής σύμβασης, καλείται «Πολιτιστικό Τέλος».
6. Δήμοι, σύνδεσμοι, περιφέρειες και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού μπορούν να συμβάλλονται μεταξύ τους για την παροχή υπηρεσιών με αντικείμενο τη βεβαίωση και είσπραξη τελών, δικαιωμάτων, εισφορών και προστίμων. Στις περιπτώσεις αυτές, οι αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων των συμβαλλόμενων φορέων για τη συμμετοχή τους σε συγκεκριμένη σύμβαση, λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών τους. Οι συμβαλλόμενοι φορείς μπορεί να χρηματοδοτούνται για την εκτέλεση των συμβάσεων της παραγράφου αυτής και από τον Κρατικό Προϋπολο-

γισμό ή το πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων ή τους προϋπολογισμούς άλλων φορέων του δημόσιου τομέα[1].

Άρθρο 101
Δίκτυα δήμων και περιφερειών

1. Δύο ή περισσότεροι δήμοι ή δήμοι και περιφέρειες, με κοινά χαρακτηριστικά, μπορούν να συνιστούν δίκτυα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 219 και 220 του Κ.Δ.Κ., με τη μορφή αστικής εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του άρθρου 741 του Α.Κ.. Σκοπός του δικτύου είναι η ανάδειξη των κοινών χαρακτηριστικών, η διαμόρφωση, η άσκηση και η υποστήριξη των πολιτικών που συνδέονται με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των μελών του δικτύου.

2. Τα ανωτέρω δίκτυα συνιστώνται με αποφάσεις των οικείων συμβουλίων των συμμετεχόντων Ο.Τ.Α. και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 267 του Κ.Δ.Κ., όπως ισχύει και το άρθρο 741 του Α.Κ.. Στα δίκτυα αυτά μπορούν να συμμετέχουν και αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α.. [2]

3. Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των σκοπών του δικτύου δύνανται να συμμετέχουν σε αυτό κοινωνικοί φορείς με σκοπούς αντίστοιχους αυτών του δικτύου, καθώς και πανεπιστημιακά ή ερευνητικά ιδρύματα.

4. Με το καταστατικό τους καθορίζονται οι πόροι, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελών, η διοίκησή τους και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οργάνωση και τη λειτουργία τους.

Άρθρο 102
Ιδρύματα - νομικά πρόσωπα δήμων και κοινοτήτων που συνενώνονται

1. Τα ιδρύματα και τα δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που έχουν συσταθεί από δήμο ή κοινότητα που συνενώνεται, πε-

---

1. Η παρ. 5 του άρθρου 12 του ν. 4019/2011 (ΦΕΚ 216 Α΄) ορίζει ότι: «Οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις ως συμβαλλόμενοι μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με αντισυμβαλλόμενους το Δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και τους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, για την υλοποίηση δράσεων που αναφέρονται στους καταστατικούς σκοπούς των αντισυμβαλλομένων, τηρουμένων, κατά τα λοιπά, των αναφερομένων στο άρθρο 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87)».
2. Οι παρ.1 και 2 αντικαταστάθηκαν με την παρ.7 του άρθρου 8 του ν.4071/2012.

ριέρχονται αυτοδικαίως στο νέο δήμο από την έναρξη λειτουργίας του.

2. Οι δήμοι που προκύπτουν από συνένωση υπεισέρχονται αυτοδικαίως από την έναρξη της λειτουργίας τους στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις των συνενούμενων δήμων ή κοινοτήτων, ως προς τα ιδρύματα και τα δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Στα εν λόγω δικαιώματα και τις υποχρεώσεις περιλαμβάνονται και όσα προκύπτουν από συμβάσεις μίσθωσης έργου και εργασίας ορισμένου χρόνου, μέχρι τη λήξη τους.
3. Το μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό των δημοτικών και κοινοτικών ιδρυμάτων και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που περιέρχονται αυτοδικαίως στο νέο δήμο, καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό των αυτών ιδρυμάτων και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου με την ίδια σχέση εργασίας.

Άρθρο 103
Σύσταση - Συγχώνευση νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου

1. Κάθε δήμος μπορεί να συνιστά ή να έχει:
   α) Έως δύο (2) νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ένα για τους τομείς αρμοδιοτήτων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης και παιδείας και ένα για τους τομείς πολιτισμού, αθλητισμού και περιβάλλοντος, όπως αυτοί προβλέπονται στο άρθρο 75 του ν. 3463/2006, όπως ισχύει. Εάν ο δήμος διαθέτει κοινωφελή επιχείρηση τότε μπορεί να έχει έως ένα (1) νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου.
   Στους δήμους με πληθυσμό άνω των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) κατοίκων, μπορεί να λειτουργούν έως δύο
   (2) νομικά πρόσωπα για καθέναν από τους τομείς αρμοδιοτήτων που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο.
   β) Ένα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου για τη διοίκηση και διαχείριση ζώνης λιμένα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
2. Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που περιέρχονται στο νέο δήμο σύμφωνα με το ανωτέρω άρθρο, συγχωνεύονται υποχρεωτικά σε ένα νομικό πρόσωπο για καθέναν από τους τομείς αρμοδιότητας που προβλέπονται στην περίπτωση α΄ της προηγούμενης παραγράφου.
   Ειδικά για τις σχολικές επιτροπές, αυτές συγχωνεύονται σε δύο νομικά πρόσωπα, ένα για τις σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας και ένα για τις σχολικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στους δήμους με

πληθυσμό άνω των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) κατοίκων μπορεί να συσταθούν αντίστοιχες σχολικές επιτροπές για καθεμία δημοτική κοινότητα. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη λειτουργία των σχολικών επιτροπών, την κατανομή των πιστώσεων, τον τρόπο και τη διαδικασία πραγματοποίησης, δικαιολόγησης και ελέγχου των πάσης φύσεως εσόδων και εξόδων, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ύστερα από αίτηση του οικείου δημοτικού συμβουλίου, επιτρέπεται να διατηρηθούν ως αυτοτελή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου δήμων εκείνα των οποίων η δραστηριότητα από πλευράς ευρύτερης αναγνώρισης, εξειδικευμένου αντικειμένου, μακροχρόνιας απόδοσης έργου και γενικότερης καταξίωσης της προσφοράς τους δικαιολογεί την ανωτέρω διατήρηση.
   Για την υποβολή του αιτήματος απαιτείται απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου που λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του, στην οποία αιτιολογείται ειδικά η συνδρομή των προϋποθέσεων του προηγούμενου εδαφίου.
4. Με απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την εγκατάσταση των νέων δημοτικών αρχών ορίζονται το όνομα, ο σκοπός, η διοίκηση, η περιουσία και οι πόροι του νομικού προσώπου που προκύπτει από τη συγχώνευση. Η πράξη αυτή μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου νομιμότητας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως από τον οικείο δήμο. Στην ίδια συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου ορίζεται το διοικητικό συμβούλιο του νομικού προσώπου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 240 του ν. 3463/2006, όπως ισχύει. Μέχρι τη δημοσίευση της ανωτέρω απόφασης του δημοτικού συμβουλίου παρατείνεται αυτοδικαίως η θητεία των μελών των διοικητικών συμβουλίων των νομικών προσώπων που περιέρχονται στο νέο δήμο.
5. Από τη δημοσίευση της ανωτέρω απόφασης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, το νέο νομικό πρόσωπο που δημιουργείται, υποκαθιστά αυτοδικαίως τα νομικά πρόσωπα που συγχωνεύθηκαν σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους στα οποία περιλαμβάνονται και όσα προκύπτουν από συμβάσεις έργου ή εργασίας ορισμένου χρόνου μέχρι τη λήξη τους, εξομοιούμενο με καθολικό διάδοχο. Οι εκκρεμείς δίκες, στις οποίες διάδικα μέρη είναι νομικά πρόσωπα που συγχωνεύθηκαν, συνεχίζονται αυτοδικαίως από το νέο νομικό πρόσωπο, χωρίς να απαιτείται ειδική δι-

αδικαστική πράξη συνέχισης για καθένα από τα νομικά πρόσωπα που συγχωνεύθηκαν.

6. Στην περιφέρεια του νέου δήμου είναι δυνατόν να λειτουργούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες, υπό μορφή παραρτημάτων των ανωτέρω νομικών προσώπων για την καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων. Στις υπηρεσίες αυτές, εφόσον οι παρεχόμενες λειτουργίες είναι κοινωνικού χαρακτήρα, όπως φροντίδα παιδιών, ηλικιωμένων, αθλητικές ή πολιτιστικές δραστηριότητες, συγκροτούνται, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου, αντίστοιχες άμισθες επιτροπές, στις οποίες συμμετέχουν τουλάχιστον δύο (2) εκπρόσωποι των χρηστών των παρεχόμενων υπηρεσιών και ο προϊστάμενος, και εάν δεν υπάρχει, ο οριζόμενος από τον πρόεδρο του Δ.Σ. του νομικού προσώπου υπάλληλος της αποκεντρωμένης υπηρεσίας, ως πρόεδρος. Οι επιτροπές αυτές εισηγούνται για την καλύτερη λειτουργία, διαπιστώνουν τυχόν προβλήματα που δημιουργούνται στη λειτουργία της υπηρεσίας και διατυπώνουν σχετικές προτάσεις στο διοικητικό συμβούλιο του νομικού προσώπου για την καλύτερη εξυπηρέτηση των παρεχόμενων υπηρεσιών.
7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μπορεί να εκδίδεται πρότυπος κανονισμός λειτουργίας των ως άνω νομικών προσώπων και των αποκεντρωμένων υπηρεσιών τους, ανά κατηγορία παρεχόμενων υπηρεσιών, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας.
8. Το μόνιμο προσωπικό, το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, οι νομικοί σύμβουλοι, καθώς και οι δικηγόροι με σχέση έμμισθης εντολής, των νομικών προσώπων που συγχωνεύονται, καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό και παρέχει τις υπηρεσίες του στο νέο νομικό πρόσωπο που προκύπτει από τη συγχώνευση, με την ίδια σχέση εργασίας και έμμισθης εντολής.
9. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη δημοσίευση της απόφασης συγχώνευσης, θεσπίζεται ο οργανισμός εσωτερικής υπηρεσίας του νομικού προσώπου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3584/2007, όπως ισχύει.
10. Το μόνιμο προσωπικό κατατάσσεται σε αντίστοιχες οργανικές θέσεις κατά κατηγορία και κλάδο, το δε προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου κατατάσσεται σε προσωρινές προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης εκπαιδευτικής βαθμίδας και ειδικότητας, οι οποίες συνιστώνται στον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας του νομικού προσώπου

και καταργούνται κατά την αποχώρηση του υπαλλήλου. Η κατάταξη γίνεται με απόφαση του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

11. Το προσωπικό των νομικών προσώπων μπορεί να αποσπάται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου και γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του νομικού προσώπου, είτε σε άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου του οικείου δήμου είτε σε υπηρεσία του δήμου, είτε σε ίδρυμα αυτού[3] κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων, και χωρίς να απαιτείται υποβολή σχετικής αίτησης. Στο ανωτέρω προσωπικό μπορεί να ανατίθενται παράλληλα καθήκοντα. Η μισθοδοσία του αποσπασμένου προσωπικού βαρύνει τον φορέα υποδοχής.

12. Τα ιδρύματα δεν υπάγονται στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου, εκτός της ανωτέρω παραγράφου.[4]

Άρθρο 104
Σύνδεσμοι Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης που συνενώνονται

1. Ο σύνδεσμος στον οποίο συμμετέχουν δήμοι ή κοινότητες που συνενώνονται σε νέο δήμο, καταργείται αυτοδικαίως από την έναρξη λειτουργίας του νέου δήμου, αν η περιοχή της αρμοδιότητας του δήμου αυτού είναι η ίδια ή μεγαλύτερη από την εδαφική περιφέρεια του συνδέσμου. Την εκπλήρωση του σκοπού για τον οποίο είχε συσταθεί ο σύνδεσμος, αναλαμβάνει και συνεχίζει ο νέος δήμος, ο οποίος καθίσταται καθολικός διάδοχος σε όλη την κινητή και ακίνητη περιουσία και υπεισέρχεται αυτοδικαίως σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του συνδέσμου, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν συμβάσεων μίσθωσης έργου ή ορισμένου χρόνου μέχρι τη λήξη τους. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται από το νέο δήμο χωρίς καμία ειδικότερη διατύπωση.
2. Το μόνιμο προσωπικό, το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, καθώς και οι δικηγόροι με σχέση έμμισθης εντολής του συνδέσμου μεταφέρεται αυτοδικαίως, με την ίδια σχέση εργασίας και παροχής υπηρεσιών στο νέο δήμο από την έναρξη της λειτουργίας του και κατατάσσεται σε αντίστοιχες κενές οργανικές θέσεις κατά κατηγορία και

3. Οι λέξεις «είτε σε ίδρυμα αυτού» προστέθηκαν με την παρ.15α του άρθρου 12 του ν.4071/2012.
4. Οι λέξεις «εκτός της ανωτέρω παραγράφου» προστέθηκαν με την παρ.15β του άρθρου 12 του ν.4071/2012.

κλάδο ή σε προσωποπαγείς θέσεις του δήμου. Η απόφαση κατάταξης του προσωπικού σε κενές οργανικές θέσεις ή σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις εκδίδεται από το αρμόδιο προς διορισμό όργανο και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Το προσωπικό που μεταφέρεται στο δήμο μπορεί να διατηρήσει το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς, στο οποίο υπαγόταν πριν από την κατάταξή του στο νέο δήμο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 17 του άρθρου 4 του ν. 3513/2006, όπως ισχύει.

4.α. Εντός των διοικητικών ορίων κάθε περιφέρειας και υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 6 οι σύνδεσμοι και οι ανώνυμες εταιρείες που έχουν συσταθεί ως ΦΟ.Δ.Σ.Α. ή άλλες επιχειρήσεις και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Ο.Τ.Α. που ασκούν αρμοδιότητες ΦΟ.Δ.Σ.Α. κατά το μέρος που ασκούν αντίστοιχες αρμοδιότητες, συγχωνεύονται σε ενιαίο σύνδεσμο, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 6, στον οποίο συμμετέχουν υποχρεωτικά οι δήμοι όλων των διαχειριστικών ενοτήτων της περιφέρειας, σύμφωνα και με τη διάταξη του άρθρου 30 του ν. 3536/2007. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δήμοι ασκούν αρμοδιότητες ΦΟ.Δ.Σ.Α. και διαχειρίζονται εγκαταστάσεις προσωρινής αποθήκευσης, επεξεργασίας και διάθεσης στερεών αποβλήτων, η διαχείριση αυτή ανατίθεται στον ενιαίο σύνδεσμο. [5]

β. Εντός ενός μηνός από την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 6 του παρόντος, εκδίδεται πράξη του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στην οποία αναφέρονται οι συγχωνευόμενοι φορείς της προηγούμενης παραγράφου, η επωνυμία του νέου συνδέσμου, η διοίκηση, η έδρα, η διάρκεια και οι πόροι αυτού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Εντός δεκαπενθημέρου από τη δημοσίευση της ανωτέρω πράξης, τα οικεία δημοτικά συμβούλια ορίζουν τους εκπροσώπους τους στο διοικητικό συμβούλιο του νέου ΦΟ.Δ.Σ.Α.. Η θητεία των διοικητικών συμβουλίων των υπό συγχώνευση φορέων παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι τη συγκρότηση του διοικητικού συμβουλίου του νέου ΦΟ.Δ.Σ.Α.[6]

5. Από τη δημοσίευση της ανωτέρω πράξης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ο νέος σύνδεσμος που δημιουργείται καθίσταται καθολικός διάδοχος σε όλη την κινητή και ακίνητη περιουσία των φορέων της παρα-

5. Για τους ΦΟΔΣΑ βλ. τις εκτεταμένες ρυθμίσεις των άρθρων 13-17 του ν.4071/2012.
6. Η παρ. 4 αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 55 του ν. 3979/2011.

γράφου 4α[7] των συνδέσμων που συγχωνεύονται και υπεισέρχεται, αυτοδικαίως, σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτών, στα εν λόγω δε δικαιώματα και υποχρεώσεις περιλαμβάνονται και όσα προκύπτουν από συμβάσεις έργου εξομοιούμενος με καθολικό διάδοχο. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται από το νέο σύνδεσμο, χωρίς να διακόπτονται και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μέχρι 30 Ιουνίου 2011, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, ρυθμίζεται η διαδικασία συγχώνευσης των φορέων της παραγράφου 4α, η διοίκηση του νέου ΦΟ.Δ.Σ.Α., η έδρα, η χρονική του διάρκεια, ο τρόπος καθορισμού του ύψους των ετήσιων εισφορών των δήμων, σε συνάρτηση με την αποτίμηση των τυχόν περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων φορέων, καθώς και η διαδικασία ανάθεσης της διαχείρισης των εγκαταστάσεων που ορίζονται στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4α΄.

   Με το ανωτέρω διάταγμα στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων και Βορείου και Νοτίου Αιγαίου μπορεί να καθορίζεται διαφορετική χωρική αρμοδιότητα των νέων ΦΟ.Δ.Σ.Α..

   Σε περίπτωση κατά την οποία τα όρια της χωρικής αρμοδιότητας συμπίπτουν με τα όρια ενός δήμου, ο ΦΟ.Δ.Σ.Α. λειτουργεί ως Ν.Π.Δ.Δ. του δήμου[8].

7. Το μόνιμο προσωπικό καθώς και εκείνο με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των φορέων της παραγράφου 4α[9] που συγχωνεύονται, καθίσταται αυτοδικαίως με την ίδια σχέση εργασίας προσωπικό του νέου συνδέσμου που προκύπτει από τη συγχώνευση με την ίδια σχέση εργασίας. Συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου που βρίσκονται σε ισχύ, συνεχίζονται από το νέο σύνδεσμο μέχρι τη λήξη τους.

8. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται μέσα σε ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση της πράξης του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης[10], καθορίζεται το αναγκαίο προσωπικό για

---

7. Η παρ. 5 τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 55 του 3979/2011.
8. Η παρ. 6 αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 55 του 3979/2011.
9. Η παρ. 7 τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 55 του 3979/2011.
10. Οι λέξεις «δημοσίευση της πράξης του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης»

την κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών του συνδέσμου, προκειμένου να προβλεφθούν οι αντίστοιχες θέσεις στον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας του. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση της συγχώνευσης, ψηφίζεται ο οργανισμός εσωτερικής υπηρεσίας του συνδέσμου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3584/2007, όπως ισχύει.

9. Το μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό των φορέων της παραγράφου 4α[11] που συγχωνεύονται ή λύονται σύμφωνα τις διατάξεις της παρ. 6 του παρόντος άρθρου περιλαμβανομένων και όσων απασχολούνται με σχέση έμμισθης εντολής, κατατάσσεται σε αντίστοιχες κενές οργανικές θέσεις κατά κατηγορία και κλάδο ή σε προσωρινές προσωποπαγείς θέσεις του συνδέσμου, οι οποίες καταργούνται κατά την αποχώρηση του υπαλλήλου. Η πράξη κατάταξης του προσωπικού εκδίδεται από το αρμόδιο προς διορισμό όργανο και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο χρόνος προϋπηρεσίας του ανωτέρω προσωπικού αναγνωρίζεται για όλες τις συνέπειες.

Άρθρο 105
Σύσταση διαβαθμιδικού συνδέσμου δήμων και περιφερειών

1. Ένας ή περισσότεροι δήμοι και η περιφέρεια στην οποία έχουν την έδρα τους οι δήμοι αυτοί, μπορούν, με απόφαση των δημοτικών τους συμβουλίων και του περιφερειακού συμβουλίου, να συστήσουν σύνδεσμο με ειδικό σκοπό την εκτέλεση έργων ή την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών ή την άσκηση αρμοδιοτήτων τους, καθώς και για το σχεδιασμό και την κατάρτιση προγραμμάτων και μεθόδων για την ανάπτυξη του ευρύτερου χώρου τους. Οι σύνδεσμοι αυτοί αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.
2. Η απόφαση των δημοτικών και περιφερειακών συμβουλίων, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών τους, περιέχει τον ειδικό σκοπό για τον οποίο ιδρύεται ο σύνδεσμος, τη χρονική διάρκεια και την έδρα του, καθώς και τις εισφορές που πρέπει να καταβάλλει κάθε χρόνο κάθε μέλος. Στην απόφαση σύστασης του Συνδέσμου αναφέρονται ρητά και οι υπηρεσίες για τις οποίες επιβάλλονται τέλη.
3. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,

---

προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 55 του ν. 3979/2011.

11. Η παρ. 9 τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 55 του 3979/2011.

που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αφού ο Ελεγκτής Νομιμότητας εξετάσει τη νομιμότητα των σχετικών αποφάσεων των συμβουλίων που αφορούν τη σύσταση του συνδέσμου, εγκρίνεται η απόφαση σύστασης. Με την ίδια πράξη, σε περίπτωση που υπάρχει διαφωνία των συμβουλίων, ορίζεται και η έδρα του συνδέσμου.

4. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μπορεί να γίνει υποχρεωτική για ένα δήμο η συμμετοχή σε σύνδεσμο, που έχει συσταθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, εφόσον συντρέχουν, αθροιστικά, οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
   α) αν στο σύνδεσμο μετέχουν τα δύο τρίτα (2/3) τουλάχιστον των δήμων της οικείας περιφέρειας,
   β) αν αποφασίσει τη συμμετοχή το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του και
   γ) εφόσον εξυπηρετείται το δημόσιο συμφέρον.
5. Η συμμετοχή νέου δήμου σε υφιστάμενο σύνδεσμο ή η αποχώρηση από αυτό μέλους του επιτρέπεται, αν το αποφασίσει το συμβούλιο του ενδιαφερόμενου δήμου και αποδεχθεί την απόφαση το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου με απόφασή του που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του. Αν το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου δεν αποδέχεται χωρίς ειδική αιτιολογία τη συμμετοχή στο σύνδεσμο ενός δήμου, η συμμετοχή αποφασίζεται από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αν οι ανάγκες των κατοίκων δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν διαφορετικά και δεν παρεμποδίζεται η εκπλήρωση του σκοπού του συνδέσμου. Το ίδιο ισχύει και για την αποχώρηση από το σύνδεσμο ενός δήμου.

Άρθρο 106
Διοίκηση

1. Ο διαβαθμιδικός σύνδεσμος διοικείται από το διοικητικό συμβούλιο, την εκτελεστική επιτροπή και τον πρόεδρό του.
2. Το διοικητικό συμβούλιο συγκροτείται από αιρετούς αντιπροσώπους του κάθε μέλους, που συμμετέχει, οι οποίοι εκλέγονται από τα δημοτικά και περιφερειακά συμβούλιά τους. Οι αντιπρόσωποι της περιφέρειας αποτελούν το 50% του αριθμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου του συνδέσμου. Το υπόλοιπο 50% αποτελείται από αντιπροσώπους των δήμων μελών του συνδέσμου, ανάλογα με τον πληθυσμό τους, με βάση τον πληθυ-

σμό του μικρότερου δήμου, που εκπροσωπείται με έναν αντιπρόσωπο.
Για τον υπολογισμό του αριθμού των μελών του συνδέσμου αυτής της μορφής, για τα θέματα διοίκησης, λειτουργίας και για τα λοιπά σχετικά θέματα εφαρμόζονται αναλόγως οι οικείες διατάξεις για τους συνδέσμους του Κ.Δ.Κ., όπως ισχύει.

Άρθρο 107
Επιχειρήσεις δήμων

1. Οι δήμοι μπορεί να έχουν μόνον:
   α) μία κοινωφελή επιχείρηση,
   β) μία δημοτική επιχείρηση ύδρευσης αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.),
   γ) μία επιχείρηση με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού, εφόσον λειτουργούσαν αντίστοιχες στους συνενούμενους δήμους[12], και
   δ) μία δημοτική ανώνυμη εταιρία του άρθρου 266 του Κ.Δ.Κ., εφόσον είχαν συσταθεί τέτοιες εταιρίες στους συνενούμενους δήμους.
2. Οι δήμοι δεν επιτρέπεται να συνιστούν ή να συμμετέχουν σε άλλες ανώνυμες εταιρείες, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, εκτός από εκείνες που είχαν συσταθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και υπό την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 194 αυτού[13].
3. Υφιστάμενες αστικές εταιρίες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα συνεχίζουν να λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 267 του Κ.Δ.Κ. και με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ.1 του άρθρου 111 του παρόντος.

Άρθρο 108
Επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού που συνενώνονται

1. Οι δήμοι που προκύπτουν από συνένωση υπεισέρχονται αυτοδικαίως

12. Με την παρ. 4 του άρθρου 51 του ν. 3905/2010, ορίζεται ότι: "Δημοτικές επιχειρήσεις με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού εξακολουθούν να λειτουργούν με το υφιστάμενο νομικό καθεστώς που τις διέπει μέχρι 30.6.2011". Οι λέξεις «μέχρι 30.6.2011» διεγράφησαν με την παρ. 9 του άρθρου 44 του ν. 3979/2011. Βλ. σχετ. και άρθρο 11 του ν.4071/2012.
13. Η παρ. 2 του άρθρου 107 αντικαταστάθηκε με την παρ. 10ι του άρθρου 18 του ν. 3870/2010. Νεότερες ρυθμίσεις σχετικά με τις επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. περιλαμβάνει το άρθρο 10 του ν.4071/2012.

από την έναρξη λειτουργίας τους, στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις των συνενούμενων δήμων και κοινοτήτων, ως προς τις επιχειρήσεις αυτών, καθώς και στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις που έχουν υπογράψει, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι συμβάσεις εργασίας ή έργου μέχρι τη λήξη τους.

2. Οι ανώνυμες εταιρίες των συνενούμενων Ο.Τ.Α., πρώτου βαθμού, στις οποίες συμμετέχουν δύο (2) ή περισσότεροι νέοι δήμοι, περιέρχονται αυτοδικαίως σε αυτούς, κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στις ανωτέρω εταιρίες.

Άρθρο 109
Συγχώνευση κοινωφελών επιχειρήσεων των νέων δήμων

1. Κοινωφελείς επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α., πρώτου βαθμού, που συνενώνονται σε ένα νέο δήμο, συγχωνεύονται υποχρεωτικά σε μία κοινωφελή επιχείρηση. Με απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών, ορίζεται η επωνυμία, ο σκοπός, η διοίκηση, το κεφάλαιο, οι πόροι, η διάρκεια, η έδρα της κοινωφελούς επιχείρησης και κάθε άλλο στοιχείο αναγκαίο κατά την κρίση του δημοτικού συμβουλίου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου νομιμότητας. Κινητά και ακίνητα περιουσιακά στοιχεία των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων περιέρχονται αυτοδικαίως στην επιχείρηση που προκύπτει, η οποία υπεισέρχεται ως καθολικός διάδοχος σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων μίσθωσης έργου και εργασίας ορισμένου χρόνου μέχρι τη λήξη τους. Οι εκκρεμείς δίκες, στις οποίες διάδικο μέρος είναι οι συγχωνευθείσες επιχειρήσεις, συνεχίζονται αυτοδικαίως από τη νέα κοινωφελή επιχείρηση χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές. Μέχρι τη δημοσίευση της ανωτέρω απόφασης παρατείνεται αυτοδικαίως η θητεία των διοικήσεων των υφιστάμενων επιχειρήσεων.
2. Το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των επιχειρήσεων που συγχωνεύονται μεταφέρεται στη νέα επιχείρηση και κατατάσσεται σε αντίστοιχες θέσεις, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της. Ο χρόνος υπηρεσίας του προσωπικού στις επιχειρήσεις που συγχωνεύονται λαμβάνεται υπόψη για όλες τις μισθολογικές και ασφαλιστικές συνέπειες.

3. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 1 του δημοτικού συμβουλίου, συντάσσεται εσωτερικός κανονισμός προσωπικού, στον οποίο εντάσσονται οι θέσεις του αναγκαίου προσωπικού.
4. Με αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, μεταφέρεται τυχόν πλεονάζον προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των ανωτέρω επιχειρήσεων σε νομικά πρόσωπα του δήμου με την ίδια σχέση εργασίας. Το προσωπικό αυτό διέπεται ως προς τους όρους και το ύψος της αμοιβής της εργασίας του από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας που ισχύουν εκάστοτε για το προσωπικό των νομικών προσώπων στα οποία μεταφέρεται. Ο χρόνος της προϋπηρεσίας του προσωπικού που μεταφέρεται λαμβάνεται υπόψη για όλες τις μισθολογικές και ασφαλιστικές συνέπειες.
5. Το προσωπικό που μεταφέρεται σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου του δήμου κατατάσσεται σε προσωποπαγείς θέσεις της ίδιας εκπαιδευτικής βαθμίδας και αντίστοιχης ή παρεμφερούς ειδικότητας. Η πράξη κατάταξης του προσωπικού εκδίδεται από το αρμόδιο για το διορισμό όργανο και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το μεταφερόμενο προσωπικό σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του δήμου κατατάσσεται σε αντίστοιχες θέσεις, με απόφαση του οικείου διοικητικού συμβουλίου.
6. Οι διατάξεις των ανωτέρω παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως και στη συγχώνευση των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.). Η αρμοδιότητα της νέας μετά τη συγχώνευση Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης ή της προϋπάρχουσας Δ.Ε.Υ.Α. εκτείνεται υποχρεωτικά στο σύνολο της εδαφικής περιοχής του δήμου.[14]
7. Σε περίπτωση λύσης κοινωφελούς επιχείρησης ή Δ.Ε.Υ.Α. και ανάληψης των δραστηριοτήτων της από τον οικείο δήμο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου αυτού, το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου μεταφέρεται στον αντίστοιχο φορέα με την ίδια σχέση εργασίας, ύστερα από απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Συμβάσεις έργου που έχουν συναφθεί από τις επιχειρήσεις που λύονται εκτελούνται από τον αντίστοιχο φορέα άσκησης των σχετικών αρμοδιοτήτων[15].

---

14. Η παρ.6 αντικαταστάθηκε με την παρ.6 του άρθρου 10 του ν.4071/2012.
15. Η παρ. 7 προστέθηκε στο άρθρο 109 με την παρ. 6 του άρθ. 26 του ν. 3938/2011 (ΦΕΚ 61 Α).

7. α) Από 1.1.2011 η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Μείζονος περιοχής Βόλου (ΔΕΥΑΜΒ) διέπεται σχετικά με την εν γένει λειτουργία της από τις σχετικές διατάξεις του ν. 1069/1980. Οι αντίστοιχες διατάξεις του ν. 890/1979 καταργούνται. Η θητεία του παρόντος διοικητικού συμβουλίου λήγει με την εγκατάσταση του νέου, το οποίο ορίζεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 1069/1980.

   β) Μέχρι την κατάρτιση και ψήφιση του προϋπολογισμού είναι επιτρεπτή η πραγματοποίηση δαπανών, χωρίς τους περιορισμούς των δωδεκατημορίων, από δήμους και περιφέρειες, οι οποίες αφορούν την εκπλήρωση ανειλημμένων συμβατικών υποχρεώσεων[16].

   Οφειλές των ανωτέρω επιχειρήσεων προς το Ελληνικό Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία και προς τρίτους, περιλαμβανομένων και δεδουλευμένων αποδοχών του μεταφερόμενου προσωπικού τους, μπορούν να καταβάλλονται από τον οικείο δήμο μετά από αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του. Οι ρυθμίσεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται αναλογικά και για οφειλές αμιγών επιχειρήσεων του π.δ. 410/1995 που λύθηκαν, καθώς και για οφειλές ανωνύμων και αναπτυξιακών εταιριών των οποίων οι εταίροι είναι αποκλειστικά ΟΤΑ ή και νομικά τους πρόσωπα, εφόσον τελούν υπό εκκαθάριση ή λυθούν και τεθούν υπό εκκαθάριση μέχρι τις 31.12.2012.[17]

8. Η ζημία που υφίσταται κατά τη συγχώνευση κοινωφελών επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. ή Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) σε νέα κοινωφελή επιχείρηση ή Δ.Ε.Υ.Α., μεταφέρεται στον ισολογισμό έναρξης της νέας επιχείρησης. Το μέρος της ζημίας αυτής, για το οποίο υπήρχε δικαίωμα μεταφοράς από τα συγχωνευόμενα νομικά πρόσωπα στα επόμενα έτη με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του Κ.Φ.Ε., μεταφέρεται για συμψηφισμό με βάση τις διατάξεις του ίδιου ως άνω άρθρου.[18]

---

16. Η παρ. 7α,β προστέθηκε στο άρθ. 109 με την παρ. 7 του άρθ. 49 του ν. 3943/2011.
17. Το τελευταίο εδάφιο της παρ.7, που είχε προστεθεί με την παρ.5 του άρθρου 43 του ν.3979/2011, αντικαταστάθηκε με την παρ.15 του άρθρου 10 του ν.4071/2012.
18. Η παρ.8 προστέθηκε στο άρθρο 109 με το άρθρο 4 του ν.4038/2012.

Άρθρο 110
Συγχώνευση ανωνύμων εταιριών των νέων δήμων

1. Σε περίπτωση όπου σε ένα νέο δήμο λειτουργούν περισσότερες από μία ανώνυμες εταιρίες της ίδιας κατηγορίας που το σύνολο των μετοχών ανήκει στο νέο δήμο που προκύπτει από τη συνένωση και στα νομικά του πρόσωπα, συγχωνεύονται υποχρεωτικά σε μία ανώνυμη εταιρία. Το δημοτικό συμβούλιο λαμβάνει σχετική απόφαση με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση της νέας δημοτικής αρχής. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η διαδικασία που προβλέπεται στο ν.δ. 1297/1972, στο ν. 2166/1993 και συμπληρωματικά στον κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει. Μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας παρατείνεται η θητεία των διοικήσεων των επιχειρήσεων που συγχωνεύονται.
2. Το προσωπικό με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου των εταιριών που συγχωνεύονται μεταφέρεται στη νέα εταιρεία και κατατάσσεται σε αντίστοιχες θέσεις, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της. Ο χρόνος της προϋπηρεσίας του προσωπικού που μεταφέρεται λαμβάνεται υπόψη για όλες τις μισθολογικές και ασφαλιστικές συνέπειες.

Άρθρο 111
Προσαρμογή λοιπών επιχειρήσεων

1. α. Οι δράσεις κοινωφελούς χαρακτήρα των αστικών εταιριών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του άρθρου 267 του ν. 3463/2006, στις οποίες συμμετέχει ένας δήμος και νομικά του πρόσωπα, περιέρχονται στην κοινωφελή επιχείρηση του νέου δήμου, σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των νέων δημοτικών αρχών. Το προσωπικό που απασχολείται στις δράσεις αυτές με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου μεταφέρεται με την ίδια σχέση εργασίας στην κοινωφελή επιχείρηση και κατατάσσεται σε αντίστοιχες θέσεις της επιχείρησης με απόφαση του οικείου διοικητικού συμβουλίου. Συμβάσεις μίσθωσης έργου και εργασίας ορισμένου χρόνου που τυχόν έχουν συναφθεί για τις δράσεις που περιέρχονται στην κοινωφελή επιχείρηση του νέου δήμου, συνεχίζονται από αυτή μέχρι τη λήξη τους.

β. Οι αστικές εταιρίες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του άρθρου 267 του Κ.Δ.Κ., στις οποίες συμμετέχουν περισσότεροι δήμοι ή και άλλοι φορείς,

συνεχίζουν να λειτουργούν ως έχουν, μέχρι τη λήξη του χρόνου που προβλέπεται στη συστατική τους πράξη. Κατ' εξαίρεση, η διάρκεια των αστικών εταιριών Ο.Τ.Α. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα της παραγράφου αυτής, οι οποίες διαχειρίζονται Ευρωπαϊκά Προγράμματα, παρατείνεται σε κάθε περίπτωση μέχρι τη λήξη των προγραμμάτων αυτών.

2. Υφιστάμενες διαδημοτικές ή αμιγείς επιχειρήσεις του π.δ. 410/1995, στις οποίες είχε ανατεθεί σύμφωνα με το καταστατικό τους η παροχή υπηρεσιών για την καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων και η αποκομιδή των απορριμμάτων, λύονται υποχρεωτικά μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των νέων δημοτικών αρχών και τίθενται υπό εκκαθάριση. Οι δραστηριότητες που ασκούσαν περιέρχονται στον οικείο δήμο. Το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των ανωτέρω επιχειρήσεων μεταφέρεται στον οικείο δήμο με την ίδια σχέση εργασίας και κατατάσσεται σε προσωποπαγείς θέσεις της ίδιας εκπαιδευτικής βαθμίδας και αντίστοιχης ή παρεμφερούς ειδικότητας. Από την κατάταξή του το μεταφερόμενο προσωπικό υπάγεται στο υπηρεσιακό και μισθολογικό καθεστώς που ισχύει για το αντίστοιχο προσωπικό του δήμου. Η πράξη κατάταξης του προσωπικού εκδίδεται από το αρμόδιο για το διορισμό όργανο και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο χρόνος υπηρεσίας του προσωπικού αυτού λαμβάνεται υπόψη για όλες τις μισθολογικές και κοινωνικοασφαλιστικές συνέπειες. Συμβάσεις μίσθωσης έργου και εργασίας ορισμένου χρόνου που έχουν συναφθεί από τις ανωτέρω επιχειρήσεις συνεχίζονται από τον οικείο δήμο μέχρι τη λήξη τους. Οι ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και σε δημοτικές επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής κατά το μέρος που οι σκοποί τους περιλαμβάνουν και την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας.
   Για τις λοιπές διαδημοτικές επιχειρήσεις, εξακολουθεί να ισχύει η παρ. 9 του άρθρου 269 του ν.3463/2006. [19]

3. Τυχόν υφιστάμενες αμιγείς επιχειρήσεις τηλεθέρμανσης του άρθρου 277 του πδ. 410/1995 δύνανται είτε να συγχωνευθούν με υφιστάμενες Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α) είτε να συνεχίσουν να λειτουργούν με ειδικό σκοπό την τηλεθέρμανση, διεπόμενες από τις διατάξεις του ν.1069/1980. Η προσαρμογή του καταστατικού τους γίνεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, εφαρμοζομένων αναλογι-

19. Το τελευταίο εδάφιο της παρ.2 προστέθηκε με την παρ.10 του άρθρου 10 του ν.4071/2012.

κά των διατάξεων του άρθρου 109 του παρόντος.

4. Με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου μπορεί υπάλληλοι του δήμου να αποσπώνται σε δημοτική ανώνυμη εταιρεία του άρθρου 266 του Κ.Δ.Κ. του οικείου δήμου, προς κάλυψη λειτουργικών αναγκών, για ένα (1) έτος, με δυνατότητα ετήσιας παράτασης.

Άρθρο 112
Ειδικές ρυθμίσεις

1. Συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση προγράμματα, που υλοποιούνται από τα συγχωνευόμενα νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις, συνεχίζουν να υλοποιούνται από το νέο νομικό πρόσωπο ή την επιχείρηση που προκύπτει από τη συγχώνευση, τα οποία θεωρούνται καθολικός διάδοχος ως προς τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που απορρέουν από τα προγράμματα αυτά. Στις υποχρεώσεις και στα δικαιώματα αυτά συμπεριλαμβάνονται όσες απορρέουν από συμβάσεις έργου μέχρι τη λήξη τους. Οι συμβάσεις του προσωπικού ορισμένου χρόνου που απασχολείται στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών, ανανεώνονται από το νομικό πρόσωπο ή την επιχείρηση που προκύπτει, ως διάδοχο σχήμα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει.
2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν επιτρέπεται η σύσταση επιχείρησης με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού, καθώς και μονομετοχικών ανωνύμων εταιριών του άρθρου 266 του Κ.Δ.Κ..

2α. Συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση προγράμματα ή προγράμματα που επιδοτούνται από εθνικούς πόρους και υλοποιούνται από επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. ή υλοποιούνταν από επιχειρήσεις οι οποίες λύθηκαν, μπορεί να μεταφέρονται σε κάθε έναν εξυπηρετούμενο δήμο ή σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που υπάγεται σε αυτόν ή σε κοινωφελή επιχείρηση του δήμου ή στην περιφέρεια ή στην επιχείρηση αυτής που αναλαμβάνει την εκπλήρωση των σκοπών της επιχείρησης που λύεται, εφόσον τα παραπάνω νομικά πρόσωπα ή επιχειρήσεις προβλέπονται ως δυνητικοί φορείς υλοποίησης των σχετικών υπηρεσιών, από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση εκάστου προγράμματος. Η μεταφορά των προγραμμάτων στους ανωτέρω φορείς γίνεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου κάθε εξυπηρετούμενου δήμου ή του πε-

ριφερειακού συμβουλίου. Τα μεταφερόμενα προγράμματα συνεχίζουν να υλοποιούνται από τους ανωτέρω φορείς, οι οποίοι θεωρούνται καθολικοί διάδοχοι ως προς τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που απορρέουν από τα προγράμματα αυτά, στα οποία περιλαμβάνονται όσα απορρέουν από τις συμβάσεις έργου ή από τις συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, οι οποίες συνεχίζονται μέχρι τη λήξη τους. Οι συμβάσεις αυτές ανανεώνονται ή παρατείνονται, όπου απαιτείται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, από 1.1.2011. Το προσωπικό ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, που απασχολείται στο πλαίσιο των ανωτέρω προγραμμάτων, μεταφέρεται με την ανωτέρω απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, η δε σύσταση των αντίστοιχων θέσεων και η κατάταξη του προσωπικού γίνεται σύμφωνα με τις οργανικές διατάξεις του διάδοχου φορέα, αφού ληφθεί υπόψη η προϋπηρεσία του[20].

20. Η παρ. 2 α προστέθηκε στο άρθρο 112 με την παρ. 4 του άρθρου 44 του ν. 3979/2011.

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΑΡΧΕΣ - ΟΡΓΑΝΑ

Άρθρο 113
Περιφερειακές αρχές

1. Όργανα της περιφέρειας είναι ο περιφερειάρχης, οι αντιπεριφερειάρχες, το περιφερειακό συμβούλιο, η οικονομική επιτροπή και η εκτελεστική επιτροπή.
2. Σε κάθε περιφέρεια τον περιφερειάρχη επικουρούν αντιπεριφερειάρχες που εκλέγονται άμεσα κατ' αντιστοιχία προς τον αριθμό των περιφερειακών ενοτήτων και οι οποίοι δεν καταλαμβάνουν θέση περιφερειακού συμβούλου. Ο αριθμός των αντιπεριφερειαρχών προσαυξάνεται κατά τρεις (3), κατά την ειδικότερη ρύθμιση της παραγράφου 1 του άρθρου 160 του παρόντος. Ειδικά στις περιφέρειες Βορείου, Νοτίου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων οι ανωτέρω αντιπεριφερειάρχες εκλέγονται ανά ένας σε κάθε νομό.
3. Το περιφερειακό συμβούλιο αποτελείται από σαράντα ένα (41) μέλη σε περιφέρειες με πληθυσμό έως 300.000 κατοίκους, πενήντα ένα (51) μέλη σε περιφέρειες με πληθυσμό από 300.001 έως 800.000 κατοίκους, εβδομήντα ένα (71) μέλη σε περιφέρειες άνω των 800.000 κατοίκων. Το περιφερειακό συμβούλιο της περιφέρειας Αττικής αποτελείται από εκατόν ένα (101) μέλη. Το περιφερειακό συμβούλιο Νοτίου Αιγαίου αποτελείται από πενήντα ένα (51) μέλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 114
Διάρκεια περιφερειακής περιόδου

1. Ο περιφερειάρχης, οι αντιπεριφερειάρχες και τα μέλη του περιφερειακού συμβουλίου εκλέγονται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία.
2. Οι εκλογές γίνονται κάθε πέντε (5) χρόνια, ταυτόχρονα με τις δημοτικές εκλογές, στα ίδια εκλογικά τμήματα, με τις ίδιες εφορευτικές επιτροπές και τους ίδιους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής και εφόρους αντιπροσώπων, αλλά η ψηφοφορία διενεργείται σε διαφορετικές κάλπες. Οι εκλογές διενεργούνται ταυτόχρονα σε ολόκληρη την επικράτεια.
3. Η εγκατάσταση του περιφερειάρχη, των αντιπεριφερειαρχών και των μελών του περιφερειακού συμβουλίου γίνεται την 1η Σεπτεμβρίου του έτους διεξαγωγής των εκλογών και η θητεία τους λήγει την 31η Αυγούστου του πέμπτου έτους.
4. Οι Ενιαίες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα και οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις που καταργούνται κατά το άρθρο 283 εξακολουθούν να λειτουργούν μέχρι τη λήξη της διανυόμενης νομαρχιακής περιόδου 2006 – 2010.
5. Οι περιφέρειες, που συνιστώνται με το άρθρο 3, αρχίζουν να λειτουργούν από την εγκατάσταση των αρχών τους, οι οποίες θα προκύψουν από τις περιφερειακές εκλογές του Νοεμβρίου 2010. Η εγκατάστασή τους γίνεται την 1η Ιανουαρίου 2011. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου αυτού.

Άρθρο 115
Κανόνες διεξαγωγής των εκλογών

Η προεκλογική περίοδος αρχίζει τριάντα (30) ημέρες πριν τη διενέργειά τους. Κατά τη διάρκειά της εφαρμόζονται οι διατάξεις του πρώτου μέρους του ν. 3202/2003 (ΦΕΚ 284 Α΄), όπως ισχύει.

Άρθρο 116
Εκλογικό δικαίωμα - Εκλογείς - Εκλόγιμοι

1. Εκλογικό δικαίωμα έχουν οι δημότες εκλογείς των δήμων της οικείας περιφέρειας. Οι δημότες εκλογείς, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους των δήμων και των κοινοτήτων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και Νομαρχιακών Διαμερισμάτων που συνενώνονται, σύμφωνα με το άρθρο 3, έχουν δικαίωμα να εκλέγουν τις αρχές της περιφέρειας που προκύπτει από τη συνένωση.
   Κατά τα λοιπά, για την απόκτηση, τη στέρηση, την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος, τις κυρώσεις για τη μη άσκησή του, καθώς και για τους εκλογικούς καταλόγους, ισχύουν οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών.
2. Περιφερειάρχης και αντιπεριφερειάρχης περιφερειακής ενότητας μπορεί να εκλεγεί δημότης δήμου της οικείας περιφέρειας, που έχει την ικανότητα του εκλέγειν και έχει συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας του, κατά την ημέρα διενέργειας των εκλογών. Μέλος του περιφερειακού συμβουλίου μπορεί να εκλεγεί δημότης δήμου της οικείας περιφέρειας, που έχει την ικανότητα του εκλέγειν και έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του, κατά την ημέρα διενέργειας των εκλογών. Ως προς το όριο ηλικίας, για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος εφαρμόζονται οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών, όπως κάθε φορά ισχύουν. Η 1η Ιανουαρίου κάθε έτους θεωρείται ημερομηνία γέννησης εκείνων που έχουν γεννηθεί κατά το έτος αυτό.
3. Ειδικά, για την υποβολή υποψηφιότητας επιτρέπεται η μεταδημότευση σε δήμο της οικείας περιφέρειας, χωρίς τη συνδρομή της προϋπόθεσης της διετούς κατοικίας. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί από την 1η Απριλίου του έτους διενέργειας των εκλογών, μέχρι την προηγούμενη ημέρα της κατάθεσης στο αρμόδιο δικαστήριο της δήλωσης κατάρτισης των συνδυασμών. Η απόφαση μεταδημότευσης εκδίδεται, υποχρεωτικά, μέσα στην ίδια προθεσμία και είναι αμέσως εκτελεστή.
   Η απόφαση μεταδημότευσης παύει να ισχύει μετά παρέλευση τριών (3) μηνών από την ανακήρυξη των συνδυασμών, εφόσον αυτός που μεταδημότευσε δεν ανακηρυχθεί υποψήφιος.

Άρθρο 117
Κωλύματα και ασυμβίβαστα

1. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες ή περιφερειακοί σύμβουλοι:
   α) Δικαστικοί λειτουργοί, αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας και θρησκευτικοί λειτουργοί των γνωστών θρησκειών.
   β) Εκτελεστικοί Γραμματείς Περιφερειών και περιφερειακοί συμπαραστάτες, στις περιφέρειες όπου υπηρετούν.
   γ) Πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου με εξαίρεση τα ιδρύματα, οι οποίοι δεν είναι αιρετοί, προϊστάμενοι υπηρεσιακών μονάδων με οποιαδήποτε σχέση εργασίας των ανωτέρω νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και ιδρυμάτων, καθώς και διευθύνοντες και εντεταλμένοι σύμβουλοι και προϊστάμενοι υπηρεσιακών μονάδων νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, πλην αστικών εταιρειών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τα οποία έχουν συστήσει ή στα οποία συμμετέχουν οι περιφέρειες, στις οποίες υποβάλλουν υποψηφιότητα.
   δ) Υπάλληλοι με οποιαδήποτε σχέση εργασίας του Δημοσίου, των δήμων και των περιφερειών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, των δημοσίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο, με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, στις περιφέρειες στα διοικητικά όρια των οποίων άσκησαν καθήκοντα προϊσταμένου οργανικής μονάδας επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης, μέσα στο δεκαοκτάμηνο (18) πριν από τη διενέργεια των περιφερειακών εκλογών.
   ε) Διοικητές, υποδιοικητές, πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων, διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, των δημοσίων επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, στις περιφέρειες, στις οποίες έχουν την έδρα τους τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα, μέσα στο δεκαοκτάμηνο πριν από τη διενέργεια των περιφερειακών εκλογών.

2. Κώλυμα εκλογιμότητας συντρέχει για όσους έχουν εκπέσει από το αιρετό αξίωμά τους, κατόπιν αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, ως αυτουργοί ή συμμέτοχοι σε κακούργημα ή σε οποιαδήποτε ποινή για παραχάραξη, κιβδηλεία, πλαστογραφία, ψευδή βεβαίωση, δωροδοκία, εκβίαση, κλοπή, υπεξαίρεση, απιστία, απάτη, καταπίεση, αιμομιξία, μαστροπεία, σωματεμπορία, παράνομη διακίνηση αλλοδαπών, παράβαση της νομοθεσίας για την καταπολέμηση των ναρκωτικών, τη λαθρεμπορία, καθώς και για παράβαση καθήκοντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εδάφιο γ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 236 του παρόντος.
   Το κώλυμα αυτό ισχύει για την επόμενη της έκπτωσης περιφερειακή περίοδο.
3. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες ή περιφερειακοί σύμβουλοι:
   α. Όποιοι συνδέονται με την περιφέρεια ή τα νομικά της πρόσωπα, με συμβάσεις προμήθειας, εκτέλεσης περιφερειακού έργου, παροχής υπηρεσιών, παραχώρησης δικαιώματος εκμετάλλευσης περιφερειακού έργου ή περιφερειακής υπηρεσίας με αντικείμενο αξίας πάνω από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ ετησίως.
   β. Γενικοί διευθυντές, πρόεδροι και μέλη διοικητικών συμβουλίων, διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι, διαχειριστές, μέτοχοι και εταίροι κεφαλαιουχικών εταιρειών, που έχουν συμβληθεί με την περιφέρεια, εφόσον το ποσοστό συμμετοχής τους στις εταιρείες υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού κεφαλαίου της εταιρείας, καθώς και εταίροι προσωπικών εταιρειών και κοινοπρακτούντα πρόσωπα, που έχουν συμβληθεί με την περιφέρεια, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της προηγούμενης περίπτωσης.

   Αν περιφέρεια συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην επιχείρηση που συμβάλλεται, δεν υπάρχει ασυμβίβαστο για τους αιρετούς της περιφέρειας που μετέχουν στη διοίκηση δημοσίων επιχειρήσεων, καθώς και περιφερειακών επιχειρήσεων.
4. Η ιδιότητα του περιφερειάρχη ή του αντιπεριφερειάρχη ή οποιουδήποτε άλλου αιρετού αξιώματος σε όργανα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεύτερου βαθμού δεν αποτελεί λόγο ασυμβίβαστου ή αναστολής άσκησης του λειτουργήματός τους, με την επιφύλαξη του άρθρου 119 για:
   α) τους δικηγόρους και συμβολαιογράφους, β) τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), τα μέλη Επιστημονικού Προσωπικού των Τεχνολογι-

κών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) και το ειδικό διδακτικό και επιστημονικό προσωπικό τους.

5. Δεν αποτελεί ασυμβίβαστο η σύναψη σύμβασης αγοράς ακινήτων της περιφέρειας, εφόσον η εκποίηση έχει γίνει ύστερα από πλειοδοτική δημοπρασία.
6. Δεν αποτελούν κώλυμα ή ασυμβίβαστο η ιδιότητα μέλους της διοίκησης και η ιδιότητα του υπαλλήλου δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας, που συνδέονται με την περιφέρεια με σύμβαση, που είναι σχετική με το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους.
7. Το κώλυμα που προβλέπεται στις περιπτώσεις α΄ έως και γ΄ της παραγράφου 1 παύει να υπάρχει, αν τα πρόσωπα στα οποία συντρέχει, παραιτηθούν από τη θέση τους πριν από την ημέρα της ανακήρυξης των υποψηφίων. Η παραίτηση επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή στον Πρόεδρο Εφετών, ο οποίος την υποβάλλει αμέσως στην αρχή που είναι αρμόδια να την αποδεχθεί. Η παραίτηση θεωρείται ότι γίνεται δεκτή από την επίδοσή της και δεν ανακαλείται. Εξακολουθούν να ισχύουν ειδικές διατάξεις που απαγορεύουν την υποβολή ή την αποδοχή της παραίτησης των προσώπων, που προβλέπει η παράγραφος 1 ή που περιορίζουν το δικαίωμά τους να παραιτηθούν ή την αρμοδιότητα της αρχής να αποδεχθεί την παραίτησή τους. Τα πρόσωπα της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 1 που παραιτήθηκαν πρέπει επιπροσθέτως να μην έχουν υπηρετήσει στην περιφέρεια, όπου θα υποβάλουν υποψηφιότητα μέσα στους είκοσι τέσσερις (24) μήνες, πριν από την ημερομηνία ανακήρυξης των υποψηφίων. Το πρώτο εδάφιο της παρούσας δεν ισχύει για τους θρησκευτικούς λειτουργούς.
8. Περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες περιφερειακών ενοτήτων ή περιφερειακοί σύμβουλοι που αποδέχονται οποιοδήποτε από τα καθήκοντα ή τα έργα που συνιστούν ασυμβίβαστο ή αποκτούν δημοτικότητα δήμου, εκτός της περιφέρειας στην οποία εξελέγησαν, εκπίπτουν, αυτοδικαίως, από το αξίωμά τους. Το Διοικητικό Εφετείο, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται η οικεία περιφέρεια, με απόφασή του διαπιστώνει την ύπαρξη του ασυμβιβάστου και την έκπτωση από το αξίωμα, εφόσον υποβληθεί σχετική ένσταση από τα αναφερόμενα, στο άρθρο 147 του παρόντος, πρόσωπα. Κατά της απόφασης με την οποία διαπιστώνεται το ασυμβίβαστο χωρεί αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 152 του παρόντος.
9. Υποψηφιότητα και στους δύο βαθμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν επιτρέπεται.

10. Σύμπτωση στο ίδιο πρόσωπο της ιδιότητας αιρετού του πρώτου βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του δεύτερου βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποκλείεται.
11. Για τις περιφερειακές εκλογές του Νοεμβρίου του 2010 και για τη διανυόμενη περιφερειακή περίοδο ισχύουν τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα του άρθρου 21 του π.δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α΄), όπως ισχύει, κατ' αντιστοιχία προς τις υφιστάμενες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα.

Άρθρο 118
Ασυμβίβαστο εξαιτίας οφειλών

1. Δεν μπορούν να είναι περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες ή περιφερειακοί σύμβουλοι, όποιοι είναι, από οποιαδήποτε αιτία, οφειλέτες των περιφερειών, καθώς και των νομικών της προσώπων δημοσίου δικαίου.
2. Αν οφειλέτης της περιφέρειας και των νομικών τους προσώπων εκλεγεί περιφερειάρχης ή περιφερειακός σύμβουλος, οφείλει να εξοφλήσει την οφειλή του, έως την ημέρα της εγκατάστασης των περιφερειακών αρχών.
3. Αν τα προαναφερόμενα πρόσωπα γίνουν οφειλέτες της περιφέρειας ή των νομικών τους προσώπων μετά την εκλογή τους, οφείλουν να εξοφλήσουν την οφειλή τους μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών, αφότου κατέστη οριστική η βεβαίωση της οφειλής και έλαβαν γνώση αυτής ή σε περίπτωση άσκησης ενδίκων βοηθημάτων, αφότου εκδόθηκε τελεσίδικη δικαστική απόφαση. Αν η εξόφληση των οφειλών του άρθρου αυτού δεν γίνει κατά τη διάρκεια των ανωτέρω προθεσμιών, εκτός από την περίπτωση διακανονισμού της οφειλής, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, εκπίπτουν από το αξίωμά τους. Το Διοικητικό Εφετείο, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται ο οικείος δήμος, κατόπιν ενστάσεως, με απόφασή του διαπιστώνει την ύπαρξη του ασυμβιβάστου και την έκπτωση από το αξίωμα. Κατά της απόφασης με την οποία διαπιστώνεται το ασυμβίβαστο χωρεί αίτηση αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 152 του παρόντος.
4. Για τις περιφερειακές εκλογές του Νοεμβρίου του έτους 2010 και τις τυχόν επαναληπτικές αυτών, και μόνο, το ασυμβίβαστο των ανωτέρω παραγράφων ισχύει για οφειλές προς τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα, καθώς και προς τα νομικά τους πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Άρθρο 119
Επαγγελματική δραστηριότητα του περιφερειάρχη

1. Κατά τη διάρκεια της θητείας του αναστέλλεται η άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του περιφερειάρχη.
2. Ο χρόνος αναστολής άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας θεωρείται πραγματικός χρόνος για τα ασφαλιστικά δικαιώματα. Κατά τη διάρκεια της αναστολής, το σύνολο των εισφορών στον οικείο ασφαλιστικό φορέα καταβάλλεται από την περιφέρεια και βαρύνει τον προϋπολογισμό αυτής. Με την απόφαση της παραγράφου 9 του άρθρου 182 του παρόντος καθορίζεται η διαδικασία καταβολής των εισφορών.

Άρθρο 120
Υποψηφιότητες

1. Η εκλογή του περιφερειάρχη, των αντιπεριφερειαρχών περιφερειακών ενοτήτων και των μελών του περιφερειακού συμβουλίου γίνεται κατά συνδυασμούς.
   Υποψηφιότητες εκτός συνδυασμών αποκλείονται.
2. Κάθε συνδυασμός περιλαμβάνει:
   α) Έναν υποψήφιο περιφερειάρχη.
   β) Τους υποψηφίους αντιπεριφερειάρχες σε αριθμό ίσο με τον αριθμό των περιφερειακών ενοτήτων.
   Ειδικά για τις περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και Θεσσαλίας ο αριθμός των υποψήφιων αντιπεριφερειαρχών είναι ίσος με τον αριθμό των νομών[1].
   γ) Υποψήφιους περιφερειακούς συμβούλους σε αριθμό ίσο, τουλάχιστον, με τον αριθμό των εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας, με δυνατότητα προσαύξησης του αριθμού αυτού μέχρι πενήντα τοις εκατό (50%). Το κλάσμα που προκύπτει στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω.
3. Ο αριθμός των υποψήφιων περιφερειακών συμβούλων κάθε συνδυασμού από κάθε φύλο πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με

1. Το εδάφιο αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 10ια του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

το ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των μελών του περιφερειακού συμβουλίου. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην αμέσως επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι τουλάχιστον ίσο με το μισό της.

4. Υποψηφιότητα από το ίδιο πρόσωπο και για την εκλογή του ως περιφερειάρχη ή αντιπεριφερειάρχη ή μέλους περιφερειακού συμβουλίου δεν επιτρέπεται.
5. Κανείς δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε περισσότερους συνδυασμούς.

Άρθρο 121
Κατάρτιση συνδυασμών

1. Ο συνδυασμός καταρτίζεται με γραπτή δήλωση την οποία υπογράφουν όλοι οι υποψήφιοι που τον αποτελούν.
   Στη δήλωση του συνδυασμού αναγράφονται κατά σειρά:
   α) Το τυχόν όνομα και έμβλημα του συνδυασμού.
   β) Το επώνυμο, το κύριο όνομα και το πατρώνυμο του υποψήφιου περιφερειάρχη, με την αντίστοιχη ένδειξη, η οποία τίθεται είτε δίπλα είτε κάτω από το όνομα του υποψήφιου περιφερειάρχη. Αν δεν αναγραφεί ένδειξη, ο πρώτος υποψήφιος του συνδυασμού θεωρείται υποψήφιος περιφερειάρχης.
   γ) Το επώνυμο, το κύριο όνομα και το πατρώνυμο των υποψήφιων αντιπεριφερειαρχών ανά περιφερειακή ενότητα, με την αντίστοιχη ένδειξη, η οποία τίθεται είτε δίπλα είτε κάτω από το όνομα του υποψήφιου αντιπεριφερειάρχη. Αν δεν αναγραφεί ένδειξη, ο πρώτος υποψήφιος του συνδυασμού σε κάθε περιφερειακή ενότητα θεωρείται υποψήφιος αντιπεριφερειάρχης. Ειδικά για τις περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου Ιονίων Νήσων, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και Θεσσαλίας[2] τα ανωτέρω στοιχεία και οι οικείες ενδείξεις των υποψήφιων αντιπεριφερειαρχών αναγράφονται ανά νομό. Οι υποψήφιοι αντιπεριφερειάρχες είναι επικεφαλής του συνδυασμού στην εκλογική περιφέρεια που είναι υποψήφιοι.
   δ) Στη δήλωση ακολουθούν, κατά εκλογική περιφέρεια, με αλφαβητική σειρά, οι υποψήφιοι περιφερειακοί σύμβουλοι του συνδυασμού, με

2. Προσθήκη των λέξεων «Ιονίων Νήσων, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και Θεσσαλίας» με την παρ.10ιβ του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

αλφαβητική σειρά, με σημείωση παραπλεύρως και εντός παρενθέσεως της εκλογικής περιφέρειας, στην οποία είναι υποψήφιοι.

2. Η δήλωση συντάσσεται σε απλό φύλλο χάρτου και επισυνάπτονται τα εξής δικαιολογητικά για καθέναν υποψήφιο:
   α) Πιστοποιητικό εγγραφής του υποψηφίου στο δημοτολόγιο δήμου της εκλογικής περιφέρειας στην οποία είναι υποψήφιος.
   β) Υπεύθυνη δήλωση του υποψηφίου ότι δεν έχει στερηθεί κανένα πολιτικό του δικαίωμα ή ότι έληξε η πρόσκαιρη αποστέρηση των δικαιωμάτων αυτών ή θα έχει λήξει την ημέρα της εκλογής.
   γ) Αποδεικτικό είσπραξης Δ.Ο.Υ., που να αποδεικνύει κατάθεση χρηματικού ποσού εκατόν πενήντα (150) ευρώ.
3. Επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί πέραν του κυρίου ονόματος του υποψηφίου και υποκοριστικό αυτού, εφόσον με αυτό είναι ευρύτερα γνωστός. Στην περίπτωση αυτή, το υποκοριστικό ακολουθεί το κύριο όνομα και τίθεται σε παρένθεση.
   Για τις γυναίκες μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πρώτο επώνυμο είτε το πατρικό είτε του συζύγου, ανεξαρτήτως με ποιο επώνυμο είναι εγγεγραμμένες στην οικογενειακή τους μερίδα.
4. Ο συνδυασμός δηλώνεται νόμιμα, όταν περιλαμβάνει αριθμό υποψηφίων τουλάχιστον ίσο με τον αριθμό των εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας.
5. Στη δήλωση μπορεί να ορίζεται όνομα και έμβλημα του συνδυασμού. Απαγορεύεται να ορίζεται ή να χρησιμοποιείται ως όνομα ή ως έμβλημα οποιοδήποτε σύμβολο θρησκευτικής λατρείας, η σημαία ή άλλο παρόμοιο σύμβολο κράτους ή σημείο ιδιαίτερης ευλάβειας, στέμμα, όνομα ή έμβλημα πολιτικής οργανώσεως, φωτογραφία προσώπου, κάθε έμβλημα που χρησιμοποιείται ή χρησιμοποιήθηκε από το κράτος, καθώς και συμβόλων ή εμβλημάτων του δικτατορικού καθεστώτος της 21ης Απριλίου 1967 ή φωτογραφιών προσώπων, που έχουν καταδικαστεί για τη συμμετοχή τους σε αυτό.
   Αν γίνουν περισσότερες δηλώσεις, με το ίδιο όνομα ή έμβλημα, δικαίωμα χρήσεως έχει όποιος το έχει δηλώσει πρώτος. Αν γίνει παράβαση των διατάξεων της παρούσας και η παράβαση βεβαιωθεί από το αρμόδιο δικαστήριο, η δήλωση είναι απαράδεκτη.
6. Αν δεν έχει τηρηθεί κάποια από τις διατυπώσεις ή δεν υπάρχει κάποια από τις προϋποθέσεις ή κάποιο από τα στοιχεία που προβλέπει η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου και αυτό βεβαιωθεί από το δικαστήριο η δήλωση είναι απαράδεκτη.

Ειδικότερα, αν έχει συνταχθεί η δήλωση του συνδυασμού που προβλέπει η παράγραφος 1, με διαφορετικό τρόπο, δεν είναι απαράδεκτη, εφόσον περιλαμβάνει ρητή δήλωση που ορίζει τον υποψήφιο περιφερειάρχη και αντιπεριφερειάρχη. Απαράδεκτη είναι και η εκπρόθεσμη δήλωση, καθώς και η δήλωση που περιλαμβάνει λιγότερους υποψηφίους από τα ελάχιστα όρια της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου και της παραγράφου 3 του προηγούμενου άρθρου.

7. Η δήλωση του συνδυασμού επιδίδεται από τον υποψήφιο περιφερειάρχη ή με δικαστικό επιμελητή, ύστερα από παραγγελία του υποψήφιου περιφερειάρχη, είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας, στον πρόεδρο του αρμόδιου πολυμελούς πρωτοδικείου. Στη δήλωση αυτή επισυνάπτονται τα στοιχεία που προβλέπει η παράγραφος 1, καθώς και γραπτή αποδοχή των προσώπων που προτείνονται. Μετά τη λήξη της εικοσαήμερης προθεσμίας, που απαιτείται για την επίδοση στο αρμόδιο δικαστήριο, καμία μεταβολή της δηλώσεως δεν επιτρέπεται, εκτός από την αντικατάσταση προσώπων που παραιτήθηκαν ή απεβίωσαν, σύμφωνα με το άρθρο 123 του παρόντος νόμου. Αρμόδιο δικαστήριο είναι το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της περιφέρειας.
   Το Πρωτοδικείο Αθηνών είναι αρμόδιο για την περιφέρεια Αττικής.
   Το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της περιφέρειας και το Πρωτοδικείο Αθηνών στην περιφέρεια Αττικής είναι αρμόδια και για τις ενέργειες που ορίζονται στα άρθρα 122, 123, 138, 141, 142, 143, 144, 145 και 146 του παρόντος νόμου.
8. Συμπλήρωση του συνδυασμού επιτρέπεται να γίνει μέχρι τη λήξη της εικοσαήμερης προθεσμίας, που απαιτείται για την επίδοση της δήλωσης του συνδυασμού στο αρμόδιο δικαστήριο και μόνο προκειμένου να συμπληρωθεί ο συνδυασμός, έως τον επιτρεπόμενο αριθμό υποψήφιων συμβούλων. Προς τούτο υποβάλλεται συμπληρωματική δήλωση του υποψήφιου περιφερειάρχη, στην οποία επισυνάπτονται τα στοιχεία που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.
   Στις περιπτώσεις αυτές απαραιτήτως επισυνάπτεται, πέραν των δικαιολογητικών που τον αφορούν, και γραπτή αποδοχή του προσώπου που προτείνεται.

Άρθρο 122
Ανακήρυξη και κοινοποίηση συνδυασμών

1. Τη δέκατη πέμπτη ημέρα πριν από την ψηφοφορία το αρμόδιο πρωτοδικείο ανακηρύσσει σε δημόσια συνεδρίαση τους συνδυασμούς που έχουν δηλωθεί νόμιμα.
2. Ο πρόεδρος του πρωτοδικείου κοινοποιεί αμέσως τις σχετικές αποφάσεις στον περιφερειάρχη.
3. Ο περιφερειάρχης θεωρεί και αποστέλλει αμέσως σε κάθε δήμο πίνακα των συνδυασμών, που έχουν ανακηρυχθεί.

Άρθρο 123
Αντικατάσταση υποψηφίων πριν από την εκλογή

1. Ο υποψήφιος περιφερειάρχης ή αντιπεριφερειάρχης περιφερειακής ενότητας ή περιφερειακός σύμβουλος μπορεί να παραιτηθεί από την υποψηφιότητά του. Η παραίτηση γίνεται με γραπτή δήλωσή του, η οποία επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου την όγδοη ημέρα, το αργότερο, πριν από τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας.
2. Σε περίπτωση παραίτησης ή θανάτου υποψήφιου περιφερειάρχη ή αντιπεριφερειάρχη περιφερειακής ενότητας, τη θέση του στο συνδυασμό μπορεί να καταλάβει είτε νέος υποψήφιος είτε ένας από τους υποψήφιους συμβούλους του συνδυασμού, ύστερα από δήλωση της πλειοψηφίας των υποψηφίων. Στη δήλωση επισυνάπτονται τα στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 121, καθώς και η γραπτή αποδοχή του προσώπου που προτείνεται. Το αρμόδιο δικαστήριο ανακηρύσσει αμέσως τον νέο υποψήφιο. Τη θέση υποψήφιου περιφερειάρχη ή αντιπεριφερειάρχη περιφερειακής ενότητας σε περίπτωση μη αντικατάστασής του καταλαμβάνει όποιος σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού λάβει τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης.
3. Υποψήφιος σύμβουλος που παραιτήθηκε ή απεβίωσε επιτρέπεται να αντικατασταθεί με δήλωση του υποψήφιου περιφερειάρχη ακόμη και αν έχει περάσει η προθεσμία της παραγράφου 5 του άρθρου 121. Στη δήλωση επισυνάπτονται τα στοιχεία που ορίζουν οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 121, καθώς και η γραπτή αποδοχή του προσώπου που προτείνεται. Το αρμόδιο δικαστήριο ανακηρύσσει αμέσως τον νέο υποψήφιο.

4. Συνδυασμός που περιέχει αριθμό υποψήφιων συμβούλων μικρότερο από το ελάχιστο όριο, περιλαμβανομένου και του ποσοστού από κάθε φύλο, εξαιτίας παραίτησης ή θανάτου υποψηφίων του, μετέχει νόμιμα στην εκλογή.

Άρθρο 124
Δικαιώματα συνδυασμών και υποψηφίων

1. Κάθε συνδυασμός έχει δικαίωμα να ορίσει έναν αντιπρόσωπο και δύο αναπληρωτές του σε κάθε εκλογικό τμήμα, με γραπτή δήλωση του υποψήφιου περιφερειάρχη.
2. Κάθε συνδυασμός έχει δικαίωμα να διορίζει πληρεξούσιο με συμβολαιογραφική δήλωση του υποψήφιου περιφερειάρχη. Ο πληρεξούσιος ενεργεί για λογαριασμό του συνδυασμού ο,τιδήποτε μπορεί, σύμφωνα με το νόμο, να ενεργήσει ο υποψήφιος περιφερειάρχης, κατά τη διεξαγωγή της εκλογής.
3. Αν υποψήφιος περιφερειάρχης παραιτηθεί ή αποβιώσει και δεν αντικατασταθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 123, ο διορισμός των αντιπροσώπων και του πληρεξουσίου γίνεται με δήλωση της πλειοψηφίας των υποψηφίων του οικείου συνδυασμού.
4. Οι υποψήφιοι, οι αντιπρόσωποι των συνδυασμών και οι αναπληρωτές τους έχουν δικαίωμα να είναι παρόντες κατά τη διάρκεια όλης της διαδικασίας της εκλογής και να υποβάλουν κάθε είδους παρατηρήσεις και ενστάσεις.
5. Δεν μπορούν να διοριστούν ως αντιπρόσωποι, αναπληρωτές ή πληρεξούσιοι συνδυασμών, περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες περιφερειακής ενότητας, μέλη περιφερειακού συμβουλίου, όποιοι δεν έχουν το δικαίωμα να εκλέγουν και όλοι όσοι δεν μπορούν να εκλεγούν, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 117, εκτός αν παραιτηθούν από τη θέση τους πριν από την ημέρα της ανακήρυξης των συνδυασμών. Για την παραίτηση και την αποδοχή της εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 117 του παρόντος.
6. Για τις εκλογές του Νοεμβρίου του 2010 δεν μπορούν να διοριστούν αντιπρόσωποι, αναπληρωτές ή πληρεξούσιοι συνδυασμών οι νομάρχες και οι νομαρχιακοί σύμβουλοι των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων ή Νομαρχιακών Διαμερισμάτων που καταργήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος.

Άρθρο 125
Πρόγραμμα της εκλογής

Ο περιφερειάρχης εκδίδει και δημοσιεύει, με τοιχοκόλληση, σε όλες τις συνοικίες, σε όλα τα χωριά και τους οικισμούς του δήμου και αναρτά στην ιστοσελίδα του δήμου τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία, πρόγραμμα που αναφέρει ακριβώς την ημέρα της ψηφοφορίας, τις ώρες που αρχίζει και περατώνεται, τον τόπο και το κατάστημα της ψηφοφορίας, τις έδρες για τις οποίες γίνεται η εκλογή και τους συνδυασμούς μαζί με τα ονόματα των υποψηφίων, που συγκροτούν κάθε συνδυασμό, όπως είναι γραμμένα στον πίνακα που έχει διαβιβάσει ο περιφερειάρχης.

Άρθρο 126
Υπολογισμός προθεσμιών

1. Στις προθεσμίες που ορίζονται κατά τη διαδικασία εκλογής των περιφερειακών αρχών, δεν υπολογίζεται η ημέρα της ψηφοφορίας.
2. Η προθεσμία λήγει μόλις παρέλθει και η τελευταία ημέρα της, έστω και αν είναι ημέρα αργίας.

Άρθρο 127
Μορφή των ψηφοδελτίων

1. Τα ψηφοδέλτια κατασκευάζονται από λευκό χαρτί.
2. Τα ψηφοδέλτια για όλη την επικράτεια έχουν σχήμα ορθογώνιο. Οι διαστάσεις των ψηφοδελτίων ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
3. Η εκτύπωση των εντύπων ψηφοδελτίων πρέπει να είναι με μαύρη απόχρωση.

Άρθρο 128
Εκτύπωση και διανομή ψηφοδελτίων

1. Οι συνδυασμοί οφείλουν να τυπώσουν τα ψηφοδέλτια και να τα παραδώσουν, με απόδειξη, στον οικείο δήμαρχο, οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία, σε αριθμό επαρκή για τις ανάγκες των εκλογικών τμημάτων της περιφέρειας του δήμου.

2. Ο οικείος δήμαρχος οφείλει να εφοδιάσει τις εφορευτικές επιτροπές των εκλογικών τμημάτων της περιφέρειάς του με ψηφοδέλτια κάθε συνδυασμού, κατά είκοσι τοις εκατό (20%), τουλάχιστον, περισσότερα από τους εκλογείς του τμήματος.

Άρθρο 129
Περιεχόμενο ψηφοδελτίων

1. Σε κάθε εκλογική περιφέρεια ο συνδυασμός εκτυπώνει ιδιαίτερο ψηφοδέλτιο, στο επάνω μέρος του οποίου σημειώνεται το τυχόν έμβλημα και το όνομα του συνδυασμού και ακολουθεί το επώνυμο, το όνομα και το πατρώνυμο του υποψήφιου περιφερειάρχη με την αντίστοιχη ένδειξη, η οποία τίθεται είτε δίπλα είτε κάτω από το όνομα του υποψηφίου, ακολουθεί το όνομα του υποψήφιου αντιπεριφερειάρχη της συγκεκριμένης εκλογικής περιφέρειας, στη συνέχεια το επώνυμο, το όνομα και το πατρώνυμο των υποψήφιων συμβούλων της εκλογικής περιφέρειας με αλφαβητική σειρά.
2. Εγγραφές και διαγραφές δεν επιτρέπονται και αν γίνουν έχουν ως αποτέλεσμα την ακυρότητα του ψηφοδελτίου.
3. Η προτίμηση του εκλογέα εκφράζεται με σταυρό, που σημειώνεται με στυλογράφο μαύρης ή κυανής απόχρωσης δίπλα στο ονοματεπώνυμο κάθε υποψηφίου.
4. Σταυρός προτίμησης που σημειώνεται με διαφορετικό τρόπο, θεωρείται ότι δεν είναι γραμμένος και η εγκυρότητα του ψηφοδελτίου ερευνάται, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 130 του παρόντος.
5. Ο εκλογέας μπορεί να εκφράζει την προτίμησή του προς έναν (1) υποψήφιο, στις εκλογικές περιφέρειες στις οποίες εκλέγονται έως τρεις (3) περιφερειακοί σύμβουλοι, προς έναν ή δύο υποψηφίους στις εκλογικές περιφέρειες στις οποίες εκλέγονται από τέσσερις (4) έως και επτά (7) περιφερειακοί σύμβουλοι, προς έναν ή δύο ή τρεις υποψηφίους στις εκλογικές περιφέρειες στις οποίες εκλέγονται από οκτώ (8) έως και δώδεκα (12) περιφερειακοί σύμβουλοι και προς έναν ή δύο ή τρεις ή τέσσερις υποψηφίους στις εκλογικές περιφέρειες στις οποίες εκλέγονται περισσότεροι από δώδεκα (12) περιφερειακοί σύμβουλοι. Ψηφοδέλτιο συνδυασμού με περισσότερους σταυρούς προτίμησης από τους ανωτέρω κατά περίπτωση οριζόμενους είναι έγκυρο, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη κανένας σταυρός προτίμησης.

6. Για τον υποψήφιο περιφερειάρχη ή αντιπεριφερειάρχη περιφερειακής ενότητας, δεν χρειάζεται σταυρός προτίμησης. Αν σημειωθεί, δεν συνεπάγεται ακυρότητα του ψηφοδελτίου.

Άρθρο 130
Άκυρα ψηφοδέλτια

Εκτός από την περίπτωση ακυρότητας, κατά την παράγραφο 2 του προηγούμενου άρθρου, το ψηφοδέλτιο είναι άκυρο μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Αν έχει σχήμα ή διαστάσεις που διαφέρουν, κατά τρόπο εμφανή από αυτά που ορίζει η παράγραφος 2 του άρθρου 127 του παρόντος και η υπουργική απόφαση που προβλέπεται στην ίδια παράγραφο.

β) Αν έχει τυπωθεί σε χαρτί ή με μελάνι που το χρώμα του διαφέρει, κατά τρόπο εμφανή από αυτό, που ορίζεται στις παράγραφους 1 και 3 του άρθρου 127 του παρόντος.

γ) Αν έχουν σημειωθεί σε οποιαδήποτε πλευρά του λέξεις, φράσεις, υπογραμμίσεις, στίγματα ή άλλα σημεία, εφόσον αποτελούν διακριτικά γνωρίσματα, που παραβιάζουν με τρόπο προφανή το απόρρητο της ψηφοφορίας.

δ) Αν βρεθεί στο φάκελο με ένα ή περισσότερα άλλα έγκυρα ή άκυρα ψηφοδέλτια του ίδιου ή διαφορετικού συνδυασμού ή με λευκά και

ε) Αν βρεθεί μέσα σε φάκελο, που δεν είναι σύμφωνος με τις ρυθμίσεις του επόμενου άρθρου.

Άρθρο 131
Εκλογικοί φάκελοι

1. Οι φάκελοι, στους οποίους εσωκλείονται τα ψηφοδέλτια, κατασκευάζονται για όλη την επικράτεια με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης από χαρτί αδιαφανές και έχουν στην εμπρός πλευρά έντυπο γνώρισμα. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι διαστάσεις των φακέλων, το έντυπο γνώρισμά τους και η απόχρωσή τους.
2. Το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρ-

νησης φροντίζει να αποστέλλεται, εγκαίρως, στους περιφερειάρχες επαρκής αριθμός φακέλων. Οι περιφερειάρχες φροντίζουν να διαβιβάζονται, εγκαίρως, οι φάκελοι αυτοί στις δημοτικές αρχές, που εφοδιάζουν τις εφορευτικές επιτροπές κάθε εκλογικού τμήματος της χωρικής αρμοδιότητάς τους.

3. Αν δεν υπάρχουν οι ανωτέρω φάκελοι, η εφορευτική επιτροπή πιστοποιεί την έλλειψη και προμηθεύεται άλλους ομοιόμορφους φακέλους.
4. Εκτός από το έντυπο γνώρισμα, τίποτε άλλο δεν αναγράφεται πάνω στο φάκελο. Αν σημειωθούν πάνω στο φάκελο στίγματα, σημεία ή λέξεις, μπορούν να θεωρηθούν διακριτικά γνωρίσματα, που παραβιάζουν με τρόπο προφανή το απόρρητο της ψηφοφορίας.

Άρθρο 132
Έναρξη και λήξη της ψηφοφορίας

Η ψηφοφορία αρχίζει την 07.00΄ και λήγει την 19.00΄ ώρα της ίδιας ημέρας.

Άρθρο 133
Ματαίωση της ψηφοφορίας

Αν κατά την ημέρα διενέργειας των περιφερειακών εκλογών σε ένα ή περισσότερα εκλογικά τμήματα δεν διεξήχθη ψηφοφορία, αυτή διεξάγεται την επόμενη Τετάρτη.

Άρθρο 134
Εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών

1. Οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών εφαρμόζονται αναλόγως και κατά τη διενέργεια των περιφερειακών εκλογών, για όσα θέματα δεν υφίσταται ειδική πρόβλεψη στις ρυθμίσεις του παρόντος.
2. Οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής και οι έφοροι αυτών ψηφίζουν στις περιφερειακές εκλογές, μόνο αν είναι γραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο δήμου της οικείας περιφέρειας, όπου ασκούν τα καθήκοντά τους αυτά. Αν δεν είναι γραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο του δήμου που ανήκει το εκλογικό τμήμα, στο οποίο ασκούν τα καθήκοντά τους και είναι γραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο άλλου δήμου της οικείας περιφέρει-

ας, τότε υπογράφουν υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναφέρεται ο δήμος στους εκλογικούς καταλόγους του οποίου είναι γραμμένοι και ψηφίζουν.

3. Κατά την ψηφοφορία χρησιμοποιούνται ιδιαίτερες κάλπες που φέρουν κατάλληλο διακριτικό γνώρισμα. Το διακριτικό αυτό γνώρισμα και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά το μέγεθος, το σχήμα κ.λπ. των καλπών, καθώς και θέματα που ανακύπτουν από την ταυτόχρονη διενέργεια των εκλογών των δημοτικών αρχών και των αρχών της περιφέρειας και οι αναγκαίες λεπτομέρειες, καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
4. Όπου στις διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών αναφέρεται ο νομάρχης, προκειμένου για τις περιφερειακές εκλογές νοείται ο περιφερειάρχης.
5. Για τις περιφερειακές εκλογές του έτους 2010 όπου αναφέρεται στις διατάξεις του παρόντος νόμου ο περιφερειάρχης νοείται ο νομάρχης στη διοικητική περιφέρεια του οποίου ανήκει ο συγκεκριμένος δήμος και όπου αναφέρεται ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης νοείται ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας στη διοικητική περιφέρεια του οποίου ανήκει, ο συγκεκριμένος δήμος.

Άρθρο 135
Εκλογικές περιφέρειες

Κάθε περιφερειακή ενότητα κατά την έννοια του άρθρου 3 του παρόντος συνιστά αντίστοιχη εκλογική περιφέρεια.

Άρθρο 136
Αριθμός συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας

1. Ο αριθμός των περιφερειακών συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με βάση τον πληθυσμό της, όπως προκύπτει από την τελευταία απογραφή και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στις επόμενες παραγράφους.
2. Μέτρο για τον υπολογισμό του αριθμού των περιφερειακών συμβούλων κάθε εκλογικής περιφέρειας αποτελεί το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης του συνολικού αριθμού των κατοίκων όλης της περιφέρειας δια του συνολικού αριθμού των μελών του περιφερειακού συμβουλίου.

3. Από το πηλίκο της διαίρεσης του αριθμού των κατοίκων κάθε εκλογικής περιφέρειας δια του εκλογικού μέτρου προκύπτει ο αριθμός των περιφερειακών της συμβούλων.
4. Οι θέσεις στο περιφερειακό συμβούλιο που παραμένουν αδιάθετες προστίθενται ανά μία στις εκλογικές περιφέρειες με τα μεγαλύτερα, κατά σειρά, υπόλοιπα και ώσπου να συμπληρωθεί ο συνολικός αριθμός τους, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 113 του παρόντος.
5. Εάν από την παραπάνω διαδικασία προκύψουν εκλογικές περιφέρειες με αριθμό εδρών μικρότερο των τριών (3), οι ελλείπουσες συμπληρώνονται με την αφαίρεση μίας από κάθε εκλογική περιφέρεια με το μεγαλύτερο αριθμό εδρών και κατά αύξουσα σειρά. Σε περίπτωση εκλογικών περιφερειών με τον ίδιο αριθμό εδρών, στις οποίες περιλαμβάνονται όσες έχουν ήδη αφαιρεθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, η έδρα αφαιρείται από εκείνη με το μικρότερο πληθυσμό. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται για τις περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Θεσσαλίας και Αττικής[3].

Άρθρο 137
Επιτυχών συνδυασμός - Επιλαχόντες συνδυασμοί - Εκλογή περιφερειάρχη

1. Στις εκλογές των περιφερειαρχών και περιφερειακών συμβούλων θεωρείται επιτυχών συνδυασμός αυτός που πλειοψήφησε με ποσοστό τουλάχιστον μεγαλύτερο του πενήντα τοις εκατό (50% +1 ψήφο) του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων και επιλαχόντες συνδυασμοί, όσοι συνδυασμοί έλαβαν έστω και μία έδρα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 138, 139 και 143 του παρόντος.
2. Περιφερειάρχης εκλέγεται ο επικεφαλής του επιτυχόντος συνδυασμού.

Άρθρο 138
Κατανομή των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου

1. Τα τρία πέμπτα (3/5) των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου κατα-

3. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 136 αντικαταστάθηκε ως ανωτέρω με την παρ. 10θ του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

λαμβάνει ο επιτυχών συνδυασμός και τα δύο πέμπτα (2/5) οι επιλαχόντες, ανάλογα με τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 4.

2. Αν ο επιτυχών συνδυασμός συγκεντρώνει ποσοστό έγκυρων ψηφοδελτίων μεγαλύτερο από το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου τους, οι έδρες του περιφερειακού συμβουλίου κατανέμονται αναλογικά μεταξύ των συνδυασμών που συμμετέχουν στις εκλογές σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 5.
3. Αν κατά τον υπολογισμό των τριών πέμπτων (3/5) και των δύο πέμπτων (2/5) του αριθμού των εδρών προκύπτει κλάσμα μικρότερο του ημίσεως της μονάδας δεν υπολογίζεται, ενώ στην περίπτωση που προκύπτει κλάσμα μεγαλύτερο του ημίσεως στρογγυλοποιείται στην επόμενη μονάδα.
   Με βάση τα παραπάνω, οι έδρες του περιφερειακού συμβουλίου που αναλογούν στα τρία πέμπτα (3/5) και στα δύο πέμπτα (2/5) έχουν, αντίστοιχα, ως εξής:

στα	41	μελή	συμβούλια	25	και	16,
στα	51	μελή	συμβούλια	31	και	20,
στα	71	μελή	συμβούλια	43	και	28,
στα	101	μελή	συμβούλια	61	και	40,

4. Η αναλογική κατανομή των εδρών μεταξύ των επιλαχόντων συνδυασμών στην περίπτωση της παραγράφου 1 του παρόντος γίνεται ως εξής:
   Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν στο σύνολο της περιφέρειας όλοι μαζί οι συνδυασμοί που συμμετείχαν στις εκλογές, εκτός από τον επιτυχόντα, διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που αντιστοιχεί στα δύο πέμπτα (2/5) και το πηλίκο τους, αυξημένο κατά μία μονάδα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο με παράλειψη τυχόν κλάσματος. Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται στη συνέχεια με το εκλογικό μέτρο και καθένας τους καταλαμβάνει τόσες έδρες όσο είναι το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης.
   Εάν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι επιλαχόντες συνδυασμοί, σύμφωνα με την προηγούμενη διαδικασία, είναι λιγότερες από τις προς διάθεση, οι έδρες που απομένουν διανέμονται ανά μία μεταξύ των επιλαχόντων συνδυασμών, ανάλογα με τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπά τους.
   Εάν συνδυασμοί έχουν ίσο αριθμό αχρησιμοποίητων υπολοίπων, διενεργείται κλήρωση από το αρμόδιο δικαστήριο.
   Εάν και μετά την κατανομή εδρών με βάση τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα παραμένουν αδιάθετες έδρες, κατανέμονται ανά μία κατά σειρά, ανάλογα

με το συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε επιλαχόντος συνδυασμού.

Εάν έχει απομείνει για κατανομή μία μόνο έδρα, την καταλαμβάνει ο επιλαχών συνδυασμός που έχει καταλάβει τουλάχιστον μία έδρα και παρουσιάζει το μεγαλύτερο αχρησιμοποίητο υπόλοιπο[4].

Σε περίπτωση ίσου αριθμού έγκυρων ψηφοδελτίων δύο ή και περισσότερων συνδυασμών, ενεργείται μεταξύ τους κλήρωση από το αρμόδιο δικαστήριο.

5. Η αναλογική κατανομή των εδρών στην περίπτωση της παραγράφου 2 του παρόντος γίνεται ως εξής:

   Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν στο σύνολο της περιφέρειας όλοι μαζί οι συνδυασμοί που συμμετείχαν στις εκλογές διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που αντιστοιχούν σε κάθε περιφερειακό συμβούλιο και το πηλίκο αυξημένο κατά μία μονάδα, παραλειπομένου του κλάσματος, αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται στη συνέχεια με το εκλογικό μέτρο και καθένας τους καταλαμβάνει τόσες έδρες όσο και το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης.

   Στην περίπτωση αυτή, ο επιτυχών συνδυασμός μπορεί να λάβει αριθμό εδρών που ξεπερνά το ποσοστό των τριών πέμπτων (3/5).

   Εάν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί που συμμετέχουν στην κατανομή με την προηγούμενη διαδικασία είναι λιγότερες από τις προς διάθεση, όσες απομένουν κατανέμονται ανά μία μεταξύ όλων των συνδυασμών ανάλογα με τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπά τους.

   Εάν οι συνδυασμοί αυτοί ή μερικοί από αυτούς έχουν ίσο αριθμό αχρησιμοποίητων υπολοίπων, γίνεται κλήρωση.

   Εάν μετά την κατανομή των εδρών με βάση τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα παραμένουν αδιάθετες έδρες, αυτές κατανέμονται ανά μία, ανάλογα με το συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων του συνδυασμού.

   Σε περίπτωση ίσου αριθμού έγκυρων ψηφοδελτίων δύο ή και περισσότερων συνδυασμών, ενεργείται μεταξύ τους κλήρωση από το αρμόδιο δικαστήριο.

6. Αν έχει ανακηρυχθεί ένας μόνο συνδυασμός υποψηφίων, ο περιφερειάρχης εκλέγεται από το μοναδικό συνδυασμό. Οι πρώτοι κατά σειρά σε

---

4. Το εδάφιο αυτό της παρ. 4 του άρθρου 138 απαλείφθηκε με την παρ. 10κε του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

σταυρούς προτίμησης, και έως ότου συμπληρωθεί ο αριθμός των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου, εκλέγονται τακτικοί και οι υπόλοιποι αναπληρωματικοί σύμβουλοι.

Άρθρο 139
Επανάληψη της ψηφοφορίας

1. Εάν κανένας συνδυασμός δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των έγκυρων ψηφοδελτίων, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή ανάμεσα μόνο στους υποψήφιους περιφερειάρχες των δύο συνδυασμών που έλαβαν τις περισσότερες ψήφους.
   Επιτυχών θεωρείται ο υποψήφιος περιφερειάρχης και ο συνδυασμός του που συγκέντρωσε στην επαναληπτική ψηφοφορία την απόλυτη πλειοψηφία ολόκληρου του αριθμού των έγκυρων ψηφοδελτίων.
   Εάν στην επαναληπτική ψηφοφορία οι δύο συνδυασμοί ισοψηφήσουν, το οικείο πρωτοδικείο ενεργεί κλήρωση για την ανάδειξη του επιτυχόντος συνδυασμού.
2. Οι έδρες των περιφερειακών συμβουλίων κατανέμονται, σε περίπτωση επαναληπτικής ψηφοφορίας, στους συνδυασμούς που συμμετέχουν στις εκλογές, σε δύο φάσεις, που ονομάζονται κατανομές.
   Στην πρώτη (Α΄) κατανομή κατανέμονται οι μισές έδρες του περιφερειακού συμβουλίου. Το κλάσμα που προκύπτει στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα.
   Στη δεύτερη (Β΄) κατανομή κατανέμονται οι υπόλοιπες.
   Με βάση τον αριθμό των εδρών των περιφερειακών συμβουλίων οι έδρες που αναλογούν σε καθεμία από τις δύο αυτές κατανομές έχουν ως εξής:
   – για τα 41 μελή συμβούλια οι έδρες της Α΄ κατανομής είναι 21 και της Β΄ κατανομής 20,
   – για τα 51 μελή συμβούλια 26 και 25 αντίστοιχα,
   – για τα 71 μελή συμβούλια 36 και 35 αντίστοιχα,
   – για τα 101 μελή συμβούλια 51 και 50 αντίστοιχα.
3. Οι έδρες της Α΄ κατανομής κατανέμονται αναλογικά στους συνδυασμούς που συμμετέχουν στις εκλογές σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία:
   Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν στο σύνολο της περιφέρειας όλοι οι συνδυασμοί που συμμετείχαν στις εκλογές στην αρχική ψηφοφορία διαιρείται με τον αριθμό των εδρών της Α΄ κατανομής.
   Το πηλίκο της διαίρεσης, αυξημένο κατά μία μονάδα παραλειπομένου του

κλάσματος, αποτελεί το εκλογικό μέτρο της Α΄ κατανομής. Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε συνδυασμού διαιρείται στη συνέχεια με το εκλογικό μέτρο και καθένας τους καταλαμβάνει τόσες έδρες όσο είναι το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης.

Εάν οι έδρες που καταλαμβάνουν οι συνδυασμοί με την προηγούμενη διαδικασία είναι λιγότερες από τις προς διάθεση της Α΄ κατανομής, οι έδρες που απομένουν διανέμονται ανά μία μεταξύ των επιλαχόντων συνδυασμών, ανάλογα με τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπά τους.

Εάν συνδυασμοί έχουν ίσο αριθμό αχρησιμοποίητων υπολοίπων, διενεργείται κλήρωση από το αρμόδιο δικαστήριο.

Εάν και μετά τη διανομή εδρών με βάση τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα παραμένουν αδιάθετες έδρες, κατανέμονται ανά μία κατά σειρά, ανάλογα με το συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων κάθε επιλαχόντος συνδυασμού.

Εάν έχει απομείνει προς διάθεση μία μόνο έδρα, την καταλαμβάνει ο επιλαχών συνδυασμός που έχει καταλάβει τουλάχιστον μία έδρα και παρουσιάζει το μεγαλύτερο αχρησιμοποίητο υπόλοιπο[5].

4. Για την κατανομή των εδρών της Β΄ κατανομής, υπολογίζεται, αρχικά, πόσες από τις έδρες αυτές πρέπει να προσκυρωθούν στον επιτυχόντα συνδυασμό, ώστε να συγκεντρώσει συνολικά, συνυπολογιζομένων και των εδρών που του απονεμήθηκαν από την Α΄ κατανομή, τα τρία πέμπτα (3/5) του συνόλου των εδρών.

   Οι έδρες της Β΄ κατανομής που θα απομείνουν προς κατανομή, μετά την παραχώρηση των εδρών στον επιτυχόντα συνδυασμό, διατίθενται στον άλλο συνδυασμό που πήρε μέρος στην επαναληπτική ψηφοφορία.

   Στην περίπτωση, όπου λόγω του μικρού αριθμού εδρών που τους έχουν απονεμηθεί από την Α΄ κατανομή, ο επιτυχών συνδυασμός δεν μπορεί να συμπληρώσει τον αριθμό των τριών πέμπτων (3/5) του συνόλου των εδρών, προσκυρώνονται σε αυτόν όλες οι έδρες της Β΄ κατανομής και δεν γίνεται καμία μεταβολή στην κατανομή των εδρών της Α΄ κατανομής, ανάμεσα στους υπόλοιπους συνδυασμούς.

5. Σε περίπτωση ισοψηφίας στην πρώτη θέση κατά την πρώτη ψηφοφορία, δύο ή περισσότερων συνδυασμών, στην επαναληπτική ψηφοφορία μετέχουν οι υποψήφιοι περιφερειάρχες όλων των συνδυασμών που ισοψήφησαν.

6. Σε περίπτωση ισοψηφίας στη δεύτερη θέση, κατά την αρχική ψηφοφορία

---

5. Το εδάφιο αυτό της παρ. 3 του άρθρου 139 απαλείφθηκε με την παρ. 10 κε του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

δύο ή περισσότερων συνδυασμών, στην επαναληπτική μετέχουν ο υποψήφιος περιφερειάρχης του πρώτου σε αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων συνδυασμού και οι υποψήφιοι περιφερειάρχες των συνδυασμών που ισοψήφησαν στη δεύτερη θέση.

7. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 5 και 6, επιτυχών θεωρείται ο υποψήφιος περιφερειάρχης και ο συνδυασμός του που έλαβε στην επαναληπτική ψηφοφορία τη σχετική πλειοψηφία.
   Εάν στην ψηφοφορία αυτή ισοψηφήσουν δύο υποψήφιοι περιφερειάρχες, το Πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση για την ανάδειξη του επιτυχόντος περιφερειάρχη και του συνδυασμού του.
   Εάν ισοψηφήσουν περισσότεροι από δύο συνδυασμοί, το Πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση για την ανάδειξη του επιτυχόντος περιφερειάρχη και του συνδυασμού του και εκείνου που θα συμμετάσχει στη Β΄ κατανομή σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 4.
8. Εάν κανένας από τους συνδυασμούς που συμμετέχουν στις εκλογές στην αρχική ψηφοφορία δεν συγκεντρώσει το εκλογικό μέτρο ή αν μόνο ένας συνδυασμός το έχει συγκεντρώσει, τότε στην Α΄ κατανομή συμμετέχουν οπωσδήποτε οι δύο συνδυασμοί που έχουν λάβει το μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων.
   Οι υποψήφιοι περιφερειάρχες των δύο συνδυασμών συμμετέχουν και στην επαναληπτική ψηφοφορία.
9. Οι τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι εκλέγονται με βάση την πρώτη ψηφοφορία σύμφωνα με τους σταυρούς προτίμησης που έλαβε καθένας στην ψηφοφορία αυτή, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 138 και του άρθρου 142 του παρόντος.

Άρθρο 140
Κατανομή των εδρών του περιφερειακού συμβουλίου ανά εκλογική περιφέρεια

Οι έδρες του περιφερειακού συμβουλίου ανά εκλογική περιφέρεια κατανέμονται μεταξύ του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών, όπως καθορίζονται στο άρθρο 138 του παρόντος, ως εξής:

1. Ο επιτυχών συνδυασμός λαμβάνει καταρχήν μία (1) έδρα σε κάθε εκλογική περιφέρεια.
2. Η κατανομή συνεχίζεται αρχίζοντας από το μικρότερο σε εκλογική δύναμη συνδυασμό, ο οποίος εξασφάλισε, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο

άρθρο 138 του παρόντος, συμμετοχή στο περιφερειακό συμβούλιο.

Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων του συνδυασμού αυτού στην περιφέρεια διαιρείται με τον αριθμό των εδρών που δικαιούται και το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης, προσαυξημένο κατά μία μονάδα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο.

Ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων του συνδυασμού αυτού διαιρείται σε κάθε εκλογική περιφέρεια με το εκλογικό του μέτρο και ο συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες σε κάθε περιφέρεια όσο είναι το ακέραιο πηλίκο της διαίρεσης.

Εάν ο συνδυασμός εξακολουθεί να δικαιούται έδρες στο περιφερειακό συμβούλιο, ο αριθμός τους συμπληρώνεται με τη διάθεση ανά μίας από κάθε εκλογική περιφέρεια, όπου διατηρεί το μεγαλύτερο, κατά φθίνουσα σειρά, αδιάθετο υπόλοιπο ψηφοδελτίων.

3. Εάν στην πρώτη κατά σειρά εκλογική περιφέρεια υπάρχουν τόσες διαθέσιμες έδρες όσες δικαιούται ο συνδυασμός εκεί, τις καταλαμβάνει όλες και ο αριθμός τους αφαιρείται από τις διαθέσιμες της περιφέρειας.

   Εάν δεν υπάρχει επαρκής αριθμός, στο συνδυασμό κατακυρώνονται μόνο οι διαθέσιμες.

   Εάν μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής παραμένουν αδιάθετες για το συνδυασμό έδρες, κατανέμονται ανά μία κατά σειρά στις εκλογικές περιφέρειες, όπου ο συνδυασμός διατηρεί το μεγαλύτερο, κατά φθίνουσα σειρά, αδιάθετο υπόλοιπο ψηφοδελτίων.
4. Οι έδρες που κατανέμονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 αφαιρούνται από τις διαθέσιμες της εκλογικής περιφέρειας.
5. Με την ίδια διαδικασία κατανέμονται οι έδρες σε κάθε εκλογική περιφέρεια για καθέναν από τους άλλους επιλαχόντες συνδυασμούς κατά αύξουσα σειρά εκλογής.
6. Οι έδρες που παραμένουν αδιάθετες σε κάθε εκλογική περιφέρεια μετά την ολοκλήρωση της παραπάνω διαδικασίας και για όλους τους επιλαχόντες συνδυασμούς καταλαμβάνονται από τον επιτυχόντα συνδυασμό.

Άρθρο 141
Παραίτηση ή θάνατος υποψήφιου περιφερειάρχη σε περίπτωση επαναληπτικής ψηφοφορίας

1. Πριν από την επαναληπτική ψηφοφορία ο υποψήφιος περιφερειάρχης μπορεί να παραιτηθεί από την υποψηφιότητά του. Η παραίτηση γίνεται με γραπτή δήλωσή του που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου την τρίτη ημέρα, το αργότερο, πριν από την επαναληπτική ψηφοφορία.
2. Αν ένας υποψήφιος περιφερειάρχης παραιτηθεί ή αποβιώσει, τότε η πλειοψηφία των υποψηφίων του συνδυασμού του επιλέγει άλλον υποψήφιο περιφερειάρχη.
3. Αν εκείνος που έχει επιλεγεί ως υποψήφιος περιφερειάρχης είναι υποψήφιος σύμβουλος του συνδυασμού, η θέση του ως συμβούλου μένει κενή.
4. Η δήλωση της επιλογής του νέου υποψήφιου περιφερειάρχη επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή παραδίδεται με απόδειξη στον πρόεδρο του πρωτοδικείου το αργότερο τη δεύτερη ημέρα πριν από την ψηφοφορία.
   Το αρμόδιο δικαστήριο ανακηρύσσει το νέο υποψήφιο σε δημόσια συνεδρίαση ακόμη και την παραμονή της ψηφοφορίας.
5. Αν δεν υποβληθεί δήλωση επιλογής, δεν ανακηρύσσεται κανένας υποψήφιος και εκλέγεται περιφερειάρχης ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει λάβει κατά την πρώτη εκλογή τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης.
6. Η επαναληπτική ψηφοφορία γίνεται από τις ίδιες εφορευτικές επιτροπές και τους ίδιους δικαστικούς αντιπροσώπους.

Άρθρο 142
Τακτικοί και αναπληρωματικοί περιφερειακοί σύμβουλοι - Ισοψηφία

1. Τακτικοί περιφερειακοί σύμβουλοι εκλέγονται, από τους υποψηφίους καθενός από τους συνδυασμούς του άρθρου 137, κατά σειρά, αυτοί που έλαβαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 141 του παρόντος.
2. Οι υποψήφιοι περιφερειάρχες των επιλαχόντων συνδυασμών θεωρούνται πρώτοι επιτυχόντες σύμβουλοι των συνδυασμών τους. Αν ο συνδυασμός καταλαμβάνει έδρες σε περισσότερες εκλογικές περιφέρειες, ο υποψήφι-

ος περιφερειάρχης λαμβάνει την έδρα της εκλογικής περιφέρειας, όπου ο συνδυασμός έλαβε τις περισσότερες έδρες. Σε περίπτωση ίσου αριθμού εδρών σε περισσότερες περιφέρειες, τότε λαμβάνει την έδρα αυτής στην οποία ο συνδυασμός έλαβε τις περισσότερες ψήφους. Σε περίπτωση όπου σε περισσότερες περιφέρειες ο συνδυασμός έλαβε ίσο αριθμό ψήφων, διενεργείται κλήρωση.

3. Οι υποψήφιοι αντιπεριφερειάρχες των επιλαχόντων συνδυασμών θεωρούνται επιτυχόντες σύμβουλοι του συνδυασμού τους στην εκλογική περιφέρεια στην οποία ήταν υποψήφιοι, εφόσον ο συνδυασμός τους έλαβε έδρα. Ειδικά για τις περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και Θεσσαλίας[6] οι υποψήφιοι αντιπεριφερειάρχες των επιλαχόντων συνδυασμών καταλαμβάνουν θέση περιφερειακού συμβούλου στην εκλογική περιφέρεια που ήταν υποψήφιοι και ο συνδυασμός τους έλαβε τις περισσότερες έδρες. Σε περίπτωση ίσου αριθμού εδρών σε περισσότερες εκλογικές περιφέρειες, τότε λαμβάνει την έδρα αυτής στην οποία ο συνδυασμός έλαβε τις περισσότερες ψήφους.
4. Οι λοιποί υποψήφιοι του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών είναι αναπληρωματικοί των τακτικών συμβούλων της εκλογικής τους περιφέρειας, με τη σειρά των σταυρών προτίμησης.
5. Εάν οι υποψήφιοι του ίδιου συνδυασμού ισοψηφήσουν το αρμόδιο πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση.

Άρθρο 143
Περιπτώσεις ισοψηφίας συνδυασμών

1. Αν έχουν ανακηρυχθεί δύο μόνο συνδυασμοί και ισοψηφήσουν το πρωτοδικείο διενεργεί κλήρωση για ανάδειξη του επιτυχόντος συνδυασμού. Στην περίπτωση αυτή οι έδρες των συμβούλων κατανέμονται κατά τα τρία πέμπτα (3/5) στον επιτυχόντα συνδυασμό και κατά τα δύο πέμπτα (2/5) στον επιλαχόντα.
2. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 138 και του άρθρου 142 του παρόντος.

---

6. Προσθήκη των λέξεων «Ιονίων Νήσων, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και Θεσσαλίας» με την παρ. 5 του άρθ. 51 του ν. 3905/2010.

Άρθρο 144
Εξαγωγή και δημοσίευση των αποτελεσμάτων της εκλογής

1. Οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής στέλνουν με ασφαλή τρόπο τα εκλογικά στοιχεία στον πρόεδρο του πρωτοδικείου και στην περιφέρεια. Αφού συγκεντρωθούν τα στοιχεία όλων των εκλογικών τμημάτων της περιφέρειας, ο πρόεδρος του πρωτοδικείου εξάγει το γενικό αποτέλεσμα, το οποίο δημοσιεύει αμέσως με τοιχοκόλληση στο πρωτοδικείο και γνωστοποιεί στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
2. Ο πίνακας των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας, ο οποίος καταρτίζεται από τον πρόεδρο του πρωτοδικείου, περιέχει:
   α) τον αριθμό των εγγεγραμμένων εκλογέων,
   β) το συνολικό αριθμό ψηφισάντων,
   γ) τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων,
   δ) τον αριθμό των άκυρων ψηφοδελτίων,
   ε) τον αριθμό των λευκών ψηφοδελτίων και
   στ) την εκλογική δύναμη κάθε συνδυασμού, δηλαδή το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων τα οποία έλαβε κάθε συνδυασμός.

   Στον πίνακα προτάσσονται οι συνδυασμοί, σύμφωνα με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης. Κάτω από τον πίνακα συντάσσεται πράξη, στην οποία αναγράφονται ολογράφως τα πιο πάνω στοιχεία για κάθε περίπτωση και υπογράφεται από τον πρόεδρο. Κατά την κατάρτιση του πίνακα μπορεί να παρίσταται ένας αντιπρόσωπος από κάθε συνδυασμό.
3. Οι εφορευτικές επιτροπές και ο πρόεδρος του πρωτοδικείου γνωστοποιούν αμέσως το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας στον περιφερειάρχη.

Άρθρο 145
Έκθεση πρακτικών

Ο πρόεδρος του Πρωτοδικείου εκθέτει τα πρακτικά της εκλογής και τον πίνακα των αποτελεσμάτων στο κατάστημα του πρωτοδικείου επί πέντε (5) ημέρες και συντάσσει για την έκθεση αυτή πρακτικό, που τοιχοκολλείται επίσης έξω από το δικαστικό κατάστημα.

Άρθρο 146
Επικύρωση εκλογής

1. α. Το πολυμελές πρωτοδικείο μετά τη λήξη του πενθημέρου του προηγούμενου άρθρου ανακηρύσσει, με απόφασή του, τον επιτυχόντα και τους επιλαχόντες συνδυασμούς, τον περιφερειάρχη, τους αντιπεριφερειάρχες και τους τακτικούς και αναπληρωματικούς περιφερειακούς συμβούλους κάθε συνδυασμού που εκλέγονται. Αν ο υποψήφιος περιφερειάρχης του επιτυχόντος συνδυασμού απεβίωσε ή παραιτήθηκε πριν από την εκλογή και δεν έγινε αντικατάστασή του σύμφωνα με το άρθρο 141 παράγραφος 4, περιφερειάρχης ανακηρύσσεται ο πλειοψηφήσας σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού.

   β. Με την ανωτέρω απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου ανακηρύσσονται οι τακτικοί και αναπληρωματικοί σύμβουλοι της κάθε εκλογικής περιφέρειας κάθε συνδυασμού, σύμφωνα με τον αριθμό των σταυρών προτιμήσεως που έχουν λάβει. Σε περίπτωση ισοψηφίας διενεργείται κλήρωση.

   γ. Στην ίδια απόφαση ανακηρύσσονται οι τακτικοί σύμβουλοι μόνο κάθε συνδυασμού σύμφωνα με τον αριθμό των σταυρών προτίμησης που έχουν λάβει.

2. Ο πρόεδρος του πρωτοδικείου αναρτά αντίγραφο των πράξεων στο κατάστημα του δικαστηρίου επί τρεις (3) συνεχείς ημέρες και αποστέλλει αντίγραφό τους στον περιφερειάρχη και στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Άρθρο 147
Δικαίωμα ένστασης

Ένσταση μπορεί να ασκήσει:

α) κάθε εκλογέας εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους της οικείας περιφέρειας, καθώς και

β) όποιος υπήρξε υποψήφιος κατά τις εκλογές στην οικεία περιφέρεια.

Άρθρο 148
Άσκηση - Αρμόδιο δικαστήριο

1. Η ένσταση ασκείται με δικόγραφο, το οποίο κατατίθεται, μαζί με τρία αντίγραφα, στο πρωτοδικείο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη.

Η προθεσμία για την άσκηση της ένστασης ή η άσκησή της δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης.

2. Το δικόγραφο της ένστασης απαιτείται να περιέχει τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 251 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, ΦΕΚ 97 Α΄), όπως εκάστοτε ισχύει.
3. Οι ενστάσεις εκδικάζονται σε πρώτο και τελευταίο βαθμό από το Διοικητικό Εφετείο, στο οποίο υπάγεται η έδρα της οικείας περιφέρειας.
4. Η διαβίβαση της ένστασης στο αρμόδιο για την εκδίκασή της δικαστήριο γίνεται σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 252 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Άρθρο 149
Περιεχόμενο της ένστασης

1. Η ένσταση στρέφεται κατά της απόφασης με την οποία ανακηρύσσονται οι επιτυχόντες και οι επιλαχόντες συνδυασμοί και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί, βάσει του σχετικού πίνακα των αποτελεσμάτων ο οποίος ενσωματώνεται σε αυτή.
2. Λόγους ένστασης μπορούν να θεμελιώσουν:
   α) η έλλειψη νόμιμων προσόντων και η συνδρομή κωλυμάτων σε υποψηφίους που έχουν εκλεγεί, ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη,
   β) η παράβαση νόμου κατά τη διεξαγωγή της εκλογής ή κατά την εξαγωγή του εκλογικού αποτελέσματος ή κατά την ανακήρυξη των υποψηφίων συνδυασμών ή κατά την ανακήρυξη των επιτυχόντων και επιλαχόντων συνδυασμών και των προσώπων που ανήκουν σε αυτούς,
   γ) η ακυρότητα ή η εσφαλμένη αρίθμηση των ψηφοδελτίων.

Άρθρο 150
Προθεσμία για την άσκηση ένστασης

1. Η ένσταση ασκείται μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από τη λήξη του χρόνου έκθεσης της πράξης με την οποία ανακηρύσσονται οι επιτυχόντες και οι επιλαχόντες συνδυασμοί, καθώς και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί ή αναπληρωματικοί, σύμφωνα με το άρθρο 146 του παρόντος.
2. Η προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου δεν παρεκτείνεται σε καμία περίπτωση.

Άρθρο 151
Διαδικασία εκδίκασης της ένστασης

1. Για τα θέματα της προδικασίας, της κύριας διαδικασίας, της παρέμβασης, της αντένστασης, της αποδεικτικής διαδικασίας, του παρεμπίπτοντος ελέγχου, της απόφασης του δικαστηρίου, καθώς και της γνωστοποίησής της εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 253 έως και 260 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, όπως κάθε φορά ισχύει, ο οποίος και εφαρμόζεται για κάθε σχετικό θέμα, που δεν ρυθμίζεται, ειδικώς, από τις διατάξεις του παρόντος. Κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει τα ίδια θέματα διαφορετικά, καταργείται.
2. Ο κατά το άρθρο 258 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας παρεμπίπτων έλεγχος της εγγραφής, μετεγγραφής ή διαγραφής εκλογέα στους ή από τους εκλογικούς καταλόγους του οικείου δήμου, χωρεί κατά των πράξεων αυτών μόνο αν αυτές έγιναν κατά τη σύνταξη ή αναθεώρηση των εκλογικών καταλόγων κατά τη διάρκεια του έτους, που προηγείται της ημερομηνίας διενέργειας των περιφερειακών εκλογών.
3. Αίτηση αναθεώρησης, τριτανακοπή και αίτηση ερμηνείας ή διόρθωσης ασκούνται κατά τις διατάξεις του άρθρου 261 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.

Άρθρο 152
Αίτηση αναιρέσεως

1. Κατά των αποφάσεων που εκδόθηκαν από τα διοικητικά εφετεία χωρεί αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την παρέλευση του πενθημέρου που ορίζεται στο άρθρο 260 παράγραφος1 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας.
2. Όταν ασκείται αίτηση αναιρέσεως δεν χορηγείται αναστολή εκτέλεσης της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως.
3. Η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών, το βραδύτερο, από την περιέλευση της αιτήσεως αναιρέσεως σε αυτό.
4. Αν η τελεσίδικη απόφαση, βάσει της οποίας μεταβλήθηκε με οποιονδήποτε τρόπο η αρχική εγκατάσταση των περιφερειακών αρχών, αναιρεθεί και κριθεί κατ' ουσίαν η διαφορά από το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο, εκεί-

νοι που ανακηρύσσονται ως επιτυχόντες μετά την απόφαση θεωρούνται ότι εγκαταστάθηκαν αναδρομικά, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 114. Η αναδρομική αυτή εγκατάσταση δεν θίγει το κύρος των πράξεων που εκδόθηκαν ή δημοσιεύτηκαν από τις αρχές των οποίων η εκλογή ακυρώθηκε από το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο.

Άρθρο 153
Επανάληψη της εκλογής σε περίπτωση ακύρωσης

1. Αν ακυρωθεί η εκλογή για παράβαση νόμου ή για οποιαδήποτε πλημμέλεια, επαναλαμβάνεται η ψηφοφορία ανάμεσα στους ίδιους υποψηφίους, που είχαν ανακηρυχθεί νόμιμα.
2. Ο δήμαρχος εκδίδει χωρίς καθυστέρηση πρόγραμμα, με το οποίο καλεί τους δημότες εκλογείς για την επανάληψη της εκλογής για τον υπολειπόμενο χρόνο της περιόδου. Το πρόγραμμα δημοσιεύεται με τοιχοκόλληση δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα που έχει οριστεί για την ψηφοφορία και αναρτάται στην ιστοσελίδα του δήμου και της περιφέρειας.

Άρθρο 154
Ορκωμοσία των περιφερειακών αρχών

1. Μετά την επικύρωση της εκλογής και ανακήρυξη του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών και πριν από την ημέρα εγκατάστασης και ανάληψης των καθηκόντων τους, ο περιφερειάρχης, οι αντιπεριφερειάρχες περιφερειακών ενοτήτων και οι περιφερειακοί σύμβουλοι δίνουν τον ακόλουθο όρκο:
   «Ορκίζομαι να είμαι πιστός στην πατρίδα, να υπακούω στο Σύνταγμα και στους νόμους και να εκπληρώνω τίμια και ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου.»
2. Η ορκωμοσία γίνεται στο κατάστημα της περιφέρειας σε δημόσια συνεδρίαση, που ορίζεται από τον νεοεκλεγέντα περιφερειάρχη.
3. Για την ορκωμοσία συντάσσεται πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από τον περιφερειάρχη και όλους τους συμβούλους που ορκίστηκαν.
   Το πρακτικό αυτό συντάσσεται σε δύο αντίτυπα, από τα οποία το ένα αντίτυπο παραμένει στην περιφέρεια και το άλλο αποστέλλεται στον οικείο

Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Τα προαναφερόμενα πρόσωπα αναλαμβάνουν τα καθήκοντά τους από την ημέρα της εγκατάστασης.

4. Σε όσες περιπτώσεις η ορκωμοσία δεν πραγματοποιήθηκε για λόγους αντικειμενικής αδυναμίας, ο περιφερειάρχης καλεί τον επιτυχόντα προς ορκωμοσία εντός πέντε (5) ημερών, αφότου του γνωστοποιήθηκε η άρση των λόγων.
5. Αν γίνει δεκτή η ένσταση που ασκήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 149 και ακυρωθεί από το αρμόδιο δικαστήριο η απόφαση του άρθρου 146, η διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων επαναλαμβάνεται με πρωτοβουλία του περιφερειάρχη που εκλέγεται με βάση τη δικαστική αυτή απόφαση.

Άρθρο 155
Αποποίηση εκλογής

1. Ο ανακηρυχθείς περιφερειάρχης ή αντιπεριφερειάρχης περιφερειακής ενότητας ή περιφερειακός σύμβουλος που δεν αποποιείται την εκλογή του με γραπτή δήλωσή του προς τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης έως την παραμονή εγκατάστασής τους θεωρείται ότι την έχει αποδεχθεί.
2. Ο μη προσερχόμενος να δώσει όρκο, εκπίπτει αυτοδικαίως από το αξίωμά του. Η σχετική διαπιστωτική πράξη εκδίδεται από τον Ελεγκτή Νομιμότητας.

Άρθρο 156
Παραίτηση αιρετών

1. Η παραίτηση περιφερειάρχη υποβάλλεται εγγράφως στον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η παραίτηση γίνεται οριστική, αφότου ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης την αποδεχθεί, άλλως από την παρέλευση μηνός από την κατάθεσή της στο οικείο πρωτόκολλο.
2. Η παραίτηση των αιρετών αντιπεριφερειαρχών υποβάλλεται εγγράφως στον οικείο περιφερειάρχη, η οποία γίνεται οριστική, αφότου ο περιφερειάρχης την αποδεχθεί, άλλως από την παρέλευση μηνός από την κατάθεσή της στο οικείο πρωτόκολλο. Η πλήρωση της θέσης που κενώνεται διενεργείται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 162 του παρόντος.

3. Η παραίτηση των περιφερειακών συμβούλων υποβάλλεται εγγράφως στον οικείο περιφερειάρχη. Γίνεται οριστική, αφότου ο περιφερειάρχης την αποδεχθεί, άλλως από την παρέλευση μηνός από την κατάθεσή της στο οικείο πρωτόκολλο.
4. Σε κάθε άλλη περίπτωση η παραίτηση των αιρετών των περιφερειών από τις θέσεις που κατέχουν, ως εκ της ιδιότητάς τους, υποβάλλεται γραπτώς στα όργανα, τα οποία τα εξέλεξαν ή τα διόρισαν. Γίνεται οριστική αφότου τα όργανα αυτά την αποδεχθούν, άλλως από την παρέλευση μηνός από την κατάθεσή της στο πρωτόκολλο της οικείας υπηρεσίας.

   Η εκλογή ή ο ορισμός αντικαταστατών τους γίνεται για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα της περιόδου, για το οποίο θα ασκούσαν καθήκοντα οι παραιτηθέντες.

   Εξακολουθούν να ισχύουν διατάξεις που ρυθμίζουν διαφορετικά τον τρόπο υποβολής και αποδοχής παραίτησης, καθώς και αντικατάστασης των παραιτουμένων.

Άρθρο 157
Αντικατάσταση και αναπλήρωση συμβούλων

1. Τις θέσεις περιφερειακών συμβούλων που για οποιονδήποτε λόγο μένουν κενές, καταλαμβάνουν οι αναπληρωματικοί του ίδιου συνδυασμού.

   Ο περιφερειάρχης καλεί αμέσως τους αναπληρωματικούς συμβούλους, με τη σειρά της εκλογής τους. Αυτοί οφείλουν να παρουσιαστούν για ορκωμοσία μέσα σε πέντε (5) μέρες από την επίδοση της πρόσκλησης. Η ορκωμοσία γίνεται ενώπιον του περιφερειάρχη. Αν δεν παρουσιαστούν μέσα στην προθεσμία αυτή, αποβάλλουν, αυτοδικαίως, την ιδιότητα του αναπληρωματικού.
2. Αν εξαντληθεί ο αριθμός των αναπληρωματικών του συνδυασμού αυτού, καλούνται να καταλάβουν τις θέσεις, που έμειναν κενές, για οποιονδήποτε λόγο, αναπληρωματικοί από άλλους συνδυασμούς, με τη σειρά της εκλογικής δύναμης των συνδυασμών και με τη σειρά που έχουν ανακηρυχθεί οι αναπληρωματικοί του κάθε συνδυασμού.
3. Στην περίπτωση θέσης σε αργία μελών περιφερειακών συμβουλίων, εάν ο αριθμός των μελών που απομένουν είναι μικρότερος από τον αριθμό των μελών που απαιτείται για την απαρτία, ο περιφερειάρχης για το μέχρι

λήξης της αργίας χρόνο, καλεί αναπληρωματικούς συμβούλους από το συνδυασμό στον οποίο ανήκουν αυτοί που έχουν τεθεί σε αργία, με τη σειρά της εκλογής τους.

4. Αν δεν υπάρχουν αναπληρωματικοί κανενός συνδυασμού, που να συμπληρώσουν κενές θέσεις συμβούλων, ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης προκηρύσσει, σε δύο (2) μήνες το αργότερο, την εκλογή τόσων συμβούλων όσες είναι οι κενές θέσεις και ισάριθμων αναπληρωματικών.
5. Στην αναπληρωματική εκλογή εφαρμόζονται, αναλόγως, οι διατάξεις του παρόντος, που αφορούν την υποβολή υποψηφιότητας και την κατάρτιση συνδυασμών. Οι κενές θέσεις κατανέμονται ανάμεσα στους συνδυασμούς που συγκέντρωσαν ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) τουλάχιστον του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων, αναλόγως με την εκλογική δύναμη του καθενός από αυτούς.
6. Στο τελευταίο έτος της περιφερειακής περιόδου, εκλογή γίνεται μόνο αν οι σύμβουλοι που έχουν απομείνει δεν αρκούν για την ύπαρξη απαρτίας.
7. Τα περιφερειακά συμβούλια λειτουργούν νόμιμα, έστω και με ελλιπή σύνθεση, που δεν μπορεί πάντως να είναι κατώτερη από τον αριθμό των μελών που απαιτείται για την απαρτία, σε όλες τις περιπτώσεις, που μέλη περιφερειακού συμβουλίου αποποιηθούν την εκλογή τους, παραιτηθούν, αποβιώσουν, εκπέσουν ή τεθούν σε αργία ή αν οι έδρες μείνουν κενές για οποιονδήποτε άλλο λόγο και μέχρι οι κενές θέσεις να συμπληρωθούν.
8. Η απαρτία και οι πλειοψηφίες υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των περιφερειακών συμβούλων, που έχουν ορκισθεί και εγκατασταθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 154 και 113 του παρόντος.
9. Όταν το περιφερειακό συμβούλιο δεν μπορεί να λειτουργήσει νόμιμα, επειδή υπάρχει έλλειψη μελών του, αναστέλλονται κάθε είδους προθεσμίες, των οποίων η τήρηση εξαρτάται από απόφαση του συμβουλίου, μέχρι να καταστεί δυνατή η νόμιμη λειτουργία του.

Άρθρο 158
Εκλογή εξαιτίας διάλυσης συμβουλίων

1. Αν ένα περιφερειακό συμβούλιο διαλυθεί σύμφωνα με το άρθρο 237, ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης προκηρύσ-

σει εκλογές ένα (1) μήνα το αργότερο από τη διάλυση. Κατά την εκλογή αυτή εκλέγονται και αναπληρωματικοί.

2. Ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης αναθέτει σε υψηλόβαθμο δημόσιο υπάλληλο τα καθήκοντα του περιφερειάρχη, τα σχετικά με τη διεξαγωγή της εκλογής, καθώς και τη διεκπεραίωση των επειγουσών υπηρεσιακών υποθέσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 159
Αρμοδιότητες του περιφερειάρχη

1. Ο περιφερειάρχης προασπίζει το δημόσιο συμφέρον, κατευθύνει την υλοποίηση του σχεδίου περιφερειακής ανάπτυξης και ασκεί τα καθήκοντά του με γνώμονα τις αρχές της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας.
   Ο περιφερειάρχης έχει επίσης τις κατωτέρω αρμοδιότητες:
   α) εκδίδει όλες τις πράξεις μη κανονιστικού χαρακτήρα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,
   β) εκτελεί τις αποφάσεις του περιφερειακού συμβουλίου, της εκτελεστικής επιτροπής και της οικονομικής επιτροπής,
   γ) συγκαλεί και προεδρεύει της εκτελεστικής επιτροπής και συντονίζει την υλοποίηση των αποφάσεών της,
   δ) εκπροσωπεί την περιφέρεια δικαστικώς και εξωδίκως,
   ε) είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών της περιφέρειας. Ως προϊστάμενος όλου του προσωπικού της περιφέρειας εκδίδει τις πράξεις που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις για το διορισμό, τις κάθε είδους υπηρεσιακές μεταβολές και την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου,
   στ) διατάσσει την είσπραξη των εσόδων της περιφέρειας και αποφασίζει για τη διάθεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού,
   ι) υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει η περιφέρεια,
      ια) συνιστά ομάδες εργασίας και ομάδες διοίκησης έργου από μέλη του περιφερειακού συμβουλίου, υπαλλήλους της περιφέρειας, υπάλληλους του δημόσιου τομέα ή ιδιώτες για τη μελέτη και επεξεργασία θεμάτων της περιφέρειας, καθορίζοντας τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας τους.
      ιβ) συγκροτεί συλλογικά όργανα, εφόσον η συγκρότησή τους δεν ανατίθεται από το νόμο σε άλλα όργανα και
      ιγ) μπορεί να μεταβιβάζει την άσκηση αρμοδιοτήτων του σε μέλη του περιφερειακού συμβουλίου, καθώς και να παρέχει εξουσιοδότηση υπογραφής με εντολή του σε προϋσταμένους υπηρεσιών της περιφέρειας, με εξαίρεση χρηματικά εντάλματα πληρωμών.
   ιδ) Με απόφασή του μετά από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Δη-

μοσίων Έργων της έδρας της περιφέρειας δύναται η μελέτη, εκτέλεση και συντήρηση τεχνικού έργου μίας περιφερειακής ενότητας να εκτελείται από τη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων με χωρική αρμοδιότητα όλη την Περιφέρεια ή άλλη Τεχνική Διεύθυνση της περιφέρειας.

ιε) Με απόφασή του ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση του Τεχνικού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων της έδρας της περιφέρειας, δύνανται να συσταθούν πέραν του ανωτέρω Συμβουλίου και άλλα Τεχνικά Συμβούλια Δημοσίων Έργων με τοπική αρμοδιότητα μία ή περισσότερες Περιφερειακές ενότητες. Η έδρα των εν λόγω Συμβουλίων ορίζεται με την απόφαση του περιφερειάρχη σε μία από τις έδρες των περιφερειακών ενοτήτων, που εξυπηρετεί. Το εν λόγω Συμβούλιο γνωμοδοτεί για θέματα έργων, μελετών και υπηρεσιών του ν. 3316/2005 αρμοδιότητας των Διευθύνσεων Τεχνικών Έργων των περιφερειακών ενοτήτων που εξυπηρετεί, καθώς και των φορέων της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης της τοπικής αρμοδιότητάς του. Η σύνθεση του εν λόγω συμβουλίου γίνεται κατ' αναλογία των ρυθμίσεων με τις οποίες συγκροτείται το Τεχνικό Συμβούλιο της περιφέρειας. Σε κάθε περίπτωση για έργα, μελέτες και υπηρεσίες του ν. 3316/2005 αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων, που έχει τοπική αρμοδιότητα σε όλη την περιφέρεια, αρμόδιο Συμβούλιο είναι το Τεχνικό Συμβούλιο Δημοσίων Έργων με έδρα την έδρα της περιφέρειας. [1]

2. Ο περιφερειάρχης μπορεί, κατ' εξαίρεση, να αποφασίσει για θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα της οικονομικής επιτροπής όταν δημιουργείται άμεσος κίνδυνος βλάβης των συμφερόντων της περιφέρειας από την αναβολή λήψης απόφασης. Στην περίπτωση αυτή ο περιφερειάρχης οφείλει να υποβάλει προς έγκριση τη σχετική απόφασή του κατά την επόμενη συνεδρίαση της οικονομικής επιτροπής.
3. Σε περίπτωση όπου τα ιδιωτικά συμφέροντα του περιφερειάρχη ή συγγενή του έως το δεύτερο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας συγκρούονται με τα συμφέροντα της περιφέρειας, ο περιφερειάρχης υποχρεούται να απέχει και τα αντίστοιχα καθήκοντα ασκεί αντιπεριφερειάρχης που ορίζεται από το περιφερειακό συμβούλιο. Η μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής συνιστά σοβαρή πειθαρχική παράβαση καθήκοντος.
4. Ο περιφερειάρχης προσέρχεται μια φορά κατ' έτος στην Επιτροπή Θε-

1 Οι περιπτώσεις ιδ΄ και ιε΄ προστέθηκαν με την παρ.10 του άρθρου 6 του ν.4071/2012.

σμών και Διαφάνειας της Βουλής σύμφωνα με τον Κανονισμό αυτής, όπου παρουσιάζει τον ετήσιο απολογισμό πεπραγμένων του περιφερειάρχη και της εκτελεστικής επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 185, συνοδευόμενο με τα πρακτικά της συνεδρίασης του περιφερειακού συμβουλίου, την ετήσια έκθεση του περιφερειακού συμπαραστάτη, καθώς και την ετήσια έκθεση του οικείου ελεγκτή νομιμότητας για την περιφέρειά του.
Ο ανωτέρω ετήσιος απολογισμός κοινοποιείται και στον Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

5. Ο περιφερειάρχης παρουσιάζει τον προϋπολογισμό της περιφέρειας στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής σύμφωνα με τα οριζόμενα σε σχετικές διατάξεις του Κανονισμού της.

Άρθρο 160
Αντιπεριφερειάρχες

1. Τον περιφερειάρχη επικουρούν οι αντιπεριφερειάρχες που εκλέγονται άμεσα καθώς και τρεις (3) επιπλέον αντιπεριφερειάρχες, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση του περιφερειάρχη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Με όμοια απόφαση ο περιφερειάρχης αναθέτει σε όλους τους αντιπεριφερειάρχες την άσκηση τομέων αρμοδιοτήτων της περιφέρειας και μπορεί, επίσης, να τους μεταβιβάζει την άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων του. Οι αντιπεριφερειάρχες μπορούν για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους οι οποίες μεταβιβάζονται σε αυτούς από τον περιφερειάρχη να παρέχουν εξουσιοδότηση υπογραφής με εντολή τους σε προϊσταμένους υπηρεσιών της περιφέρειας με εξαίρεση χρηματικά εντάλματα πληρωμών.[2]
3. Οι άμεσα εκλεγόμενοι αντιπεριφερειάρχες έχουν και τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
   α) συντονίζουν και εποπτεύουν τις υπηρεσίες της περιφέρειας που λειτουργούν στα όρια της περιφερειακής ενότητας,
   β) εκτελούν τις αποφάσεις του περιφερειάρχη, του περιφερειακού συμβουλίου και της οικονομικής επιτροπής, που αφορούν την περιφερειακή ενότητα όπου είναι κατά τόπο αρμόδιοι,
   γ) ασκούν όλες τις αρμοδιότητες που τους μεταβιβάζει ο περιφερειάρχης,

2 Η παρ.2 αντικαταστάθηκε με την παρ.11 του άρθρου 6 του ν.4071/2012.

δ) διατυπώνουν εισήγηση προς το περιφερειακό συμβούλιο για το σχεδιασμό μέτρων πολιτικής προστασίας της περιφερειακής ενότητας,
ε) έχουν την ευθύνη της διάθεσης και του συντονισμού δράσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των φυσικών και άλλων καταστροφών στην περιφερειακή ενότητά τους, σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχει ο περιφερειάρχης,

στ) προεδρεύουν του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας της περιφερειακής ενότητας.

4. Η θητεία των αντιπεριφερειαρχών που ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 είναι ίση με το ήμισυ της θητείας των περιφερειακών αρχών.
5. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος αντιπεριφερειάρχη οι αρμοδιότητές του ασκούνται από τον περιφερειάρχη ή άλλον αντιπεριφερειάρχη που ορίζει ο περιφερειάρχης με την πράξη της παραγράφου 2.

Άρθρο 161
Αναπλήρωση και αντικατάσταση περιφερειάρχη ή αιρετού αντιπεριφερειάρχη

1. Τον περιφερειάρχη όταν απουσιάζει ή κωλύεται ή έχει τεθεί σε αργία ή για οποιονδήποτε λόγο η θέση είναι κενή, στα καθήκοντά του τον αναπληρώνει ένας από τους αντιπεριφερειάρχες με τη σειρά αναπλήρωσης που αυτός έχει ορίσει.
2. Αν ο περιφερειάρχης παραιτηθεί, εκπέσει, αποβιώσει ή ακυρωθεί η εκλογή του, τα καθήκοντά του ασκεί, ώσπου να εκλεγεί νέος περιφερειάρχης, ένας από τους αντιπεριφερειάρχες με τη σειρά αναπλήρωσης, που αυτός έχει ορίσει.
3. Αν δεν έχει οριστεί αντιπεριφερειάρχης, η αναπλήρωση του περιφερειάρχη γίνεται από τον περιφερειακό σύμβουλο του επιτυχόντος συνδυασμού, που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους στην πολυπληθέστερη περιφερειακή ενότητα και, σε περίπτωση ισοψηφίας, διενεργείται κλήρωση.
4. Αν ο αιρετός αντιπεριφερειάρχης παραιτηθεί, εκπέσει, αποβιώσει ή ακυρωθεί η εκλογή του, τη θέση του καταλαμβάνει περιφερειακός σύμβουλος της πλειοψηφίας που έχει εκλεγεί στην ίδια περιφερειακή ενότητα. Η εκλογή του διενεργείται με ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας του επόμενου άρθρου.

Άρθρο 162
Εκλογή νέου περιφερειάρχη

1. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 161, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών αφότου κενώθηκε η θέση, οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού και οι άμεσα εκλεγμένοι αντιπεριφερειάρχες αποτελούντες για το σκοπό αυτόν ειδικό εκλεκτορικό σώμα συνέρχονται σε ειδική συνεδρίαση, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του συνδυασμού αυτού, που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης στην πολυπληθέστερη περιφερειακή ενότητα και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος, κατά σειρά, στην απόφαση του δικαστηρίου και εκλέγουν, με μυστική ψηφοφορία και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του εκλεκτορικού σώματος, έναν από αυτούς, ως περιφερειάρχη. Στη συνεδρίαση προεδρεύει εκείνος που συγκάλεσε το συμβούλιο. Η πρόσκληση επιδίδεται με οποιοδήποτε δημόσιο όργανο ή όργανο της περιφέρειας, ακόμη και την παραμονή της συνεδρίασης. [3]
2. Αν ύστερα από δύο διαδοχικές ψηφοφορίες κανείς δε συγκεντρώνει την πλειοψηφία που απαιτεί η παράγραφος 1, γίνεται τρίτη ψηφοφορία, κατά την οποία εκλέγεται όποιος συγκεντρώνει τη σχετική πλειοψηφία. Όλες οι ψηφοφορίες γίνονται στην ίδια συνεδρίαση. Αν στην τρίτη ψηφοφορία δύο ή περισσότεροι έλαβαν ίσο αριθμό ψήφων, γίνεται κλήρωση ανάμεσά τους. Για την εκλογή αυτή γίνεται λεπτομερής μνεία στα πρακτικά.
3. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιονδήποτε λόγο ή αν η συνεδρίαση ματαιωθεί, η διαδικασία επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται όσα ορίζονται στις παραγράφους 1 και 2.
4. Αν και στη συνεδρίαση αυτή δεν επιτευχθεί εκλογή ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν υπήρξε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγεται απευθείας ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.
5. Η απόφαση για την εκλογή του περιφερειάρχη υποβάλλεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) ημερών στον οικείο Ελεγκτή Νομιμότητας, ο οποίος αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από προσφυγή δημότη της περιοχής της περιφέρειας ελέγχει τη νομιμότητά της και εκδίδει απόφαση μέσα σε πέντε (5) ημέρες

3 Η παρ.1 αντικαταστάθηκε με την παρ.8 του άρθρου 6 του ν.4071/2012.

το αργότερο, αφότου την έλαβε. Αν ο Ελεγκτής Νομιμότητας ακυρώσει την εκλογή του περιφερειάρχη, οι σύμβουλοι συνέρχονται πάλι για να εκλέξουν περιφερειάρχη την πρώτη Κυριακή μετά πάροδο τριών (3) ημερών από την περιέλευση της ακυρωτικής απόφασης στην περιφέρεια και τηρείται η προβλεπόμενη κατά τα ανωτέρω διαδικασία.

6. Αν αυτός που έχει εκλεγεί περιφερειάρχης αποποιηθεί την εκλογή του, αποβιώσει ή ακυρωθεί η εκλογή του ή η θέση του μείνει κενή για οποιονδήποτε λόγο, στο διάστημα που μεσολαβεί μέχρι την εγκατάσταση των αρχών της περιφέρειας, τα καθήκοντά του εκτελεί, μέχρι να εκλεγεί νέος περιφερειάρχης, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 4, ο αιρετός αντιπεριφερειάρχης της περιφερειακής ενότητας της έδρας της περιφέρειας. Η προθεσμία της παραγράφου 1 για την εκλογή νέου περιφερειάρχη αρχίζει από την ημερομηνία εγκατάστασης των αρχών της περιφέρειας. Σε όλες τις περιπτώσεις της παρούσας ο Ελεγκτής Νομιμότητας εκδίδει διαπιστωτική πράξη.

Άρθρο 163
Αρμοδιότητες του περιφερειακού συμβουλίου

Το περιφερειακό συμβούλιο ασκεί όλες τις αρμοδιότητες που ανήκουν στην περιφέρεια, εκτός από εκείνες που έχουν ανατεθεί με ρητή διάταξη σε άλλο όργανο της περιφέρειας ή έχουν μεταβιβαστεί από το ίδιο το συμβούλιο σε επιτροπή του.

Το περιφερειακό συμβούλιο είναι αρμόδιο ιδίως για:

α) την έγκριση και παρακολούθηση του επιχειρησιακού προγράμματος της περιφέρειας,

β) την έγκριση και παρακολούθηση αναπτυξιακών προγραμμάτων κατά την κείμενη νομοθεσία,

γ) την έγκριση του προϋπολογισμού και του απολογισμού της περιφέρειας,

δ) την επιβολή τελών, εισφορών και δικαιωμάτων,

ε) την απαλλοτρίωση ακινήτων,

στ) την εκποίηση, ανταλλαγή και δωρεά ακινήτων, καθώς και τη σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων,

ζ) την αγορά, παραχώρηση χρήσης, μίσθωση και εκμίσθωση κινητών και

ακινήτων,[4]

η) τη σύναψη δανείων,

θ) την έγκριση του κανονισμού των εργασιών του, του κανονισμού των εργασιών της οικονομικής επιτροπής και των επιτροπών του άρθρου 164, καθώς και του οργανισμού των υπηρεσιών της περιφέρειας,

ι) την πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων προσωπικού της περιφέρειας,

ια) το πρόγραμμα των εκτελεστέων έργων και προμηθειών,

ιβ) τη σύσταση επιτροπών στις οποίες μεταβιβάζει αρμοδιότητές του κατά τις διατάξεις του επόμενου άρθρου.

Άρθρο 164
Επιτροπές περιφερειακού συμβουλίου

1. Με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου μπορεί να συστήνονται μέχρι δύο (2) επιτροπές, στις οποίες το συμβούλιο μεταβιβάζει αρμοδιότητές του για συγκεκριμένους τομείς περιφερειακής πολιτικής που ορίζονται από αυτό ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τις ιδιαιτερότητες της οικείας περιφέρειας. Μέλη των επιτροπών αυτών ορίζονται περιφερειακοί σύμβουλοι ανάλογα της δύναμης των περιφερειακών παρατάξεων. Δεν αποτελεί ασυμβίβαστο η ταυτόχρονη συμμετοχή των περιφερειακών συμβούλων στην οικονομική επιτροπή και στις επιτροπές του άρθρου αυτού. Ο αριθμός των μελών της κάθε επιτροπής καθορίζεται με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου.
2. Πρόεδρος της κάθε επιτροπής είναι ο αρμόδιος σχετικά με το αντικείμενο της επιτροπής αντιπεριφερειάρχης. Αντιπρόεδρος εκλέγεται στην πρώτη συνεδρίαση ένα από τα μέλη της επιτροπής που προέρχεται από τη μειοψηφία.
3. Το περιφερειακό συμβούλιο μπορεί, για θέματα ιδιαίτερα σοβαρά, με ειδική αιτιολογία, και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, να αποφασίζει ότι θα ασκήσει το ίδιο αρμοδιότητες που είχε μεταβιβάσει στις περιφερειακές επιτροπές. Οι επιτροπές, με απόφαση, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών τους, μπορούν να παραπέμπουν συγκεκριμένο θέμα της αρμοδιότητάς τους

4. Η περίπτωση ζ΄ καταργείται με την παρ.2 του άρθρου 21 του ν.4071/2012.

στο περιφερειακό συμβούλιο για τη λήψη απόφασης, εφόσον κρίνουν ότι αυτό επιβάλλεται από την ιδιαίτερη σοβαρότητά του.

4. Για τη σύσταση των επιτροπών του περιφερειακού συμβουλίου, τη σύγκληση, την απαρτία, την πλειοψηφία, τη λήψη απόφασης και κάθε άλλο σχετικό θέμα ισχύουν αναλογικά οι διατάξεις για την οικονομική επιτροπή.
5. Το περιφερειακό συμβούλιο μπορεί, με απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας του συνόλου των μελών του, να συγκροτεί από τα μέλη του γνωμοδοτικές επιτροπές για την επεξεργασία προτάσεων και τη διατύπωση εισηγήσεων σε θέματα της αρμοδιότητάς του με σκοπό την καλύτερη οργάνωση των εργασιών του και την εκπλήρωση της αποστολής του. [5]

Άρθρο 165
Συγκρότηση - Εκλογή προεδρείου του περιφερειακού συμβουλίου

1. Την πρώτη Κυριακή του Σεπτεμβρίου, της έναρξης της περιφερειακής περιόδου και την πρώτη Κυριακή του μηνός Μαρτίου του τρίτου έτους αυτής, το περιφερειακό συμβούλιο συνέρχεται για την εκλογή του προεδρείου του. Κατά το πρώτο έτος συνέρχεται ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου, ενώ κατά το τρίτο έτος με πρόσκληση του προέδρου του. Αν για οποιονδήποτε λόγο το συμβούλιο δεν προσκληθεί σε συνεδρίαση, τότε συνέρχεται αυτεπαγγέλτως στις 11 το πρωί της ημέρας αυτής.
2. Στην ανωτέρω συνεδρίαση προεδρεύει ο σύμβουλος που συγκάλεσε το συμβούλιο και, αν αυτός απουσιάζει, ένας σύμβουλος του ίδιου συνδυασμού, κατά τη σειρά της επιτυχίας που προκύπτει από την απόφαση του δικαστηρίου. Καθήκοντα ειδικού γραμματέα, κατά μεν τη συνεδρίαση του πρώτου χρόνου της περιφερειακής περιόδου ασκεί ο νεότερος περιφερειακός σύμβουλος κατά δε τη συνεδρίαση του τρίτου έτους ο γραμματέας του περιφερειακού συμβουλίου. Το συμβούλιο εκλέγει ανάμεσα στα μέλη του, χωριστά και με μυστική ψηφοφορία, τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τον γραμματέα του. Ο πρόεδρος προέρχεται από την πλειοψηφία, ενώ ο αντιπρόεδρος και ο γραμματέας από τις παρατάξεις της μειοψηφίας.

5. Η παράγραφος 5, της οποίας η αρίθμηση εκ παραδρομής παραλείφθηκε, προστέθηκε με την παρ.6 του άρθρου 6 του ν.4071/2012.

Σε περίπτωση που η μειοψηφία δεν υποδείξει υποψήφιο αντιπρόεδρο ή γραμματέα ή ο υποδειχθείς δεν αποδεχθεί την υποψηφιότητα, η εκλογή του γίνεται από τους συμβούλους της πλειοψηφίας.

3. Για την εκλογή του προεδρείου του περιφερειακού συμβουλίου τηρείται η ακόλουθη διαδικασία:

   Κατά τη συνεδρίαση που έχει οριστεί για την εκλογή του προεδρείου, ο πλειοψηφήσας συνδυασμός εκλέγει μεταξύ των μελών του τον υποψήφιο για το αξίωμα του προέδρου του περιφερειακού συμβουλίου. Υποψήφιος για το αξίωμα αυτό εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του πλειοψηφήσαντος συνδυασμού. Εάν κανείς από τους ενδιαφερομένους δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, τότε η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται. Εάν και κατά τη δεύτερη αυτή ψηφοφορία δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του πλειοψηφήσαντος συνδυασμού ή υπάρξει ισοψηφία, τότε διενεργείται και τρίτη ψηφοφορία μεταξύ των δύο επικρατέστερων υποψηφίων. Κατά την τρίτη ψηφοφορία εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας διενεργείται κλήρωση από τον προεδρεύοντα σύμβουλο.

   Στην ίδια συνεδρίαση γίνεται η εκλογή για την ανάδειξη του υποψηφίου για το αξίωμα του αντιπροέδρου και του γραμματέα του περιφερειακού συμβουλίου. Οι υποψήφιοι για τα αξιώματα αυτά αναδεικνύονται από το σύνολο των συμβούλων των παρατάξεων της μειοψηφίας κατά τον ίδιο τρόπο και με την ίδια διαδικασία που ακολουθείται για την ανάδειξη του προέδρου.

   Μετά την εκλογή των υποψηφίων για τα αξιώματα του προεδρείου του περιφερειακού συμβουλίου διενεργείται η εκλογή, από το σύνολο των συμβούλων, για την ανάδειξη του προέδρου, του αντιπροέδρου και του γραμματέα του οργάνου. Για να εκλεγεί ο προταθείς πρέπει να συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του περιφερειακού συμβουλίου. Εάν κατά την πρώτη ψηφοφορία δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία του προηγούμενου εδαφίου, διενεργείται δεύτερη ψηφοφορία. Εάν και κατά τη δεύτερη ψηφοφορία δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών, τότε διενεργείται και τρίτη ψηφοφορία κατά την οποία αρκεί η ύπαρξη πλειοψηφίας των παρόντων μελών του περιφερειακού συμβουλίου.

   Αν στην τρίτη ψηφοφορία δύο ή περισσότεροι λάβουν ίσο αριθμό ψήφων, ο σύμβουλος που προεδρεύει διενεργεί μεταξύ αυτών κλήρωση.

4. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή, για οποιονδήποτε λόγο ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίσθηκε απαρτία, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται, αναλόγως, οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου. Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγονται πρόεδρος, αντιπρόεδρος και γραμματέας, ανάλογα με την περίπτωση:
   α) αν πρόκειται για την πρώτη διετία της περιφερειακής περιόδου, οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού που έλαβαν κατά σειρά τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση που τους ανακήρυξε και
   β) αν πρόκειται για τη δεύτερη διετία, εκείνοι που είχαν τα αξιώματα αυτά την προηγούμενη διετία.
5. Τα πρακτικά της εκλογής αποστέλλονται, μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών, στον Ελεγκτή Νομιμότητας ο οποίος αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από προσφυγή ενός δημότη της περιοχής της περιφέρειας κρίνει μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ημέρα παραλαβής των πρακτικών, αν είναι νόμιμη η εκλογή.
   Αν ακυρωθεί η εκλογή, επαναλαμβάνεται τη μεθεπόμενη Κυριακή μετά την περιέλευση της ακυρωτικής αποφάσεως στην περιφέρεια.

Άρθρο 166
Παραίτηση

1. Η παραίτηση από το αξίωμα του προέδρου, του αντιπροέδρου και του γραμματέα του περιφερειακού συμβουλίου υποβάλλεται στο συμβούλιο και οριστικοποιείται, αφότου πληρωθεί η αντίστοιχη θέση. Ο παραιτούμενος παραμένει σύμβουλος και δεν μπορεί να επανεκλεγεί στο ίδιο αξίωμα μέσα στην ίδια διετία.
2. Για την εκλογή νέου προέδρου ή αντιπροέδρου ή γραμματέα του περιφερειακού συμβουλίου εφαρμόζεται η διαδικασία του προηγούμενου άρθρου.

Άρθρο 167
Σύγκληση περιφερειακού συμβουλίου

1. Το περιφερειακό συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά, ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του, σε τακτική συνεδρίαση τουλάχιστον μία φορά το μήνα. Οι συνεδριάσεις του συμβουλίου γίνονται πάντοτε στο κατάστημα της έδρας της περιφέρειας και είναι δημόσιες. Το συμβούλιο μπορεί να συνεδριάσει σε άλλον τόπο μετά από απόφαση του συμβουλίου. Το συμβούλιο, με αιτιολογημένη απόφαση που λαμβάνεται με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων (4/5) του συνολικού αριθμού των μελών και απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση, μπορεί να συνεδριάζει κεκλεισμένων των θυρών. Στις νησιωτικές περιφέρειες το συμβούλιο μπορεί να συνεδριάζει και μέσω τηλεδιάσκεψης σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Το ίδιο ισχύει και για τις λοιπές περιφέρειες σε κατεπείγουσες μόνο περιπτώσεις. [6]
2. Ο πρόεδρος καλεί το συμβούλιο σε συνεδρίαση με γραπτή πρόσκληση, στην οποία αναφέρονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και συνοδεύεται από γραπτή εισήγηση επί των θεμάτων που θα συζητηθούν. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της περιφέρειας και αποστέλλεται ηλεκτρονικά ή ταχυδρομικά μαζί με τις εισηγήσεις στους συμβούλους πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση. Ο περιφερειακός σύμβουλος οφείλει αμέσως μετά την εγκατάστασή του να δηλώσει στον πρόεδρο τη διεύθυνση κατοικίας του και τα στοιχεία επικοινωνίας ή να ορίσει με την ίδια δήλωση αντίκλητο στην έδρα της περιφέρειας, στον οποίο θα επιδίδονται οι προσκλήσεις για τις συνεδριάσεις του περιφερειακού συμβουλίου, καθώς και να ορίσει με την ίδια δήλωση οποιοδήποτε, κατά την επιλογή του, πρόσφορο μέσο για τη γνωστοποίηση. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις η πρόσκληση αυτή μπορεί να επιδοθεί την ημέρα της συνεδρίασης. Στην πρόσκληση πρέπει να αναφέρεται για ποιο λόγο η συνεδρίαση είναι κατεπείγουσα. Πριν από τη συζήτηση το συμβούλιο αποφαίνεται για το κατεπείγον των θεμάτων.
3. Ο πρόεδρος καλεί επίσης το συμβούλιο, όποτε το ζητήσει ο περιφερειάρχης, η οικονομική επιτροπή ή το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών του συμβουλίου με γραπτή αίτηση, στην οποία αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν. Στην περίπτωση αυτή τα θέματα αυτά προηγούνται, έναντι των λοιπών θεμάτων, στη συζήτηση κατά

6. Το τελευταίο εδάφιο της παρ.1 αντικαταστάθηκε με την παρ.9 του άρθρου 6 του ν.4071/2012.

τη συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου. Αν κατά τον υπολογισμό του ενός τρίτου (1/3) προκύπτει δεκαδικός αριθμός, τότε ο αριθμός αυτός στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα, εφόσον πρόκειται για υποδιαίρεση μεγαλύτερη ή ίση του ημίσεως (0,5). Οι συνεδριάσεις που συγκαλούνται στη δεύτερη, τρίτη και τέταρτη περίπτωση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής δεν μπορεί να είναι περισσότερες από μία, αντίστοιχα, το μήνα.

Αν το συμβούλιο δεν συγκληθεί το αργότερο μέχρι την έκτη ημέρα από την υποβολή της αίτησης, συνέρχεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2, ύστερα από πρόσκληση εκείνων που υπέβαλαν την αίτηση και αποφασίζει για τα θέματα για τα οποία είχε ζητηθεί η σύγκλησή του. Αν ο πρόεδρος παραλείψει αδικαιολόγητα δύο συνεχείς φορές να καλέσει το συμβούλιο, μπορεί με απόφαση του οικείου Ελεγκτή Νομιμότητας, να τεθεί σε αργία και σε περίπτωση υποτροπής να κηρυχθεί έκπτωτος από το αξίωμα, σύμφωνα με την πειθαρχική διαδικασία του άρθρου 234.

4. Στις συνεδριάσεις του συμβουλίου καλείται ο περιφερειάρχης και οι άμεσα εκλεγμένοι αντιπεριφερειάρχες, διαφορετικά η συνεδρίαση είναι άκυρη. Ο περιφερειάρχης και οι άμεσοι εκλεγμένοι αντιπεριφερειάρχες μετέχουν στις συζητήσεις του συμβουλίου χωρίς ψήφο. Ο περιφερειάρχης έχει το δικαίωμα να εκφράζει τις απόψεις του κατά προτεραιότητα. Στις συνεδριάσεις του περιφερειακού συμβουλίου μπορούν να λάβουν το λόγο, εκτός του περιφερειάρχη, οι αντιπεριφερειάρχες, οι επικεφαλής των παρατάξεων και οι ειδικοί αγορητές ανά θέμα, οι οποίοι ορίζονται από τις παρατάξεις με σχετική γραπτή δήλωσή τους στο προεδρείο πριν την έναρξη της συνεδρίασης. Με τον ίδιο τρόπο μπορούν να εγγραφούν ως ομιλητές και οι περιφερειακοί σύμβουλοι που επιθυμούν να τοποθετηθούν ανά θέμα. Με τον κανονισμό λειτουργίας του περιφερειακού συμβουλίου επιβάλλονται χρονικοί περιορισμοί για τις αγορεύσεις και τις συζητήσεις στο περιφερειακό συμβούλιο, για τον περιφερειάρχη, τους αντιπεριφερειάρχες, τους επικεφαλής των παρατάξεων, τους ειδικούς αγορητές και τους περιφερειακούς συμβούλους.
5. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μετά από πρόταση της Ένωσης Περιφερειών, μπορεί να εκδίδεται πρότυπος κανονισμός λειτουργίας του περιφερειακού συμβουλίου, ο οποίος δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Εάν δεν έχει θεσπισθεί κανονισμός λειτουργίας από το περιφερειακό συμβούλιο, ισχύει ο πρότυπος κανονισμός.

Άρθρο 168
Λειτουργία περιφερειακού συμβουλίου - Περιφερειακές παρατάξεις

1. Ο πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, στην οποία αναγράφει υποχρεωτικά και όλα τα θέματα που προτείνει ο περιφερειάρχης και η οικονομική επιτροπή. Θέματα που είναι κατεπείγοντα συζητούνται πριν από τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, μόνο αν αποφασίσει το περιφερειακό συμβούλιο με απόλυτη πλειοψηφία. Τον πρόεδρο του περιφερειακού συμβουλίου που απουσιάζει ή κωλύεται αναπληρώνει ο αντιπρόεδρος. Αν απουσιάζει ή κωλύεται και ο αντιπρόεδρος, καθήκοντα προέδρου ασκεί όποιος από τους παρόντες συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και, σε περίπτωση ισοψηφίας, όποιος είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου.
2. Ο πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου μπορεί να ζητεί στοιχεία από τις υπηρεσίες της περιφέρειας και να καλεί στις συνεδριάσεις οποιονδήποτε για τη διατύπωση απόψεων ή παροχή στοιχείων και πληροφοριών για τις υποθέσεις της περιφέρειας.
3. Ο πρόεδρος του συμβουλίου διευθύνει τη συζήτηση, λαμβάνει κάθε κατάλληλο μέτρο για την ομαλή διεξαγωγή της συνεδρίασης και μπορεί να διατάξει την αποβολή από την αίθουσα κάθε προσώπου από το ακροατήριο, που διαταράσσει τη συνεδρίαση.
4. Για τη γραμματειακή υποστήριξη των συνεδριάσεων του περιφερειακού συμβουλίου ορίζονται υπάλληλοι της περιφέρειας με απόφαση του περιφερειάρχη. Στους υπαλλήλους αυτούς παρέχεται, για κάθε συνεδρίαση στην οποία λαμβάνουν μέρος, αποζημίωση ίση με τα δύο τρίτα (2/3) της αποζημίωσης που λαμβάνουν τα μέλη του περιφερειακού συμβουλίου.
5. Τα μέλη του περιφερειακού συμβουλίου ανήκουν σε περιφερειακές παρατάξεις ανάλογα με το συνδυασμό με τον οποίο έχουν εκλεγεί, ανεξαρτήτως αριθμού εκλεγέντων.
6. Επικεφαλής της περιφερειακής παράταξης είναι ο σύμβουλος που ήταν υποψήφιος περιφερειάρχης και στην περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή αδυναμίας του, ο σύμβουλος που εκλέγεται από την πλειοψηφία των περιφερειακών συμβούλων, που ανήκουν στην παράταξη.
7. Κατά προτεραιότητα και πάντα μετά τον περιφερειάρχη οι επικεφαλής των παρατάξεων εκφράζουν τις απόψεις τους σύμφωνα με τη σειρά εκλογής τους.

8. Μέλος του περιφερειακού συμβουλίου μπορεί με γραπτή δήλωσή του προς το προεδρείο να ανεξαρτητοποιηθεί από τη περιφερειακή παράταξη, με την οποία έχει εκλεγεί.
9. Εάν η περιφερειακή παράταξη έχει τουλάχιστον τρία (3) μέλη, με αιτιολογημένη απόφαση και με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) αυτών, είναι δυνατόν να διαγραφεί σύμβουλος, ο οποίος είναι μέλος της.
   Το μέλος του περιφερειακού συμβουλίου που ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε από την παράταξή του δεν μπορεί να ενταχθεί σε άλλη παράταξη και δεν μπορεί να εξακολουθήσει να είναι μέλος του προεδρείου, της οικονομικής επιτροπής ή των επιτροπών του περιφερειακού συμβουλίου όπου έχει εκλεγεί ως μέλος της παράταξης από την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε, καθώς και να ορισθεί ή να παραμείνει αντιπεριφερειάρχης, κατά τη διάρκεια της θητείας του. Είναι δυνατή, όμως, η επανένταξη στην παράταξη από την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε, εφόσον τούτο γίνει δεκτό από τα δύο τρίτα (2/3) των μελών, προκειμένου για παρατάξεις που έχουν τουλάχιστον τρία (3) μέλη και από όλα τα μέλη, προκειμένου για παρατάξεις με λιγότερα από τρία (3) μέλη.
10. Για την αποδοτικότερη λειτουργία των περιφερειακών παρατάξεων η περιφερειακή αρχή τους παραχωρεί κατάλληλα εξοπλισμένο χώρο και γραμματειακή υποστήριξη.

Άρθρο 169
Απαρτία και λήψη αποφάσεων

1. Το συμβούλιο έχει απαρτία εφόσον τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα.
2. Το συμβούλιο αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, αν δεν υπάρχει άλλη διάταξη που να ορίζει διαφορετικά. Σε κάθε περίπτωση, αν υπάρξει ισοψηφία, υπερισχύει η ψήφος του προέδρου, εκτός αν η ψηφοφορία είναι μυστική, οπότε αυτή επαναλαμβάνεται για μια ακόμη φορά, η τυχόν δε νέα ισοψηφία ισοδυναμεί με απόρριψη. Αν μέλος του συμβουλίου αρνηθεί ψήφο ή δώσει λευκή ψήφο, λογίζεται ως παρόν κατά τη συνεδρίαση και τόσο η άρνηση όσο και η λευκή ψήφος λογίζονται ως αρνητικές ψήφοι.
3. Τα μέλη του συμβουλίου που ήταν παρόντα κατά την έναρξη της συνεδρίασης και με την παρουσία τους υπήρξε απαρτία και αν ακόμα αποχωρήσουν μεταγενέστερα λογίζονται ως παρόντα μέχρι το τέλος της συ-

νεδρίασης, ως προς την ύπαρξη απαρτίας. Η απαρτία αυτή θεωρείται ότι συντρέχει για όλα τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης. Στην περίπτωση αυτή, για τη λήψη απόφασης για κάθε συγκεκριμένο θέμα η απαιτούμενη πλειοψηφία δεν υπολογίζεται επί των πραγματικά παρόντων μελών κατά την ψηφοφορία, αλλά με βάση τον αριθμό των μελών που απαιτούνται για την απαρτία.

Άρθρο 170
Πρακτικά συνεδριάσεως

1. Στη συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου τηρούνται πρακτικά με ευθύνη του γραμματέα του περιφερειακού συμβουλίου. Τα πρακτικά καταρτίζονται με τη βοήθεια μαγνητοφωνικής ή μαγνητοσκοπικής συσκευής ή με κάθε άλλο πρόσφορο ηλεκτρονικό μέσο. Ο αρμόδιος περιφερειακός υπάλληλος κρατεί παράλληλα και πρόχειρα συνοπτικά πρακτικά.
2. Τα απομαγνητοφωνημένα ή απομαγνητοσκοπημένα κείμενα αποτυπώνονται γραπτά και τα σχετικά φύλλα αριθμεί και μονογράφει ο πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου. Στο τέλος του έτους, τα πρακτικά αυτά βιβλιοδετούνται, με ευθύνη του προέδρου και του γραμματέα του περιφερειακού συμβουλίου. Αν σε κάποια συνεδρίαση δεν είναι δυνατή η χρήση μαγνητοφωνικής ή μαγνητοσκοπικής συσκευής, τηρούνται πρόχειρα πρακτικά, τα οποία αντιγράφονται και φέρουν τη μονογραφή του προέδρου του περιφερειακού συμβουλίου. Τα φύλλα αυτά παίρνουν αρίθμηση που αποτελεί συνέχεια της αριθμήσεως των απομαγνητοφωνημένων ή απομαγνητοσκοπημένων κειμένων και βιβλιοδετούνται μαζί με τα κείμενα αυτά.
   Η μη τήρηση των πρακτικών, σύμφωνα με τα ανωτέρω, συνιστά πειθαρχικό αδίκημα για τον πρόεδρο και τον γραμματέα του περιφερειακού συμβουλίου.
3. Τα πρακτικά, τα οποία ορίζουν οι προηγούμενες παράγραφοι, υπογράφονται από τα μέλη του προεδρείου και τον γραμματέα και επικυρώνονται στην επόμενη συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου.
4. Τα πρακτικά κάθε συνεδρίασης παίρνουν ιδιαίτερο αύξοντα αριθμό, με διακεκριμένη αρίθμηση κατ' έτος. Πρακτικό συντάσσεται και όταν η συνεδρίαση ματαιώνεται για οποιονδήποτε λόγο. Κάθε απόφαση του συμβουλίου παίρνει ιδιαίτερο αριθμό και στην αρχή κάθε χρόνου γίνεται νέα αρίθμηση.

5. Οποιοσδήποτε περιφερειακός σύμβουλος το ζητήσει μπορεί να λάβει αντίγραφα των πρακτικών ή να λάβει πλήρη γνώση αυτών ή ηλεκτρονικό αντίγραφο στην περίπτωση που είναι δυσχερής η έκδοση αντιγράφων.
6. Τρεις (3) ημέρες μετά τη συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου, με ευθύνη του γραμματέα, δημοσιεύεται πίνακας στον οποίο σημειώνονται τα θέματα που συζητήθηκαν, ο αριθμός των αποφάσεων και το περιεχόμενό τους. Ο πίνακας αυτός αναρτάται στην επίσημη ιστοσελίδα της περιφέρειας, παράλληλα με άλλες διατάξεις που προβλέπουν τυχόν ειδικό τρόπο για τη δημοσίευση των αποφάσεων του περιφερειακού συμβουλίου.
7. Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει, εγγράφως, κυρωμένα αντίγραφα συγκεκριμένων πρακτικών και αποφάσεων ή να λάβει πλήρη γνώση αυτών στην περίπτωση που είναι δυσχερής η έκδοση αντιγράφων.
8. Η μη δημοσίευση των αποφάσεων στην ιστοσελίδα συνιστά λόγο ακυρότητας της απόφασης.
9. Οι ρυθμίσεις του άρθρου 71 του παρόντος νόμου για το κατάστημα, τα βιβλία, τα αρχεία και την ιστοσελίδα εφαρμόζονται αναλόγως στις περιφέρειες.

Άρθρο 171
Υποχρεώσεις συμβούλων

1. Οι σύμβουλοι υποχρεούνται να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του συμβουλίου και όλων των επιτροπών, στις οποίες τους έχει εκλέξει το περιφερειακό συμβούλιο.
2. Ο σύμβουλος εκφράζει τη γνώμη του και ψηφίζει κατά συνείδηση.
3. Σε σύμβουλο που απουσιάζει αδικαιολόγητα σε τρεις (3) συνεχείς συνεδριάσεις μπορεί να επιβληθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 234 του παρόντος, η πειθαρχική ποινή της αργίας και σε περίπτωση υποτροπής μπορεί να επιβληθεί η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης. Σύμβουλος που επιθυμεί να μην εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες, πρέπει να έχει τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου.
4. Σε σύμβουλο που δεν εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις (3) συνεχείς μήνες, χωρίς την άδεια του συμβουλίου, μπορεί να επιβληθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 234 του παρόντος, η πειθαρχική ποινή της αργίας ή η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης με απόφαση του Ελεγκτή Νομιμότητας.

5. Σε κάθε περίπτωση, ο πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου έχει το καθήκον να ενημερώνει γραπτώς τον Ελεγκτή Νομιμότητας για κάθε περίπτωση αδικαιολόγητης απουσίας συμβούλου από τρεις (3) ή περισσότερες συνεχείς συνεδριάσεις, καθώς και σε κάθε περίπτωση μη εκτέλεσης των υποχρεώσεων συμβούλου για διάστημα μεγαλύτερο από τρεις (3) συνεχείς μήνες. Η παράλειψη αυτής της υποχρέωσης από τον πρόεδρο του περιφερειακού συμβουλίου αποτελεί το πειθαρχικό παράπτωμα της σοβαρής παράβασης καθήκοντος.

Άρθρο 172
Κώλυμα συμμετοχής σε συνεδρίαση

Ο περιφερειακός σύμβουλος δεν μπορεί να μετάσχει στη συζήτηση ενός θέματος ή στην κατάρτιση και λήψη απόφασης του συμβουλίου ή να συμμετέχει σε γνωμοδοτικά συλλογικά όργανα τα οποία γνωμοδοτούν για θέμα που θα εισαχθεί στο συμβούλιο, εφόσον ο ίδιος ή συγγενής του, έως το δεύτερο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, έχει υλικό ή ηθικό συμφέρον. Απόφαση που λαμβάνεται κατά παράβαση της διάταξης αυτής είναι άκυρη. Σε σύμβουλο που έλαβε μέρος στη συνεδρίαση μπορεί να επιβληθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 234 του παρόντος, η πειθαρχική ποινή της αργίας ή η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης με απόφαση του Ελεγκτή Νομιμότητας.

Άρθρο 173
Συγκρότηση εκτελεστικής επιτροπής

1. Η εκτελεστική επιτροπή αποτελείται από τον περιφερειάρχη, ως πρόεδρο, και τους αντιπεριφερειάρχες. Η εκτελεστική επιτροπή είναι συλλογικό συντονιστικό και εκτελεστικό όργανο της περιφέρειας και παρακολουθεί την εφαρμογή της περιφερειακής πολιτικής σε όλους τους τομείς αρμοδιότητας της περιφέρειας, καθώς και την εφαρμογή του προγράμματος περιφερειακής ανάπτυξης.
2. Στις συνεδριάσεις της εκτελεστικής επιτροπής καλείται υποχρεωτικά και συμμετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου ο εκτελεστικός γραμματέας της περιφέρειας, ενώ καλούνται επίσης, όποτε κρίνεται αναγκαίο, οι προϊστάμενοι των γενικών διευθύνσεων, διευθύνσεων και λοιπών οργανικών μονάδων της περιφέρειας.

Άρθρο 174
Αρμοδιότητες της εκτελεστικής επιτροπής

Η εκτελεστική επιτροπή ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Συντονίζει την κατάρτιση και έχει την ευθύνη της υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος της περιφέρειας, το οποίο και εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο.

β) Καταρτίζει και εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο τα τομεακά προγράμματα δράσης και έχει την ευθύνη της υλοποίησής τους.

γ) Συγκεντρώνει και αξιολογεί τις προτάσεις των υπηρεσιών της περιφέρειας στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την κατάρτιση του προϋπολογισμού και εισηγείται το προσχέδιο του προϋπολογισμού προς την οικονομική επιτροπή.

δ) Συντάσσει και εισηγείται προς το περιφερειακό συμβούλιο τις προβλεπόμενες εκθέσεις πεπραγμένων.

ε) Έχει την ευθύνη για την πιστή εκτέλεση του προϋπολογισμού.

στ) Παρακολουθεί, αξιολογεί και συντονίζει τη δράση των υπηρεσιών της περιφέρειας.

ζ) Εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο το σχέδιο:

i) οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας,

ii) κανονισμού λειτουργίας υπηρεσιών,

iii) κανονισμού μέτρησης και αξιολόγησης της απόδοσης των περιφερειακών υπηρεσιών.

η) Εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο σχέδιο χάρτας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των πολιτών και μεριμνά για την έκδοση, ενημέρωση και διακίνηση οδηγού του πολίτη για τις παρεχόμενες υπηρεσίες της περιφέρειας σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.

θ) Εισηγείται το σχέδιο του κανονισμού πληροφόρησης των πολιτών και του κανονισμού διαβούλευσης.

ι) Εισηγείται τα σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και φυσικών καταστροφών, σε εναρμόνιση με τα αντίστοιχα σχέδια της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

ια) Παρακολουθεί, αξιολογεί και συντονίζει τη δράση των νομικών προσώπων που ανήκουν στην εποπτεία της περιφέρειας.

ιβ) Καταρτίζει τον κανονισμό λειτουργίας της.

Άρθρο 175
Οικονομική επιτροπή

1. Η οικονομική επιτροπή αποτελείται από τον περιφερειάρχη ή τον οριζόμενο από αυτόν αντιπεριφερειάρχη ως πρόεδρό της και έξι (6) μέλη στις περιφέρειες με πληθυσμό έως 300.000 κατοίκους, οκτώ (8) μέλη στις περιφέρειες έως 800.000 κατοίκους και δέκα (10) μέλη στις περιφέρειες με πληθυσμό άνω των 800.000 κατοίκων. Τα μέλη της οικονομικής επιτροπής εκλέγονται από το περιφερειακό συμβούλιο. Στις οικονομικές επιτροπές, συμπεριλαμβανομένου και του προέδρου, που έχουν επτά (7) μέλη, δύο (2) μέλη εκλέγονται από το σύνολο της μειοψηφίας του περιφερειακού συμβουλίου, στις οικονομικές επιτροπές που εκλέγουν εννέα (9) μέλη, τρία (3) μέλη εκλέγονται από το σύνολο της μειοψηφίας, στις οικονομικές επιτροπές που έχουν ένδεκα (11) μέλη, τέσσερα (4) εκλέγονται από το σύνολο της μειοψηφίας. Αν σύμβουλοι της μειοψηφίας δεν δέχονται να εκλεγούν ως μέλη της οικονομικής επιτροπής, εκλέγονται στη θέση τους άλλα μέλη του περιφερειακού συμβουλίου.
2. Η διάρκεια της θητεία της οικονομικής επιτροπής είναι δυόμισι έτη. Το περιφερειακό συμβούλιο, μετά την εκλογή του προεδρείου κατά τις ημερομηνίες που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 165 του παρόντος και κατά τη διάρκεια της ίδιας συνεδρίασης, εκλέγει μεταξύ των μελών του με μυστική ψηφοφορία τα μέλη της οικονομικής επιτροπής.
   Δεν επιτρέπεται να εκλεγεί μέλος της οικονομικής επιτροπής ο πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου.
3. Κάθε σύμβουλος ψηφίζει υποψήφιους ισάριθμους με τα μέλη της οικονομικής επιτροπής. Εκλέγονται από την πλειοψηφία και τη μειοψηφία, αντίστοιχα, όσοι λάβουν την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται για τις θέσεις για τις οποίες δεν επιτυγχάνεται απόλυτη πλειοψηφία. Αν δεν επιτυγχάνεται απόλυτη πλειοψηφία και στη δεύτερη ψηφοφορία, γίνεται τρίτη ψηφοφορία οπότε εκλέγονται όσοι λάβουν τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων. Αν σε οποιαδήποτε ψηφοφορία υπάρχει ισοψηφία, ο πρόεδρος του συμβουλίου ενεργεί κλήρωση στην ίδια συνεδρίαση. Στην ίδια συνεδρίαση και με τον ίδιο τρόπο εκλέγονται και, ισάριθμα με τα τακτικά, αναπληρωματικά μέλη κατά αντιστοιχία προς τη σύνθεση της επιτροπής, τα οποία με τη σειρά της εκλογής τους παίρνουν τις θέσεις των τακτικών μελών που μένουν κενές κατά τη διάρκεια της θητείας τους. Αναπληρώνουν, επίσης, τα τακτικά μέλη σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος.

4. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιονδήποτε λόγο ή η συνεδρίαση ματαιωθεί επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή και εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3.
   Αν και στη δεύτερη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί εκλογή ή η συνεδρίαση ματαιωθεί, επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, θεωρείται ότι εκλέγονται για τις θέσεις της πλειοψηφίας, οι σύμβουλοι που έλαβαν κατά σειρά τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης στην παράταξη της πλειοψηφίας, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση που τους ανακήρυξε και για τις θέσεις τις μειοψηφίας οι της πρώτης σε ψήφους παράταξης της μειοψηφίας που έλαβαν τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης, σύμφωνα με την ίδια δικαστική απόφαση. Αν από τις παρατάξεις της μειοψηφίας δεν υπάρξει υποψήφιος, τότε στη θέση τους εκλέγεται σύμβουλος της παράταξης της πλειοψηφίας.
5. Οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 165 του παρόντος εφαρμόζονται και για την εκλογή των μελών της οικονομικής επιτροπής.
6. Αντιπρόεδρος της οικονομικής επιτροπής εκλέγεται στην πρώτη συνεδρίαση αυτής, μετά την εκλογή της, ένα από τα μέλη της με μυστική ψηφοφορία. Δικαίωμα ψήφου έχει και ο πρόεδρος της επιτροπής. Ο αντιπρόεδρος της οικονομικής επιτροπής αναπληρώνει τον πρόεδρο όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται.

Άρθρο 176 [7]
Αρμοδιότητες της οικονομικής επιτροπής

1. Η οικονομική επιτροπή είναι αρμόδια για:
   α) Την κατάρτιση σχεδίου του προϋπολογισμού της περιφέρειας και την εισήγηση στο περιφερειακό συμβούλιο για ψήφιση.
   β) Την κατάρτιση, επεξεργασία, προέλεγχο του απολογισμού και υποβολή σχετικής έκθεσης στο περιφερειακό συμβούλιο.
   γ) Για την έγκριση των δαπανών και τη διάθεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού, εκτός από εκείνες που σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις αποφασίζει το περιφερειακό συμβούλιο, καθώς επίσης αποφασίζει αιτιολογημένα και για τις περιπτώσεις απευθείας ανάθεσης εκτέλεσης έργων, προμηθειών, παροχής υπηρεσιών, εκπόνησης μελετών που δεν υπάγονται στις διατάξεις του ν. 3316/2005 (Α΄ 42), σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις.

7. Το άρθρο 176 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του ν.4071/2012.

δ) Την κατάρτιση των όρων, τη σύνταξη των διακηρύξεων, τη διεξαγωγή και κατακύρωση κάθε μορφής δημοπρασιών και διαγωνισμών, καθώς και τη συγκρότηση των ειδικών επιτροπών διεξαγωγής και αξιολόγησης από μέλη της ή ειδικούς επιστήμονες, υπαλλήλους της περιφέρειας ή δημόσιους υπαλλήλους.

ε) Τη μελέτη της ανάγκης σύναψης δανείων, τον καθορισμό των όρων τους και την υποβολή της σχετικής εισήγησης στο περιφερειακό συμβούλιο.

στ) Την εισήγηση προς το περιφερειακό συμβούλιο της επιβολής τελών, δικαιωμάτων και εισφορών.

ζ) Την απόφαση για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών.

η) Την απόφαση για την αγορά, παραχώρηση χρήσης, μίσθωση και εκμίσθωση κινητών και ακινήτων.

θ) Την εισήγηση στο περιφερειακό συμβούλιο για το ετήσιο σχέδιο διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας της περιφέρειας. Παρακολουθεί την υλοποίηση του εν λόγω σχεδίου και ενημερώνει το περιφερειακό συμβούλιο.

ι) Την απόφαση για την άσκηση όλων των ενδίκων βοηθημάτων και των ενδίκων μέσων.

ια) Την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές Αρχές.

ιβ) Το συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχει αντικείμενο μέχρι ποσού των σαράντα πέντε χιλιάδων (45.000) ευρώ. Δεν επιτρέπεται συμβιβασμός ή κατάργηση δίκης για απαιτήσεις μισθών, επιδομάτων, αποζημιώσεων, εξόδων παράστασης, εξόδων κίνησης και γενικά μισθολογικών παροχών οποιασδήποτε μορφής, εξαιρουμένων εκείνων για τις οποίες το νομικό ζήτημα έχει επιλυθεί με απόφαση ανωτάτου δικαστηρίου.

ιγ) Την πρόσληψη πληρεξούσιου δικηγόρου και την ανάκληση της πληρεξουσιότητάς του, όταν δεν έχει προσληφθεί δικηγόρος με πάγια αντιμισθία ή ο προσληφθείς δεν έχει δικαίωμα παράστασης στο δικαστήριο που είναι διάδικος η περιφέρεια. Με απόφασή της είναι δυνατή, κατ' εξαίρεση, η ανάθεση σε δικηγόρο, εξώδικου ή δικαστικού χειρισμού, ανά υπόθεση, ζητημάτων, τα οποία έχουν ιδιαίτερη σημασία για τα συμφέροντα του δήμου και απαιτούν εξειδικευμένη γνώση ή εμπειρία.

2. Για τις περιπτώσεις ι΄ και ια΄ της προηγούμενης παραγράφου, η από-

φαση λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η ανυπαρξία της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης. Η παρούσα ρύθμιση ισχύει και όταν αποφασίζει σχετικά το περιφερειακό συμβούλιο, λόγω υπέρβασης του αντικειμένου των σαράντα πέντε χιλιάδων (45.000) ευρώ της περίπτωσης ια΄ της προηγούμενης παραγράφου.

3. Το περιφερειακό συμβούλιο μπορεί, για θέματα ιδιαίτερα σοβαρά, με ειδική αιτιολογία και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, να αποφασίζει ότι θα ασκήσει το ίδιο αρμοδιότητες των προηγούμενων παραγράφων. Επίσης το περιφερειακό συμβούλιο μπορεί με την ίδια πλειοψηφία να αποφασίζει τη μεταβίβαση στην οικονομική επιτροπή επιπλέον αρμοδιοτήτων συναφών με τις αρμοδιότητες της παραγράφου 1 του παρόντος.
4. Η οικονομική επιτροπή με ειδική απόφαση, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της, μπορεί να παραπέμπει συγκεκριμένο θέμα της αρμοδιότητάς της στο περιφερειακό συμβούλιο για τη λήψη απόφασης, εφόσον κρίνει ότι αυτό επιβάλλεται από την ιδιαίτερη σοβαρότητά του.

Άρθρο 177
Λειτουργία της οικονομικής επιτροπής

Η οικονομική επιτροπή συνεδριάζει, κατόπιν προσκλήσεως του προέδρου της, τουλάχιστον μια φορά το μήνα. Οι συνεδριάσεις της επιτροπής γίνονται πάντοτε στο κατάστημα της περιφέρειας και είναι δημόσιες. Η επιτροπή μπορεί να συνεδριάσει σε άλλον τόπο μετά από απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας του συνολικού αριθμού των μελών της. Η επιτροπή, με αιτιολογημένη απόφαση που λαμβάνεται με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων (4/5) του συνολικού αριθμού των μελών και απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση, μπορεί να συνεδριάζει κεκλεισμένων των θυρών.

Η οικονομική επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία, εφόσον τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από αυτά που απουσιάζουν. Η επιτροπή αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του προέδρου. Αν μέλος της επιτροπής αρνηθεί ψήφο ή δώσει λευκή ψήφο, λογίζεται ως παρόν κατά τη συνεδρίαση και, τόσο η άρνηση όσο και η λευκή ψήφος λογίζονται ως αρνητικές ψήφοι.

Αν σε δυο συνεχείς συνεδριάσεις δεν επιτυγχάνεται απαρτία ή απόλυτη πλειοψηφία, το σχετικό θέμα παραπέμπεται στο περιφερειακό συμβούλιο για λήψη αποφάσεως με ευθύνη του προέδρου της περιφερειακής επιτροπής.

Άρθρο 178
Περιφερειακή επιτροπή διαβούλευσης

1. Σε κάθε περιφέρεια συνιστάται, με απόφαση του περιφερειάρχη, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των περιφερειακών αρχών, περιφερειακή επιτροπή διαβούλευσης ως γνωμοδοτικό όργανο. Η θητεία της επιτροπής διαβούλευσης ακολουθεί τη θητεία των περιφερειακών αρχών. Η περιφερειακή επιτροπή διαβούλευσης αποτελείται από τους δημάρχους της περιφέρειαςκαι έως είκοσι (20) συνολικά εκπροσώπους[8]:
   α) των οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων,
   β) των επιμελητηρίων και των επιστημονικών οργανώσεων, συλλόγων και φορέων,
   γ) των συνεταιριστικών οργανώσεων,
   δ) της αποκεντρωμένης διοίκησης στην οποία υπάγεται η περιφέρεια,
   ε) των κρατικών υπηρεσιών που έχουν την έδρα τους στην περιφέρεια,
   στ) οργανώσεων και φορέων της κοινωνίας των πολιτών στην περιφέρεια και
   ζ) πολίτες.

   Ο συνολικός αριθμός των μελών της περιφερειακής επιτροπής διαβούλευσης, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου, είναι τριάντα πέντε (35) έως εξήντα (60) μέλη. Σε ποσοστό ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των μελών ορίζονται ως μέλη μετά από κλήρωση και δημότες εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους. Στην περιφερειακή επιτροπή διαβούλευσης προεδρεύει ο περιφερειάρχης ή ο αντιπεριφερειάρχης που ορίζει ο περιφερειάρχης με απόφασή του. Στις συνεδριάσεις της περιφερειακής επιτροπής διαβούλευσης προσκαλούνται και συμμετέχουν και οι εκπρόσωποι των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή, καθώς και οι επικεφαλής των περιφερειακών παρατάξεων που εκπροσωπούνται στο περιφερειακό συμβούλιο[9].
2. Η περιφερειακή επιτροπή διαβούλευσης:
   α) Εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο σχετικά με τις βασικές ανα-

---

8. Το β΄ εδάφιο της παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 44 του ν. 3979/2011.
9. Το δ΄ εδάφιο της παρ. 1: «Ο συνολικός αριθμός των μελών της περιφερειακής επιτροπής διαβούλευσης, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου, είναι τριάντα πέντε (35) έως εξήντα (60) μέλη» καταργήθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 44 του ν. 3979/2011.

πτυξιακές προτεραιότητες της περιφέρειας.

β) Γνωμοδοτεί ως προς θέματα γενικότερου περιφερειακού ενδιαφέροντος, που παραπέμπονται σε αυτή από το περιφερειακό συμβούλιο ή τον περιφερειάρχη.

γ) Εξετάζει τα προβλήματα και τις αναπτυξιακές δυνατότητες της περιφέρειας και διατυπώνει γνώμη για την επίλυση των προβλημάτων και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων αυτών.

Η διατύπωση γνώμης από την περιφερειακή επιτροπή διαβούλευσης δεν αποκλείει την παράλληλη ηλεκτρονική διαβούλευση με τους πολίτες, μέσω διαδικτύου. Οι προτάσεις της ηλεκτρονικής διαβούλευσης συγκεντρώνονται και συστηματοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της περιφέρειας και παρουσιάζονται από τον πρόεδρο της περιφερειακής επιτροπής διαβούλευσης κατά την αντίστοιχη συνεδρίασή της.

3. Η περιφερειακή επιτροπή διαβούλευσης συνεδριάζει δημόσια τουλάχιστον μια φορά ανά τρίμηνο και διατυπώνει τη γνώμη της για τα θέματα που εισάγονται προς συζήτηση. Η σύγκλησή της γίνεται με πρόσκληση του προέδρου της, η οποία κοινοποιείται στα μέλη με κάθε πρόσφορο μέσο επτά (7) εργάσιμες ημέρες πριν τη συνεδρίαση. Η πρόσκληση περιλαμβάνει την ημερήσια διάταξη, τον τόπο, την ημερομηνία και ώρα της συνεδρίασης και συνοδεύεται από εισήγηση επί των υπό συζήτηση θεμάτων. Σε περίπτωση έλλειψης απαρτίας, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα, οπότε θεωρείται σε κάθε περίπτωση ότι υφίσταται απαρτία. Η γραμματειακή στήριξη της περιφερειακής επιτροπής διαβούλευσης γίνεται από τις υπηρεσίες της περιφέρειας και τηρούνται πρακτικά. Η περιφερειακή επιτροπή διαβούλευσης διατυπώνει τη γνώμη της μετά από συζήτηση στην οποία αναγράφονται όλες οι γνώμες των μελών της.

Άρθρο 179
Περιφερειακός συμπαραστάτης του πολίτη και της επιχείρησης

1. Με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με μυστική ψηφοφορία και με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του, επιλέγεται πολίτης που αποτελεί προσωπικότητα εγνωσμένου κύρους ως περιφερειακός συμπαραστάτης του πολίτη και της

επιχείρησης. Η σχετική διαδικασία γίνεται εντός δύο (2) μηνών[10] από την εγκατάσταση των περιφερειακών αρχών. Υποψηφιότητες υποβάλλονται με δήλωση που κατατίθεται στο προεδρείο του περιφερειακού συμβουλίου κατά την έναρξη της διαδικασίας επιλογής. Αν δεν επιτευχθεί η επιλογή, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται κατά την ίδια ή μεταγενέστερη συνεδρίαση με την ίδια πλειοψηφία. Είναι επιτρεπτή με την ίδια πλειοψηφία και την αυτή διαδικασία η ανάκληση του συμπαραστάτη για πλημμελή εκτέλεση των καθηκόντων του, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του περιφερειακού συμβούλιου. Ως περιφερειακός συμπαραστάτης δεν μπορεί να επιλεγεί αιρετός δήμου ή περιφέρειας ή βουλευτής. Η θητεία του περιφερειακού συμπαραστάτη ακολουθεί τη θητεία των περιφερειακών αρχών. Ως προς την καταστατική θέση του περιφερειακού συμπαραστάτη εφαρμόζονται αναλόγως τα ισχύοντα για τον πρόεδρο του περιφερειακού συμβουλίου.

2. Ο περιφερειακός συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες της περιφέρειας, δέχεται καταγγελίες άμεσα θιγόμενων πολιτών και επιχειρήσεων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών της περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και επιχειρήσεων και διαμεσολαβεί προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους διοικούμενους.
3. Η υποβολή καταγγελίας ή αναφοράς στον περιφερειακό συμπαραστάτη δεν αναιρεί τη σχετική αρμοδιότητα του Συνηγόρου του Πολίτη ως ανεξάρτητης αρχής ούτε τις αρμοδιότητες άλλων ελεγκτικών οργάνων και αρχών, καθώς και του Ελεγκτή Νομιμότητας.
4. Ο περιφερειακός συμπαραστάτης συντάσσει ετήσια έκθεση. Η ετήσια έκθεση παρουσιάζεται από τον ίδιο και συζητείται στην ειδική δημόσια συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου για τον απολογισμό πεπραγμένων της περιφερειακής αρχής κατά τις διατάξεις του άρθρου 185 του παρόντος. Ο περιφερειακός συμπαραστάτης μπορεί επίσης να προβαίνει στη διατύπωση προτάσεων βελτίωσης της περιφερειακής διοίκησης και των σχέσεών της με το κοινό, τόσο στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσής του όσο και επ' ευκαιρία σημαντικών προβλημάτων κακοδιοίκησης που ο ίδιος εντοπίζει. Στην τελευταία αυτή περίπτωση οι ειδικές προτάσεις του περιφερειακού συμπαραστάτη υποβάλλονται στον περιφερειάρχη και

10. Τα β΄ εδάφιο της παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 58 του ν. 3966/2011.

κοινοποιούνται στο περιφερειακό συμβούλιο και στον εκτελεστικό γραμματέα της περιφέρειας. Τόσο η ετήσια έκθεση όσο και οι ειδικές προτάσεις του περιφερειακού συμπαραστάτη αναρτώνται στην ιστοσελίδα της περιφέρειας με φροντίδα των περιφερειακών υπηρεσιών.

5. Ο περιφερειακός συμπαραστάτης λαμβάνει αντιμισθία ισόποση με την αντιμισθία του προέδρου του περιφερειακού συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ ΘΕΣΗ

Άρθρο 180
Καταστατική θέση αιρετών της περιφέρειας

Οι περιφερειάρχες και οι περιφερειακοί σύμβουλοι:

α) Διαθέτουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ως εκπρόσωποι του λαού της περιφέρειά τους, που εκλέγονται με άμεση ψηφοφορία, το δικαίωμα της κατά συνείδηση γνώμης και ψήφου.

β) Έχουν το δικαίωμα και την υποχρέωση να εκτελούν την αποστολή τους, έχοντας στη διάθεσή τους τον ανάλογο χρόνο, τις υπηρεσίες και τα μέσα υποστήριξης, καθώς και τους ανάλογους οικονομικούς πόρους, ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη εκπλήρωση της λαϊκής εντολής.

γ) Μεριμνούν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους για την τήρηση των αρχών της νομιμότητας, της διαφάνειας, της αποδοτικότητας και της χρηστής διοίκησης στους οργανισμούς όπου υπηρετούν, ενώ απέχουν υποχρεωτικά από τη συζήτηση και τη λήψη αποφάσεων, που σχετίζονται άμεσα με τα ιδιωτικά τους συμφέροντα ή με τα συμφέροντα συγγενών τους έως το δεύτερο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας.

Άρθρο 181
Αντιμισθία

1. Οι περιφερειάρχες, οι αντιπεριφερειάρχες, οι πρόεδροι των περιφερειακών συμβουλίων δικαιούνται αντιμισθίας, η οποία καταβάλλεται από την περιφέρεια.

   Ο περιφερειακός σύμβουλος των νησιωτικών περιφερειακών ενοτήτων, εξαιρουμένων εκείνων που ήταν έδρες τέως νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και της περιφερειακής ενότητας νήσων της περιφέρειας Αττικής, στον οποίο ο Περιφερειάρχης έχει μεταβιβάσει αρμοδιότητές του δικαιούται αντιμισθίας. Η εφαρμογή του προηγουμένου εδαφίου περιορίζεται σε έναν μόνο περιφερειακό σύμβουλο ανά περιφερειακή ενότητα. [1]

2. Η αντιμισθία του περιφερειάρχη είναι ισόποση με τις κάθε είδους αποδο-

---

1. Τα εδάφια β΄ και γ΄ προστέθηκαν στην παρ.1 με την παρ.4α του άρθρου 7 του ν.4071/2012.

χές, τα έξοδα παράστασης και τα επιδόματα ή προσαυξήσεις του Γενικού Γραμματέα Υπουργείου.

3. Στον αντιπεριφερειάρχη καταβάλλεται αντιμισθία ίση με το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της αντιμισθίας του περιφερειάρχη και στον πρόεδρο του περιφερειακού συμβουλίου καταβάλλεται αντιμισθία ίση με το πενήντα τοις εκατό (50%) της αντιμισθίας του περιφερειάρχη. [2]

   Στον περιφερειακό σύμβουλο της νησιωτικής περιφερειακής ενότητας της παραγράφου 1 του παρόντος καταβάλλεται αντιμισθία ίση με το τριάντα τοις εκατό (30%) της αντιμισθίας του αντιπεριφερειάρχη. [3]

4. Η αντιμισθία που δικαιούνται τα ανωτέρω αιρετά όργανα, τα οποία χαρακτηρίζονται ως Άτομα με Αναπηρίες, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις, προσαυξάνεται κατά είκοσι τοις εκατό (20%).

5. Σε περίπτωση που η αντιμισθία των αντιπεριφειαρχών είναι μικρότερη των πάσης φύσεως αποδοχών της θέσης τους η αντιμισθία προσαυξάνεται κατά το ποσόν της διαφοράς και μέχρι το ύψος της αντιμισθίας του περιφερειάρχη. [4]

6. Αν ο περιφερειάρχης ή ο αντιπεριφερειάρχης ή ο πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου έχει τεθεί σε αργία, την αντιμισθία του λαμβάνει ο αναπληρωτής του. Αν ο αναπληρωτής είναι αντιπεριφερειάρχης λαμβάνει αντιμισθία από ένα μόνο αξίωμα.

7. Περιφερειάρχης που απουσιάζει δικαιολογημένα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, λαμβάνει το ήμισυ (1/2) της αντιμισθίας. Το υπόλοιπο ήμισυ (1/2) καταβάλλεται στον αντίστοιχο αναπληρωτή. Αν ο αναπληρωτής είναι αντιπεριφερειάρχης, λαμβάνει αντιμισθία από ένα μόνο αξίωμα. Αν απουσιάζει αντιπεριφερειάρχης για το ίδιο χρονικό διάστημα, λαμβάνει το ήμισυ (1/2) της αντιμισθίας που δικαιούται.

8. Οι περιφερειάρχες, οι αντιπεριφερειάρχες καθώς και οι πρόεδροι των περιφερειακών συμβουλίων και οι σύμβουλοι που έχουν περισσότερα από ένα αξιώματα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, υποχρεούνται να εισπράττουν την αντιμισθία μόνο από ένα αξίωμα. Οι ανωτέρω επιλέγουν την αντιμισθία που λαμβάνουν από κάθε αξίωμα με υπεύθυνη δήλωση που υποβάλλεται και στους δύο φορείς.

---

2. Η παρ. 3 αντικαταστάθηκε με την παρ.3β του άρθρου 3 του ν.4051/2012. Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από 1-1-2012, σύμφωνα με το στοιχ.3δ του ν.4051/2012.
3. Το εδάφιο β΄ της παρ.3 προστέθηκε με την παρ.4β του άρθρου 7 του ν.4071/2012.
4. Η παρ.5 αντικαταστάθηκε με την παρ.9 του άρθρου 7 του ν.4071/2012.

Άρθρο 182
Ειδική άδεια κατά τη διάρκεια της θητείας των αιρετών της περιφέρειας

1. Στους περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες και προέδρους του περιφερειακού συμβουλίου που είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. ή υπάλληλοι κρατικών Ν.Π.Ι.Δ. και δημόσιων επιχειρήσεων ή άλλων επιχειρήσεων, τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, καθώς και σε εκείνους που είναι υπάλληλοι λοιπών Ν.Π.Ι.Δ. χορηγείται από την υπηρεσία της οργανικής τους θέσης υποχρεωτικά, ανεξαρτήτως υποβολής σχετικής αίτησης, ειδική άδεια άνευ αποδοχών για όλο το διάστημα που ασκούν τα καθήκοντά τους.
   Οι ανωτέρω ρυθμίσεις εφαρμόζονται και ως προς τον περιφερειακό συμπαραστάτη του πολίτη και της επιχείρησης.
2. Στα μέλη της οικονομικής επιτροπής και των λοιπών διοικητικών επιτροπών της περιφέρειας, τα οποία έχουν την ιδιότητα της παραγράφου 1 χορηγείται από την υπηρεσία τους ειδική άδεια έως εξήντα (60) ημέρες το χρόνο για την άσκηση των καθηκόντων τους.
3. Στους επικεφαλής των περιφερειακών παρατάξεων που έχουν την ιδιότητα της παραγράφου 1 χορηγείται από την υπηρεσία τους ειδική άδεια τριάντα (30) εργάσιμων ημερών επιπλέον της κανονικής άδειας.
4. Στα μέλη του διοικητικού ή του εποπτικού συμβουλίου της Ένωσης Περιφερειών, που δεν έχουν τα αξιώματα της παραγράφου 1, χορηγείται άδεια εξήντα (60) ημερών το χρόνο.
5. Η ειδική άδεια των τριάντα (30) ή εξήντα (60) ημερών μπορεί να χορηγείται και τμηματικά σε εργάσιμες ημέρες και ώρες με αίτηση του αιρετού και χορηγείται επιπλέον των ημερών απουσίας του άρθρου 183 του παρόντος.
6. Το χρονικό διάστημα χρήσης της ειδικής άδειας θεωρείται πραγματικός χρόνος υπηρεσίας για όλα τα υπαλληλικά, εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα που απορρέουν.
7. Οι ασφαλιστικές εισφορές των αιρετών οργάνων της παραγράφου 1 βαρύνουν τον προϋπολογισμό της οικείας περιφέρειας.
   Για τους υπαλλήλους των λοιπών Ν.Π.Ι.Δ. της παραγράφου 1 το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών βαρύνει τον προϋπολογισμό της οικείας περιφέρειας.

8. Οι ρυθμίσεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και για όσους είναι ιατροί του Ε.Σ.Υ., μέλη Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίων και Ε.Π. Τ.Ε.Ι. περιλαμβανομένου και του ειδικού και επιστημονικού προσωπικού, καθώς και για αναπληρωτές καθηγητές μέσης εκπαίδευσης και δικηγόρους με σχέση έμμισθης εντολής.
9. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται τα θέματα τα σχετικά με τη διαδικασία καταβολής των εισφορών, επί των αποδοχών της θέσης που κατέχουν τα ανωτέρω αιρετά όργανα στους οικείους ασφαλιστικούς φορείς, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται και τα σχετικά θέματα της παραγράφου 2 του επόμενου άρθρου.
10. Δημόσιοι υπάλληλοι και υπάλληλοι των φορέων του δημόσιου τομέα με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και εάν υπηρετούν, εκλεγόμενοι περιφερειακοί σύμβουλοι, διαρκούσης της θητείας τους, δεν μετατίθενται ούτε αποσπώνται εκτός της εκλογικής περιφέρειας στην οποία έχουν εκλεγεί. Οι υπάλληλοι αυτοί υπηρετούν στα διοικητικά όρια άλλης περιφέρειας. Μετά από αίτησή τους μετατίθενται ή αποσπώνται εκεί όπου έχουν εκλεγεί. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει αντίστοιχη υπηρεσία ή θέση, μετατίθενται ή αποσπώνται στην πλησιέστερη υπηρεσία προς την εκλογική περιφέρεια όπου εξελέγησαν[5].

Άρθρο 183
Ειδική άδεια απουσίας για την άσκηση των καθηκόντων του περιφερειακού συμβούλου

1. Οι περιφερειακοί σύμβουλοι οι οποίοι είναι υπάλληλοι του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα έχουν δικαίωμα να απουσιάσουν από την εργασία τους για δύο (2) ημέρες περιλαμβανομένης της ημέρας της συνεδρίασης του περιφερειακού συμβουλίου. Οι περιφερειακοί σύμβουλοι που κατοικούν και εργάζονται σε νησί έχουν δικαίωμα να απουσιάσουν από την εργασία τους μία (1) ημέρα επιπλέον των ανωτέρω.
2. Στους περιφερειακούς συμβούλους και μέλη της οικονομικής και των λοι-

5. Η παρ. 9 του άρθρου 58 του ν. 3966/2011 ορίζει ότι: «Οι διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 93 και της παραγράφου 10 του άρθρου 182 του ν. 3852/2010 δεν εφαρμόζονται για τους εκπαιδευτικούς που προσλαμβάνονται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση».

πών διοικητικών επιτροπών που υπηρετούν ως υπάλληλοι στον ιδιωτικό τομέα καταβάλλεται από την περιφέρεια αποζημίωση που αντιστοιχεί στις μικτές αποδοχές, συμπεριλαμβανομένων και των εργοδοτικών εισφορών, αναλογικά για κάθε ημέρα απουσίας κατά το παρόν άρθρο.

3. Ο πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου ή της αντίστοιχης περιφερειακής επιτροπής χορηγεί στους περιφερειακούς συμβούλους που εμπίπτουν στις παραγράφους 2 ή 3 βεβαίωση συμμετοχής στη συνεδρίαση, για την υπηρεσία ή τον εργοδότη. Με βάση την ίδια βεβαίωση εκκαθαρίζεται και καταβάλλεται η αποζημίωση που προβλέπεται στην παράγραφο 2.

Άρθρο 184
Αποζημιώσεις – Δαπάνες μετακίνησης – Λοιπά έξοδα

1. Οι περιφερειάρχες, οι αντιπεριφερειάρχες και οι περιφερειακοί σύμβουλοι μετακινούνται εκτός της έδρας της περιφέρειας για εκτέλεση υπηρεσίας μετά από απόφαση της οικονομικής επιτροπής και κατά παρέκκλιση των σχετικών εγκριτικών πράξεων μετακίνησης. Σε περίπτωση κατεπείγοντος επιτρέπεται να μετακινηθούν χωρίς απόφαση της οικονομικής επιτροπής, η οποία αποφασίζει στην πρώτη συνεδρίαση μετά τη μετακίνηση αν η μετακίνηση ήταν επιβεβλημένη ή όχι.
2. Σε όσους μετακινούνται κατά την προηγούμενη παράγραφο καταβάλλονται με απόφαση της οικονομικής επιτροπής οι δαπάνες μετακίνησης και διαμονής, που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις του ν. 2685/ 1999 (ΦΕΚ 35 Α΄), όπως ισχύει.
3. Οι περιφερειακοί σύμβουλοι και οι αντιπεριφερειάρχες δικαιούνται εξόδων μετακίνησης σύμφωνα με την παράγραφο 2, για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του περιφερειακού συμβουλίου, της εκτελεστικής επιτροπής, της οικονομικής επιτροπής και των λοιπών διοικητικών επιτροπών, καθώς και για μετακίνηση στην έδρα της περιφέρειας για εκτέλεση υπηρεσίας. Για τον υπολογισμό των εξόδων κίνησης λαμβάνεται υπόψη η χιλιομετρική απόσταση του τόπου κατοικίας τους από την έδρα της περιφέρειας.
4. Οι περιφερειακοί σύμβουλοι δικαιούνται αποζημίωσης για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του περιφερειακού συμβουλίου, της οικονομικής επιτροπής και των λοιπών διοικητικών επιτροπών. Η αποζημίωση για κάθε συνεδρίαση και μέχρι τέσσερις (4) το πολύ συνεδριάσεις το μήνα

είναι ίση με ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) επί της μηνιαίας αποζημίωσης του περιφερειάρχη.

Άρθρο 185
Απολογισμός πεπραγμένων του περιφερειάρχη και της εκτελεστικής επιτροπής

1. Κάθε χρόνο σε ειδική συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου γίνεται ο απολογισμός πεπραγμένων της περιφερειακής αρχής σε ό,τι αφορά την εφαρμογή του ετήσιου προγράμματος δράσης, την οικονομική κατάσταση και τη διοίκηση της περιφέρειας.
2. Η ειδική δημόσια συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου γίνεται μέχρι 31 Ιανουαρίου του επόμενου έτους, με εξαίρεση το πρώτο έτος της εγκατάστασης των περιφερειακών αρχών και ανακοινώνεται πριν από δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες με κάθε πρόσφορο μέσο. Σε αυτή καλούνται τα μέλη της επιτροπής περιφερειακής διαβούλευσης, οι δήμαρχοι των δήμων της περιφέρειας και εκπρόσωποι πολιτικών κομμάτων. Το περιφερειακό συμβούλιο επιλέγει τον προσφορότερο χώρο για τη διεξαγωγή της ανωτέρω συνεδρίασης.
3. Κατά την ειδική δημόσια συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου μετά την παρουσίαση των πεπραγμένων της περιφερειακής αρχής από τον περιφερειάρχη τοποθετούνται οι μετέχοντες.
4. Η περιφέρεια μεριμνά για τη μετάδοση της συνεδρίασης από τα περιφερειακά μέσα ενημέρωσης, το διαδίκτυο, καθώς και για τη χρήση κάθε άλλου μέσου ενημέρωσης των πολιτών.
5. Σε περίπτωση που το χρονικό διάστημα που προβλέπει το παρόν άρθρο παρέλθει χωρίς να κινηθούν οι διαδικασίες για την πραγματοποίηση δημόσιας συνεδρίασης απολογισμού, μπορούν οι περιφερειακοί σύμβουλοι να προκαλέσουν τη συνεδρίαση αυτή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 167 για τη σύγκληση του περιφερειακού συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 186
Αρμοδιότητες περιφερειών

I. α. Τα όργανα των περιφερειών ασκούν τις αρμοδιότητές τους σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας.
Η άσκηση των αρμοδιοτήτων τους οριοθετείται από τις σχετικές διατάξεις των νόμων και των κανονιστικών διατάξεων της διοίκησης.

β. Κατά την άσκησή τους θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη:

I. Οι εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές που σχετίζονται με τις αρμοδιότητές τους.

II. Η ανάγκη συνεργασίας και συντονισμού με άλλες τοπικές ή δημόσιες αρχές και οργανισμούς.

III. Οι διαθέσιμοι πόροι για την κάλυψη των αρμοδιοτήτων και η ανάγκη να διασφαλισθεί η επωφελής και αποτελεσματική χρήση τους, καθώς και η ισόρροπη κατανομή τους.

IV. Η ανάγκη οργάνωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η επάρκεια και η ποιότητά τους, η διαφάνεια και η ισονομία, με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών και

V. Η ανάγκη αειφόρου ανάπτυξης και προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς.

II. Οι αρμοδιότητες των περιφερειών, αφορούν τους τομείς:

Α. Προγραμματισμού Ανάπτυξης, στους οποίους περιλαμβάνονται, ιδίως:

1. Ο περιφερειακός αναπτυξιακός σχεδιασμός, ο προγραμματισμός, η υλοποίηση των σχετικών με αυτόν δράσεων και η παρακολούθηση της αναπτυξιακής πορείας της περιφέρειας.
2. Η εξειδίκευση των στόχων και των κατευθύνσεων της αναπτυξιακής πολιτικής, στο επίπεδο της περιφέρειας, η υλοποίηση των διαδικασιών του Δημοκρατικού Προγραμματισμού, για τα ετήσια και μεσοχρόνια προγράμματα ανάπτυξης.
3. Η σύνταξη προτάσεων για τη διαμόρφωση της περιφερειακής αναπτυξιακής πολιτικής.

4. Η προώθηση των εθνικών στρατηγικών στόχων.
5. Η διαχείριση, ο έλεγχος και η εφαρμογή των αναπτυξιακών παρεμβάσεων, για την προγραμματική περίοδο 20072013, όπως αυτή οριοθετείται από το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α.), για τα περιφερειακά όργανα στις διατάξεις του ν. 3614/2007 (ΦΕΚ 267 Α΄), όπως ισχύει, περιλαμβανομένης και της υποστήριξης του συνόλου των φορέων της Αυτοδιοίκησης, καθώς και της κατάρτισης των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Π.Ε.Π.).
6. Η κατάρτιση του αναπτυξιακού προγράμματος της περιφέρειας.
7. Η έγκριση των μεσοχρόνιων αναπτυξιακών προγραμμάτων, που εκπονούνται στο πλαίσιο των αντίστοιχων περιφερειακών αναπτυξιακών προγραμμάτων.
8. Ο συντονισμός των φορέων εκτέλεσης και η παρακολούθηση της πορείας εφαρμογής του αναπτυξιακού προγράμματος της περιφέρειας.
9. Η διατύπωση προς τους κεντρικούς φορείς του δημόσιου τομέα προτάσεων για έργα και μέτρα πολιτικής, εθνικής σημασίας, που αφορούν την περιφέρεια, αλλά εντάσσονται στο μεσοχρόνιο εθνικό αναπτυξιακό πρόγραμμα.
10. Η εκπόνηση γενικών και ειδικών αναπτυξιακών μελετών που αφορούν τη χωρική αρμοδιότητα της περιφέρειας.
11. Η συνεργασία με φορείς της περιφέρειας για τη σύνταξη και υποβολή προτάσεων υλοποίησης έργων που χρηματοδοτούνται από τις κοινοτικές πρωτοβουλίες και προγράμματα διαπεριφερειακής συνεργασίας.
12. Η τελική διαμόρφωση, η μέριμνα για την έγκριση και η παρακολούθηση της εκτέλεσης των ετήσιων Προγραμμάτων Δημοσίων Επενδύσεων περιφερειακού επιπέδου.
13. Η πορεία υλοποίησης, η διενέργεια ελέγχων, ως δικαιούχος, στους φορείς υλοποίησης έργων, για την τήρηση των δεσμεύσεων, τη νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών, την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου και την αξιοπιστία των οικονομικών στοιχείων.
14. Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων που χρηματοδοτούνται με εθνικούς πόρους, από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή άλλους πόρους.

15. Η κατανομή των πιστώσεων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.
16. Η κατανομή των αντίστοιχων ποσών και η έγκριση της εκταμίευσής τους από τους λογαριασμούς, που τηρεί το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης στην Τράπεζα της Ελλάδος.
17. Ο προσδιορισμός των δικαιούχων των πιστώσεων, που εγκρίνονται κατά πρόγραμμα και διαρθρωτικό ταμείο.
18. Η συγκέντρωση, επεξεργασία και τεκμηρίωση γεωγραφικών, δημογραφικών, οικονομικών, κοινωνικών και άλλων στοιχείων που αφορούν την περιφέρεια.
19. Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση του σχεδιασμού και της υλοποίησης όλων των αναπτυξιακών και θεσμικών παρεμβάσεων στη χωρική αρμοδιότητά της.
20. Η σύσταση Περιφερειακής Γνωμοδοτικής Επιτροπής, η οποία γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων.
21. Η παραλαβή των αιτήσεων υπαγωγής επενδύσεων, ο έλεγχος των στοιχείων, η αξιολόγησή τους, η εισήγηση στην Περιφερειακή Γνωμοδοτική Επιτροπή, η έκδοση της απόφασης υπαγωγής, οι αποφάσεις τροποποίησης και η παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, ανάκλησης υπαγωγής και επιστροφής ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων.
22. Η συγκρότηση των Περιφερειακών Οργάνων Ελέγχου των επενδύσεων για την πιστοποίηση των δαπανών και την υλοποίηση των εγκεκριμένων εργασιών, σύμφωνα με τις διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων.
23. Η καταβολή της επιχορήγησης του κόστους επένδυσης, η ολοκλήρωση και πιστοποίηση έναρξης παραγωγικής λειτουργίας.
24. Η καταγραφή των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται από την υλοποίηση των εγκεκριμένων επενδύσεων.
25. Η παροχή στοιχείων προς καταγραφή σε βάση δεδομένων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας των στοιχείων των ενισχυόμενων επενδύσεων.
26. Η σύνταξη τεχνικών δελτίων των ιδιωτικών επενδύσεων που εντάσσονται στα επιχειρησιακά προγράμματα.

27. Η λειτουργία βάσης δεδομένων για την ενίσχυση, παρακολούθηση και εξέλιξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της περιφέρειας, κατά κλάδο και τομείς της οικονομίας.
28. Η διατύπωση προτάσεων πολιτικής και μέτρων για την ανάπτυξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων προς το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.
29. Η πληροφόρηση και υποβοήθηση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε κλαδικό ή άλλο επίπεδο, με σκοπό την ανάπτυξη της επιχειρηματικής ικανότητας και ανταγωνιστικότητάς τους.
30. Η παρακολούθηση και η επισήμανση στους αρμόδιους φορείς ζητημάτων, που αναφέρονται στη λήψη των αναγκαίων μέτρων προς βελτίωση του επιπέδου ζωής των πολιτών.
31. Η γνωμοδότηση για κάθε θέμα τοπικού ή ευρύτερου ενδιαφέροντος για το οποίο ζητείται η παροχή γνώμης.

Β. Γεωργίας – Κτηνοτροφίας – Αλιείας, στους οποίους περιλαμβάνονται, ιδίως:

α. Υποτομέας Προγραμματισμού

1. Η κατάρτιση ετήσιων και πολυετών περιφερειακών αναπτυξιακών προγραμμάτων για τη γεωργία, κτηνοτροφία και αλιεία, καθώς και η εκπόνηση και αξιολόγηση σχετικών μελετών και μέτρων πολιτικής.
2. Η παρακολούθηση εκτέλεσης των ανωτέρω προγραμμάτων.
3. Η έγκριση, ο έλεγχος, η πληρωμή και η παραλαβή έργων και εργασιών περιφερειακού επιπέδου.
4. Ο προγραμματισμός, η μελέτη και η κατασκευή εγγειοβελτιωτικών, αρδευτικών, υδροληπτικών και αντιδιαβρωτικών έργων και η μέριμνα για τη χρηματοδότησή τους.
5. Ο έλεγχος και η επεξεργασία των τεχνικών και κατασκευαστικών στοιχείων και μελετών των εγγειοβελτιωτικών έργων.
6. Η διενέργεια δημοπρατήσεων των εγγειοβελτιωτικών έργων και μελετών.
7. Η επίβλεψη και ο έλεγχος της κατασκευής πάσης φύσεως εγγειοβελτιωτικών έργων κατά τις διατάξεις του ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23 Α΄) και του π.δ. 609/1985 (ΦΕΚ 223 Α΄), όπως ισχύουν.
8. Η εκπόνηση γεωργοτεχνικών, γεωργοοικονομικών, εδαφολογικών μελετών.

9. Η διαφύλαξη και προστασία της γεωργικής γης από αλλαγή χρήσης της και ιδιαίτερα της γεωργικής γης με υψηλή παραγωγικότητα.
10. Η σύνταξη τομεακών και λοιπών προγραμμάτων έργων υποδομής για τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων και η πρόταση για την ένταξή τους σε τομεακά εθνικά προγράμματα.
11. Η αντιμετώπιση των τεχνικών, οικονομικών και διαρθρωτικών προβλημάτων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.
12. Η κατάρτιση μελετών και εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης του ιχθυοπονικού πλούτου των ορεινών ρεόντων υδάτων, σε συνεργασία με τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες (π.δ. 402/1988, άρθρο 18 παρ. i κγ΄, άρθρο 1 του ν.δ. 420/1970 και άρθρο 14 του π.δ. 915/1981).
13. Η κατάρτιση μελετών ανάπτυξης του ιχθυοπονικού εν γένει πλούτου.

β. Υποτομέας Γεωργίας

14. Η προώθηση της εκμηχάνισης και εξηλεκτρισμού της γεωργίας.
15. Η άσκηση εποπτείας επί των Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Γ.Ο.Ε.Β.), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 3881/1958 (ΦΕΚ 181 Α΄), όπως ισχύει, η δυνατότητα συγχώνευσης και κατάργησης των ανωτέρω οργανισμών, η εφαρμογή των λοιπών διατάξεων του ίδιου νόμου και των κατ' εξουσιοδότησή του κανονιστικών πράξεων, καθώς και η άσκηση εποπτείας του Αρδευτικού Οργανισμού Στυμφαλίας και του Οργανισμού Κωπαΐδας.
16. Η αξιοποίηση των στοιχείων των μητρώων για τον πρωτογενή τομέα, τα οποία τηρούνται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
17. Η προώθηση για συγκρότηση ομάδων παραγωγών και στήριξη αυτών για την αντιμετώπιση οικονομικών και διαρθρωτικών θεμάτων σύμφωνα με την ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία.
18. Η απόφαση σύστασης πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων επιτροπών για την αναγνώριση των ομάδων παραγωγών (άρθρο 60 παρ. 1 περιπτώσεις α΄και β΄ του ν. 2637/1998).
19. Η εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων απεντόμωσης εξαγόμενων

από τη χώρα γεωργικών προϊόντων, των εισαγόμενων φυτών και προϊόντων και των διακινούμενων στο εσωτερικό της χώρας φυτών και προϊόντων.

20. Η εξέταση προσφυγής κατά της απορριπτικής απόφασης του σχεδίου βελτίωσης, καθώς και του κύρους των καταλόγων δικαιούχων εξισωτικής αποζημίωσης.
21. Ο ορισμός για την εκπροσώπηση στο Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού Ανάπτυξης Δυτικής Κρήτης των αντιπροσώπων των οργανισμών εγγείων βελτιώσεων των Νομών Χανίων και Ρεθύμνης (άρθρο μόνο παρ.2 του π.δ. 158/1991, ΦΕΚ 63 Α΄).
22. Ο καθορισμός ζωνών προστασίας και η καταστροφή εντός αυτών των παράνομων καλλιεργειών.
23. Η χορήγηση αδειών αναφύτευσης αμπελώνων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
24. Η τήρηση μητρώου ελαίας και αμπέλου σε επίπεδο περιφέρειας, με βάση το αντίστοιχο μητρώο που τηρείται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
25. Η προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση και η έγκριση περιβαλλοντικών όρων για τη χωροθέτηση βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων που αφορούν την οινοποιία – οξοποιία, καθώς και την παραγωγή, επεξεργασία, συσκευασία και τυποποίηση χυμού σπόρων[1].
26. Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της παραγωγής και διακίνησης οίνου.
27. Η μέριμνα για την παροχή του απαραίτητου άνοσου πολλαπλασιαστικού υλικού αμπέλου εγκατάστασης και εμβολιοληψίας.
28. Η τήρηση Μητρώου εγγραφής παραγωγών, διακινητών, εξαγωγέων, εισαγωγέων φυτών, φυτικών προϊόντων και των ενώσεων αυτών, σε επίπεδο περιφέρειας με βάση το αντίστοιχο μητρώο που τηρείται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

---

1. Με την παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209 Α΄) ορίζεται ότι: «Τα έργα και οι δραστηριότητες των παραγράφων 25, 34 και 58 της ενότητας Β΄ «Γεωργία Κτηνοτροφία - Αλιεία», 48 της ενότητας Γ΄ «Φυσικών Πόρων - Ενέργειας - Βιομηχανίας» και 29 της ενότητας «Έργων - Χωροταξίας - Περιβάλλοντος» του ΙΙ μέρους του άρθρου 186 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87) υπόκεινται στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου».

29. Η διεξαγωγή ελέγχων και σε συνεργασία με τα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, επί των εκμεταλλεύσεων, επιχειρήσεων και ενώσεων αυτών, που εμπλέκονται σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγής και εμπορίας φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων.
30. Η επισήμανση και παρακολούθηση της εξέλιξης εχθρών και ασθενειών των καλλιεργειών και εφαρμογή μέτρων για την αντιμετώπισή τους.
31. Η κατάρτιση, ο συντονισμός, η εποπτεία και ο έλεγχος των προγραμμάτων υποχρεωτικών ή συλλογικών καταπολεμήσεων, όπως η καταπολέμηση του δάκου, αρουραίων, ακρίδων κ.ά..
32. Κατάρτιση ετήσιων προγραμμάτων αναδασμού και διενέργεια αναδασμών.
33. Παραχωρήσεις ακινήτων που διαχειρίζεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. [2]

γ. Υποτομέας Κτηνοτροφίας

32. Η έρευνα και η μελέτη κάθε θέματος που σχετίζεται με την υγιεινή κατάσταση του ζωικού κεφαλαίου, χερσαίου, υδρόβιου και αμφίβιου και της προστασίας γενικά της υγείας των ζώων.
33. Η εκτέλεση προγράμματος παραγωγής ζωοτροφών σε ορεινές - μειονεκτικές περιοχές.
34. Η προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση και η έγκριση περιβαλλοντικών όρων για την ανάπτυξη βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων για την παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων, καθώς και σφαγείων και πτηνοσφαγείων[3].
35. Η χορήγηση άδειας σκοπιμότητας για την ίδρυση σφαγείου παραγωγής κρέατος δυναμικότητας 801 και άνω τόνων ετησίως παραγωγής κρέατος ή πτηνοσφαγείου δυναμικότητας 1.001

2. Οι νέες αρμοδιότητες με τα στοιχ. «32.» και «33.» προστέθηκαν με το άρθρο 32 του ν.4061/2012.
3. Με την παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4014/2011 ορίζεται ότι: «Τα έργα και οι δραστηριότητες των παραγράφων 25, 34 και 58 της ενότητας Β΄ «Γεωργία - Κτηνοτροφία - Αλιεία», 48 της ενότητας Γ΄ «Φυσικών Πόρων - Ενέργειας - Βιομηχανίας» και 29 της ενότητας «Έργων - Χωροταξίας - Περιβάλλοντος» του ΙΙ μέρους του άρθρου 186 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87) υπόκεινται στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου».

και άνω κεφαλών σφαζόμενων ορνιθοειδών ωριαίως (άρθρο 2 περ. β΄ του ν. 111/1975, ΦΕΚ 174 Α΄).

36. Ο συντονισμός και η εποπτεία της εφαρμογής των προγραμμάτων υγείας ζώων.
37. Ο έλεγχος της νομιμότητας στην κυκλοφορία των γεωργικών και κτηνοτροφικών φαρμακευτικών προϊόντων και η λήψη δειγμάτων για ανάλυση εγγυημένης σύνθεσης.
38. Η τήρηση μητρώου εμπόρων ζωικών προϊόντων και προϊόντων ζωικής προέλευσης από περιφερειακού επιπέδου κτηνιατρικές αρχές.
39. Η παρακολούθηση του ενδοκοινοτικού εμπορίου των ζώων και εισαγόμενων ζώων, μέσω ηλεκτρονικού συστήματος.
40. Η μέριμνα για την επιζωοτιολογική διερεύνηση των νοσημάτων των άγριων ζώων που μπορούν να μεταδοθούν στον άνθρωπο ή τα λοιπά ζώα, καθώς και ο συντονισμός των ενεργειών με τους αρμόδιους φορείς για τη λήψη κάθε αναγκαίου μέτρου που να αποτρέπει αποτελεσματικά τη μετάδοσή τους.
41. Η διενέργεια ελέγχων στις βιομηχανίες παραγωγής ζωοτροφών.
42. Ο συντονισμός, η εφαρμογή προγράμματος, η λήψη υγειονομικών μέτρων, η σφαγή ή θανάτωση αιγοπροβάτων θετικών στη βουκέλλωση και ο έλεγχος εισαγωγής βοοειδών, χοίρων και αιγοπροβάτων, καθώς και διακίνησης δερμάτων.
43. Η εκτέλεση κρεοσκοπικού ελέγχου και ελέγχου στις εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταποίησης, διακίνησης και διάθεσης αυτών.
44. Η διενέργεια ελέγχων ζωοτροφών σχετικά με την επισήμανση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών.

    44α. Η χορήγηση, ανάκληση, ανανέωση, τροποποίηση και μεταβίβαση των αδειών για την εγκατάσταση κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, η επιβολή διοικητικών κυρώσεων, καθώς και το σύνολο των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο. [4]

    44β. Η άδεια για την ίδρυση και λειτουργία ζωολογικών κήπων, η σύσταση των γνωμοδοτικών επιτροπών του π.δ. 98/2004 (Α΄ 69), η διενέργεια επιθεωρήσεων και ο έλεγ-

4. Η αρμοδιότητα με το στοιχ. «44α» προστέθηκε με την παρ.2α του άρθρου 8 του ν.4056/2012.

χος εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 4 του π.δ. 98/2004.[5]

δ. Υποτομέας Αλιείας

45. Η διοίκηση, διαχείριση και εκμετάλλευση των ιχθυοτρόφων εν γένει υδάτων (άρθρο 1 παρ. 1 του ν.δ. 4520/ 1970, β.δ. 18.3.40, ΦΕΚ 94 Α΄ και άρθρο 109 παρ. 1 περ. η΄ του π.δ. 433/1977, ΦΕΚ 133 Α΄).
46. Η μίσθωση, με δημοπρασία, των ιχθυοτρόφων υδάτων, εν γένει, ο καθορισμός της προστατευτικής ζώνης πέριξ του τοποθετουμένου αλιευτικού εργαλείου, σε θαλάσσιους παραλιακούς χώρους (άρθρο 38 παράγραφοι 1, 3 εδάφια 2 και 4 του ν.δ. 420/1970).
47. Η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων των συμβάσεων εκμίσθωσης υπό του Δημοσίου, των ιχθυοτρόφων υδάτων (π.δ. 915/1981 άρθρο 8 παρ. 2ε, ΦΕΚ 232 Α΄).
48. Η υποβολή αιτήματος προς παροχή σύμφωνης γνώμης του Γενικού Επιτελείου Στρατού για τον καθορισμό των όρων των συμβάσεων εκμίσθωσης των εφαπτόμενων των συνόρων λιμνών ή ιχθυοτρόφων υδάτων (άρθρο 42 παρ. 1 του ν.δ. 420/1970).
49. Η απόφαση μονομερούς λύσης της σύμβασης μίσθωσης ιχθυοτροφείου σε περίπτωση εκτέλεσης έργων (άρθρα 43 και 59 του ν.δ. 420/1970).
50. Ο καθορισμός προστατευτικής ζώνης εκμισθουμένου ιχθυοτροφείου (άρθρο 44 παράγραφοι 1 και 2 του ν.δ. 420/ 1970).
51. Η απόφαση επιβολής ποινών και αποβολής ελεύθερων αλιέων από μίσθιο, συνεπεία αλιευτικής παράβασης (άρθρο 44 παρ. 4 του ν.δ. 420/1970).
52. Η χορήγηση αδειών ίδρυσης συσκευαστηρίων νωπών αλιευμάτων και εργαστηρίων συσκευασίας και μεταποίησης κατεψυγμένων αλιευμάτων.
53. Η απόφαση αυξομείωσης των συμβατικών δόσεων μίσθωσης ιχθυοτροφείου σε ιδιώτες (άρθρο 46 παρ. 1 του ν.δ. 420/1970).

---

5. Η αρμοδιότητα με το στοιχ. «44α » προστέθηκε με το άρθρο 16 του ν.4071/2012. Εκ παραδρομής αριθμείται και αυτή ως «44α», ενώ θα έπρεπε να έχει τον αριθμό «44β».

54. Η απόφαση μείωσης ή πλήρους απαλλαγής από το συμβατικό μίσθωμα, λόγω αδυναμίας αλιευτικής εκμετάλλευσης (άρθρο 47 παρ.1 του ν.δ. 420/1970).
55. Η απόφαση για τη λύση μίσθωσης ιχθυοτροφείου (άρθρο 47 παρ. 2 του ν.δ. 420/1970).
56. Η απόφαση για την παράταση της μίσθωσης ιχθυοτροφείου (άρθρο 47 παρ. 3 του ν.δ. 420/1970).
57. Η απόφαση εκμίσθωσης ιχθυοτροφείου χωρίς δημοπρασία σε αλιευτικούς συνεταιρισμούς, η υπογραφή της σχετικής σύμβασης και ο καθορισμός του μισθώματος (άρθρα 50 παράγραφοι 1 και 3 και 51 του ν.δ. 420/1970).
58. Η έγκριση περιβαλλοντικών όρων για εγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιεργειών (άρθρο 4 του ν.1650/ 1986, ΦΕΚ 160 Α΄)[6].
59. Ο χαρακτηρισμός ως γεωργικών επιχειρήσεων βιοτεχνικών και βιομηχανικών εγκαταστάσεων που αφορούν υδατοκαλλιεργητικές εκμεταλλεύσεις.
60. Ο καθορισμός της χωρικής περιφέρειας κάθε ιχθυόσκαλας (ν.δ. 420/1970 άρθρο 22 παρ.1).
61. Η ίδρυση ιχθυοσκαλών και ο καθορισμός της έδρας αυτών.
62. Η παρακολούθηση της ρύπανσης και της μόλυνσης του υδάτινου περιβάλλοντος, η κατάρτιση μελετών και η εφαρμογή προγραμμάτων διαχείρισης και ανάπτυξης που έχουν σχέση με την αλιεία, τις υδατοκαλλιέργειες και την εν γένει αξιοποίηση των αλιευτικών πόρων.
63. Η απόφαση επιλογής του τρόπου εκμετάλλευσης των ιχθυοτρόφων υδάτων (άρθρο 35 περιπτώσεις α΄, β΄, γ΄ και δ΄ του ν.δ. 420/1970).
64. Ο καθορισμός κάθε δαπάνης που απαιτείται για την προσωρινή εκμετάλλευση ιχθυοτροφείου (άρθρο 40 του π.δ. 420/1970).
65. Η απόφαση μετάθεσης της ημερομηνίας έναρξης της μίσθωσης

6. Με την παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4014/2011 ορίζεται ότι: «Τα έργα και οι δραστηριότητες των παραγράφων 25, 34 και 58 της ενότητας Β΄ «Γεωργία - Κτηνοτροφία - Αλιεία», 48 της ενότητας Γ΄ «Φυσικών Πόρων - Ενέργειας - Βιομηχανίας» και 29 της ενότητας «Έργων - Χωροταξίας - Περιβάλλοντος» του ΙΙ μέρους του άρθρου 186 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87) υπόκεινται στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου».

ιχθυοτροφείου (άρθρο 41 παρ.1 του π.δ. 420/1970).

66. Η απόφαση εισαγωγής και κατάθεσης εσόδων και η ενέργεια εξόδων προσωρινής εκμετάλλευσης ιχθυοτροφείου (άρθρο 41 παρ. 2 του ν.δ. 420/1970).
67. Η απόφαση επιλογής της καταβολής του μισθώματος ιχθυοτροφείου σε είδος ή χρήμα, ο καθορισμός της αποβάθρας συγκέντρωσης των αλιευμάτων ιχθύων και η ανάθεση διαχείρισης στην ΑΤΕ του ποσοστού μισθώματος που καθορίστηκε σε είδος (άρθρο 52 του ν.δ. 420/ 1970).
68. Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της διαχείρισης μισθωτού αλιευτικού συνεταιρισμού και των εργασιών καλλιέργειας και εκμετάλλευσης του ιχθυοτρόφου ύδατος (άρθρο 53 του ν.δ. 420/1970).
69. Η απόφαση καταγγελίας της μίσθωσης ιχθυοτροφείου (άρθρο 55 του ν.δ. 420/1970).
70. Η απόφαση εκμίσθωσης, χωρίς δημοπρασία, εφαπτόμενου των συνόρων ιχθυοτρόφου ύδατος και ο καθορισμός των όρων της σύμβασης (άρθρο 56 του ν.δ. 420/ 1970).
71. Η απόφαση εκμίσθωσης χώρων καταλλήλων για καλλιέργεια οστρέων και μυτίλων (άρθρο 57 του ν.δ. 420/1970).
72. Η απόφαση δοκιμαστικής τοποθέτησης ταλιανίων και η εν συνεχεία εκμίσθωση της έκτασης (άρθρο 63 του ν.δ. 420/1970).
73. Η απόφαση παραχώρησης χώρων για δοκιμαστική εγκατάσταση πρωτοτύπου μορφής καλλιέργειας υδρόβιων ζώων και η εν συνεχεία μίσθωση των χώρων και η απόφαση ανανέωσης της μίσθωσης (άρθρο 64 του ν.δ. 420/1970).
74. Η πρόσληψη επιστατοφυλάκων και ο καθορισμός της μηνιαίας αντιμισθίας ή ημερομισθίου αυτών, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις αμοιβής του με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού (άρθρο 61 παράγραφοι 1 και 3 του ν.δ. 420/1970).
75. Η έγκριση διάθεσης πίστωσης και πληρωμών βελτιωτικών έργων στα εσωτερικά ύδατα από το ποσοστό 5% της αξίας της αλιευόμενης παραγωγής του μισθίου.

Γ. Φυσικών Πόρων – Ενέργειας – Βιομηχανίας, στους οποίους περιλαμβάνονται, ιδίως:

α. Υποτομέας Διαχείρισης Υδάτων

Η άσκηση αρμοδιοτήτων για την προστασία και διαχείριση των υδάτων. Ειδικότερα οι ανωτέρω αρμοδιότητες αφορούν:

i. Τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για:
   Τη συμμετοχή σε προγράμματα διαπεριφερειακών η διμερών συμφωνιών, σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Υδάτων για τη διαχείριση και προστασία των υδάτων.
ii. Τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων που προβλέπονται από τα σχέδια διαχείρισης και τα προγράμματα μέτρων, ώστε να πραγματοποιείται:
   Ο έλεγχος της διαχείρισης υπόγειων και επιφανειακών αρδευτικών υδάτων.
   Ο έλεγχος της εκτέλεσης εργασιών για την ανεύρεση υπόγειων υδάτων και έργων αξιοποίησης υδάτινων πόρων.
   Η εξέταση αιτήσεων για τη χορήγηση αδειών χρήσης νερού και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης υδάτινων πόρων.
iii. Την έκδοση αποφάσεων του περιφερειάρχη για την επιβολή περιορισμών η άλλων μέτρων για τη χρήση των υδάτων και την εκτέλεση έργων αξιοποίησής τους.
iv. Τη διοργάνωση ενημερωτικών συναντήσεων για την ενημέρωση του κοινού σε θέματα προστασίας των υδάτινων οικοσυστημάτων.
v. Τη μέριμνα για τον έλεγχο των σημειακών και διάχυτων εκπομπών ρύπων στα επιφανειακά, υπόγεια και παράκτια ύδατα.
vi. Την εφαρμογή και την επιβολή όλων των αναγκαίων προληπτικών μέτρων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών.
vii. Την επιβολή μέτρων και κυρώσεων για την προστασία των υδάτων και την αντιμετώπιση αυξητικών τάσεων που προκύπτουν από ανθρώπινες δραστηριότητες στις συγκεντρώσεις ουσιών στα υπόγεια ύδατα, και
viii. Τη διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων, προκειμένου να διαπιστωθεί η ποιότητα των πλαστικών σωλήνων και των εξαρτημάτων από μη πλαστικοποιημένο πολυβινυλοχλωρίδιο (σκληρό PVC), που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά πόσιμου νερού και αποχετευτικών λυμάτων, καθώς και για συστήματα αποχετεύσεως στα κτίρια.

β. Υποτομέας ορυκτού πλούτου

1. Ο καθορισμός και ο αποχαρακτηρισμός λατομικών περιοχών.

2. Η χορήγηση αδειών μεταλλευτικών ερευνών και η άσκηση συναφών αρμοδιοτήτων, κατά τις ειδικότερες προβλέψεις του άρθρου 3 παράγραφοι 1 έως και 8 του π.δ. 78/2006.
3. Η χορήγηση και η ανάκληση αδειών εκμετάλλευσης σε ιδιόκτητα λατομεία αδρανών υλικών, καθώς και σε δημοτικά, κοινοτικά και λατομεία Ν.Π.Δ.Δ. σύμφωνα και με την παράγραφο 10 του άρθρου 3 του π.δ. 78/2006.
4. Η παράταση αδειών λειτουργίας λατομείων αδρανών υλικών, που λειτουργούν εκτός λατομικών περιοχών, εφόσον συντρέχουν προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 20 του ν. 2115/1993 (ΦΕΚ 15 Α΄).
5. Η χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης λατομείων αργίλων και μαργών πλινθοποιίας και κεραμοποιίας.
6. Η χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων λατομείων αδρανών υλικών.
7. Η χορήγηση αδειών διενέργειας γομώσεων και πυροδοτήσεων υπονόμων, καθώς και αποκολλήσεων επισφαλών όγκων από τα μέτωπα εξόρυξης σε μεταλλεία και λατομεία.
8. Η χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης λατομείων σχιστολιθικών πλακών.
9. Η σφράγιση των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων λατομείων αδρανών υλικών, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 21 του π.δ. 78/2006.
10. Η έγκριση ατελούς εισαγωγής μηχανημάτων, που προορίζονται για μεταλλευτικές και λατομικές εγκαταστάσεις και ειδικών μηχανημάτων για τις ανάγκες των μεταλλείων.
11. Η έγκριση εισφοράς σε εταιρεία του συνόλου των μισθωτικών δικαιωμάτων, επί ιδιωτικών λατομείων.
12. Η έκδοση απόφασης για το χαρακτηρισμό των λατομικών επιχειρήσεων αδρανών υλικών.

γ. Υποτομέας Ενέργειας

13. Η υλοποίηση προγραμμάτων υποστήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, αξιοποίησης των ήπιων μορφών ενέργειας, όπως ηλιακή, αιολική, γεωθερμία, καθώς και η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης αναπτυξιακών προγραμμάτων και σχεδίων αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

14. Η χορήγηση αδειών εγκατάστασης για ίδια χρήση ενεργειακών συστημάτων θέρμανσης ή ψύξης χώρων, μέσω της εκμετάλλευσης της θερμότητας των γεωλογικών σχηματισμών και των νερών επιφανειακών και υπογείων, που δεν χαρακτηρίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3175/2003 (ΦΕΚ 207 Α΄) γεωθερμικό υλικό.
15. Η χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας εφεδρικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής σε ιδιώτες.
16. Η χορήγηση άδειας μεταπωλητή πετρελαιοειδών προϊόντων για θέρμανση[7].
17. Η χορήγηση αδειών εγκατάστασης, επέκτασης, εκσυγχρονισμού και λειτουργίας, σύμφωνα με το ν. 3325/ 2005 (Α΄ 68), όπως ισχύει, στις:

    α) Βιομηχανίες παραγωγής πετρελαιοειδών και λιπαντικών (διυλιστήρια) με εγκατεστημένη παραγωγική ισχύ μέχρι και 367 KW (500 HP) και αποθηκευτική ικανότητα μέχρι και 10.000 m3.

    β) Εγκαταστάσεις εναποθήκευσης και διακίνησης υγρών καυσίμων, υγραερίων και ασφάλτου, εμφιάλωσης υγραερίων και συσκευασίας λιπαντικών, με αποθηκευτική ικανότητα μέχρι και 50.000 m3 και με εγκατεστημένη παραγωγική ισχύ μέχρι και 367 KW (500HP), με εξαίρεση την Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης, για την οποία ισχύει μέχρι και 1.470 KW (2.000 HP).

    γ) Εγκαταστάσεις αναγέννησης ορυκτελαίων χωρίς περιορισμό στην εγκατεστημένη ισχύ και με αποθηκευτική ικανότητα μέχρι και 10.000 m3.

    δ) Εγκαταστάσεις ερευνών και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, αποθήκευσης, διακίνησης και διανομής φυσικού αερίου, με εγκατεστημένη παραγωγική ισχύ μέχρι και 367 KW (500 HP) και αποθηκευτική ικανότητα μέχρι και 10.000 m3.

    Οι άδειες που έχουν εκδοθεί είτε από τα όργανα της Κεντρικής Διοίκησης είτε από τα όργανα της Περιφέρειας, κατά το χρονικό διάστημα από 1.1. 2011 μέχρι την έναρξη ισχύος του

7. Η αρμοδιότητα αυτή απαλήφθηκε με την παρ. 10ιγ του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

παρόντος, θεωρείται ότι έχουν εκδοθεί αρμοδίως[8].

18. Η χορήγηση άδειας για[9] διανομή και εμφιάλωση υγραερίου, καθώς και η επιβολή κυρώσεων σε διυλιστήρια και σε εταιρίες εμπορίας με εγκαταστάσεις αποθήκευσης και διακίνησης υγρών καυσίμων, υγραερίων, λιπαντικών και ασφάλτου, στις μονάδες εμφιάλωσης υγραερίου και στους πωλητές πετρελαίου θέρμανσης.
19. Η έκδοση απόφασης σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 2244/1994 (ΦΕΚ 168 Α΄), όπως ισχύει, με την οποία σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής, που προκαλούν δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον ή κίνδυνο για τους εργαζόμενους αυτούς εξαιρούνται από την απαλλαγή υποχρέωσης εφοδιασμού με άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας.
20. Η χορήγηση άδειας εγκατάστασης, λειτουργίας ή επέκτασης σταθμού ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 3468/2006 (ΦΕΚ 129 Α΄)[10].

δ. Υποτομέας Βιομηχανίας και Βιοτεχνίας

21. Η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας βιομηχανιών και βιοτεχνιών, σύμφωνα με το ν. 3325/2005 (ΦΕΚ 68 Α΄), όπως ισχύει.
22. Η ενημέρωση των επενδυτών σε θέματα ίδρυσης επιχειρήσεων, αναπτυξιακών προγραμμάτων, δικαιολογητικών και διαδικασιών προκειμένου να χορηγηθούν οι απαιτούμενες άδειες και οι επί μέρους εγκρίσεις.
23. Η συνεργασία με αρμόδιους συλλογικούς φορείς και Επιμελητήρια για την εξέταση θεμάτων, τα οποία αφορούν στην αδειοδότηση και στη λειτουργία των μεταποιητικών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών, για την υπαγωγή των ανωτέρω επιχειρηματικών μονάδων σε αναπτυξιακά προγράμματα και σχέδια και γενικά στη βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.
24. Η υποβολή προτάσεων στο αρμόδιο Υπουργείο, σχετικά με την

8. Το στοιχείο 17 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 192 του ν. 4001/2011 (ΦΕΚ 179 Α).
9. Η φράση «Η χορήγηση άδειας για» προστέθηκε με την παρ. 10Ιγ του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.
10. Το στοιχείο 20 καταργήθηκε με την παρ. 3 στ του άρθρου 195 του ν. 4001/2011.

ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας στο νομό, με τις διαμορφούμενες τάσεις οικονομικής δραστηριότητας, με την υπαγωγή των μεταποιητικών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών σε αναπτυξιακά προγράμματα και σχέδια, καθώς και με τη βελτίωση των διαδικασιών αδειοδότησης των μεταποιητικών επιχειρήσεων.

25. Η επιβολή κυρώσεων σε όσους ιδρύουν, επεκτείνουν, εκσυγχρονίζουν και λειτουργούν βιομηχανίες, βιοτεχνίες, επαγγελματικά εργαστήρια και αποθήκες, κατά παράβαση των κείμενων διατάξεων.
26. Η έγκριση παραγωγής και κυκλοφορίας εκρηκτικών υλικών, καθώς και:
    α) Η αποδοχή των πιστοποιητικών καταλληλότητας των μηχανημάτων παραγωγής εκρηκτικών υλών, β) η αποδοχή του διορισμού, της απολύσεως ή της παραιτήσεως των υπευθύνων συντηρήσεως και του Διευθυντή παραγωγής των μονάδων παραγωγής εκρηκτικών υλών, καθώς και η διενέργεια ελέγχου περί του εάν συντρέχει η προϋπόθεση της διετούς προϋπηρεσίας σε εργοστάσιο παραγωγής εκρηκτικών υλών στην περίπτωση διορισμού του ως άνω Διευθυντή, γ) η αποδοχή της αναφοράς των μονάδων παραγωγής εκρηκτικών υλών για τυχόν ατυχήματα που έχουν συμβεί και η σύνταξη σχετικής έκθεσης, δ) η έγκριση της γενικής διαταγής που εκδίδει κάθε μονάδα παραγωγής εκρηκτικών υλών, ε) η θεώρηση των ημερολογίων - βιβλίων των μονάδων παραγωγής εκρηκτικών υλών για τις πραγματοποιούμενες δοκιμές και ελέγχους των εκρηκτικών και για τη συντήρηση του μηχανολογικού εξοπλισμού.
27. Η έκδοση της απόφασης που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 2 της υπ' αριθμ. 3329/1989 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 132 Β΄), σχετικά με τη μείωση των αποστάσεων ασφαλείας, μεταξύ εργοστασίου και αποθήκης, προκειμένου για εγκαταστάσεις εργοστασίου εκρηκτικών.
28. Η επιβολή προστίμων σε βάρος οποιουδήποτε παράγει, κατέχει ή διαθέτει στην αγορά εκρηκτικά που δεν πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις.

29. Η χορήγηση βεβαιώσεων σε βιομηχανίες, για την πλήρωση των προϋποθέσεων, που απαιτούνται, κατά το άρθρο 4 παρ. 16 του π.δ. 78/2006.
30. Η πραγματοποίηση δειγματοληπτικών ελέγχων και τήρησης προδιαγραφών κατασκευής παιχνιδιών, που διακινούνται στην αγορά, κατ' άρθρο 4 παρ. 8 του π.δ. 78/2006.
31. Η χορήγηση μηχανολογικών αδειών εγκατάστασης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού σε βιομηχανικές, βιοτεχνικές εγκαταστάσεις, επαγγελματικά εργαστήρια και αποθήκες κατά την ειδικότερη πρόβλεψη του άρθρου 1 παρ. 1 του π.δ. 78/2006.
32. Η χορήγηση αδειών ίδρυσης εγκατάστασης και λειτουργίας αρτοποιείων.
33. Η έγκριση τεχνικών μελετών ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων του Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ. συνολικού προϋπολογισμού άνω των 5.870 ευρώ.
34. Η χορήγηση ειδικών αδειών εργοστασίων κατασκευής και επισκευής ατμολεβήτων και ο έλεγχος τούτων.
35. Η απόφαση απαλλαγής από την καταβολή των προβλεπόμενων δασμών, του Φ.Π.Α., καθώς και του προβλεπόμενου ειδικού φόρου κατά την εισαγωγή των φορτηγών οχημάτων, κατά το άρθρο 4 παρ. 17 του π.δ. 78/ 2006.
36. Η έγκριση ατελούς εισαγωγής μηχανημάτων και εξαρτημάτων προοριζόμενων για επαρχιακές βιομηχανίες, βιοτεχνίες και επαγγελματικά εργαστήρια.
37. Η έγκριση ατελούς εισαγωγής κάθε είδους εξοπλισμού που προορίζεται για επαρχιακές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.
38. Η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 3325/2005, καθώς και από τις διατάξεις του άρθρου 3 παράγραφοι 30 και 37, 38 και 39 του π.δ. 78/2006, όπως ισχύουν.
39. Η τήρηση και ενημέρωση ηλεκτρονικού Ειδικού Μητρώου των επιχειρήσεων ναυπήγησης, μετατροπής, επισκευής και συντήρησης πλοίων, η εγγραφή στο Ειδικό Μητρώο και η διαγραφή από το Μητρώο αυτό των ανωτέρω επιχειρήσεων, η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η επιβολή σε αυτές των προβλεπόμενων κυρώσεων.
40. Η χορήγηση βεβαίωσης σχετικά με την αρτιότητα και καταλλη-

λότητα του μηχανολογικού εξοπλισμού βιομηχανικών - βιοτεχνικών μονάδων επεξεργασίας βιομηχανικής ντομάτας.

41. Η χορήγηση βεβαίωσης ότι προϊόντα που εισάγονται από το εξωτερικό, απευθείας, από εγχώριες βιομηχανίες, βιοτεχνίες ή επαγγελματικά εργαστήρια, για να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά ως πρώτες ύλες, δεν παράγονται από την εγχώρια βιομηχανία κατάλληλα για τη χρήση που προορίζονται και σε επάρκεια και ότι η οικονομική σημασία του παραγόμενου τελικού προϊόντος δικαιολογεί τον προθεσμιακό διακανονισμό ή την απαλλαγή από την υποχρέωση κατάθεσης χρηματικών προκαταβολών.
42. Η χορήγηση βεβαίωσης ότι μηχανήματα, ανταλλακτικά μηχανημάτων, καθώς και κάθε άλλο είδος εγχώριας ή ξένης προέλευσης, τα οποία έχουν ανάγκη επισκευής, δεν μπορούν να επισκευασθούν από εγχώριες επιχειρήσεις, προκειμένου να επιτραπεί η εξαγωγή των μηχανημάτων αυτών για την επισκευή και την εκ νέου εισαγωγή τους.
43. Η χορήγηση βεβαίωσης για την ύπαρξη ή μη εγχώριας επιχείρησης κατασκευής γεωργικών μηχανημάτων, προκειμένου τα εισαγόμενα γεωργικά μηχανήματα να χρηματοδοτούνται από την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος.
44. Η χορήγηση βεβαίωσης ότι μορφές χλωριούχου πολυβινυλίου δεν παράγονται από την εγχώρια βιομηχανία, κατάλληλα και σε επάρκεια, προκειμένου να μην επιβάλλεται, κατά την εισαγωγή τους, ο προβλεπόμενος δασμός.
45. Η εκτίμηση της αξίας μηχανημάτων για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας τους.
46. Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για βιομηχανικές, βιοτεχνικές εγκαταστάσεις, επαγγελματικά εργαστήρια, αποθήκες και ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις παροχής υπηρεσιών, κατηγορίας Β4, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ΗΠ15393/2332/2002 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 1022 Β΄), όπως ισχύει.
47. Ο έλεγχος, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α΄) τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, προκειμένου περί μονάδων του ν. 3325/ 2005, όπως ισχύει.

48. Ο έλεγχος της πληρότητας του φακέλου της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης, της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της περιβαλλοντικής έκθεσης, που υποβάλλονται στην αδειοδοτούσα αρχή και αφορούν μονάδες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3325/2005 (ΦΕΚ 68 Α΄), όπως ισχύει και η αποστολή στις αρμόδιες υπηρεσίες του φακέλου της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης και της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων[11].

Δ. Απασχόλησης – Εμπορίου – Τουρισμού, στους οποίους περιλαμβάνονται, ιδίως:

1. Η συμμετοχή και η υλοποίηση σε προγράμματα δράσεων και πρωτοβουλιών προώθησης της απασχόλησης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης διαφόρων κατηγοριών ανέργων στο πλαίσιο των περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.[12]
2. Η έγκριση ή απόρριψη των ομαδικών απολύσεων που προγραμματίζονται από τον εργοδότη και η παράταση διαβουλεύσεων μεταξύ εργοδότη και εργαζομένων.
3. Η επιβολή της ποινής του προστίμου σε εργοδότες, βάσει εισήγησης της οικείας Συμβουλευτικής Επιτροπής.
4. Η κύρωση εσωτερικών κανονισμών εργασίας επιχειρήσεων, κατά τις διατάξεις του ν.δ. 3789/1957 (ΦΕΚ 210 Α΄). Η έγκριση ή απόρριψη παραπόνων οργανώσεων εργαζομένων κατά διατάξεων κανονισμών εργασίας, βάσει της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν.δ. 3789/1957. Η επέκταση της υποχρέωσης κύρωσης εσωτερικών κανονισμών εργασίας σε επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες, που απασχολούν προσωπικό κατώτερο των 70 ατόμων. Η εκδίκαση εφέσεων κατά ποινών, που επιβάλλονται στους εργαζομένους με βάση τους κανονισμούς εργασίας, που έχουν κυρωθεί κατά τη διαδικασία του ν.δ. 3789/1957[13].

---

11. Με την παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4014/2011, ΦΕΚ 209 Α΄ / 21-09-2011, ορίζεται ότι: "Τα έργα και οι δραστηριότητες των παραγράφων 25, 34 και 58 της ενότητας Β΄ "Γεωργία - Κτηνοτροφία - Αλιεία", 48 της ενότητας Γ΄ "Φυσικών Πόρων - Ενέργειας - Βιομηχανίας" και 29 της ενότητας "Έργων - Χωροταξίας - Περιβάλλοντος" του ΙΙ μέρους του άρθρου 186 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87) υπόκεινται στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου".
12 Η παρ.1 αντικαταστάθηκε με την παρ.3 του άρθρου 8 του ν.4071/2012.
13. Το στοιχείο 4 καταργήθηκε με την παρ. 9 του άρθρου 33 του ν. 3996/2011 (ΦΕΚ 170 Α΄

5. Η επέκταση της τήρησης Ημερολογίου Μέτρων Ασφαλείας στις οικοδομές και σε πόλεις με πληθυσμό κάτω των 10.000 κατοίκων. Η επιβολή προστίμου σε εργοδότη, που δεν συμμορφώθηκε στις υποδείξεις σχετικά με την προστασία των εργαζομένων από τη χρήση βενζολίου.
6. Η συγκρότηση συμβουλίων και επιτροπών αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.
   Από τις ανωτέρω αρμοδιότητες, εξαιρείται η αρμοδιότητα συγκρότησης των Διοικητικών Συμβουλίων των Ασφαλιστικών Οργανισμών που εποπτεύονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, των Τοπικών Διοικητικών Επιτροπών των Υποκαταστημάτων του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Νομού Αττικής, των Τοπικών Διοικητικών Επιτροπών των Περιφερειακών Διευθύνσεων του ΟΑΕΕ Νομού Αττικής, η οποία ασκείται από τον αρμόδιο Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, των συλλογικών οργάνων της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων και των Ασφαλιστικών Οργανισμών, σε όποιες περιπτώσεις προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις ότι η αρμοδιότητα συγκρότησής τους ανήκει στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και η αρμοδιότητα συγκρότησης των Υγειονομικών Επιτροπών των Ασφαλιστικών Οργανισμών[14].
7. Η μετάθεση της εικοσιτετράωρης ανάπαυσης των μισθωτών των επιχειρήσεων θεάτρου από τη Δευτέρα, η εξαίρεση επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων, υπηρεσιών ή εργασιών γενικά από τις διατάξεις περί ανάπαυσης κατά Κυριακή και κατά ημέρες αργίας. Η εξαίρεση από την εκ περιτροπής Κυριακή αργία των εστιατορίων, ζαχαροπλαστείων, καφενείων κ.λπ., που λειτουργούν ως εξοχικά. Η χορήγηση αναπληρωματι-

---

/ 5/8/2011), η οποία προβλέπει τα εξής: «Μέχρι την έναρξη ισχύος του άρθρου 10 ισχύουν το π.δ. 136/1999 (Α΄ 134), το άρθρο 1 του ν. 3762/2009, το άρθρο 11 του ν. 3144/2003, το άρθρο 28 του ν. 2956/ 2001, η υ.α. 80068/2003 (Β΄ 1447) και η υ.α. 80031/2003 (Β΄ 905), καθώς και κάθε άλλη διάταξη που ισχύει κατά τη δημοσίευση του παρόντος και ρυθμίζει διαφορετικά τη διοικητική διάρθρωση των διευθύνσεων και τμημάτων του Σ.ΕΠ.Ε. στις κεντρικές και περιφερειακές υπηρεσίες του, την κατανομή των οργανικών θέσεων και αρμοδιοτήτων στο καταργούμενο Σ.ΕΠ.Ε. του ν. 2639/1998. Μετά την έναρξη ισχύος του άρθρου 10 καταργούνται το π.δ. 136/1999, το άρθρο 1 του ν. 3762/2009, το άρθρο 11 του ν. 3144/2003, το άρθρο 28 του ν. 2956/2001, η υ.α. 80068/2003 (Β΄ 1447) και η υ.α. 80031/2003 (Β΄ 905), καθώς και κάθε άλλη αντίθετη διάταξη που προβλέπει διαφορετική ρύθμιση ως προς τη διοικητική διάρθρωση των διευθύνσεων και τμημάτων του Σ.ΕΠ.Ε. στις κεντρικές και περιφερειακές υπηρεσίες του, την κατανομή των αρμοδιοτήτων και των οργανικών θέσεων στις υπηρεσίες του».

14. Το β΄ εδάφιο προστέθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 77 του ν. 3996/2011.

κής ανάπαυσης των μισθωτών σε άλλη ημέρα, εκτός από την Κυριακή. Η επέκταση της ανάπαυσης σε ημέρα Κυριακή και σε ημέρες αργίας.

8. Η έκδοση απόφασης, όταν λόγω ειδικών κλιματολογικών συνθηκών καθυστερεί η έναρξη της τυροκομικής περιόδου, με την οποία και καθορίζεται η έναρξη, ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες κάθε νομού της περιφέρειας, χωρίς να είναι δυνατόν να υπερβεί το πεντάμηνο.

9. Η άσκηση αρμοδιοτήτων σχετικά με την ίδρυση, λειτουργία, λύση των ανωνύμων εταιρειών κ.λπ. θέματα που αφορούν τις εταιρείες αυτές, όπως:
   – Η έγκριση καταστατικών ανωνύμων εταιρειών και η τροποποίηση αυτών.
   – Η έγκριση συγχώνευσης ανωνύμων εταιρειών.
   – Η έγκριση διάσπασης Α.Ε. ή η μετατροπή τους σε Ε.Π.Ε..
   – Η έγκριση σύστασης Α.Ε. με μετατροπή ή συγχώνευση επιχειρήσεων άλλης μορφής, καθώς και η τήρηση του μητρώου ανωνύμων εταιρειών και η άσκηση εποπτείας επί των Α.Ε. και των υποκαταστημάτων αλλοδαπών Α.Ε. και Ε.Π.Ε..
10. Η παράταση, με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου, του εθνικού ενιαίου πλαισίου λειτουργίας των καταστημάτων κάθε είδους.
11. Η διενέργεια ελέγχων και η επιβολή προστίμων για ανακριβείς ή παραπλανητικές εκπτώσεις ή προσφορές και η συγκρότηση της οικείας επιτροπής επιβολής προστίμων.
12. Η διατύπωση γνώμης από την αρμόδια Οικονομική Επιτροπή της περιφέρειας για την ίδρυση Εμπορευματικού Κέντρου.
13. Η τήρηση Μητρώου χονδρεμπόρων πρωτογενών προϊόντων γης και ανθέων.
14. Η συγκρότηση δευτεροβάθμιου συμβουλίου Θεάτρων – Κινηματογράφου και Καταστημάτων άνω των διακοσίων (200) καθισμάτων.
15. Η έρευνα και ο προσδιορισμός του κόστους παραγωγής, εισαγωγής και διακίνησης αγαθών.
16. Ο έλεγχος τιμών, η επάρκεια και ομαλή λειτουργία της αγοράς, καθώς και ο έλεγχος της κανονικότητας των τιμών παρεχόμενων υπηρεσιών.
17. Η εξακρίβωση της τήρησης των περί σημάνσεων διατυπώσεων, η τήρηση Μητρώου των επαγγελματιών, που χρησιμοποιούν τα όργανα μέτρησης που κατασκευάζονται ή εισάγονται από επιχειρήσεις, καθώς και η διενέργεια, σε συνεργασία με τις Αστυνομικές Αρχές, εκτάκτων

Αγορανομικών Ελέγχων στα μετρικά Όργανα και Σταθμικές Μονάδες[15].

18. Η χορήγηση άδειας παρασκευής, εισαγωγής και γενικά εμπορίας διαλυτικών, αραιωτικών, διαβρωτικών, βερνικιών, νιτρογλυκερίνης και οξικής κυτταρίνης, καθώς και των βοηθητικών υλών που χρησιμοποιούνται στις βαφές.
19. Η κατάρτιση προγραμμάτων για τον τουριστικό σχεδιασμό, καθώς και για την τουριστική ανάπτυξη και προβολή της περιφέρειας, σε συνεργασία με τον Ε.Ο.Τ. και τους δήμους της περιφέρειας.
20. Η παροχή γνωμοδότησης, κατ' άρθρο 29 παρ. 3 του ν. 2545/1997, για χαρακτηρισμό και οριοθέτηση Περιοχών Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.).
21. Η κατάρτιση, στο πλαίσιο των αναπτυξιακών προγραμμάτων, σχεδίου ανάπτυξης υποδομών για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής στον τουρισμό.

Ε. Μεταφορών–Επικοινωνιών, στους οποίους περιλαμβάνονται, ιδίως:

1. Η έκδοση απόφασης για την αλλαγή έδρας επιβατηγών οχημάτων δημόσιας χρήσης, κατά το άρθρο 3 παρ. 2 του ν. 3109/2003 (ΦΕΚ 38 Α΄).
2. Η χορήγηση άδειας σύστασης ανωνύμων εταιρειών και συνεταιρισμών από ιδιοκτήτες επιβατηγών δημόσιας χρήσης.
3. Η χορήγηση, η αναθεώρηση και η ανάκληση των αδειών οδήγησης οχημάτων και της ειδικής άδειας οδήγησης επιβατηγών δημόσιας χρήσης.
4. Ο καθορισμός των υπεραστικών γραμμών λεωφορείων, καθώς και της αφετηρίας, της διαδρομής, των στάσεων και του τέρματος κάθε λεωφορειακής γραμμής Κ.Τ.Ε.Λ..
5. Ο καθορισμός του ελάχιστου αριθμού των υποχρεωτικών δρομολογίων κοινών, ταχέων και υπερταχέων του Κ.Τ.Ε.Λ. και η κατανομή αυτών ανά 24ωρο, μετά από εισήγηση του Κ.Τ.Ε.Λ. και γνώμη της Τοπικής Ένωσης Δήμων προκειμένου για υπεραστικές γραμμές.
6. Ο καθορισμός του ύψους κομίστρου στα όρια ευθύνης κάθε Κ.Τ.Ε.Λ..
7. Ο καθορισμός κομίστρων υπεραστικών φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου, με βάση τις ρυθμίσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 2963/2001 (ΦΕΚ 268 Α΄).

15. Το στοιχείο αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 10ιγ του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

8. Η ανάκληση άδειας κυκλοφορίας υπεραστικού λεωφορείου από τον κύκλο εργασίας μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος.
9. Η συγκρότηση του Πειθαρχικού Συμβουλίου επιβολής κυρώσεων σε φορείς παροχής συγκοινωνιακού έργου και σε ιδιοκτήτες λεωφορείων.
10. Η οργάνωση του περιοδικού τεχνικού ελέγχου των μηχανοκίνητων οχημάτων, κάθε είδους, από τα Δημόσια Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου (Κ.Τ.Ε.Ο.) κάθε νομού, σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 3α του ν. 3446/2006 (ΦΕΚ 49 Α΄).
11. Ο καθορισμός του αριθμού των νέων επιβατηγών δημόσιας χρήσης αυτοκινήτων με ή χωρίς μετρητή, που είναι αναγκαίος για την αντιμετώπιση των σχετικών μεταφορικών αναγκών κάθε νομού της περιφέρειας.
12. Η έγκριση θέσης σε κυκλοφορία αυτοκινήτων επιβατηγών δημόσιας χρήσης από δήμους ή επιχειρήσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης προς αντιμετώπιση λειτουργικών αναγκών τους, καθώς και ο καθορισμός της χρονολογίας μέχρι της οποίας επιτρέπεται η κυκλοφορία των αυτοκινήτων αυτών, περιλαμβανομένης και της δυνατότητας παράτασής της.
13. Ο καθορισμός και άλλων χώρων της ίδιας έδρας, εκτός των προβλεπομένων, στους οποίους οι διαπραττόμενες σοβαρές παραβάσεις επιβατικών δημόσιας χρήσης αυτοκινήτων επισύρουν πειθαρχικές, καθώς και διοικητικές κυρώσεις.
14. Η διάθεση νέων αδειών κυκλοφορίας φορτηγών δημόσιας χρήσης αυτοκινήτων σε άλλους δικαιούχους, σε περιπτώσεις παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας άσκησης του παραχωρούμενου δικαιώματος από τους αρχικούς δικαιούχους.
15. Η κατ' εξαίρεση χορήγηση οριστικών αδειών κυκλοφορίας φορτηγών ιδιωτικής χρήσης αυτοκινήτων σε ημεδαπά ή αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία πραγματοποιούν στην Ελλάδα σημαντικές επενδύσεις ή σε επιχειρήσεις, οι οποίες υπάγονται σε αναπτυξιακούς νόμους.
16. Η έκδοση απόφασης για προσωρινή και σε εξαιρετικές περιπτώσεις οριστική εξακολούθηση της λειτουργίας μεταφορικής επιχείρησης, σε περίπτωση θανάτου ή φυσικής ανικανότητας ή νομικής αδυναμίας του μεταφορέα επιβατών ή εμπορευμάτων.
17. Η έκδοση και ανάκληση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας πρατηρίων

υγρών καυσίμων – υγραερίων και μικτών πρατηρίων, σύμφωνα με τις διατάξεις των προεδρικών διαταγμάτων 118/2006 (ΦΕΚ 119 Α΄), 595/1984 (ΦΕΚ 218 Α΄), πλυντηρίων, λιπαντηρίων και σταθμών αυτοκινήτων, κατά το άρθρο 23 του π.δ. 455/1976 (ΦΕΚ 169 Α΄), καθώς και η διενέργεια αυτοψιών γηπέδων για τη διαπίστωση της καταλληλότητας της θέσης προς ίδρυσή τους.

18. Η τήρηση Μητρώου αδειών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων και Μητρώο οδηγών Ε.Δ.Χ..
19. Η χορήγηση, ανανέωση και ανάκληση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοσταθμών CB, καθώς και η σφράγισή τους.
20. Η επιβολή διοικητικών κυρώσεων στους παραβάτες των κανονισμών λειτουργίας ερασιτεχνικών και πειραματικών σταθμών ασυρμάτου, ειδικών ραδιοδικτύων και ραδιοσταθμών CB, καθώς και σχετικών τηλεπικοινωνιακών συστημάτων.
21. Η χορήγηση αδειών κατασκευής, κατοχής, εγκατάστασης και λειτουργίας ερασιτεχνικών και πειραματικών σταθμών ασυρμάτου και ειδικών ραδιοδικτύων, καθώς και η ανάκληση αδειών λειτουργίας αυτών.
22. Η χορήγηση άδειας σε πλωτά μέσα, που κινούνται σε φυσικές και τεχνητές λίμνες, καθώς και σε πλωτούς ποταμούς για την άσκηση τουριστικών και συγκοινωνιακών πλόων.
23. Ο προγραμματισμός και η διενέργεια εξετάσεων, η συγκρότηση εξεταστικών επιτροπών και η χορήγηση πιστοποιητικών επαγγελματικής ικανότητας οδικού μεταφορέα επιβατών ή εμπορευμάτων στους απόφοιτους των σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης Μεταφορέων.
24. Η μεταφορά προσώπων σε συνέδρια, σεμινάρια, πολιτιστικές, αθλητικές και κοινωνικές εκδηλώσεις κ.λπ., από τα οικεία Κ.Τ.Ε.Λ. ή ΡΟΔΑεντός της περιφέρειας ή σε όμορους νομούς και για δρομολόγια χωρίς διανυκτέρευση των επιβατών, εφόσον διαπιστωθεί ανεπάρκεια τουριστικών λεωφορείων από την προβλεπόμενη επιτροπή και ο καθορισμός της συγκρότησης και του τρόπου λειτουργίας της ίδιας επιτροπής.
25. Ο καθορισμός, μετά από πρόταση της οικείας Δ.Ο.Υ., του χρηματικού ποσού που καταβάλλεται από ιδιοκτήτη Ε.Δ.Χ. οχήματος, προκειμένου να του επιτραπεί να συνεργαστεί με ιδιοκτήτη όμοιου οχήματος, που ανήκει σε άλλη διοικητική έδρα, για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένης τουριστικής περιοχής.
26. Η καθιέρωση νέας υπεραστικής διαπεριφερειακής γραμμής, καθώς

και ο καθορισμός των όρων συνεκμετάλλευσης αυτής στην περίπτωση που το Κ.Τ.Ε.Λ., στην περιοχή ευθύνης του οποίου βρίσκεται το τέρμα της γραμμής, δεχθεί τη συνεκμετάλλευση.

27. Η ανάθεση της εκμετάλλευσης νέας υπεραστικής διαπεριφερειακής γραμμής στο Κ.Τ.Ε.Λ. που υποβάλλει σχετική αίτηση. Στην περίπτωση που το τέρμα της διαπεριφερειακής γραμμής βρίσκεται σε νομό άλλης περιφέρειας, η ανάθεση της εκμετάλλευσης αυτής γίνεται με κοινή απόφαση των περιφερειαρχών.
28. Η ανάθεση στον οικείο δήμο της εκμετάλλευσης νέας αστικής και ενδοπεριφερειακής υπεραστικής γραμμής στην περίπτωση που η μέση πληρότητα των πρώτων 6 μηνών λειτουργίας και εκμετάλλευσης της γραμμής από το Κ.Τ.Ε.Λ., στο οποίο έχει χορηγηθεί η άδεια, αποδεικνύεται ότι είναι κατώτερη του 20% και το Κ.Τ.Ε.Λ. αρνηθεί την εκμετάλλευση της γραμμής, εφόσον όμως δεν έχει αρνηθεί την πρόταση για κάλυψη των απωλειών εσόδων στο ποσοστό του 20%.
29. Η δυνατότητα ανάθεσης της συγκοινωνιακής εξυπηρέτησης νησιού, που διενεργείται από Κ.Τ.Ε.Λ. νομού της ηπειρωτικής χώρας σε δήμο του νησιού μετά από σχετική αίτησή του και σύμφωνη γνώμη του Δ.Σ. του Κ.Τ.Ε.Λ. του νομού αυτού.
30. Η χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών Κ.Τ.Ε.Ο., καθώς και η ανάκληση, προσωρινά η οριστικά, της άδειας, αν διαπιστωθεί ότι έπαυσαν να ισχύουν οι προϋποθέσεις με τις οποίες χορηγήθηκε.
31. Η χορήγηση κοινοτικής άδειας για διεθνή οδική μεταφορά επιβατών, για λογαριασμό άλλου, με πούλμαν και λεωφορεία, στο έδαφος της Κοινότητας, βάσει του άρθρου 13α του Καν. (ΕΟΚ) αριθ. 684/92 του Συμβουλίου της 16ης Μαρτίου 1992, όπως τροποποιήθηκε με Καν. (ΕΚ) αριθ. 11/98.
32. Η έκδοση Βιβλιαρίου Φύλλων Πορείας για διεθνή έκτακτα δρομολόγια που πραγματοποιούνται με πούλμαν και λεωφορεία μεταξύ κρατών – μελών, βάσει του άρθρου 11 του Καν. (ΕΟΚ) αριθμ. 684/92 και για έκτακτα δρομολόγια ενδομεταφορών, βάσει του άρθρου 6 του Καν. (ΕΚ) αριθ. 12/98.
33. Η χορήγηση βεβαίωσης για οδικές μεταφορές, για ίδιο λογαριασμό, που εκτελούνται με πούλμαν και λεωφορεία μεταξύ κρατών που είναι είτε κράτη - μέλη της Ε.Ε. είτε κράτη της ΕΖΕΣ, βάσει του άρθρου 13 του Καν. (ΕΟΚ) αριθ. 684/92.
34. Η έκδοση Βιβλίων Φύλλων Ελέγχου για απελευθερωμένες έκτακτες

διεθνείς μεταφορές επιβατών με πούλμαν και λεωφορεία, προβλεπόμενα από τις πολυμερείς συμφωνίες ASOR και INTERBUS (82/505/ΕΟΚ της 12ης Ιουλίου 1982 και 2002/917/ΕΚ της 3ης Οκτωβρίου 2002 Αποφάσεις του Συμβουλίου αντίστοιχα).

35. Η έκδοση ειδικών αδειών ρυμούλκησης για Ε.Ι.Χ. και Φ.Ι.Χ. αυτοκίνητα.
36. Η χορήγηση σχετικών βεβαιώσεων και πιστοποιητικών σε εισαγόμενα μεταχειρισμένα οχήματα αντιρρυπαντικής τεχνολογίας.
37. Η διενέργεια εξετάσεων και η χορήγηση πτυχίου χειριστή ασυρμάτου και ραδιοερασιτέχνη, καθώς και η χορήγηση άδειας άσκησης επαγγέλματος ραδιοηλεκτρολόγου και ραδιοτεχνίτη.
38. Η έκδοση των αδειών δοκιμαστικής κυκλοφορίας (Δ.Ο.Κ.) Επιβατηγών Φορτηγών και Μοτοσυκλετών.
39. Η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας σχολών επαγγελματικής κατάρτισης οδηγών οχημάτων μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων (Σ.Ε.Κ.Ο.Ο.Μ.Ε.Ε.).

ΣΤ. Έργων - Χωροταξίας - Περιβάλλοντος, στους οποίους περιλαμβάνονται, ιδίως:

1. Η κατασκευή, η συντήρηση και ανακαίνιση των οδών, που η συντήρησή τους ανήκε στην αρμοδιότητα της Κρατικής Περιφέρειας και των αντίστοιχων πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.
2. Η μελέτη των έργων συντήρησης και βελτίωσης των οδών, που η συντήρησή τους ανήκε στην αρμοδιότητα της Κρατικής Περιφέρειας και των αντίστοιχων πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.
3. Ο σχεδιασμός, η μελέτη, η κατασκευή και συντήρηση συγκοινωνιακών, αντιπλημμυρικών, κτιριακών, ηλεκτρομηχανολογικών και λιμενικών έργων.
4. Η κατάρτιση προσχεδίων προγραμμάτων εκτέλεσης έργων.
5. Η εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών, καθώς και ο έλεγχος των μελετών αυτών.
6. Η άσκηση αρμοδιοτήτων επί θεμάτων οδικής κυκλοφορίας, όπως οι μετρήσεις, η σήμανση των οδών που η συντήρησή τους ανήκε στην αρμοδιότητα της Κρατικής Περιφέρειας και των αντίστοιχων πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, καθώς και η σηματοδότηση και ο φωτισμός αυτών.
7. Η εφαρμογή των μελετών, η συμπλήρωση και προσαρμογή μελετών συγκοινωνιακών έργων, καθώς και η κατάρτιση συμπληρωματικών

μελετών τούτων.

8. Η συντήρηση και αποκατάσταση ζημιών του πάσης φύσεως μηχανικού εξοπλισμού, καθώς και η φύλαξή του.
9. Η παραλαβή και αποθήκευση των πάσης φύσεως εφοδίων και υλικών συντήρησης σήμανσης, καθώς και η διαχείριση και αποθήκευση αυτών.
10. Η θεώρηση και έγκριση των μελετών ιδιωτικών λιμενικών έργων.
11. Τα έργα που εκτελούνται από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων χαρακτηριζόμενα ως έργα εθνικού επιπέδου (άρθρο 10 παρ. 4 του ν. 679/1977 και άρθρο 59 του π.δ. 609/1985) τα οποία έχουν αμιγώς διάσταση επιπέδου περιφέρειας ή νομού.
12. Η διαχείριση ειδικών έργων περιφερειακού επιπέδου που έχουν εκτελεστεί από τις ΕΥΔΕ και περιέρχονται στις περιφέρειες.
13. Η παροχή γνώμης του περιφερειακού συμβουλίου για τη χωροθέτηση Β.Ε.ΠΕ..
14. Η ευθύνη τήρησης και παρακολούθησης της διαδικασίας κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης για εκτέλεση δημοσίων έργων αρμοδιότητας περιφέρειας.
15. Ο καθαρισμός και αστυνόμευση ρεμάτων και απαλλοτριωμένων χώρων παρά τα ρέματα.
16. Ο έλεγχος τήρησης εφαρμογής των προδιαγραφών και κανονισμών που αφορούν τα υλικά και τους τρόπους κατασκευής δημόσιων έργων.
17. Η σύμπραξη σε Συμβάσεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) κατά τις ρυθμίσεις του ν. 3389/2005 (ΦΕΚ 232 Α΄), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
18. Η έγκριση περιβαλλοντικών όρων για έργα και δραστηριότητες Β΄ και Γ΄ κατηγορίας, κατά το άρθρο 2 του ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91 Α΄).
19. Η παρακολούθηση της εφαρμογής και η αξιολόγηση των κανονισμών διοίκησης και λειτουργίας, καθώς και των σχεδίων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 15 του ν. 2742/1999 (ΦΕΚ 207 Α΄), όπως ισχύει.
20. Η έκδοση αδειών διάθεσης βιομηχανικών λυμάτων και αστικών λυμάτων από σταθμούς επεξεργασίας, κατά τις ρυθμίσεις της κ.υ.α. 5673/400/1997 (ΦΕΚ 192 Β΄).
21. Ο έλεγχος τήρησης περιβαλλοντικών όρων, προς εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία του περιβάλλοντος, κατά το άρθρο 26 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α΄).

22. Η επιβολή προστίμων για θέματα προστασίας περιβάλλοντος, κατά τις προβλέψεις των άρθρων 30 του ν. 1650/1986 και 4 του ν. 3010/2002.
23. Η ανάθεση εκπόνησης και η παρακολούθηση εφαρμογής Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (Γ.Π.Σ.), Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2508/1997.
24. Η χορήγηση άδειας για την εναπόθεση ή αποθήκευση αποβλήτων που περιέχουν αμίαντο.
25. Η παροχή γνώμης του περιφερειακού συμβουλίου κατά τη διαδικασία κατάρτισης των περιφερειακών χωροταξικών σχεδίων.
26. Η εξειδίκευση των κατευθυντήριων γραμμών περιβαλλοντικής πολιτικής σε επίπεδο περιφέρειας.
27. Η μέριμνα συγκέντρωσης των γενικών πληροφοριών για την ποιότητα του περιβάλλοντος και τις ρυπογόνες δραστηριότητες στην περιοχή, καθώς και για τη λειτουργία του εθνικού δικτύου πληροφορικής για το περιβάλλον.
28. Η εισήγηση στο περιφερειακό συμβούλιο, με βάση περιβαλλοντικά κριτήρια, για την εξασφάλιση χρηματοδοτικών πηγών και την κατανομή των σχετικών πιστώσεων, καθώς και για προτάσεις μέτρων προς προστασία του περιβάλλοντος της περιοχής και ιδιαίτερα των ευαίσθητων περιοχών (βιότοπων κ.λπ.).
29. Η έγκριση και ο έλεγχος της πορείας υλοποίησης του περιφερειακού σχεδιασμού διαχείρισης των αποβλήτων (ΠΕ.Σ.Δ.Α.), στο πλαίσιο του αντίστοιχου εθνικού σχεδιασμού διαχείρισης των αποβλήτων. [16, 17].
30. Η παροχή γνωμοδότησης, από το περιφερειακό συμβούλιο, σχετικά με το χαρακτηρισμό και την οριοθέτηση εκτάσεων ως Π.Ο.Α.Π.Δ. (Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων) από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
31. Η παροχή γνωμοδότησης, από το περιφερειακό συμβούλιο, σχετικά με το χαρακτηρισμό Περιοχών Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων προς έκδοση της προβλεπόμενης από την κείμενη νομοθεσία κοινής υπουργικής απόφασης.

---

16. Το στοιχ.29 αντικαταστάθηκε με την παρ.7 του άρθρου 57 του ν.4042/2012.
17. Με την παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4014/2011 ορίζεται ότι: «Τα έργα και οι δραστηριότητες των παραγράφων 25, 34 και 58 της ενότητας Β΄ «Γεωργία - Κτηνοτροφία - Αλιεία», 48 της ενότητας Γ΄ «Φυσικών Πόρων - Ενέργειας - Βιομηχανίας» και 29 της ενότητας «Έργων - Χωροταξίας - Περιβάλλοντος» του ΙΙ μέρους του άρθρου 186 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87) υπόκεινται στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου».

32. Η παροχή γνωμοδότησης, από το περιφερειακό συμβούλιο για Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (Σ.Ο.Α.Π.), όταν η διαδικασία κινείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
33. Η σύνταξη, η παρακολούθηση της εφαρμογής και η αξιολόγηση των κανονισμών διοίκησης και λειτουργίας και των σχεδίων διαχείρισης για προστατευόμενες περιοχές.
34. Η παρακολούθηση εφαρμογής Ειδικών Χωροταξικών Μελετών και ΖΟΕ.
35. Η χορήγηση, από την περιφέρεια του τόπου, όπου βρίσκεται το μεγαλύτερο μέρος ακινήτου, των εγκρίσεων, αδειών, βεβαιώσεων και λοιπών εγγράφων που απαιτούνται για τη βιομηχανική, τουριστική και πολεοδομική ανάπτυξη εκτάσεων γης, που αποτελούν ή πρόκειται να συνενωθούν σε ενιαίο κτίριο, το οποίο τέμνεται από τα όρια δύο ή περισσοτέρων νομών, που ανήκουν σε πλείονες περιφέρειες.
36. Ο σχεδιασμός παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων από λιμενικές εγκαταστάσεις.
37. Η γνωμοδότηση για παρέκκλιση από τους όρους δόμησης για κατασκευή κτιρίων που προορίζονται για γεωκτηνοτροφικές, γεωπτηνοτροφικές ή υδατοκαλλιεργητικές εγκαταστάσεις, καθώς και εγκαταστάσεις αποθήκευσης λιπασμάτων, φαρμάκων, ιχθυοτροφών, γεωργικών και αλιευτικών εφοδίων, γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων, στεγάστρων σφαγής ζώων και δεξαμενών από οποιοδήποτε υλικό.
38. Ο συντονισμός της υλοποίησης των προγραμμάτων εκτέλεσης έργων που προβλέπονται από τα γενικά πολεοδομικά σχέδια (Γ.Π.Σ.) και τις πολεοδομικές μελέτες.
39. Η έγκριση σημειακών – εντοπισμένων τροποποιήσεων των εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων και των χρήσεων και όρων δόμησης αυτών, υπό την προϋπόθεση τήρησης των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 2831/2000 (ΦΕΚ 140 Α΄), όπως ισχύει και υπό την προϋπόθεση, επίσης, ότι δεν εμπίπτουν σε ζώνη πεντακοσίων μέτρων από την ακτή, σε παραδοσιακούς οικισμούς, σε τοπία ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους, σε αρχαιολογικούς χώρους, σε δάση και δασικές εκτάσεις και σε περιοχές προστατευόμενες βάσει διεθνών συνθηκών (π.χ. RAMSAR) ή βάσει των άρθρων 18 και 19 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α΄), όπως ισχύει.
40. Η κύρωση ή ακύρωση της πράξης αναλογισμού αποζημίωσης, τακτο-

ποίησης, προσκύρωσης κατά τις διατάξεις του ν.δ. 17.7.1923 και η κρίση των ενστάσεων που υπεβλήθησαν κατ' αυτών[18].

41. Η κύρωση της πράξης εφαρμογής της πολεοδομικής μελέτης κατά τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 1337/1983 (Συνολική Π.Ε., Μεμονωμένη Π.Ε., Διορθωτική Π.Ε.) και κρίση των ενστάσεων που υπεβλήθησαν κατ' αυτής.
42. Η απόφαση για κατ' εξαίρεση σύνταξη μεμονωμένης Πράξης Εφαρμογής.
43. Η απόφαση χαρακτηρισμού ως οικοδομήσιμου οικοπέδου αποκλεισμένου από τις οδούς του εγκεκριμένου σχεδίου[19].

Ζ. Υγείας:

Ι. α. Οι περιφέρειες ασκούν τις αρμοδιότητες των Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.Π.Ε.) της χώρας, οι οποίες τους μεταβιβάζονται σύμφωνα με τα επόμενα εδάφια.

β. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και ύστερα από γνώμη της Ένωσης Περιφερειών, καθορίζονται οι σχετικές ρυθμίσεις και η μεταβατική περίοδος για την έναρξη άσκησής τους, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τη διετία από τη δημοσίευση του παρόντος.

γ. Στο ίδιο διάταγμα μπορεί να προβλεφθεί η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων τοπικού χαρακτήρα προς τις περιφέρειες που ασκούνται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

δ. Με το ανωτέρω διάταγμα ρυθμίζεται η απόδοση στις περιφέρειες των ανάλογων οικονομικών πόρων, για την άσκηση των μεταβιβαζόμενων αρμοδιοτήτων, η κατάργηση υπηρεσιακών μονάδων των Δ.Υ.Π.Ε. και των αντίστοιχων οργανικών τους θέσεων, καθώς και οι ουσιαστικές και διαδικαστικές προϋποθέσεις μετάταξης του προσωπικού, που κατείχε, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας,

---

18. Η υπό στοιχείο 40 αρχική αρμοδιότητα («Η κύρωση πράξης εφαρμογής πολεοδομικής μελέτης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 1337/1983 (ΦΕΚ 33 Α΄), όπως ισχύει») απαλείφθηκε με την παρ.3Β του άρθρου 51 του ν. 3905/2010, η δε ρύθμιση του στοιχείου 41, όπως αρχικά είχε διατυπωθεί με την παρ. 2β του άρθρου 30 του ν. 3889/2010 (ΦΕΚ 182 Α΄) αντικαταστάθηκε ως ανωτέρω και αναριθμήθηκε ως στοιχείο 40 με την παρ. 10 δ του άρθρου 44 του ν. 3979/2011.
19. Οι περιπτώσεις 41 - 43 προστέθηκαν με την παρ. 10 ε του άρθρου 44 του ν. 3979/2011.

τις καταργηθείσες οργανικές θέσεις, περιλαμβανομένων και των δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής, κατ' ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 256 του παρόντος.

ε. Οικονομικές υποχρεώσεις σε σχέση με τις μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες των Δ.Υ.Π.Ε., οι οποίες έχουν αναληφθεί σε χρόνο προγενέστερο της έκδοσης του προεδρικού διατάγματος των προηγούμενων εδαφίων, δεν μπορούν να βαρύνουν τους προϋπολογισμούς των περιφερειών.[20]

ΙΙ. Στον ανωτέρω τομέα περιλαμβάνονται ιδίως:

1. Η χορήγηση και ανάκληση αδειών άσκησης επαγγελμάτων υγείας, καθώς και αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών κλινικών, ιδιωτικών προνοιακών επιχειρήσεων, ιατρείων, οδοντιατρείων, εργαστηρίων και πάσης φύσεως χώρων άσκησης ιδιωτικού επαγγέλματος υγείας και πρόνοιας.
2. Η άσκηση αρμοδιοτήτων που αφορούν θέματα διακρατικών υιοθεσιών.
3. Η έκδοση άδειας εισαγωγής εγκατάστασης και λειτουργίας μηχανημάτων παραγωγής ιοντιζουσών ακτινοβολιών για ιατρικούς σκοπούς, γενικά, όπως και εγκατάστασης και λειτουργίας εργαστηρίων ραδιοϊσοτόπων για ιατρικές εφαρμογές.
4. Η επιβολή κυρώσεων σε ιατρούς και οδοντίατρους, κατά τις προβλέψεις της κείμενης νομοθεσίας.
5. Η επιβολή κυρώσεων σε ιατρούς και οδοντιάτρους, οι οποίοι αναγράφουν ναρκωτικά σε απλές συνταγές και όχι στις ειδικές για το σκοπό αυτόν, καθώς και στους φαρμακοποιούς, που πωλούν ναρκωτικά με απλές και όχι με ειδικές συνταγές.
6. Η υλοποίηση προγραμμάτων δημόσιας υγείας, κατά τις ρυθμίσεις του άρθρου 12 του ν. 3172/2003 (ΦΕΚ 197 Α΄).
7. Ο καθορισμός των όρων και της διαδικασίας παραχώρησης ακινήτων σε δικαιούχους, η έκδοση και ανάκληση παραχωρητηρίων, η ρύθμιση των δόσεων και η βεβαίωση των χρεών παλαιών και νέων προσφύγων, η νομιμοποίηση ανωμάλων αγοραπωλησιών και τα σχετικά με την ανταλλαγή και μεταβίβαση παραχωρηθέντων ακινήτων.

20. Οι ρυθμίσεις των υποπεριπτώσεων Ια΄ έως και ε΄ καταργήθηκαν με το άρθρο 137 του ν.4018/2011.

8. Η επιχορήγηση αστικών εταιρειών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τις οποίες είχε ιδρύσει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ή μετείχε σε αυτές, εφόσον ο σκοπός τους αναφέρεται στην αντιμετώπιση προβλημάτων, που απορρέουν από τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών και εφόσον η πραγματοποίηση του σκοπού τους ασκείται, κατά διαδοχή, από την περιφέρεια.
9. Η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών Μονάδων Ψυχικής Υγείας.
10. Η έκδοση αδειών εμπορίας κτηνιατρικών φαρμάκων.
11. Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων για την ηλεκτρονική συμβατότητα σύμφωνα με την κ.υ.α. 50268/ 5137/3.9.2007 (ΦΕΚ 1853 Β΄) και ο καθορισμός των οργάνων τήρησης αυτών.
12. Η εποπτεία Ιατρικών, Οδοντιατρικών και Φαρμακευτικών Συλλόγων των νομών της περιφέρειας.
13. Η ανάληψη χορηγούμενων οικονομικών ενισχύσεων σε φορείς κοινωνικής αντίληψης που εποπτεύονται από τη Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας που αποτελούν προϊόν των Ειδικών Κρατικών Λαχείων.
14. Η χορήγηση αδειών διενέργειας εράνων, λαχειοφόρων και φιλανθρωπικών αγορών σε υπερτοπικό επίπεδο.
15. Η διενέργεια κοινωνικών ερευνών για την εφαρμογή των προγραμμάτων πρόνοιας, καθώς και θέματα άσκησης κοινωνικής εργασίας.
16. Ο καθορισμός των προϋποθέσεων και τρόπου άσκησης του αντικειμένου της κοινωνικής εργασίας σε όλους τους τομείς εφαρμογής, καθώς και η εκπαίδευση σπουδαστών κοινωνικής εργασίας κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης.
17. Η χορήγηση και η ανάκληση της άδειας άσκησης επαγγέλματος κοινωνικού λειτουργού και της άδειας άσκησης ελεύθερου επαγγέλματος του κοινωνικού λειτουργού σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και η τήρηση σχετικού μητρώου με διαρκή ενημέρωση.
18. Η άσκηση αρμοδιοτήτων σχετικών με τον Κοινωνικό Σύμβουλο, κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995, καθώς και αρμοδιοτήτων ελέγχου του ιδρύματος ή της Μονάδας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Μ.Φ.Η.) και των Φορέων παιδικής προστασίας, περιλαμβανομένης της σύνταξης σχετικών εκθέσεων και διατύπωσης αντίστοιχων προτάσεων.

19. Η εφαρμογή προγραμμάτων προστασίας της μητέρας και των παιδιών προσχολικής ηλικίας.
20. Η χορήγηση άδειας λειτουργίας Μονάδων Αδυνατίσματος μετά από εισήγηση της αρμόδιας επιτροπής που συγκροτείται στην έδρα της οικείας περιφέρειας.
21. Ο υγειονομικός έλεγχος καταστημάτων, βιοτεχνιών και βιομηχανιών παρασκευής και επεξεργασίας τροφίμων ζωικής προέλευσης, καθώς και οι λοιποί υγειονομικοί έλεγχοι, που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία σε περιφερειακό επίπεδο.
22. Η χορήγηση αδειών για την καταλληλότητα ζωικών τροφίμων.
23. Η χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των κάθε είδους δημόσιων και ιδιωτικών εργαστηρίων, τα οποία πραγματοποιούν μικροβιολογικές εξετάσεις ελέγχου νερού, τροφίμων ή ποτών, με εξαίρεση τα εργαστήρια του Γενικού Χημείου του Κράτους, το κλείσιμο όσων λειτουργούν χωρίς τη νόμιμη άδεια και η επιβολή προστίμου σε βάρος αυτών.

Η. Παιδείας – Πολιτισμού – Αθλητισμού, στους οποίους περιλαμβάνονται, ιδίως:

1. Η εξειδίκευση και κατάρτιση προγραμμάτων, προς υποστήριξη της δια βίου μάθησης, στο πλαίσιο των κατευθύνσεων και του σχεδιασμού του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, σύμφωνα και με την κείμενη νομοθεσία.
2. Η άσκηση λειτουργικού χαρακτήρα αρμοδιοτήτων, περιλαμβανομένης και της θεματικής εξειδίκευσης, για τα Δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
3. Η εκπόνηση και εκτέλεση προγραμμάτων, τα οποία αφορούν θέματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, Νέας Γενιάς και εκπαίδευσης ενηλίκων σύμφωνα με τον αντίστοιχο σχεδιασμό και τις εφαρμοζόμενες, από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, πολιτικές.
4. Ο διορισμός και η αντικατάσταση διοικητών ιδρυμάτων, που χορηγούν υποτροφίες στη χωρική αρμοδιότητα της περιφέρειας.
5. Η διακοπή μαθημάτων, λόγω έκτακτων συνθηκών ή επιδημικής νόσου στη χωρική αρμοδιότητα της περιφέρειας.
6. Η αντικατάσταση των κινητήρων αυτοκινήτων των περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθώς και η έγκριση της εγκατάστασης, μεταφοράς ή

επισκευής οποιασδήποτε κατηγορίας τηλεφωνικών συνδέσεων για τις ανωτέρω υπηρεσίες.

7. Η έγκριση σχολικών εκδρομών στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.
8. Η συγκρότηση σχολικών εφορειών, που λειτουργούν στις σχολικές μονάδες εκκλησιαστικής εκπαίδευσης.
9. Η έγκριση της αδελφοποίησης σχολείων της χώρας με σχολεία της αλλοδαπής, της συνεργασίας αυτών, καθώς και της συμμετοχής μαθητών σε διεθνείς μαθητικές συναντήσεις.
10. Η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Ανώτερων Σχολών Δραματικής Τέχνης, Χορού και Κινηματογράφου κατά τις ρυθμίσεις του ν. 1158/1981 (ΦΕΚ 127 Α΄).
11. Η συμμετοχή σε προγράμματα πολιτιστικών και αθλητικών φορέων της περιφέρειας και των δήμων.
12. Ο συντονισμός δράσεων των πολιτιστικών φορέων της περιφέρειας.
13. Η υλοποίηση πολιτιστικών προγραμμάτων και εκδηλώσεων υπερτοπικής σημασίας.
14. Η θέσπιση βραβείων, χορηγιών και άλλων μέσων για την ενθάρρυνση της ανάπτυξης των γραμμάτων και των τεχνών, με παράλληλη εποπτεία και ενίσχυση συλλόγων και φορέων που επιδιώκουν αντίστοιχους σκοπούς.
15. Η κοινή οργάνωση με τοπικούς φορείς πολιτιστικών εκδηλώσεων με σκοπό τη διατήρηση της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς και τη διάδοσή της στους νέους.
16. Η σύσφιξη σχέσεων της περιφέρειας με τις δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες Οργανώσεις Αποδήμων, που εκπροσωπούν πανελλαδικά ή διεθνώς όλους τους αποδήμους.
17. Η συγκρότηση και η μέριμνα για τη λειτουργία των υφιστάμενων Νομαρχιακών Επιτροπών Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε.), καθώς και η διαχείριση των λογαριασμών τους, που τηρούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος.
18. Ο συντονισμός των επιμορφωτικών φορέων, που συμμετέχουν στις υφιστάμενες Ν.Ε.Λ.Ε.[21].
19. Η υλοποίηση Αθλητικών προγραμμάτων σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού και τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, αθλητικούς

21. Οι περιπτώσεις 17 και 18 καταργήθηκαν με το άρθρο 30 του ν. 3879/2010 (ΦΕΚ 163 Α).

συλλόγους, δήμους, καθώς και με άλλους φορείς Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου.

20. Η άσκηση εποπτείας επί των Εθνικών Αθλητικών Κέντρων, που καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Πολιτισμού και Τουρισμού. Με την απόφαση αυτή, η οποία εκδίδεται, ύστερα από γνώμη της Ένωσης Περιφερειών, εντός έτους από τη δημοσίευση του παρόντος, προσδιορίζονται ειδικότερα τα Εθνικά Αθλητικά Κέντρα, κατ' αντιστοιχία προς τις οικείες περιφέρειες, εξειδικεύονται τα θέματα που αναφέρονται στην εποπτεία, καθώς και κάθε σχετικό τεχνικό, λεπτομερειακό και διαδικαστικό ζήτημα[22].

Θ. Πολιτικής Προστασίας και Διοικητικής Μέριμνας, στους οποίους περιλαμβάνονται, ιδίως:

1. Ο συντονισμός και η επίβλεψη του έργου της πολιτικής προστασίας για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών, εντός των ορίων της εδαφικής της περιφέρειας, στο πλαίσιο και του ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102 Α΄), όπως ισχύει.
2. Η ευθύνη για την εφαρμογή του ετήσιου εθνικού σχεδιασμού πολιτικής προστασίας, κατά το σκέλος που τα οικεία προγράμματα, μέτρα και δράσεις εφαρμόζονται σε επίπεδο περιφέρειας.
3. Η διατύπωση εισηγήσεων για το σχεδιασμό πολιτικής προστασίας της περιφέρειας, προκειμένου να αποτελέσουν αντικείμενο της εισήγησης για τον ετήσιο εθνικό σχεδιασμό πολιτικής προστασίας από τη Διυπουργική Επιτροπή.
4. Η υποβολή εισήγησης στον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την έκδοση απόφασης κήρυξης κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, στις περιπτώσεις τοπικών καταστροφών.
5. Η έκδοση αποφάσεων κήρυξης κατάστασης έκτακτης ανάγκης, προκειμένου για τοπικές καταστροφές μικρής έντασης.
6. Ο σχεδιασμός και η οργάνωση θεμάτων πρόληψης, ενημέρωσης και

22. Με την παρ. 7 του άρθρου 282 του παρόντος ορίζεται ότι: «Ο χρόνος έναρξης άσκησης, από τους δήμους και τις περιφέρειες, των αρμοδιοτήτων που αναφέρονται στα άρθρα 94 παράγραφος 4 αριθμ. 13 και 186 παράγραφος Η΄ υπ΄αριθμ.1 και 2 ορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και οι αντίστοιχοι οικονομικοί πόροι».

αντιμετώπισης των καταστροφών ή καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, καθώς και η διάθεση και ο συντονισμός της δράσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων προς την κατεύθυνση αυτή.

7. Ο συντονισμός όλων των υπηρεσιών της περιφέρειας, καθώς και του δημόσιου και ιδιωτικού δυναμικού και μέσων για την εξασφάλιση της ετοιμότητας, την αντιμετώπιση των καταστροφών και την αποκατάσταση των ζημιών.
8. Η έκδοση απόφασης για την επίταξη προσωπικών υπηρεσιών, καθώς και κινητών και ακινήτων, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του άρθρου 41 του ν. 3536/2007 (ΦΕΚ 42 Α΄).
9. Η συμμετοχή στην εκπόνηση προγραμμάτων αντιπυρικής προστασίας δασικών εκτάσεων, στο σχεδιασμό και στη μελέτη μεθόδων και μέσων για την πρόληψη και καταστολή τους.
10. Η συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς για την καταστολή των δασικών πυρκαγιών.
11. Η συμμετοχή στο συντονισμό και στην αξιοποίηση των εναέριων και επίγειων μέσων, στο πλαίσιο συνεργασίας με τους αρμόδιους φορείς, για τη δασοπυρόσβεση.
12. Η χορήγηση της επισημείωσης της Σύμβασης της Χάγης σε έγγραφα των υπηρεσιών της περιφέρειας.
13. Η προμήθεια μηχανημάτων και αυτοκινήτων για τις ανάγκες της περιφέρειας.
14. Η μέριμνα εκποίησης άχρηστων και ακατάλληλων υλικών και εξοπλισμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

III. Οι αρμοδιότητες των περιφερειών ασκούνται από 1.1.2011, εκτός εκείνων του τομέα Α΄ (Προγραμματισμού – Ανάπτυξης) υπ' αριθμούς 1 έως και 31, του υποτομέα Διαχείρισης Υδάτων, ο οποίος περιλαμβάνεται στον τομέα Γ΄ (Φυσικών πόρων - Ενέργειας - Βιομηχανίας) και του τομέα ΣΤ΄ (Έργων - Χωροταξίας - Περιβάλλοντος) υπ' αριθμούς 1 έως 12 του παρόντος άρθρου, οι οποίες ασκούνται από την 1.7.2011.

Οι αρμοδιότητες του υποτομέα Αλιείας, οι οποίες είχαν απονεμηθεί στις κρατικές περιφέρειες, ασκούνται από 1.1.2012 κατά τις ειδικότερες ρυθμίσεις της κείμενης νομοθεσίας.

Ο χρόνος έναρξης των ανωτέρω αρμοδιοτήτων περιλαμβάνει και τις αντίστοιχες της μητροπολιτικής περιφέρειας Αττικής και της μητροπολιτικής ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας του άρθρου 210.

Μέχρι τις ανωτέρω ημερομηνίες οι αρμοδιότητες αυτές εξακολουθούν να ασκούνται από τις αποκεντρωμένες διοικήσεις.

Ειδικότερα οι αρμοδιότητες των παραγράφων ΙΙ. Α.9 & ΙΙ.Γ.10 το άρθρο 210 ασκούνται από την 1η Σεπτεμβρίου 2011[23].

IV. Οι αρμοδιότητες των παραγράφων 1 (υπ' αριθμούς 27 έως και 29), 2 (υπ' αριθμούς 29 έως και 39), 3 (υπ' αριθμούς Β26 έως και 34) και 5 (υπ' αριθμούς 8 έως 69) του άρθρου 94 του παρόντος νόμου εξακολουθούν να ασκούνται από τις περιφέρειες, μέχρι 31.12.2012 σύμφωνα και με τη ρύθμιση της παραγράφου 6 του άρθρου 95 του ίδιου νόμου.

V. Τα υφιστάμενα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), τα οποία είχαν συσταθεί και λειτουργούσαν σε Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις μετατρέπονται και λειτουργούν, από την 1η Ιανουαρίου 2011, ως Κ.Ε.Π. του δήμου, όπου είναι εγκατεστημένα.

Ο εξοπλισμός τους περιέρχεται στον ανωτέρω δήμο και το υπηρετούν προσωπικό τους μετατάσσεται στον ίδιο δήμο, σύμφωνα με τη ρύθμιση του άρθρου 257 παρ. 8 του παρόντος.

VI.1. Σε κάθε περιφέρεια συγκροτείται, με απόφαση του Περιφερειάρχη, Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων, η οποία αποτελείται από:

α) τον περιφερειάρχη, ως πρόεδρο, και τον οριζόμενο από αυτόν, σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του, αντιπεριφερειάρχη,

β) ένα μέλος του περιφερειακού συμβουλίου, που ορίζεται από το συμβούλιο,

γ) εκπρόσωπο των δήμων της περιφέρειας, που υποδεικνύεται από την οικεία Περιφερειακή Ένωση Δήμων,

δ) εκπρόσωπο αντιπροσωπευτικής γυναικείας οργάνωσης της περιφέρειας, που υποδεικνύεται από αυτή και

ε) εκπρόσωπο της Γραμματείας Ισότητας των Φύλων, που υποδεικνύεται από τον αντίστοιχο Γενικό Γραμματέα.

Τα υπό στοιχεία β΄ έως και ε΄ μέλη ορίζονται με τους αναπληρωτές τους, για τετραετή θητεία.

Χρέη γραμματέα της ανωτέρω Επιτροπής εκτελεί υπάλληλος της περιφέρειας, ο οποίος ορίζεται από τον περιφερειάρχη.

2. Η Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

23. Το εδάφιο αυτό προστέθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 4018/2011.

α) μεριμνά και υποστηρίζει την ένταξη της ισότητας των φύλων στην αναπτυξιακή πολιτική της περιφέρειας, λαμβάνοντας υπόψη τις πολιτικές της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

β) Διατυπώνει προτάσεις και εισηγείται προς τα αρμόδια όργανα της περιφέρειας τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής.

γ) Εισηγείται προς το περιφερειακό συμβούλιο την ένταξη έργων στις Σ.Α.Ε.Π. που προωθούν τα ανωτέρω μέτρα και τις σχετικές δράσεις ενημέρωσης και πληροφόρησης των πολιτών και

δ) συνεργάζεται με το Συμβουλευτικό Κέντρο της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων, στην περιφέρεια, καθώς και με φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

VII. α. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθορίζονται τα αποφαινόμενα και γνωμοδοτούντα όργανα, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια, για θέματα έργων, μελετών και υπηρεσιών του ν. 3316/2005 (ΦΕΚ 42 Α΄) των περιφερειών.

β. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται ο τρόπος διενέργειας των προμηθειών των περιφερειών, στο πλαίσιο σχετικού κανονισμού.

γ. Η παροχή των υπηρεσιών, με εξαίρεση εκείνες που υπάγονται στις ρυθμίσεις του ν. 3316/2005 διέπεται από τις διατάξεις του ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247 Α΄), των προεδρικών διαταγμάτων 59/2007 (ΦΕΚ 63 Α΄), 60/2007 (ΦΕΚ 64 Α΄), όπως ισχύουν, με ανάλογη, επίσης, εφαρμογή και των διατάξεων του π.δ. 118/2007 (ΦΕΚ 150 Α΄), όπως ισχύει.

VIII. Όπου στις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας που διέπει την Πολιτική Άμυνα και τον Πολιτικό Σχεδιασμό Έκτακτης Ανάγκης αναφέρεται Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση νοείται, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, περιφέρεια.

IX. Με αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του, κατά περίπτωση, αρμόδιου Υπουρ-

γού, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα, που σχετίζονται με τον τρόπο άσκησης των απονεμόμενων στις περιφέρειες αρμοδιοτήτων.

Άρθρο 187
Μεταβίβαση άσκησης πρόσθετων αρμοδιοτήτων στις περιφέρειες

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, κατόπιν γνώμης της Ένωσης Περιφερειών, μπορεί να μεταβιβάζονται στις περιφέρειες αρμοδιότητες της Κεντρικής Διοίκησης, που συνάπτονται με εκείνες που απονέμονται, κατά τομείς, με το προηγούμενο άρθρο, εφόσον υπηρετούν αναπτυξιακού και λειτουργικού χαρακτήρα περιφερειακές ανάγκες και δεν αφορούν θέματα άσκησης ενιαίας κρατικής πολιτικής.
Με το ίδιο διάταγμα ρυθμίζεται και η απόδοση των αντίστοιχων οικονομικών πόρων για την άσκησή τους.
Με όμοια διατάγματα, με τις ίδιες προϋποθέσεις και με την ίδια διαδικασία αρμοδιότητες που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς κοινής ωφέλειας, που συνάπτονται με τους ανωτέρω τομείς, μπορεί να μεταβιβάζονται στις περιφέρειες μετά από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου τους.

Άρθρο 188
Παροχή γνώμης της περιφέρειας για ειδικά θέματα

1. Προκειμένου η Κρατική Διοίκηση να εκδώσει οποιαδήποτε κανονιστική πράξη, η οποία αφορά την αειφόρο ανάπτυξη, τα ρυθμιστικά ή χωροταξικά ή πολεοδομικά σχέδια και τις αποφάσεις χωροθέτησης εγκαταστάσεων και λοιπών δραστηριοτήτων, οφείλει να ζητά τη γνώμη των οικείων αιρετών συλλογικών οργάνων των περιφερειών.
2. Στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου η γνώμη πρέπει να παρέχεται στην αρμόδια αρχή μέσα σε ένα μήνα, από την περιέλευση του ερωτήματος στην περιφέρεια.
3. Στα συλλογικά όργανα της Διοίκησης που καταρτίζουν τα προγράμματα για την περιφερειακή ανάπτυξη, τη χωροταξία και την αειφόρο ανάπτυξη μετέχουν υποχρεωτικά και εκπρόσωποι των περιφερειών.

Άρθρο 189
Προθεσμία για την έκδοση απόφασης ή παροχή γνώμης από άλλες αρχές προς την περιφέρεια

Όπου σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, απαιτείται προηγούμενη απόφαση ή γνώμη οποιασδήποτε αρχής, για θέματα που αποφασίζουν οι περιφέρειες, η σχετική πράξη εκδίδεται ή η οικεία γνώμη παρέχεται, μέσα σε ένα μήνα, αφότου η αρμόδια αρχή παρέλαβε το σχετικό έγγραφο με τα προβλεπόμενα ή ζητηθέντα στοιχεία. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει χωρίς να έχει εκδοθεί η οικεία πράξη ή να έχει παρασχεθεί η σχετική γνώμη τότε τα όργανα της περιφέρειας ασκούν την αποφασιστική τους αρμοδιότητα.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 190
Σύσταση - Σκοπός - Αρμοδιότητες

1. Το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης που συστήθηκε στην έδρα κάθε κρατικής περιφέρειας σύμφωνα με το άρθρο 53 του ν. 2218/1994 (ΦΕΚ 90 Α΄) υπάγεται στην περιφέρεια του παρόντος νόμου με την επωνυμία «Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης ..... », το οποίο φέρει το όνομα της περιφέρειας και εποπτεύεται από τον από τον Ελεγκτή Νομιμότητας[24].
2. Σκοπός και αρμοδιότητες του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης είναι:
   α) Η διαχείριση, σύμφωνα με τις αποφάσεις του περιφερειακού συμβουλίου πιστώσεων του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, χρηματοδοτήσεων φορέων του δημόσιου τομέα και άλλων νομικών προσώπων, χρηματοδοτήσεων προερχομένων από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών και λοιπών φορέων του εξωτερικού, οι οποίες αφορούν τα περιφερειακά και τα ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα της περιοχής της Περιφέρειας.

   Κατ' εξαίρεση των ισχυουσών διατάξεων περί Δημοσίων Επενδύσεων το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης ορίζεται υπόλογος Διαχειριστής για πληρωμές έργων σε βάρος του προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων.

---

24. Η παρ. 1 του άρθρου αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 12α του άρθρου 44 του ν. 3979/2011. Περαιτέρω η παρ. 12β του άρθρου 44 του ν. 3979/2011 ορίζει ότι: «στον υποχρεωτικό έλεγχο νομιμότητας του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 225 του ν. 3852/2010 περιλαμβάνονται και οι αποφάσεις των Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης.

β) Η υποστήριξη του έργου της Εκτελεστικής Επιτροπής και της οικείας Διεύθυνσης.

γ) Η υποστήριξη του αναπτυξιακού σχεδιασμού ευρύτερων της περιφέρειας χωρικών αναπτυξιακών ενοτήτων, με την παροχή αναγκαίων στοιχείων, στις οικείες υπηρεσίες.

Η υποστήριξη των δικαιούχων κατά τη διαδικασία ιεράρχησης των έργων προς υλοποίηση, προετοιμασία και ένταξή τους στα αντίστοιχα επιχειρησιακά προγράμματα, καθώς και η υποστήριξη κατά την εκτέλεση έως και την ολοκλήρωσή τους.

δ) Η τεχνική υποστήριξη της περιφέρειας, ιδίως στον τομέα της εκπόνησης μελετών και ερευνών και εφαρμογής προγραμμάτων που αναθέτει στο Ταμείο η περιφέρεια για την αποδοτικότερη αξιοποίηση των πόρων.

ε) Η άσκηση της ταμειακής του διαχείρισης.

στ) Η επιβολή, βεβαίωση και η είσπραξη τελών, δικαιωμάτων και εισφορών υπέρ του Ταμείου, μετά από απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου και έγκριση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

ζ) Η συμμετοχή σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

η) Η σύναψη δανείων με χρηματοδοτικούς φορείς του εσωτερικού και του εξωτερικού για την εκτέλεση έργων, την παροχή υπηρεσιών και την εφαρμογή προγραμμάτων.

θ) Η παροχή υπηρεσιών, η διεξαγωγή ερευνών και η εκπόνηση αναπτυξιακών, τεχνικοοικονομικών, οργανωτικών μελετών, καθώς και η επίβλεψη και υλοποίηση προγραμμάτων η διενέργεια των οποίων ανατίθεται στο Ταμείο, από τα Υπουργεία, από την Περιφέρεια, από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, από δήμους και από Ν.Π.Δ.Δ.. Στην πράξη της ανάθεσης προβλέπονται οι όροι διενέργειας και η αμοιβή του Ταμείου. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, που εκδίδεται μετά από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Ε., καθορίζονται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι δυνατή η καταβολή της αμοιβής του Ταμείου από τους πόρους του άρθρου 25 του ν. 1828/1989 (ΦΕΚ 2 Α΄), όπως ισχύει, όταν η ανάθεση προς το Ταμείο έχει γίνει από δήμο.

Άρθρο 191
Διοίκηση -Όργανα - Αρμοδιότητες αυτών

1. Το ταμείο διοικείται από το διοικητικό συμβούλιο και τον πρόεδρο. Το διοικητικό συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του περιφερειάρχη για πενταετή θητεία και αποτελείται από:
   α) τον περιφερειάρχη ως πρόεδρο,
   β) ένα μέλος της εκτελεστικής επιτροπής της περιφέρειας,
   γ) ένα μέλος της οικονομικής επιτροπής της περιφέρειας,
   δ) έναν εκπρόσωπο του πρώτου επιλαχόντος συνδυασμού που υποδεικνύεται από αυτόν,
   ε) δύο εκπροσώπους προερχόμενους από τις εργοδοτικές οργανώσεις και τα οικεία Επιμελητήρια,
   στ) έναν εκπρόσωπο προερχόμενο από τις εργατικές ενώσεις,
   ζ) δύο προϊσταμένους υπηρεσιών της περιφέρειας οριζόμενους από τον περιφερειάρχη, κατά προτίμηση από την οικεία Διεύθυνση.

   Τα υπό στοιχεία β΄, γ΄, ε΄, στ΄, ζ΄ μέλη ορίζονται με τους αναπληρωτές τους, από τον περιφερειάρχη. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ένα από τα μέλη του Δ.Σ. ως αντιπρόεδρος.
2. Το διοικητικό συμβούλιο επιμελείται των υποθέσεων και των συμφερόντων του ταμείου και το διοικεί. Αποφασίζει για κάθε θέμα σχετικό με τις αρμοδιότητες του ταμείου, εκτός από τα θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα του προέδρου.
3. Ο πρόεδρος του Ταμείου:
   α) Εκπροσωπεί το Ταμείο στα δικαστήρια και σε κάθε δημόσια αρχή και δίνει όρκους που επιβάλλονται στο ταμείο.
   β) Εκτελεί τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου.
   γ) Είναι προϊστάμενος του προσωπικού του Ταμείου, αποφασίζει για το διορισμό, τις κάθε είδους υπηρεσιακές μεταβολές και την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου, σύμφωνα με τον οικείο κανονισμό και εκδίδει τις σχετικές πράξεις.
   δ) Διατάζει την είσπραξη των εσόδων του Ταμείου και εκδίδει τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού.
   ε) Υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει το Ταμείο.
   στ) Ασκεί τις αρμοδιότητες που ανατίθενται από το νόμο ή άλλες διατάξεις, από τον κανονισμό και με αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου.

ζ) Μπορεί με απόφασή του να αναθέτει στον αντιπρόεδρο και σε στελέχη του Ταμείου την εξουσία να υπογράφουν, με εντολή αυτού, αποφάσεις, έγγραφα, εντάλματα ή άλλες πράξεις της αρμοδιότητάς του.

Τον περιφερειάρχη ως Πρόεδρο του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης, όταν απουσιάζει ή κωλύεται ή η θέση είναι κενή, αναπληρώνει ο αντιπρόεδρος.

Άρθρο 192
Πόροι - Οικονομική διαχείριση

1. Οι πόροι του Ταμείου είναι:
   α) Ποσοστό από τις χρηματοδοτήσεις τις οποίες διαχειρίζεται και το οποίο προσδιορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.
   β) Έσοδα από την επιβολή τελών, δικαιωμάτων και εισφορών.
   γ) Έσοδα από τη συμμετοχή σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
   δ) Έσοδα από τη σύναψη δανείων.
   ε) Έσοδα από την παροχή υπηρεσιών, την εκτέλεση εργασιών και τη διεξαγωγή ερευνών και την εκπόνηση μελετών και προγραμμάτων.
   στ) Έσοδα από κάθε είδους επιχορηγήσεις.
   ζ) Έσοδα από δωρεές, κληροδοτήματα, κληρονομιές.
   η) Έσοδα από την περιουσία του Ταμείου.
   θ) Έσοδα από κάθε άλλη πηγή.
2. Η οικονομική διαχείριση του Ταμείου γίνεται με το δικό του προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων. Το οικονομικό έτος συμπίπτει με το ημερολογιακό. Το Ταμείο έχει τη δική του ταμειακή υπηρεσία και διατάκτης των δαπανών του είναι ο πρόεδρος, αναπληρούμενος από το νόμιμο αναπληρωτή του.
3. Σε όσους κάνουν χρήση σημαντικών έργων τα οποία εκτελούνται με δαπάνες του Ταμείου ή υπηρεσιών οι οποίες παρέχονται με μέριμνα και δαπάνες του Ταμείου, το Ταμείο δικαιούται να επιβάλει τέλη ή δικαιώματα τα οποία ορίζονται με απόφαση του διοικητικού του συμβουλίου.
4. Οι πόροι από κάθε πηγή του Ταμείου, καθώς και οι μεταβιβαζόμενες κάθε φορά πιστώσεις προς διαχείριση στο πλαίσιο υλοποίησης των σκοπών και αρμοδιοτήτων του Ταμείου, κατατίθενται έντοκα σε λογαριασμούς που ορίζει το Διοικητικό του Συμβούλιο στην Τράπεζα της Ελλάδος ή

στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε άλλη τράπεζα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται η χρήση των εσόδων από τους τόκους.

5. Κατά τη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων έργων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και το πλαίσιο διαχείρισης των αντίστοιχων έργων που διαχειρίζονται.

Άρθρο 193
Οργάνωση - Κανονισμοί - Προσωπικό

1. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης καταρτίζεται ο κανονισμός προσωπικού του Ταμείου ο οποίος εγκρίνεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Με τον κανονισμό αυτόν καθορίζονται οι θέσεις του προσωπικού, οι θέσεις ειδικών επιστημόνων που μπορεί να προσλαμβάνονται με θητεία, τα προσόντα, ο τρόπος πρόσληψης του προσωπικού, το μισθολόγιο και κάθε άλλο θέμα που αφορά την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού. Οι ειδικοί επιστήμονες που προσλαμβάνονται με θητεία αποχωρούν αυτοδίκαια με τη λήξη της θητείας του διοικητικού συμβουλίου που τους προσέλαβε, χωρίς δικαίωμα αποζημίωσης ή οποιαδήποτε άλλη αξίωση.
2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ύστερα από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Ταμείου, καταρτίζεται ο κανονισμός της οικονομικής διοίκησης και διαχείρισης, της επιβολής, βεβαίωσης και είσπραξης των τελών, δικαιωμάτων και εισφορών, καθώς και του τακτικού και έκτακτου οικονομικού ελέγχου των Ταμείων.
3. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ταμείου μπορεί να συντάσσονται και άλλοι κανονισμοί που κρίνονται απαραίτητοι για τη λειτουργία του, οι οποίοι και εγκρίνονται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
4. α) Με απόφαση του περιφερειάρχη μπορεί να αποσπώνται στο Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης υπάλληλοι που κατέχουν οργανικές θέσεις στην οικεία περιφέρεια. Οι θέσεις Διευθυντών των Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης μπορεί να καλύπτονται κατ' όμοιο τρόπο.
   β) Οι αποσπάσεις της προηγούμενης περίπτωσης γίνονται για χρονικό

διάστημα μέχρι δύο (2) ετών, το οποίο μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα. Με την απόφαση απόσπασης καθορίζεται ο φορέας που καταβάλλει τις αποδοχές του αποσπασμένου υπαλλήλου.

γ) Οι υπηρετούντες αποσπασμένοι υπάλληλοι στο Ταμείο, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εξακολουθούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους μέχρι τη λήξη του χρόνου της απόσπασής τους. Ο περιφερειάρχης μπορεί μετά από γνώμη του φορέα της οργανικής θέσης να παρατείνει την απόσπασή του για μία ακόμη διετία.

ε) Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων δημοσίων υπαλλήλων σε θέση Διευθυντή ή Προϊσταμένου Τμήματος στο Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης συνυπολογίζεται ως χρόνος άσκησης καθηκόντων Προϊσταμένου Διεύθυνσης ή Προϊσταμένου Τμήματος, αντιστοίχως όπου κατά τις οικείες διατάξεις ή κανονισμούς εσωτερικής υπηρεσίας απαιτείται ως προϋπόθεση για την εξέλιξη σε Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης ή την επιλογή σε αντίστοιχο επίπεδο καθηκόντων.

Κατ' όμοιο τρόπο συνυπολογίζεται ως χρόνος άσκησης καθηκόντων Προϊσταμένου Διεύθυνσης ή Προϊσταμένου Τμήματος, αντιστοίχως και για τους αποσπασμένους υπαλλήλους που κατέχουν οργανικές θέσεις στην οικεία περιφέρεια.

5. Η πρόσληψη του πρόσθετου επιστημονικού προσωπικού, το οποίο απαιτείται για την εκτέλεση προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή για την επίβλεψη και υλοποίηση προγραμμάτων η διενέργεια των οποίων ανατίθεται στο Ταμείο από τα Υπουργεία, τη Γενική Διοίκηση, τους Δήμους και τα Ν.Π.Δ.Δ. ή έργων που χρηματοδοτούνται ή επιδοτούνται από διεθνείς οργανισμούς ή προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας ή για την εκπλήρωση υποχρεώσεων από συμβάσεις με διεθνείς οργανισμούς, γίνεται με σύμβαση μίσθωσης έργου κατ' εφαρμογή του άρθρου 10 του ν. 3812/2009 (ΦΕΚ 234 Α΄). Το προσωπικό αυτό εμπίπτει στην εξαίρεση της περίπτωσης δ΄ της παρ. 4 του άρθρου 10 του ανωτέρω νόμου και προσλαμβάνεται από τον Πρόεδρο του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης, μετά από σχετική έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι συμβάσεις του προσωπικού αυτού έχουν διάρκεια αντίστοιχη με εκείνη της λήξης του χρόνου εκτέλεσης του προγράμματος ή ολοκλήρωσης του έργου, αποκλειόμενης, σε κάθε περίπτωση της αναγνώρισής τους ως συμβάσεων αορίστου χρόνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ – ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Άρθρο 194
Επιχειρήσεις περιφερειών

1. Οι περιφέρειες μπορούν να συνιστούν μία επιχείρηση, η οποία έχει τη μορφή της αναπτυξιακής ανώνυμης εταιρίας, εφόσον δεν συμμετέχουν σε άλλη αναπτυξιακή ανώνυμη εταιρεία στην οποία κατέχουν την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου. Η αναπτυξιακή εταιρεία λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις της εμπορικής και φορολογικής νομοθεσίας και τις ειδικότερες ρυθμίσεις των επόμενων παραγράφων. Αποκλειστικό αντικείμενο της ανωτέρω επιχείρησης είναι:
   α) Η επιστημονική και τεχνική υποστήριξη των περιφερειών, της Ένωσης Περιφερειών και των φορέων της παραγράφου 2.
   β) Η προώθηση της επιχειρηματικής, οικονομικής και γενικότερα βιώσιμης ανάπτυξης της περιφέρειας, καθώς και η ανάπτυξη δραστηριοτήτων προστασίας του περιβάλλοντος.
   γ) Η συμμετοχή τους σε αντίστοιχα προγράμματα ή η εφαρμογή σχετικών πολιτικών σε διαπεριφερειακό ή σε ευρύτερο γεωγραφικό χώρο.
2. Στο μετοχικό κεφάλαιο των αναπτυξιακών ανωνύμων εταιριών συμμετέχουν περιφέρειες και δήμοι ή και άλλοι φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στην ανώνυμη εταιρία αυτής της μορφής είναι δυνατή η συμμετοχή και φορέων του δημόσιου τομέα, συνεταιρισμών και ενώσεων αυτών, επιστημονικών φορέων, επιμελητηρίων, φορέων συλλογικών κοινωνικών ή οικονομικών συμφερόντων, καθώς και τραπεζών και πιστωτικών ιδρυμάτων. Στην περίπτωση αυτή οι περιφέρειες, οι δήμοι και οι λοιποί φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης κατέχουν την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου.
   α) Οι περιφέρειες, οι δήμοι και οι λοιποί φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης διατηρούν πάντοτε κοινές μη προνομιούχες μετοχές, που αντιπροσωπεύουν αθροιστικά την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου. Κατά το υπόλοιπο μπορεί να συμμετέχουν το Δημόσιο και νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου.
   β) Όλες οι μετοχές είναι ονομαστικές και δεν εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών. Οι κοινές μετοχές είναι δεσμευμένες ονομαστικές, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 3 του κ.ν. 2190/1920 και οι προνομιούχες χωρίς δικαίωμα ψήφου.

γ) Αν η επιχείρηση λυθεί, οι περιφέρειες, οι δήμοι και οι φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης που συμμετέχουν σε αυτήν, έχουν δικαίωμα προτίμησης για την αγορά της εκποιούμενης περιουσίας.

3. Οι περιφέρειες δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν σε άλλες ανώνυμες εταιρίες εκτός από εκείνες στις οποίες μετείχαν οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και τα νομαρχιακά διαμερίσματα που καταργούνται.
4. Οι αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρίες επιτρέπεται να συμμετέχουν σε άλλες επιχειρήσεις για την προώθηση των αναπτυξιακών σκοπών της περιφέρειας. Προς τούτο απαιτείται απόφαση του οικείου διοικητικού συμβουλίου της εταιρίας και σύμφωνη γνώμη του οικείου περιφερειακού συμβουλίου με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των ρυθμίσεων του κ.ν. 2190/1920.
5. Οι αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρίες δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν σε ποδοσφαιρικές, τραπεζικές και ασφαλιστικές ανώνυμες εταιρίες και δεν επιχορηγούνται από τις περιφέρειες, εκτός αν τούτο επιτρέπεται από ειδική διάταξη νόμου.
6. Οι αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρίες επιτρέπεται να συμμετέχουν σε προγραμματικές συμβάσεις.
7. Το προσωπικό προσλαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 όπως ισχύουν. Για τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2527/1997, όπως ισχύουν.
8. Η σύναψη συμβάσεων ανάθεσης έργων, προμηθειών, μελετών και υπηρεσιών από τις αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρίες διενεργείται βάσει κανονισμού, ο οποίος καταρτίζεται από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρίας. Σε αυτόν περιλαμβάνονται ρυθμίσεις σχετικές με τα αρμόδια όργανα της εταιρίας, τις προϋποθέσεις και τους όρους ανάθεσης ανάλογα με την εφαρμοζόμενη διαδικασία (ανοικτός, κλειστός διαγωνισμός, ανάθεση με διαπραγμάτευση) και τα κριτήρια και τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής, ούτως ώστε να εξασφαλίζονται οι αρχές της διαφάνειας και αντικειμενικότητας.
   Για τις αναθέσεις της παραγράφου αυτής, των οποίων ο προϋπολογισμός υπερβαίνει τα όρια που προβλέπουν οι αντίστοιχες ευρωπαϊκές οδηγίες, εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτών.
9. Οι αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρίες λύονται υποχρεωτικώς, αν για τρεις συνεχείς εταιρικές χρήσεις μετά την πάροδο διετίας από την ίδρυσή τους είναι ζημιογόνες ή, αν για ισάριθμες φορές εντός δεκαετίας, τα ίδια αυτών κεφάλαια όπως προσδιορίζονται στο υπόδειγμα ισολογισμού που

προβλέπεται από το άρθρο 42γ του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει, γίνουν κατώτερα του πενήντα τοις εκατό (50%) του μετοχικού κεφαλαίου.
Στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 47 του κ.ν. 2190/1920, τυχόν αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου που καταβάλλεται από τις περιφέρειες δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό μεγαλύτερο του ενός δευτέρου (1/2) του ποσού της αύξησης.

10. Οι εκπρόσωποι της περιφέρειας για την ανάδειξη των μελών του διοικητικού συμβουλίου αναπτυξιακής ανώνυμης εταιρίας ορίζονται από το οικείο περιφερειακό συμβούλιο.

Ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρίας δεν μπορεί να είναι αιρετό όργανο της περιφέρειας.

11. Το διοικητικό συμβούλιο συντάσσει τους απαιτούμενους για τη λειτουργία της κανονισμούς, όπως εσωτερικό κανονισμό υπηρεσιών, κανονισμό προσωπικού και τους λοιπούς κανονισμούς[1].

Άρθρο 195
Κανόνες σύστασης

1. Η σύσταση αναπτυξιακής ανώνυμης εταιρείας γίνεται μετά από απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του και υποβάλλεται για έλεγχο νομιμότητας στον Ελεγκτή Νομιμότητας. Στην απόφαση αυτή καθορίζονται η επωνυμία, ο σκοπός, η διάρκεια, η έδρα της επιχείρησης, το κεφάλαιο, η διοίκηση, οι πόροι και κάθε άλλο στοιχείο αναγκαίο, κατά την κρίση του περιφερειακού συμβουλίου.
2. Για τη λήψη απόφασης απαιτείται να εκπονηθεί προηγουμένως σχετική οικονομοτεχνική μελέτη βιωσιμότητας. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.

---

1. Η παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 4019/2011 ορίζει τα εξής: «Εταίροι των Αναπτυξιακών Συμπράξεων μπορεί να είναι: α) τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, β) οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και οι κοινωφελείς επιχειρήσεις τους, γ) οι δημόσιοι οργανισμοί και επιχειρήσεις, δ) οι αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες του άρθρου 194 του ν. 3852/2010 (Α' 87) και της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 252 του ν. 3463/2006 (Α' 114), ε) τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου κερδοσκοπικού ή μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και στ) οι συνδικαλιστικές οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων. Οι υπό στοιχεία α ', β ' και γ ' φορείς δεν δύναται να ορισθούν συντονιστές εταίροι των Συμπράξεων.
Οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις δεν μπορούν να αποτελούνται από λιγότερους των τριών εταίρων, επί ποινή απαραδέκτου, άλλως δεν μπορούν να καταστούν δικαιούχοι κατά την έννοια της παραγράφου 1».

3. Η εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων, που εισφέρονται από την περιφέρεια στην εταιρεία ενεργείται από την επιτροπή του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει. Οι εκθέσεις εκτίμησης δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 196
Κανόνες λειτουργίας αστικών εταιριών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα της περιφέρειας

1. Αστικές εταιρίες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα οι οποίες έχουν συσταθεί από νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και νομαρχιακά διαμερίσματα περιέρχονται στις περιφέρειες. Εφεξής, η σύσταση αστικής εταιρίας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα από περιφέρειες ή άλλους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης επιτρέπεται μόνον, εφόσον τούτο προβλέπεται ρητά από ειδική νομοθετική ρύθμιση ή από το κανονιστικό πλαίσιο εθνικών ή κοινοτικών προγραμμάτων και με την προϋπόθεση της συμβατότητας της δράσης αυτών, με τις εθνικές πολιτικές και την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, εφόσον αφορούν εδαφική συνεργασία.
2. Δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν σε προγραμματικές συμβάσεις αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα εκτός εκείνων που έχουν ως αντικείμενο προγράμματα και δράσεις κοινωνικού χαρακτήρα και προληπτικής ιατρικής ή παροχής πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας[2].
3. Δεν επιτρέπεται η επιχορήγηση των αστικών εταιριών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, εκτός εάν προβλέπεται η επιχορήγηση τέτοιων εταιρειών από ειδική νομοθετική διάταξη.
   Οι ετήσιες εισφορές, τις οποίες οι περιφέρειες υποχρεούνται να καταβάλλουν ως εταίροι, σύμφωνα με το καταστατικό τους, σε αστικές εταιρίες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, στις οποίες συμμετέχουν, δεν θεωρούνται επιχορήγηση. Οποιοδήποτε ποσό έχει καταβληθεί ή καταβάλλεται από περιφέρεια, στο πλαίσιο συμμετοχής της στην καταβολή της ετήσιας εισφοράς προς τις ανωτέρω εταιρίες, δεν συνιστά επιχορήγηση και η καταβολή του είναι νόμιμη.
4. Το προσωπικό προσλαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 όπως ισχύουν. Για τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου

2. Η παρ. 2 αντικαταστάθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 44 του ν. 3979/2011.

εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2527/1997, όπως ισχύουν.

5. Η σύναψη συμβάσεων ανάθεσης έργων, προμηθειών, μελετών και υπηρεσιών διενεργείται βάσει κανονισμού, ο οποίος καταρτίζεται από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας.
6. Οι αστικές εταιρίες τηρούν λογιστικά βιβλία Γ΄ κατηγορίας με τη διπλογραφική μέθοδο για την οικονομική διοίκηση και τη διαχείριση της περιουσίας τους από την πρώτη διαχειριστική περίοδο, που αρχίζει μετά τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Σε περίπτωση που τα βιβλία αυτά τηρούνται κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του Κ.Β.Σ., υποκαθιστούν την οριζόμενη από τον Κώδικα αυτόν υποχρέωση τήρησης βιβλίων Β΄ και Γ΄ κατηγορίας.

Άρθρο 197
Ειδικές ρυθμίσεις για τις επιχειρήσεις των περιφερειών

1. α) Δημιουργείται Μητρώο επιχειρήσεων των περιφερειών, το οποίο περιλαμβάνει στοιχεία, που αφορούν τη σύσταση και λειτουργία των επιχειρήσεων του παρόντος νόμου. Τα ανωτέρω στοιχεία κοινοποιούνται από τις περιφέρειες στην οικεία αποκεντρωμένη κρατική διοίκηση, η οποία τηρεί σχετική βάση δεδομένων, γνωστοποιούνται δε μετά από έλεγχο της πληρότητάς τους στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

   β) Με βάση τα στοιχεία του Μητρώου, η οικεία αποκεντρωμένη κρατική διοίκηση εκδίδει κάθε χρόνο βεβαίωση, η οποία περιέχει τα στοιχεία κάθε περιφερειακής επιχείρησης, που είναι καταχωρημένη στο ανωτέρω Μητρώο. Η βεβαίωση αυτή συνυποβάλλεται στην οικεία Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) μαζί με τη φορολογική δήλωση της επιχείρησης.

   γ) Επιχείρηση της περιφέρειας δεν επιτρέπεται να συμμετάσχει σε δημόσιο διαγωνισμό ή να εισπράξει οποιοδήποτε χρηματικό ποσό από περιφέρεια ή φορέα του δημόσιου τομέα, αν δεν υποβάλλει μαζί με τα αναγκαία, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά, τη βεβαίωση του προηγούμενου εδαφίου.

   δ) Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης που εκδίδεται μετά από γνώμη της Ένωσης Περιφερειών, ορίζονται τα ειδικότερα στοιχεία που γνωστοποιούν οι επιχειρήσεις, ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής των στοιχείων και έκ-

δοσης της αντίστοιχης βεβαίωσης, η διαδικασία δημιουργίας και τήρησης του Μητρώου, ο χρόνος έναρξης εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας παραγράφου, καθώς και κάθε ειδικό θέμα αναγκαίο για την εφαρμογή τους. Στα κοινοποιούμενα στοιχεία περιλαμβάνονται οπωσδήποτε οι προσλήψεις προσωπικού που οι περιφερειακές επιχειρήσεις διενεργούν, καθώς και οι συμβάσεις μίσθωσης έργου και ανάθεσης ή ανάληψης έργων, προμηθειών, μελετών και υπηρεσιών, που αυτές συνάπτουν.

2. Δικηγόροι συνδεόμενοι με την περιφέρεια με σχέση έμμισθης εντολής δεν επιτρέπεται να παρέχουν υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις της, καθ' υπέρβαση της σύμβασης έμμισθης εντολής που έχουν καταρτίσει με την περιφέρεια.

Άρθρο 198
Επιχειρήσεις των καταργούμενων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και νομαρχιακών διαμερισμάτων

Οι περιφέρειες που συνιστώνται με τον παρόντα νόμο υπεισέρχονται αυτοδικαίως από την έναρξη της λειτουργίας τους, σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των καταργούμενων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και νομαρχιακών διαμερισμάτων, ως προς τις επιχειρήσεις αυτών. Σε αυτά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις περιλαμβάνονται, μέχρι τη λήξη τους, και οι συμβάσεις μίσθωσης έργου, καθώς και οι συμβάσεις εργασίας αορίστου και ορισμένου χρόνου.

Άρθρο 199
Μεταβατικές ρυθμίσεις για τις περιφερειακές επιχειρήσεις - Μετατροπή - Λύση επιχειρήσεων

1. Από την έναρξη λειτουργίας των περιφερειών, υφιστάμενες αμιγείς επιχειρήσεις των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και διαμερισμάτων που καταργούνται, λύονται και τίθενται σε εκκαθάριση. Η εκπλήρωση των σκοπών των επιχειρήσεων που λύονται γίνεται είτε από επιχειρήσεις στις οποίες μετέχει η περιφέρεια είτε από την ίδια την περιφέρεια με αντίστοιχη αναδοχή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους. Αμιγείς επιχειρήσεις οι οποίες εκτελούν προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεχίζουν τη λειτουργία τους μέχρι την ημερομηνία λήξης της εκτέλεσης των προγραμμάτων αυτών.

Για τη λύση των ανωτέρω επιχειρήσεων η σχετική απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου λαμβάνεται εντός εξαμήνου από την εγκατάσταση των νέων περιφερειακών αρχών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθορίζεται η διαδικασία λύσης και εκκαθάρισης των επιχειρήσεων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.
3. Το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των αμιγών επιχειρήσεων που λύονται, μεταφέρεται, στην επιχείρηση που αναλαμβάνει τους σκοπούς της ή στην περιφέρεια και κατατάσσεται σε αντίστοιχες θέσεις με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου μετά από εισήγηση της εκτελεστικής επιτροπής.
4. Το μεταφερόμενο προσωπικό κατατάσσεται σε προσωποπαγείς θέσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, αντίστοιχης εκπαιδευτικής βαθμίδας και αντίστοιχης ή παρεμφερούς ειδικότητας, διέπεται δε, ως προς τους όρους και το ύψος της αμοιβής της εργασίας του, από τα ισχύοντα εκάστοτε για το προσωπικό των φορέων, στους οποίους μεταφέρονται. Η πράξη κατάταξης του προσωπικού εκδίδεται από το αρμόδιο για το διορισμό όργανο και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο χρόνος υπηρεσίας του προσωπικού στις επιχειρήσεις από τις οποίες μεταφέρεται λαμβάνεται υπόψη για όλες τις μισθολογικές και ασφαλιστικές συνέπειες.
5. Τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) που έχουν συσταθεί από τις καταργούμενες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και έχουν πιστοποιηθεί ως τέτοια κατά την οικεία νομοθεσία, περιέρχονται αυτοδικαίως στις οικείες περιφέρειες, από την έναρξη της λειτουργίας τους. Τα ανωτέρω Κ.Ε.Κ. συνεχίζουν να λειτουργούν με τη μορφή σύμφωνα με την οποία ιδρύθηκαν, μέχρι τη λήξη του χρόνου που προβλέπεται στη συστατική τους πράξη, χωρίς δυνατότητα ανανέωσης. Εξακολουθούν να διέπονται από τις ιδρυτικές τους διατάξεις, τους όρους του καταστατικού τους και τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν προβλέπεται στη συστατική τους πράξη συγκεκριμένος χρόνος λειτουργίας, αυτός λήγει με την πάροδο εικοσαετίας από την έναρξη ισχύος του παρόντος.
6. Για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των Κ.Ε.Κ., που έχουν συσταθεί από τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση ή στα οποία συμμετέχουν, κατά πλειοψηφία, φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και τα οποία συγχωνεύονται, λύονται ή εξαντλείται ο χρόνος λειτουργίας

τους κατά τη συστατική τους πράξη, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του παρόντος άρθρου.

7. Η «Αμιγής Επιχείρηση Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας» με την επωνυμία «Κέντρο Περιβάλλοντος (ΚΕ. ΠΕ.)» (ΦΕΚ ίδρυσης 179/1998 και ΦΕΚ τροποποίησης 1947/2011) συνεχίζει να λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας μέχρι την προσαρμογή και αλλαγή της νομικής της μορφής, στο πλαίσιο υλοποίησης των καταστατικών της σκοπών, με βάση το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο περί ίδρυσης και λειτουργίας των επιχειρήσεων των ΟΤΑ.[3]

Άρθρο 200
Ιδρύματα

1. Τα νομαρχιακά ιδρύματα που είχαν συσταθεί από τις καταργούμενες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και τα καταργούμενα νομαρχιακά διαμερίσματα, περιέρχονται αυτοδικαίως στην οικεία περιφέρεια από την έναρξη της λειτουργίας της.
2. Οι περιφέρειες που συνιστώνται με τον παρόντα νόμο, υπεισέρχονται αυτοδικαίως, από την έναρξη λειτουργίας τους, σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και διαμερισμάτων που καταργούνται και βρίσκονται μέσα στα διοικητικά τους όρια ως προς τα νομαρχιακά ιδρύματα. Σε αυτά τα δικαιώματα και υποχρεώσεις συμπεριλαμβάνονται και όσα προκύπτουν από συμβάσεις που έχουν συναφθεί με το προσωπικό τους μέχρι τη λήξη τους.
3. Το μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό των νομαρχιακών ιδρυμάτων που περιέρχονται αυτοδικαίως στην οικεία περιφέρεια, καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό των ιδρυμάτων αυτών, με την ίδια σχέση εργασίας.

Άρθρο 201
Νομικά πρόσωπα καταργούμενων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και νομαρχιακών διαμερισμάτων

1. Τα νομαρχιακά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που είχαν συσταθεί από τις καταργούμενες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και διαμερίσματα,

3. Η παρ.7 προστέθηκε με την παρ.17 του άρθρου 10 του ν.4071/2012.

καταργούνται αυτοδικαίως από την έναρξη λειτουργίας των περιφερειών. Το Νομαρχιακό Λιμενικό Ταμείο Λάρισας και το Νομαρχιακό Λιμενικό Ταμείο Θεσσαλονίκης καταργούνται και το σύνολο των αρμοδιοτήτων τους μεταφέρεται σε αυτοτελείς υπηρεσίες των αντίστοιχων δήμων, με την ονομασία «Λιμενικό Γραφείο», οι οποίες λειτουργούν σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις περί λιμενικών γραφείων του άρθρου 28 του ν. 2738/1999. Οι αντίστοιχοι δήμοι υπεισέρχονται αυτοδικαίως σε όλα τα κινητά και ακίνητα περιουσιακά στοιχεία, πόρους, δικαιώματα και εν γένει υποχρεώσεις των λιμενικών ταμείων που καταργούνται. Για το προσωπικό των ανωτέρω λιμενικών ταμείων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 257 παράγραφος 2 και επόμενες του παρόντος.

2. Οι περιφέρειες, που συστήνονται με τον παρόντα νόμο, υπεισέρχονται αυτοδικαίως, από την έναρξη της λειτουργίας τους, σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και διαμερισμάτων που καταργούνται, ως προς τα νομαρχιακά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.
3. Η κυριότητα και κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί του συνόλου της κινητής και ακίνητης περιουσίας των ανωτέρω νομικών προσώπων που καταργούνται, περιέρχεται στις οικείες περιφέρειες. Για καθένα από τα ακίνητα που περιέρχεται στην περιουσία της περιφέρειας, το περιφερειακό συμβούλιο καταρτίζει σχετική πράξη από την οποία προκύπτει η ταυτότητα του ακινήτου. Η πράξη αυτή αποτελεί μεταγραπτέο τίτλο και καταχωρίζεται ατελώς στα οικεία βιβλία των Υποθηκοφυλακείων. Οι ιδιωτικές περιουσίες που έχουν περιέλθει στις οικείες περιφέρειες εξακολουθούν να διατίθενται αποκλειστικά για το σκοπό, για τον οποίο αφιερώθηκαν.
4. Το μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό των καταργούμενων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου καθίσταται αυτοδικαίως προσωπικό της οικείας περιφέρειας, με την ίδια σχέση εργασίας και κατατάσσεται σε αντίστοιχες, κατά κατηγορία ή εκπαιδευτική βαθμίδα και κλάδο ή ειδικότητα, κενές οργανικές θέσεις και αν δεν υφίστανται τέτοιες, σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις, που καταργούνται κατά την αποχώρηση του υπαλλήλου. Η κατάταξη γίνεται με απόφαση του αρμόδιου για το διορισμό οργάνου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Από την κατάταξή του, το προσωπικό υπάγεται στο υπηρεσιακό και μισθολογικό καθεστώς που ισχύει για το αντίστοιχο προσωπικό της περιφέρειας. Τυχόν επιπλέον τακτικές αποδοχές, καθώς και τα πάσης φύσεως επιδόματα διατηρούνται ως προσωπική διαφορά.

5. Το προσωπικό που μεταφέρεται στην περιφέρεια μπορεί να διατηρήσει το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς, στο οποίο υπαγόταν πριν από την κατάταξή του στην περιφέρεια, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 17 του άρθρου 4 του ν. 3513/2006.

Άρθρο 202
Δίκτυα περιφερειών

1. Δύο ή περισσότερες περιφέρειες με κοινά χαρακτηριστικά μπορούν να συνιστούν δίκτυα κατά τις διατάξεις του άρθρου 203 του παρόντος με τη μορφή αστικής εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του άρθρου 741 του ΑΚ, για τη συμμετοχή τους σε ευρωπαϊκά προγράμματα και τη συνεργασία με αντίστοιχα δίκτυα του εξωτερικού ή και για άλλες δράσεις.
2. Τα ανωτέρω δίκτυα συστήνονται με αποφάσεις των οικείων συμβουλίων των συμμετεχόντων περιφερειών και λειτουργούν σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 741 του ΑΚ, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 196 του παρόντος.
3. Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των σκοπών του δικτύου μπορούν να συμμετέχουν σε αυτό κοινωνικοί φορείς με σκοπούς αντίστοιχους με αυτούς του δικτύου, καθώς και πανεπιστημιακά ή ερευνητικά ιδρύματα.
4. Με το καταστατικό τους καθορίζονται οι πόροι, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελών, η διοίκησή τους και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία τους.

Άρθρο 203
Διεθνείς συνεργασίες περιφερειών

1. Οι περιφέρειες μπορούν να συνεργάζονται με αντίστοιχους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και με λοιπούς φορείς της αλλοδαπής, στο πλαίσιο πάντοτε των αρμοδιοτήτων τους και με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας:
   α) Σε διεθνές επίπεδο, για την προαγωγή και διευκόλυνση της διακρατικής, διαπεριφερειακής, διασυνοριακής και εδαφικής συνεργασίας με τη συμμετοχή τους σε δίκτυα κρατικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών και σε λοιπούς διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς.
   β) Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με τη συμμετοχή τους σε δίκτυα, προγράμματα, δράσεις και πρωτοβουλίες των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

του Συμβουλίου της Ευρώπης και σε λοιπούς ευρωπαϊκούς οργανισμούς.

2. Οι περιφέρειες, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και των ρυθμίσεων της προηγούμενης παραγράφου, μπορούν να συνάπτουν συμφωνίες ή να συστήνουν δίκτυα για την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής τους.
3. Οι περιφέρειες μπορούν να συμμετέχουν σε Ευρωπαϊκούς Ομίλους Εδαφικής Συνεργασίας (Ε.Ο.Ε.Σ.), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εθνικό και κοινοτικό δίκαιο και με τις διατάξεις του άρθρου 22 του ν. 3613/2007 (ΦΕΚ 263 Α΄).
4. Για τη συμβατότητα όλων των ανωτέρω δράσεων των περιφερειών με τις εθνικές πολιτικές, την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, σε σχέση με το εύρος των αρμοδιοτήτων τους και με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας, απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής του άρθρου 4 παρ. 2β του ν. 3345/2005 (ΦΕΚ 138 Α΄), όπως κάθε φορά ισχύει.
5. Για την υλοποίηση των συνεργασιών των ανωτέρω παραγράφων, οι περιφέρειες μπορούν να προβλέπουν σχετική πίστωση στον κωδικό αριθμό εξόδων του προϋπολογισμού τους.
6. Οι αρχές των περιφερειών εκπροσωπούνται στην αντιπροσωπευτική συνέλευση της Επιτροπής των Περιφερειών και στο Κογκρέσο Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης, σύμφωνα με τις διατάξεις του κοινοτικού και του εθνικού δικαίου.

ΜΕΡΟΣ Δ΄
ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΟΙ ΔΗΜΟΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

Άρθρο 204
Αρμοδιότητες νησιωτικών δήμων

Στους δήμους των περιφερειών Νοτίου Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου και Ιονίου μεταφέρονται, πλέον των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στο άρθρο 94, οι εξής αρμοδιότητες των καταργούμενων οικείων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων:

Α. Από τον τομέα Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Αλιείας:

1. Η προστασία της γεωργικής γης από άλλες χρήσεις και ιδιαίτερα αυτής με υψηλή παραγωγικότητα.
2. Η γνωμοδότηση για το ετήσιο πρόγραμμα δασοπονίας στα όρια του δήμου που καταρτίζουν οι οικείες δασικές υπηρεσίες.
3. Η εισήγηση για σύσταση, κατάργηση και συγχώνευση των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων.
4. Η τήρηση μητρώου αγροτών και αγροτικών εκμεταλλεύσεων, με βάση το μητρώο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
5. Η προώθηση της συγκρότησης ομάδων παραγωγών και η στήριξή τους για την αντιμετώπιση οικονομικών και διαρθρωτικών θεμάτων σύμφωνα με την ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία.
6. Η αντιμετώπιση των τεχνικών, οικονομικών και διαρθρωτικών προβλημάτων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.
7. Ο καθορισμός ζωνών προστασίας και η καταστροφή σε αυτές των παρανόμων καλλιεργειών.
8. Η χορήγηση αδειών αναφύτευσης αμπελώνων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
9. Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της διακίνησης οίνου.
10. Η μέριμνα για την παροχή του απαραίτητου άνοσου πολλαπλασιαστικού υλικού αμπέλου εγκατάστασης και εμβολιοληψίας.
11. Η μίσθωση, με δημοπρασία, των ιχθυοτρόφων υδάτων, εν γένει, ο καθορισμός της προστατευτικής ζώνης πέριξ του τοποθετουμένου αλιευτικού εργαλείου, σε θαλάσσιους παραλιακούς χώρους (άρθρο 38 παράγραφοι 1, 3 εδάφια 2 και 4 του ν.δ. 420/1970).

12. Η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων των συμβάσεων εκμίσθωσης υπό του δημοσίου, των ιχθυοτρόφων υδάτων (π.δ. 915/1981 άρθρο 8 παρ. 2ε (γγ), ΦΕΚ 232 Α΄, ν. 992/1979 άρθρο 38, ΦΕΚ 280 Α΄).
13. Η υποβολή αιτήματος προς παροχή γνώμης του Γενικού Επιτελείου Στρατού για τον καθορισμό των όρων των συμβάσεων εκμίσθωσης των εφαπτόμενων των συνόρων λιμνών ή ιχθυοτρόφων υδάτων (άρθρο 42 παρ. 1 του ν.δ. 420/1970).
14. Η απόφαση μονομερούς λύσης της σύμβασης μίσθωσης ιχθυοτροφείου σε περίπτωση εκτέλεσης έργων (άρθρα 43 και 59 του ν.δ. 420/1970).
15. Ο καθορισμός προστατευτικής ζώνης εκμισθουμένου ιχθυοτροφείου (άρθρο 44 παράγραφοι 1 και 2 του ν.δ. 420/1970).
16. Η απόφαση επιβολής ποινών και αποβολής ελεύθερων αλιέων από μίσθιο, συνεπεία, αλιευτικής παράβασης (άρθρο 44 παρ. 4 του ν.δ. 420/1970).
17. Η χορήγηση αδειών ίδρυσης συσκευαστηρίων νωπών αλιευμάτων και εργαστηρίων συσκευασίας και μεταποίησης κατεψυγμένων αλιευμάτων.
18. Η απόφαση αυξομείωσης των συμβατικών δόσεων μίσθωσης ιχθυοτροφείου σε ιδιώτες (άρθρο 46 παρ. 1 του ν.δ. 420/1970).
19. Η απόφαση μείωσης ή πλήρους απαλλαγής από το συμβατικό μίσθωμα, λόγω αδυναμίας αλιευτικής εκμετάλλευσης (άρθρο 47 παρ. 1 του ν.δ. 420/1970).
20. Η απόφαση για τη λύση μίσθωσης ιχθυοτροφείου (άρθρο 47 παρ. 2 του ν.δ. 420/1970).
21. Η απόφαση για την παράταση της μίσθωσης ιχθυοτροφείου (άρθρο 47 παρ. 3 του ν.δ. 420/1970).
22. Η απόφαση εκμίσθωσης ιχθυοτροφείου χωρίς δημοπρασία σε αλιευτικούς συνεταιρισμούς, η υπογραφή της σχετικής σύμβασης και ο καθορισμός του μισθώματος (άρθρα 50 παράγραφοι 1 και 3 και 51 του ν.δ. 420/1970).
23. Η γνωμοδότηση για την παραχώρηση, μίσθωση και αναμίσθωση υδάτινων εκτάσεων για την ίδρυση επέκταση και μετεγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιέργειας εντατικής ή ημιεντατικής μορφής των ιχθυοτρόφων υδάτων, καθώς και για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας τους.

24. Η έγκριση περιβαλλοντικών όρων για εγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιεργειών (άρθρο 4 του ν.1650/ 1986, ΦΕΚ 160 Α΄).
25. Ο χαρακτηρισμός ως γεωργικών επιχειρήσεων βιοτεχνικών και βιομηχανικών εγκαταστάσεων που αφορούν υδατοκαλλιεργητικές εκμεταλλεύσεις.
26. Ο καθορισμός της χωρικής περιφέρειας κάθε ιχθυόσκαλας (ν.δ. 420/1970 άρθρο 22 παρ.1).
27. Η ίδρυση ιχθυοσκαλών και ο καθορισμός της έδρας αυτών.
28. Η παρακολούθηση της ρύπανσης και της μόλυνσης του υδάτινου περιβάλλοντος, η κατάρτιση μελετών και η εφαρμογή προγραμμάτων διαχείρισης και ανάπτυξης που έχουν σχέση με την αλιεία, τις υδατοκαλλιέργειες και την εν γένει αξιοποίηση των αλιευτικών πόρων.

Β. Από τους τομείς Φυσικών Πόρων, Ενέργειας και Βιομηχανίας:

1. Η χορήγηση άδειας πωλητή πετρελαιοειδών προϊόντων για θέρμανση, για διανομή και εμφιάλωση υγραερίου, καθώς και η επιβολή κυρώσεων σε εταιρίες εμπορίας με εγκαταστάσεις αποθήκευσης και διακίνησης υγρών καυσίμων, υγραερίων, λιπαντικών και ασφάλτου, σε μονάδες εμφιάλωσης υγραερίου και στους πωλητές πετρελαίου θέρμανσης.
2. Η υλοποίηση των προγραμμάτων υποστήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των αναπτυξιακών προγραμμάτων και σχεδίων αρμοδιότητας του οικείου Υπουργείου.
3. Η υλοποίηση προγραμμάτων αξιοποίησης των ήπιων μορφών ενέργειας.
4. Η χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας εφεδρικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής σε ιδιώτες.
5. Η τήρηση και η ενημέρωση του ηλεκτρονικού ειδικού μητρώου των επιχειρήσεων ναυπήγησης, μετατροπής, επισκευής και συντήρησης πλοίων, η εγγραφή στο ειδικό μητρώο και η διαγραφή από το μητρώο αυτό των ανωτέρω επιχειρήσεων, καθώς και η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η επιβολή σε αυτές των προβλεπόμενων κυρώσεων.
6. Η ενημέρωση των επενδυτών σε θέματα ίδρυσης επιχειρήσεων, αναπτυξιακών προγραμμάτων, δικαιολογητικών και διαδικασιών προκειμένου να χορηγηθούν οι απαιτούμενες άδειες και οι επί μέρους εγκρίσεις.
7. Η συνεργασία με τους αρμόδιους συλλογικούς φορείς και τα επιμελη-

τήρια για την εξέταση θεμάτων τα οποία αφορούν στην αδειοδότηση και στη λειτουργία των μεταποιητικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών, στην υπαγωγή των ανωτέρω επιχειρηματικών μονάδων σε αναπτυξιακά προγράμματα και σχέδια και γενικά στη βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

8. Ο έλεγχος της διαχείρισης υπόγειων και επιφανειακών αρδευτικών υδάτων.
9. Ο έλεγχος της εκτέλεσης εργασιών για την ανεύρεση υπόγειων υδάτων και έργων αξιοποίησης υδάτινων πόρων.
10. Η εξέταση αιτήσεων για τη χορήγηση αδειών χρήσης νερού και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης υδάτινων πόρων.

Γ. Από τους τομείς Απασχόλησης, Εμπορίου και Τουρισμού:

1. Η εξαίρεση επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων, υπηρεσιών ή εργασιών γενικά από τις διατάξεις περί ανάπαυσης την Κυριακή και τις λοιπές ημέρες αργίας. Η εξαίρεση από την εκ περιτροπής Κυριακή αργία των εστιατορίων, ζαχαροπλαστείων, καφενείων, που λειτουργούν ως εξοχικά. Η χορήγηση αναπληρωματικής ανάπαυσης των μισθωτών σε άλλη ημέρα, εκτός από την Κυριακή. Η επέκταση της ανάπαυσης την Κυριακή και τις ημέρες αργίας.
2. Η έκδοση απόφασης, όταν λόγω ειδικών κλιματολογικών συνθηκών καθυστερεί η έναρξη της τουροκομικής περιόδου, με την οποία καθορίζεται η έναρξή της, ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες του δήμου, χωρίς αυτή να είναι δυνατόν να υπερβεί το πεντάμηνο.
3. Η διατύπωση γνώμης για την ίδρυση Εμπορευματικού Κέντρου.
4. Ο έλεγχος τιμών, η επάρκεια και ομαλή λειτουργία της αγοράς, καθώς και ο έλεγχος της κανονικότητας των τιμών παρεχόμενων υπηρεσιών.

Δ. Από τους Τομείς Μεταφορών και Επικοινωνιών:

1. Ο καθορισμός των υπεραστικών γραμμών λεωφορείων, της αφετηρίας, της διαδρομής, των στάσεων και του τέρματος κάθε λεωφορειακής γραμμής Κ.Τ.Ε.Λ. εντός του νησιού, καθώς και ο καθορισμός των προδιαγραφών των στάσεων και των στεγάστρων αναμονής επιβατών αστικών και υπεραστικών γραμμών.
2. Ο καθορισμός του ελάχιστου αριθμού των υποχρεωτικών δρομολογίων κοινών, ταχέων και υπερταχέων του Κ.Τ.Ε.Λ. και η κατανομή αυτών ανά 24ωρο, μετά από εισήγηση του Κ.Τ.Ε.Λ., καθώς και ο κα-

θορισμός του ύψους κομίστρου στα όρια ευθύνης κάθε Κ.Τ.Ε.Λ..

3. Ο καθορισμός κομίστρων υπεραστικών φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου, με βάση τις ρυθμίσεις της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2963/2001.
4. Η ανάκληση άδειας κυκλοφορίας υπεραστικού λεωφορείου από τον κύκλο εργασίας μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος.
5. Η συγκρότηση του Πειθαρχικού Συμβουλίου επιβολής κυρώσεων σε φορείς παροχής συγκοινωνιακού έργου και σε ιδιοκτήτες λεωφορείων.
6. Ο καθορισμός του αριθμού των νέων επιβατηγών δημόσιας χρήσης αυτοκινήτων με ή χωρίς μετρητή, που είναι αναγκαίος για την αντιμετώπιση των σχετικών μεταφορικών αναγκών του δήμου.
7. Η ανάθεση της εκμετάλλευσης νέας υπεραστικής γραμμής στην περίπτωση που η μέση πληρότητα των πρώτων 6 μηνών λειτουργίας και εκμετάλλευσης της γραμμής από το Κ.Τ.Ε.Λ., στο οποίο έχει χορηγηθεί η άδεια, αποδεικνύεται ότι είναι κατώτερη του 20%, το Κ.Τ.Ε.Λ. αρνηθεί την εκμετάλλευση της γραμμής και υπό την προϋπόθεση ότι αυτό δεν έχει αρνηθεί την πρόταση για κάλυψη των απωλειών εσόδων σε ποσοστό 20%.
8. Η έκδοση απόφασης για την αλλαγή έδρας επιβατηγών οχημάτων δημόσιας χρήσης, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 του ν. 3109/2003 (ΦΕΚ 38 Α΄).

Ε. Από τους Τομείς Έργων, Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος:

1. Η κατασκευή, η συντήρηση και ανακαίνιση των οδών των οποίων η συντήρηση ανήκει κατά την ψήφιση του παρόντος στην αρμοδιότητα της κρατικής περιφέρειας και των αντίστοιχων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.
2. Η μελέτη των έργων συντήρησης και βελτίωσης των οδών των οποίων η συντήρηση ανήκει κατά την ψήφιση του παρόντος στην αρμοδιότητα της κρατικής περιφέρειας και των αντίστοιχων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.
3. Η ευθύνη τήρησης και παρακολούθησης της διαδικασίας κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης για εκτέλεση δημοσίων έργων.
4. Ο καθαρισμός και η αστυνόμευση των ρεμάτων και των απαλλοτριώσεων χώρων παρά τα ρέματα.

ΣΤ. Η συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθώς και με το Ε.Κ.Α.Β. για την αρτιότερη οργάνωση της αερομετα-

φοράς ασθενών, περιλαμβανομένης και της δυνατότητας χρήσης ίδιου μέσου.

Ζ. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, είναι δυνατή η μεταβίβαση άσκησης κατηγορίας ή μεμονωμένων αρμοδιοτήτων των προηγούμενων παραγράφων σε δήμους νησιών που περιλαμβάνονται και σε άλλες περιφέρειες, πέραν των αναφερομένων στο άρθρο αυτό, ύστερα από αίτημα του οικείου δημοτικού συμβουλίου και γνώμη του αντίστοιχου περιφερειακού. Με το ίδιο διάταγμα ρυθμίζεται η απόδοση των αντίστοιχων οικονομικών πόρων και καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων.

Άρθρο 205
Αρμοδιότητες νησιωτικών περιφερειών

1. Οι περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου και Ιονίου είναι αρμόδιες και για το σχεδιασμό, την έγκριση και την παρακολούθηση των σχεδίων των ενδοπεριφερειακών συγκοινωνιών.
2. Οι αρμοδιότητες της προηγούμενης παραγράφου ασκούνται από τις περιφέρειες από την 1.7.2011.
3. Με προεδρικό διάταγμα το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών ρυθμίζεται η απόδοση των ανάλογων οικονομικών πόρων για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στην παράγραφο 1.
4. Ειδικά η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων της περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου είναι αρμόδια για την εκτέλεση έργων και μελετών για τους δήμους της περιφέρειας με πληθυσμό μέχρι 4.000 κατοίκους, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα στον περιφερειάρχη[1], από τον οικείο δήμο, ύστερα από απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του.

1. Η παρ. 3 τροποποιήθηκε με την παρ. 10ιδ του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

Άρθρο 206
Τρόπος άσκησης αρμοδιοτήτων

1. Η έναρξη άσκησης των πρόσθετων αρμοδιοτήτων, που απονέμονται στους δήμους, με το άρθρο 204, πραγματοποιείται από 1ης Ιανουαρίου 2013. Μέχρι 31.12.2012 οι αρμοδιότητες του άρθρου 204 ασκούνται από την περιφέρεια.
2. Με προεδρικό διάταγμα το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών ρυθμίζεται η απόδοση των ανάλογων οικονομικών πόρων για την άσκηση των μεταβιβαζόμενων αρμοδιοτήτων του άρθρου 204.
3. Οι μεγαλύτεροι σε πληθυσμό δήμοι των περιφερειακών ενοτήτων των περιφερειών του άρθρου 204 υποχρεούνται να παρέχουν πλήρη διοικητική υποστήριξη στους λοιπούς δήμους της περιφερειακής ενότητας, που δεν διαθέτουν την αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή και το απαραίτητο προσωπικό για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται σε αυτούς με τον παρόντα νόμο. Αποφασιστικές ή γνωμοδοτικές αρμοδιότητες, οι οποίες παρέχονται από την κείμενη νομοθεσία στα μονομελή ή συλλογικά αιρετά όργανα ασκούνται από τον οικείο δήμο. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθορίζεται ο μεγαλύτερος σε πληθυσμό δήμος της περιφερειακής ενότητας, μετά από προγούμενη εισήγηση του εξυπηρετούμενου δήμου, που παρέχεται εντός μηνός αφότου ζητηθεί και ρυθμίζεται κάθε ειδικό, τεχνικό και λεπτομερειακό ζήτημα, το οποίο σχετίζεται με την άσκηση των αρμοδιοτήτων και την παροχή διοικητικής υποστήριξης.
4. Οι δήμοι του άρθρου 204 που αποκτούν το απαραίτητο προσωπικό και την αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή για την άσκηση των πρόσθετων αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται σε αυτούς με τον παρόντα νόμο υποβάλλουν σχετικό αίτημα εξαίρεσής τους από την εφαρμογή της παραγράφου 3 προς τον οικείο Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Το σχετικό αίτημα υποβάλλεται μετά από απόφαση που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του οικείου δημοτικού συμβουλίου. Ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εφόσον διαπιστώσει την τήρηση της ανωτέρω διαδικασίας και το αιτιολογημένο του αιτήματος, εκδίδει σχετική διαπιστωτική απόφαση.
5. Νησιωτικοί δήμοι μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις διαδημοτικής συνεργασίας, καθώς και συμβάσεις διαβαθμιδικής συνεργασίας, κατά την

έννοια των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 99 του παρόντος, με δήμους άλλης περιφέρειας, καθώς και με περιφέρειες διάφορες εκείνων στις οποίες ανήκουν οι ίδιοι.

6. Στους νησιωτικούς δήμους Βορείου, Νοτίου Αιγαίου και Ιονίου οι διατάξεις των παραγράφων 4 έως 9 του άρθρου 104 του παρόντος εφαρμόζονται στο πλαίσιο λειτουργίας ενός ΦΟ.Δ.Σ.Α. ανά περιφερειακή ενότητα. Σε περίπτωση κατά την οποία τα όρια της περιφερειακής ενότητας συμπίπτουν με τα όρια ενός δήμου, ο ΦΟ.Δ.Σ.Α. λειτουργεί ως Ν.Π.Δ.Δ. του δήμου[2].
7. Σε νησιά που εκτελείται συγκοινωνιακό έργο από κοινωφελείς δημοτικές επιχειρήσεις είναι δυνατή, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, η σύσταση ανώνυμων εταιρειών για την εκτέλεση του συγκοινωνιακού έργου με τη συμμετοχή δήμου και/ή κοινωφελών δημοτικών επιχειρήσεων και Ν.Π.Ι.Δ. ή ΚΤΕΛ Α.Ε.. [3]

Άρθρο 207 [4]
Νησιωτικές δημοτικές κοινότητες

1. Στη δημοτική κοινότητα που εκτείνεται στην εδαφική περιφέρεια ενός νησιού ο δήμαρχος ορίζει αντιδήμαρχο σύμβουλο της πλειοψηφίας, ο οποίος έχει εκλεγεί στην εκλογική περιφέρεια όπου ανήκει η νησιωτική δημοτική κοινότητα και σε περίπτωση που δεν υπάρχει στην πλησιέστερη εκλογική περιφέρεια. Ο αντιδήμαρχος της παρούσας παραγράφου είναι αρμόδιος:
   α) για την υλοποίηση των προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης που αναφέρονται στη νησιώτικη δημοτική κοινότητα,
   β) για την υλοποίηση προγραμμάτων απασχόλησης και τουριστικής προβολής της δημοτικής κοινότητας,
   γ) για την παρακολούθηση της εκπόνησης μελετών, της εκτέλεσης έργων και προμηθειών που αναφέρονται στη δημοτική κοινότητα.
   δ) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που μπορεί να του μεταβιβάζει με απόφασή του ο δήμαρχος.
2. Ο αντιδήμαρχος της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου καλείται υπο-

---

2. Η παρ. 6 καταργήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 55 του ν. 3979/2011.
3. Η παρ.7 αντικαταστάθηκε με την παρ.18 του άρθρου 10 του ν.4071/2012.
4. Το άρθρο 207 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.4071/2012.

χρεωτικά στις συνεδριάσεις του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας, αλλιώς η συνεδρίαση είναι άκυρη. Ο πρόεδρος της δημοτικής κοινότητας εγγράφει υποχρεωτικά στην ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων του συμβουλίου τα θέματα που προτείνει ο αντιδήμαρχος. Ο αντιδήμαρχος λαμβάνει μέρος στη συνεδρίαση με δικαίωμα λόγου.

3. Ο πρόεδρος της δημοτικής κοινότητας που εκτείνεται στην εδαφική περιφέρεια ενός νησιού ασκεί επιπλέον των οριζομένων στο άρθρο 81 του παρόντος νόμου αρμοδιοτήτων και τις ακόλουθες:
   α) Έχει την ευθύνη της λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένες στη δημοτική κοινότητα και των δημοτικών τεχνικών συνεργείων που λειτουργούν σε αυτή.
   β) Μεριμνά για την καλή κατάσταση και λειτουργία του εξοπλισμού που βρίσκεται στη δημοτική κοινότητα, καθώς και την εκτέλεση εργασιών συντήρησης δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης, οδοποιίας, καθώς και παροχής υπηρεσιών εξωραϊσμού, καθαριότητας και προστασίας περιβάλλοντος.
   γ) Υπογράφει με εξουσιοδότηση του δημάρχου, βεβαιώσεις, πιστοποιητικά και λοιπά διοικητικά έγγραφα που εκδίδονται από τις δημοτικές υπηρεσίες που λειτουργούν στα όρια της δημοτικής κοινότητας.
   δ) Ασκεί τις αρμοδιότητες της χορήγησης των αδειών καταστημάτων και επιχειρήσεων αρμοδιότητας του δήμου, στο πλαίσιο των αποφάσεων του συμβουλίου δημοτικής κοινότητας και της έκδοσης πιστοποιητικών προσωπικής και οικογενειακής κατάστασης των δημοτών και της έκδοσης βεβαιώσεων μόνιμης κατοικίας.
   ε) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που μπορεί να του μεταβιβάζει με απόφασή του ο δήμαρχος, που αφορά τη δημοτική κοινότητα.

Άρθρο 208
Ερευνητικό Ινστιτούτο Νησιωτικής Πολιτικής

1. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων συνιστάται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία Ερευνητικό Ινστιτούτο Νησιωτικής Πολιτικής και καθορίζονται οι πόροι, η διοίκηση και η έδρα του.
   Το νομικό αυτό πρόσωπο υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Το Ινστιτούτο ενεργεί ως σύμβουλος του κράτους και της αυτοδιοίκησης για τα θέματα χάραξης και άσκησης πολιτικών ως προς τις νησιωτικές περιοχές και συνεργάζεται με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής, καθώς και με ομοειδούς αντικειμένου Ινστιτούτα της αλλοδαπής. Για το σκοπό αυτόν συντάσσει και υποβάλλει ετήσια έκθεση απολογισμού της δράσης του στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων.

2. Ειδικότεροι σκοποί του Ινστιτούτου Νησιωτικής Πολιτικής είναι η έρευνα και η εκπόνηση μελετών για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των νησιωτικών περιοχών.

Άρθρο 209
Αρμοδιότητες ορεινών δήμων[5]

1. Όπου στον παρόντα νόμο αναφέρονται οι ορεινοίμειονεκτικοί δήμοι εννοούνται οι δήμοι στους οποίους περιλαμβάνονται ως δημοτικές ή τοπικές κοινότητες οι Ο.Τ.Α. που αναφέρονται στην Οδηγία 85/148/ΕΟΚ περί τροποποίησης της Οδηγίας 81/645/ΕΟΚ περί του κοινοτικού καταλόγου των μειονεκτικών γεωργικών περιοχών κατά την έννοια της Οδηγίας 75/268/ΕΟΚ συμπεριλαμβανομένων και των χαρακτηριζομένων ως ορεινών δήμων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου
2. Οι ορεινοί μειονεκτικοί δήμοι ασκούν επιπλέον είτε αυτοτελώς είτε σε συνεργασία με την οικεία περιφέρεια τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
   α) Υλοποίηση προγραμμάτων αξιοποίησης των ήπιων μορφών ενέργειας.
   β) Χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας εφεδρικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής σε ιδιώτες.
   γ) Έλεγχος της διαχείρισης υπογείων και επιφανειακών αρδευτικών υδάτων.
   δ) Έλεγχος της εκτέλεσης εργασιών για την ανεύρεση υπογείων υδάτων και έργων αξιοποίησης υδάτινων πόρων.
   ε) Εξέταση αιτήσεων για τη χορήγηση αδειών χρήσης νερού και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης υδάτινων πόρων.
   στ) Γνωμοδότηση για το ετήσιο πρόγραμμα δασοπονίας στα όρια του δήμου που καταρτίζουν οι οικείες δασικές υπηρεσίες.
   ζ) Προώθηση της συγκρότησης ομάδων παραγωγών και στήριξή τους

5 Το άρθρο 209 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν.4071/2012.

για την αντιμετώπιση οικονομικών και διαρθρωτικών θεμάτων σύμφωνα με την ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία.

η) Έκδοση απόφασης, όταν λόγω ειδικών κλιματολογικών συνθηκών καθυστερεί η έναρξη της τυροκομικής περιόδου με την οποία καθορίζεται η έναρξή της, ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες του δήμου, χωρίς αυτή να είναι δυνατόν να υπερβεί το πεντάμηνο.

θ) Καθαρισμός και αστυνόμευση ρεμάτων.

3. Τα αντισταθμιστικά οφέλη από τη λειτουργία εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας των οποίων οι άδειες ανήκαν στις καταργηθείσες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και βρίσκονται στα όρια ορεινών ή νησιωτικών δήμων κατανέμονται αναλογικά μεταξύ των δήμων και των οικείων περιφερειών στις οποίες ανήκουν κατά νόμο οι άδειες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Ο τρόπος και η διαδικασία κατανομής ρυθμίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

ΜΕΡΟΣ Ε΄
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Άρθρο 210
Μητροπολιτικές λειτουργίες

Ι. Η μητροπολιτική περιφέρεια Αττικής και η μητροπολιτική ενότητα Θεσσαλονίκης της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ασκούν πλέον των αρμοδιοτήτων του άρθρου 186 και αρμοδιότητες μητροπολιτικού χαρακτήρα, στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος και του προϋπολογισμού που καταρτίζονται από το περιφερειακό συμβούλιο. Οι λειτουργίες μητροπολιτικού χαρακτήρα αφορούν τους τομείς περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής, χωρικού σχεδιασμού και αστικών αναπλάσεων, μεταφορών και συγκοινωνιών, πολιτικής προστασίας και ασφάλειας, που υπερβαίνουν τα διοικητικά όρια δήμου και είναι οι εξής:

Α. Τομέας περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής, στους οποίους περιλαμβάνονται, ιδίως:

1. Η εξειδίκευση των κατευθυντήριων γραμμών περιβαλλοντικής πολιτικής σε επίπεδο μητροπολιτικής περιφέρειας.
2. Ο σχεδιασμός της διαχείρισης στερεών αποβλήτων σε επίπεδο περιφέρειας.
3. Η εκπόνηση στρατηγικών σχεδίων, προγραμμάτων και μελετών για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου.
4. Η διαχείριση των μητροπολιτικού χαρακτήρα πάρκων και των υπερτοπικών χώρων πρασίνου, όπως οριοθετούνται από την κείμενη νομοθεσία. Η διαχείριση αυτή ασκείται εντός έτους από τη δημοσίευση του παρόντος και δεν θίγει δικαιώματα δήμων επί επιτρεπτών, κατά την κείμενη νομοθεσία, χρήσεων, εντός των ανωτέρω πάρκων και χώρων πρασίνου.
5. Ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός διαχείρισης και η εποπτεία των ορεινών όγκων της Αττικής και Θεσσαλονίκης, με εξαίρεση τους εθνικούς δρυμούς και τα εθνικά πάρκα.
6. Η έγκριση περιβαλλοντικών όρων για: α) έργα και δραστηριότητες μητροπολιτικής και διαδημοτικής εμβέλειας και β) έργα που πραγματοποιούνται από τις υπηρεσίες της μητροπολιτικής αυτοδιοίκησης[1].

---

1. Τα έργα και οι δραστηριότητες της παραγράφου 6 της Α΄ ενότητας του Ι μέρους του άρθρου 210 του ν. 3852/2010 υπόκεινται στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

7. Ο έλεγχος της εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και η επιβολή κυρώσεων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που προκαλούν οποιαδήποτε ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος ή παραβαίνουν τις ισχύουσες διατάξεις.
8. Ο συντονισμός των ενεργειών για την παρακολούθηση και προστασία του περιβάλλοντος, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις όπου ο φυσικός αποδέκτης, οι προστατευτέοι φυσικοί πόροι, οι ρυπαίνουσες δραστηριότητες ή οι ενδεικνυόμενες λύσεις παρουσιάζουν διαδημοτικό χαρακτήρα.
9. Οι αρμοδιότητες για τα έργα του άρθρου 16 του π.δ. 69/1988[2].
10. Η εποπτεία του οργανισμού Λαϊκών Αγορών Αθήνας – Πειραιά, κατά το άρθρο 7στ του ν. 2323/1995, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 6 παρ. 3 του ν. 3190/2003 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 3377/2005, και η εποπτεία του Οργανισμού Λαϊκών Αγορών Θεσσαλονίκης, κατά το άρθρο 8α του ν. 2323/1995, όπως προστέθηκε με το άρθρο 8 του ν. 3190/2003, αντίστοιχα. [3]
11. Η συνδρομή στο έργο του Ε.Φ.Ε.Τ. και η διενέργεια ελέγχων ή άλλων

---

2. Με το άρθρο 8 του ν. 4018/2011 ορίζονται τα εξής: «1. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων των παραγράφων ΙΙ.Α.9 και ΙΙ.Γ.10 του άρθρου 210 του ν. 3852/2010, το μόνιμο και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό που υπηρετεί στις Διευθύνσεις: α) Οδικών Έργων Περιφέρειας Αττικής (Δ9), β) Υδραυλικών Έργων Περιφέρειας Αττικής (Δ10), γ) Κατασκευής Έργων Οδοποιίας (ΔΚΕΟ), δ) Κατασκευής Έργων Συντήρησης Οδοποιίας (ΔΚΕΣΟ) και ε) Κατασκευής Υδραυλικών Έργων (ΔΚΥΕ), καθώς και στο Αυτοτελές Τμήμα Κυκλοφορίας, Φωτεινής Σηματοδότησης και Τηλεματικής 2004 της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μετατάσσεται αυτοδικαίως τη 15η Οκτωβρίου 2011 στην Περιφέρεια Αττικής, με ταυτόχρονη κατάργηση των αντίστοιχων θέσεων και υπηρεσιών.
Για τη μετάταξη εκδίδεται διαπιστωτική πράξη των Υπουργών Εσωτερικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Με απόφαση του Περιφερειάρχη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, το προσωπικό αυτό κατατάσσεται σε αντίστοιχες κενές οργανικές θέσεις κατά κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα.
2. Το παραπάνω προσωπικό διέπεται ως προς το υπηρεσιακό του καθεστώς, το μεν μόνιμο από τις διατάξεις του ν. 3852/2010, καθώς και εκείνες του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύουν, το δε ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου από τις σχετικές διατάξεις του ν. 3801/2009 (Α΄ 163) και του π.δ. 410/1988 (Α΄ 191), όπως ισχύει.
3. Ως προς το ασφαλιστικό συνταξιοδοτικό καθεστώς του μετατασσόμενου προσωπικού ισχύει η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3408/2005 (Α΄ 272), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 17 του άρθρου 4 του ν. 3513/2006 (Α΄ 265)….»

3 Η περ.10 της παρ.Ι.Α. αντικαταστάθηκε με την παρ.4 του άρθρου 8 του ν.4071/2012.

πράξεων, που ζητούν τα εντεταλμένα όργανα του Ε.Φ.Ε.Τ. και σύμφωνα με τις οδηγίες τους.

Β. Τομέας χωρικού σχεδιασμού και αστικών αναπλάσεων, στους οποίους περιλαμβάνονται, ιδίως:

1. Η εξειδίκευση των γενικών κατευθύνσεων και η έκδοση οδηγιών στα θέματα πολεοδομικού σχεδιασμού οικιστικής πολιτικής και κατοικίας, καθώς και οικοδομικού και κτιριοδομικού κανονισμού.
2. Η εξειδίκευση των στρατηγικών κατευθύνσεων για το χωροταξικό σχεδιασμό σε επίπεδο μητροπολιτικής περιφέρειας.
3. Η προώθηση προγραμμάτων, έργων και αναπλάσεων μητροπολιτικής και υπερτοπικής σημασίας.
4. Η εποπτεία και ο έλεγχος εφαρμογής της νομοθεσίας για τη διαφημιστική προβολή στο οδικό δίκτυο της μητροπολιτικής περιοχής.

Γ. Τομέας μεταφορών και συγκοινωνιών, στους οποίους περιλαμβάνονται, ιδίως:

1. Η εκπόνηση μελετών, προγραμμάτων και σχεδίων συγκοινωνιακών έργων.
2. Η κατασκευή συγκοινωνιακών έργων και οι εργασίες συντήρησης συγκοινωνιακών έργων μητροπολιτικού επιπέδου.
3. Ο συντονισμός των φορέων που λειτουργούν σε επίπεδο μητροπολιτικής αυτοδιοίκησης και παρέχουν συγκοινωνιακές υπηρεσίες, στο πλαίσιο λειτουργίας της αντίστοιχης μητροπολιτικής επιτροπής.
4. Η επί τόπου εφαρμογή των μελετών, η συμπλήρωση και προσαρμογή μελετών συγκοινωνιακών έργων, καθώς και η κατάρτιση συμπληρωματικών μελετών συγκοινωνιακών έργων.
5. Η εκπόνηση ή ανάθεση εκπόνησης κυκλοφοριακών μελετών, καθώς και ο έλεγχος, από κυκλοφοριακής απόψεως, των μελετών αυτών.
6. Ο συντονισμός και η εποπτεία συγκοινωνιακών έργων που εκτελούνται στα όρια της μητροπολιτικής αυτοδιοίκησης.
7. Η μελέτη των εργασιών σήμανσης, σηματοδότησης και ηλεκτροφωτισμού του επαρχιακού οδικού δικτύου.
8. Η εκτέλεση ή η επίβλεψη εκτέλεσης των εργασιών σήμανσης, σηματοδότησης, ως και ηλεκτροφωτισμού του επαρχιακού οδικού δικτύου.
9. Η συγκέντρωση και η εισήγηση για την κατάρτιση προσχεδίων προγραμμάτων εκτέλεσης έργων του άρθρου 6 παρ. 3α του ν. 2503/1997.

10. Οι αρμοδιότητες για τα έργα του άρθρου 15 του π.δ. 69/1988.
11. Ο καθορισμός του εξωτερικού χρωματισμού των ΤΑΞΙ.

Δ. Τομέας πολιτικής προστασίας και ασφάλειας, στους οποίους περιλαμβάνονται, ιδίως:

1. Η εκπόνηση σχεδίων έκτακτης ανάγκης.
2. Η συγκρότηση και λειτουργία συντονιστικού μητροπολιτικού οργάνου για την πρόληψη και αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών.
3. Η διαχείριση και εφαρμογή προγραμμάτων πολιτικής προστασίας.
4. Ο σχεδιασμός των αναδασώσεων και της αντιχειμαρρικής προστασίας και η μέριμνα για την κατάρτιση πολυετών προγραμμάτων περιφερειακού επιπέδου.
5. Η μέριμνα για το σχεδιασμό της αντιπυρικής προστασίας και η οργάνωση της αρωγής και συνεργασίας των εμπλεκόμενων κρατικών και άλλων φορέων και των Ο.Τ.Α. στο έργο της καταστολής των δασικών πυρκαγιών.

ΙΙ. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να μεταβιβάζονται στη μητροπολιτική περιφέρεια Αττικής, καθώς και στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας για τη μητροπολιτική ενότητα Θεσσαλονίκης, μετά από γνώμη της Ένωσης Περιφερειών, επιπλέον αρμοδιότητες οι οποίες συνάπτονται με τους ανωτέρω τομείς αρμοδιοτήτων και αφορούν περιφερειακές ή τοπικές υποθέσεις, ασκούνται δε από Υπουργείο ή αυτοτελή αποκεντρωμένη δημόσια υπηρεσία. Με τα ίδια προεδρικά διατάγματα καθορίζονται τα μονομελή ή συλλογικά όργανα που ασκούν τις μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες, μεταφέρονται οι αναγκαίοι πόροι για την άσκησή τους, συνιστώνται οργανικές θέσεις προσωπικού, οι οποίες προστίθενται στις υφιστάμενες οργανικές θέσεις των περιφερειών και κατανέμονται στις υπάρχουσες οργανικές μονάδες ή εντάσσονται σε νέες οργανικές μονάδες που ιδρύονται. Με όμοια επίσης διατάγματα, με τήρηση της ανωτέρω διαδικασίας, μπορεί να μεταβιβάζονται στις περιφέρειες αρμοδιότητες που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς κοινής ωφέλειας που συνάπτονται με τους ανωτέρω τομείς μετά και από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου τους.

Άρθρο 211
Διαχείριση στερεών αποβλήτων της μητροπολιτικής περιφέρειας

1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συνιστάται ειδικός διαβαθμιδικός σύνδεσμος, ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, με έδρα την Αθήνα, στον οποίο μετέχουν η μητροπολιτική περιφέρεια Αττικής και υποχρεωτικά όλοι οι δήμοι του νομού Αττικής.
   Σκοπός του συνδέσμου είναι η προσωρινή αποθήκευση, η επεξεργασία, η ανακύκλωση και η εν γένει αξιοποίηση και διάθεση στερεών αποβλήτων, η λειτουργία σχετικών εγκαταστάσεων, η κατασκευή μονάδων επεξεργασίας και αξιοποίησης, καθώς και η αποκατάσταση υφιστάμενων χώρων εναπόθεσης (Χ.Α.Δ.Α.) εντός της χωρικής αρμοδιότητας της περιφέρειας Αττικής.
2. Πρόεδρος του συνδέσμου είναι ο περιφερειάρχης Αττικής ή αντιπεριφερειάρχης που ορίζεται από αυτόν. Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από εξήντα (60) μέλη, εκ των οποίων τα είκοσι τέσσερα (24) ορίζονται από το περιφερειακό συμβούλιο και εκπροσωπούν την περιφέρεια και τα υπόλοιπα τριάντα έξι (36) ορίζονται από την περιφερειακή ένωση δήμων Αττικής και εκπροσωπούν τους δήμους.
3. Με την υπουργική απόφαση της παραγράφου 1 καθορίζονται οι ετήσιες εισφορές που καταβάλλουν τα μέλη του συνδέσμου, η διαδικασία αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων του Ε.Σ.Κ.Δ.Ν.Α., οι υπηρεσίες για τις οποίες επιβάλλονται τέλη, ο χρόνος έναρξης λειτουργίας του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. 3. Με την υπουργική απόφαση της παραγράφου 1 καθορίζονται οι ετήσιες εισφορές που καταβάλλουν τα μέλη του συνδέσμου, η διαδικασία αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων του Ε.Σ.Κ.Δ.Ν.Α., οι υπηρεσίες για τις οποίες επιβάλλονται τέλη, ο χρόνος έναρξης λειτουργίας του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια[4].
4. Ο Ενιαίος Σύνδεσμος Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Αττικής (Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α.) λύεται και τίθεται σε εκκαθάριση με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, με την οποία ορίζονται οι εκκαθαριστές του, ο χρόνος αποπεράτωσης

4. Η παρ. 3 αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 55 του ν. 3979/2011.

της εκκαθάρισης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια[5,6].

5. Ο διαβαθμιδικός σύνδεσμος καθίσταται καθολικός διάδοχος σε όλη την κινητή και ακίνητη περιουσία του και υπεισέρχεται αυτοδικαίως σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του συμπεριλαμβανομένων και τυχόν συμβάσεων έργου. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται από το διαβαθμιδικό σύνδεσμο χωρίς να διακόπτονται και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές.
   Το μόνιμο προσωπικό του Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α., καθώς και εκείνο με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου καθίσταται αυτοδικαίως με την ίδια σχέση εργασίας προσωπικό του διαβαθμιδικού συνδέσμου.

Άρθρο 212
Οργάνωση μητροπολιτικής περιφέρειας Αττικής

1. Με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου, για καθέναν από τους τομείς αρμοδιοτήτων μητροπολιτικού χαρακτήρα του άρθρου 210, συγκροτούνται πενταμελείς συντονιστικές μητροπολιτικές επιτροπές επίβλεψης και προετοιμασίας. Οι επιτροπές αυτές δεν μπορεί να είναι περισσότερες από τέσσερις.
2. Έργο των επιτροπών αυτών είναι η προετοιμασία, η επίβλεψη, ο έλεγχος και ο συντονισμός των αντίστοιχων δράσεων μητροπολιτικού χαρακτήρα που τους έχουν ανατεθεί. Οι επιτροπές επεξεργάζονται τα σχέδια και προγράμματα δράσης ανά τομέα αρμοδιοτήτων, ενημερώνουν και εισηγούνται στο περιφερειακό συμβούλιο τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την καλύτερη άσκηση των αρμοδιοτήτων του.
3. Μέλη των επιτροπών είναι περιφερειακοί σύμβουλοι, οι οποίοι εκλέγονται από το περιφερειακό συμβούλιο με φανερή ψηφοφορία. Δύο μέλη

---

5. Η παρ. 4 καταργήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 55 του ν. 3979/2011.
6. Με την παρ. 3 του άρθρου 58 του ν. 3966/2011 προστέθηκε παράγραφος 3 στο άρθρο 9 του ν. 3854/2010 (ΦΕΚ 94 Α΄) η οποία έχει ως εξής: «3. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 4 του άρθρου 211 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87) το οφειλόμενο ποσό της τριμηνιαίας δόσης της ετήσιας εισφοράς των Ο.Τ.Α. μελών του Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α. προς αυτόν, μπορεί να παρακρατείται από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (Κ.Α.Π.) των υπόχρεων δήμων, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Η απόφαση εκδίδεται μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου, που συνοδεύεται είτε από απόφαση που λαμβάνεται με την πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) του συνολικού αριθμού των μελών του ή κατόπιν ομόφωνης απόφασης της Εκτελεστικής Επιτροπής του, εφόσον έχει μεταβιβαστεί σε αυτήν η αντίστοιχη αρμοδιότητα.»

προέρχονται υποχρεωτικά από την πλειοψηφούσα παράταξη και δύο μέλη από τη μειοψηφία του περιφερειακού συμβουλίου. Πρόεδρος της επιτροπής ορίζεται για καθεμία έναν αντιπεριφερειάρχης.

4. Η διάρκεια της θητείας των επιτροπών είναι δυόμισι έτη. Είναι δυνατή η ταυτόχρονη συμμετοχή των περιφερειακών συμβούλων στη μητροπολιτική επιτροπή και στις λοιπές επιτροπές του περιφερειακού συμβουλίου.
5. Για την εκλογή των μελών των μητροπολιτικών επιτροπών, τη λειτουργία, τη σύγκληση, την απαρτία, την πλειοψηφία, τη λήψη απόφασης και κάθε άλλο σχετικό θέμα ισχύουν αναλογικά οι διατάξεις για την οικονομική επιτροπή.

Άρθρο 213
Οργάνωση μητροπολιτικής ενότητας Θεσσαλονίκης

1. Στη μητροπολιτική ενότητα Θεσσαλονίκης συγκροτείται μητροπολιτική επιτροπή, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες του άρθρου 210 του παρόντος.
2. Η μητροπολιτική επιτροπή αποτελείται από δεκαπέντε μέλη, τα οποία εκλέγονται, με μυστική ψηφοφορία, μεταξύ των περιφερειακών συμβούλων που έχουν εκλεγεί στη μητροπολιτική ενότητα Θεσσαλονίκης. Η εκλογή πραγματοποιείται τον πρώτο και τον τρίτο χρόνο της περιφερειακής περιόδου την επομένη ημέρα της συνεδρίασης για την εκλογή του προεδρείου και της οικονομικής επιτροπής. Εννέα (9) μέλη της επιτροπής προέρχονται υποχρεωτικά από την παράταξη που πλειοψήφησε στην περιφέρεια και έξι (6) μέλη προέρχονται από τη μειοψηφία με αναλογική εκπροσώπηση όλων των παρατάξεων.
3. Για την εκλογή των μελών της μητροπολιτικής επιτροπής, τη λειτουργία, τη σύγκληση, την απαρτία, την πλειοψηφία, τη λήψη απόφασης και κάθε άλλο σχετικό θέμα ισχύουν αναλογικά οι διατάξεις για την οικονομική επιτροπή.
   Είναι δυνατή η ταυτόχρονη συμμετοχή των περιφερειακών συμβούλων στη μητροπολιτική επιτροπή και στις επιτροπές του περιφερειακού συμβουλίου.
4. Στην πρώτη συνεδρίαση μετά την εκλογή της μητροπολιτικής επιτροπής εκλέγεται ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος από τα μέλη της.
5. Η μητροπολιτική επιτροπή κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της έχει τις αρμοδιότητες του περιφερειακού συμβουλίου. Ο αντιπεριφερειάρχης Θεσσαλονίκης έχει τις αρμοδιότητες που ορίζονται από την παράγραφο

3 του άρθρου 160 του παρόντος, καθώς και την ευθύνη συντονισμού του έργου της μητροπολιτικής επιτροπής. Ο περιφερειάρχης και ο αντιπεριφερειάρχης Θεσσαλονίκης καλούνται υποχρεωτικά στις συνεδριάσεις της και διατυπώνουν γνώμη για όλα τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, κατά προτεραιότητα.

6. Στον πρόεδρο της μητροπολιτικής επιτροπής καταβάλλεται αντιμισθία ισόποση με την αντιμισθία που λαμβάνει ο πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου και του χορηγείται άδεια σύμφωνα με την παράγραφο Ι του άρθρου 182, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό του οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο αυτή[7].

7. Η παρ. 6 προστέθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 44 του 3979/2011.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄
ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Άρθρο 214
Αρχές

1. Στους δήμους και τις περιφέρειες, καθώς και στα νομικά πρόσωπα αυτών ασκείται εποπτεία από το Κράτος, η οποία συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας των πράξεών τους και σε πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών.
2. Η εποπτεία δεν επιτρέπεται να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ούτε να θίγει τη διοικητική και την οικονομική αυτοτέλειά τους.

Άρθρο 215
Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. – Αρμοδιότητες

1. Ιδρύεται στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α., που αποτελεί αποκεντρωμένη υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό.
   Όταν προσβάλλονται πράξεις της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α, ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων, παρίσταται ως διάδικος, πλην του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, και ο καθ' ύλην αρμόδιος Υπουργός.
2. Η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. είναι αρμόδια για τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των Ο.Τ.Α. και για τον πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών κατά το άρθρο 102 παράγραφος 4 του Συντάγματος.
3. Η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. μπορεί να εκδίδει οδηγίες αυτεπαγγέλτως με σκοπό τη διασφάλιση της νομιμότητας στη δράση τους.

Άρθρο 216
Ελεγκτής Νομιμότητας

1. Σε κάθε Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. συνιστάται θέση προϊσταμένου αυτής, που φέρει τον τίτλο Ελεγκτής Νομιμότητας, ο οποίος εί-

ναι ανώτατος υπάλληλος που διορίζεται με πενταετή θητεία και λαμβάνει αποδοχές υπαλλήλου με βαθμό 1ο κατηγορίας ειδικών θέσεων.

2. Τα προσόντα που απαιτούνται για διορισμό στη θέση του Ελεγκτή Νομιμότητας είναι: α) πτυχίο νομικού τμήματος Α.Ε.Ι., β) είτε διδακτορικό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ελληνικού Α.Ε.Ι. ή ισότιμο της αλλοδαπής στο γνωστικό αντικείμενο του δημοσίου ή αστικού ή εμπορικού δικαίου είτε πενταετής δικηγορική εμπειρία ή προϋπηρεσία σε συναφές με τη θέση αντικείμενο και γ) άριστη ή πολύ καλή γνώση μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας.

3. Για τη θέση αυτή μπορεί να υποβάλλει υποψηφιότητα και μόνιμος δημόσιος υπάλληλος, κάτοχος πτυχίου νομικού τμήματος Α.Ε.Ι., με άριστη ή πολύ καλή γνώση μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας, ο οποίος έχει ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης. Στην περίπτωση αυτή ο Ελεγκτής Νομιμότητας κατά τη διάρκεια της θητείας του τελεί αυτοδικαίως σε απόσπαση από την οργανική του θέση και λαμβάνει τις αποδοχές μόνον του Ελεγκτή Νομιμότητας.

4. Ο ορισμός δικηγόρου σε θέση Ελεγκτή Νομιμότητας δεν αποτελεί λόγο ασυμβιβάστου, αναστέλλει όμως την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος κατά τη διάρκεια της θητείας του.

5. Η επιλογή του Ελεγκτή Νομιμότητας γίνεται, μετά από προκήρυξη του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, από το Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων (ΕΙ.Σ.Ε.Π.). Το ΕΙ.Σ.Ε.Π. επιλέγει τον καταλληλότερο μεταξύ των υποψηφίων, μετά από συνέντευξη, με βάση τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα του. Ο επιλεγείς διορίζεται, ως Ελεγκτής Νομιμότητας και τοποθετείται σε μία από τις Αυτοτελείς Υπηρεσίες Ο.Τ.Α., με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Τον Ελεγκτή Νομιμότητας, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει στα καθήκοντά του ο προϊστάμενος Διεύθυνσης της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. τον οποίο ορίζει ο Ελεγκτής Νομιμότητας με απόφασή του. Σε περίπτωση κατά την οποία η θέση του Ελεγκτή Νομιμότητας είναι κενή, τα καθήκοντα Ελεγκτή Νομιμότητας ασκεί ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Γενικών Υποθέσεων.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τα ανωτέρω προσόντα των υποψηφίων και τη διαδικασία επιλογής του Ελεγκτή Νομιμότητας.

Άρθρο 217
Προσωπικό Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α.

1. Σε κάθε Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. συνιστώνται θέσεις μονίμων υπαλλήλων κατηγοριών ΠΕ, ΔΕ και ΥΕ, οι οποίοι διορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994, όπως ισχύει.
2. Για διορισμό στις θέσεις της κατηγορίας ΠΕ απαιτείται: α) πτυχίο νομικού τμήματος ελληνικών Α.Ε.Ι. ή ισότιμο της αλλοδαπής και είτε διδακτορικό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ελληνικού Α.Ε.Ι. ή ισότιμο της αλλοδαπής στο γνωστικό αντικείμενο του δημοσίου ή αστικού ή εμπορικού δικαίου είτε δικηγορική εμπειρία ή προϋπηρεσία σε συναφές με τις θέσεις αντικείμενο, β) πτυχίο οικονομικών επιστημών ή πολυτεχνικών σχολών ελληνικών Α.Ε.Ι. ή ισότιμο της αλλοδαπής και είτε διδακτορικό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ελληνικού Α.Ε.Ι. ή ισότιμο της αλλοδαπής είτε εμπειρία ή προϋπηρεσία σε αντικείμενο σχετικό με τις λειτουργίες της διοίκησης, γ) άριστη ή πολύ καλή γνώση τουλάχιστον μιας ξένης γλώσσας.
3. Στις θέσεις κατηγορίας ΠΕ διορίζονται και απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και της Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κάτοχοι πτυχίου νομικού τμήματος Α.Ε.Ι., ή οικονομικών επιστημών, πολιτικών επιστημών ή δημόσιας διοίκησης ή πολυτεχνικών σχολών.
4. Οι οργανικές θέσεις κατηγορίας ΠΕ για τις οποίες προβλέπεται ως τυπικό προσόν διορισμού πτυχίο οικονομικών επιστημών ή πολυτεχνικών σχολών δεν υπερβαίνουν το ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των θέσεων της κατηγορίας ΠΕ σε κάθε Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α..

Άρθρο 218
Διάρθρωση Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α.

Η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. διαρθρώνεται στις εξής Διευθύνσεις:
α. Διεύθυνση Γενικών Υποθέσεων,
β. Διεύθυνση Οικονομικών Υποθέσεων,
γ. Διεύθυνση Τεχνικών Υποθέσεων.

Άρθρο 219
Υπηρεσιακό Συμβούλιο

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Υπηρεσιακό Συμβούλιο της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., αποτελούμενο από τον Αντιπρόεδρο ή τον Σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που υπηρετεί στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ως πρόεδρο, δύο συμβούλους ή παρέδρους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, έναν ακόμα προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης του ιδίου Υπουργείου, ως μέλη, μαζί με τους αναπληρωτές τους. Καθήκοντα γραμματέα ασκεί υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ κλάδου διοικητικού της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Ο.Τ.Α. του ανωτέρω Υπουργείου.
2. Το Υπηρεσιακό Συμβούλιο είναι αρμόδιο για τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. και ασκεί τις προβλεπόμενες από τον Υπαλληλικό Κώδικα πειθαρχικές αρμοδιότητες. Στην περίπτωση αυτή τη θέση του ενός από τους δύο Προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων καταλαμβάνει ο Ελεγκτής Νομιμότητας ή ο αναπληρωτής του, στην υπηρεσία του οποίου υπηρετεί ο υπάλληλος.
3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μπορεί να ρυθμίζονται ζητήματα που σχετίζονται με τον ορισμό των μελών του Υπηρεσιακού Συμβουλίου της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. και τη διαδικασία ενώπιον αυτού.

Άρθρο 220
Υπηρεσιακές μεταβολές - Βαθμολογική εξέλιξη

1. Για το προσωπικό της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις περί μεταθέσεων, με εξαίρεση τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα περί αμοιβαίων μεταθέσεων. Οι υπάλληλοι του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης δεν μετατίθενται στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α..
2. Η μετάταξη του προσωπικού της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. σε άλλη υπηρεσία επιτρέπεται μετά την πάροδο πενταετίας από

το διορισμό του, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες περί μετατάξεων διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.
3. Οι υπάλληλοι της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. που έχουν τα απαιτούμενα από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις προσόντα δικαιούνται να υποβάλλουν αίτηση προς επιλογή σε θέσεις Γενικών Διευθυντών Υπουργείων και άλλων δημοσίων υπηρεσιών.
4. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

Άρθρο 221
Πειθαρχικά όργανα και αρμοδιότητες

1. Στον Ελεγκτή Νομιμότητας επιβάλλονται οι εξής πειθαρχικές ποινές:
   α) η έγγραφη επίπληξη,
   β) το πρόστιμο έως τις αποδοχές τριών (3) μηνών,
   γ) η οριστική παύση.
2. Όταν ως Ελεγκτής Νομιμότητας υπηρετεί μόνιμος δημόσιος υπάλληλος και επιβληθεί σε αυτόν η ποινή της οριστικής παύσης από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο του άρθρου 219 παρ.1 του παρόντος νόμου απολύεται από τη θέση του Ελεγκτή Νομιμότητας, στη συνέχεια δε το ίδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο κρίνει αν η σοβαρότητα του διαπραχθέντος πειθαρχικού παραπτώματος επιβάλλει να απολυθεί και από τη θέση του δημοσίου υπαλλήλου ή να του επιβληθεί άλλη πειθαρχική ποινή.
3. Την πειθαρχική εξουσία στον Ελεγκτή Νομιμότητας ασκούν:
   α. Ο Υπουργός Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ως πειθαρχικώς Προϊστάμενος και
   β. το Υπηρεσιακό Συμβούλιο της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. του άρθρου 219 παρ.1 του παρόντος.
4. Ο Υπουργός Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης δύναται μετά από γνώμη του ανωτέρω Υπηρεσιακού Συμβουλίου να επιβάλλει στον Ελεγκτή Νομιμότητας μέχρι την ποινή του προστίμου έως και τις αποδοχές ενός (1) μηνός. Το Υπηρεσιακό Συμβούλιο δύναται να επιβάλλει οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή. Κατά των αποφάσεων του Υπηρεσιακού Συμβουλίου που επιβάλλουν ποινές στον Ελεγκτή Νομιμότητας ασκείται προσφυγή ουσίας ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.
5. Για τον Ελεγκτή Νομιμότητας ισχύουν κατά τα λοιπά οι πειθαρχικές διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

6. Την πειθαρχική εξουσία στους υπαλλήλους που υπηρετούν στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. ασκούν:
   α) ο Ελεγκτής Νομιμότητας και
   β) το Υπηρεσιακό Συμβούλιο του άρθρου 219 παρ. 1 του παρόντος. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

Άρθρο 222
Οργάνωση Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, ρυθμίζονται θέματα οργάνωσης και λειτουργίας, καθορισμού των οργανικών μονάδων και των αρμοδιοτήτων τους, σύστασης και κατανομής οργανικών θέσεων της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α.. Επίσης με το ίδιο προεδρικό διάταγμα μπορεί να ρυθμίζονται, κατά παρέκκλιση του εκάστοτε ισχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα, οι αποσπάσεις των υπαλλήλων που υπηρετούν στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α., καθώς και τα τυπικά προσόντα επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. εφόσον δεν επαρκούν οι υπηρετούντες υπάλληλοι που έχουν τα προβλεπόμενα από τον Υπαλληλικό Κώδικα τυπικά προσόντα.

Άρθρο 223
Συμβούλιο Ελεγκτών Νομιμότητας

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Συμβούλιο Ελεγκτών Νομιμότητας στο οποίο προεδρεύει ο Υπουργός Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ως πρόεδρος, και συμμετέχουν οι Ελεγκτές Νομιμότητας των Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας Ο.Τ.Α., ως μέλη.
2. Το Συμβούλιο Ελεγκτών Νομιμότητας συγκαλείται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και αποσκοπεί στο συντονισμό της δράσης των Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας Ο.Τ.Α., καθώς και στην αντιμετώπιση σημαντικών ζητημάτων που ανακύπτουν τόσο κατά την οργάνωση και τη λειτουργία τους όσο και κατά τον έλεγχο των Ο.Τ.Α..
3. Το Συμβούλιο Ελεγκτών Νομιμότητας μπορεί να απευθύνει ερωτήματα

στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για ζητήματα μείζονος σημασίας που συνάπτονται με τον ασκούμενο από την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. έλεγχο. Η γνώμη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για τα ζητήματα αυτά είναι υποχρεωτική εφόσον γίνει δεκτή από τον αρμόδιο Υπουργό.

Άρθρο 224
Εκτελεστότητα των πράξεων

Οι αποφάσεις των συλλογικών και μονομελών οργάνων των δήμων και των περιφερειών και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών είναι εκτελεστές αφότου εκδοθούν, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 228 του παρόντος.

Άρθρο 225
Υποχρεωτικός έλεγχος νομιμότητας

1. Οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων των δήμων και των περιφερειών αποστέλλονται υποχρεωτικά για έλεγχο νομιμότητας στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α., εφόσον αφορούν: α) ρυθμίσεις κανονιστικού περιεχομένου, β) την ανάθεση έργων, υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών, γ) την αγορά και εκποίηση ακινήτων, δ) την κήρυξη αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, ε) την επιβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων, στ) τη σύναψη κάθε μορφής συμβάσεων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και εκείνες που προβλέπονται από ειδικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, ζ) τη σύναψη δανείων, η) τη διενέργεια τοπικού δημοψηφίσματος όταν τούτο προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία και θ) τις διαδικασίες κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Επίσης αποστέλλονται προς έλεγχο νομιμότητας οι αποφάσεις των επιχειρήσεων των δήμων και των περιφερειών, εκτός από τις αποφάσεις των ανωνύμων εταιρειών στις οποίες οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν έχουν την πλειοψηφία, που αφορούν: α) αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, β) εκποίηση παγίων περιουσιακών στοιχείων και γ) λήψη δανείων[1].
   Ειδικά, σε ό,τι αφορά τις ΔΕΥΑ, εκτός από τις παραπάνω αποφάσεις,

1. Η παρ. 12 β του άρθρου 44 του ν. 3979/2011 ορίζει ότι: «Στον υποχρεωτικό έλεγχο νομιμότητας του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 225 του ν. 3852/2010 περιλαμβάνονται και οι αποφάσεις των Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης».

αποστέλλονται επιπλέον προς έλεγχο νομιμότητας οι αποφάσεις εκείνες που αφορούν: α) την ψήφιση του προϋπολογισμού της επιχείρησης και του τεχνικού προγράμματος έργων, καθώς και κάθε τροποποίησή τους, β) την αγορά και εκποίηση ακινήτων κτημάτων, γ) την επιβάρυνση των ακινήτων της επιχείρησης με εμπράγματα δικαιώματα και δ) τις μελέτες, τα έργα και τις προμήθειες. [2]

2. Η απόφαση αποστέλλεται για έλεγχο νομιμότητας συνοδευόμενη από αντίγραφο του αποδεικτικού δημοσίευσης και από τα έγγραφα στοιχεία που είναι αναγκαία για τη νόμιμη έκδοσή της, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη συνεδρίαση του συλλογικού οργάνου. Οι δήμοι, οι περιφέρειες και οι ανωτέρω επιχειρήσεις τους υποχρεούνται να διαβιβάζουν και κάθε επιπλέον στοιχείο που ζητείται από την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α..
3. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας ελέγχει τη νομιμότητα της απόφασης μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την περιέλευσή της στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. και εκδίδει υποχρεωτικά ειδική πράξη. [3] Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η απόφαση είναι παράνομη, τότε αυτή ακυρώνεται[4].

Άρθρο 226
Αυτεπάγγελτος έλεγχος νομιμότητας

1. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας μπορεί αυτεπαγγέλτως να ακυρώσει οποιαδήποτε απόφαση των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των δήμων και των περιφερειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών και των επιχειρήσεών τους, εκτός από τις αποφάσεις των ανωνύμων εταιρειών στις οποίες οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν έχουν την πλειοψηφία, καθώς και των συνδέσμων για λόγους νομιμότητας, μέσα σε προθεσμία δύο μηνών αφότου η απόφαση έχει δημοσιευθεί ή εκδοθεί.
2. Οι δήμοι, οι περιφέρειες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αυτών και οι επιχειρήσεις τους, καθώς και οι σύνδεσμοι υποχρεούνται να παρέ-

---

2. Το εδάφιο αυτό προστέθηκε με την παρ.5 του άρθρου 10 του ν.4071/2012.
3. Το α΄ εδάφιο της παρ.3 αντικαταστάθηκε με την παρ.12 του άρθρου 6 του ν.4071/2012.
4. Με την παρ. 10Ιζ του άρθρου 18 του ν. 3870/2010 ορίζεται ότι: "Στον υποχρεωτικό έλεγχο νομιμότητας του άρθρου 225 περιλαμβάνονται και οι αποφάσεις των Ν.Π.Δ.Δ. των δήμων και των περιφερειών".

χουν κάθε στοιχείο που ζητείται από την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. με σκοπό την άσκηση του ελέγχου νομιμότητας.

Άρθρο 227
Ειδική διοικητική προσφυγή - Αιτήσεις θεραπείας

1. α. Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλει τις αποφάσεις των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των δήμων, των περιφερειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών και των συνδέσμων για λόγους νομιμότητας, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης ή την ανάρτησή της στο διαδίκτυο ή από την κοινοποίησή της ή αφότου έλαβε γνώση αυτής.

   β. Προσφυγή επιτρέπεται και κατά παράλειψης οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας των οργάνων της προηγούμενης παραγράφου. Στην περίπτωση αυτή η προσφυγή ασκείται εντός δεκαημέρου από την άπρακτη παρέλευση της ειδικής προθεσμίας που, τυχόν, τάσσει ο νόμος για την έκδοση της οικείας πράξης, διαφορετικά μετά την παρέλευση τριμήνου από την υποβολή της σχετικής αίτησης του ενδιαφερομένου.
2. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας αποφαίνεται επί της προσφυγής μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την υποβολή της. Αν παρέλθει η ανωτέρω προθεσμία χωρίς να εκδοθεί απόφαση θεωρείται ότι η προσφυγή έχει σιωπηρώς απορριφθεί.
3. Η άσκηση της ειδικής διοικητικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση ενδίκων βοηθημάτων ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων.
4. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας είναι αρμόδιος να αποφαίνεται επί:

   α) αιτήσεων θεραπείας για έργα με προϋπολογισμό μέχρι 5.000.000 ευρώ προ Φ.Π.Α., μελετών και υπηρεσιών που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 3316/2005 (ΦΕΚ 42 Α΄) και αφορούν δήμους,

   β) αιτήσεων θεραπείας για έργα με προϋπολογισμό μέχρι 5.000.000 ευρώ προ Φ.Π.Α., μελετών και υπηρεσιών που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 3316/2005 (ΦΕΚ 42 Α΄) και αφορούν περιφέρειες.

Άρθρο 228
Αναστολή εκτέλεσης

1. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας μπορεί, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα με την προσφυγή του προηγούμενου άρθρου, να αναστέλλει με απόφασή του την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης. Τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 περ. α΄ του άρθρου 227 ειδοποιούνται από την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. για την άσκηση της προσφυγής και τους παρέχεται σύντομη προθεσμία για την έκθεση των απόψεών τους. Αν συντρέχει εξαιρετικός λόγος επείγοντος ο Ελεγκτής Νομιμότητας μπορεί να αναστείλει την προσβαλλόμενη πράξη και πριν από τη διαβίβαση των απόψεων των ανωτέρω νομικών προσώπων.
2. Η αναστολή χορηγείται εφόσον η προσφυγή παρίσταται προδήλως βάσιμη ή κρίνεται ότι ο ασκών την ειδική διοικητική προσφυγή θα υποστεί ανεπανόρθωτη ή δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη μέχρι την εξέτασή της.
3. Η πράξη αναστολής ισχύει μέχρι την έκδοση απόφασης του Ελεγκτή Νομιμότητας επί της προσφυγής ή την άπρακτη πάροδο των δύο (2) μηνών, εντός των οποίων οφείλει να αποφανθεί ο Ελεγκτής Νομιμότητας κατά την παράγραφο 2 του προηγούμενου άρθρου.
4. Ανάκληση της απόφασης που χορηγεί την αναστολή επιτρέπεται μόνο εφόσον γίνει επίκληση νεότερων κρίσιμων στοιχείων τα οποία δεν είχαν τεθεί υπόψη του Ελεγκτή Νομιμότητας κατά την έκδοση της απόφασής του ή μεταβλήθηκαν τα δεδομένα βάσει των οποίων χορηγήθηκε η αναστολή.
5. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα της διαδικασίας για τη χορήγηση αναστολής.

Άρθρο 229
Επιτόπιοι έλεγχοι - Ετήσια έκθεση

1. Η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. μπορεί στο πλαίσιο του έργου της να ενεργεί επιτόπιους ελέγχους προκειμένου να διαμορφώνει ίδια αντίληψη.
2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται η διαδικασία διεξαγωγής των επιτόπιων ελέγχων.
3. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας συντάσσει στο τέλος κάθε έτους έκθεση στην

οποία καταγράφει το έργο της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., της οποίας προΐσταται και ειδικότερα τον αριθμό των πράξεων που ελέγχθηκαν, τις προσφυγές που εξετάσθηκαν και τα ζητήματα εν γένει που απασχόλησαν την υπηρεσία κατά τη διενέργεια της εποπτείας, όπως τυχόν καταγγελίες που υποβλήθηκαν στην υπηρεσία από πρόσωπα για θέματα νομιμότητας. Στην ίδια έκθεση μπορεί να προτείνονται μέτρα, νομοθετικά και άλλα, τα οποία πρέπει να ληφθούν για την αποτελεσματικότερη διενέργεια του ελέγχου νομιμότητας. Η έκθεση υποβάλλεται στον Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και κοινοποιείται δια του Υπουργού στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής των Ελλήνων και στον Συνήγορο του Πολίτη. Οι εκθέσεις των Ελεγκτών Νομιμότητας όλων των Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας Ο.Τ.Α. συζητούνται στο Συμβούλιο Ελεγκτών Νομιμότητας το οποίο μπορεί να συντάξει πορίσματα που αφορούν τον έλεγχο νομιμότητας και εν γένει την κρατική εποπτεία στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

Άρθρο 230
Δημοσίευση αποφάσεων του Ελεγκτή Νομιμότητας

1. Οι αποφάσεις του Ελεγκτή Νομιμότητας, οι οποίες εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 225 έως 228 του παρόντος, κοινοποιούνται στα οριζόμενα από τις διατάξεις αυτές νομικά πρόσωπα, καθώς και σε αυτόν που έχει ασκήσει την προσφυγή εντός πέντε ημερών από την έκδοσή τους.
2. Οι αποφάσεις της παραγράφου 1 αναρτώνται στο διαδίκτυο αμελλητί και δημοσιεύονται υποχρεωτικά, με φροντίδα των νομικών προσώπων που ορίζονται στα άρθρα 225 παρ.1, 226 παρ.1 και 227 παρ.1, στο κατάστημά τους. Για τη δημοσίευση αυτή συντάσσεται αποδεικτικό ενώπιον δύο (2) μαρτύρων.
3. Οι αποφάσεις του Ελεγκτή Νομιμότητας προσβάλλονται στα αρμόδια δικαστήρια με τα ένδικα βοηθήματα που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 231
Υποχρέωση συμμόρφωσης

1. Όλα τα όργανα των δήμων και των περιφερειών, συλλογικά και μονομε-

λή, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αυτών, οι επιχειρήσεις τους, καθώς και οι σύνδεσμοι έχουν υποχρέωση συμμόρφωσης χωρίς καθυστέρηση προς τις αποφάσεις του Ελεγκτή Νομιμότητας που εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 225 έως 228 του παρόντος.

2. Την υποχρέωση της παραγράφου 1 έχει και το πάσης φύσεως προσωπικό που υπηρετεί στα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου με οποιαδήποτε σχέση εργασίας.
3. Η μη τήρηση των υποχρεώσεων των προηγούμενων παραγράφων συνιστά σοβαρή παράβαση καθήκοντος, η οποία ελέγχεται πειθαρχικά κατά τις οικείες διατάξεις που διέπουν τους αιρετούς και το προσωπικό των ανωτέρω νομικών προσώπων.

Άρθρο 232
Αστική ευθύνη

1. Οι περιφερειάρχες, οι αντιπεριφερειάρχες, οι περιφερειακοί σύμβουλοι, οι δήμαρχοι, οι δημοτικοί σύμβουλοι, οι σύμβουλοι τοπικών ή δημοτικών κοινοτήτων και οι εκπρόσωποι τοπικών κοινοτήτων, καθώς και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου των δημοτικών και περιφερειακών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και της εκτελεστικής επιτροπής των αντίστοιχων ιδρυμάτων, οφείλουν να αποζημιώσουν το δήμο, την περιφέρεια, το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή το ίδρυμα για κάθε θετική ζημία, που προξένησαν σε βάρος της περιουσίας τους από δόλο ή βαριά αμέλεια. Οι ανωτέρω δεν υπέχουν ευθύνη αποζημίωσης έναντι τρίτων.
2. Η ζημία καταλογίζεται στα πρόσωπα αυτά με αιτιολογημένη πράξη τριμελούς ελεγκτικής επιτροπής, που συγκροτείται στην έδρα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης με απόφαση του Γενικού Γραμματέα αυτής, και αποτελείται από:
   α. Τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ή όπου δεν υπηρετεί Επίτροπος, από έναν ανώτερο υπάλληλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.
   β. Τον Ελεγκτή Νομιμότητας της οικείας Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. μαζί με τον αναπληρωτή του που ορίζεται από τον Ελεγκτή Νομιμότητας.
   γ. Όταν αφορά δήμους ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή ιδρύματα αυτών έναν εκπρόσωπο της οικείας Περιφερειακής Ένωσης Δήμων

με τον αναπληρωτή του που ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο αυτής. Όταν αφορά περιφέρειες ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή ιδρύματα αυτών έναν εκπρόσωπο της Ένωσης Περιφερειών και τον αναπληρωτή του που ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο αυτής. Καθήκοντα γραμματέα εκτελεί υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. που ορίζεται από τον Ελεγκτή Νομιμότητας.

3. Η επιτροπή εξετάζει τις υποθέσεις ύστερα από αίτηση του δήμου ή της περιφέρειας ή του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή του ιδρύματος ή με αίτημα του οικείου Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που ενεργεί αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε δημότη, και αποφασίζει μέσα σε εύλογο διάστημα, αφού κάνει έρευνα και καλέσει τα πρόσωπα που θεωρούνται υπεύθυνα για την πρόκληση της ζημίας, προς παροχή εξηγήσεων.
4. Κατά των πράξεων της επιτροπής επιτρέπεται προσφυγή από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και από το πρόσωπο σε βάρους του οποίου έγινε ο καταλογισμός στο Διοικητικό Εφετείο, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η έδρα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μέσα σε προθεσμία 60 ημερών από την κοινοποίηση της πράξης καταλογισμού σε αυτούς. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής και η άσκησή της αναστέλλουν την εκτέλεση της πράξης της επιτροπής.
5. Κατά της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου μπορεί να ασκηθεί αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.
6. Εάν επιβληθεί καταλογισμός στο πλαίσιο δημοσιονομικού ελέγχου σε ένα από τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, αποκλείεται η αστική ευθύνη έναντι του οικείου Ο.Τ.Α. για τυχόν προκληθείσα ζημία, εφόσον πρόκειται για την ίδια ιστορική αιτία. Σε περίπτωση επιγενόμενου καταλογισμού στο πλαίσιο δημοσιονομικού ελέγχου, μετά από ανόρθωση της ζημίας από τον υπαίτιο κατά τη διαδικασία του παρόντος άρθρου, συμψηφίζεται το ήδη καταβληθέν ποσό με το καταλογιζόμενο εφόσον πρόκειται για την ίδια ιστορική αιτία.

Άρθρο 233
Πειθαρχική ευθύνη

1. Στους περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες, περιφερειακούς συμβούλους, δημάρχους, δημοτικούς συμβούλους, συμβούλους τοπικών ή δημο-

τικών κοινοτήτων και εκπροσώπους τοπικών κοινοτήτων, επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές της αργίας έως έξι μηνών και της έκπτωσης.

2. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας μπορεί να επιβάλλει τις πειθαρχικές ποινές της προηγούμενης παραγράφου στους αιρετούς που αναφέρονται σε αυτή:
   α. αν έχουν διαπράξει σοβαρή παράβαση των καθηκόντων τους ή υπέρβαση της αρμοδιότητάς τους από δόλο ή βαριά αμέλεια,
   β. αν έχουν διαπράξει παραβάσεις των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί σύμφωνα με ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις.
3. Οι πειθαρχικές ποινές της παραγράφου 1 επιβάλλονται μετά προηγούμενη τήρηση της διαδικασίας του επόμενου άρθρου.
4. Τα πειθαρχικά παραπτώματα της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου υπόκεινται σε πενταετή παραγραφή, η οποία αρχίζει από την ημέρα που διαπράχθηκαν.

Άρθρο 234
Πειθαρχική διαδικασία

1. Οι πειθαρχικές ποινές της αργίας και της έκπτωσης επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση του Ελεγκτή Νομιμότητας, αφού προηγηθεί απολογία του εγκαλουμένου ή περάσει η προθεσμία που έχει τάξει ο Ελεγκτής Νομιμότητας με γραπτή κλήση στον εγκαλούμενο, χωρίς αυτός να έχει απολογηθεί. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δέκα ημέρες.
2. Για την επιβολή των πειθαρχικών ποινών της αργίας και τη διάρκειά της, καθώς και της έκπτωσης απαιτείται σύμφωνη γνώμη πειθαρχικού συμβουλίου, το οποίο αποτελείται: α) από τον πρόεδρο του Εφετείου της έδρας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. ή το νόμιμο αναπληρωτή του, ως πρόεδρο, β) δύο εφέτες με τους αναπληρωτές τους, γ) έναν Προϊστάμενο Διεύθυνσης της οικείας Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. με τον αναπληρωτή του και δ) έναν αιρετό εκπρόσωπο της οικείας Περιφερειακής Ένωσης Δήμων, όταν ελέγχεται πειθαρχικά αιρετός δήμων, ή της Ένωσης Περιφερειών, όταν ελέγχεται πειθαρχικά αιρετός περιφέρειας, ως μέλη. Γραμματέας του συμβουλίου και αναπληρωτής του ορίζεται υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α..
3. Ο εγκαλούμενος μπορεί να εμφανίζεται αυτοπροσώπως, καθώς και με πληρεξούσιο δικηγόρο ή να εκπροσωπείται από πληρεξούσιο δικηγόρο

στο συμβούλιο και να υπερασπίζεται τον εαυτό του. Το συμβούλιο συνεδριάζει σε δημόσια συνεδρίαση για την οποία συντάσσονται πρακτικά, μπορεί να εξετάζει μάρτυρες και να εκτιμά οποιοδήποτε πρόσφορο αποδεικτικό μέσο. Η σύμφωνη γνώμη παρέχεται ύστερα από μυστική διάσκεψη, δύο (2) μήνες το αργότερο, αφότου το συμβούλιο έλαβε το σχετικό παραπεμπτικό έγγραφο του Ελεγκτή Νομιμότητας. Η ποινή πρέπει να είναι ανάλογη με τη βαρύτητα του παραπτώματος, στο οποίο έχει υποπέσει ο εγκαλούμενος.

4. α. Τα δικαστικά μέλη του συμβουλίου της παραγράφου 2 ορίζονται με απόφαση του οργάνου που διευθύνει το δικαστήριο, ύστερα από αίτημα του Ελεγκτή Νομιμότητας. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και τα αναπληρωματικά μέλη, εφόσον ο αριθμός αυτών που υπηρετούν είναι επαρκής.
   β. Ο αιρετός εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας ή ο αιρετός εκπρόσωπος της Ένωσης Περιφερειών μαζί με τους αναπληρωτές τους ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της οικείας Ένωσης.
   γ. Ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. μαζί με τον αναπληρωτή του, καθώς και ο γραμματέας, ορίζονται από τον Ελεγκτή Νομιμότητας.
5. Το συμβούλιο της παραγράφου 2 συγκροτείται κάθε δύο χρόνια με απόφαση του Ελεγκτή Νομιμότητας.
6. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση της απόφασης του Ελεγκτή Νομιμότητας να προσφύγει κατά αυτής στο Συμβούλιο της Επικρατείας, το οποίο κρίνει την υπόθεση και κατ' ουσίαν. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης που επιβάλλει την ποινή. Αν ασκηθεί η προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας, η επιτροπή αναστολών του δικαστηρίου, ύστερα από αίτηση του προσφεύγοντος, κρίνει για τη χορήγηση αναστολής εκτέλεσης της ποινής σταθμίζοντας και τη συνδρομή του δημόσιου συμφέροντος. Σε περίπτωση κατάθεσης αίτησης αναστολής, η ποινή που έχει επιβληθεί δεν εκτελείται μέχρι να εκδοθεί η απόφαση της επιτροπής αναστολών.

Άρθρο 235
Ιδιάζουσα δωσιδικία - Εξαίρεση από τη συνοπτική διαδικασία

1. Οι δήμαρχοι, οι περιφερειάρχες, καθώς και οι πρόεδροι των συνδέσμων υπάγονται στην ιδιάζουσα δωσιδικία των άρθρων 111 παρ. 7 και 112

παρ. 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως κάθε φορά ισχύει.

2. Για πταίσματα ή πλημμελήματα των αιρετών της προηγούμενης παραγράφου που διαπράττονται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και εξαιτίας αυτών, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 409-413 και 417-427 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως κάθε φορά ισχύει[5].

Άρθρο 236
Έκπτωση εξαιτίας καταδίκης

1. Οι περιφερειάρχες, οι αντιπεριφερειάρχες, οι δήμαρχοι, οι δημοτικοί και περιφερειακοί σύμβουλοι, οι σύμβουλοι των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων και οι εκπρόσωποι τοπικών κοινοτήτων εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αξίωμά τους:

   α. Αν στερηθούν τη διαχείριση της περιουσίας τους με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.

   β. Αν στερηθούν τα πολιτικά τους δικαιώματα με αμετάκλητη δικαστική απόφαση.

   γ. Αν καταδικαστούν με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, ως αυτουργοί ή συμμέτοχοι σε κακούργημα ή σε οποιαδήποτε ποινή για παραχάραξη, κιβδηλεία, πλαστογραφία, ψευδή βεβαίωση, δωροδοκία, εκβίαση, κλοπή, υπεξαίρεση, απιστία, απάτη, καταπίεση, αιμομιξία, μαστροπεία, σωματεμπορία, παράνομη διακίνηση αλλοδαπών, παράβαση της νομοθεσίας για την καταπολέμηση των ναρκωτικών, τη λαθρεμπορία. Το ίδιο ισχύει και για την αμετάκλητη καταδίκη για παράβαση καθήκοντος, εφόσον κατά τη διάπραξη του αδικήματος αυτού προξενείται οικονομική βλάβη στο δήμο, στην περιφέρεια ή στα νομικά τους πρόσωπα. Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Ελεγκτή Νομιμότητας. [6]

2. α. Όταν γίνεται παραπομπή για κακούργημα με αμετάκλητο βούλευμα ή με απευθείας κλήση, κατά της οποίας έχει εξαντληθεί το δικαίωμα προσφυγής, ο Ελεγκτής Νομιμότητας οφείλει να θέσει τον κατηγορούμενο σε κατάσταση αργίας, η οποία διατηρείται σε περίπτωση έκδοσης καταδικαστικής απόφασης του ποινικού δικαστηρίου. Εάν εκδοθεί αθωωτική απόφαση, η αργία αίρεται αυτοδικαίως και θεωρείται ως μηδβ.α. Εάν εκ-

---

5. Βλ. ωστόσο το άρθρο 10 του ν. 3904/2010 (ΦΕΚ 218Α) που τροποποιεί σχετικά το άρθρο 111 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.
6. Η περίπτωση γ΄ της παρ.1 αντικαταστάθηκε με την παρ.6 του άρθρου 7 του ν.4071/2012.

δοθεί καταδικαστική απόφαση του Ποινικού Δικαστηρίου, σε πρώτο βαθμό, για τα πλημμελήματα της προηγούμενης παραγράφου ή για κακουργήματα, ο Ελεγκτής Νομιμότητας οφείλει να θέσει τον καταδικασθέντα σε κατάσταση αργίας, ώσπου να εκδοθεί τελεσίδικη αθωωτική απόφαση, οπότε και αίρεται αυτοδικαίως, η αργία και το διοικητικό μέτρο θεωρείται ως ουδέποτε επιβληθέν.

Στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται αναδρομικά η αντιμισθία του αποκατασταθέντος από του χρόνου εκδόσεως της διαπιστωτικής σε βάρος του πράξης.[7]

β. Για τους δημάρχους και τους περιφερειάρχες, ως καταδικαστική απόφαση, σε πρώτο βαθμό θεωρείται αυτή που εκδίδεται από το Τριμελές Ποινικό Εφετείο, σύμφωνα με το άρθρο 111 παράγραφος 7 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται αναδρομικά η αντιμισθία του αποκατασταθέντος από του χρόνου εκδόσεως της διαπιστωτικής σε βάρος του πράξης.[8]

Άρθρο 237
Παύση

1. Περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες, δήμαρχοι, δημοτικοί και περιφερειακοί σύμβουλοι, σύμβουλοι δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων και εκπρόσωποι τοπικών κοινοτήτων επιτρέπεται να παυθούν για σοβαρούς λόγους δημόσιου συμφέροντος, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ύστερα από ειδικά αιτιολογημένη έκθεση του οικείου Ελεγκτή Νομιμότητας και σύμφωνη γνώμη πειθαρχικού συμβουλίου, το οποίο αποτελείται: α) από έναν πρόεδρο εφετών Αθηνών, ως πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του β) δύο εφέτες, που έχουν τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στο βαθμό αυτόν και υπηρετούν στο Εφετείο Αθηνών, με τους αναπληρωτές τους, γ) έναν προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, και δ) τον πρόεδρο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, προκειμένου για τους αιρετούς των δήμων, ή τον πρόεδρο της Ένωσης Περιφερειών, προκειμένου για τους αιρετούς των περιφερειών.

7. Το εδάφιο προστέθηκε με την παρ.7 του άρθρου 7 του ν.4071/2012.
8. Το εδάφιο προστέθηκε με την παρ.7 του άρθρου 7 του ν.4071/2012.

Τα δικαστικά μέλη του συμβουλίου, τακτικά και αναπληρωματικά, ορίζονται από το όργανο που διευθύνει το Εφετείο Αθηνών. Ο ανωτέρω προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης ορίζεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Οι αναπληρωτές του προέδρου της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας και του προέδρου της Ένωσης Περιφερειών ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο αυτών. Το πειθαρχικό συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

2. Για τον ίδιο λόγο και με την ίδια διαδικασία, μπορεί να διαλυθεί ένα δημοτικό ή περιφερειακό συμβούλιο. Η διάλυση αυτή συνεπιφέρει και τη διάλυση των συμβουλίων των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων. Στην περίπτωση αυτή γίνεται νέα εκλογή σύμφωνα με τα άρθρα 56 και 158 του παρόντος.
3. Κατά της απόφασης της παραγράφου 1 που διατάσσει την παύση, ο παυθείς μπορεί να ασκήσει προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας εντός προθεσμίας δεκαπέντε ημερών από την κοινοποίησή της σε αυτόν.
4. α. Καθήκοντα γραμματέα του συμβουλίου της παραγράφου 1 εκτελεί υπάλληλος της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Κλάδου ΠΕ Διοικητικού, βαθμού Α΄, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τον Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

   β. Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 3 και 5 του άρθρου 234 του παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 238
Έλεγχος νομιμότητας πράξεων Ο.Τ.Α. - Αστική και πειθαρχική ευθύνη αιρετών μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α.

1. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. ο έλεγχος νομιμότητας των πράξεων κατά τα άρθρα 225, 226 και 227 του παρόντος ασκείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τις ειδικές επιτροπές του άρθρου 152 του Κ.Δ.Κ, οι οποίες βρίσκονται στις έδρες των περιφερειών που ανήκουν στην ανωτέρω Αποκεντρωμένη Διοίκηση, καθώς και τις επιτροπές ελέγχου των πράξεων του άρθρου 68 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκη-

σης (π.δ. 30/1996), που βρίσκονται στην έδρα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Οι επιτροπές αυτές συγκροτούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.
Στην κατά το άρθρο 232 παράγραφος 2 ελεγκτική επιτροπή του παρόντος μετέχει, αντί του Ελεγκτή Νομιμότητας, προϊστάμενος Διεύθυνσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τον οικείο Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης.
Τις αρμοδιότητες του Ελεγκτή Νομιμότητας που προβλέπονται στα άρθρα 233, 234, 236 και 237 του παρόντος ασκεί ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Όπου στις διατάξεις αυτές προβλέπεται η συμμετοχή υπαλλήλου της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. ορίζεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, υπάλληλος της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

2. Η έναρξη λειτουργίας κάθε Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
3. Οι πράξεις των δήμων, των περιφερειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών, των επιχειρήσεών τους, των συνδέσμων, καθώς και τυχόν προσφυγές που εκκρεμούν προς έλεγχο νομιμότητας, κατά το χρόνο έναρξης λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. ενώπιον του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης και των ως άνω Επιτροπών, διαβιβάζονται στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. και οι σχετικές προθεσμίες αρχίζουν από την περιέλευσή τους στην εν λόγω Υπηρεσία.
4. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 3 του άρθρου 227 του παρόντος.

Άρθρο 239
Μετάταξη του υπηρετούντος σε κρατικές περιφέρειες και λοιπές υπηρεσίες προσωπικού στις Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας Ο.Τ.Α.

1. Το μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό κατηγοριών, κλάδων και ειδικοτήτων ΠΕ Διοικητικού με πτυχίο Νομικού Τμήματος, ΠΕ Οικονομικού και ΠΕ Μηχανικών διαφόρων κλάδων των υπηρεσιών των κρατικών περιφερειών, των οποίων αρμοδιότητες δεν απονέμονται στις περιφέρειες της οικείας χωρικής αρμοδιότητας, είτε για το σύνολο συγκεκριμένου τομέα είτε μεμονωμένως, μπορεί

με αίτησή του να ζητήσει τη μετάταξή του στην οικεία Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α.. Η αίτηση υποβάλλεται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση σχετικής πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η μετάταξη του προσωπικού αυτού γίνεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου του άρθρου 219 του παρόντος, με βάση τα ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η οποία εκδίδεται μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη λήξη της προθεσμίας για την υποβολή των αιτήσεων. Η απόφαση αυτή, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τίθεται σε ισχύ από 1.1.2011. Οι μετατασσόμενοι καταλαμβάνουν προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας.

Σε περίπτωση που η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. δεν αρχίσει να λειτουργεί από 1.1.2011 οι ανωτέρω υπάλληλοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους, για το διάστημα που μεσολαβεί στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση που έχει την ίδια έδρα με την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. στην οποία έχουν μεταταχθεί καταλαμβάνοντας προσωρινές θέσεις.

2. Μόνιμοι υπάλληλοι δημόσιων υπηρεσιών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού ΠΕ Διοικητικού με πτυχίο Νομικού Τμήματος, ΠΕ Οικονομικού και ΠΕ Μηχανικών διαφόρων κλάδων που διαθέτουν είτε μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών είτε προϋπηρεσία σε θέσεις με αντικείμενο συναφές με αυτό της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., μπορούν με αίτησή τους να ζητήσουν τη μετάταξή τους σε Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α..

   Επίσης μπορεί να ζητήσουν τη μετάταξή τους στην εν λόγω Υπηρεσία δημόσιοι υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και της Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης και είναι κάτοχοι πτυχίου νομικού τμήματος Α.Ε.Ι. ή οικονομικών επιστημών, πολιτικών επιστημών ή δημόσιας διοίκησης ή πολυτεχνικών σχολών.

   Για την υποβολή αιτήσεων από τους αποφοίτους της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και της Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν ισχύουν οι περιορισμοί της παραγράφου 5 του άρθρου 71 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α΄) που προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 19 του ν. 3801/ 2009 (ΦΕΚ 163 Α΄).

   Η αίτηση υποβάλλεται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτε-

ρικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση της σχετικής πρόσκλησης για την υποβολή αιτήσεων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως συνοδευόμενη από τα στοιχεία εκείνα που αποδεικνύουν τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων.
Με την αίτηση ο υποψήφιος μπορεί να εκδηλώσει προτίμηση για την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. στην οποία θέλει να υπηρετήσει.
Η μετάταξη του προσωπικού αυτού γίνεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, η οποία εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας για την υποβολή των αιτήσεων ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου του άρθρου 219 του παρόντος.
Η επιλογή γίνεται με βάση τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων προς μετάταξη. Με τις σχετικές κοινές υπουργικές αποφάσεις, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζεται ο χρόνος μετάταξης των υπαλλήλων, καθώς και η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. στην οποία τοποθετούνται με βάση τις υπηρεσιακές ανάγκες αφού συνεκτιμηθεί η προτίμηση των υπαλλήλων.
Οι μετατασσόμενοι καταλαμβάνουν προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας. Δεν επιτρέπεται να μεταταγούν περισσότεροι από οκτώ (8) υπάλληλοι από κάθε φορέα.
Ειδικά για τους δήμους δεν επιτρέπεται να μεταταγούν περισσότεροι από δύο (2) υπάλληλοι από κάθε δήμο, για δε τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις δεν επιτρέπεται να μεταταγούν περισσότεροι από τέσσερις (4) υπάλληλοι από κάθε νομαρχιακή αυτοδιοίκηση.
Σε περίπτωση που η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. δεν αρχίσει να λειτουργεί από 1.1.2011, οι υπάλληλοι που προέρχονται από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού, παρέχουν τις υπηρεσίες τους, για το διάστημα που μεσολαβεί, στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση που έχει την ίδια έδρα με την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. στην οποία έχουν μεταταχθεί, καταλαμβάνοντας προσωρινές θέσεις.
Κατά την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού δεν ισχύουν οι περιορισμοί των δύο προηγουμένων εδαφίων. [9]

9 Το εδάφιο αυτό προστέθηκε με την παρ.3α του άρθρου 18 του ν.4071/2012.

3. Με την ανωτέρω διαδικασία μπορούν να ζητήσουν τη μετάταξή τους στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. υπάλληλοι ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων και ΥΕ Γενικών Καθηκόντων δημόσιων υπηρεσιών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού. Η επιλογή των μετατασσομένων γίνεται με βάση τα στοιχεία του μητρώου τους. Δεν επιτρέπεται να μεταταγούν περισσότεροι από τέσσερις (4) υπάλληλοι από κάθε φορέα.
   Κατά την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού, δεν ισχύει ο περιορισμός του προηγούμενου εδαφίου.[10]
4. Οι υπάλληλοι του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης που διαθέτουν τα προσόντα των παραγράφων 2 και 3 μπορούν, εντός της προθεσμίας και με τη διαδικασία που ορίζεται στην παράγραφο 2, να υποβάλλουν αίτηση για να μετατεθούν στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α.. Δεν επιτρέπεται να μετατεθούν περισσότεροι από τριάντα (30) υπάλληλοι.
   Κατά την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού, δεν ισχύει ο περιορισμός του προηγούμενου εδαφίου. [11]
5. Οι θέσεις του προσωπικού των προηγούμενων παραγράφων περιλαμβάνονται στις προβλέψεις του π.δ. 49/1988 «Οργανισμός του Υπουργείου Εσωτερικών» (ΦΕΚ 18 Α΄), όπως ισχύει. Στις θέσεις αυτές κατατάσσεται το προσωπικό των προηγούμενων παραγράφων με απόφαση του αρμόδιου οργάνου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
6. α. Το προσωπικό που μετατάσσεται από τις κρατικές περιφέρειες και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού λογίζεται από 1.1.2011 ως προσωπικό του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και διέπεται ως προς το υπηρεσιακό του καθεστώς από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθώς και εκείνες του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007).
   β. Το προσωπικό που μετατάσσεται από τις λοιπές υπηρεσίες λογίζεται ως προσωπικό του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. και διέπεται επίσης από το καθεστώς του προηγούμενου εδαφίου.
7. Τυχόν επιπλέον τακτικές αποδοχές διατηρούνται ως προσωπική διαφορά,

10 Το εδάφιο αυτό προστέθηκε με την παρ.3β του άρθρου 18 του ν.4071/2012.
11 Το εδάφιο αυτό προστέθηκε με τηνπαρ.3β του άρθρου 18 του ν.4071/2012.

η οποία μειώνεται με οποιαδήποτε αύξηση των αποδοχών ή απολαβών μέχρι την πλήρη εξίσωσή τους με τις αποδοχές της νέας θέσης.

Άρθρο 240
Τοποθέτηση αποφοίτων Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης σε Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας Ο.Τ.Α.

1. Οι απόφοιτοι της 20ής εκπαιδευτικής σειράς της ΕΣΔΔ και της 3ης εκπαιδευτικής σειράς της ΕΣΤΑ που διαθέτουν πτυχίο νομικού τμήματος ή τμήματος πολιτικών επιστημών ή δημόσιας διοίκησης ή πτυχίο οικονομικών επιστημών ή πολυτεχνικών σχολών μπορούν με αίτηση τους να μετατάσσονται σε κενές οργανικές θέσεις στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α.. Οι θέσεις που καλύπτονται με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν μπορούν να υπερβούν το 20% των οργανικών θέσεων του κλάδου στον οποίο θα μεταταγούν.
   Η μετάταξη τους γίνεται, με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του οικείου Υπουργού, χωρίς γνώμη υπηρεσιακών συμβουλίων, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 71 του ν. 3528/2007 όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 3801/2009 (ΦΕΚ 163 Α') ύστερα από πρόσκληση της Υπηρεσίας με αίτηση τους, η οποία υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός από την έκδοση της πρόσκλησης που προβλέπεται στο άρθρο 222 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α').
2. Στην περίπτωση που υποβληθούν περισσότερες αιτήσεις σε σχέση με τις θέσεις που διατίθενται, η επιλογή τους θα γίνει με βάση ενιαίο πίνακα, στον οποίο περιλαμβάνονται οι απόφοιτοι και των δύο Σχολών, με φθίνουσα σειρά βαθμολογίας[12].

12. Αντικ. του άρθρου 240 με την παρ. 10ιη του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

ΜΕΡΟΣ Ζ΄
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Άρθρο 241
Οργανισμός

1. Τα οικεία περιφερειακά συμβούλια καταρτίζουν τον εσωτερικό οργανισμό οργάνωσης και λειτουργίας των περιφερειών.
   Στον Οργανισμό καθορίζονται:
   α) οι υπηρεσιακές τους μονάδες,
   β) η διάρθρωση των υπηρεσιακών μονάδων (Γενικές Διευθύνσεις, Διευθύνσεις, Αυτοτελείς Διευθύνσεις, αυτοτελή Τμήματα, Τμήματα, αυτοτελή Γραφεία και Γραφεία)[1],
   γ) ο τίτλος, οι αρμοδιότητες και η έδρα κάθε μονάδας,
   δ) Οι οργανικές θέσεις κατά κατηγορίες, κλάδους, ειδικότητες και βαθμούς, του μόνιμου προσωπικού, [2]
   ε) οι θέσεις του ειδικού επιστημονικού και του τεχνικού ή βοηθητικού προσωπικού, που μπορεί να προσλαμβάνεται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου,
   στ) οι κατηγορίες και οι κλάδοι του προσωπικού, των οποίων οι υπάλληλοι κρίνονται για την κατάληψη θέσεων προϊσταμένων, ανάλογα με την ειδικότητα του κλάδου και το αντικείμενο των συγκεκριμένων οργανικών μονάδων και
   ζ) η λειτουργία τους.
2. Οι διατάξεις του π.δ. 50/2001 «Καθορισμός των προσόντων διορισμού σε θέσεις των δημοσίων υπηρεσιών και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου» (ΦΕΚ 39 Α΄), όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά, εφαρμόζονται και στο προσωπικό των περιφερειών.
3. α. Οι θέσεις προσωπικού των κατηγοριών Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ), Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ) και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ) κατατάσσονται σε πέντε συνολικά βαθμούς ως εξής:

---

1. Το στοιχείο β τροποποιήθηκε με την παρ. 10ιθ του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.
2 Η περίπτωση δ΄ αντικαταστάθηκε με την παρ.13 του άρθρου 12 του ν.4071/2012.

Βαθμός Α΄,
Βαθμός Β΄,
Βαθμός Γ΄,
Βαθμός Δ΄ και
Βαθμός Ε΄.

Οι θέσεις των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ κατατάσσονται στους βαθμούς Δ΄, Γ΄, Β΄ και Α΄, από τους οποίους κατώτερος είναι ο Δ΄ και ανώτερος ο Α΄ .

Οι θέσεις της κατηγορίας ΥΕ κατατάσσονται στους βαθμούς Ε΄, Δ΄, Γ΄ και Β΄ από τους οποίους κατώτερος είναι ο Ε΄ και ανώτερος ο Β΄.

Εισαγωγικός βαθμός των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ είναι ο βαθμός Δ' και της κατηγορίας ΥΕ ο βαθμός Ε΄.

Για τους κατόχους διδακτορικού διπλώματος, συναφούς με τα αντικείμενα στα οποία είναι δυνατόν, κατά τις οικείες οργανικές διατάξεις, να απασχοληθούν, εισαγωγικός βαθμός είναι ο Γ΄.

β) Για τους αποφοίτους της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.), της Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Τ.Α.) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.), εισαγωγικός βαθμός είναι ο Β΄. Ο χρόνος φοίτησης στην Ε.Σ.Δ.Δ. και την Ε.Σ.Τ.Α. υπολογίζεται ως πλεονάζων στο Β΄ βαθμό. Για τους αριστούχους προσμετράται ένα επιπλέον έτος στον ίδιο βαθμό.

Στις περιπτώσεις που ισχύουν αθροιστικά οι ιδιότητες του αποφοίτου της Ε.Σ.Δ.Δ. ή Ε.Σ.Τ.Α. και του κατόχου μεταπτυχιακού τίτλου ή διδακτορικού διπλώματος, εφαρμόζεται η ευνοϊκότερη ρύθμιση.

Οι θέσεις όλων των βαθμών των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ και ΥΕ είναι σε κάθε κατηγορία, οργανικά, ενιαίες.

γ) Θέσεις κλάδων ή ειδικοτήτων ΠΕ ή ΤΕ καλύπτονται, επίσης και από κατόχους πτυχίων ή τίτλων τριτοβάθμιας ή μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που έχουν αποκτηθεί σε χώρες μέλη της Ε.Ε., στους οποίους έχει χορηγηθεί, είτε πράξη αναγνώρισης επαγγελματικής ισοτιμίας από το Συμβούλιο Ισοτιμιών του π.δ. 165/2000 (ΦΕΚ 149 Α΄), είτε απόφαση αναγνώρισης επαγγελματικής εκπαίδευσης, από την αρμόδια αρχή του π.δ. 231/1998 (ΦΕΚ 178 Α΄), όπως αυτά ισχύουν κάθε φορά.

Οι κάτοχοι των παραπάνω τίτλων κατατάσσονται σε κατηγορία εκπαίδευσης, όπως αυτή προσδιορίζεται, κάθε φορά, από τη σχετική πράξη αναγνώρισης επαγγελματικής ισοτιμίας ή επαγγελματικής εκπαίδευσης.

4. Ο Οργανισμός ψηφίζεται από το περιφερειακό συμβούλιο, ύστερα από γνώμη της πιο αντιπροσωπευτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης των εργαζομένων και η σχετική απόφαση αφού εγκριθεί από τον Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
   Το περιφερειακό συμβούλιο ψηφίζει τον Οργανισμό με βάση πλήρη μελέτη οργάνωσης των υπηρεσιών, για την κατάρτιση της οποίας λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, οι ασκούμενες αρμοδιότητες, οι διαθέσιμοι πόροι, η έκταση, ο πληθυσμός και οι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες της περιφέρειας.
5. Για την τροποποίηση του Οργανισμού ακολουθείται η διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου και παρέχεται η ίδια έγκριση.
6. Δεν επιτρέπεται τροποποίηση του Οργανισμού κατά το τελευταίο εξάμηνο της θητείας των αιρετών οργάνων της περιφέρειας.
7. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος νόμου με προεδρικό διάταγμα το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών καταρτίζεται πρότυπος εσωτερικός οργανισμός Οργάνωσης και Λειτουργίας των περιφερειών.
   Ο ανωτέρω οργανισμός δεν επιτρέπεται να τροποποιηθεί πριν παρέλθει έτος από την εγκατάσταση των αιρετών οργάνων των περιφερειών. Κατ΄ εξαίρεση επιτρέπεται τροποποίησή του, εντός του ανωτέρω έτους, εφόσον τούτο κριθεί αναγκαίο από το περιφερειακό συμβούλιο, με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του.

Άρθρο 242
Εκτελεστικός Γραμματέας

1. Σε κάθε περιφέρεια συνιστάται μία θέση μετακλητού Εκτελεστικού Γραμματέα.
2. Ο Εκτελεστικός Γραμματέας διορίζεται και απολύεται με απόφαση του περιφερειάρχη που δημοσιεύεται σε περίληψη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, παύει, δε, να ασκεί τα καθήκοντά του, όταν ο περιφερειάρχης που τον προσέλαβε απολέσει την ιδιότητά του για οποιονδήποτε λόγο.
3. α. Ο διορισμός του γίνεται κατόπιν επιλογής, στο πλαίσιο σχετικής δημόσιας προκήρυξης. Ο Εκτελεστικός Γραμματέας πρέπει να κατέχει πτυχίο Πανεπιστημίου ή Τ.Ε.Ι. και να διαθέτει αξιόλογη διοικητική εμπειρία.

β. Είναι επιτρεπτός, εφόσον συντρέχουν τα ανωτέρω προσόντα, ο διορισμός υπαλλήλων και λειτουργών του δημόσιου τομέα, όπως αυτός εκάστοτε ισχύει, ανεξάρτητα από τη σχέση με την οποία υπηρετούν. Επίσης στις θέσεις αυτές επιτρέπεται και ο διορισμός υπαλλήλων των περιφερειών. Εξαιρούνται οι υπάλληλοι οι οποίοι υπηρετούν στην ίδια περιφέρεια. Ο χρόνος υπηρεσίας τους που διανύεται στις θέσεις αυτές λογίζεται, για όλες τις συνέπειες, ως πραγματική υπηρεσία στην οργανική τους θέση. Σε περίπτωση αποχώρησής τους από την παραπάνω θέση επανέρχονται αυτοδικαίως στη θέση που κατείχαν πριν από το διορισμό τους. Αν η θέση αυτή δεν είναι κενή, θεωρούνται ότι κατέχουν ομοιόβαθμη προσωρινή θέση, που συνιστάται αυτοδικαίως και καταργείται, επίσης, αυτοδικαίως, όταν αποχωρήσουν από την υπηρεσία.

4. Οι αποδοχές του Εκτελεστικού Γραμματέα είναι ίσες με τα δύο τρίτα (2/3) της αντιμισθίας του περιφερειάρχη. Τα πρόσωπα της περίπτωσης β΄ της προηγούμενης παραγράφου δεν λαμβάνουν τις αποδοχές της οργανικής τους θέσης.
5. Ο περιφερειάρχης μπορεί με απόφασή του να αναθέτει στον Εκτελεστικό Γραμματέα την υπογραφή με εντολή του εγγράφων και πιστοποιητικών, πλην χρηματικών ενταλμάτων.
6. Ο Εκτελεστικός Γραμματέας της περιφέρειας έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
   α. Υπογράφει τις αποφάσεις χορήγησης αδειών με ή χωρίς αποδοχές και μετακίνησης εκτός έδρας στο εσωτερικό και εξωτερικό των υπαλλήλων της περιφέρειας.
   β. Παρέχει οδηγίες, δίνει κατευθύνσεις και, γενικότερα, συντονίζει τις υπηρεσίες της περιφέρειας κατά την άσκηση του έργου τους.
   γ. Προβαίνει στη μελέτη και εισήγηση μέτρων για τη βελτίωση και προαγωγή των λειτουργιών της περιφέρειας.
   δ. Μεριμνά για την επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των θεμάτων που είναι προς συζήτηση ενώπιον του περιφερειακού συμβουλίου ή των οικείων Επιτροπών σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη.
   ε. Παρακολουθεί τη διαδικασία εφαρμογής των αποφάσεων του περιφερειακού συμβουλίου και των οικείων επιτροπών από τις αρμόδιες υπηρεσίες της περιφέρειας.
   στ. Μεριμνά για την έγκαιρη ετοιμασία των περιοδικών απολογισμών δράσης της περιφέρειας, σύμφωνα προς τα αντίστοιχα προγράμματα ή τις συγκεκριμένες αποφάσεις και ενημερώνει σχετικά το περιφερειακό

συμβούλιο και τις οικείες επιτροπές.

ζ. Μεριμνά για τη συνεχή βελτίωση της αποτελεσματικής δράσης των υπηρεσιών της περιφέρειας, την προσαρμογή της λειτουργίας τους στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και τη βελτίωση της απόδοσης του στελεχικού δυναμικού και των τεχνικών μέσων της περιφέρειας.

η. Οργανώνει κάθε νέα υπηρεσία που δημιουργείται στην περιφέρεια.

7. Ο περιφερειάρχης μπορεί, με απόφασή του, και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του παρόντος, να μεταβιβάζει την άσκηση και άλλων αρμοδιοτήτων στον Εκτελεστικό Γραμματέα.

8. Ο Εκτελεστικός Γραμματέας μπορεί να παρέχει εξουσιοδότηση υπογραφής, με εντολή του, σε προϊσταμένους υπηρεσιών της περιφέρειας για την έκδοση των αποφάσεων της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 6[3].

Άρθρο 243
Ειδικοί σύμβουλοι και συνεργάτες

1. Στις περιφέρειες συνιστώνται τέσσερις (4) θέσεις ειδικών συμβούλων ή επιστημονικών ή ειδικών συνεργατών για την κάλυψη των αναγκών του περιφερειάρχη και μία (1) για κάθε αντιπεριφερειάρχη.

   Οι θέσεις του προηγούμενου εδαφίου είναι ενιαίες.

   Οι ανωτέρω πρέπει να κατέχουν πτυχίο ή δίπλωμα Πανεπιστημίου ή Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο ή δίπλωμα της αλλοδαπής προσλαμβάνονται, δε, με ειδική σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου από τους περιφερειάρχες και αντιπεριφερειάρχες και υπόκεινται, απευθείας, στην ιεραρχική εξάρτηση τούτων. Διέπονται αποκλειστικά από τις διατάξεις των παραγράφων 5 έως και 13 του άρθρου 67 του ν. 1416/1984 (ΦΕΚ 18 Α΄), όπως ισχύει[4].

---

3. Η παρ. 8 προστέθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 45 του ν. 3979/2011.
4. Η παρ. 11 του άρθρου 45 του ν. 3979/2011 ορίζει ότι: «Η πλήρωση μίας θέσης, εκ των θέσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 163 του ν. 3584/2007 και της παραγράφου 1 του άρθρου 243 του ν. 3852/2010, μπορεί να γίνει ή με πρώην δήμαρχο ή με απόφοιτο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ειδίκευση σε επαγγελματικό τομέα αρμοδιοτήτων των Ο.Τ.Α., που αποδεικνύεται σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης γ΄ της παρ. 3 του άρθρου 163 του ν. 3584/2007. Στις περιπτώσεις αυτές η θέση που πληρούται αποτελεί θέση συνεργάτη δημάρχου ή περιφερειάρχη. Λοιπές διατάξεις που αφορούν τους ειδικούς συνεργάτες εφαρμόζονται και για το συνεργάτη δημάρχου ή περιφερειάρχη. Συμβάσεις εργασίας που συνήφθησαν με πρόσωπα κατά τις ανωτέρω διατάξεις, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, θεωρούνται νόμιμες».

2. Το έργο των ειδικών συμβούλων, των ειδικών συνεργατών και επιστημονικών συνεργατών δεν είναι ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του δικηγόρου, αναστέλλει όμως την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος.
   Για όσους έχουν την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία, η άσκηση του ελευθέριου επαγγέλματος είναι ασυμβίβαστη με την άσκηση καθηκόντων του ειδικού συμβούλου, του ειδικού συνεργάτη και επιστημονικού συνεργάτη.
   Μια εκ των θέσεων της παραγράφου 1 μπορεί να πληρούται με θέση μετακλητού ιδιαίτερου γραμματέα περιφερειάρχη, ο οποίος διορίζεται και απολύεται με απόφαση του περιφερειάρχη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
   Ο ιδιαίτερος γραμματέας παύει να ασκεί τα καθήκοντά του και απολύεται αυτοδικαίως αμέσως μόλις ο περιφερειάρχης αποβάλλει την ιδιότητά του για οποιονδήποτε λόγο.
   Στον ιδιαίτερο γραμματέα καταβάλλονται αποδοχές ειδικού συνεργάτη[5].
3. Σε κάθε περιφέρεια συνιστώνται δύο θέσεις δημοσιογράφων, με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, που διαρκεί όσο και η θητεία του περιφερειάρχη. Για την πρόσληψη δεν τηρείται η διαδικασία έγκρισης της τριμελούς εξ Υπουργών Επιτροπής της ΠΥΣ 33/2006 (ΦΕΚ 280 Α΄), όπως ισχύει. Με τη λήξη της θητείας του περιφερειάρχη, η σύμβαση λύεται αυτοδικαίως και αζημίως για την οικεία περιφέρεια.
4. Σε κάθε περιφέρεια συνιστάται μία θέση Διευθυντή Γραφείου Περιφερειάρχη. Η θέση καλύπτεται ή με ειδικό σύμβουλο ή με επιστημονικό ή με ειδικό συνεργάτη περιφερειάρχη ή με προσωπικό της οικείας περιφέρειας ή με το προσωπικό που αποσπάται στο Γραφείο Περιφερειάρχη, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 11α του άρθρου 247. Οι αποσπώμενοι λαμβάνουν το βασικό μισθό και τα επιδόματα της οργανικής τους θέσης, που δεν συνδέονται με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων τους[6].

Άρθρο 244
Πρόσληψη προσωπικού – Διαδικασία πρόσληψης

1. Η πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων του μόνιμου προσωπικού, του ειδικού επιστημονικού προσωπικού και του τεχνικού ή βοηθητικού προ-

5. Τα τρία τελευταία εδάφια προστέθηκαν με την παρ. 3α του άρθρου 9 του ν. 4018/2011.
6. Η παρ. 4 προστέθηκε με την παρ. 3β του άρθρου 9 του 4018/2011.

σωπικού, αποφασίζεται από το περιφερειακό συμβούλιο.
Καμία πρόσληψη δεν ενεργείται χωρίς την ανωτέρω απόφαση, η οποία πρέπει να συνοδεύεται από βεβαίωση της οικείας Υπηρεσίας Δημοσιονομικού Ελέγχου (Υ.Δ.Ε.), ότι έχει εξασφαλισθεί η αναγκαία πίστωση για την κάλυψη των απαιτούμενων δαπανών.

2. α) Η πλήρωση των κενών ή κενούμενων οργανικών θέσεων τακτικού προσωπικού όλων των κατηγοριών, κλάδων και ειδικοτήτων των Περιφερειών διενεργείται με τη διαδικασία και τα κριτήρια του άρθρου 18 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α΄), όπως έχει τροποποιηθεί με το ν. 3812/2009 (ΦΕΚ 234 Α΄) και όπως εκάστοτε ισχύει, εφόσον προηγηθεί έγκριση σύμφωνα με την ΠΥΣ 33/2006 (ΦΕΚ 280 Α΄), όπως αυτή ισχύει.
Η πλήρωση των κενών ή κενούμενων οργανικών θέσεων είναι δυνατόν να γίνει και κατ' εφαρμογή του άρθρου 15 του ν. 2190/1994, όπως εκάστοτε ισχύει.
β) Η απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου, για την πρόσληψη, περιλαμβάνει τις οργανικές θέσεις, για τις οποίες προορίζεται το προσωπικό, τον αριθμό των προκηρυσσόμενων θέσεων κατά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα και τα απαιτούμενα προσόντα.

3. α) Ο διορισμός ή η πρόσληψη του πάσης φύσεως προσωπικού ενεργείται με απόφαση του περιφερειάρχη. Η απόφαση διορισμού του τακτικού προσωπικού δημοσιεύεται, σε περίληψη, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ανακοινώνεται στον ενδιαφερόμενο.
β) Η δοκιμαστική υπηρεσία και η μονιμοποίηση διέπονται από τις αντίστοιχες ρυθμίσεις του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύει.
γ) Για τους υπαλλήλους της περιφέρειας δεν υφίσταται κώλυμα εντοπιότητος.

4. Οι μετακλητοί υπάλληλοι της κατηγορίας ειδικών θέσεων διορίζονται και απολύονται με απόφαση του περιφερειάρχη ή του αντιπεριφερειάρχη.
Παύουν να ασκούν τα καθήκοντά τους και απολύονται, αυτοδικαίως, αμέσως μόλις ο περιφερειάρχης ή ο αντιπεριφερειάρχης που τους προσέλαβε, παύσει να ασκεί, για οποιονδήποτε λόγο, τα καθήκοντά του.

5. α) Οι θέσεις των δικηγόρων με μηνιαία αντιμισθία συνιστώνται με τον Οργανισμό. Η πρόσληψη δικηγόρων γίνεται με σχέση έμμισθης εντολής, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων, όπως ισχύει κάθε φορά, με απόφαση του περιφερειάρχη.
β) Για τις αμοιβές των δικηγόρων με πάγια αντιμισθία εφαρμόζεται η διά-

ταξη του άρθρου 166 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (κυρωτικός ν. 3584/2007 – ΦΕΚ 143 Α΄).

γ) Οι απασχολούμενοι, κατά τα ανωτέρω, δικηγόροι υποχρεούνται σε παροχή υπηρεσίας στο οικείο κατάστημα της περιφέρειας για χρόνο, που ανταποκρίνεται στις εκάστοτε υπηρεσιακές συνθήκες, εφόσον δεν συντρέχει ανάγκη παράστασης, ενώπιον δικαστικών ή διοικητικών αρχών.

δ) Οι διατάξεις, που διέπουν τους υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των περιφερειών για τη χορήγηση και διάρκεια κανονικών και αναρρωτικών αδειών, εφαρμόζονται αναλόγως και για τους δικηγόρους.

ε) Για τη λύση της σχέσης έμμισθης εντολής δικηγόρου απαιτείται αιτιολογημένη απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου.

στ) Οι δήμοι και οι περιφέρειες υποχρεούνται στη νομική στήριξη των υπαλλήλων που υπηρετούν σε αυτούς, ενώπιον των δικαστηρίων ή των δικαστικών αρχών, όταν διώκονται ποινικώς για αδικήματα, που τους αποδίδονται κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους. Οι υπάλληλοι στερούνται της νομικής κάλυψης, στην περίπτωση που η άσκηση ποινικής δίωξης εναντίον τους αποτελεί συνέπεια καταγγελίας εκ μέρους της υπηρεσίας. Η εκπροσώπηση συντελείται από δικηγόρο του δήμου ή της περιφέρειας, μετά από αίτηση του υπαλλήλου προς τον οικείο δήμαρχο ή περιφερειάρχη, ύστερα από απόφαση της οικονομικής επιτροπής και θετική εισήγηση της Νομικής Υπηρεσίας.[7] Σε περίπτωση που δεν υπηρετεί δικηγόρος με πάγια έμμισθη εντολή η εκπροσώπηση γίνεται από πληρεξούσιο δικηγόρο, σύμφωνα και με τις διατάξεις των άρθρων 72 και 176 του ν.3852/2010, αντίστοιχα. Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται και για τους αιρετούς των δήμων και των περιφερειών[8,9].

---

7 Η φράση «και θετική εισήγηση της Νομικής Υπηρεσίας» προστέθηκε με την παρ.7 του άρθρου 12 του ν.4071/2012.

8. Η περίπτωση στ΄ αντικαταστάθηκε με το άρθρο 51 του ν. 3979/2011.

9. Η παρ. 8 του άρθρου 45 του ν. 3979/2011 ορίζει ότι: «Ο διορισμός των περιλαμβανομένων σε οριστικούς πίνακες διοριστέων των καταργηθεισών Ενιαίων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και Νομαρχιακών Διαμερισμάτων, καθώς και των διοριστέων κατ' εφαρμογή ειδικών διατάξεων, γίνεται από τις ιδρυόμενες, με το άρθρο 3 του ν. 3852/2010, περιφέρειες.

Άρθρο 245
Προϊστάμενοι – Τοποθετήσεις – Μετακινήσεις

1. α. Ως προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης επιλέγονται υπάλληλοι της κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Α', εφόσον:
   i. έχουν διατελέσει προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης ή
   ii. έχουν διατελέσει προϊστάμενοι Διεύθυνσης για τρία (3) τουλάχιστον έτη ή
   iii. Έχουν δέκα οκτώ (18) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας και είναι ή έχουν διατελέσει προϊστάμενοι Διεύθυνσης για ένα (1) τουλάχιστον έτος.

   Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιος για επιλογή σε θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης υπάλληλος του οποίου το διάστημα που υπολείπεται για την αυτοδίκαιη αποχώρηση από την υπηρεσία είναι μικρότερο από δύο (2) έτη κατά την πρώτη ημέρα συνεδρίασης του Ειδικού Συμβουλίου Επιλογής Προϊσταμένων (ΕΙ.Σ.Ε.Π.), με εξαίρεση τους ήδη υπηρετούντες προϊσταμένους Γενικής Διεύθυνσης, κατά τον χρόνο της πρώτης συνεδρίασης του ΕΙ.Σ.Ε.Π..

   β. Ως προϊστάμενοι Διεύθυνσης ή αντίστοιχου ή ενδιάμεσου (μεταξύ Διευθύνσεως και Τμήματος) επιπέδου οργανικών μονάδων επιλέγονται υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ με βαθμό Α΄, οι οποίοι έχουν ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου Διεύθυνσης ή Υποδιεύθυνσης ή Προϊσταμένου Τμήματος. Αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι με τις προϋποθέσεις αυτές, επιλέγονται υπάλληλοι με βαθμό Α΄.

   γ. Ως προϊστάμενοι Τμήματος και αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας επιλέγονται υπάλληλοι με βαθμό Α΄ που έχουν ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου τμήματος ή υπάλληλοι με βαθμό Α΄. Αν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν, επιλέγονται υπάλληλοι με βαθμό Β΄, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει ελάχιστο χρόνο υπηρεσίας στο βαθμό Β΄ τέσσερα (4) έτη. Αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι με τις ως άνω προϋποθέσεις για την κάλυψη των θέσεων, επιλέγονται υπάλληλοι με λιγότερο χρόνο στο βαθμό Β΄.

   δ. Τον προϊστάμενο μη αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου μη αυτοτελούς οργανικής μονάδας ορίζει, με αιτιολογία, ο προϊστάμενος της αμέσως υπερκείμενης οργανικής μονάδας από τους υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτόν και έχουν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο εδάφιο γ΄ της παραγράφου αυτής, χωρίς επιλογή από το Υπηρεσιακό Συμβούλιο.

ε. Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιος για την επιλογή προϊσταμένου οποιουδήποτε επιπέδου οργανικής μονάδας υπάλληλος στον οποίο έχει επιβληθεί τελεσίδικα οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή για παράπτωμα από αυτά που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 109 του ν. 3528/2007.

στ. Οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια επιλογής πρέπει να συντρέχουν κατά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων. Η ημερομηνία αυτή λαμβάνεται υπόψη και για τη μοριοδότηση των υποψηφίων, όπου απαιτείται. Το κώλυμα επιλογής της προηγούμενης περίπτωσης δεν πρέπει να συντρέχει, τόσο κατά το χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής της αίτησης υποψηφιότητας, όσο και κατά την ημερομηνία τοποθέτησης από το αρμόδιο όργανο.

2. Η τοποθέτηση των προϊσταμένων γίνεται με πράξη του περιφερειάρχη ή του οικείου αντιπεριφερειάρχη.
3. Η τοποθέτηση των υπαλλήλων σε οργανικές μονάδες και θέσεις γίνεται με απόφαση του περιφερειάρχη ή του αντιπεριφερειάρχη.
4. Μετακίνηση προϊσταμένου οργανικής μονάδας γίνεται μόνο σε θέση προϊσταμένου οργανικής μονάδας αντίστοιχου επιπέδου, με πράξη του αρμόδιου για την τοποθέτηση οργάνου.
5. Μετακίνηση υπαλλήλου σε θέση της ίδιας Διεύθυνσης γίνεται με απόφαση του προϊσταμένου της Διεύθυνσης, σε θέση άλλης διεύθυνσης της ίδιας Γενικής Διεύθυνσης, με απόφαση του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης, και σε θέση άλλης Γενικής Διεύθυνσης με απόφαση του περιφερειάρχη ή του οικείου αντιπεριφερειάρχη.

   Η μετακίνηση γίνεται πάντοτε σε θέση της ίδιας κατηγορίας και κλάδου και εφόσον για την κατάληψή της απαιτούνται τα ίδια τυπικά προσόντα που απαιτούνται για τη θέση από την οποία γίνεται. Μετακίνηση προϊσταμένων γίνεται σε αντίστοιχης βαθμίδας οργανική μονάδα.
6. Ειδικώς για τη μετακίνηση υπαλλήλων σε οργανικές μονάδες ή θέσεις νησιωτικών περιοχών απαιτείται γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου.

Άρθρο 246
Μετατάξεις

1. α. Επιτρέπεται η μετάταξη υπαλλήλων περιφερειών σε αντίστοιχες[10] κε-

10. Η λέξη «αντίστοιχες» διεγράφη με την παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4018/2011.

νές οργανικές θέσεις υπηρεσιών του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δήμων και Ν.Π.Δ.Δ. αυτών και αντιστρόφως.

β. Η μετάταξη γίνεται κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου και δεν είναι επιτρεπτή πριν από τη συμπλήρωση της δοκιμαστικής υπηρεσίας του υπαλλήλου. Μετάταξη σε θέση για την οποία έχει εκδοθεί προκήρυξη πλήρωσης, με διορισμό, δεν είναι δυνατή.

Ο μετατασσόμενος πρέπει να έχει τα τυπικά προσόντα της θέσης στην οποία μετατάσσεται[11,12].

2. α. Η μετάταξη διενεργείται, κατόπιν προηγουμένης σύμφωνης γνώμης των υπηρεσιακών συμβουλίων ή των συλλογικών οργάνων διοίκησης των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, τόσο του φορέα της οργανικής θέσης, όσο και του φορέα υποδοχής, με κοινή απόφαση των αρμόδιων προς διορισμό οργάνων. Ειδικώς το υπηρεσιακό συμβούλιο ή το συλλογικό όργανο διοίκησης του φορέα υποδοχής συνεκτιμά, τόσο την καταλληλότητα του υποψηφίου για την άσκηση των καθηκόντων της θέσης στην οποία ζητά να μεταταγεί, όσο και τις ανάγκες της υπηρεσίας. Η μετάταξη σε υπηρεσίες του Δημοσίου διενεργείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του οικείου Υπουργού, μετά από σύμφωνη γνώμη, τόσο του υπηρεσιακού συμβουλίου της οικείας περιφέρειας, όσο και εκείνου του φορέα υποδοχής, καθώς και γνώμη του οικείου περιφερειάρχη.

β. Σε περίπτωση υποβολής περισσότερων αιτήσεων, για την αυτή θέση, το υπηρεσιακό συμβούλιο του φορέα υποδοχής λαμβάνει υπόψη την απόδοση των υπαλλήλων, το χρόνο συνολικής υπηρεσίας στο βαθμό και τον κλάδο, καθώς και τα λοιπά στοιχεία του προσωπικού τους μητρώου.

3. Για τις μετατάξεις από κλάδο σε κλάδο της ίδιας κατηγορίας, σε κλάδο ανώτερης κατηγορίας, καθώς και σε υπηρεσίες παραμεθόριων περιοχών, εφαρμόζονται, αναλόγως, οι σχετικές διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, καθώς και του άρθρου 9 παράγραφος 22 του ν. 2266/ 1994 (ΦΕΚ 218 Α΄), όπως ισχύουν.

4. Για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου,

---

11. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1β προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4018/2011.
12. Η παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 3979/2011 ορίζει ότι: «Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 246 του ν. 3852/ 2010 (Α΄ 87) ισχύουν και για τις μετατάξεις υπαλλήλων περιφερειών σε κενές οργανικές θέσεις υπηρεσιών άλλων περιφερειών».

η μετάταξη γίνεται με μεταφορά θέσης, όταν στο φορέα στον οποίο και πραγματοποιείται δεν υφίσταται αντίστοιχη[13] οργανική θέση.

5. Η πράξη μετάταξης δημοσιεύεται σε περίληψη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως[14].

Άρθρο 247
Αποσπάσεις

1. Αποσπάσεις υπαλλήλων των περιφερειών σε δημόσιες υπηρεσίες και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου διενεργούνται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από τις σχετικές διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύουν. Η σχετική απόφαση εκδίδεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και τον αρμόδιο ή εποπτεύοντα Υπουργό.
   Επιτρέπεται η απόσπασή τους και σε δήμους της χωρικής αρμοδιότητας της περιφέρειας, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του οικείου δημάρχου και απόφασης του περιφερειάρχη[15].
2. Απόσπαση για προσωπικούς λόγους είναι δυνατή κατ' εξαίρεση και εφόσον οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιτρέπουν.
3. Η διάρκεια των ανωτέρω αποσπάσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη συνολικά. Με αίτηση του υπαλλήλου, η απόσπαση μπορεί να παρατείνεται για ένα (1) ακόμη έτος.
4. Η απόσπαση παύει αυτοδικαίως όταν λήξει το χρονικό όριο της προηγούμενης παραγράφου. Ο υπάλληλος με τη λήξη της απόσπασης επανέρχεται υποχρεωτικά στη θέση του, χωρίς άλλη διατύπωση.
5. Απαγορεύεται η απόσπαση υπαλλήλου που έχει επιλεγεί ως προϊστάμε-

---

13. Η λέξη «αντίστοιχη» διεγράφη με την παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 4018/2011.
14. Η παρ. 5 του άρθρου 45 του ν. 3979/2011 ορίζει ότι: «Με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου επιτρέπεται η μετάταξη προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού, από ειδικότητα σε άλλη ειδικότητα της ίδιας εκπαιδευτικής βαθμίδας σε κενή οργανική θέση αντίστοιχης ειδικότητας, εφόσον κατέχουν τα αντίστοιχα τυπικά προσόντα. Αν δεν υπάρχει κενή οργανική θέση, η μετάταξη γίνεται σε προσωρινή προσωποπαγή θέση με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, η οποία συνιστάται με την ανωτέρω απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου, και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».
15. Η παρ. 3 του άρθρου 45 του ν. 3979/2011 ορίζει ότι: «Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 247 του ν. 3852/ 2010 ισχύουν και για αποσπάσεις υπαλλήλων περιφερειών σε άλλες περιφέρειες».

νος οργανικής μονάδας. Σε περίπτωση που ο αποσπασμένος υπάλληλος επιλεγεί, ως προϊστάμενος οργανικής μονάδας, επέρχεται αυτοδίκαιη παύση της απόσπασης, από την τοποθέτησή του ως προϊσταμένου.

6. Η απόσπαση μπορεί να παύει οποτεδήποτε πριν από τη λήξη του χρονικού ορίου της παραγράφου 3 του παρόντος για λόγους αναγόμενους στην υπηρεσία.
7. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος, αποσπασμένος υπάλληλος που συμπλήρωσε τριετία συνεχώς ή διακεκομμένα, δεν επιτρέπεται να αποσπασθεί πριν να παρέλθει τριετία από τη λήξη της προηγούμενης απόσπασης. Για εξαιρετικούς λόγους επιτρέπεται απόσπαση ή παράτασή της μέχρι τεσσάρων (4) μηνών.
8. Απαγορεύεται η απόσπαση του υπαλλήλου πριν από τη συμπλήρωση της δοκιμαστικής του υπηρεσίας.
9. Με την απόφαση της απόσπασης καθορίζεται η υπηρεσία, η οποία επιβαρύνεται με τη μισθοδοσία του αποσπασμένου υπαλλήλου.
10. Επιτρέπεται η απόσπαση σε γραφεία βουλευτών ή Ελλήνων βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά τις ισχύουσες ειδικές διατάξεις, με την επιφύλαξη της παραγράφου 8 του άρθρου αυτού.
11. α. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του εποπτεύοντος Υπουργού και σύμφωνη γνώμη του οικείου οργάνου διοίκησης νομικού προσώπου επιτρέπεται η απόσπαση ύστερα από υποβολή σχετικού αιτήματος, στα γραφεία των περιφερειαρχών και αντιπεριφερειαρχών έως επτά (7) και τριών (3), αντιστοίχως, υπαλλήλων δημόσιων υπηρεσιών και φορέων του δημόσιου τομέα, καθώς και υπαλλήλων Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού[16].

β. Επιτρέπεται η απόσπαση υπαλλήλων ή μελών ειδικού επιστημονικού προσωπικού (άρθρο 2 του π.δ. 116/2006), από νομικά πρόσωπα και φορείς που ανήκουν στο δημόσιο τομέα, όπως εκάστοτε ισχύει, στην Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝ.Π.Ε.), με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του εποπτεύοντος Υπουργού του νομικού προσώπου ή φορέα στον οποίο ανήκει ο υπάλληλος ή το ειδικό επιστημονικό προσωπικό. [17]

β. (γ) Η διάρκεια των προηγούμενων αποσπάσεων είναι διετής με δυνα-

16. Η παρ. 11α αντικαταστάθηκε με την παρ. 2α του άρθρου 45 του ν. 3979/2011.
17. Η παρ.11β προστέθηκε με την παρ.16 του άρθρου 12 του ν.4071/2012. Οι υφιστάμενες περιπτώσεις β΄ και γ΄ πρέπει να αναριθμηθούν σε γ΄ και δ΄ λόγω της προηγούμενης προσθήκης.

τότητα ισόχρονης ανανέωσης.

γ. (δ) Στην ανωτέρω απόφαση απόσπασης καθορίζεται ο φορέας ο οποίος επιβαρύνεται με τη μισθοδοσία του αποσπώμενου[18].

Άρθρο 248
Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων

1. Σε κάθε περιφέρεια συνιστάται με απόφαση του οικείου περιφερειάρχη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων (Σ.Ε.Π.).
2. Το Σ.Ε.Π. είναι αρμόδιο για την επιλογή προϊσταμένων Διευθύνσεων ή αντίστοιχου ή ενδιάμεσου (μεταξύ Διευθύνσεως και Τμήματος) επιπέδου οργανικών μονάδων τόσο της περιφέρειας όσο και των εποπτευόμενων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.
3. Το Σ.Ε.Π. είναι πενταμελές και αποτελείται από δύο (2) προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων της οικείας περιφέρειας, από τους οποίους ο ένας (1) ορίζεται Πρόεδρος αυτού, και έναν (1) προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης άλλης δημόσιας υπηρεσίας ή Ν.Π.Δ.Δ. που λειτουργεί στην έδρα της οικείας περιφέρειας και δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των εργαζομένων με βαθμό Α΄, οι οποίοι εκλέγονται σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. ΔΙΚΠΡ/Φ.80/30/8703/19.9.1988 (ΦΕΚ 684 Β΄) απόφασης του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Στην περίπτωση που δεν επαρκούν οι προϊστάμενοι της Γενικής Διεύθυνσης της οικείας περιφέρειας ή αυτοί που υπηρετούν σε υπηρεσίες της έδρας της οικείας περιφέρειας, ορίζονται προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης από υπηρεσίες όμορων περιφερειών.
4. Τα μέλη του Σ.Ε.Π., καθώς και τα αναπληρωματικά τους ορίζονται με απόφαση του οικείου περιφερειάρχη. Εισηγητής του Συμβουλίου ορίζεται ο προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης ή ο προϊστάμενος Διεύθυνσης Διοικητικού/Προσωπικού.
5. Χρέη γραμματέα ασκεί υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ με βαθμό τουλάχιστον Δ΄, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του, με την απόφαση ορισμού των

18. Η παρ. 2β του άρθρου 45 του ν. 3979/2011 ορίζει ότι: «Η πλήρωση θέσεων ειδικών συμβούλων, ειδικών συνεργατών για τη στελέχωση του γραφείου του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 2503/1997 (Α΄ 107), μπορεί να γίνει και με απόσπαση υπαλλήλων Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού και υπαλλήλων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3812/2009 (Α΄ 234)».

μελών.[19]

6. Η επιλογή των προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων γίνεται από το Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων του άρθρου δεύτερου του ν. 3839/2010 (ΦΕΚ 51 Α΄)[20].

Άρθρο 249
Υπηρεσιακό Συμβούλιο

1. Σε κάθε περιφέρεια συνιστάται με απόφαση του οικείου περιφερειάρχη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, υπηρεσιακό συμβούλιο. Ως έδρα του υπηρεσιακού συμβουλίου ορίζεται η έδρα της περιφέρειας.
2. Το υπηρεσιακό συμβούλιο είναι αρμόδιο για την επιλογή προϊσταμένων τμημάτων και αυτοτελών γραφείων ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων και για την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων τόσο της περιφέρειας όσο και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτής, με εξαίρεση την επιλογή προϊσταμένων. [21] Το υπηρεσιακό συμβούλιο λειτουργεί και ως πρωτοβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο για όλους τους υπαλλήλους που υπάγονται στην αρμοδιότητά του.
3. Το υπηρεσιακό συμβούλιο είναι πενταμελές και αποτελείται από:
   α. Τρεις (3) μόνιμους υπαλλήλους, προϊσταμένους Διεύθυνσης, από αυτούς που υπάγονται στην αρμοδιότητα του υπηρεσιακού συμβουλίου και υπηρετούν στην περιφέρεια. Αν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν υπάλληλοι της οικείας περιφέρειας με τις προαναφερόμενες προϋποθέσεις για να οριστούν μέλη του υπηρεσιακού συμβουλίου, ορίζονται υπάλληλοι που υπηρετούν σε όμορες περιφέρειες και πληρούν τις προϋποθέσεις.
   β. Δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των υπαλλήλων με βαθμό Α΄.
4. Τα μέλη του υπηρεσιακού συμβουλίου ορίζονται από τον οικείο περιφερειάρχη. Ένα από τα υπό στοιχείο (α) μέλη της προηγούμενης παραγράφου ορίζεται ως πρόεδρος και ένα αναπληρωτής του προέδρου. Τα υπό στοιχείο (β) μέλη της προηγούμενης παραγράφου εκλέγονται με άμεση,

---

19 Η παρ.5 αντικαταστάθηκε με την παρ.8 του άρθρου 12 του ν.4071/2012.

20. Βλ. σχετικά άρθρο 26 του ν. 3938/2011.

21 Το εδάφιο α΄ της παρ.2 αντικαταστάθηκε με την παρ.3 του άρθρου 12 του ν.4071/2012.

καθολική και μυστική ψηφοφορία, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. ΔΙΚΠΡ/Φ.80/30 /8703/19.9.1988 (ΦΕΚ 684 Β΄) απόφασης του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

5. Τα μέλη του υπηρεσιακού συμβουλίου ορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές. Αν λυθεί η υπαλληλική σχέση τακτικού αιρετού μέλους του συμβουλίου, τακτικό μέλος ορίζεται ο επόμενος στη σειρά εκλογής, για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα της θητείας.
6. Εισηγητής του συμβουλίου ορίζεται ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Διοικητικού/Προσωπικού.
7. Χρέη Γραμματέα ασκεί υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ με βαθμό τουλάχιστον Δ΄, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του, με την απόφαση ορισμού των μελών. [22], [23].

---

22 Η παρ.7 αντικαταστάθηκε με την παρ.9 του άρθρου 12 του ν.4071/2012.

23. Με την παρ. 5 του άρθρου 26 του ν. 3938/2011 ορίζεται ότι: "5.α) Έως τη συγκρότηση των συμβουλίων των άρθρων 248 και 249 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α΄), καθώς και των νέων υπηρεσιακών συμβουλίων των υπαλλήλων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων των άρθρων 158 και 159 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α΄), όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο δεύτερο του ν. 3839/2010 (ΦΕΚ 51 Α΄), η οποία δεν μπορεί να υπερβεί την 31η Δεκεμβρίου 2011, συνιστάται στην έδρα κάθε περιφέρειας, καθώς και στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης, πενταμελές υπηρεσιακό συμβούλιο με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη και του οικείου Γενικού Γραμματέα αντίστοιχα, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τα ανωτέρω υπηρεσιακά συμβούλια είναι αρμόδια για την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων της περιφέρειας και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αντίστοιχα, εκτός από την επιλογή προϊσταμένων. Τα ανωτέρω υπηρεσιακά συμβούλια αποτελούνται από:
i) Τρεις (3) μόνιμους υπαλλήλους στους οποίους έχουν ανατεθεί καθήκοντα προϊσταμένων Διεύθυνσης από τον οικείο Περιφερειάρχη και από τον οικείο Γενικό Γραμματέα αντίστοιχα, οι οποίοι λαμβάνονται μεταξύ των δέκα (10) υπαλλήλων που έχουν τον περισσότερο χρόνο άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου Διεύθυνσης. Τα μέλη αυτά ορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές.
ii) Τους δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των υπαλλήλων, οι οποίοι είχαν εκλεγεί για το υπηρεσιακό συμβούλιο της καταργούμενης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης της έδρας της Περιφέρειας και στο υπηρεσιακό συμβούλιο της καταργούμενης Περιφέρειας του ν. 2503/1997 που αντιστοιχεί στην έδρα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης αντίστοιχα, των οποίων η θητεία παρατείνεται μέχρι την ανάδειξη των νέων αιρετών μελών. Η αναπλήρωση των ανωτέρω αιρετών μελών γίνεται από τα μέλη που είχαν οριστεί ως αναπληρωτές τους στο υπηρεσιακό συμβούλιο της καταργούμενης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης της έδρας της Περιφέρειας και στο υπηρεσιακό συμβούλιο της καταργούμενης Περιφέρειας που αντιστοιχεί στην έδρα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης αντίστοιχα.
Εάν τα ανωτέρω αιρετά μέλη έχουν αποβάλλει την ιδιότητα υπαλλήλου της περιφέρειας και του υπαλλήλου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης αντίστοιχα, τακτικά και αναπληρωματικά μέλη ορίζονται οι αιρετοί εκπρόσωποι που είχαν εκλεγεί στο υπηρεσιακό συμβούλιο της καταργού-

Άρθρο 250
Θητεία

Τα μέλη των συμβουλίων του παρόντος και του προηγούμενου άρθρου ορίζονται για θητεία δύο (2) ετών, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους από τον ορισμό τους. Κατά την πρώτη εφαρμογή η θητεία των μελών των ανωτέρω συμβουλίων αρχίζει από την ημερομηνία ορισμού τους και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του μεθεπόμενου έτους.

Άρθρο 251
Εκπροσώπηση των φύλων

Στα συμβούλια των προηγούμενων άρθρων ο αριθμός των οριζομένων από την υπηρεσία μελών κάθε φύλου ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το ένα τρίτο (1/3) των οριζομένων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, εφόσον στην οικεία περιφέρεια υπηρετεί επαρκής αριθμός υπαλλήλων που συγκεντρώνει τις νόμιμες προϋποθέσεις για ορισμό και εφόσον τα μέλη που ορίζονται είναι περισσότερα από ένα (1). Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο τουλάχιστον με μισό της μονάδας.

Άρθρο 252
Πειθαρχικό Δίκαιο – Δικαιοδοσία

1. Οι διατάξεις του Πειθαρχικού Δικαίου του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως κάθε φορά ισχύουν, εφαρμόζονται και για τους υπαλλήλους των περιφερειών.
2. Πειθαρχική δικαιοδοσία στους υπαλλήλους ασκούν:

μενης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης του πολυπληθέστερου κατά σειρά νομού της οικείας περιφέρειας και στο υπηρεσιακό συμβούλιο της πολυπληθέστερης καταργούμενης Περιφέρειας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης αντίστοιχα.

iii) Χρέη γραμματέα ασκεί υπάλληλος της περιφέρειας και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης αντίστοιχα, κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ που ορίζεται με τον αναπληρωτή του με την απόφαση ορισμού των μελών.

β) Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, που εκδίδεται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος, καθορίζεται ο χρόνος εκλογής των αιρετών μελών των υπηρεσιακών συμβουλίων και των Συμβουλίων Επιλογής Προϊσταμένων (Σ.Ε.Π.) των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Περιφερειών, καθώς και τυχόν λεπτομέρειες για τη διαδικασία της εκλογής".

α. Οι πειθαρχικώς προϊστάμενοί τους,
β. Τα υπηρεσιακά πειθαρχικά συμβούλια,
γ. Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο και
δ. Το Συμβούλιο της Επικρατείας, το Διοικητικό Εφετείο και ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης.

3. Πειθαρχικώς προϊστάμενοι είναι:
α. Ο περιφερειάρχης σε όλους τους υπαλλήλους,
β. Ο προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης, ο προϊστάμενος Διεύθυνσης και ο Προϊστάμενος Αυτοτελούς Τμήματος στους υπαλλήλους που υπάγονται σε αυτούς ανεξάρτητα από το βαθμό, που αυτοί φέρουν.

4. Όλοι οι πειθαρχικοί προϊστάμενοι μπορούν να επιβάλουν την ποινή της έγγραφης επίπληξης.
Την ποινή του προστίμου μπορούν να επιβάλουν:
α. Ο περιφερειάρχης έως και τις αποδοχές ενός μηνός,
β. Ο προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης έως και το ένα τρίτο των αποδοχών ενός μηνός,
γ. Ο προϊστάμενος Διεύθυνσης έως και το ένα έκτο των αποδοχών ενός μηνός.

5. Η παραπομπή στο αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο γίνεται από τον περιφερειάρχη.

Άρθρο 253
Ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα

1. Για όσα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των περιφερειών δεν υφίσταται ειδική ρύθμιση στις διατάξεις του παρόντος και μέχρι την κατάρτιση Ενιαίου Κώδικα Υπηρεσιακής Κατάστασης Υπαλλήλων της Αυτοδιοίκησης, εφαρμόζονται, αναλόγως, οι οικείες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύουν, καθώς και οι διατάξεις των ν. 3839/2010, 3801/2009 (ΦΕΚ 163 Α΄) και του π.δ. 410/1988 (ΦΕΚ 191 Α΄), όπως ισχύουν.
2. Όπου στις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα προβλέπεται ως αρμόδιο όργανο ο οικείος Υπουργός ή το διοικητικό συμβούλιο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, για τους υπαλλήλους των περιφερειών, νοείται ο περιφερειάρχης ή ο οικείος αντιπεριφερειάρχης.

Άρθρο 254
Κατάταξη προσωπικού συνενούμενων δήμων και κοινοτήτων σε νεοσύστατους δήμους

1. Το μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό των συνενούμενων δήμων ή δήμων και κοινοτήτων καθίσταται, αυτοδικαίως, προσωπικό του νεοσύστατου δήμου, με την ίδια σχέση εργασίας, και καταλαμβάνει αντίστοιχες, κατά κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα, θέσεις.
2. Μέσα σε ένα (1) μήνα από την ανάληψη καθηκόντων από τις νέες δημοτικές αρχές εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του οικείου δημάρχου, με την οποία το ανωτέρω προσωπικό διαπιστώνεται ως προσωπικό του νέου δήμου, με την ίδια σχέση εργασίας που κατέχει, και κατατάσσεται σε αντίστοιχες συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις, κατά κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα. Η πράξη αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
3. Οι θέσεις του πιο πάνω προσωπικού προβλέπονται στους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας των οικείων δήμων, οι οποίοι καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (κυρωτικός ν. 3584/2007-ΦΕΚ 143 Α΄), εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία ανάληψης καθηκόντων από τις νέες δημοτικές αρχές. Στις ανωτέρω θέσεις κατατάσσεται το ανωτέρω προσωπικό με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
4. Το ως άνω προσωπικό εξακολουθεί να διέπεται ως προς το υπηρεσιακό του καθεστώς, το μεν μόνιμο από τις διατάξεις του πρώτου μέρους, το δε ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου από τις σχετικές διατάξεις του δεύτερου μέρους του ν.3584/2007, όπως ισχύει[24].

24. Στην παρ. 10κ του άρθρου 18 του ν. 3870/2010 ορίζεται ότι: "Στις ρυθμίσεις του άρθρου 254 υπάγονται και οι δικηγόροι με σχέση έμμισθης εντολής, που υπηρετούσαν στους συνενούμενους δήμους".

Άρθρο 255
Μεταφορά προσωπικού νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων στις περιφέρειες

1. Το μόνιμο και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων καθίσταται αυτοδίκαια από 1.1.2011 προσωπικό των περιφερειών της αντίστοιχης χωρικής αρμοδιότητας. Με διαπιστωτική πράξη που εκδίδεται από τον οικείο περιφερειάρχη μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός από την ημερομηνία ανάληψης των καθηκόντων του, το προσωπικό κατατάσσεται σε αντίστοιχες συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις της αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας των υπηρεσιών της έδρας και των νομών της περιφέρειας. Η πράξη αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως[25].

2. Οι θέσεις του κατατασσόμενου προσωπικού προβλέπονται στον Πρότυπο Ενιαίο Εσωτερικό Οργανισμό Οργάνωσης και Λειτουργίας των περιφερειών, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 241 παράγραφος 7 του παρόντος. Στις θέσεις αυτές κατατάσσεται το ανωτέρω προσωπικό, με διαπιστωτική πράξη του περιφερειάρχη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

   Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις κατάταξης προσωπικού προερχόμενου από Ενιαία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ή Νομαρχιακό Διαμέρισμα.

   Το ως άνω προσωπικό λογίζεται εφεξής προσωπικό των περιφερειών και διέπεται ως προς το υπηρεσιακό του καθεστώς, το μεν μόνιμο από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθώς και εκείνες του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), όπως ισχύουν, το δε ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου από τις σχετικές διατάξεις του ν. 3801/2009 (ΦΕΚ 163 Α΄) και του π.δ.410/1988 (ΦΕΚ 191 Α΄), όπως ισχύει.

3. Το ανωτέρω προσωπικό εξακολουθεί να διέπεται από το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς στο οποίο υπαγόταν πριν από την κατάταξή του στην περιφέρεια, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 17 του άρθρου 4 του ν. 3513/2006 (ΦΕΚ 265 Α΄).

   Τυχόν επιπλέον τακτικές αποδοχές, καθώς και τα πάσης φύσεως επιδόματα διατηρούνται ως προσωπική διαφορά.

---

25. Βλ. σχετικά άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 3899/2010 (ΦΕΚ 212 Α).

4. Μεταφέρεται, αυτοδικαίως, από 1.1.2011 στις περιφέρειες, το σύνολο των θέσεων δικηγόρων, με σχέση έμμισθης εντολής, οι οποίοι έχουν προσληφθεί σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 1649/1986 (ΦΕΚ 149 Α΄) και οι οποίοι υπηρετούν, ήδη, με σχέση έμμισθης εντολής στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ή στα Νομαρχιακά Διαμερίσματα.

   Με τη μεταφορά των θέσεων γίνεται, επίσης, αυτοδικαίως και η μεταφορά των δικηγόρων που τις κατέχουν, οι οποίοι διατηρούν με το νέο φορέα την ίδια σχέση έμμισθης εντολής. Οι ανωτέρω εκπροσωπούν, ενώπιον των δικαστικών και των διοικητικών αρχών, την περιφερειακή ενότητα ή τις περιφερειακές ενότητες, οι οποίες προέρχονται από τις καταργούμενες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις ή τα καταργούμενα νομαρχιακά διαμερίσματα, τα οποία οι δικηγόροι εκπροσωπούσαν βάσει της σύμβασης έμμισθης εντολής με αυτά.

   Για το σκοπό αυτό εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη του περιφερειάρχη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως[26,27].

Άρθρο 256
Μετάταξη προσωπικού σε περιφέρειες

1. Το μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό των οργανικών μονάδων (Διευθύνσεων, Τμημάτων, Αυτοτελών Τμημάτων, Γραφείων, Αυτοτελών Γραφείων) των υπηρεσιών των κρατικών περιφερειών των οποίων αρμοδιότητες απονέμονται **σ**τις περιφέρειες της αντίστοιχης χωρικής αρμοδιότητας, είτε για το σύνολο συγκεκριμένου τομέα είτε μεμονωμένως, δύναται με αίτησή του εντός

26. Το εδάφιο αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 10ιδ του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.
27. Η παρ. 8 του άρθρου 45 του ν. 3979/2011 ορίζει ότι: «Ο διορισμός των περιλαμβανομένων σε οριστικούς πίνακες διοριστέων των καταργηθεισών Ενιαίων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και Νομαρχιακών Διαμερισμάτων, καθώς και των διοριστέων κατ' εφαρμογή ειδικών διατάξεων, γίνεται από τις ιδρυόμενες, με το άρθρο 3 του ν. 3852/2010, περιφέρειες.
   Το προσωπικό αυτό με απόφαση του οικείου περιφερειάρχη ή του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου διορίζεται σε κενές οργανικές θέσεις και, εφόσον δεν υπάρχουν, σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις κατά κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα των περιφερειών της αντίστοιχης χωρικής αρμοδιότητας.

αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, η οποία υποβάλλεται προς το Γενικό Γραμματέα της κρατικής περιφέρειας να ζητήσει τη μετάταξή του στην περιφέρεια της αντίστοιχης κατά τόπον αρμοδιότητας. Το ως άνω προσωπικό μετατάσσεται στην περιφέρεια με απόφαση που εκδίδεται από το Γενικό Γραμματέα της κρατικής περιφέρειας εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύει από 1.7.2011.

2. α. Εάν δεν καταστεί δυνατή η μετάταξη του αναγκαίου προσωπικού για την άσκηση των απονεμομένων αρμοδιοτήτων, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, και εφόσον συντρέχει απονομή αρμοδιοτήτων για το σύνολο συγκεκριμένου τομέα, οι υπάλληλοι οι οποίοι κατέχουν οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις στην αρμόδια, αντίστοιχα, υπηρεσιακή μονάδα και σε περίπτωση ανυπαρξίας κατανομής οργανικών θέσεων, ανά υπηρεσιακή μονάδα, οι υπάλληλοι που υπηρετούσαν την 1.1.2010 στις ανωτέρω υπηρεσιακές μονάδες της κρατικής περιφέρειας, σε συναφείς κλάδους και ειδικότητες, μετατάσσονται, αυτοδικαίως, στην αντίστοιχη περιφέρεια. Η ανωτέρω μετάταξη συντελείται με διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα της κρατικής περιφέρειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύει από 1.7.2011.

β. Σε περίπτωση μεταβίβασης μεμονωμένων αρμοδιοτήτων, υποβάλλεται αίτημα από την περιφέρεια προς το υπηρεσιακό συμβούλιο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που εμπίπτει στα όριά της, για τη μετάταξη συγκεκριμένου αριθμού προσωπικού, το οποίο κατείχε οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις ή υπηρετούσε την 1.1.2010 στις, αντίστοιχες, από πλευράς αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακές μονάδες της κρατικής περιφέρειας και ανήκε σε συναφείς κλάδους και ειδικότητες.

Το αίτημα υποβάλλεται από τον περιφερειάρχη, εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την ανάληψη καθηκόντων των νέων περιφερειακών αρχών.

Το υπηρεσιακό συμβούλιο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αφού λάβει υπόψη κριτήρια, όπως ο τόπος κατοικίας, η οικογενειακή κατάσταση, σοβαρά προβλήματα υγείας και τα έτη υπηρεσίας, γνωμοδοτεί προς το Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για τη μετάταξη υπαλ-

λήλων στην περιφέρεια. Οι υπάλληλοι μετατάσσονται στην περιφέρεια σε προσωρινές προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που εκδίδεται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την ανάληψη των καθηκόντων του και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Οι θέσεις του προσωπικού των προηγούμενων παραγράφων προβλέπονται στον Πρότυπο Ενιαίο Εσωτερικό Οργανισμό Οργάνωσης και Λειτουργίας των περιφερειών, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 241 παράγραφος 7 του παρόντος. Στις θέσεις αυτές κατατάσσεται το ανωτέρω προσωπικό, με απόφαση του περιφερειάρχη η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
4. Το προσωπικό των προηγούμενων παραγράφων λογίζεται στο εξής ως προσωπικό των περιφερειών και εξακολουθεί να διέπεται ως προς το υπηρεσιακό του καθεστώς, το μεν μόνιμο από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθώς και εκείνες του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), όπως ισχύουν, το δε ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου από τις σχετικές διατάξεις του ν. 3801/ 2009 (ΦΕΚ 163 Α΄) και του π.δ.410/1988 (ΦΕΚ 191 Α΄) όπως ισχύουν.
5. Το ανωτέρω προσωπικό εξακολουθεί να διέπεται από το ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό καθεστώς στο οποίο υπαγόταν πριν τη μετάταξή του στην περιφέρεια, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις της παραγράφου 17 του άρθρου 4 του ν. 3513/2006 (ΦΕΚ 265 Α΄).
6. Τυχόν επιπλέον τακτικές αποδοχές, καθώς και τα πάσης φύσεως επιδόματα διατηρούνται ως προσωπική διαφορά.

Άρθρο 257
Μετάταξη προσωπικού σε δήμους

1. Το μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό των οργανικών μονάδων (Διευθύνσεων, Τμημάτων, Αυτοτελών Τμημάτων, Γραφείων, Αυτοτελών Γραφείων) των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων (Ν.Α.) αρμοδιότητες των οποίων απονέμονται στους δήμους, είτε για το σύνολο συγκεκριμένου τομέα είτε μεμονωμένως, δύναται με αίτησή του εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, η οποία υποβάλλεται προς το

Νομάρχη, να ζητήσει τη μετάταξή του στο δήμο της έδρας του νομού. Το ως άνω προσωπικό μετατάσσεται στο δήμο της έδρας του νομού με απόφαση που εκδίδεται από το Γενικό Γραμματέα της κρατικής περιφέρειας εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύει από 1.1.2011. Η μετάταξη των προηγούμενων εδαφίων μπορεί να γίνει σύμφωνα και με τις ρυθμίσεις της παραγράφου 5 του άρθρου 95 του παρόντος.

2. α. Εάν δεν καταστεί δυνατή η μετάταξη του αναγκαίου προσωπικού για την άσκηση των απονεμομένων αρμοδιοτήτων, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο και εφόσον συντρέχει απονομή αρμοδιοτήτων για το σύνολο συγκεκριμένου τομέα, οι υπάλληλοι οι οποίοι κατέχουν οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις στην αρμόδια, κατ' αντιστοιχία, υπηρεσιακή μονάδα και σε περίπτωση ανυπαρξίας κατανομής οργανικών θέσεων, ανά υπηρεσιακή μονάδα, όσοι υπάλληλοι υπηρετούσαν την 1.1.2010 στις ανωτέρω υπηρεσιακές μονάδες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, σε συναφείς κλάδους και ειδικότητες, μετατάσσονται, αυτοδικαίως, στον αντίστοιχο δήμο της έδρας του νομού. Η ανωτέρω μετάταξη συντελείται με διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα της κρατικής περιφέρειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύει από 1.1.2011.

β. Σε περίπτωση μεταβίβασης μεμονωμένων αρμοδιοτήτων, υποβάλλεται αίτημα από το δήμο της έδρας του νομού προς το Υπηρεσιακό Συμβούλιο της περιφέρειας για τη μετάταξη συγκεκριμένου αριθμού προσωπικού το οποίο κατείχε οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις στις αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες της προηγούμενης παραγράφου και ανήκε σε συναφείς κλάδους και ειδικότητες. Το αίτημα υποβάλλεται, κατόπιν απόφασης του οικείου δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την ανάληψη καθηκόντων των νέων δημοτικών αρχών. Το ανωτέρω υπηρεσιακό συμβούλιο, αφού λάβει υπόψη της κριτήρια, όπως ο τόπος κατοικίας, η οικογενειακή κατάσταση, σοβαρά προβλήματα υγείας και τα έτη υπηρεσίας, γνωμοδοτεί προς τον περιφερειάρχη για τη μετάταξη υπαλλήλων στο δήμο της έδρας του νομού. Οι υπάλληλοι μετατάσσονται στο δήμο με απόφαση του περιφερειάρχη που εκδίδεται εντός προθεσμίας δύο

(2) μηνών από την ανάληψη των καθηκόντων των νέων περιφερειακών αρχών, σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

γ. Η μετάταξη του προσωπικού της παραγράφου 5 του άρθρου 95 του παρόντος γίνεται στους αντίστοιχους δήμους όπου λειτουργούσαν οι καταργούμενες αποκεντρωμένες υπηρεσίες των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.

3. Οι θέσεις του μεταταχθέντος, κατά τις προηγούμενες παραγράφους, προσωπικού προβλέπονται στους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας των οικείων δήμων, οι οποίοι καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (κυρωτικός ν. 3584/2007 – ΦΕΚ 143 Α΄), εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία ανάληψης καθηκόντων από τις νέες δημοτικές αρχές. Στις ανωτέρω θέσεις κατατάσσεται το προσωπικό που μετατάχθηκε με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις μετάταξης προσωπικού από Ενιαία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και νομαρχιακό διαμέρισμα σε δήμο της έδρας του νομού.
5. Το προσωπικό των προηγούμενων παραγράφων λογίζεται στο εξής ως προσωπικό του δήμου και διέπεται ως προς το υπηρεσιακό του καθεστώς, το μεν μόνιμο από το πρώτο μέρος, το δε ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου από το δεύτερο μέρος του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007).
6. Το ανωτέρω προσωπικό εξακολουθεί να διέπεται από το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς στο οποίο υπαγόταν πριν από τη μεταφορά του στο δήμο, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις της παραγράφου 17 του άρθρου 4 του ν. 3513/2006 (ΦΕΚ 265 Α΄).
7. Τυχόν επιπλέον τακτικές αποδοχές, καθώς και τα πάσης φύσεως επιδόματα διατηρούνται ως προσωπική διαφορά.
8. Το προσωπικό, που υπηρετούσε μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων μετατάσσεται, με την ίδια σχέση εργασίας, στο δήμο, όπου αυτά λειτουργούσαν, κατ'

ανάλογη εφαρμογή των παραγράφων 2α, 3, 4, 5, 6 και 7 του παρόντος άρθρου[28],[29].

---

28. Η παρ. 5 του άρθρου 45 του ν. 3979/2011 ορίζει ότι: «Με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου επιτρέπεται η μετάταξη προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού, από ειδικότητα σε άλλη ειδικότητα της ίδιας εκπαιδευτικής βαθμίδας σε κενή οργανική θέση αντίστοιχης ειδικότητας, εφόσον κατέχουν τα αντίστοιχα τυπικά προσόντα. Αν δεν υπάρχει κενή οργανική θέση, η μετάταξη γίνεται σε προσωρινή προσωποπαγή θέση με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, η οποία συνιστάται με την ανωτέρω απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου, και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».
29. Σχετικές με τις μετατάξεις των υπαλλήλων Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού είναι οι ρυθμίσεις των άρθρων 58 & 59 του ν. 3979/2011 οι οποίες, έχουν ως εξής:

« Άρθρο 58
Μετάταξη υπαλλήλων Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού σε υπηρεσίες του Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ., και αντιστρόφως

1. Επιτρέπεται η μετάταξη υπαλλήλων των Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού σε οργανικές θέσεις υπηρεσιών του Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ. και αντιστρόφως.
2. Για τη μετάταξη απαιτείται αίτηση του υπαλλήλου, ο οποίος πρέπει να έχει διανύσει τη διετή δοκιμαστική υπηρεσία και κάθε άλλο χρονικό περιορισμό που προκύπτει από ειδική διάταξη, γνώμη των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων και σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου των Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού.
   Ο μετατασσόμενος πρέπει να έχει τα τυπικά προσόντα της θέσης στην οποία μετατάσσεται.
3. Η μετάταξη από Ο.Τ.Α. σε υπηρεσίες του Δημοσίου και αντιστρόφως διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του αρμόδιου Υπουργού και από Ο.Τ.Α. σε Ν.Π.Δ.Δ. και αντιστρόφως με κοινή απόφαση των αρμοδίων προς διορισμό οργάνων.

Άρθρο 59
Υποχρεωτική μετάταξη πλεονάζοντος προσωπικού Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού

1. Πλεονάζον μόνιμο και αορίστου χρόνου ιδιωτικού δικαίου προσωπικό των δήμων μετατάσσεται ή μεταφέρεται υποχρεωτικά σε όμορο δήμο ή άλλο δήμο του οικείου νομού και σε Ν.Π.Δ.Δ. αυτών, στην οικεία Περιφέρεια και σε άλλα Ν.Π.Δ.Δ, η έδρα των οποίων βρίσκεται εντός του οικείου νομού. Το εν λόγω προσωπικό καταλαμβάνει κενές οργανικές θέσεις και αν δεν υπάρχουν καταλαμβάνει θέσεις που συνιστώνται με τη διαδικασία της επόμενης παραγράφου. Η μετάταξη του ανωτέρω προσωπικού γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.
2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, μετά από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Ε., καθορίζονται οι δήμοι των οποίων θέσεις καταργούνται, οι καταργούμενες θέσεις κατά κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα του πλεονάζοντος προσωπικού των δήμων, καθώς και οι φορείς υποδοχείς της παραγράφου 1 και οι θέσεις οι οποίες συνιστώνται εφόσον δεν υπάρχουν κενές οργανικές θέσεις. Για τον καθορισμό των ανωτέρω θέσεων λαμβάνονται υπόψη πληθυσμιακά, γεωγραφικά και οικονομικά κριτήρια, καθώς και οι ασκούμενες αρμοδιότητες. Με το ίδιο διάταγμα καθορίζονται τα κριτήρια και η διαδικασία μετάταξης ή

Άρθρο 258
Μετάταξη προσωπικού Τμημάτων Τεχνικών Υπηρεσιών δήμων και κοινοτήτων των περιφερειών στο δήμο της έδρας του νομού

1. Το υπηρετούν κατά την 1.1.2010 μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό των καταργούμενων, με το άρθρο 280 παράγραφος VII του παρόντος νόμου, Τμημάτων Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Υ.Δ.Κ.) των κρατικών περιφερειών, το οποίο κατέχει οργανικές ή προσωποπαγείς θέσεις κλάδων ή ειδικοτήτων τεχνικού ή γεωτεχνικού προσωπικού μετατάσσεται αυτοδικαίως σε υφιστάμενες ή ιδρυόμενες Τεχνικές Υπηρεσίες των δήμων της έδρας του αντίστοιχου νομού ή σε άλλους δήμους όπου λειτουργούσαν οι καταργούμενες Τ.Υ.Δ.Κ., σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης κατηγορίας, κλάδου ή ειδικότητας. Για τη μετάταξη εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα της κρατικής περιφέρειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύει από 1.1.2011[30].
2. Οι θέσεις του μεταταχθέντος, κατά την προηγούμενη παράγραφο, προσωπικού προβλέπονται στους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας των οικείων δήμων, οι οποίοι καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (κυρωτικός ν. 3584/2007 – ΦΕΚ 143 Α΄), εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία ανάληψης καθηκόντων από τις νέες δημοτικές αρχές. Στις ανωτέρω θέσεις κατατάσσεται το προσωπικό που μετατάχθηκε με την προηγούμενη παράγραφο με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
3. Το προσωπικό των προηγούμενων παραγράφων λογίζεται στο εξής ως προσωπικό του δήμου και διέπεται ως προς το υπηρεσιακό του καθεστώς,

---

μεταφοράς του προσωπικού και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

3. Το προσωπικό που μετατάσσεται ή μεταφέρεται διέπεται από το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3408/2005 (Α΄ 272), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 17 του άρθρου 4 του ν. 3513/2006 (Α΄ 265)».

30. Η παρ. 9 του άρθρου 45 του ν. 3979/2011 ορίζει τα εξής: «Το προσωπικό των πρώην ΤΥΔΚ, που μετατάχθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 258 του ν. 3852/2010 σε Τεχνικές Υπηρεσίες των δήμων της έδρας του νομού ή σε άλλους δήμους όπου λειτουργούσαν οι καταργούμενες ΤΥΔΚ, μπορεί με αίτησή του να μετατάσσεται και σε άλλους δήμους με απόφαση των αρμόδιων προς διορισμό οργάνων και χωρίς γνώμη των υπηρεσιακών συμβουλίων».

το μεν μόνιμο από το πρώτο μέρος, το δε ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου από το δεύτερο μέρος του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007).

4. Το ανωτέρω προσωπικό εξακολουθεί να διέπεται από το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς στο οποίο υπαγόταν πριν από τη μεταφορά του στο δήμο, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις της παραγράφου 17 του άρθρου 4 του ν. 3513/2006 (ΦΕΚ 265 Α΄).
5. Τυχόν επιπλέον τακτικές αποδοχές, καθώς και τα πάσης φύσεως επιδόματα διατηρούνται ως προσωπική διαφορά.
6. Το προσωπικό της Τ.Υ.Δ.Κ. της κρατικής περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, κατά την ειδική καταργητική ρύθμιση του εδαφίου β΄ της παραγράφου VII του άρθρου 280, μετατάσσεται στην περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου κατά ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 256 του παρόντος[31].

31. Το άρθρο 52 του ν. 3979/2011 ορίζει τα εξής: «Το προσωπικό του Τμήματος Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμων και Κοινοτήτων Πειραιά (ΤΥΔΚ) της πρώην κρατικής περιφέρειας Αττικής που μετατάχθηκε στο Δήμο Πειραιά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 258 του ν.3852/2010, μετατάσσεται στην Περιφέρεια Αττικής και καταλαμβάνει προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχες του κλάδου, της κατηγορίας και της ειδικότητάς του σε τμήμα που συνιστάται στη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Περιφερειακής ενότητας Πειραιά για την εκτέλεση έργων, μελετών και υπηρεσιών του ν. 3316/2005 στους δήμους της περιφερειακής ενότητας νήσων της Περιφέρειας Αττικής.
Για την ανωτέρω μετάταξη, εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος, εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Για τις θέσεις του μετατασσόμενου προσωπικού γίνεται πρόβλεψη στον ΟΕΥ της Περιφέρειας Αττικής. Η διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 205 του ν. 3852/2010 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.
Στις θέσεις αυτές κατατάσσεται το προσωπικό με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 256 του ν.3852/2010 εφαρμόζεται και για το ανωτέρω προσωπικό».

ΜΕΡΟΣ Η΄
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Άρθρο 259
Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι δήμων

1. **Οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (Κ.Α.Π.) των δήμων προέρχονται από τις παρακάτω πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού:**
   α) το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (Φ.Ε.Φ.Ν.Π.) σε ποσοστό 20% των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου αυτού[1],
   β) το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) σε ποσοστό 12% των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου αυτού,
   γ) το Φόρο Ακίνητης Περιουσίας σε ποσοστό 50% των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου αυτού.
2. Το υφιστάμενο, κατά το έτος μεταφοράς, κόστος των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται με τον παρόντα νόμο στους δήμους, εφόσον είναι ανώτερο από τα έσοδα που προκύπτουν από την παραγράφο 1, καλύπτεται με αύξηση των ποσοστών των περιπτώσεων α΄ και β΄ αυτής, σε βάρος των αντιστοίχων κωδικών εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού, καθώς και σε βάρος των ποσοστών των πόρων των περιπτώσεων α΄ και β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 260, η οποία καθορίζεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών.
3. Τα έσοδα της παραγράφου 1 του παρόντος εγγράφονται στον Τακτικό Προϋπολογισμό και κατατίθενται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, σε λογαριασμό με τίτλο «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Δήμων».

---

1. Η παρ. 4 του άρθρου 38 του ν. 3986/2011 (ΦΕΚ 152 Α΄) ορίζει τα εξής: «Το συνολικό ποσό των προβλεπόμενων στα άρθρα 259 και 260 του ν. 3852/2010 Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ) των Δήμων και Περιφερειών μειώνεται κατά το ποσό απόδοσης των περιλαμβανομένων στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής παρεμβάσεων, που αφορούν τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το συνολικό ποσό που μεταβιβάζεται κατ'έτος, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, από τον Κρατικό Προϋπολογισμό στους Δήμους και τις Περιφέρειες δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε δισεκατομμύρια διακόσια εκατομμύρια (5.200.000.000) ευρώ».

Ποσοστό μέχρι ένα τρίτο (1/3) των εσόδων της περίπτωσης α' αυτής, διατίθεται για την κάλυψη επενδυτικών δαπανών των δήμων, ενώ τα λοιπά έσοδα της παραγράφου 1, διατίθενται προς κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών των δήμων.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μεταφέρονται στον Τακτικό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών οι πιστώσεις που έχουν προβλεφθεί στον προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων οικονομικού έτους 2012 για την απόδοση του ενός τρίτου (1/3) των εσόδων της περίπτωσης α' της ανωτέρω παραγράφου.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται κατ' έτος ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ), καθορίζονται το ύψος των εσόδων που προορίζονται για την κάλυψη επενδυτικών, καθώς και λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών των δήμων, όπως επίσης τα κριτήρια και η διαδικασία κατανομής τους, επί τη βάσει ιδίως των δημογραφικών γεωμορφολογικών, διοικητικών, οικονομικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών εκάστου. Στα χαρακτηριστικά αυτά συνεκτιμάται το στοιχείο της διοικητικής υποστήριξης που παρέχεται από δήμο προς εξυπηρέτηση λειτουργικών αναγκών άλλων δήμων και σταθμίζονται ιδιαίτερα οι πάγιες ανάγκες εξυπηρέτησης των νησιωτικών και ορεινών δήμων. [2]
5. Η απόδοση των ανωτέρω εσόδων από τον Τακτικό Προϋπολογισμό γίνεται με ισόποσες μηνιαίες προκαταβολές, βάσει των προεκτιμώμενων εσόδων του και η τελική εκκαθάριση γίνεται με βάση τα απολογιστικά στοιχεία εσόδων του αντίστοιχου οικονομικού έτους. Η κατανομή των εσόδων της προηγούμενης παραγράφου στους δικαιούχους γίνεται με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
6. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, καθορίζονται τα κριτήρια για κάθε μορφής έκτακτη επιχορήγηση των δήμων[3].

---

2 Οι παράγραφοι 3 και 4 αντικαταστάθηκαν με την παρ.12 του άρθρου 9 του ν.4071/2012.

3. Με την παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 3899/2010 ορίζεται ότι: "Η μισθοδοσία του μονίμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού, που υπηρετεί

Άρθρο 260
Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι περιφερειών

1. Οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (Κ.Α.Π.) των Περιφερειών προέρχονται από τις παρακάτω πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού:
   α) το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (Φ.Ε.Φ.Ν.Π.) σε ποσοστό 2,40% επί των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου αυτού,
   β) το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) σε ποσοστό 4% επί των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου αυτού.
2. Το υφιστάμενο, κατά το έτος μεταφοράς, κόστος των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται με τον παρόντα νόμο στις περιφέρειες, εφόσον είναι ανώτερο από τα έσοδα που προκύπτουν από την παράγραφο 1, καλύπτεται με αύξηση των ποσοστών των περιπτώσεων α΄ και β΄ αυτής, σε βάρος των ποσοστών των πόρων των περιπτώσεων α΄ και β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 259, η οποία καθορίζεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών.
   Το υφιστάμενο, κατά το έτος μεταφοράς, κόστος των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται από τις πρώην κρατικές περιφέρειες στις περιφέρειες που συνιστώνται με τον παρόντα νόμο, εφόσον είναι ανώτερο από τα έσοδα που προκύπτουν από την παράγραφο 1, καλύπτεται με αύξηση των ποσοστών των περιπτώσεων α΄ και β΄ αυτής, σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, η οποία καθορίζεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών.
3. Κατά το μεταβατικό διάστημα της παραγράφου ΙΙΙ του άρθρου 186 και του άρθρου 210, το κόστος άσκησης των μεταβιβαζόμενων αρμοδιοτήτων κα-

---

στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις την 31.12.2010 και από 1.1.2011 καθίσταται αυτοδίκαια προσωπικό των περιφερειών, ή μετατάσσεται σε δήμο, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α΄) και ανεξαρτήτως δημοσιεύσεως ή μη των σχετικών διαπιστωτικών πράξεων κατάταξης ή μετάταξής του, καταβάλλεται έως τον Απρίλιο του 2011 από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και ειδικότερα σε βάρος των οικείων ΚΑΕ του Ε.Φ. 07-120 του προϋπολογισμού εξόδων του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, με την ίδια έως την 31.12.2010 διαδικασία.
Η τακτοποίηση των ανωτέρω πληρωμών γίνεται απολογιστικά έως την 30.6.2011, με μεταφορά στον ανωτέρω Ε.Φ. και τους σχετικούς ΚΑΕ αντίστοιχων κατά περίπτωση ποσών από τους πόρους των άρθρων 259 και 260 του προαναφερθέντος νόμου".

λύπτεται με μεταφορά των αναγκαίων πιστώσεων από τους αντίστοιχους φορείς που τις ασκούσαν, κατά τις προβλέψεις του Κρατικού Προϋπολογισμού. Μετά το πέρας του μεταβατικού διαστήματος, το κόστος των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάστηκαν καθορίζεται με το ανωτέρω προεδρικό διάταγμα, ως ποσοστό αύξησης των περιπτώσεων α΄ και β΄ της παραγράφου 1.

4. Τα έσοδα της παραγράφου 1 εγγράφονται στον Τακτικό Προϋπολογισμό και κατατίθενται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων στους λογαριασμούς της παραγράφου 6.
5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη της Ένωσης Περιφερειών, καθορίζεται επί του συνόλου των Κ.Α.Π. το ποσοστό που προορίζεται για την κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών των περιφερειών, το ποσοστό που προορίζεται για την κάλυψη επενδυτικών δαπανών αυτών, ποσοστό που αποτελεί έσοδο της Ένωσης Περιφερειών, καθώς και ο τρόπος και η διαδικασία κατανομής των ποσών που αναλογούν στα ανωτέρω ποσοστά. Για την κατανομή των Κ.Α.Π. στις περιφέρειες λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια του άρθρου 259 παράγραφος 4, καθώς και η άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων.
6. Το ποσό των Κ.Α.Π. των περιφερειών που σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κοινή απόφαση της προηγούμενης παραγράφου προορίζεται για την κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών αυτών, κατατίθεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων σε λογαριασμό με τίτλο «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Περιφερειών για κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών».

   Το ποσό των Κ.Α.Π. των περιφερειών που σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ίδια απόφαση προορίζεται για την κάλυψη επενδυτικών δαπανών αυτών κατατίθεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων σε λογαριασμό με τίτλο «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Περιφερειών για κάλυψη επενδυτικών δαπανών».

   Το ποσό των Κ.Α.Π. των περιφερειών που σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ίδια απόφαση αποτελεί έσοδα της Ένωσης Περιφερειών, κατατίθεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων σε λογαριασμό με τίτλο «Έσοδα Ένωσης Περιφερειών»[4].

---

4. Με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 49 του ν. 3943/2011 ορίζεται ότι: "2. Οι λογαριασμοί του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 6 του άρθρου 260 του ν.3852/2010, οι οποίοι

7. Η απόδοση των ανωτέρω εσόδων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό γίνεται με ισόποσες μηνιαίες προκαταβολές, βάσει των προεκτιμώμενων εσόδων του και η τελική εκκαθάριση γίνεται με βάση τα απολογιστικά στοιχεία εσόδων του αντίστοιχου οικονομικού έτους. Η κατανομή των εσόδων στους δικαιούχους γίνεται με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
8. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από γνώμη της Ένωσης Περιφερειών, καθορίζονται τα κριτήρια για κάθε μορφής έκτακτη επιχορήγηση των περιφερειών[5].

τηρούνται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υπό τους τίτλους «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Περιφερειών για την κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών» και «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Περιφερειών για κάλυψη επενδυτικών δαπανών», αντιστοίχως, ενοποιούνται σε ένα λογαριασμό υπό τον τίτλο «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Περιφερειών».

3. Η επιβολή κατασχέσεως κατά δήμου ή συνδέσμου δήμων ή περιφέρειας επί των Κ.Α.Π. ή επί δανείων του δήμου ή συνδέσμου δήμων ή περιφέρειας εις χείρας του Τ.Π.Δ. ως τρίτου, η προθεσμία προς υποβολή δηλώσεως από το Τ.Π.Δ. επί της κατασχέσεως, η προθεσμία ασκήσεως ανακοπής και η άσκηση ανακοπής κατά της κατασχέσεως ή της δηλώσεως του Τ.Π.Δ. δεν αναστέλλουν την απόδοση των Κ.Α.Π. ή των δανείων προς το δήμο ή το σύνδεσμο δήμων ή την περιφέρεια από το Τ.Π.Δ..

Η ικανοποίηση του κατασχόντος πραγματοποιείται, εφόσον υπάρξει τελεσίδικη δικαστική απόφαση αποδοχής της ανακοπής του, για τα ποσά, τα οποία θα αποδοθούν στον ίδιο δήμο ή σύνδεσμο δήμων ή την περιφέρεια δια του Τ.Π.Δ. μετά την έκδοση της ανωτέρω δικαστικής απόφασης".

5. Στην παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 3899/2010, ΦΕΚ-212 Α/17-12-10, ορίζεται ότι: "Η μισθοδοσία του μονίμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού, που υπηρετεί στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις την 31.12.2010 και από 1.1.2011 καθίσταται αυτοδίκαια προσωπικό των περιφερειών, ή μετατάσσεται σε δήμο, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α΄) και ανεξαρτήτως δημοσιεύσεως ή μη των σχετικών διαπιστωτικών πράξεων κατάταξης ή μετάταξής του, καταβάλλεται έως τον Απρίλιο του 2011 από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και ειδικότερα σε βάρος των οικείων ΚΑΕ του Ε.Φ. 07-120 του προϋπολογισμού εξόδων του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, με την ίδια έως την 31.12.2010 διαδικασία.

Η τακτοποίηση των ανωτέρω πληρωμών γίνεται απολογιστικά έως την 30.6.2011, με μεταφορά στον ανωτέρω Ε.Φ. και τους σχετικούς ΚΑΕ αντίστοιχων κατά περίπτωση ποσών από τους πόρους των άρθρων 259 και 260 του προαναφερθέντος νόμου".

Άρθρο 261
Φορολογική δημοσιονομική αποκέντρωση

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., μπορεί να ορίζεται ποσοστό επί της ετήσιας αύξησης του πόρου της περίπτωσης (β) της παραγράφου 1 του άρθρου 259, όπως κάθε φορά ισχύει, ως τοπικό έσοδο των δήμων, ανάλογα με τα φορολογικά έσοδα του συγκεκριμένου πόρου στη διοικητική τους περιφέρεια. Το έσοδο αυτό θα χρηματοδοτεί αποκλειστικά υπηρεσίες κοινωνικής αλληλεγγύης.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, ποσοστό 20% επί της περίπτωσης (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 259 μπορεί να ορίζεται ως τοπικό έσοδο των δήμων, ανάλογα με τα έσοδα του φόρου που εισπράττονται στη διοικητική τους περιφέρεια. Τα έσοδα του πόρου αυτού χρηματοδοτούν ιδίως δράσεις που αφορούν σε παρεμβάσεις στον πολεοδομικό ιστό και στο δομημένο περιβάλλον του δήμου.
3. Οι δήμοι δύνανται να ζητούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες στοιχεία που αφορούν στην ακίνητη περιουσία και στο εισόδημα των υπόχρεων εντός των ορίων της διοικητικής τους περιφέρειας. Οι αρμόδιες υπηρεσίες υποχρεούνται να παρέχουν στους δήμους τα στοιχεία που ζητούνται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και της δικαιοδοσίας τους.
4. Για την έκδοση των αποφάσεων του τρίτου εδαφίου, της παραγράφου 1 του άρθρου 41 του ν. 1249/1982 του Υπουργού Οικονομικών για τον καθορισμό των τιμών εκκίνησης και των συντελεστών αυξομείωσής τους για τον προσδιορισμό της αντικειμενικής αξίας των ακινήτων, λαμβάνονται υπόψη, εκτός των εισηγήσεων των Επιτροπών του συγκεκριμένου άρθρου και γνώμη του δημοτικού συμβουλίου του δήμου, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκονται τα ακίνητα.

Άρθρο 262
Ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης

1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, δήμοι, συγκεκριμένες δημοτικές ενότητες που αντιστοιχούν σε συνενούμενο Ο.Τ.Α. σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος

1, και περιφέρειες, εντάσσονται σε ειδικό πρόγραμμα για την οικονομική τους εξυγίανση, μετά από σχετικό αίτημά τους. Κατ' εξαίρεση και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 3 του παρόντος, η ένταξη στο ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης μπορεί να γίνει χωρίς την υποβολή σχετικού αιτήματος από το δήμο ή την περιφέρεια.

2. Συνιστάται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Ελεγκτική Επιτροπή αποτελούμενη από έναν Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως πρόεδρο, ο οποίος ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δικαστικών Λειτουργών, τον Γενικό Διευθυντή Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, προκειμένου για δήμους, ή της Ένωσης Περιφερειών, προκειμένου για περιφέρειες, η οποία έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται κατωτέρω κατά τη διαδικασία ένταξης τοπικής ή δημοτικής κοινότητας, δήμου ή περιφέρειας στο ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης.

3. Η ένταξη τοπικών και δημοτικών κοινοτήτων, δήμων και περιφερειών μετά από αίτησή τους γίνεται επί τη βάσει της ακόλουθης διαδικασίας:

α) Η αίτηση του ενδιαφερόμενου δήμου ή περιφέρειας, της παραγράφου 1 του παρόντος, συνοδεύεται από απόφαση του οικείου δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, μετά από εκτίμηση της οικονομικής κατάστασης της τοπικής ή δημοτικής κοινότητας, του δήμου ή της περιφέρειας από ορκωτούς ελεγκτές και επιχειρησιακό πρόγραμμα εξυγίανσης, με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, μέτρα και δράσεις, το οποίο έχει εγκριθεί από το δημοτικό ή περιφερειακό συμβούλιο, αντίστοιχα[6]. Στην περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος δήμος ή περιφέρεια δεν καταθέσει επιχειρησιακό πρόγραμμα, ή το πρόγραμμα που έχει κατατεθεί δεν πληροί τις προϋποθέσεις, οι οποίες έχουν προβλεφθεί με την απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της παραγράφου 7 του παρόντος, το πρόγραμμα εξυγίανσης συντάσσεται από την ελεγκτική επιτροπή[7].

β) Η αίτηση των ενδιαφερόμενων δήμων ή περιφερειών για την ένταξή τους στο ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης γίνεται αποδεκτή εφόσον συ-

---

6. Το α΄ εδάφιο της περίπτωσης α΄ τροποποιήθηκε με την παρ. 6α του άρθρου 12 του ν. 4018/2011.
7. Το β΄ εδάφιο της περίπτωσης α΄ καταργήθηκε με το άρθρο 15 του ν. 4018/2011.

ντρέχει μια από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

i) Οι ετήσιες υποχρεώσεις του δήμου, της δημοτικής ενότητας ή της περιφέρειας, σε τοκοχρεολύσια, υπερβαίνουν το 20% των τακτικών τους εσόδων. Για την περίπτωση των τοπικών και δημοτικών κοινοτήτων, ο δείκτης αυτός προκύπτει με βάση τα οικονομικά στοιχεία της 31.12.2010 του αντίστοιχου με την τοπική ή δημοτική κοινότητα συνενωμένου Ο.Τ.Α..

ii) Το συνολικό χρέος της δημοτικής ενότητας, του δήμου ή της περιφέρειας υπερβαίνουν συγκεκριμένο ποσοστό των τακτικών τους εσόδων. Ως συνολικό χρέος θεωρούνται οι συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους. Για την περίπτωση των δημοτικών ενοτήτων, ο δείκτης αυτός προκύπτει με βάση τα οικονομικά στοιχεία της 31.12.2010 του αντίστοιχου με τη δημοτική ενότητα συνενωμένου Ο.Τ.Α..

iii) Αδυναμία κατάρτισης ισοσκελισμένου προϋπολογισμού δήμου ή περιφέρειας, λόγω ανεπάρκειας των εσόδων για την κάλυψη των ανεξόφλητων υποχρεώσεων τους.

Στην περίπτωση αυτή, η αίτηση συνοδεύεται από απόφαση του οικείου δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, μετά από έκθεση της οικονομικής υπηρεσίας του και από το αντίστοιχο επιχειρησιακό πρόγραμμα εξυγίανσης.

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μπορεί να προστίθενται νέες ή να διαγράφονται προϋποθέσεις για την ένταξη στο Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης[8].

4. Η ένταξη δήμων ή περιφερειών στο ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης γίνεται χωρίς την υποβολή σχετικού αιτήματος, επί τη βάσει της ακόλουθης διαδικασίας:

α) Διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης βάσει οικονομικών στοιχείων, που παρέχονται από τη Διεύθυνση Οικονομικών Ο.Τ.Α. του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η ανάγκη αξιολόγησης των οικονομικών στοιχείων της συγκεκριμένης δημοτικής ενότητας, δήμου ή περιφέρειας από ορκωτούς ελεγκτές. Με την ίδια απόφαση μπορεί να απαγορευτεί, κατά παρέκκλιση των

8. Το στοιχείο iii προστέθηκε στην παρ. β΄ με την παρ. 6β το άρθρο 12 του ν. 4018/2011.

σχετικών διατάξεων των άρθρων 264 και 265 του παρόντος, η συνομολόγηση νέου δανείου και η αναστολή οποιασδήποτε πρόσληψης προσωπικού μόνιμου, τακτικού, ορισμένου χρόνου, όπως επίσης και συμβάσεων μίσθωσης έργου και να καθοριστούν κατηγορίες πράξεων των συλλογικών και μονομελών οργάνων του δήμου ή της περιφέρειας που αποστέλλονται υποχρεωτικώς προς έλεγχο νομιμότητας από τον Ελεγκτή Νομιμότητας πέραν των προβλεπόμενων στα άρθρα 226 και 229 του παρόντος.

β) Με την ανωτέρω απόφαση ορίζεται το χρονικό διάστημα εντός του οποίου συντάσσεται έκθεση αξιολόγησης από ορκωτούς ελεγκτές, η οποία υποβάλλεται στην ελεγκτική επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή εξετάζει την έκθεση αξιολόγησης των ορκωτών ελεγκτών και αποφασίζει για την υπαγωγή ή μη της δημοτικής ενότητας, δήμου ή περιφέρειας στο ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης ή για την άρση των απαγορεύσεων του εδαφίου α΄. Επί τη βάσει της ανωτέρω απόφασης της ελεγκτικής επιτροπής εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Σε περίπτωση υπαγωγής στο ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης, καλείται ο δήμος ή η περιφέρεια, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) μηνών, να καταθέσει το επιχειρησιακό πρόγραμμα εξυγίανσής του. Η ελεγκτική επιτροπή εγκρίνει ή σε περίπτωση που κρίνει ανεπαρκές τροποποιεί ή σε περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα καταρτίζει το επιχειρησιακό πρόγραμμα εξυγίανσης. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα που εγκρίνει η ελεγκτική επιτροπή τίθεται σε ισχύ μετά από απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

5. Η ένταξη δήμου ή περιφέρειας στο Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης συμπεριλαμβάνει[9]:

α) την πρόσβαση στις περιπτώσεις δήμων και περιφερειών στο Λογαριασμό Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης της Αυτοδιοίκησης του άρθρου 263, β) την παρακολούθηση και τεχνική υποστήριξη της εξέλιξης του δημοτικού ή περιφερειακού επιχειρησιακού προγράμματος εξυγίανσης, από την ελεγκτική επιτροπή, γ) τον περιορισμό των προσλήψεων, δ) τη διάθεση μέρους ή του συνόλου των εσόδων, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων από ΣΑΤΑ, του δήμου, της περιφέρειας ή εκείνων που

9. Το α΄ εδάφιο της παρ. 5 αντικαταστάθηκε με την παρ. 6γ του άρθρου 12 του ν. 4018/2011.

αντιστοιχούν στη δημοτική ενότητα για έργα, δράσεις και υπηρεσίες του, προς επίτευξη των στόχων των εν λόγω προγραμμάτων, ε) το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του προγράμματος, το οποίο θα καθορίζεται ανάλογα με τη βαρύτητα και τη φύση του προβλήματος, αλλά δεν θα μπορεί να ξεπερνά μία δημοτική περίοδο και στ) τη διαβίβαση ετήσιων αναφορών προόδου του δήμου ή της περιφέρειας στην ελεγκτική επιτροπή.

Ετήσιες αναφορές της ελεγκτικής επιτροπής κατατίθενται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και στο δημοτικό ή περιφερειακό συμβούλιο αντίστοιχα και αναρτώνται στο διαδίκτυο.

6. Το ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης διαχειρίζεται η ελεγκτική επιτροπή.
7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας και της Ένωσης Περιφερειών, καθορίζονται οι λεπτομέρειες του προγράμματος, θέματα συγκρότησης και λειτουργίας της ελεγκτικής επιτροπής.
8. Η παράγραφος 8 του άρθρου 265 του Κ.Δ.Κ. εφαρμόζεται αναλόγως σε όλες τις κατηγορίες δημοτικών επιχειρήσεων που συστήνονται μετά την 1.1.2011[10,11].

Άρθρο 263
Λογαριασμός Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης

1. Συστήνεται λογαριασμός στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, ο

---

10. Με την παρ. 11 του άρθρου 18 του ν. 3870/2010 ορίζεται ότι: "Θεωρούνται νόμιμες οι δαπάνες μίσθωσης ακινήτων προς δημιουργία χώρων στάθμευσης τροχοφόρων από τους Ο.Τ.Α., καθώς και εκείνες που αφορούν μισθώματα που καταβλήθηκαν για τη στέγαση της πυροσβεστικής υπηρεσίας. Μέχρι την έναρξη εφαρμογής του ειδικού προγράμματος εξυγίανσης του άρθρου 262 του ν. 3852/2010, δεν υπάγονται στους περιορισμούς της παραγράφου 1 του άρθρου 264 του ίδιου νόμου τα δάνεια που συνομολογούνται από δήμους, με αποκλειστικό σκοπό την εξυπηρέτηση οφειλών, εν γένει, από ήδη συνομολογηθέντα και ληφθέντα δάνεια". Βλ. και άρθρο 49 ν. 3943/2011.
11. Η παρ. 6δ του άρθρου 12 του ν. 4018/2011 ορίζει τα εξής: «Για την επίτευξη της ισοσκέλισης του προϋπολογισμού τους, οικονομικού έτους 2012, οι δήμοι και οι περιφέρειες που έχουν υπαχθεί στο ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης του άρθρου 262 του ν. 3852/2010, μπορούν να εγγράψουν στο σκέλος των εσόδων και σε ανεπτυγμένη μορφή του Κ.Α. που αφορά στα δάνεια, το ποσό που αντιστοιχεί στο ύψος της διαφοράς εσόδων και δαπανών τους, συμπεριλαμβανομένων των χρεών».

οποίος ονομάζεται «Λογαριασμός Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης της Αυτοδιοίκησης», με σκοπό τη χρηματοδότηση του προγράμματος εξυγίανσης των δήμων και περιφερειών.

2. Ο Λογαριασμός χρηματοδοτείται από τους πόρους των άρθρων 259 και 260. Το ύψος της χρηματοδότησης καθορίζεται με την απόφαση της παραγράφου 3 του παρόντος.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας και της Ένωσης Περιφερειών, ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη σύσταση, τη λειτουργία και τη διαχείριση του Λογαριασμού.

Άρθρο 264
Πιστοληπτική Πολιτική - Διαδικασία συνομολόγησης δανείου από δήμους και περιφέρειες

1. Οι δήμοι και οι περιφέρειες μπορούν να συνομολογούν δάνεια με αναγνωρισμένα πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της Ελλάδας και του εξωτερικού, αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση επενδύσεων και για τη χρηματοδότηση χρεών τους, εφόσον συντρέχουν, σωρευτικά, οι πιο κάτω προϋποθέσεις:
   α) Το ετήσιο κόστος εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης κάθε δήμου ή περιφέρειας δεν υπερβαίνει το 20% των ετήσιων τακτικών του εσόδων. Το ποσοστό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας και της Ένωσης Περιφερειών.
   β) Το συνολικό χρέος του δήμου και της περιφέρειας που προβαίνει σε δανεισμό δεν υπερβαίνει ποσοστό των συνολικών εσόδων του, όπως αυτό καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας και της Ένωσης Περιφερειών. Ως συνολικό χρέος του θεωρούνται οι συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του[12].
2. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 176 του ν. 3463/2006,

12. Βλ. προηγούμενη υποσημείωση.

όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

3. Προπληρωμές από τους Κ.Α.Π. προς τους δήμους και τις περιφέρειες από το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, καταβάλλονται εφόσον συντρέχουν τα ακόλουθα κριτήρια:
   α) ο δήμος ή η περιφέρεια έχει εξαντλήσει το σύνολο των δημοσιονομικών του δυνατοτήτων και ιδίως αυτών που έχουν σχέση με την είσπραξη ιδίων εσόδων,
   β) το αντικείμενο της προπληρωμής αφορά στην κάλυψη ανελαστικής δαπάνης,
   γ) υπάρχει δυνατότητα οικονομικής αναπλήρωσης εντός ενός ημερολογιακού έτους και
   δ) η προκαταβολή δε θα υπερβαίνει το ποσοστό του 150% του ύψος της μηνιαίας τακτικής επιχορήγησης του δήμου ή της περιφέρειας από τους Κ.Α.Π.[13].

Άρθρο 265
Προϋποθέσεις και όροι δανεισμού

1. Για να συναφθεί δάνειο για την εκτέλεση έργων ή προμηθειών, πρέπει να υπάρχει προκαταρκτική μελέτη ή προμελέτη ή οριστική μελέτη των έργων ή των προμηθειών, για τα οποία θα συνομολογηθεί το δάνειο, που να έχει συνταχθεί και εγκριθεί από τα αρμόδια όργανα.
2. Απαγορεύεται να χρησιμοποιηθεί το δάνειο για σκοπό άλλον από εκείνον για τον οποίο συνομολογήθηκε.
3. Οι διατάξεις, που επιβάλλουν την παράσταση δικηγόρων κατά τη σύνταξη δανειστικών συμβολαιογραφικών εγγράφων, δεν εφαρμόζονται για τις περιφέρειες. Οι συμβάσεις για τη συνομολόγηση των δανείων δεν επιβαρύνονται με τέλη και δικαιώματα υπέρ τρίτων.
4. Τα συμβολαιογραφικά δικαιώματα στις συμβάσεις συνομολόγησης δανείων εκ μέρους περιφερειών μειώνονται στο ένα δεύτερο (1/2). Τα κάθε είδους δικαιώματα εμμίσθων ή αμίσθων υποθηκοφυλάκων, για την εγγραφή υποθήκης, προσημειώσεως ή κατασχέσεως σε βάρος περιφέρειας, μειώνονται επίσης στο ένα δεύτερο (1/2).
5. Εγγυήσεις του Δημοσίου για τη σύναψη δανείων παρέχονται με κοινή

13. Βλ. και άρθρο 49 ν. 3943/2011.

απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών. Η εγγύηση μπορεί να παρέχεται με όρους που αφορούν τη χρονική διάρκεια, τις προϋποθέσεις για την παροχή και εξόφληση του δανείου και τις ασφάλειες που πρέπει να παράσχει ο δανειζόμενος, στις οποίες μπορεί να περιλαμβάνεται και η εκχώρηση πόρων.

6. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων έχουν εφαρμογή και για τα ιδρύματα και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που συνιστώνται από περιφέρειες.
7. Η διάρκεια και η είσπραξη των φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών που είχαν εκχωρήσει οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις ή εκχωρούν οι περιφέρειες για την ασφάλεια και την εξυπηρέτηση των δανείων, παρατείνεται αυτοδικαίως έως την πλήρη εξόφληση των δανείων αυτών.

Άρθρο 266
Προγραμματισμός, προϋπολογισμός και θέματα οικονομικής διαχείρισης των νέων δήμων

1. Για το μεσοπρόθεσμο προγραμματισμό των δήμων εκπονείται πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, το οποίο εξειδικεύεται κατ' έτος σε ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης και Ετήσιο Προϋπολογισμό. Το Τεχνικό Πρόγραμμα καταρτίζεται μαζί με το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης, το οποίο αποτελεί μέρος του και επισυνάπτεται, σε αυτό, ως παράρτημα[14].
2. Σε ειδικό παράρτημα του προϋπολογισμού αναφέρονται οι δράσεις που αφορούν στις τοπικές και δημοτικές κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων των έργων και των υπηρεσιών τους.
3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, καθορίζονται τα ποσοστά κατανομής των πόρων που αφορούν στις δημοτικές ενότητες. Σε περίπτωση που δημοτική ενότητα έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα εξυγίανσης, ο προϋπολογισμός του συντάσσεται με βάση αυτό.
4. Η Εκτελεστική Επιτροπή συγκεντρώνει και αξιολογεί τις προτάσεις των υπηρεσιών του δήμου για το Ε.Π.Δ. και τον προϋπολογισμό και εισηγεί-

14. Αντικ. της παρ. 1 του άρθρου 266 με την παρ. 10κα του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

ται το προσχέδιο του Ε.Π.Δ. και του προϋπολογισμού στην οικονομική επιτροπή, προκειμένου η τελευταία να προβεί στην κατάρτιση αυτών και την υποβολή τους στο δημοτικό συμβούλιο.

5. Έως τις 30 Σεπτεμβρίου κάθε έτους ολοκληρώνονται οι διαδικασίες για τη σύνταξη προσχεδίου του Ε.Π.Δ. και του προϋπολογισμού, καθώς και οι διαδικασίες διαβούλευσης.
6. Συνοπτική οικονομική κατάσταση του προϋπολογισμού, όπως τελικώς ψηφίσθηκε από το δημοτικό συμβούλιο αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του οικείου δήμου και δημοσιεύεται σε μία (1) τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία τοπική εφημερίδα ή, εάν τέτοια δεν υπάρχει, σε εφημερίδα που εκδίδεται στα όρια του νομού που εδρεύει ο οικείος δήμος. Η παράλειψη της ανωτέρω δημοσίευσης δεν επηρεάζει το κύρος της απόφασης του δημοτικού συμβουλίου με την οποία ψηφίστηκε ο προϋπολογισμός.
7. Ο προϋπολογισμός, το ετήσιο πρόγραμμα δράσης, η εισηγητική έκθεση της οικονομικής επιτροπής και οι αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου που αφορούν την επιβολή των φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών υποβάλλονται στον Ελεγκτή Νομιμότητας για έλεγχο. Αν διαπιστωθεί κατά τον έλεγχο, ότι δεν έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό οι υποχρεωτικές δαπάνες ή έσοδα που επιβάλλονται από το νόμο ή ότι έχουν εγγραφεί έσοδα ή έξοδα, τα οποία δεν προβλέπονται από το νόμο, ή ότι το ύψος των εσόδων υπερβαίνει αναιτιολόγητα τις αποδόσεις του προηγούμενου οικονομικού έτους, ο Ελεγκτής Νομιμότητας καλεί το δημοτικό συμβούλιο να αναμορφώσει κατάλληλα τον προϋπολογισμό μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών.
8. Στις τοπικές και δημοτικές κοινότητες συνιστάται πάγια προκαταβολή σε βάρος του σχετικού κωδικού αριθμού του προϋπολογισμού του οικείου δήμου. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, καθορίζονται ανά δημοτική και τοπική κοινότητα, οι δαπάνες που καλύπτονται από την πάγια προκαταβολή, καθώς και το ύψος αυτής με βάση τον πληθυσμό. Υπόλογος για τη διαχείριση της πάγιας προκαταβολής είναι ο πρόεδρος του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας ή ο πρόεδρος της τοπικής κοινότητας.
9. Η οικονομική επιτροπή, μετά από εισήγηση του υπευθύνου οικονομικών υπηρεσιών του οικείου δήμου, υποβάλλει στο δημοτικό συμβούλιο τριμηνιαία έκθεση, ως προς τα αποτελέσματα εκτέλεσης του προϋπολογισμού,

κατά το προηγούμενο της έκθεσης τρίμηνο. Στην έκθεση διατυπώνονται και οι τυχόν παρατηρήσεις της μειοψηφίας. Η έκθεση υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από τη λήξη κάθε τριμήνου και αναρτάται στην ιστοσελίδα του οικείου δήμου. Εάν με την ανωτέρω έκθεση του δεύτερου τριμήνου κάθε οικονομικού έτους, διαπιστωθεί, σύμφωνα με την πορεία και την εκτίμηση είσπραξης των εσόδων, ότι στον προϋπολογισμό έχουν εγγραφεί υπερεκτιμημένα έσοδα ή έσοδα που δεν πρόκειται να εισπραχθούν έως το τέλος της χρήσης, το οικείο συμβούλιο προβαίνει υποχρεωτικά σε αναμόρφωση αυτού, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών, μειώνοντας στο πραγματικό ύψος τα παραπάνω έσοδα και αντιστοίχως το σκέλος των δαπανών, ώστε να μην καταστεί σε καμία περίπτωση ελλειμματικός ο προϋπολογισμός. Η απόφαση αυτή υποβάλλεται στον Ελεγκτή Νομιμότητας για έλεγχο[15]. Τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει η έκθεση καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης[16].

10. Στους δήμους, από την ισχύ του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 315/1999 «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δήμων και Κοινοτήτων», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
11. Η ταμειακή λειτουργία των δήμων διεξάγεται από ειδική υπηρεσιακή μονάδα, η οποία αποτελεί μέρος της οικονομικής υπηρεσίας και συνιστάται με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.).

Άρθρο 267
Μεταβατικές διατάξεις οικονομικής διαχείρισης δήμων

1. Οι δήμοι που συνιστώνται με τον παρόντα νόμο καταρτίζουν τον προϋπολογισμό τους εντός του πρώτου τριμήνου του 2011.
2. Στον προϋπολογισμό του νέου δήμου, εγγράφονται υποχρεωτικά όλες οι υποχρεώσεις και οι απαιτήσεις των συνενούμενων δήμων ή κοινοτήτων. Μέχρι την κατάρτιση και ψήφιση του προϋπολογισμού του νέου δήμου και πάντως όχι αργότερα από την ανωτέρω προθεσμία, οι προϋπολογισμοί των δήμων και κοινοτήτων που συνενώνονται, εκτελούνται ως δω-

15. Τα εδάφια δ΄ και ε΄ της παρ. 9 προστέθηκαν με την παρ. 4α του ν. 3979/2011.
16. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 9 αντικαταστάθηκε με την παρ. 4β του άρθρου 43 του ν. 3979/2011.

δεκατημόρια του προϋπολογισμού του 2010. Μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής, δεν επιτρέπεται να γίνει οποιαδήποτε δαπάνη με βάση τον προϋπολογισμό των συνενούμενων δήμων και κοινοτήτων, πλην αυτών που αφορούν στις αποδοχές προσωπικού και την καταβολή των αντίστοιχων ασφαλιστικών εισφορών.

Μέχρι την κατάρτιση και ψήφιση του προϋπολογισμού, είναι επιτρεπτή η πραγματοποίηση δαπανών, χωρίς τους περιορισμούς των δωδεκατημορίων ή των διατάξεων της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 160 του ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114 Α΄), από συνενούμενους ή μη δήμους, οι οποίες αφορούν τη μισθοδοσία προσωπικού που μετατάσσεται ή μεταφέρεται σε αυτούς, που προκύπτουν από την άσκηση νέων αρμοδιοτήτων που τους μεταβιβάζονται, κατά τις διατάξεις των άρθρων 94 και 95 του παρόντος, περιλαμβανομένης και της καταβολής των προνοιακών επιδομάτων, καθώς και όσες αφορούν την εκπλήρωση ανειλημμένων συμβατικών υποχρεώσεων που απορρέουν από την εν γένει εκτέλεση έργων[17].

3. Οι απολογισμοί και ισολογισμοί των πρωτοβάθμιων δήμων και κοινοτήτων που συνενώνονται, έτους 2010 ή παλαιότερων ετών, υποβάλλονται στο Ελεγκτικό Συνέδριο από το νέο δήμο.
4. Υφιστάμενα δικαιώματα, υποχρεώσεις, διευκολύνσεις και απαλλαγές οικονομικής και φορολογικής φύσης, φυσικών και νομικών προσώπων που κατοικούν, διαμένουν ή δραστηριοποιούνται στις τοπικές ή δημοτικές κοινότητες και οικισμούς δήμων και κοινοτήτων που συνενώνονται, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι την επανεξέτασή τους από τα αρμόδια όργανα του νέου δήμου εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και πάντως μέχρι την κατάρτιση του προϋπολογισμού του έτους 2012.
5. Από την έναρξη λειτουργίας των νέων δήμων, που συνιστώνται με τον παρόντα νόμο, έως την οριστική εναρμόνιση των ορίων ευθύνης των Δ.Ο.Υ. με τα όρια αυτών, αρμόδια για κάθε δήμο είναι η Δ.Ο.Υ. που εξυπηρετούσε τον πρώην δήμο, του οποίου ο οικισμός ορίζεται ως έδρα του νέου δήμου.
6. Οι δήμοι, που συνιστώνται με τον παρόντα νόμο καταρτίζουν το επιχειρησιακό τους πρόγραμμα έως τις 30.9.2011[18].

---

17. Το εδάφιο αυτό προστέθηκε με την παρ. 7 του άρθ. 26 του ν. 3938/2011.
18. Η παρ. 6ε του άρθρου 12 του ν. 4018/2011 ορίζει ότι: «ε. Η προθεσμία της παραγράφου 6 του άρθρου 267 και της παραγράφου 1 του άρθρου 268 παρατείνεται έως την 30η Νοεμβρίου 2011».

7. Μέχρι την 28.2.2011 ολοκληρώνεται η απογραφή των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων, απαιτήσεων και υποχρεώσεων του νέου δήμου, καθώς και των διαθεσίμων χρηματικών μέσων. Η διαδικασία, ο τρόπος και η αποτύπωση της απογραφής θα καθοριστούν με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Οι δήμοι, τα νομικά τους πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι σύνδεσμοι των Ο.Τ.Α. ενημερώνουν: α) με τα βασικά υπηρεσιακά στοιχεία του προσωπικού που απασχολούν, τη βάση δεδομένων «Ηλεκτρονικό Μητρώο εργαζομένων των δήμων», και β) με τα οικονομικά τους στοιχεία, τη βάση δεδομένων «Οικονομικά στοιχεία δήμων». Οι βάσεις δεδομένων τηρούνται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης το οποίο κοινοποιεί στην Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας αναφορές με συγκεντρωτικά στοιχεία. Με βάση την αξιολόγηση των στατιστικών στοιχείων της βάσης δεδομένων πραγματοποιούνται από το Ελεγκτικό Συνέδριο έλεγχοι στους ανωτέρω φορείς, όταν δεν ικανοποιούν συγκεκριμένους αριθμοδείκτες αξιολόγησης. Στο Ελεγκτικό Συνέδριο παρέχεται ηλεκτρονική πρόσβαση στις ανωτέρω βάσεις δεδομένων. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, καθορίζεται ο τύπος, το περιεχόμενο των στοιχείων, ο χρόνος και ο τρόπος ενημέρωσης των βάσεων δεδομένων, οι αριθμοδείκτες αξιολόγησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.
8. Οι διατάξεις του ν. 3230/2004 δεν έχουν εφαρμογή στην πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση.

Άρθρο 268
Προγραμματισμός, προϋπολογισμός – Λογιστικό σύστημα περιφερειών

1. Οι περιφέρειες που συνιστώνται με τον παρόντα νόμο καταρτίζουν Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα στο πρώτο εννιάμηνο της πρώτης περιφερειακής περιόδου. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η χρονική διάρκεια του επιχειρησιακού προγράμματος είναι τριετής[19].
2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθορίζεται η διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων και των ετησίων προγραμμάτων δράσης των περιφερειών, τα όργανα σύνταξης,

19. Βλ. την παράταση της προθεσμίας σύμφωνα με την παρ. 6ε του άρθρου 12 του ν. 4018/2011.

ελέγχου και αξιολόγησής τους, καθώς και το περιεχόμενο, η δομή και ο τρόπος υποβολής τους στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις.

3. Σε ειδικό παράρτημα του προϋπολογισμού αναφέρονται οι δράσεις που αφορούν τις μητροπολιτικές λειτουργίες της περιφέρειας Αττικής, τις αντίστοιχες της μητροπολιτικής ενότητας Θεσσαλονίκης της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς και τις περιφερειακές ενότητες, συμπεριλαμβανομένων των έργων και των υπηρεσιών τους.
4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, μετά από γνώμη της Ένωσης Περιφερειών καθορίζονται τα ποσοστά κατανομής των πόρων που αφορούν στις περιφερειακές ενότητες.
5. Η Εκτελεστική Επιτροπή συγκεντρώνει και αξιολογεί τις προτάσεις των υπηρεσιών της περιφέρειας για το Ε.Π.Δ. και τον προϋπολογισμό και εισηγείται το προσχέδιο του Ε.Π.Δ. και του προϋπολογισμού στην οικονομική επιτροπή, προκειμένου η τελευταία να προβεί στην κατάρτιση αυτών και την υποβολή τους στο περιφερειακό συμβούλιο.
6. Έως 30 Σεπτεμβρίου κάθε έτους ολοκληρώνονται οι διαδικασίες για τη σύνταξη προσχεδίου του Ε.Π.Δ. και του προϋπολογισμού και οι διαδικασίες διαβούλευσης.
7. Συνοπτική οικονομική κατάσταση του προϋπολογισμού, όπως ψηφίσθηκε από το περιφερειακό συμβούλιο αναρτάται στην ιστοσελίδα της οικείας περιφέρειας και δημοσιεύεται σε μία (1) τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα που εκδίδεται στα όρια της οικείας περιφέρειας. Η παράλειψη της δημοσιότητας αυτής δεν επηρεάζει το κύρος της απόφασης του περιφερειακού συμβουλίου με την οποία ψηφίστηκε ο προϋπολογισμός.
8. Ο προϋπολογισμός, το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης, η εισηγητική έκθεση της περιφερειακής επιτροπής και οι αποφάσεις του περιφερειακού συμβουλίου που αφορούν την επιβολή των φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών, υποβάλλονται στον Ελεγκτή Νομιμότητας. Αν διαπιστωθεί ότι δεν έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό οι υποχρεωτικές δαπάνες ή έσοδα που επιβάλλονται υποχρεωτικά από το νόμο ή ότι έχουν εγγραφεί έσοδα ή έξοδα, τα οποία δεν προβλέπονται από το νόμο, ή ότι το ύψος των εσόδων υπερβαίνει αναιτιολόγητα τις αποδόσεις του προηγούμενου οικονομικού έτους, ο Ελεγκτής Νομιμότητας καλεί το περιφερειακό συμβούλιο να αναμορφώσει κατάλληλα τον προϋπολογισμό μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών.
9. Η ταμειακή λειτουργία των περιφερειών διεξάγεται από ειδική υπηρεσια-

κή μονάδα που αποτελεί μέρος της οικονομικής υπηρεσίας και συνιστάται με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.).

10. Η οικονομική επιτροπή, μετά από εισήγηση του υπευθύνου των οικονομικών υπηρεσιών της οικείας περιφέρειας, υποβάλλει στο περιφερειακό συμβούλιο τριμηνιαία έκθεση για τα αποτελέσματα εκτέλεσης του προϋπολογισμού κατά το προηγούμενο τρίμηνο. Στην έκθεση διατυπώνονται και οι τυχόν παρατηρήσεις της μειοψηφίας. Η έκθεση υποβάλλεται μέσα σε είκοσι (20) το αργότερο ημέρες από τη λήξη κάθε τριμήνου και αναρτάται στην ιστοσελίδα της οικείας περιφέρειας. Εάν με την ανωτέρω έκθεση του δεύτερου τριμήνου κάθε οικονομικού έτους, διαπιστωθεί, σύμφωνα με την πορεία και την εκτίμηση είσπραξης των εσόδων, ότι στον προϋπολογισμό έχουν εγγραφεί υπερεκτιμημένα έσοδα ή έσοδα που δεν πρόκειται να εισπραχθούν έως το τέλος της χρήσης, το οικείο συμβούλιο προβαίνει υποχρεωτικά σε αναμόρφωση αυτού, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών, μειώνοντας στο πραγματικό ύψος τα παραπάνω έσοδα και αντιστοίχως το σκέλος των δαπανών, ώστε να μην καταστεί σε καμία περίπτωση ελλειμματικός ο προϋπολογισμός. Η απόφαση αυτή υποβάλλεται στον Ελεγκτή Νομιμότητας για έλεγχο[20]. Τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει η έκθεση καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης[21].

11. Οι διατάξεις του π.δ. 315/1999 (Α΄ 302) εφαρμόζονται, κατ' αναλογία, για το Διπλογραφικό Σύστημα Γενικής και Αναλυτικής Λογιστικής – Κοστολόγησης των Περιφερειών[22].

12. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στη βεβαίωση εσόδων, στην ανάληψη υποχρεώσεων, στην έκδοση χρηματικών ενταλμάτων, στην ευθύνη και στον καταλογισμό σε βάρος των προσώπων που τα εκδίδουν και τα προσυπογράφουν, στη διαδικασία και το περιεχόμενο του ελέγχου των χρηματικών ενταλμάτων, στη χρηματική διαχείριση της ταμειακής υπηρεσίας, στη λογοδοσία των υπαλλήλων που ασκούν καθήκοντα ταμία, στα βιβλία που πρέπει να τηρούν οι ταμειακές υπηρεσίες και

---

20. Τα εδάφια δ΄ και ε΄ της παρ. 9 προστέθηκαν με την παρ. 4α του ν. 3979/2011.
21. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 9 αντικαταστάθηκε με την παρ. 4β του άρθρου 43 του ν. 3979/2011.
22. Η παρ. 11 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 43 του ν. 3979/2011.

γενικά στην οικονομική διοίκηση και στο λογιστικό των περιφερειών.

13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, καθορίζεται ο τύπος του προϋπολογισμού των περιφερειών.
14. Οι διατάξεις των κανονιστικών πράξεων των παραγράφων 11 έως 13 εφαρμόζονται από 1ης Ιανουαρίου του επόμενου της δημοσίευσής τους έτους. Μέχρι την κατά τα ανωτέρω εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων, για την οικονομική διοίκηση και διαχείριση των περιφερειών ισχύουν οι διατάξεις του π.δ. 30/1996. Όπου στις διατάξεις του εν λόγω προεδρικού διατάγματος αναφέρονται «Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση», «Νομάρχης», «Νομαρχιακή Επιτροπή», «Νομαρχιακό Συμβούλιο» και «Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας», νοούνται αντίστοιχα «Περιφέρεια», «Περιφερειάρχης», «Οικονομική Επιτροπή», «Περιφερειακό Συμβούλιο» και «Ελεγκτής Νομιμότητας».
15. Οι διατάξεις του ν. 3230/2004 δεν έχουν εφαρμογή στις περιφέρειες.
16. Με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου μπορεί να παρέχεται πάγια προκαταβολή σε βάρος του σχετικού κωδικού αριθμού του προϋπολογισμού. Με την απόφαση χορήγησης πάγιας προκαταβολής ορίζονται:
    α) Οι δαπάνες που θα αντιμετωπιστούν από την πάγια προκαταβολή και το ύψος τους, στα όρια των πιστώσεων που έχουν εγγραφεί στους οικείους κωδικούς αριθμούς του προϋπολογισμού.
    β) Το ποσό της προκαταβολής που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ. Το ποσό αυτό μπορεί να αυξάνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
    γ) Ο υπάλληλος στο όνομα του οποίου θα εκδοθεί το ένταλμα και ο οποίος θα ενεργεί τις πληρωμές, σύμφωνα με τις έγγραφες εντολές του περιφερειάρχη.

    Ο περιφερειάρχης, μετά τον έλεγχο των δικαιολογητικών από την αρμόδια υπηρεσία, εκδίδει ισόποσα χρηματικά εντάλματα σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού για κάθε δαπάνη, ώστε να παραμένει πάντοτε στα χέρια του υπόλογου το αρχικό ποσό της πάγιας προκαταβολής. Τα χρηματικά εντάλματα εκδίδονται στο όνομα του δικαιούχου και σημειώνεται σε αυτά ότι η πληρωμή έγινε από την πάγια προκαταβολή.
17. Το άρθρο 165 του Κ.Δ.Κ. εφαρμόζεται αναλόγως και για τις περιφέρειες, τόσο για την υποχρέωση υποβολής των οικείων στοιχείων, όσο και για τις κυρώσεις, που προβλέπονται σε περίπτωση μη εκπλήρωσής της.

Άρθρο 269
Μεταβατικές διατάξεις οικονομικής διαχείρισης περιφερειών

1. Οι περιφέρειες, που συνιστώνται με τον παρόντα νόμο, καταρτίζουν τον προϋπολογισμό τους μέχρι την 31.3.2011.
2. Στον προϋπολογισμό της περιφέρειας εγγράφονται υποχρεωτικά όλες οι υποχρεώσεις και οι απαιτήσεις των καταργούμενων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων. Μέχρι την κατάρτιση και ψήφιση του προϋπολογισμού της περιφέρειας και πάντως όχι αργότερα από την ανωτέρω προθεσμία, οι προϋπολογισμοί των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων που καταργούνται, εκτελούνται ως δωδεκατημόρια του προϋπολογισμού του 2010. Μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής, απαγορεύεται να γίνει οποιαδήποτε δαπάνη με τον προϋπολογισμό των καταργούμενων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.
3. Οι απολογισμοί των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων που καταργούνται, έτους 2010 ή παλαιότερων ετών, υποβάλλονται στο Ελεγκτικό Συνέδριο από την περιφέρεια.
4. Από την έναρξη λειτουργίας των περιφερειών, που συνιστώνται με τον παρόντα νόμο, έως την οριστική εναρμόνιση των ορίων ευθύνης των Δ.Ο.Υ. με τα όρια των νέων περιφερειών, αρμόδια για κάθε μία από αυτές, είναι η Δ.Ο.Υ. που εξυπηρετούσε την πρώην νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, η οποία ορίζεται ως έδρα της.
5. Μέχρι την 28.2.2011 θα ολοκληρωθεί η απογραφή των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων, απαιτήσεων και υποχρεώσεων των νέων περιφερειών, καθώς και των διαθεσίμων χρηματικών μέσων. Η διαδικασία, ο τρόπος και η αποτύπωση της απογραφής θα καθοριστούν με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Οι περιφέρειες, τα νομικά τους πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ενημερώνουν: α) με τα βασικά υπηρεσιακά στοιχεία του προσωπικού που απασχολούν, τη βάση δεδομένων «Ηλεκτρονικό Μητρώο εργαζομένων των περιφερειών», και β) με τα οικονομικά τους στοιχεία τη βάση δεδομένων «Οικονομικά Στοιχεία περιφερειών». Οι βάσεις δεδομένων τηρούνται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης το οποίο κοινοποιεί στην Ένωση Περιφερειών αναφορές με συγκεντρωτικά στοιχεία. Με βάση την αξιολόγηση των στατιστικών στοιχείων της βάσης δεδομένων πραγματοποιούνται από το Ελεγκτικό Συνέδριο έλεγχοι στους ανωτέρω φορείς, όταν δεν ικανοποιούν συγκεκριμένους αριθμοδείκτες αξιολόγησης. Στο Ελεγκτικό Συνέδριο

παρέχεται ηλεκτρονική πρόσβαση στις ανωτέρω βάσεις δεδομένων. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, καθορίζεται ο τύπος, το περιεχόμενο των στοιχείων, ο χρόνος και ο τρόπος ενημέρωσης των βάσεων δεδομένων, οι αριθμοδείκτες αξιολόγησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 270
Κόστος μεταφοράς αρμοδιοτήτων στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση

1. Οι αρμοδιότητες που μεταφέρονται στους δήμους και στις περιφέρειες κοστολογούνται εκ των προτέρων. Η σχετική διαδικασία ρυθμίζεται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΕΛΛ.Α.Δ.Α., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 281 παράγραφος 2.
2. Η αναλυτική κοστολόγηση των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων περιλαμβάνει: α) προσδιορισμό του κόστους λειτουργίας τους, μαζί με τις υποδομές και κάθε είδους εξοπλισμό που χρησιμοποιούνται κατά το χρόνο μεταφοράς, β) προσδιορισμό του συνολικού απαιτούμενου κόστους της αρμοδιότητας κατά την άσκησή της από τους δήμους και τις περιφέρειες.

Άρθρο 271
Περιουσία των δήμων

1. Οι διατάξεις του άρθρου 180 του ν. 3463/2006 εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις συνένωσης δήμων ή κοινοτήτων κατά τα οριζόμενα στον παρόντα νόμο.
2. Οι διατάξεις των άρθρων 179 και 181 του ν. 3463/ 2006 εφαρμόζονται αναλόγως και στις περιπτώσεις προσάρτησης οικισμού τοπικής ή δημοτικής κοινότητας κατά τα οριζόμενα στον παρόντα νόμο.
3. Οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 187 του ν. 3463/2006 εφαρμόζονται αναλόγως και για τους κατοίκους των δήμων και κοινοτήτων που συνενώνονται κατά τα οριζόμενα στον παρόντα νόμο.

Άρθρο 272
Μεταβατική διάταξη

Οι αποφάσεις των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων των δήμων και κοινοτήτων που συνενώνονται με τον παρόντα νόμο, οι οποίες αφορούν στην

εκποίηση, αγορά, ανταλλαγή, εκμίσθωση, μίσθωση ακινήτων, καθώς και στη δωρεάν παραχώρηση κυριότητας ή χρήσης αυτών, λαμβάνονται από τη δημοσίευση του παρόντα νόμου με την ειδική πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνολικού αριθμού των μελών τους, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων[23].

Άρθρο 273
Περιουσία περιφερειών

1. Εφαρμοστέες διατάξεις για τα θέματα απόκτησης, διαχείρισης, προστασίας και διάθεσης της ακίνητης και κινητής περιουσίας των περιφερειών, είναι οι αντίστοιχες διατάξεις του π.δ. 30/1996 και του π.δ. 242/1996, όπως αυτές ισχύουν και εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά με τον παρόντα νόμο. Για την εφαρμογή των ανωτέρω, όπου στις διατάξεις των προεδρικών διαταγμάτων αυτών αναφέρεται «Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση», «Νομάρχης», «Νομαρχιακή Επιτροπή» και «Νομαρχιακό Συμβούλιο», νοούνται, αντίστοιχα, η «Περιφέρεια», ο «Περιφερειάρχης», η «Οικονομική Επιτροπή» και το «Περιφερειακό Συμβούλιο».
2. Τα δικαιώματα για αποκλειστική χρήση των ακινήτων, που προϋπήρχαν υπέρ των κατοίκων κάθε ενιαίας νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή νομαρχιακού διαμερίσματος, διατηρούνται.

Άρθρο 274
Μεταβατική διάταξη

Οι αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων των Ενιαίων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων και των νομαρχιακών διαμερισμάτων που καταργούνται με τον παρόντα νόμο, και οι οποίες αφορούν στην εκποίηση, αγορά, ανταλλαγή, εκμίσθωση, μίσθωση ακινήτων, καθώς και στη δωρεάν παραχώρηση κυριότητας ή χρήσης αυτών, λαμβάνονται από τη δημοσίευση του παρόντα νόμου με την ειδική πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνολικού αριθμού των μελών τους κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και του π.δ. 242/1996[24].

---

23. Η παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4018/2011 ορίζει τα εξής: «4. Η ισχύς των άρθρων 272 και 274 του ν. 3852/2010 έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2010».
24. Για το άρθρο αυτό ισχύει η ανωτέρω υποσημείωση.

Άρθρο 275
Προληπτικός Έλεγχος Ελεγκτικού Συνεδρίου[25]

Οι δαπάνες των δήμων, των περιφερειών, των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και των κοινωφελών επιχειρήσεων, των επιχειρήσεων ύδρευσης αποχέτευσης και των δημοτικών ανωνύμων εταιρειών του άρθρου 266 του Κ.Δ.Κ. ανεξαρτήτως πληθυσμού, εξαιρουμένων των σχολικών επιτροπών, υπάγονται στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις 1 έως 3 του άρθρου 169 του Κ.Δ.Κ.

Άρθρο 276
Κατασταλτικός έλεγχος Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Από το Ελεγκτικό Συνέδριο διεξάγεται υποχρεωτικά κατασταλτικός έλεγχος των λογαριασμών των δήμων, των περιφερειών και των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και των κοινωφελών επιχειρήσεων, των επιχειρήσεων ύδρευσης αποχέτευσης και των δημοτικών ανωνύμων εταιρειών του άρθρου 266 του Κ.Δ.Κ.. Ο έλεγχος είναι ετήσιος τακτικός και δειγματοληπτικός, εκτός εάν από το δειγματοληπτικό έλεγχο προέκυψαν λόγοι που επιβάλλουν τη γενίκευση του κατασταλτικού ελέγχου και διενεργείται μετά το τέλος κάθε οικονομικής χρήσης ή είναι έκτακτος γενικός ή ειδικός ή θεματικός και συνίσταται στον έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας της διαχείρισης.
2. Κατά τον κατασταλτικό έλεγχο ελέγχονται, ιδίως: α) η τήρηση της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης β) η ορθή τήρηση του κατά περίπτωση ισχύοντος λογιστικού ή διαχειριστικού συστήματος, σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές που το διέπουν, γ) η τήρηση και ενημέρωση των λογαριασμών, ώστε να απεικονίζουν με ακρίβεια το περιεχόμενο των οικονομικών πράξεων και δημοσιονομικών ενεργειών, δ) η νόμιμη καταβολή του μεριδίου τυχόν συμμετοχής ενός ή περισσοτέρων Ο.Τ.Α. σε κάθε φύσεως νομικά πρόσωπα αυτών ή σε προγραμματικές συμβάσεις, ε) η νόμιμη λήψη δανείων, η παροχή εγγυήσεων και η τήρηση των όρων των σχετικών συμβάσεων, στ) η νόμιμη διαχείριση της κινητής και ακίνη-

25. Το άρθρο 275 αντικαταστάθηκε με την παρ.3 του άρθρου 2 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου με αριθμ.31/31-12-2011 (Κυρώθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν.2047/2012).

της περιουσίας και ζ) η έγκαιρη και κανονική απόδοση των υπέρ τρίτων εισπραττόμενων νομίμων δικαιωμάτων και η είσπραξη και η διαχείριση των ανταποδοτικών τελών ή άλλων ειδικών εσόδων ή των εσόδων από δάνεια ή των βεβαιωθέντων εσόδων από οφειλές και πρόστιμα σε βάρος τρίτων.

3. Αρμόδιος για τον κατασταλτικό έλεγχο, είναι ο ίδιος Επίτροπος, που είναι αρμόδιος για τον προληπτικό έλεγχο των δαπανών των υπόχρεων φορέων. Για τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες αρμόδιος είναι ο Επίτροπος της έδρας τους. Ειδικά για την Μητροπολιτική Περιφέρεια Αττικής, αρμόδιοι για τις οικείες περιφερειακές ενότητες, είναι οι Επίτροποι, που ορίζονται από την Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου[26].
4. Ο κατασταλτικός έλεγχος πρέπει να ολοκληρωθεί μέσα σε έξι (6) μήνες από την ημερομηνία αποστολής του αντιγράφου του απολογισμού ή ισολογισμού του υπόχρεου για κατασταλτικό έλεγχο φορέα, ο οποίος συνοδεύεται α) από τις σχετικές εκθέσεις και πράξεις των αρμοδίων οργάνων του, β) την έκθεση των ορκωτών λογιστών ελεγκτών και γ) από κάθε σχετικό με τον έλεγχο στοιχείο, που καθορίζεται με απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και σε κάθε περίπτωση εντός του επομένου διαχειριστικού έτους, από αυτό που αφορά ο κατασταλτικός έλεγχος.
5. Η σχετική έκθεση, περί των αποτελεσμάτων του διενεργηθέντος κατασταλτικού ελέγχου, για το σύνολο των υπόχρεων φορέων, διαβιβάζεται στους Υπουργούς Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, καθώς και στην Επιτροπή Διαφάνειας και Θεσμών της Βουλής.
6. Σε κάθε περίπτωση ο έλεγχος διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του οργανισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρο 277
Έλεγχος είσπραξης εσόδων

1. Ο αρμόδιος για τον προληπτικό έλεγχο των δαπανών Επίτροπος, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους μπορεί να παρακολουθεί την κανονική είσπραξη των εσόδων των Ο.Τ.Α. και των νομικών τους προσώπων και να ασκεί τον έλεγχο για την είσπραξη των νομίμως βεβαιωθέντων χρεών, οφειλών ή προστίμων σε βάρος τρίτων.

26. Προσθήκη των τελευταίων δύο εδαφίων με την παρ. 10κβ του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

2. Σε περίπτωση που διαπιστώσει αδράνεια είσπραξής τους από τα αρμόδια όργανα διοίκησης ή τις οικονομικές υπηρεσίες, καλεί τούτους, με έγγραφό του που κοινοποιείται στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και στον Ελεγκτή Νομιμότητας, να ενεργήσουν μέσα σε τασσόμενη εύλογη προθεσμία για την είσπραξη τούτων.
3. Εάν η αδράνεια συνεχίζεται, οφειλόμενη σε δόλο ή βαριά αμέλεια των διοικούντων τον δήμο και τα νομικά του πρόσωπα ή των προϊσταμένων των οικονομικών υπηρεσιών αυτών παραπέμπει α) τα μεν αιρετά υπαίτια πρόσωπα με αιτιολογημένη εισήγησή του στην Επιτροπή του άρθρου 232 του παρόντος[27] για προσωπικό καταλογισμό τούτων με το ποσό της θετικής ζημίας που προξένησαν και β) τους υπαλλήλους των ανωτέρω προσώπων που προκάλεσαν ζημία στην περιουσία του στο Ελεγκτικό Συνέδριο για καταλογισμό τούτων.

Άρθρο 278
Προληπτικός έλεγχος συμβάσεων

1. Για τις συμβάσεις προμήθειας αγαθών, εκτέλεσης έργων και παροχής υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των προγραμματικών συμβάσεων που συνάπτουν οι Ο.Τ.Α. και τα νομικά τους πρόσωπα, προϋπολογιζόμενης δαπάνης, χωρίς Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), ποσού άνω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ, διενεργείται υποχρεωτικά προληπτικός έλεγχος νομιμότητας αυτών, πριν από τη σύναψή τους, από τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που είναι αρμόδιος για τον προληπτικό έλεγχο των δαπανών τους. [28]
2. Για τις συμβάσεις της προηγούμενης παραγράφου, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των οποίων υπερβαίνει το ποσό, χωρίς Φ.Π.Α., των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ, διενεργείται υποχρεωτικά, πριν τη σύναψή τους, έλεγχος νομιμότητας από το καθ' ύλην αρμόδιο Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 19 παράγραφος 7 του π.δ. 774/1980, όπως ισχύει.
3. Ο αρμόδιος φορέας μπορεί να ζητεί τη διενέργεια ελέγχου νομιμότητας και για επί μέρους φάσεις της σχετικής διαδικασίας που προηγούνται της σύναψης της οικείας σύμβασης.

---

27. Το στοιχείο α΄ τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 43 του ν. 3979/2011.
28. Η παρ.1 αντικαταστάθηκε με την παρ.2 του άρθρου 9 του ν.4071/2012.

4. Ο έλεγχος νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου ολοκληρώνεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη διαβίβαση σε αυτό του σχετικού φακέλου. Εάν δεν διενεργηθεί ο έλεγχος νομιμότητας η σύμβαση που συνάπτεται είναι άκυρη.

Άρθρο 279
Αίτηση ανάκλησης

Κατά των πράξεων των Επιτρόπων και των Κλιμακίων, επιτρέπονται αιτήσεις ανάκλησης, σε περίπτωση πλάνης περί τα πράγματα ή το νόμο, οι οποίες εκδικάζονται από το αρμόδιο Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τους όρους, προθεσμίες και τη διαδικασία που ορίζονται στο τελευταίο εδάφιο του άρθρου 2 του ν. 3060/2002 από τις φράσεις «υποβάλλονται στη γραμματεία του αρμοδίου τμήματος» έως τις φράσεις «από την κατάθεση αυτής στη Γραμματεία του», που εφαρμόζονται αναλόγως.

ΜΕΡΟΣ Θ΄
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Άρθρο 280
Αρμοδιότητες Αποκεντρωμένης Διοίκησης

I. Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ασκούν τις αρμοδιότητες των κρατικών Περιφερειών, περιλαμβανομένων και εκείνων των αντίστοιχων συλλογικών οργάνων τους, όπως αυτές καθορίζονταν στον ιδρυτικό τους νόμο 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α΄), καθώς και στους μεταγενέστερους ειδικούς νόμους και στις σχετικές κανονιστικές διατάξεις, όπως ισχύουν, με εξαίρεση τις αρμοδιότητες που περιέρχονται με το άρθρο 186 του παρόντος νόμου, στις περιφέρειες.[1]

II. Στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις απονέμεται η άσκηση των ακόλουθων, πρόσθετων, αρμοδιοτήτων:

1. α. Η εισήγηση για την απευθείας εκποίηση δημοσίων εκτάσεων ή για τη παραχώρηση κοινόχρηστων δημοτικών ή κοινοτικών εκτάσεων για ίδρυση ή επέκταση βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων.

   β. Η διατύπωση γνώμης για την απαλλοτρίωση ιδιωτικών εκτάσεων για ίδρυση ή επέκταση αξίας λόγου επαρχιακής βιομηχανίας.

2. Η έκδοση απόφασης για άρση απαγόρευσης δικαιοπραξιών λατομικού ή μεταλλευτικού περιεχομένου σε παραμεθόριες περιοχές, καθώς και η έκδοση απόφασης για την απόκτηση μεταλλευτικών δικαιωμάτων επί αδειών μεταλλευτικών ερευνών σε παραμεθόριες περιοχές.

3. Η έκδοση απόφασης για την παραχώρηση ερευνητικών γεωτρήσεων του ΙΓΜΕ προς εκμετάλλευση σε δήμους.

4. Η έγκριση διενέργειας μεταλλευτικών και λατομικών εργασιών εντός δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων σύμφωνα με το άρθρο 57 του ν. 998/1979 (ΦΕΚ 289 Α΄).

5. Η παραχώρηση αλυκών του Δημοσίου, που δεν έχουν εισφερθεί στην εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΛΥΚΕΣ Α.Ε.», στους δήμους, σύμφωνα με το άρθρο δέκατο του ν. 1822/1988 (ΦΕΚ 272 Α΄).

---

1. Το άρθρο 18 του ν.4071/2012 ρυθμίζει ειδικότερα ζητήματα των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

6. Ο έλεγχος κυκλοφορίας φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων και προϊόντων αρμοδιότητας Ε.Ο.Φ.
7. α. Η τήρηση αντιτύπου Μητρώων Αρρένων των δήμων σύμφωνα με την ισχύουσα σχετική νομοθεσία.
   β. Οι εγγραφές, μεταβολές, διαγραφές και μετεγγραφές στα Μητρώα Αρρένων, κατά τις ειδικότερες προβλέψεις της οικείας νομοθεσίας.
   γ. Η οριστικοποίηση των Μητρώων Αρρένων και η επικύρωση του ετήσιου μητρώου Αρρένων.
   δ. Η εξέταση των ενστάσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία περί Μητρώων Αρρένων.

8. Η ανάθεση, παρακολούθηση και επίβλεψη της εκπόνησης μελετών γενικών πολεοδομικών σχεδίων (Γ.Π.Σ.) και των Σχεδίων Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) κατά τις διατάξεις των άρθρων 4 και 5 του ν. 2508/1997, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν με το άρθρο 24 του ν. 2539/1997 γίνεται από τους δήμους ενώ η έγκριση αυτών γίνεται από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση. [2]
9. Η παραχώρηση οικοπεδικών εκτάσεων της χερσαίας Ζώνης Λιμένα για την ανέγερση κτιρίων «Στέγης Λιμενεργάτη», καθώς και γραφείων κεφαλαίου αποζημίωσης φορτοεκφορτωτών και ΕΡΦΛ σε μεταλλευτικές επιχειρήσεις.
10. Η παραχώρηση χρήσης χώρων της Ζώνης Λιμένα σε μεταλλευτικές επιχειρήσεις.
11. Η παραχώρηση ζωνών κατάληψης των εγγειοβελτιωτικών έργων για διαχείριση και εκμετάλλευση.
12. Η έγκριση της παραχώρησης από το φορέα διοίκησης λιμένα, με αντάλλαγμα και για ορισμένο χρονικό διάστημα, της χρήσης χώρων που βρίσκονται εντός της Ζώνης Λιμένα.
13. Η εξειδίκευση των γενικών κατευθύνσεων και οδηγιών στα θέματα πολεοδομικού σχεδιασμού οικιστικής πολιτικής και κατοικίας, καθώς και οικοδομικού και κτιριοδομικού κανονισμού.
14. Η παρακολούθηση, ο συντονισμός και η διατύπωση απόψεων σε ότι αφορά προγράμματα μελετών (Γ.Π.Σ.) και πολεοδομικών μελετών.
15. Η έγκριση πολεοδομικών μελετών σε περιοχές Β.Ε.ΠΕ, κατά τις διατάξεις των άρθρων 7 και 19 του ν. 2545/1997 (ΦΕΚ 254 Α΄), όταν υπάρχει φορέας Β.Ε.ΠΕ..

---

2. Η παρ.8 αντικαταστάθηκε με την παρ.16 του άρθρου 18 του ν.4071/2012.

16. Η έκδοση αποφάσεων, επί ενστάσεων κατά πράξεων αναλογισμού, σύμφωνα με το άρθρο 279 του Κ.Β.Π.Ν..
17. Η έγκριση πράξεων τακτοποίησης και πράξεων αναλογισμού, εφόσον δεν έχουν γενικότερο χαρακτήρα.
18. Η κύρωση πράξης εφαρμογής πολεοδομικής μελέτης, κατά την πρόβλεψη του άρθρου 12 του ν. 1337/1983 (ΦΕΚ 33 Α΄)[3].
19. Η έγκριση σημειακών – εντοπισμένων τροποποιήσεων των εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων και των χρήσεων και όρων δόμησης αυτών, σε Ο.Τ. επί του Βασικού Οδικού Δικτύου των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης, όπως αυτό καθορίστηκε με τις υπ΄αριθμ. 62556/5073/1990 (ΦΕΚ 701 Δ΄) και 62555/5072/1990 (ΦΕΚ 561 Δ΄) αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, υπό την προϋπόθεση ότι δεν εμπίπτουν σε ζώνη πεντακοσίων μέτρων από την ακτή, σε παραδοσιακούς οικισμούς, σε τοπία ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους, σε αρχαιολογικούς χώρους, σε δάση και δασικές εκτάσεις και σε περιοχές προστατευόμενες βάσει διεθνών συνθηκών (π.χ. RAMSAR) ή βάσει των άρθρων 18 και 19 του ν. 1650/1986, όπως ισχύει. Για τις τροποποιήσεις της παρούσας τηρούνται οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 29 του ν. 2831/2000 (ΦΕΚ 140 Α΄), όπως ισχύει.
20. Η μέριμνα για τη σύνταξη οριζοντιογραφικού και υψομετρικού διαγράμματος αποτύπωσης του υδατορέματος που βρίσκεται εντός ή εκτός ρυμοτομικού σχεδίου ή εντός οικισμών που δεν έχουν ρυμοτομικό σχέδιο και η έκδοση απόφασης επικύρωσης του καθορισμού των οριογραμμών.
21. Η κατάρτιση ετήσιων και πολυετών δασικών προγραμμάτων γενικότερου ενδιαφέροντος, καθώς και η μελέτη θεμάτων δασικής ανάπτυξης.
22. Ο συντονισμός και η εποπτεία της σύνταξης των πάσης φύσεως δασικών προγραμμάτων σε επίπεδο νομού, καθώς και η εποπτεία εκτέλεσης τούτων.
23. Η κατάρτιση μελετών δασοτεχνικών έργων διαπεριφερειακού επιπέδου.
24. Ο συντονισμός, η παρακολούθηση και η εποπτεία εφαρμογής των μελετών για τα πάσης φύσεως δασοτεχνικά έργα.
25. Ο σχεδιασμός των αναδασώσεων και της αντιχειμαρρικής προστασίας

3. Οι περιπτώσεις 17 και 18 καταργήθηκαν με την παρ. 2α του άρθ. 30 του ν. 3889/2010.

και η μέριμνα για την κατάρτιση πολυετών προγραμμάτων περιφερειακού επιπέδου.

26. Η εισήγηση για τη σύσταση ή κατάργηση σταθμών δασοπροστασίας κατά τη διάταξη του άρθρου 37 παράγραφος 7 του ν. 1845/1989 (ΦΕΚ 102 Α΄).
27. Η συγκρότηση, στελέχωση και εφοδιασμός με τα αναγκαία μέσα και εφόδια και η λειτουργία του περιφερειακού Συντονιστικού Κέντρου Δασοπυρκαγιών (Σ.Κ.Δ.) σε συνεργασία με το κεντρικό Συντονιστικό Κέντρο Δασοπυρκαγιών (Κ.Σ.Κ.Δ.).Ο έλεγχος κάθε φύσεως τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού της περιφέρειας, η συντήρηση και η επισκευή του σε συνεργασία με το Κ.Σ.Κ.Δ.. Η συνεργασία με το Κ.Σ.Κ.Δ. για την επιχειρησιακή αξιοποίηση των εναέριων μέσων και τη συνδρομή αυτών σε επιχειρήσεις εκτός περιφέρειας.
28. Η μελέτη των προβλημάτων και ο συντονισμός του έργου της εκμετάλλευσης των δημοσίων δασών.
29. Ο συντονισμός της διάθεσης και εμπορίας των παραγόμενων δασικών προϊόντων.
30. Η δασοπολιτική επιτήρηση επί των δημοσίων δασοπονιών. Η παρακολούθηση της εφαρμογής των μελετών διαχείρισης και η παροχή οδηγιών για την αποδοτικότερη οργάνωση της παραγωγής.
31. Η μελέτη των προβλημάτων ανάπτυξης της ιδιωτικής δασοπονίας. Η μέριμνα κατανομής του μηχανικού εξοπλισμού στις αποκεντρωμένες υπηρεσίες και η παρακολούθηση της αξιοποίησης αυτού.
32. Η παροχή οδηγιών για την προστασία, ανάπτυξη και επαύξηση του θηραματικού πλούτου και της άγριας πανίδας γενικότερα.
33. Η μελέτη των προβλημάτων ανάπτυξης των δασικών βοσκοτόπων.
34. Η συγκέντρωση, επεξεργασία, πινακοποίηση και τήρηση των απολογιστικών στοιχείων των δασικών προγραμμάτων.
35. Η διάκριση και κατάταξη σε κατηγορίες οικισμών με πληθυσμό μικρότερο των δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων.
36. Ο έλεγχος και εποπτεία προστατευτικών έργων και προσχώσεων σε Ζώνη Αιγιαλού.
37. Η διαχείριση Κεφαλαίων Αποζημίωσης Φορτοεκφορτωτών (ΚΑΦ), σύμφωνα με το ν. 5167/1932 (ΦΕΚ 64 Α΄) και του άρθρου 6 του ν.δ. 1254/1949 (ΦΕΚ 288 Α΄).
38. Η άσκηση των αρμοδιοτήτων που ασκούνταν από τον ΟΑΕΔ και είναι

σχετικές με την απασχόληση προσώπων ειδικών κατηγοριών, κατά τις ρυθμίσεις του ν. 2643/1998 (Α΄ 220), εξακολουθούν να ασκούνται από τον ΟΑΕΔ μέχρι την 30.6.2012, κατά παρέκκλιση του άρθρου 286 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87).

Οι εκκρεμείς, σχετικές με το ν. 2643/1998, υποθέσεις και διαδικασίες θα ολοκληρωθούν από τον ΟΑΕΔ..

Οι πράξεις που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2643/1998 μετά την ισχύ του ν. 3852/2010, δηλαδή μετά την 1.1.2011, είναι νόμιμες και ισχυρές.

Οι αρμοδιότητες οι σχετικές με την απασχόληση προσώπων ειδικών κατηγοριών κατά τις ρυθμίσεις του ν. 2643/1998 που ασκούνται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης παραμένουν σε αυτό[4].

39. Η άσκηση παραλλήλως με τον ΟΑΕΔ αρμοδιοτήτων που προβλέπονται από το άρθρο 5 του ν.δ. 2656/ 1953 (ΦΕΚ 299 Α΄) όπως ισχύει και ειδικότερα εκείνες που αναφέρονται στην εγγραφή ανέργων, στην ανανέωση κάρτας ανεργίας μη επιδοτούμενων ανέργων και στον έλεγχο ανεργίας επιδοτούμενων ανέργων δια των ΚΕΠ.
40. Επιδότηση κόστους εργασίας επιχειρήσεων παραμεθορίων περιοχών, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 1767/1988 (ΦΕΚ 63 Α΄), όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 32 του ν. 1836/1989 (ΦΕΚ 79 Α΄) και των κατ΄ εξουσιοδότησή τους κανονιστικών ρυθμίσεων.
41. Η επιδότηση για πρόσθετη μαθητική, σπουδαστική και φοιτητική άδεια εργαζομένων, σύμφωνα με την κ.υ.α. 33930/1983 (ΦΕΚ 444 Β΄) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
42. Η επιχορήγηση ιδιωτικών επιχειρήσεων για πρακτική άσκηση σπουδαστών ΤΕΙ- ΣΕΛΕΤΕ σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 30317/1986 (ΦΕΚ 116 Β΄ κ.υ.α.) όπως έχει συμπληρωθεί και ισχύει.
43. Η επιδότηση επιχειρήσεων παραμεθορίων περιοχών για απασχόληση πτυχιούχων σύμφωνα με το άρθρο 44 του ν. 1563/1985 (ΦΕΚ 151 Α΄), καθώς και με το άρθρο 59 παράγραφος 2 του ν. 2324/1995 (ΦΕΚ 146 Α΄).
44. Η χορήγηση ειδικού επιδόματος σε αποφυλακισμένους κατά το άρθρο 38 του ν. 1836/1989 (ΦΕΚ 79 Α΄).
45. Η εκτέλεση αποφάσεων κατεδάφισης αυθαίρετων κτισμάτων ή κατασκευών, που εκδίδονται από την αρμόδια υπηρεσία του δήμου, κατά

4. Το στοιχείο 38 αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 90 του ν. 3996/2011.

ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του π.δ. 267/1998 (ΦΕΚ 195 Α΄) και της σχετικής νομοθεσίας.

46. Η αναγνώριση Ελλήνων τσιγγάνων ως τελικών δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής και η έκδοση της σχετικής απόφασης δικαιούχου δανείου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 της κ.υ.α. 33165/2006 (ΦΕΚ 780 Β΄), όπως ισχύει[5].

III. Οι αρμοδιότητες του τομέα Α΄ (Προγραμματισμού – Ανάπτυξης) υπ' αριθμ. 1 έως και 31, του υποτομέα Διαχείρισης Υδάτων, ο οποίος περιλαμβάνεται στον τομέα Γ΄ (Φυσικών πόρων - Ενέργειας- Βιομηχανίας) και οι αρμοδιότητες του τομέα ΣΤ΄ (Έργων – Χωροταξίας- Περιβάλλοντος) υπ' αριθμ. 1 έως 12 του άρθρου 186 του παρόντος νόμου εξακολουθούν να ασκούνται από τις αποκεντρωμένες διοικήσεις μέχρι 30.6.2011.

Μέχρι 31.12.2011 εξακολουθούν να ασκούνται από τις αποκεντρωμένες διοικήσεις όσες εκ των αρμοδιοτήτων του υποτομέα της Αλιείας ασκούνταν από τις κρατικές περιφέρειες και με το άρθρο 186 του παρόντος απονέμονται στις περιφέρειες.

Η αρμοδιότητα της περίπτωσης 44 της παραγράφου ΙΙ Β «Τομέας Γεωργίας-Κτηνοτροφίας-Αλιείας», υποπαράγραφος γ΄ «Υποτομέας Κτηνοτροφίας», του άρθρου 186 του ν. 3852/2010 εξακολουθεί να ασκείται από τις αποκεντρωμένες διοικήσεις μέχρι 31.12.2012. [6]

IV. α. Η διαχείριση των εσόδων που προέρχονται από την εγκατάσταση μη δημοσίων υπηρεσιών στους χώρους των Χερσαίων Συνοριακών Σταθμών, όπως ειδικότερα ρυθμίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 9 του ν. 2647/1998 (ΦΕΚ 237 Α΄), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 παράγραφος 8, εδάφιο γ΄ του ν. 2946/2001 (ΦΕΚ 224 Α΄) εξακολουθεί να διενεργείται από τα Περιφερειακά Ταμεία Ανάπτυξης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών ρυθμίζεται ο τρόπος είσπραξης, διαχείρισης και απόδοσης των εσόδων αυτών από τα Περιφερειακά Ταμεία Ανάπτυξης και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

---

5. Η παρ. 5 του άρθρου 282 του παρόντος νόμου ορίζει ότι: «Η αρμοδιότητα της παραγράφου ΙΙ υπ΄ αριθμ. 46 του άρθρου 280 του παρόντος, από τη δημοσίευσή του και μέχρι 31.12.2010 ασκείται από τις κρατικές περιφέρειες».

6. Το εδάφιο προστέθηκε με την παρ.2β του άρθρου 8 του ν.4071/2012.

β. Αρμόδιος για τη συγκρότηση της Επιτροπής, που γνωμοδοτεί για την άρση της απαγόρευσης κτήσεως εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί παραμεθορίων περιοχών (άρθρο 26 παρ. 1 περ. β΄ ν. 1892/1990 – ΦΕΚ 101 Α΄) είναι ο οικείος Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος και προεδρεύει αυτής.

V. α. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται τα αποφαινόμενα και γνωμοδοτούντα όργανα, καθώς και κάθε ειδικό θέμα σχετικά με δασικά έργα, μελέτες και παροχή συναφών υπηρεσιών.

β. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται τα αποφαινόμενα και γνωμοδοτούντα όργανα, καθώς και κάθε ειδικό θέμα σχετικό με χωροταξικές, πολεοδομικές μελέτες και υπηρεσίες στο πλαίσιο των διατάξεων του ν. 3316/2005 (ΦΕΚ 42 Α΄).

VI. α. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταρτίζεται ο Οργανισμός Λειτουργίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

β. Στον Οργανισμό καθορίζονται, ιδίως:

i. Οι υπηρεσιακές μονάδες και η διάρθρωσή τους (Γενικές Διευθύνσεις, Διευθύνσεις, αυτοτελείς Διευθύνσεις, αυτοτελή Τμήματα, Τμήματα, αυτοτελή Γραφεία και Γραφεία)[7].

ii. Ο τίτλος, οι αρμοδιότητες και η έδρα κάθε μονάδας.

iii. Οι οργανικές θέσεις ανά Διεύθυνση, κατά κατηγορίες, κλάδους, ειδικότητες και βαθμούς του μόνιμου προσωπικού.

iv. Οι θέσεις του ειδικού επιστημονικού και του τεχνικού ή βοηθητικού προσωπικού, που μπορεί να προσλαμβάνεται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

v. Οι κατηγορίες και οι κλάδοι του προσωπικού, των οποίων οι υπάλληλοι κρίνονται για την κατάληψη θέσεων Προϊσταμένων, ανάλογα

7. Το στοιχείο αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 10κγ του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

με την ειδικότητα του κλάδου και το αντικείμενο των συγκεκριμένων οργανικών μονάδων και

vi. Κάθε άλλο θέμα που αφορά την οργάνωση και λειτουργία των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

VII. Τα Τμήματα Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Υ.Δ.Κ.) καταργούνται. Ο εξοπλισμός τους περιέρχεται στον οικείο δήμο της έδρας του αντίστοιχου νομού, το δε προσωπικό τους μετατάσσεται στον ανωτέρω δήμο, σύμφωνα με τη ρύθμιση του άρθρου 258 του παρόντος.

Προκειμένου για την καταργούμενη Τ.Υ.Δ.Κ. της κρατικής περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ο εξοπλισμός της περιέρχεται στην περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου στην οποία μετατάσσεται και το προσωπικό της, κατά ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 256 του παρόντος.

VIII. 1. Τα Περιφερειακά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης (ΠΙΝΕΠ) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ), πλην του ΠΙΝΕΠ Θεσσαλονίκης, καταργούνται, ως αποκεντρωμένες μονάδες του ΕΚΔΔΑ, από 1.1.2011.

2. α. Το μόνιμο και με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου προσωπικό των καταργούμενων ΠΙΝΕΠ, που κατείχε σε αυτά οργανικές θέσεις μετατάσσεται, αυτοδικαίως, στην έδρα των οικείων, κατά τόπο, Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και καταλαμβάνει αντίστοιχες οργανικές θέσεις κατά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, σε υπηρεσιακή μονάδα επιπέδου αυτοτελούς τμήματος που συνιστάται με τον παρόντα νόμο. Η μονάδα αυτή υπάγεται απευθείας, στον Γενικό Γραμματέα και έχει, ως αποκλειστική αρμοδιότητα, την εκπαίδευση και κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού, στο πλαίσιο των σχετικών αρμοδιοτήτων του ΕΚΔΔΑ. Για την ανωτέρω μετάταξη εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

β. Το μόνιμο προσωπικό των καταργούμενων ΠΙΝΕΠ, που κατείχε σε αυτά προσωποπαγείς θέσεις, δύναται να μετατεθεί στην Κεντρική Υπηρεσία του ΕΚΔΔΑ ή στο ΠΙΝΕΠ Θεσσαλονίκης μετά από σχετική αίτηση των ενδιαφερόμενων, η οποία υποβάλλεται μέχρι 31.12.2010. Σε αντίθετη περίπτωση μετατάσσεται, αυτοδικαίως, στην έδρα των αντίστοιχων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο.

γ. Τα καθήκοντα των υπαλλήλων, που μετατάσσονται σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, αντιστοιχούν προς εκείνα που ασκούσαν στα καταργηθέντα ΠΙΝΕΠ, οι δε πάσης φύσεως, επιπλέον μισθολογικές διαφορές και επιδόματα, που ελάμβαναν εξακολουθούν να διατηρούνται, ως προσωπική διαφορά. Ο χρόνος προϋπηρεσίας τους αναγνωρίζεται για όλες τις υπηρεσιακές και μισθολογικές συνέπειες. Το ανωτέρω προσωπικό, διέπεται από το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς του άρθρου 4 παράγραφος 17 του ν. 3513/2006.

δ. Οι αποσπάσεις των υπαλλήλων στα καταργούμενα ΠΙΝΕΠ λήγουν, αυτοδικαίως, από πρώτης (1ης) Ιουλίου 2010 και οι υπάλληλοι επανέρχονται στις οργανικές θέσεις, που κατείχαν στους φορείς από τους οποίους είχαν αποσπασθεί.

ε. Σε περίπτωση κατά την οποία η έδρα της αποκεντρωμένης διοίκησης δεν ταυτίζεται με εκείνη των υφιστάμενων κρατικών περιφερειών, η μετάταξη που προβλέπεται από το εδάφιο α΄ της παρούσης, μπορεί να γίνει στη Διεύθυνση Αστικής Κατάστασης και Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της κρατικής περιφέρειας της έδρας του νομού, όπου υπηρετούσε το προσωπικό των καταργούμενων ΠΙΝΕΠ, κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων, η οποία υποβάλλεται μέχρι 30.09.2010. Η μετάταξη γίνεται, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων, σε κενές οργανικές θέσεις και σε περίπτωση που δεν υπάρχουν σε συνιστώμενες προσωποπαγείς, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, η οποία εκδίδεται και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μέχρι 31.12.2010. Ο χρόνος προϋπηρεσίας τους αναγνωρίζεται για όλες τις υπηρεσιακές και μισθολογικές συνέπειες. Το ανωτέρω προσωπικό, διέπεται από το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς του άρθρου 4 παράγραφος 17 του ν. 3513/2006. Τυχόν επιπλέον τακτικές αποδοχές καθώς και τα πάσης φύσεως επιδόματα που ελάμβαναν ως υπάλληλοι των καταργούμενων ΠΙΝΕΠ σε σχέση με το μισθολογικό καθεστώς του φορέα μετάταξής τους, διατηρούνται ως προσωπική διαφορά. Μέχρι την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας η μισθοδοσία των μετατασσόμενων βαρύνει τον προϋπολογισμό του ΕΚΔΔΑ.

στ. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μετά από πρόταση του ΕΚΔΔΑ-

ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα άσκησης των αρμοδιοτήτων του ανωτέρω αυτοτελούς τμήματος, της συνεργασίας του με το ΕΚΔΔΑ, καθώς και της αξιοποίησης της υλικοτεχνικής υποδομής των καταργούμενων ΠΙΝΕΠ[8].

IX. Σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση συνιστάται συμβούλιο το οποίο αποτελείται από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ο οποίος και προεδρεύει, από τους περιφερειάρχες των αντίστοιχων χωρικών περιφερειών και των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων. Το συμβούλιο συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και μεριμνά για το συντονισμό των περιφερειών και των δήμων στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

8. Βλ. Την υπ' αριθμ. ΔΙΕΚ/ΤΜΒ/Φ.2/64/οικ.727/2011 (ΦΕΚ 65 Β/28-1-11) απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

ΜΕΡΟΣ Ι΄

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ»

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.»

Άρθρο 281
Πρόγραμμα Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.»

1. Για την υποστήριξη των νέων δήμων και των περιφερειών που συνιστώνται με τον παρόντα νόμο, την ενίσχυση της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης και την άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων, καθώς και την προώθηση της διαπεριφερειακής, διαβαθμηδικής και διαδημοτικής συνεργασίας, καταρτίζεται το πρόγραμμα Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.».
2. Το πρόγραμμα Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.», διαρθρώνεται σε τρεις άξονες:
   (α) ο άξονας με κορμό επιχειρησιακά προγράμματα όπως «Διοικητική Μεταρρύθμιση» και «Ψηφιακή Σύγκλιση» του Ε.Σ.Π.Α. 2007 – 2013, στο μέρος που αφορούν στους δήμους και τις περιφέρειες.
   (β) ο άξονας του Εθνικού Αναπτυξιακού Προγράμματος Αυτοδιοίκησης που λειτουργεί συμπληρωματικά με το Ε.Σ.Π.Α. και χρηματοδοτεί ιδίως μη επιλέξιμα από το Ε.Σ.Π.Α. έργα και δράσεις.
   (γ) ο άξονας για την αξιοποίηση και αναδιάταξη των ανθρωπίνων πόρων, με αντικείμενο την ανάδειξη και αξιοποίηση των ικανοτήτων του υπηρετούντος προσωπικού, το σχεδιασμό της στελέχωσης με επιστημονικό προσωπικό με βάση την αποτύπωση των αναγκών των νέων δήμων και περιφερειών.
3. Η χρηματοδότηση του Εθνικού Αναπτυξιακού Προγράμματος Αυτοδιοίκησης προέρχεται από εθνικούς πόρους, με τους οποίους το κράτος χρηματοδοτεί δραστηριότητες αρμοδιότητας των δήμων και των περιφερειών, καθώς και από θεσμοθετημένους πόρους της Αυτοδιοίκησης. Το ποσοστό συμμετοχής της Αυτοδιοίκησης στη χρηματοδότηση του προγράμματος καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και

Ναυτιλίας και Οικονομικών, μετά από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. και της Ε.Ν.Α.Ε.. Οι πόροι του προγράμματος εγγράφονται σε ειδικό κωδικό των λογαριασμών των άρθρων 259 παράγραφος 5 και 260 παράγραφος 6 του παρόντος, στον οποίον εγγράφονται και όλες οι μεταφερόμενες από 1.1.2011, πιστώσεις των υπουργείων που χρηματοδοτούν δραστηριότητες της Αυτοδιοίκησης. 4. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Οικονομικών καθορίζονται η διαδικασία μεταφοράς των πιστώσεων των υπουργείων στους ανωτέρω λογαριασμούς, καθώς και η διαδικασία αποπληρωμής των έργων, μελετών και ενεργειών που είναι σε εξέλιξη και χρηματοδοτούνται έως το τέλος του 2010. Το σύνολο των πιστώσεων που θα καταγραφούν ανά βαθμό αυτοδιοίκησης, κατά λόγο αρμοδιότητας και θα μεταφερθούν στον ειδικό κωδικό της παραγράφου 3, θα μεταφέρονται ετησίως ως ποσοστό του εκάστοτε εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, βάσει του κατ' αναλογία ποσοστού συμμετοχής τους στο εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων έτους 2011 ή του έτους μεταφοράς της αρμοδιότητας.

5. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο προτείνεται από τους Υπουργούς Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, το οποίο εκδίδεται έως 31.12.2010, μετά από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. και της Ε.Ν.Α.Ε., καθορίζονται το περιεχόμενο, οι πόροι, το σύστημα διοίκησης, οι διαδικασίες κατάρτισης, τα κριτήρια ένταξης (όπως η αντιστοιχία με τους στόχους και τις δράσεις του προγράμματος, η ωριμότητα του έργου, η προώθηση της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης) και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια του Εθνικού Αναπτυξιακού Προγράμματος Αυτοδιοίκησης του προγράμματος «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.».

6. Το πρόγραμμα «ΕΛΛ.Α.Δ.Α.» διαχειρίζεται Επιτροπή Παρακολούθησης, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης είναι ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και μέλη ορίζονται στελέχη των αρμόδιων υπηρεσιών του ιδίου Υπουργείου, των συμμετεχόντων στη χρηματοδότηση του Προγράμματος Υπουργείων και εκπρόσωποι των κεντρικών συλλογικών οργάνων της αυτοδιοίκησης. Με την ίδια απόφαση προσδιορίζεται το έργο της Επιτροπής Παρακολούθησης και ο τρόπος αξιολόγησής του και καθορίζονται θέματα λειτουργίας, υποστήριξης και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 281Α
Πρόγραμμα «Αυτοδιοίκηση – Κοινωνική Συνοχή – Ισόρροπη Ανάπτυξη (ΑΚΣΙΑ)»[1]

1. Για την υποστήριξη των δήμων που συνιστώνται με το ν. 3852/2010, την ενίσχυση της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης και την άμβλυνση των περιφερειακών και ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων, καθώς και την προώθηση της διαδημοτικής συνεργασίας, καταρτίζεται το Πρόγραμμα «Αυτοδιοίκηση – Κοινωνική Συνοχή – Ισόρροπη Ανάπτυξη (ΑΚΣΙΑ).»
2. Το Πρόγραμμα «Αυτοδιοίκηση – Κοινωνική Συνοχή – Ισόρροπη Ανάπτυξη (ΑΚΣΙΑ)» έχει ως στόχους τη βελτίωση σε τοπικό επίπεδο των όρων για βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση των όρων για την τοπική οικονομία, την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή και διαρθρώνεται στους παρακάτω θεματικούς άξονες:

11 Απριλίου 2012

α) Άξονας 1. Χρηματοδότηση έργων που έχουν ήδη ενταχθεί στο πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ» (άρθρο 6 επ. του ν. 3274/2004), καθώς και νέων έργων προς ένταξη στο ΕΣΠΑ μέσω του Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης της παρ.7 του άρθρου 40 του ν. 4024/2011.

β) Άξονας 2. Χρηματοδότηση των δήμων για την εκτέλεση έργων τοπικής σημασίας μέσω των διαδικασιών αυτεπιστασίας.

γ) Άξονας 3. Τα μέτρα οικονομικής εξυγίανσης των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, με ειδικότερα αντικείμενα:
   i. τη χρηματοδότηση δανείων για την ισοσκέλιση των προϋπολογισμών τους,
   ii. τη χρηματοδότηση παρεπόμενων συμφωνιών δανειακών συμβάσεων για την επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής των δανείων τους,
   iii. τη χρηματοδότηση χρηματοοικονομικών διευκολύνσεων των Ο.Τ.Α., οι οποίοι θα ενταχθούν στο Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης.

3. Η χρηματοδότηση των δράσεων του Προγράμματος «Αυτοδιοίκηση – Κοινωνική Συνοχή – Ισόρροπη Ανάπτυξη (ΑΚΣΙΑ)» διενεργείται ιδίως μέσω πόρων που προέρχονται από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα μέσω εθνικών πόρων, με τους οποίους το κράτος χρηματοδοτεί δραστηριότητες αρμοδιότητας των δήμων και περιφερειών, καθώς και με θεσμο-

1. Το άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 1 του ν.4071/2012.

θετημένους υπέρ της τοπικής αυτοδιοίκησης πόρους.

4. Το Πρόγραμμα «Αυτοδιοίκηση – Κοινωνική Συνοχή – Ισόρροπη Ανάπτυξης (ΑΚΣΙΑ)» χωρίς να θίγονται τυχόν ειδικότερες ρυθμίσεις που διέπουν τις επί μέρους δράσεις του, παρακολουθείται από Επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και αποτελείται από τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, ως Πρόεδρο, και από στελέχη των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου αυτού, των συμμετεχόντων στη χρηματοδότηση του Προγράμματος Υπουργείων, καθώς και εκπροσώπους της ΚΕΔΕ και της ΕΝΠΕ.

   Με την ίδια απόφαση προσδιορίζεται το ειδικότερο έργο της Επιτροπής, ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας και υποστήριξής της, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

   Με την ίδια απόφαση προσδιορίζεται το ειδικότερο έργο της Επιτροπής, ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας και υποστήριξής της, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

5. α) Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη της ΚΕΔΕ, δύναται μέρος των εσόδων των δήμων που κατατίθενται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και προέρχονται από την επιβολή του φόρου ζύθου (άρθρο 9 του ν.δ. 703/1970, Α΄ 219 και άρθρο 12 του ν. 1080/1980, Α΄ 246), του τέλους διαφήμισης της Κατηγορίας Δ΄ (άρθρο 9, παρ. 6α του ν. 2880/2001, Α΄ 9) και του 15% του Τέλους Ακίνητης Περιουσίας (άρθρο 24, παρ.19 του ν. 2130/1993, Α΄62), να αποδίδονται στους δήμους για τη χρηματοδότηση του προγράμματος αυτεπιστασίας. Με την απόφαση αυτή καθορίζεται το ύψος του συνολικά αποδιδόμενου ποσού, τα κριτήρια κατανομής του, τα ποσά που αποδίδονται σε καθένα από τους δικαιούχους δήμους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

   β) Για την εξυπηρέτηση των αναγκών του προγράμματος, τα έσοδα των οικείων λογαριασμών που τηρούνται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, συμπεριλαμβανομένων των υφιστάμενων κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υπολοίπων, μεταφέρονται σε νέο λογαριασμό που συστήνεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για τη χρηματοδότηση του προγράμματος και κατανέμονται με απόφαση και χρηματική εντολή του Υπουργού Εσωτερικών στους δικαιούχους Ο.Τ.Α., μετά από πρόταση της Επιτροπής της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.

6. Τα ποσά με τα οποία επιχορηγούνται δήμοι και τα εποπτευόμενα από

αυτούς νομικά πρόσωπα για την αποπληρωμή ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων που είχαν δημιουργηθεί έως την 31η Δεκεμβρίου 2011, σε βάρος ειδικών πιστώσεων του Κρατικού Προϋπολογισμού που είχαν προβλεφθεί για το σκοπό αυτόν, παρακρατούνται τμηματικά εντός τριών (3) ετών, αρχής γενομένης από το έτος 2012, από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 27 του ν. 3756/2009 (Α΄ 53) έσοδα εκάστου, με δυνατότητα επέκτασης σε πέντε (5) έτη, εφόσον τα ανωτέρω έσοδα δεν επαρκούν. Τυχόν εναπομείναν ποσό παρακρατείται από τους πόρους του άρθρου 259 του ν. 3852/2010 του επιχορηγηθέντα φορέα σε ποσοστό έως 5% αυτών σε ετήσια βάση εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος.

7. Τα ποσά που παρακρατούνται από τις ανωτέρω πηγές κατατίθενται στο λογαριασμό του Προγράμματος «Αυτοδιοίκηση - Κοινωνική Συνοχή - Ισόρροπη Ανάπτυξη (ΑΚΣΙΑ)» της παραγράφου 5β του παρόντος.
8. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, μετά από αίτηση του δήμου και πρόταση της Ελεγκτικής Επιτροπής του άρθρου 262 παράγραφος 2 του ν. 3852/2010, μπορεί να επιμηκύνεται ο χρόνος παρακράτησης των ανωτέρω ποσών από τους πόρους του άρθρου 259 του ν. 3852/2010 του επιχορηγηθέντα φορέα με αντίστοιχη μείωση του ποσοστού παρακράτησης, εάν, με την εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος, διακυβεύεται η ομαλή λειτουργία αυτού.
9. Με την ίδια ως άνω διαδικασία παρακρατούνται και τα ποσά που αναλογούν στους συνδέσμους Ο.Τ.Α. με παρακράτηση από τα μέλη αυτών κατ' αντιστοιχία του ποσοστού της ετήσιας εισφοράς τους.

ΜΕΡΟΣ ΙΑ΄

Μεταβατικές - Τελικές - Ρυθμίσεις ειδικών θεμάτων- Καταργητικές Διατάξεις - Έναρξη ισχύος

Άρθρο 282
Γενικές Μεταβατικές διατάξεις

1. α. Για τις αρμοδιότητες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, που περιέρχονται στις περιφέρειες του παρόντος νόμου και στους δήμους, αντιστοίχως, και για τις οποίες οι διατάξεις νόμων και κανονιστικών πράξεων, που τις οριοθετούν, προβλέπουν, ως αρμόδια όργανα άσκησής τους το Νομάρχη, το Νομαρχιακό Συμβούλιο και τη Νομαρχιακή Επιτροπή, από την έναρξη άσκησης των σχετικών αρμοδιοτήτων, για μεν τις περιφέρειες νοούνται, ως αρμόδια όργανα άσκησής τους, ο περιφερειάρχης, το περιφερειακό συμβούλιο και η οικεία οικονομική επιτροπή της περιφέρειας, για δε τους δήμους ο δήμαρχος, το δημοτικό συμβούλιο και η οικεία επιτροπή.

   β. Για τις αρμοδιότητες των κρατικών περιφερειών οι οποίες μεταβιβάζονται στις περιφέρειες του παρόντος νόμου και των οποίων η άσκηση, από τις ειδικές διατάξεις που τις διέπουν, ορίζουν, ως αρμόδιο όργανο το Γενικό Γραμματέα της κρατικής περιφέρειας, από την έναρξη ασκήσεως καθηκόντων των νέων αιρετών οργάνων νοείται ο περιφερειάρχης.

   γ. Η ρύθμιση των προηγουμένων εδαφίων ισχύει και για τη συγκρότηση των συλλογικών οργάνων, κατ' αντιστοιχία, προς τις απονεμόμενες αρμοδιότητες.

2. Όπου στις διατάξεις του ν. 3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 20072013» (ΦΕΚ 267 Α΄), όπως ισχύει, αναφέρεται «περιφέρεια» και «Γενικός Γραμματέας περιφέρειας» από την έναρξη άσκησης των σχετικών αρμοδιοτήτων νοείται η περιφέρεια του παρόντος νόμου και ο οικείος περιφερειάρχης, αντιστοίχως. Ενδιάμεσες Διαχειριστικές Αρχές, ειδικές υπηρεσίες και λοιπά όργανα, τα οποία λειτουργούν, στο πλαίσιο του ν. 3614/2007, όπως ισχύει, στην κρατική περιφέρεια και καλύπτουν αντίστοιχες ανάγκες, από το ανωτέρω χρονικό σημείο, θεωρούνται ότι έχουν συσταθεί και λειτουργούν στην περιφέρεια.

3. Όπου στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας αναφέρονται ως αρμόδια όργανα ο πρόεδρος της κοινότητας και το κοινοτικό συμβούλιο, από την έναρξη άσκησης των καθηκόντων των νέων αιρετών οργάνων, νοούνται ο δήμαρχος και το δημοτικό συμβούλιο, αντιστοίχως.
4. Προεδρικά διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί, κατ' εξουσιοδότηση προγενέστερων διατάξεων και ρυθμίζουν θέματα σχετικά με την εφαρμογή διατάξεων του παρόντος νόμου εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων, από τον παρόντα νόμο, εφόσον δεν ανακύπτει αντίθεση με το περιεχόμενό του.
5. Η αρμοδιότητα της παραγράφου ΙΙ υπ΄ αριθμ. 46 του άρθρου 280 του παρόντος, από τη δημοσίευσή του και μέχρι 31.12.2010 ασκείται από τις κρατικές περιφέρειες.
6. Οι διατάξεις του παρόντος δεν θίγουν το κύρος των υφιστάμενων αδελφοποιήσεων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων μέχρι την υποκατάστασή τους από αντίστοιχες των περιφερειών.
7. Ο χρόνος έναρξης άσκησης, από τους δήμους και τις περιφέρειες, των αρμοδιοτήτων που αναφέρονται στα άρθρα 94 παράγραφος 4 αριθμ. 13 και 186 παράγραφος Η΄ υπ΄αριθμ.1 και 2 ορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και οι αντίστοιχοι οικονομικοί πόροι[1].
8. Από τη δημοσίευση του παρόντος αναστέλλονται οι προσλήψεις κάθε κατηγορίας και ειδικότητας προσωπικού με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στις δημοτικές επιχειρήσεις με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού.

   Οι συμβάσεις μίσθωσης έργου, που καταρτίζονται από τις ανωτέρω επιχειρήσεις, δεν μπορεί να αφορούν αριθμό ατόμων μεγαλύτερο εκείνου που περιελάμβαναν οι συμβάσεις της ίδιας κατηγορίας κατά την 1η Ιανουαρίου 2010.

   Η άρση της αναστολής γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης[2].
9. Για την οργανωμένη συνεργασία, προαγωγή κοινών σκοπών και εκπρο-

---

1. Η παρ. 7 του άρθρου 282 καταργήθηκε με το άρθρο 30 του ν. 3879/2010.
2. Η παρ. 4 του άρθρου 51 του ν. 3905/2010 ορίζει ότι: «Δημοτικές επιχειρήσεις με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού εξακολουθούν να λειτουργούν με το υφιστάμενο νομικό καθεστώς που τις διέπει μέχρι 30.6.2011»

σώπηση των δήμων και των περιφερειών της χώρας συνιστώνται:

α) Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων, στις οποίες συμμετέχουν υποχρεωτικά ως μέλη, δια των εκπροσώπων τους, όλοι οι δήμοι εντός της αντίστοιχης χωρικής αρμοδιότητας των περιφερειών.

β) Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας, στην οποία συμμετέχουν υποχρεωτικά, δια των εκπροσώπων τους, οι Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων, και

γ) Ένωση Περιφερειών, στην οποία συμμετέχουν υποχρεωτικά, δια των εκπροσώπων τους, οι περιφέρειες της χώρας.

Οι ανωτέρω ενώσεις είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και η Ένωση Περιφερειών εποπτεύονται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και οι Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης[3].

Έδρα κάθε Περιφερειακής Ένωσης Δήμων είναι η έδρα της περιφέρειας, ενώ της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας και της Ένωσης Περιφερειών είναι η Αθήνα.

Όργανα διοίκησης των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων είναι η Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο, η Εκτελεστική Επιτροπή, ο Πρόεδρος και το Εποπτικό Συμβούλιο.

Όργανα διοίκησης της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας και της Ένωσης Περιφερειών είναι η Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο, η Εκτελεστική Επιτροπή, ο Πρόεδρος και το Εποπτικό Συμβούλιο[4].

Πόροι των Ενώσεων είναι οι εισφορές των μελών τους που καθορίζονται με την κοινή απόφαση της παραγράφου 3 του άρθρου 259 και της παραγράφου 5 του άρθρου 260 του παρόντος, ως ποσοστό επί του ποσού των αντίστοιχων ΚΑΠ, καθώς και έσοδα από κάθε άλλη πηγή.

Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ύστερα από γνώμη των ανωτέρω Ενώσεων, καθορίζονται:

i. ο σκοπός σύστασής τους,

---

3. Το β΄ εδάφιο της παρ. 9 αντικαταστάθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 58 του ν. 3966/2011.
4. Τα δ΄ και ε΄ εδάφια της παρ. 9 αντικαταστάθηκαν με την παρ. 11 του άρθρου 58 του ν. 3966/2011.

ii. η εκπροσώπηση των δήμων και των περιφερειών, καθώς και ο τρόπος και η διαδικασία ανάδειξης των εκπροσώπων τους σε αυτές,

iii. η σύνθεση και η συγκρότηση των οργάνων διοίκησής τους και ο τρόπος ανάδειξης αυτών.

iv. οι αρμοδιότητες και η λειτουργία των οργάνων τους,

v. η περιουσία, η οικονομική διοίκηση, η διαχείριση και ο οικονομικός έλεγχος των πόρων τους,

vi. το προσωπικό, η οργάνωση, ο τρόπος κατάρτισης των οργανισμών λειτουργίας τους και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια και

vii. η δυνατότητα λειτουργίας των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων, υπό μορφή παραρτημάτων, ανά περιφερειακή ενότητα και στις έδρες των αντίστοιχων νομών. Είναι, επίσης, δυνατή η πρόβλεψη ειδικών ρυθμίσεων για την περιφέρεια Αττικής και τις νησιωτικές περιφέρειες[5].

10. Μέχρι την 31.12.2010 με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και ύστερα από γνώμη της ΚΕΔΚΕ, εκδίδεται το προεδρικό διάταγμα της προηγούμενης παραγράφου για την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και για τις Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων. Μέχρι την ανάδειξη των νέων οργάνων διοίκησης, η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος και οι Τοπικές Ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος εξακολουθούν να λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 197/1978 (ΦΕΚ 43 Α΄), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Η θητεία των οργάνων διοίκησής τους παρατείνεται μέχρι την εκλογή και συγκρότηση των νέων.

11. Από την ανάδειξη των νέων οργάνων διοίκησης η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και οι Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων, αντίστοιχα, υπεισέρχονται, αυτοδικαίως, σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος και των Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος, περιλαμβανομένης και της ένταξης του προσωπικού τους, καθώς και των δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής[6].

12. Μέχρι την 31.12.2010 με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Απο-

---

5. Το δεύτερο, τέταρτο και πέμπτο εδάφιο της παρ. 9 αντικατεστάθη με το άρθρο 58 παρ. 13 του ν. 3966/2011.

6. Η παρ. 11 αντικατεστάθη με το άρθρο 58 παρ. 11 του ν. 3966/2011.

κέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ύστερα από γνώμη της ΕΝΑΕ, εκδίδεται, το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 9, για τη σύσταση και λειτουργία της Ένωσης Περιφερειών. Από την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης της Ένωσης Περιφερειών, η Ένωση Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας (ΕΝΑΕ) διαλύεται και η Ένωση Περιφερειών υπεισέρχεται, αυτοδικαίως, σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτής, περιλαμβανομένης και της ένταξης του προσωπικού της, καθώς και των δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής.

Από 1.1.2011 και μέχρι τη διεξαγωγή των αρχαιρεσιών για την ανάδειξη των οργάνων της εξακολουθεί να λειτουργεί, προσωρινά, η Ένωση Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθ.13 παράγραφος 39 ν. 2307/1995, όπως ισχύει, η οποία διοικείται από επιτροπή, αποτελούμενη από τους περιφερειάρχες. Καθήκοντα προέδρου ασκεί ο περιφερειάρχης Αττικής. Η επιτροπή, διαχειρίζεται μόνο άμεσα λειτουργικά ζητήματα της Ένωσης και είναι υπεύθυνη για τη διεξαγωγή των ανωτέρω αρχαιρεσιών.

13. Η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και η Ένωση Περιφερειών γνωμοδοτούν σε περίπτωση μεταβίβασης αρμοδιοτήτων σε δήμους και σε περιφέρειες, αντιστοίχως.
14. Εγκρίσεις και παροχή γνωμοδοτήσεων, που απαιτούνται στο πλαίσιο διαχείρισης των μητροπολιτικού χαρακτήρα πάρκων της περιφέρειας Αττικής και των υπερτοπικών διαδημοτικών χώρων πρασίνου παρέχονται, κατά το μεταβατικό διάστημα της παραγράφου Ι Α4 του άρθρου 210 από τους, κατά περίπτωση, αρμόδιους φορείς, σύμφωνα με τις διατάξεις που ρυθμίζουν τη λειτουργία τους.
15. Μέχρι την εγκατάσταση των αιρετών οργάνων που θα αναδειχθούν από τις εκλογές του Νοεμβρίου του 2010, οι υφιστάμενοι δήμοι, κοινότητες και νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις εξακολουθούν να λειτουργούν και να ασκούν τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.
16. Ειδικά για την περίοδο 2010 2014, όπου στις διατάξεις του παρόντος προβλέπεται πενταετής θητεία, νοείται θητεία, η οποία αρχίζει την 1.1.2011 και λήγει την 31η Αυγούστου 2014. Για όσα αιρετά όργανα προβλέπεται θητεία διάρκειας δυόμισι ετών, για την ίδια περίοδο, νοείται θητεία δύο (2) ετών, η δε δεύτερη διετία της θητείας λήγει την 31η Αυγούστου 2014.
17. Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος σταθεροποίησης και ανάπτυξης της οικονομίας της χώρας, σύμφωνα και με τις διατάξεις της

σχετικής νομοθεσίας, η εκκαθάριση, ο έλεγχος νομιμότητας και η εντολή πληρωμής των δαπανών των περιφερειών διενεργείται από τις υπηρεσίες δημοσιονομικού ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών (Γενικό Λογιστήριο του Κράτους), που λειτουργούν σε κάθε περιφέρεια.
Κατά το ίδιο διάστημα δεν εφαρμόζεται το άρθρο 275 του παρόντος, για τις δαπάνες των περιφερειών.

18. Η αναστολή άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 16 του παρόντος και ειδικά για τη δημοτική περίοδο 2011 – 2014 ισχύει για δήμους με πληθυσμό άνω των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) κατοίκων.
19. Οι ρυθμίσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 42 του ν. 3731/2008 (ΦΕΚ 263 Α΄), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 49 του ν. 3772/2009 (ΦΕΚ 112 Α΄), ισχύουν μέχρι 31.12.2010 και καταλαμβάνουν και τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί μετά την 1.1.2010, οι οποίες σε κάθε περίπτωση παύουν να ισχύουν μετά την τριακοστή πρώτη (31η) Δεκεμβρίου 2010.
20. Η αρμοδιότητα της περιπτώσεως 19 της παραγράφου ΙΙ του άρθρου 280 του ν. 3852/2010 ασκείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για τα θέματα, για τα οποία γνωμοδοτεί έως τις 31.12.2010 το Κεντρικό Συμβούλιο Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος[7,8].

Άρθρο 283
Τελικές ρυθμίσεις

1. Οι δήμοι που συνιστώνται με το άρθρο 1 υπεισέρχονται αυτοδικαίως από την έναρξη λειτουργίας τους και χωρίς άλλη διατύπωση σε όλα τα

---

7. Η παρ. 20 προστέθηκε στο άρθρο 282 με την παρ. 2γ του άρθ. 30 του ν. 3889/2010 (ΦΕΚ 182 Α.
8. Σημειώνεται ότι η παρ. 12 του ν. 3979/2011 ορίζει τα εξής: α. Επιτρέπεται η μεταφορά υπαλλήλων των ΠΕΔ σε Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού σε κενές οργανικές θέσεις και εάν δεν υπάρχουν σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης ή παρεμφερούς ειδικότητας.
β. Για τη μεταφορά απαιτείται αίτηση του υπαλλήλου, ο οποίος πρέπει να έχει διανύσει δύο χρόνια υπηρεσίας.
Η μεταφορά διενεργείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου της ΠΕΔ, των υπηρεσιακών συμβουλίων και των αρμόδιων προς διορισμό οργάνων των Ο.Τ.Α.
Οι ανωτέρω διατάξεις ισχύουν και για δικηγόρους με έμμισθη εντολή των ΠΕΔ.

ενοχικά και εμπράγματα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των δήμων και κοινοτήτων που συνενώνονται, στα οποία περιλαμβάνονται και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από διεθνείς συνεργασίες. Οι εκκρεμείς δίκες, στις οποίες διάδικο μέρος είναι ΟΤΑπρώτου βαθμού που συνενώνεται, συνεχίζονται από το νέο δήμο αυτοδικαίως, χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές.

2. Από την έναρξη λειτουργίας των περιφερειών καταργούνται οι ενιαίες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και τα νομαρχιακά διαμερίσματα.

   Οι περιφέρειες υπεισέρχονται, αυτοδικαίως, μετά την έναρξη ασκήσεως των αρμοδιοτήτων τους, σε όλα τα δικαιώματα, περιλαμβανομένων και των εμπραγμάτων, καθώς και στις υποχρεώσεις, των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

   Οι εκκρεμείς δίκες των πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, εκτός από αυτές που αφορούν πράξεις ή παραλείψεις των πολεοδομικών γραφείων που συνεχίζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες για τα θέματα αυτά, συνεχίζονται, αυτοδικαίως, από τις ιδρυόμενες περιφέρειες, χωρίς να διακόπτονται και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για την καθεμία από αυτές. [9]

   Οι δήμοι και οι περιφέρειες υπεισέρχονται αυτοδικαίως σε πάσης φύσεως υποχρεώσεις και δικαιώματα, εξαιρουμένων των εμπραγμάτων, που βάσει διατάξεων νόμων και κανονιστικών πράξεων συνδέονται με αρμοδιότητες που μεταφέρονται σε αυτούς. Όταν οι υποχρεώσεις, που προέρχονται από τη μεταφορά αρμοδιοτήτων, αφορούν στην πληρωμή δαπανών, οι δήμοι και οι περιφέρειες είναι υπόχρεοι για την καταβολή τους στην περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί το προβλεπόμενο από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων σχετικό παραστατικό από τους δικαιούχους ή δεν έχει εκδοθεί τελεσίδικη δικαστική απόφαση μέχρι 31.12.2010 για τους δήμους ή 30.6.2011 για τις περιφέρειες.

   Ομοίως οι δήμοι και οι περιφέρειες είναι δικαιούχοι απαιτήσεων που συνδέονται με τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες, για τις οποίες δεν έχουν αποσταλεί οι χρηματικοί κατάλογοι προς ταμειακή βεβαίωση μέχρι τις ανωτέρω προθεσμίες. Στις περιπτώσεις αυτές, οι σχετικές εκκρεμείς δίκες της πρώην Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή της πρώην κρατικής περιφέρειας συνεχίζονται, αυτοδικαίως, από το δήμο ή την περιφέρεια που αφο-

9. Το τρίτο εδάφιο της παρ.2 αντικαταστάθηκε με την παρ.13 του άρθρου 6 του ν.4071/2012.

ρά το αντικείμενο της δίκης, χωρίς να διακόπτονται και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισής τους.

Οι δήμοι και οι περιφέρειες από την έναρξη άσκησης των μεταφερόμενων σε αυτούς αρμοδιοτήτων υπεισέρχονται αυτοδικαίως στις συμβάσεις μίσθωσης ακινήτων που είχαν συναφθεί για τη στέγαση των υπηρεσιών που συνδέονται με τις αρμοδιότητες αυτές, εφόσον οι οικείες υπηρεσίες εξακολουθούν να στεγάζονται στα μισθωμένα ακίνητα.

Σε περίπτωση που στο ακίνητο στεγάζονται από κοινού και υπηρεσίες άλλων φορέων, η υπεισέλευση πραγματοποιείται κατ' αναλογία των χρησιμοποιούμενων ανά φορέα τετραγωνικών μέτρων. Ομοίως, αναλογικά επιμερίζονται και οι λοιπές λειτουργικές δαπάνες[10].

3. Λοιπές αρμοδιότητες νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, όπως είχαν ορισθεί και ασκούνταν με διατάξεις τυπικών νόμων και κανονιστικών πράξεων και οι οποίες δεν έχουν απονεμηθεί στις περιφέρειες με το άρθρο 186 του παρόντος, ούτε έχουν μεταβιβασθεί στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και στους δήμους ασκούνται, μετά την εγκατάσταση των οικείων αιρετών οργάνων από την περιφέρεια, με εξαίρεση θέματα διαχείρισης και προστασίας των δασών, καθώς και θέματα χωροταξίας και περιβάλλοντος, η άσκηση των οποίων περιέρχεται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση.
4. Από την έναρξη λειτουργίας των αποκεντρωμένων διοικήσεων καταργούνται οι περιφέρειες που έχουν ιδρυθεί με τον ν. 2503/1997 και υπεισέρχονται αυτοδικαίως από την έναρξη λειτουργίας τους και χωρίς άλλη διατύπωση σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των καταργούμενων περιφερειών συμπεριλαμβανομένων και των διεθνών τους συνεργασιών κατά το λόγο συμμετοχής τους σε αυτές. Οι εκκρεμείς δίκες, συνεχίζονται αυτοδικαίως από τις νέες αποκεντρωμένες διοικήσεις, χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές.

   Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών συνιστάται στην Τράπεζα της Ελλάδος λογαριασμός του Ελληνικού Δημοσίου, στον οποίο περιέρχονται τα αδιάθετα μέχρι 30.6.2011 χρηματικά ποσά με τους τυχόν τόκους που προέρχονται από τους πόρους κάθε πηγής των συσταθέντων δυνάμει του άρθρου 53 του ν. 2218/1994 (Α'90) Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης, καθώς και από τις μεταβιβαζόμενες σε αυτά κάθε

10. Τα εδάφια: «Οι δήμοι και οι περιφέρειες ... και οι λοιπές λειτουργικές δαπάνες» προστέθηκαν στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 283 με την παρ. 4 του άρθ. 49 του ν. 3943/2011.

φορά πιστώσεις προς διαχείριση στο πλαίσιο υλοποίησης των σκοπών και αρμοδιοτήτων τους και συγκεκριμένα σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 53 και της παρ. 1 του άρθρου 55 του ν. 2218/1994, του άρθρου 8 του ν. 3208/2003 (Α' 303) και της παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 2647/1998 (Α' 237), όπως ισχύουν. Στα ποσά του προηγούμενου εδαφίου δεν συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες για τα λειτουργικά έξοδα των Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης που καλύπτονται από αυτά μέχρι 30.6.2011. Οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 3697/2008 (Α' 154) δεν εφαρμόζονται στον ως άνω λογαριασμό. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών κατανέμονται τα ποσά που περιέρχονται στο λογαριασμό του προηγούμενου εδαφίου στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και τους ΟΤΑ α' και β' βαθμού, πλην των ποσών που διαχειρίζονται τα Περιφερειακά Ταμεία Ανάπτυξης δυνάμει του άρθρου 8 του ν. 3208/2003, τα οποία κατανέμονται στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Τα χρηματικά ποσά των πιστώσεων του άρθρου 8 του ν. 3208/2003, τα έσοδα της παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 2647/1998 όπως ισχύει, καθώς και έσοδα από κάθε άλλη πηγή που θα περιέλθουν στο λογαριασμό αυτό μετά την 1.7.2011 διατίθενται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζεται ο τρόπος λειτουργίας του λογαριασμού και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου[11] [12].

5. Με προεδρικό διάταγμα το οποίο εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ύστερα από σύμφωνη γνώμη των συμβουλίων των οικείων δημοτικών κοινοτή-

11. Τα εδάφια «Με απόφαση των Υπουργών ……. για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.» προστέθηκαν στην παρ. 4 με το άρθρο 49 του ν. 3986/2011.

12 Με την παρ.1 του άρθρου 18 του ν.4071/2012 ορίζεται ότι: «Τα έσοδα των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων που προέρχονται από την εγκατάσταση μη δημοσίων υπηρεσιών στους χώρους των Χερσαίων Συνοριακών Σταθμών κατατίθενται στο λογαριασμό του άρθρου 49 του ν. 3986/2011 (Α΄ 152). Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών τα έσοδα του προηγούμενου εδαφίου διατίθενται στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις για τη βελτίωση των εγκαταστάσεων, καθώς και των λειτουργικών αναγκών των Χερσαίων Συνοριακών Σταθμών. Κάθε άλλη αντίθετη διάταξη καταργείται.

των και γνώμη του δημοτικού συμβουλίου μπορεί να ανακαθορίζεται ο αριθμός και τα όρια των δημοτικών κοινοτήτων στους δήμους με πληθυσμό μεγαλύτερο των 100.000 κατοίκων. Επίσης, με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του ίδιου Υπουργού, ύστερα από σύμφωνη γνώμη των οικείων συμβουλίων δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων ή εκπροσώπου τοπικής κοινότητας και γνώμη του δημοτικού συμβουλίου μπορεί να συγχωνεύονται δημοτικές ή τοπικές κοινότητες ή να εντάσσονται σε άλλον όμορο δήμο ύστερα και από σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου του δήμου στον οποίον εντάσσονται.

6. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και γνώμη του οικείου δημοτικού συμβουλίου, μπορεί οικισμός που έχει απογραφεί ως αυτοτελής να αποτελέσει τοπική ή δημοτική κοινότητα.
7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η οποία εκδίδεται μέχρι την 31η Αυγούστου 2010 εντάσσονται σε εκλογικές περιφέρειες του αντίστοιχου δήμου τα υφιστάμενα τοπικά διαμερίσματα Ελικίστρας, Μοίρας και Σουλίου του Δήμου Πατρέων, Βασιλείων, Βουτών, Δαφνέ, Σκαλανίου, Σταυρακίων του Δήμου Ηρακλείου Κρήτης και Τερψιθέας του Δήμου Λαρισαίων, καθώς και οικισμών, οι οποίοι έχουν απογραφεί ως αυτοτελείς, των δημοτικών διαμερισμάτων των εδρών των αντίστοιχων δήμων, εφόσον δεν ανήκουν σε κάποιο από τα υφιστάμενα δημοτικά διαμερίσματα[13].
8. Οι προβλεπόμενες από τις διατάξεις του παρόντος κανονιστικού χαρακτήρα πράξεις δημοσιοποιούνται και με παράλληλη ανάρτηση στο διαδίκτυο σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του αντίστοιχου ειδικού νόμου.
9. Στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, συστήνεται Επιτροπή για τη σύνταξη Ενιαίου Κώδικα Αυτοδιοίκησης η οποία αποτελείται από:
   α) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ως Πρόεδρο,
   β) δύο δικαστικούς λειτουργούς του Συμβουλίου της Επικρατείας, που ορίζονται από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου, ο αρχαιότερος των οποίων αναπληρώνει τον πρόεδρο της Επιτροπής, όταν κωλύεται ή απουσιάζει[14],
   γ) τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους στο Υπουργείο Εσωτερικών, Απο-

13. Προσθ. του εδαφίου αυτού με την παρ. 10κδ του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.
14. Αντικατ. της περ. β με την παρ. 10κδ του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

κέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης,

δ) έως δύο μέλη ΔΕΠ[15],

ε) τον Γενικό Διευθυντή Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης,

στ) τον Γενικό Διευθυντή Αναπτυξιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης,

ζ) τον Γενικό Διευθυντή Διοικητικής Υποστήριξης του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης,

η) τους Διευθυντές των Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης,

θ) τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων και Διεθνών Οργανισμών του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης,

ι) έναν εκπρόσωπο της Ένωσης Περιφερειών και έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας,

ια) δύο εκπροσώπους εργαζομένων συλλογικών φορέων της αυτοδιοίκησης.

Ως μέλη της γραμματείας της Επιτροπής ορίζονται τρεις (3) υπάλληλοι της κατηγορίας ΠΕ από τους υπηρετούντες στη Γενική Διεύθυνση Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και ένας υπάλληλος της Διεύθυνσης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων και Διεθνών Οργανισμών του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Το σχέδιο του ανωτέρω Κώδικα, που θα συντάξει η αντίστοιχη Επιτροπή του παρόντος άρθρου, θα υποβληθεί στη Βουλή για να κυρωθεί κατά τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 76 παρ. 6 του Συντάγματος.

Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο χρόνος περάτωσης του έργου, οι ειδικοί εισηγητές και τα μέλη της γραμματείας της Επιτροπής, και ρυθμίζονται θέματα που αναφέρονται στη λειτουργία, στη διοικητική μέριμνα και τη γραμματειακή υποστήριξή της.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και

15. Αντικατ. της περ. δ με την παρ. 10κδ του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζεται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, η αποζημίωση των μελών της ανωτέρω επιτροπής, των ειδικών εισηγητών και των μελών της γραμματείας της, καθώς και ο τρόπος καταβολής της.

10. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης συγκροτείται Επιτροπή για την σύνταξη «Κώδικα περί Εσόδων των Δήμων και Περιφερειών».

Η Επιτροπή αποτελείται από:

α) τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ως πρόεδρο,

β) έναν Σύμβουλο της Επικρατείας και έναν Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι οποίοι ορίζονται σύμφωνα με τον Κώδικα Δικαστικών Λειτουργών,

γ) τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, που υπηρετεί στη Γενική Γραμματεία Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης,

δ) τον Γενικό Διευθυντή Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης,

ε) τον Γενικό Διευθυντή Φορολογίας του Υπουργείου Οικονομικών,

στ) τον Διευθυντή Οικονομικών των Ο.Τ.Α. του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης,

ζ) έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας,

η) έναν εκπρόσωπο της Ένωσης Περιφερειών.

Η γραμματειακή υποστήριξη της επιτροπής παρέχεται από τη Διεύθυνση Οικονομικών ΟΤΑ.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζεται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, η αποζημίωση των μελών της ανωτέρω επιτροπής, των ειδικών εισηγητών και των μελών της γραμματείας της, καθώς και ο τρόπος καταβολής της.

Το σχέδιο του «Κώδικα Εσόδων Δήμων και Περιφερειών», υποβάλλεται στη Βουλή προς κύρωση, σύμφωνα με την διαδικασία του άρθρου 76 παρ.6 του Συντάγματος και καταρτίζεται εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην απόφαση συγκρότησης της Επιτροπής.

11. Όλοι οι πρωτοβάθμιοι και δευτεροβάθμιοι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως αυτοί προκύπτουν από τις συνενώσεις του άρθρου 1,

καθώς και εκείνοι στους οποίους δεν επέρχεται καμία μεταβολή περιλαμβάνονται σε απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στην απόφαση αυτή αναγράφεται ο συνολικός πληθυσμός καθενός ΟΤΑ και αναλυτικά ο πληθυσμός των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων, καθώς και ο πληθυσμός των περιφερειακών ενοτήτων.

Με την ίδια απόφαση κατανέμεται αναλογικά στις δημοτικές κοινότητες του άρθρου 2 παρ. 4 του παρόντος νόμου, τυχόν πληθυσμός, ο οποίος περιλαμβάνεται στην Απόφαση της παρ. 13 του παρόντος άρθρου, ο οποίος δεν είναι δυνατόν να κατανεμηθεί στις δημοτικές κοινότητες, λόγω ελλιπών στοιχείων τόπου εγκατάστασης[16].

12. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, όπου γίνεται αναφορά στον πληθυσμό, περιλαμβανομένης και της έκδοσης σχετικών κανονιστικών πράξεων, νοείται ο πραγματικός πληθυσμός, όπως εμφανίζεται στους επίσημους πίνακες των αποτελεσμάτων της τελευταίας απογραφής πληθυσμού, που έχουν κυρωθεί και δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
13. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών κυρώνονται και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως τα αποτελέσματα του πραγματικού πληθυσμού της απογραφής του 2001 για τα δημοτικά διαμερίσματα της περίπτωσης γ΄ του άρθρου 25 του παρόντος.
14. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για τη γραμματειακή υποστήριξη των εκπροσώπων των δημοτικών και περιφερειακών αρχών στην αντιπροσωπευτική συνέλευση της Επιτροπής Περιφερειών και του Κογκρέσου Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης, ορίζονται υπάλληλοι του ιδίου Υπουργείου καθώς και τα πρόσωπα που υποδεικνύονται για τα σκοπό αυτό από την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας και την Ένωση Περιφερειών.
15. Το Ν.Π.Δ.Δ. «Εγχώριος Περιουσία Κυθήρων και Αντικυθήρων» (Ε.Π.Κ.Α.) εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητές του, σύμφωνα με την ειδική νομοθεσία που καθορίζει τη λειτουργία του.

Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μέχρι 31.12.2011, με πρόταση

16. Προσθ. του τελευταίου εδαφίου με την παρ. 10κδ του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, προσαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 272/1985 (Α΄ 101), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν με το π.δ. 138/2004 (Α΄ 99), στις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 περίπτωση 5.2 Α/4 και τις λοιπές διατάξεις του παρόντος νόμου, που σχετίζονται με τη διοίκηση και λειτουργία, καθώς και την οικονομική διοίκηση και διαχείριση της Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας Κυθήρων και Αντικυθήρων και ρυθμίζονται οργανωτικές και λειτουργικές σχέσεις του Δήμου Κυθήρων με την Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας.

Η θητεία του προέδρου και των μελών της Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας και των Εκκλησιαστικών Συμβουλίων των Ιερών Προσκυνημάτων, που ορίζει το άρθρο 18 του π.δ. 272/1985, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, παρατείνεται και λήγει με την πάροδο ενός μηνός από τη δημοσίευση του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος. Οι διατάξεις που αφορούν την οικονομική διοίκηση και διαχείριση των δήμων εφαρμόζονται και για την οικονομική διοίκηση και διαχείριση της «Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας[17].

16. Τα ΔΗΠΕΘΕ που λειτουργούσαν με τη μορφή επιχείρησης ΟΤΑ του π.δ. 410/1995 και δεν προσαρμόστηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 269 του ν. 3463/2006, όπως ισχύει, οφείλουν να προσαρμοστούν το αργότερο έως την 31.12.2012. Μέχρι την ολοκλήρωση της προσαρμογής τους, τα ανωτέρω ΔΗΠΕΘΕ εξακολουθούν να λειτουργούν σύμφωνα με τη νομοθεσία που τα διέπει. [18]
17. Διατάξεις νόμων και κανονιστικού χαρακτήρα πράξεις, οι οποίες αναφέρονται στην εδαφική περιφέρεια των συνενούμενων ΟΤΑεξακολουθούν να ισχύουν.
18. Οι διατάξεις του παρόντος δεν θίγουν τη λειτουργία δημόσιων υπηρεσιών και υπηρεσιών νομικών προσώπων, που εδρεύουν σε συνενούμενους δήμους και δεν στερούν τους δημότες εξυπηρετήσεων που παρείχοντο από τον καταργούμενο δήμο.
19. Για τη νόμιμη συγκρότηση της επιτροπής της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α΄) προς άρση απαγόρευσης δικαιο-

17. Τα εδάφια «Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ……. «Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας» προστέθηκαν στην παρ. 15 με την παρ. 5 του άρθρου 44 του ν. 3979/2011.

18. Η παρ.16 αντικαταστάθηκε με την παρ.8 του άρθρου 10 του ν.4071/2012.

πραξιών, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 25 του ίδιου νόμου, δεν απαιτείται η συμμετοχή εκπροσώπου του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

20. Στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις συμβάσεων κατασκευής, παραχώρησης και εκμετάλλευσης λιμένα αναψυχής, που έχουν καταρτιστεί από νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, υπεισέρχονται οι δήμοι στη χωρική περιφέρεια των οποίων λειτουργούν οι οικείες εγκαταστάσεις.
21. Η μη τήρηση των υποχρεώσεων που ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 165 του ΚΔΚ συνιστά για τον δήμαρχο και τον περιφερειάρχη, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 17 του άρθρου 268 του παρόντος, σοβαρή πειθαρχική παράβαση καθήκοντος.
22. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Τοπωνυμιών του άρθρου 7 του ΚΔΚ, μπορεί να ορίζεται οικισμός ως ιστορική έδρα δήμου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για την έκδοση της απόφασης αυτής απαιτείται σχετικό αίτημα από το οικείο δημοτικό συμβούλιο ή αίτημα από το συμβούλιο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας και γνώμη του οικείου δημοτικού συμβουλίου.

Άρθρο 284
Ρυθμίσεις ειδικών θεμάτων

1. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 63, του ν. 3801/2009, «Ρυθμίσεις θεμάτων προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου κ.λπ.» (ΦΕΚ 163 Α΄), καταργούνται από την έναρξη της ισχύος τους. Τα έσοδα από το φόρο ζύθου, τα τέλη διαφήμισης και ακίνητης περιουσίας που προβλέπονται στην καταργούμενη διάταξη, αποδίδονται στους Ο.Τ.Α. σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
2. Συμβάσεις που λήγουν προ της 31.12.2010 και αφορούν μίσθωση ακινήτων για τη στέγαση υπηρεσιών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, οι αρμοδιότητες των οποίων περιέρχονται από 1.1.2011 στους Δήμους σύμφωνα με το άρθρο 94 του παρόντος, εφόσον δεν προβλέπουν δυνατότητα παράτασης, παρατείνονται αυτοδικαίως μέχρι 31.12.2010, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του π.δ. 242/1996. Αναπροσαρμογή του μισθώματος χωρεί βάσει των κανόνων της καλής πίστης, χωρίς να θίγονται οι λοιποί όροι της σύμβασης.
3. Όσοι αναγνωρίστηκαν δικαιούχοι δημοτικών ή κοινοτικών οικοπέδων,

κατ' εφαρμογή του άρθρου 249 του π.δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α΄) και δεν έχουν εκπληρώσει, μέσα στην τασσόμενη κατά τις διατάξεις του ανωτέρω άρθρου προθεσμία, μέρος ή όλες τις υποχρεώσεις τους (καταβολή τιμήματος, ανέγερση οικοδομής κ.λπ.) μπορούν, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του και εφόσον εξακολουθούν να είναι κάτοχοι των ανωτέρω οικοπέδων αυτοί ή οι κληρονόμοι τους, να εκπληρώσουν όλες τις υποχρεώσεις μέσα σε αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Στο τέλος του άρθρου 2 του ν. 3051/2002 (ΦΕΚ 220 Α΄) προστίθεται παράγραφος 10 ως εξής: «10. Για την απόσπαση προσωπικού από συνταγματικά κατοχυρωμένη ανεξάρτητη αρχή σε οποιαδήποτε δημόσια υπηρεσία, σε Ν.Π.Δ.Δ. και σε νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, απαιτείται πάντοτε η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της οικείας ανεξάρτητης αρχής».
5. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ν. 3094/2003 (ΦΕΚ 10Α΄) αντικαθίσταται ως εξής: «4. Κατά τη διάρκεια της θητείας των Βοηθών Συνηγόρων αναστέλλεται η άσκηση οποιουδήποτε δημοσίου λειτουργήματος, καθώς και η άσκηση καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση στις υπηρεσίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος».
6. Δεκαπέντε από τις θέσεις ειδικών επιστημόνων με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 3094/2003 (ΦΕΚ 10 Α΄), οι οποίες είναι κενές κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ή κενώνονται εφεξής για οποιονδήποτε λόγο, καταργούνται. Η κατάργηση δεν καταλαμβάνει θέσεις, για την πλήρωση των οποίων έχει ήδη εκδοθεί σχετική προκήρυξη.
7. Η παράγραφος 3 του άρθρου 5 του ν. 3094/2003 (ΦΕΚ 10 Α΄) αντικαθίσταται ως εξής: «3. Συνιστώνται στον Συνήγορο του Πολίτη 40 οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού κλάδου ΠΕ Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου της ίδιας ειδικότητας. Προσόντα του κλάδου αυτού και της αντίστοιχης ειδικότητας είναι τα προβλεπόμενα στην παρούσα διάταξη. Οι θέσεις αυτές καλύπτονται αποκλειστικά με απόσπαση ή μετάταξη, κατά τις ειδικότερες ρυθμίσεις του παρόντος, μόνιμων ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπαλλήλων του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού, Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. της περιπτώσεως ε΄ της παρ. 1 του

άρθρου 3 που συγκεντρώνουν τα προσόντα ειδικού επιστήμονα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου ή είναι υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ του δημόσιου τομέα με οκταετή τουλάχιστον υπηρεσία και με άριστη γνώση ξένης γλώσσας. Η επιλογή των υποψηφίων για απόσπαση υπαλλήλων γίνεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Η απόσπαση διενεργείται με απόφαση του οικείου Υπουργού μετά από πρόταση του Συνηγόρου του Πολίτη, κατά παρέκκλιση από κάθε γενική ή ειδική διάταξη. Η απόσπαση διαρκεί τρία έτη, μπορεί να παρατείνεται μόνο δύο φορές για ίσο χρονικό διάστημα με διαπιστωτική πράξη του Συνηγόρου του Πολίτη και είναι υποχρεωτική για την υπηρεσία του υπαλλήλου. Δύο μήνες πριν από τη συμπλήρωση της διάρκειας της δεύτερης παράτασης της απόσπασης, ο υπάλληλος μπορεί με αίτησή του να ζητήσει τη μετάταξή του στην αντίστοιχη οργανική θέση της παρούσας παραγράφου, άλλως η τρέχουσα απόσπασή του λήγει με την εκπνοή της περιόδου για την οποία είχε αποφασισθεί. Η μετάταξη διενεργείται με απόφαση του Συνηγόρου του Πολίτη και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ή οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου, με γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου της υπηρεσίας προέλευσης, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, και με παράλληλη κατάργηση της οργανικής θέσης την οποία κατείχε ο υπάλληλος στην υπηρεσία από την οποία μετατάσσεται, μετά από ειδική αξιολόγηση, η διαδικασία, ο τύπος και τα κριτήρια της οποίας καθορίζονται με τον Κανονισμό της Αρχής σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 3051/2002 (ΦΕΚ 220 Α΄). Σε περίπτωση που η αίτηση μετάταξης απορριφθεί, η απόσπαση λήγει αυτοδίκαια. Η διάρκεια της απόσπασης των υποψηφίων για μετάταξη υπαλλήλων παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας μετάταξής τους. Αναγκαίες μεταβατικές ρυθμίσεις για την υπηρεσιακή κατάσταση των μετατασσομένων, καθορίζονται με τον Κανονισμό της Αρχής σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 3051/2002 (ΦΕΚ 220 Α΄). Οι μετατασσόμενοι εντάσσονται με την απόφαση μετάταξής τους στο βαθμό της θέσης που μετατάσσονται με βάση το βαθμό που κατέχουν και τον πλεονάζοντα χρόνο στο βαθμό, έως τον τελευταίο ενιαίο βαθμό της θέσης, καθώς και το μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχουν. Οι μετατασσόμενοι με βάση την παρούσα διάταξη διατηρούν το ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς κύριας και επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης στο οποίο υπάγονταν πριν τη μετάταξή τους και όλη η εφεξής υπηρεσία τους στη νέα τους θέση θεωρείται ότι διανύεται στη θέση από

την οποία προέρχονται. Η διατήρηση του προηγούμενου της μετάταξης ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού καθεστώτος γίνεται με ανέκκλητη δήλωσή τους που υποβάλλεται στον Συνήγορο του Πολίτη. Κατά τα λοιπά ισχύουν αναλογικά οι ρυθμίσεις της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3234/2004 (ΦΕΚ 52 Α΄). Οι μετατασσόμενοι με βάση την παρούσα διάταξη υπάγονται στο μισθολογικό καθεστώς του ειδικού επιστημονικού προσωπικού του Συνηγόρου του Πολίτη, όπως αυτό έχει καθορισθεί με την υπ' αρ. 2/43741/0022/23.8.2007 Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1673 Β΄)[19].

8(7). Οι ασκούντες κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καθήκοντα επιστημονικού προσωπικού με απόσπαση, υπάγονται εφεξής στο καθεστώς της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν. 3094/2003 όπως αυτή αντικαθίσταται με την προηγούμενη παράγραφο του παρόντος άρθρου και από της ισχύος του παρόντος λογίζεται ότι πληρούν αυτοδίκαια με απόσπαση αντίστοιχη οργανική θέση της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν. 3094/2003, για την οποία εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη[20]. Αν έχουν ήδη συμπληρώσει δύο παρατάσεις της απόσπασης ή δύο μήνες πριν τη συμπλήρωση της διάρκειας της δεύτερης παράτασης της απόσπασης, μπορούν να ζητήσουν με αίτησή τους τη μετάταξή τους σε αντίστοιχη οργανική θέση της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν. 3094/2003, άλλως η τρέχουσα απόσπασή τους λήγει με την εκπνοή της περιόδου για την οποία είχε αποφασισθεί. Σε περίπτωση που η αίτηση μετάταξης απορριφθεί, η απόσπαση λήγει αυτοδίκαια.

9(8). Οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 5 του ν. 3051/2002 (ΦΕΚ 220 Α΄), όπως συμπληρώθηκαν με αυτές του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν. 3094/2003 (ΦΕΚ 10 Α΄) και της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του ν. 3345/2005 (ΦΕΚ 138 Α΄), ισχύουν και για τους υπηρετούντες με απόσπαση στη Γραμματεία του Συνήγορου του Πολίτη κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Η μετάταξη μπορεί να γίνει σε κενές οργανικές θέσεις ή συνιστώμενες προσωποπαγείς αντίστοιχου κλάδου ή ειδικότητας με τα τυπικά προσόντα που κατέχει ο μετατασσόμενος. Για το ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς του προσωπικού που μετατάσσεται ισχύουν αναλογικά οι ρυθμίσεις της παραγρά-

19. Η παρ. 7 με αντίστοιχη αναρίθμηση των παρ. που ακολουθούν προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 3861/2010 (ΦΕΚ 112 Α).
20. Το εδάφιο αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 1γ του άρθρου 9 του ν. 3861/2010.

φου 4 του άρθρου 3 του ν. 3234/2004 (ΦΕΚ 52Α΄).

10 (9). Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου πέμπτου του ν. 3839/2010 (ΦΕΚ 51 Α΄) η φράση «τρεις (3) συνταξιούχους Ανώτατους Δικαστικούς Λειτουργούς της Διοικητικής Δικαιοσύνης ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή συνταξιούχους Προέδρους, Αντιπροέδρους ή Νομικούς Συμβούλους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους» αντικαθίσταται από τη φράση «τρεις (3) συνταξιούχους Δικαστικούς Λειτουργούς της Διοικητικής Δικαιοσύνης ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή συνταξιούχους Λειτουργούς του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους».

11 (10). Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου πέμπτου του ν. 3839/2010 (ΦΕΚ 51 Α΄) προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως: «Τα υφιστάμενα, κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού, κοινά υπηρεσιακά συμβούλια Ν.Π.Δ.Δ., ανασυγκροτούνται με βάση τις διατάξεις της παραγράφου αυτής.»

Οι διατάξεις της παρούσας και της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 3839/2010 (ΦΕΚ 51 Α΄) στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

12 (11). Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 84 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3839/2010 μετά τη φράση «επιλέγονται υπάλληλοι» προστίθεται η φράση «με βαθμό Α΄».

13 (12). Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου πέμπτου του ν. 3839/2010 (ΦΕΚ 51 Α΄) προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Τα ως άνω ισχύουν και για όσους υπηρετούν ήδη σε θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης σε υπηρεσία άλλη από αυτή που ανήκουν οργανικά προκειμένου να κριθούν για επιλογή στη θέση αυτή, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων της παραγράφου 7 του άρθρου αυτού.»

14 (13)α. Δεν υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 157, 158 και 159 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο δεύτερο του ν. 3839/2010, τα Υπηρεσιακά Συμβούλια της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.Υ.Π), της Ακαδημίας Αθηνών, των Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.) και της Σιβιτανιδείου Σχολής Τεχνών και Επαγγελμάτων, για τα οποία επιτρέπεται η υπαγωγή τους στο ΕΙ.Σ.Ε.Π. και στο Σ.Ε.Π. του εποπτεύοντος υπουργείου καθώς και η προσαρμογή τους προς τις ρυθμίσεις του άρθρου 159 με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του οικείου Υπουργού.

β. Ειδικές διατάξεις που αφορούν τα υπηρεσιακά συμβούλια των ανεξάρτητων αρχών δεν θίγονται.

15 (14). Οι παράγραφοι 10 και 11 του άρθρου 159 του ν. 3528/2007, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο δεύτερο του ν. 3839/2010, καταργούνται.

16 (15). Η παράγραφος 2 του άρθρου 6 του ν. 3801/2009 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«2. Οι ειδικότητες του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των εκπαιδευτικών βαθμίδων ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ που κρίνονται για την κατάληψη θέσης προϊσταμένου οργανικής μονάδας θα πρέπει να είναι αντίστοιχες των κατηγοριών, κλάδων και ειδικοτήτων του μονίμου προσωπικού, που σύμφωνα με τις οικείες οργανικές διατάξεις, οι υπάλληλοί τους κρίνονται για την κατάληψη θέσης προϊσταμένου των κατά περίπτωση οργανικών μονάδων, ανάλογα με το αντικείμενο αυτών. Με τους οικείους οργανισμούς, επιτρέπεται να καθορίζονται και άλλες ειδικότητες προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου από τις οποίες θα επιλέγονται προϊστάμενοι των κατά περίπτωση οργανικών μονάδων.»

17 (16). Παρατείνεται από τη λήξη της και για τριάντα (30) ημέρες από τη δημοσίευση του παρόντος η προβλεπόμενη από την παράγραφο 4 του άρθρου 2 του ν. 3548/2007 (ΦΕΚ 68 Α΄), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την παράγραφο 2 του άρθρου δεύτερου του ν. 3640/2008 (ΦΕΚ 22 Α'), προθεσμία για τις νομαρχιακές και τοπικές εφημερίδες οι οποίες έχουν υποβάλει ή θα υποβάλλουν εντός της ανωτέρω προθεσμίας στη Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας φάκελο δικαιολογητικών για τον έλεγχο της συνδρομής των προϋποθέσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 3548/2007.
Εντός της ανωτέρω προθεσμίας οι προαναφερόμενες εφημερίδες μπορούν να προσέλθουν στη Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας, προκειμένου να λάβουν γνώση για τυχόν ελλείψεις του σχετικού φακέλου τους και να συμπληρώσουν το φάκελο δικαιολογητικών τους.

Άρθρο 285
Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κάθε γενική ή ειδική διάταξη η οποία είναι αντίθετη προς τις ρυθμίσεις του καταργείται.
Η ισχύς των διατάξεων των περιπτώσεων 40 έως και 44 της παραγράφου ΙΙ του άρθρου 280 του ν. 3852/2010 (Α' 87) αρχίζει από την 1η Ιουλίου 2012.

Οι πράξεις που έχουν εκδοθεί από 1.1.2011, εν όψει της άσκησης των αρμοδιοτήτων που αναφέρονται στις ως άνω διατάξεις είναι ισχυρές και αναπτύσσουν όλες τις έννομες συνέπειες αυτών. [21]

Άρθρο 286
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από 1.1.2011 **εκ**τός των διατάξεων που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια Α΄ και Β΄ του πρώτου, δευτέρου και τρίτου μέρους, σε σχέση με τη διενέργεια των εκλογών, των άρθρων 94 παρ. 6 περιπτώσεις 41 και 42 100, 204 παράγραφος ΣΤ΄, 216, 219, 222, 239, 240, 256, 257, 258, 264, 265, 267 παράγραφος 7, 269 παράγραφος 5, 272, 274, 280 παράγραφοι VI και VIII, 282 παράγραφοι 7, 8,11 και 14, 283 παράγραφοι 7, 9, 10,11,12,13,16, 17 και 18, 284 και 285, καθώς και των εξουσιοδοτικών διατάξεων προς έκδοση κανονιστικού χαρακτήρα πράξεων, που ισχύουν από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Η ισχύς των διατάξεων των περιπτώσεων 40 έως και 44 της παραγράφου ΙΙ του άρθρου 280 του ν. 3852/2010 (Α' 87) αρχίζει από την 1η Ιουλίου 2012.
Οι πράξεις που έχουν εκδοθεί από 1.1.2011, εν όψει της άσκησης των αρμοδιοτήτων που αναφέρονται στις ως άνω διατάξεις είναι ισχυρές και αναπτύσσουν όλες τις έννομες συνέπειες αυτών[22].
Παραγγέλουμε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους[23].

Αθήνα, 4 Ιουνίου 2010

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 4 Ιουνίου 2010

21 Τα εδάφια προστέθηκαν με την παρ.8 του άρθρου 20 του ν.4019/2011.
22. Τα εδάφια β΄ και γ΄ προστέθηκαν με την παρ. 18 του άρθρου 20 του ν. 4019/2011.
23. Η διάταξη αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 10ιε του άρθ. 18 του ν. 3870/2010.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (Ν.3463/06) ΜΕΤΑ ΚΑΙ ΤΟ Ν.4071/2012

1. Ν. 3840/2010 (ΦΕΚ 53 Α΄/ 31-3-2010): Αποκέντρωση, απλοποίηση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013 και άλλες διατάξεις

Άρθρο 7

……

11. Η περίπτωση δ΄ της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3614/2007 αντικαθίσταται ως εξής:
«(δ) Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ του ΚΠΣ 2000-2006 ασκεί αρμοδιότητες και για την προγραμματική περίοδο 2007-2013. Ειδικότερα ασκεί καθήκοντα σχεδιασμού στον τομέα των ανθρωπίνων πόρων, συντονισμού και παρακολούθησης δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ ή από το ΕΤΠΑ στο πλαίσιο του άρθρου 34 παρ. 2 του Κανονισμού. Επίσης, συντονίζει, παρακολουθεί και αξιολογεί με βάση τα στοιχεία που καταχωρούνται στο ΟΠΣ την πορεία υλοποίησης των Επιχειρησιακών Συμφωνιών Υλοποίησης για τα επιχειρησιακά προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ ή από το ΕΤΠΑ στο πλαίσιο του άρθρου 34 παρ. 2 του Κανονισμού και ενημερώνει εγγράφως κάθε δύο μήνες την Εθνική Αρχή Συντονισμού.»
12. Η περίπτωση ζ΄ της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3614/2007 αντικαθίσταται ως εξής:
«(ζ) Οι ειδικές υπηρεσίες που λειτουργούν στα Υπουργεία Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ασκούν αρμοδιότητες και για τα

επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΣΠΑ.
Η Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικού Σχεδιασμού, Συντονισμού και Εφαρμογής Προγραμμάτων του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μετονομάζεται σε Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικού Σχεδιασμού και Εφαρμογής Προγραμμάτων και ασκεί καθήκοντα στρατηγικού σχεδιασμού σε τομείς αρμοδιότητας του Υπουργείου, καθώς και καθήκοντα ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4, στο επιχειρησιακό πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση», εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων της παραγράφου 3.»

13. α) Η περίπτωση γ΄ της παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 3614/2007 αντικαθίσταται ως εξής:
«(γ) Η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του επιχειρησιακού προγράμματος ΚΠ Leader +, η οποία συστάθηκε δυνάμει του ν. 2860/2000 μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής ΠΑΑ Διαφοροποίηση». Η ειδική υπηρεσία διαχείρισης του προγράμματος: «Έγγραφο Προγραμματισμού Αγροτικής Ανάπτυξης», η οποία συστάθηκε δυνάμει του ν. 2892/2001 μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής ΠΑΑ Περιβάλλον». Η ειδική υπηρεσία «Εφαρμογής συγχρηματοδοτούμενων ενεργειών από το ΕΓΤΠΕ-Π», η οποία συστάθηκε δυνάμει του ν. 3156/2003 μετονομάζεται σε «Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής ΠΑΑ Ανταγωνιστικότητα». Με τις κοινές υπουργικές αποφάσεις της περίπτωσης α΄ της παρ. 3 του άρθρου 5 οι ειδικές υπηρεσίες του προηγούμενου εδαφίου αναδιαρθρώνονται προκειμένου να ασκήσουν και αρμοδιότητες διαχείρισης του ΠΑΑ σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 75 του Κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005 ή και εφαρμογής. Η ειδική υπηρεσία συντονισμού και παρακολούθησης δράσεων του ΕΓΤΠΕ-Π, η οποία συστάθηκε δυνάμει του ν. 3156/2003 καταργείται μετά την έκδοση των κοινών υπουργικών αποφάσεων οργάνωσης και προσδιορισμού αρμοδιοτήτων των ειδικών υπηρεσιών του πρώτου εδαφίου. Οι αποφάσεις απόσπασης ή μετακίνησης του προσωπικού της ειδικής υπηρεσίας συντονισμού και παρακολούθησης δράσεων του ΕΓΤΠΕ-Π λογίζονται μέχρι τη λήξη τους ως απόσπαση ή μετακίνηση στην ειδική υπηρεσία διαχείρισης του ΠΑΑ.»
β) Η περίπτωση δ΄ της παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 3614/2007 καταργείται.

14. Η παρ. 10 του άρθρου 5 του ν. 3614/2007 αντικαθίσταται ως εξής:
«10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και

Ναυτιλίας, Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εγκρίνεται κανονισμός λειτουργίας των ειδικών υπηρεσιών του παρόντος νόμου, ο οποίος καταρτίζεται με μέριμνα της ΜΟΔ Α.Ε..»

2. Ν. 3854/2010 (ΦΕΚ 94 Α/23-6-2010): Τροποποίηση της νομοθεσίας για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και τον Εθνικό Οργανισμό Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) και άλλες διατάξεις

Άρθρο 9
(Ρυθμίσεις σχετικές με Φο.Δ.Σ.Α.)

1. Η ετήσια εισφορά των δήμων και κοινοτήτων, προς τους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Φο.Δ.Σ.Α.), που προβλέπονται στο άρθρο 12 παρ.2 του ν. 1650/1986, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 30 του ν.3536/2007 (ΦΕΚ 42 Α΄) και την παράγραφο 2 του άρθρου 7 της ΚΥΑ 50910/2727/2003 (ΦΕΚ 1909 Β΄), καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου των Φο.Δ.Σ.Α., με βάση το κόστος των παρεχόμενων προς τους δήμους και κοινότητες υπηρεσιών, ήτοι ευρώ ανά τόννο, και ανάλογα με τις ποσότητες στερεών αποβλήτων που αντιστοιχούν σε κάθε δήμο ή κοινότητα, συμπεριλαμβανομένων και των αντίστοιχων υπολειμμάτων τους από τα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (Κ.Δ.Α.Υ.). Η ετήσια εισφορά των δήμων και κοινοτήτων, καταβάλλεται σε τέσσερις ισόποσες τριμηνιαίες δόσεις. Η πληρωμή κάθε τριμηνιαίας δόσης γίνεται εντός του πρώτου δεκαημέρου του αντίστοιχου τριμήνου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 5 της υπ' αριθ. 2527/7.1.2009 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΦΕΚ 83 Β΄), εκτός από εκείνες που καταργούνται με το άρθρο 10.
2. Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής από δήμο ή κοινότητα τριμηνιαίας δόσης της ετήσιας εισφοράς προς τον οικείο Φο.Δ.Σ.Α. πέραν του ενός μηνός, το οφειλόμενο ποσό παρακρατείται υποχρεωτικά από

τη Δ.Ε.Η. Α.Ε., από τα έσοδα του ενιαίου ανταποδοτικού τέλους καθαριότητας και φωτισμού που αναλογούν στον οφειλέτη δήμο ή κοινότητα, κατόπιν αποστολής στη Δ.Ε.Η. Α.Ε. σχετικού αιτήματος του οικείου Φο.Δ.Σ.Α., συνοδευόμενου από την αντίστοιχη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, και αποδίδεται σε αυτόν.

3. Ν. 3861/2010 (ΦΕΚ 112 Α/13-7-2010): Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο «Πρόγραμμα Διαύγεια» και άλλες διατάξεις

Άρθρο 2
Πεδίο εφαρμογής

1. Οι ρυθμίσεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται σε νόμους, προεδρικά διατάγματα, αποφάσεις και πράξεις που εκδίδουν ο Πρωθυπουργός, το Υπουργικό Συμβούλιο και τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα, οι Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί, Υφυπουργοί, Γενικοί Γραμματείς Υπουργείων και Περιφερειών, Ειδικοί Γραμματείς Υπουργείων, τα όργανα διοίκησης νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι ανεξάρτητες και ρυθμιστικές διοικητικές αρχές, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, τα όργανα διοίκησης φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα στις περιπτώσεις που αναφέρονται στον παρόντα νόμο, καθώς και τα όργανα των φορέων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Οι ρυθμίσεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται επίσης και σε πράξεις ή αποφάσεις που εκδίδουν όργανα, στα οποία τα αναφερόμενα στην παράγραφο αυτή όργανα έχουν χορηγήσει εξουσιοδότηση προς υπογραφή ή έχουν μεταβιβάσει αρμοδιότητα.
2. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ως φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα νοούνται: α) τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται τακτικώς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους και β) οι δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3429/2005.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου ως φορείς των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού νοούνται τα αιρετά όργανα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου και δεύτερου βαθμού και τα νομικά πρόσωπα και επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α..
4. Στο διαδίκτυο αναρτώνται:
   1) νόμοι που εκδίδονται και δημοσιεύονται κατά το Σύνταγμα,
   2) πράξεις νομοθετικού περιεχομένου του άρθρου 44 παρ. 1 του Συντάγματος,
   3) τα προεδρικά διατάγματα κανονιστικού χαρακτήρα,
   4) λοιπές πράξεις κανονιστικού χαρακτήρα με εξαίρεση τις κανονιστικές πράξεις που αφορούν την οργάνωση, διάρθρωση, σύνθεση, διάταξη, εφοδιασμό και εξοπλισμό των Ενόπλων Δυνάμεων της Χώρας, καθώς και κάθε άλλη πράξη, η δημοσιοποίηση της οποίας προκαλεί βλάβη στην εθνική άμυνα και ασφάλεια της χώρας,
   5) ερμηνευτικές εγκύκλιοι και εγκύκλιοι για την εφαρμογή της νομοθεσίας,
   6) οι προϋπολογισμοί, απολογισμοί, ισολογισμοί και οι επί μέρους δαπάνες Υπουργείων, κεντρικών και περιφερειακών δημόσιων υπηρεσιών, Ν.Π.Δ.Δ., φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού,
   7) πράξεις διορισμού μονομελών οργάνων και συγκρότησης συλλογικών οργάνων διοίκησης των φορέων του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και των φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, καθώς και οι τροποποιήσεις αυτών,
   8) πράξεις διορισμού, αποδοχής παραίτησης, αντικατάστασης ή παύσης Γενικών Γραμματέων Υπουργείων και Περιφερειών, Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων, μελών συλλογικών οργάνων διοίκησης φορέων του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού,
   9) πράξεις συγκρότησης αμειβόμενων ή μη επιτροπών, ομάδων εργασίας, ομάδων έργου και συναφών οργάνων γνωμοδοτικής ή άλλης αρμοδιότητας, ανεξαρτήτως αν τα μέλη τους αμείβονται ή όχι,
   10) πράξεις καθορισμού των αμοιβών και αποζημιώσεων των μελών μονομελών και συλλογικών οργάνων διοίκησης, μελών επιτρο-

πών, ομάδων εργασίας, ομάδων έργου και συναφών οργάνων γνωμοδοτικής ή άλλης αρμοδιότητας,

11) προκηρύξεις πλήρωσης θέσεων με διαγωνισμό ή με επιλογή, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι προκηρύξεις για επιλογή και πλήρωση θέσεων διευθυντικών στελεχών των Ν.Π.Δ.Δ., φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, και των επιχειρήσεων και φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, καθώς και οι προκηρύξεις εξετάσεων υποψηφίων δικηγόρων, συμβολαιογράφων και άμισθων υποθηκοφυλάκων,

12) προκηρύξεις πλήρωσης θέσεων διδακτικού ερευνητικού προσωπικού (ΔΕΠ) του πανεπιστημιακού τομέα και του εκπαιδευτικού προσωπικού (ΕΠ) του τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης,

13) πίνακες επιτυχόντων, διοριστέων και επιλαχόντων των προκηρύξεων επιλογής προσωπικού, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η δημοσίευση τους προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία,

14) περιλήψεις πράξεων διορισμού, μετάταξης, διαθεσιμότητας, αποδοχής παραίτησης, λύσης της υπαλληλικής σχέσης ή υποβιβασμού υπαλλήλων, μόνιμων και μετακλητών, και διευθυντικών στελεχών του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, καθώς και αντιστοίχων πράξεων που αφορούν δημόσιους λειτουργούς, των οποίων η δημοσίευση απαιτείται κατά την κείμενη νομοθεσία, και περιλήψεις πράξεων διορισμού και συμβάσεων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ή συμβάσεων έργου στο Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ., τους φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα και φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού,

15) το σύνολο των συμβάσεων και των πράξεων που αναφέρονται σε αναπτυξιακούς νόμους, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι πράξεις υπαγωγής επενδύσεων σε διατάξεις αναπτυξιακών νόμων και οι αποφάσεις έναρξης παραγωγικής λειτουργίας επενδύσεων,

16) περιλήψεις διακηρύξεων, αποφάσεις και πράξεις κατακύρωσης και ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και μελετών του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και φορέων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού,

17) πράξεις αποδοχής δωρεών στο Ελληνικό Δημόσιο, στα Ν.Π.Δ.Δ., σε

φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή σε φορείς των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού, καθώς και συμβάσεων πολιτιστικών χορηγιών του ν. 3525/2007 (ΦΕΚ 16 Α΄),

18) πράξεις δωρεών, επιχορηγήσεων, παραχώρησης χρήσης περιουσιακών στοιχείων από το Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ., τους φορείς των Ο.Τ.Α. ή φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα σε φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου,

19) οι πράξεις: α) παραχώρησης δημόσιων και δημοτικών κτημάτων, καθορισμού χρήσης γης παραχωρούμενου δημόσιου κτήματος, αλλαγής χρήσης γης κοινόχρηστου κτήματος, β) καθορισμού εθνικών δρυμών, δασών και δασικών εκτάσεων, γ) χαρακτηρισμού εκτάσεων ως αναδασωτέων, δ) καθορισμού αιγιαλού, παραλίας, λιμνών, ποταμών, ρεμάτων και χειμάρρων, ε) καθορισμού βιομηχανικών ζωνών, στ) καθορισμού λατομικών ζωνών, ζ) σύνταξης και έγκρισης πολεοδομικών μελετών και Γενικού Πολεοδομικού σχεδίου, έγκρισης και τροποποίησης χωροταξικών και ρυμοτομικών σχεδίων, προσδιορισμού ή τροποποίησης ορίων οικισμού και έγκρισης της μεταφοράς αυτού, η) σύνταξης και έγκρισης Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ), θ) καθορισμού και τροποποίησης όρων δόμησης, ι) χορήγησης, αναστολής χορήγησης, τροποποίησης οικοδομικών αδειών, ια) χωροθέτησης, ιβ) καθορισμού αρχαιολογικών χώρων, ιγ) χαρακτηρισμών κτιρίων ως διατηρητέων και αποχαρακτηρισμών αυτών. Αναρτώνται επίσης οι πράξεις ανάκλησης και ακύρωσης των παραπάνω πράξεων,

20) οι γνωμοδοτήσεις και τα πρακτικά γνωμοδοτήσεων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

21) οι πράξεις και γνωμοδοτήσεις των ανεξάρτητων και ρυθμιστικών διοικητικών αρχών, η δημοσίευση των οποίων προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία,

22) ατομικές διοικητικές πράξεις, η δημοσίευση των οποίων προβλέπεται από ειδική διάταξη νόμου.

4. Ν. 3879/2010 (ΦΕΚ 163 Α/21-9-2010): Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις

Άρθρο 7
Η Δια Βίου Μάθηση στις Περιφέρειες

1. Η Περιφέρεια καταρτίζει, στο πλαίσιο του περιφερειακού αναπτυξιακού προγράμματός της, το περιφερειακό πρόγραμμα δια βίου μάθησης, με βάση το αντίστοιχο εθνικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4. Το περιφερειακό πρόγραμμα δια βίου μάθησης περιλαμβάνει ιδίως επενδύσεις, προγράμματα ή επί μέρους δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και γενικότερα δράσεις εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής δια βίου μάθησης σε περιφερειακό επίπεδο.
2. Οι δράσεις του περιφερειακού προγράμματος δια βίου μάθησης μπορεί να χρηματοδοτούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό και το πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, μέσω της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης, από επιχορηγήσεις και από ίδιους πόρους της Περιφέρειας.
3. Η Περιφέρεια εφαρμόζει το περιφερειακό πρόγραμμα δια βίου μάθησης και διαχειρίζεται την εφαρμογή της πολιτικής και των κανόνων της παραγράφου 2 του άρθρου 4 που αφορούν την επαγγελματική κατάρτιση στην περιφέρειά της. Στις αρμοδιότητές της περιλαμβάνονται ιδίως:

α) Η συγκρότηση, με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, Περιφερειακής Επιτροπής Επαγγελματικής Κατάρτισης, με αρμοδιότητα τη διατύπωση εισηγήσεων στο Περιφερειακό Συμβούλιο για θέματα επαγγελματικής κατάρτισης και σύνδεσής της με την αγορά εργασίας και ιδίως για τη διερεύνηση και εκτίμηση των ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων της αγοράς εργασίας της Περιφέρειας και την ιεράρχηση των επαγγελματικών ειδικοτήτων που πρέπει να λειτουργήσουν στα Ι.Ε.Κ., στα Κ.Ε.Κ. και γενικότερα στις σχολές επαγγελματικής κατάρτισης. Οι σχετικές αποφάσεις του Περιφερειακού Συμβουλίου λαμβάνονται υπόψη κατά την εκπόνηση του Εθνικού Προγράμματος Δια Βίου Μάθησης και του περιφερειακού προγράμματος δια βίου μάθησης που προβλέπεται στην παράγραφο 1. Στην Επιτροπή αυτή συμμετέχουν εκπρόσωποι των αντιπροσωπευτικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών και των λοιπών κοινωνικών φορέων που αντιστοιχούν στους αναπτυξιακούς τομείς της Περιφέρειας,

εκπρόσωπος της αντίστοιχης Περιφερειακής Ένωσης Δήμων και εκπρόσωπος των Κ.Π.Α. της Περιφέρειας που ορίζεται από τον Ο.Α.Ε.Δ..

β) Η λειτουργία και η διαχείριση των δημόσιων Ι.Ε.Κ. που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης, στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 12.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη της Ένωσης Περιφερειών, μπορεί να μεταβιβάζονται στις Περιφέρειες αρμοδιότητες του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και των φορέων διοίκησης της δια βίου μάθησης των περιπτώσεων δ΄, ε΄ και στ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 3, εφόσον εξυπηρετούν αναπτυξιακού και λειτουργικού χαρακτήρα περιφερειακές ανάγκες και δεν αφορούν θέματα άσκησης γενικής κρατικής πολιτικής. Με το ίδιο διάταγμα ρυθμίζεται και η απόδοση των αντίστοιχων οικονομικών πόρων για την άσκησή τους.

Άρθρο 8
Η Δια Βίου Μάθηση στους Δήμους

1. Ο Δήμος καταρτίζει, στο πλαίσιο του τοπικού αναπτυξιακού προγράμματός του, το τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης, με βάση το Εθνικό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 4 και το αντίστοιχο περιφερειακό πρόγραμμα δια βίου μάθησης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 7. Το τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης περιλαμβάνει, ιδίως, επενδύσεις, προγράμματα ή επί μέρους δράσεις γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων και γενικότερα δράσεις εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής δια βίου μάθησης σε τοπικό επίπεδο, όπως είναι:

α) οι δραστηριότητες σύνδεσης των σχολικών μονάδων με την κοινωνία,

β) οι δράσεις επιμόρφωσης ενηλίκων, ιδίως σε τομείς της δημόσιας υγείας, του πολιτισμού, του αθλητισμού, του περιβάλλοντος, της κοινωνικής ένταξης των μεταναστών και οι δράσεις επιμόρφωσης της νέας γενιάς και της τρίτης ηλικίας, καθώς και η δημιουργία σχολών γονέων και

γ) οι δράσεις προώθησης της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας μέσω της σύνδεσης με την τοπική οικονομία.

2. Στο τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης, σε ιδιαίτερο κεφάλαιο, μπορεί

να εντάσσονται και δράσεις συλλογικού χαρακτήρα, οι οποίες υποστηρίζονται οικονομικά, επιστημονικά ή διοικητικά από το Δήμο, των δημόσιων, των κοινωνικών και των ιδιωτικών φορέων που έχουν την έδρα τους ή ασκούν δραστηριότητες στην περιφέρεια του Δήμου και είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Φορέων του Δικτύου που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 17.

3. Οι δράσεις του τοπικού προγράμματος δια βίου μάθησης μπορεί να χρηματοδοτούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό και από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων απευθείας από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, μέσω της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης ή μέσω της αντίστοιχης Περιφέρειας, από επιχορηγήσεις και από ίδιους πόρους του Δήμου.

4. Ο Δήμος εφαρμόζει το τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης και διαχειρίζεται την εφαρμογή των πολιτικών και των κανόνων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 που αφορούν τη γενική εκπαίδευση ενηλίκων στην περιφέρεια του Δήμου. Στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνονται ιδίως:

α) η ίδρυση και λειτουργία Κέντρων Δια Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.) που οργανώνονται στο πλαίσιο της υπηρεσιακής μονάδας που ασκεί αρμοδιότητες δια βίου μάθησης ή νομικού προσώπου του Δήμου και εφαρμόζουν το τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης,

β) η λειτουργία και διαχείριση τοπικών δομών και η εφαρμογή προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης, στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων, κατά τις διατάξεις της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 6 του άρθρου 21 και

γ) η εφαρμογή προγραμμάτων των Κ.Π.Ε. του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων, κατά τις διατάξεις της περίπτωσης β΄ της ίδιας παραγράφου.

5. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, μπορεί να μεταβιβάζονται στους Δήμους αρμοδιότητες του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και των φορέων διοίκησης της δια βίου μάθησης των περιπτώσεων δ΄, ε΄ και στ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 3, εφόσον εξυπηρετούν αναπτυξιακού και λειτουργικού χαρακτήρα τοπικές ανάγκες και δεν αφορούν θέματα άσκησης γενικής κρατικής πολιτικής. Με το ίδιο

διάταγμα ρυθμίζεται και η απόδοση των αντίστοιχων οικονομικών πόρων για την άσκησή τους.

Άρθρο 21
Προγραμματικές Συμβάσεις Δια Βίου Μάθησης

1. Για την πραγματοποίηση επενδύσεων, την εφαρμογή προγραμμάτων και την υλοποίηση δράσεων που περιλαμβάνονται σε εθνικό ή περιφερειακό ή τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης, για την παροχή υπηρεσιών δια βίου μάθησης κάθε είδους και για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης της εκπαίδευσης και της δια βίου μάθησης, το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και οι φορείς διοίκησης της δια βίου μάθησης μπορούν να συνάπτουν, μεμονωμένα ή από κοινού, προγραμματικές συμβάσεις μεταξύ τους ή και με φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α΄), περιλαμβανομένων των φορέων παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης, εφόσον αυτοί ανήκουν στο δημόσιο τομέα ή και με τους λοιπούς φορείς της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 100 του ν. 3852/2010. Στις προγραμματικές συμβάσεις δια βίου μάθησης μπορεί το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων να εκπροσωπείται από τον Γενικό Γραμματέα Δια Βίου Μάθησης. Οι ανωτέρω συμβάσεις υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 19 του π.δ. 774/1980 (ΦΕΚ 189 Α΄).
2. Στις προγραμματικές συμβάσεις επιτρέπεται και η συμμετοχή των φορέων της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 100 του ν. 3852/2010.
3. Στις προγραμματικές συμβάσεις δια βίου μάθησης επιτρέπεται και η συμμετοχή κοινωνικών και ιδιωτικών φορέων παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης της περίπτωσης ιβ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 3, εφόσον δεν χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των συμβάσεων αυτών και είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Φορέων του Δικτύου.
4. Στις προγραμματικές συμβάσεις δια βίου μάθησης επιτρέπεται και η συμμετοχή κοινωνικών και ιδιωτικών φορέων παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης της περίπτωσης ιβ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 3, για την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των συμβάσεων αυτών, εφόσον είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Φορέων του Δικτύου και έχει προηγηθεί, από συμβαλλόμενο στην προγραμματική

σύμβαση φορέα διοίκησης της δια βίου μάθησης των περιπτώσεων α΄, β΄ και γ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 3, δημόσια προκήρυξη, αξιολόγηση και επιλογή τους για την παροχή των υπηρεσιών αυτών, κατά τις διατάξεις της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων.

5. Στις προγραμματικές συμβάσεις δια βίου μάθησης εφαρμόζονται και οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 100 του ν. 3852/2010.
6. Με προγραμματικές συμβάσεις που συνάπτουν ως κυρίως συμβαλλόμενοι το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και ο Δήμος, ο δεύτερος αναλαμβάνει: α) τη λειτουργία και τη διαχείριση των τοπικών δομών και την εφαρμογή των προγραμμάτων γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και β) την εφαρμογή προγραμμάτων δια βίου μάθησης των Κ.Π.Ε. του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Στις προγραμματικές συμβάσεις ορίζονται και οι όροι ένταξης των δομών αυτών σε Κ.Δ.Β.Μ.. Στο πλαίσιο των προγραμματικών συμβάσεων μπορεί να συγκροτείται συλλογικό όργανο σε επίπεδο Δήμου, που αποτελείται από εκπροσώπους επιστημονικών, επαγγελματικών, κοινωνικών και πολιτιστικών φορέων και παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη στο σχεδιασμό και την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος δια βίου μάθησης και, ειδικότερα, των προγραμμάτων ή δράσεων της προγραμματικής σύμβασης. Η διαχείριση των προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο μπορεί να γίνεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 23 και 24 της 5067/30.12.1985 απόφασης των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Πολιτισμού και Οικονομικών (ΦΕΚ 794 Β΄), οπότε στην προγραμματική σύμβαση ορίζονται ο διατάκτης των δαπανών και ο υπόλογος διαχειριστής, εφαρμοζομένων ως προς τον έλεγχο των δαπανών των διατάξεων που ισχύουν για τον προληπτικό έλεγχο των Δήμων.

Άρθρο 22
Συμμετοχή της σχολικής κοινότητας και της τοπικής κοινωνίας

1. Στο τοπικό αναπτυξιακό πρόγραμμα που εκπονεί ο Δήμος, κατά τις διατάξεις των άρθρων 70 έως 74 (Δημοκρατικός Προγραμματισμός) του ν. 1622/1986, περιλαμβάνεται το τοπικό πρόγραμμα υποστήριξης της εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης. Το τμήμα του προγράμματος αυτού που

αφορά τις επενδύσεις, τα προγράμματα ή τις επί μέρους δράσεις δια βίου μάθησης είναι το τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης που προβλέπεται στο άρθρο 8.

2. Στην αρχή της δημοτικής θητείας, το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει τους τρόπους διαβούλευσης για την εκπόνηση του τοπικού προγράμματος υποστήριξης της εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης και τους τρόπους διασφάλισης της διαφάνειας και της κοινωνικής λογοδοσίας κατά την εφαρμογή του. Στις διαδικασίες αυτές συμμετέχουν τα όργανα της σχολικής κοινότητας (Σχολικά Συμβούλια, Σχολικές Επιτροπές, Σύλλογοι Γονέων) και οι φορείς παροχής υπηρεσιών δια βίου μάθησης που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 8. Κατά την εκπόνηση του τοπικού προγράμματος υποστήριξης της εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης λαμβάνονται υπόψη οι εκθέσεις αξιολόγησης και τα προγράμματα δράσης που προβλέπονται στο άρθρο 32 του ν. 3848/2010.

3. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν το ρόλο και τη διαδικασία συμμετοχής στην εκπόνηση και την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος υποστήριξης της εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης των Σχολικών Συμβουλίων, των Σχολικών Επιτροπών και των Συλλόγων Γονέων των σχολικών μονάδων της περιφέρειας του Δήμου, καθώς και τα θέματα που αφορούν την οργάνωση και λειτουργία των Σχολών Γονέων.

Άρθρο 23
Ρύθμιση θεμάτων λαϊκής επιμόρφωσης και επαγγελματικής κατάρτισης

1. Από 1.1.2011, η υπηρεσιακή μονάδα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης που ασκεί αρμοδιότητες λαϊκής επιμόρφωσης ή γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων μεταφέρεται ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων και προσωπικού στο Δήμο που αποτελεί την πρωτεύουσα του αντίστοιχου Νομού και εντάσσεται στην υπηρεσιακή μονάδα που ασκεί αρμοδιότητες σε θέματα δια βίου μάθησης. Αν δεν υπάρχει μονάδα με αρμοδιότητες σε θέματα δια βίου μάθησης, η παραπάνω μονάδα εντάσσεται σε άλλη συναφή υπηρεσιακή μονάδα του Δήμου, που ορίζεται με απόφαση του Δημάρχου. Κατ' εξαίρεση, το προσωπικό που υπηρετεί στην παραπάνω μονάδα

της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, το οποίο ασχολείται με προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ή με προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων και προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, μπορεί με αίτησή του, η οποία υποβάλλεται στον Νομάρχη μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, να ζητήσει την ένταξή του στην υπηρεσία της Περιφέρειας που ασκεί αρμοδιότητες δια βίου μάθησης. Η αίτηση αυτή εγκρίνεται με απόφαση του Νομάρχη μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

2. Σε περίπτωση που υπάρχει αποκεντρωμένη δομή της παραπάνω υπηρεσιακής μονάδας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης σε περιφερειακό Δήμο που δεν αποτελεί πρωτεύουσα του Νομού, η δομή αυτή μεταφέρεται στον περιφερειακό Δήμο με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 1, 5, 6, 7 και 9.
3. Οι αρμοδιότητες των Νομαρχιακών Επιτροπών Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε.) που αφορούν θέματα επαγγελματικής κατάρτισης μεταφέρονται στην Περιφερειακή Επιτροπή Επαγγελματικής Κατάρτισης που προβλέπεται στην περίπτωση α΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 7 και οι αρμοδιότητες που αφορούν θέματα λαϊκής επιμόρφωσης ή γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων μεταφέρονται στα συλλογικά όργανα που προβλέπονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 21.
4. Τα πιστοποιημένα Κ.Ε.Κ. των Ν.Ε.Λ.Ε. των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων μετονομάζονται σε Κ.Ε.Κ. της αντίστοιχης περιφερειακής ενότητας, διατηρούν την υποδομή και τα μέσα και λειτουργούν με τους όρους και τις προϋποθέσεις που πιστοποιήθηκαν από το Ε.ΚΕ. ΠΙΣ. και διοικούνται από τον αρμόδιο αντιπεριφερειάρχη, στο πλαίσιο των προγραμματικών κατευθύνσεων του περιφερειακού συμβουλίου και των οδηγιών του περιφερειάρχη.
5. Από 1.1.2011 η περιουσία, η κυριότητα και κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί των κινητών και ακινήτων των Ν.Ε.Λ.Ε., πλην των περιουσιακών στοιχείων των Κ.Ε.Κ. της προηγούμενης παραγράφου, περιέρχονται χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου και χωρίς αντάλλαγμα, στο Δήμο, με την επιφύλαξη των κειμένων διατάξεων περί δωρεών, κληρονομιών και κληροδοσιών. Ο Δήμος έχει στο εξής την αποκλειστική χρήση και διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων αυτών και την ευθύνη για τη διαφύλαξη και τη διαχείριση του υπάρχοντος αρχείου της υπηρεσιακής μονάδας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης που μεταφέρεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 και της Ν.Ε.Λ.Ε..Έως 30.6.2011 το

δημοτικό συμβούλιο υποχρεούται στη διενέργεια απογραφής όλων των κινητών και ακινήτων που κατά τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου περιέρχονται στην κυριότητα του Δήμου. Η έκθεση απογραφής εγκρίνεται με πράξη του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Απόσπασμα της εγκεκριμένης έκθεσης, που περιγράφει τα αποκτώμενα κατά κυριότητα από το Δήμο ακίνητα, καθώς και τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων, με την περίληψη που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 9 του β.δ. 533/1963 (ΦΕΚ 147 Α΄), καταχωρίζεται ατελώς στα οικεία βιβλία μεταγραφών του αρμόδιου υποθηκοφυλακείου. Ομοίως ατελώς πραγματοποιούνται οι απαιτούμενες κτηματολογικές εγγραφές.

6. Από 1.1.2011 το προσωπικό της υπηρεσιακής μονάδας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης που μεταφέρεται κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 λογίζεται ως προσωπικό του Δήμου και διέπεται ως προς το υπηρεσιακό του καθεστώς, το μεν μόνιμο από το πρώτο μέρος, το δε ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου από το δεύτερο μέρος του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, ΦΕΚ 143 Α΄). Το προσωπικό αυτό εξακολουθεί να διέπεται από το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς στο οποίο υπαγόταν πριν από τη μεταφορά του στο Δήμο, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις της παραγράφου 17 του άρθρου 4 του ν. 3513/2006, εκτός αν με αίτησή του επιλέξει την υπαγωγή του στο καθεστώς του προσωπικού του Δήμου.
7. Από 1.1.2011 το προσωπικό που υπηρετεί με απόσπαση στην υπηρεσιακή μονάδα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης που μεταφέρεται κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 επιστρέφει στις υπηρεσίες από τις οποίες προέρχεται.
8. Η υπηρεσιακή μονάδα του Δήμου, η οποία ασκεί αρμοδιότητες σε θέματα δια βίου μάθησης και στην οποία έχει μεταφερθεί η υπηρεσιακή μονάδα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1, ασκεί τις σχετικές αρμοδιότητες και παρέχει τις αντίστοιχες υπηρεσίες στη διοικητική περιφέρεια όλων των Δήμων του Νομού, έως ότου συσταθούν και λειτουργήσουν στους Δήμους αυτούς αντίστοιχες υπηρεσιακές μονάδες, κατά τρόπο που να διασφαλίζονται οι οργανωτικές προϋποθέσεις για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που αφορούν τα θέματα του νόμου αυτού. Η συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών διαπιστώνεται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

9. Οι πόροι που καλύπτουν τις δαπάνες μισθοδοσίας του προσωπικού και της λειτουργίας των υπηρεσιακών μονάδων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που μεταφέρονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Από τους πόρους αυτούς επιχορηγούνται κάθε χρόνο, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με σχετικό σύστημα κριτηρίων, οι Δήμοι στους οποίους μεταφέρονται κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 οι υπηρεσιακές μονάδες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και οι Δήμοι για τους οποίους διαπιστώνεται κατά την προηγούμενη παράγραφο η λειτουργία υπηρεσιακής μονάδας με αρμοδιότητες σε θέματα δια βίου μάθησης, για να καλύπτουν τις σχετικές δαπάνες μισθοδοσίας και λειτουργίας τους.
10. Η Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης εποπτεύει, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 4 και 6, τις λειτουργίες των υπηρεσιακών μονάδων που ασκούν αρμοδιότητες σε θέματα δια βίου μάθησης των Δήμων.
11. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι οργανωτικές προϋποθέσεις και η διαδικασία υποβολής της πρότασης και διαπίστωσης των προϋποθέσεων αυτών σύμφωνα με την παράγραφο 8, ο τρόπος υπολογισμού των δαπανών και το σύστημα κριτηρίων για την κατανομή των επιχορηγήσεων της παραγράφου 9 και κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

5. Ν. 3887/2010 (ΦΕΚ 174 Α/30-9-2010): Οδικές εμπορευματικές μεταφορές

Άρθρο 16
(Ρυθμίσεις σχετικές με μεταφορά μαθητών)

Ειδικά για το τετράμηνο από 1.9.2010 έως 31.12.2010, η μεταφορά των μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εφόσον με πράξη του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας διαπιστώνεται ότι δεν έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικοί διαγωνισμοί μέχρι 13.9.2010, θα

πραγματοποιείται από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις κατόπιν παράτασης των συμβάσεων που είχαν συναφθεί για το σχολικό έτος 2009-2010, ύστερα από διαπραγμάτευση προς απομείωση του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών. Με την ανάδειξη των νέων μειοδοτών λύονται αυτομάτως και αζημίως οι υπάρχουσες συμβάσεις.
Στις σχολικές μονάδες που θα λειτουργήσουν για πρώτη φορά κατά το σχολικό έτος 2010-2011, καθώς και σε περιπτώσεις που δεν υφίστανται συμβάσεις μεταφοράς μαθητών σύμφωνα με αντίστοιχες διαπιστωτικές πράξεις του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, η μεταφορά των μαθητών ανατίθεται απευθείας με απόφαση της οικείας Νομαρχιακής Επιτροπής και μόνο για το χρονικό διάστημα από 13.9.2010 μέχρι την ολοκλήρωση των διαγωνισμών που βρίσκονται σε εξέλιξη και την ανάδειξη των νέων μειοδοτών. Με την ανάδειξη των νέων μειοδοτών οι συμβάσεις αυτές λύονται αυτομάτως και αζημίως[1].

6. Ν. 3897/2010 (ΦΕΚ 208 Α/10-12-2010): Σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Οδικής Ασφάλειας και Γενικής Διεύθυνσης Οδικής Ασφάλειας, εποπτεία και βελτίωση του θεσμού του τεχνικού ελέγχου οχημάτων για την προαγωγή της Οδικής Ασφάλειας και την προστασία του περιβάλλοντος, κύρωση Σύμβασης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ο.Α.Σ.Θ. και άλλες διατάξεις

Άρθρο 22
(Ρυθμίσεις σχετικές με θέματα πολεοδομίας που συμπληρώνουν αντίστοιχες πολεοδομικής φύσεως ρυθμίσεις του ν.3852/2010) Ρύθμιση θεμάτων του ν. 3843/2010

1. Η περίπτωση β΄ της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3843/ 2010 (ΦΕΚ 62 Α΄)

1. Με την παρ. 6 του άρθρου 49 του ν. 3943/2011, ΦΕΚ-66 Α/31-3-11, ορίζεται ότι: "Οι ρυθμίσεις του άρθρου 16 του ν. 3887/2010 (ΦΕΚ 174 Α΄) εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την 31η Δεκεμβρίου 2010 έως τη λήξη του τρέχοντος σχολικού έτους, εκτός αν ολοκληρωθούν έως τότε οι σχετικοί διαγωνισμοί προς ανάδειξη νέων μειοδοτών. Δαπάνες οι οποίες αφορούν στη μεταφορά μαθητών μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, για την οποία δεν τηρήθηκε η διαδικασία του ανωτέρω άρθρου, θεωρούνται νόμιμες εφόσον ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης διαπιστώσει με σχετική πράξη του την εκτέλεση του μεταφορικού έργου και το ύψος της σχετικής δαπάνης".

αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«β. Υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 εις διπλούν, στην οποία περιλαμβάνονται τα ατομικά στοιχεία, ο αριθμός φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.), η δημόσια οικονομική υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) φορολογίας του κυρίου του ακινήτου, ο αριθμός και το έτος της οικοδομικής άδειας, το εμβαδόν και η χρήση του χώρου, η ημερομηνία μετατροπής της χρήσης του, η οποία πρέπει να είναι προγενέστερη της δήλωσης αυτής, καθώς και εάν πρόκειται για ακίνητο πρώτης κατοικίας, άλλης κατοικίας ή ακίνητο άλλης χρήσης. Η δήλωση συνοδεύεται από τεχνική έκθεση μηχανικού. Στην έκθεση αυτή περιλαμβάνονται αποκλειστικά και μόνο η περιγραφή του χώρου, το εμβαδόν του, η χρήση του, καθώς και η έκταση γης που προκύπτει από τη διαίρεση του εμβαδού του δηλούμενου χώρου με τον ισχύοντα συντελεστή δόμησης του ακινήτου. Στην τεχνική έκθεση επισυνάπτονται αντίγραφα του στελέχους της οικοδομικής άδειας, του τοπογραφικού διαγράμματος της άδειας και της κάτοψης του ορόφου, όπου εμφαίνεται ο χώρος για τον οποίο ζητείται η υπαγωγή του στη ρύθμιση αυτή.»

2. Η παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3843/2010 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«4. Το ειδικό πρόστιμο καταβάλλεται εντός τριάντα (30) μηνών για τα ακίνητα κατοικίας και εντός τριάντα δύο (32) μηνών για τα ακίνητα άλλης χρήσης (πλην κατοικίας) από την έναρξη ισχύος του ν. 3843/2010, ολόκληρο ή τμηματικά σε δέκα (10) και οκτώ (8) ισόποσες δόσεις αντίστοιχα, εκ των οποίων η πρώτη δόση καταβάλλεται εντός προθεσμίας δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη ισχύος του ίδιου ως άνω νόμου. Σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής κατά το χρόνο καταβολής της πρώτης δόσης παρέχεται έκπτωση 10%.»

3. Η παρ. 8 του άρθρου 6 του ν. 3843/2010 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«8. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, οι πολεοδομικές υπηρεσίες αποστέλλουν χωρίς καθυστέρηση σε ηλεκτρονική μορφή στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής συγκεντρωτικά στοιχεία ανά πρωτοβάθμιο Ο.Τ.Α. για το σύνολο των δηλώσεων που υποβλήθηκαν, τη συνολική επιφάνεια των χώρων που διατηρούνται, τη συνολική αναγκαία γη, τα συνολικά ποσά των ειδικών προστίμων, καθώς και ακριβή αντίγραφα του ηλεκτρονικού αρχείου ή ειδικού βιβλίου όπου καταχωρήθηκαν οι δηλώσεις.»

4. Η προβλεπόμενη στην παρ. 3 του άρθρου 5 του ν.3843/2010 (ΦΕΚ 62 Α΄) προθεσμία των έξι (6) μηνών, για την υποβολή των δικαιολογητικών

της παρ. 2 του άρθρου 5 του ίδιου ως άνω νόμου με συστημένη επιστολή στην πολεοδομική υπηρεσία παρατείνεται αφότου έληξε κατά δύο (2) μήνες.

5. «α.Για τους χώρους που διατηρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 3843/2010 δεν οφείλονται αναδρομικά οποιοσδήποτε φόρος, καθώς και οποιασδήποτε μορφής τέλη και πρόστιμα. Τυχόν ήδη καταβληθέντες φόροι, τέλη και σχετικά πρόστιμα δεν αναζητούνται.»[2]
β. Οι χώροι που διατηρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 3843/2010 δεν λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή των διατάξεων της κείμενης ασφαλιστικής νομοθεσίας. Ειδικά ως προς το φόρο ακίνητης περιουσίας και για την υποβολή δήλωσης στοιχείων ακινήτων, οι τακτοποιούμενοι χώροι συνεχίζουν να λαμβάνονται φορολογικά υπόψη όπως ήταν προ της τακτοποίησής τους.
«γ. Η αλλαγή της χρήσης του ακινήτου που επέρχεται με την υπαγωγή στις διατάξεις του ν. 3843/2010 δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του τέλους του άρθρου 24 του ν. 2130/1993, καθώς και των τελών του ν. 25/1975 και του άρθρου 25 του ν. 1828/1989, όπως ισχύουν.[3]»
Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου ισχύουν αναδρομικά από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 3843/2010.

7. Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60 Α/31-3-2011): Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις

Άρθρο 25

Το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Οργανισμός Διοίκησης και Διαχείρισης Πάρκου Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης Αντώνη Τρίτση», το οποίο συστάθηκε με το π.δ. 184/2002 (ΦΕΚ 172 Α΄), κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 15 παρ. 9 του ν. 2742/1999, ως φορέας διαχείρισης, χρηματοδοτείται, εκτός των άλλων πόρων που προβλέπονται στο άρθρο 6 του ιδίου διατάγματος και από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

2. Το εδάφιο αυτό αντικαταστάθηκε με την παρ.1 του άρθρου 33 του Ν.3937/2011.
3. Το εδάφιο αυτό αντικαταστάθηκε με την παρ.2 του άρθρου 33 του Ν.3937/2011.

Άρθρο 29

1. Στην παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 3208/2003 προστίθεται η φράση: «Από τη χρηματοδότηση καλύπτονται και οι κάθε είδους δαπάνες της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος και του προσωπικού της που σχετίζονται με την υλοποίηση των έργων, εργασιών και δραστηριοτήτων του προηγούμενου εδαφίου.»
2. Τυχόν αδιάθετα υπόλοιπα πιστώσεων που υπάρχουν στις 31.12.2010 στα Περιφερειακά Ταμεία Ανάπτυξης και τα οποία έχουν κατανεμηθεί με σχετικές αποφάσεις έγκρισης του ΔΣ του ΚΤΓΚ και Δ στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 8 παρ. 6 του ν. 3208/2003, για την υλοποίηση έργων και εργασιών και δραστηριοτήτων των Περιφερειακών Δασικών Υπηρεσιών που θα υπάγονται πλέον στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μεταφέρονται στην επόμενη χρήση του Πράσινου Ταμείου και διατίθενται και χρησιμοποιούνται από τις ίδιες δασικές υπηρεσίες για τους ίδιους σκοπούς.
3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 13 του άρθρου 57 του ν. 2218/1994 (ΦΕΚ 90 Α΄), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 14 του άρθρου 6 του ν. 2240/1994 (ΦΕΚ 153 Α΄), αντικαθίσταται ως εξής:
   «Ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μετά από γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών, μπορεί να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις του άρθρου 28 του π.δ. 323/1989 για τη μελέτη, κατασκευή, εκτέλεση έργων, εργασιών και προμηθειών από τα αναφερόμενα στο άρθρο 16 του ν. 998/1979 όταν:

α. Το ύψος της προγραμματικής σύμβασης υπερβαίνει το ποσό των 500.000 ευρώ για την περιοχή ευθύνης του κάθε δασαρχείου.

β. Τα ως άνω έργα, μελέτες και προμήθειες αφορούν δασικού χαρακτήρα δημόσιες εκτάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 1650/ 1986 (ΦΕΚ 160 Α΄) ή προστατευόμενες δασικές περιοχές των δικτύων NATURA 2000 και RAMSAR.

   Ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από γνώμη της Γενικής Διεύθυνσης Δασών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μπορεί να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις του άρθρου 28 του π.δ.323/1989 για τη μελέτη, κατασκευή, εκτέλεση έργων, εργασιών και προμηθειών από τα αναφερόμενα στο άρθρο 16 του ν. 998/1979 εφόσον δεν εμπίπτουν στις ανωτέρω α΄ και β΄ περιπτώσεις.»

4. Οι διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 3147/2003 και του άρθρου 4 του ν. 2538/1997, όπως ισχύει, που αφορούν τους πτυχιούχους των Τμημάτων Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος και των Σχολών Τεχνολογίας Γεωπονίας – Τμήμα Δασοπονίας εφαρμόζονται πλέον κατά το μέρος που αφορά την Ειδική Γραμματεία Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και τις Περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Πόροι του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που προορίζονταν για την κάλυψη των δαπανών που προέκυπταν από την εφαρμογή των διατάξεων αυτών και αφορούν τους πτυχιούχους των παραπάνω σχολών, μεταφέρονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Για την τοποθέτηση των παραπάνω πτυχιούχων σε ινστιτούτα του ΕΘΙΑΓΕ απαιτείται και συνυπογραφή του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στην αντίστοιχη κοινή υπουργική απόφαση.
5. α. Καταργείται το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης θ΄ του τμήματος ι΄ του άρθρου 10 του ν. 3208/2003 και η παράγραφος 10 του άρθρου 21 του ίδιου νόμου.

   β. Δασικοί χάρτες που έχουν καταρτισθεί με βάση τις καταργούμενες διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου θεωρούνται και αναρτώνται ως έχουν, κατά τις διατάξεις του ν. 3889/2010.

   Εκτάσεις, οι οποίες στους αναρτώμενους δασικούς χάρτες αποτυπώνονται ως μη δασικές, κατ' εφαρμογή των καταργούμενων διατάξεων, υπόκεινται υποχρεωτικά στις αντιρρήσεις του άρθρου 15 του ν. 3889/2010, αν κατά την κρίση της οικείας Διεύθυνσης Δασών έχουν δασικό χαρακτήρα. Οι αντιρρήσεις υποβάλλονται ατελώς από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

   γ. Εκτάσεις ή τμήματά τους που απώλεσαν το δασικό χαρακτήρα από επεμβάσεις, οι οποίες έγιναν σε εκτέλεση διοικητικών πράξεων εκδοθεισών κατ' εφαρμογή των καταργούμενων διατάξεων, δεν υπάγονται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας μόνο ως προς το μέρος τους που καταλαμβάνεται από τις πράξεις αυτές.
6. Στο άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 3818/2010 προστίθεται εδάφιο γ΄ ως εξής:

   «γ) η έκδοση οικοδομικών αδειών για τις εκτάσεις για τις οποίες έχει εκδοθεί τελεσίδικη πράξη χαρακτηρισμού και δεν πρόκειται για δάσος ή δασική έκταση».

Άρθρο 30
Εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αφαλάτωσης για την εξυπηρέτηση των υδρευτικών αναγκών των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης των νησιών του Αιγαίου

1. Για την εγκατάσταση και λειτουργία, σε νησιά αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του Υπουργείου Θαλασσίων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας, όπως καθορίζεται με το άρθρο 1 του π.δ.1/1986 (ΦΕΚ 1 Α΄), μονάδων παραγωγής νερού ύδρευσης μέσω αφαλάτωσης που εγκαθιστά, λειτουργεί ή αναθέτει την εγκατάσταση και λειτουργία τους η Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής δεν απαιτείται οικοδομική άδεια, αλλά έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας από την αρμόδια Διεύθυνση Πολεοδομίας και δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της ΚΥΑ 13727/724/5.8.2003 (ΦΕΚ 1087 Β΄), όπως ισχύει.
   Για τις ανωτέρω μονάδες αφαλάτωσης ισχύουν οι ακόλουθοι περιορισμοί:
   α) Η ημερήσια παραγωγή τους να μην υπερβαίνει τα 1.500 κυβικά μέτρα νερού.
   β) Η εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύς του συστήματος παραγωγής νερού, μη συμπεριλαμβανομένης της ισχύος των αντλιοστασίων μεταφοράς θαλασσινού νερού, πόσιμου νερού και αλμολοίπου, να μην υπερβαίνει τα 300 Kw.
   γ) Το παραγόμενο νερό να χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την αντιμετώπιση των υδρευτικών αναγκών των οικείων Ο.Τ.Α..
2. Για την εγκατάσταση των μονάδων αφαλάτωσης της παραγράφου 1, την επέκταση, την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των υφισταμένων, καθώς και των συνοδών έργων αυτών (δεξαμενές, αντλιοστάσια κ.λπ.) έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 209 του ν. 3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» (ΦΕΚ 114 Α΄), της παραγράφου 1 του άρθρου 3 και της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του ν. 3851/2010 «Επιτάχυνση της Ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και άλλες διατάξεις σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.» (ΦΕΚ 85 Α΄). Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται η ισχύουσα διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Για τα ανωτέρω τεχνικά έργα απαιτείται γνωμοδότηση του αρμόδιου Συμβουλίου Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος.
3. Με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής

Αλλαγής, Θαλασσίων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές διάθεσης του αλμολοίπου, οι ειδικότεροι όροι λειτουργίας των μονάδων αφαλάτωσης για κάθε περιοχή, η αντιστοίχιση των έργων και δραστηριοτήτων της παραγράφου 1 με τους βαθμούς όχλησης που αναφέρονται στα πολεοδομικά διατάγματα, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 33
Τροποποιήσεις του άρθρου 22 του ν. 3897/2010

1. Η περίπτωση α΄ της παρ. 5 του άρθρου 22 του ν. 3897/2010 (ΦΕΚ 208 Α΄) αντικαθίσταται ως ακολούθως:
   «α.Για τους χώρους που διατηρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 3843/2010 δεν οφείλονται αναδρομικά οποιοσδήποτε φόρος, καθώς και οποιασδήποτε μορφής τέλη και πρόστιμα. Τυχόν ήδη καταβληθέντες φόροι, τέλη και σχετικά πρόστιμα δεν αναζητούνται.»
2. Η περίπτωση γ΄ της παρ. 5 του άρθρου 22 του ν. 3897/2010 αντικαθίσταται ως ακολούθως:
   «γ. Η αλλαγή της χρήσης του ακινήτου που επέρχεται με την υπαγωγή στις διατάξεις του ν. 3843/2010 δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του τέλους του άρθρου 24 του ν. 2130/1993, καθώς και των τελών του ν. 25/1975 και του άρθρου 25 του ν. 1828/1989, όπως ισχύουν.»

Άρθρο 34

1. Οι προθεσμίες υποβολής των δικαιολογητικών της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3843/2010 (ΦΕΚ 62 Α΄) στις πολεοδομικές υπηρεσίες για την υπαγωγή ακινήτων στις διατάξεις των διατηρούμενων χώρων του ίδιου ως άνω νόμου παρατείνονται αφότου έληξαν μέχρι την 30ή Ιουνίου 2011. Για τις από 1.1.2011 υποβαλλόμενες αιτήσεις η προθεσμία καταβολής της πρώτης δόσης του ειδικού προστίμου, που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3843/2010, όπως ισχύει, παρατείνεται μέχρι τις 31.10.2011.
2. Τα συλλογικά όργανα που προβλέπονται από την πολεοδομική νομοθεσία (Ε.Π.Α.Ε., Επιτροπές Κρίσης Αυθαιρέτων, Επιτροπές Κρίσης Ετοιμόρροπων Κτιρίων, Συμβούλια Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλ-

λοντος -Σ.Χ.Ο.Π.) συνεχίζουν να λειτουργούν και μετά την 1.1.2011 με την ίδια σύνθεση και χωρική αρμοδιότητα, μέχρι την εκ νέου συγκρότησή τους ή τη σύσταση νέων Οργάνων με αντίστοιχες αρμοδιότητες βάσει των ρυθμίσεων του ν. 3852/2010.

8. Ν. 3938/2011 (ΦΕΚ 61 Α/31-3-2011): Σύσταση Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και άλλες διατάξεις

Άρθρο 26
Ειδικές ρυθμίσεις

5. α) Έως τη συγκρότηση των συμβουλίων των άρθρων 248 και 249 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α΄), καθώς και των νέων υπηρεσιακών συμβουλίων των υπαλλήλων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων των άρθρων 158 και 159 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α΄), όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο δεύτερο του ν. 3839/2010 (ΦΕΚ 51 Α΄), η οποία δεν μπορεί να υπερβεί την 31η Δεκεμβρίου 2011, συνιστάται στην έδρα κάθε περιφέρειας, καθώς και στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης, πενταμελές υπηρεσιακό συμβούλιο με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη και του οικείου Γενικού Γραμματέα αντίστοιχα, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τα ανωτέρω υπηρεσιακά συμβούλια είναι αρμόδια για την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων της περιφέρειας και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αντίστοιχα, εκτός από την επιλογή προϊσταμένων. Τα ανωτέρω υπηρεσιακά συμβούλια αποτελούνται από:
   i) Τρεις (3) μόνιμους υπαλλήλους στους οποίους έχουν ανατεθεί καθήκοντα προϊσταμένων Διεύθυνσης από τον οικείο Περιφερειάρχη και από τον οικείο Γενικό Γραμματέα αντίστοιχα, οι οποίοι λαμβάνονται μεταξύ των δέκα (10) υπαλλήλων που έχουν τον περισσότερο χρόνο άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου Διεύθυνσης. Τα μέλη αυτά ορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές.
   ii) Τους δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των υπαλλήλων, οι οποίοι είχαν εκλεγεί για το υπηρεσιακό συμβούλιο της καταργούμενης

Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης της έδρας της Περιφέρειας και στο υπηρεσιακό συμβούλιο της καταργούμενης Περιφέρειας του ν. 2503/1997 που αντιστοιχεί στην έδρα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης αντίστοιχα, των οποίων η θητεία παρατείνεται μέχρι την ανάδειξη των νέων αιρετών μελών. Η αναπλήρωση των ανωτέρω αιρετών μελών γίνεται από τα μέλη που είχαν οριστεί ως αναπληρωτές τους στο υπηρεσιακό συμβούλιο της καταργούμενης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης της έδρας της Περιφέρειας και στο υπηρεσιακό συμβούλιο της καταργούμενης Περιφέρειας που αντιστοιχεί στην έδρα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης αντίστοιχα.

Εάν τα ανωτέρω αιρετά μέλη έχουν αποβάλλει την ιδιότητα υπαλλήλου της περιφέρειας και του υπαλλήλου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης αντίστοιχα, τακτικά και αναπληρωματικά μέλη ορίζονται οι αιρετοί εκπρόσωποι που είχαν εκλεγεί στο υπηρεσιακό συμβούλιο της καταργούμενης Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης του πολυπληθέστερου κατά σειρά νομού της οικείας περιφέρειας και στο υπηρεσιακό συμβούλιο της πολυπληθέστερης καταργούμενης Περιφέρειας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης αντίστοιχα.

iii) Χρέη γραμματέα ασκεί υπάλληλος της περιφέρειας και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης αντίστοιχα, κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ που ορίζεται με τον αναπληρωτή του με την απόφαση ορισμού των μελών.

β) Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, που εκδίδεται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος, καθορίζεται ο χρόνος εκλογής των αιρετών μελών των υπηρεσιακών συμβουλίων και των Συμβουλίων Επιλογής Προϊσταμένων (Σ.Ε.Π.) των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Περιφερειών, καθώς και τυχόν λεπτομέρειες για τη διαδικασία της εκλογής.

9. Ν. 3943/2011 (ΦΕΚ 66 Α/31-3-2011): Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, στελέχωση των ελεγκτικών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών

Άρθρο 21
Λοιπές διατάξεις εισοδήματος

11. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 85 του Κ.Φ.Ε. προστίθεται περίπτωση ιβ΄ ως εξής:
«ιβ) η χορήγηση στοιχείων σε δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και σε δημόσιες επιχειρήσεις που υπάγονται στο Κεφάλαιο Α΄ ή Β΄ του ν. 3329/2005 (ΦΕΚ 314 Α΄), εφόσον το Δημόσιο στην περίπτωση αυτή συμμετέχει σε ποσοστό άνω του 50% του μετοχικού τους κεφαλαίου, και μόνο για την ταυτοποίηση φορολογουμένων ή διασταύρωση ή επαλήθευσή της, η οποία είναι αναγκαία για την εκτέλεση καθηκόντων ή την άσκηση αρμοδιοτήτων ή την παροχή υπηρεσιών που ορίζει ο νόμος.»

Άρθρο 28
Συμπλήρωση διατάξεων για το αποδεικτικό ενημερότητας χρεών και φορολογικών υποχρεώσεων προς το Δημόσιο

1. Μετά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 26 του ν. 1882/1992 (ΦΕΚ 43 Α΄) προστίθενται εδάφια ως εξής:
«Οι Ο.Τ.Α. υποχρεούνται να διαβιβάζουν ηλεκτρονικά στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών τις οφειλές προς αυτούς, που συνεπάγονται τη μη χορήγηση αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζονται τα στοιχεία που διαβιβάζονται, ο υπεύθυνος για τη διαβίβαση των στοιχείων, η ειδικότερη διαδικασία, ο χρόνος και κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.»
2. Στο άρθρο 26 του ν.1882/1990 (ΦΕΚ 43 Α΄) προστίθενται παράγραφοι 8 και 9, ως εξής:

«8. Αν ζητείται αποδεικτικό ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων και δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 για τη χορήγησή του, ούτε συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 83 του ν.δ.356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε.) περί συμψηφισμού, εκδίδεται από την υπηρεσία στην οποία είναι βεβαιωμένη η οφειλή, βεβαίωση οφειλής προς το Δημόσιο, η οποία κατατίθεται αντί του αποδεικτικού ενημερότητας στην υπηρεσία ή τον οργανισμό πληρωμής. Με βάση τη βεβαίωση αυτή αποδίδεται το προς είσπραξη ποσό και μέχρι του ύψους της οφειλής, στην εκδούσα τη βεβαίωση υπηρεσία.
Η βεβαίωση εκδίδεται:
α) μετά από αίτημα της Διεύθυνσης Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, ή
β) οίκοθεν, από την υπηρεσία στην οποία είναι βεβαιωμένη η οφειλή, όταν εντοπιστεί απαίτηση του οφειλέτη για την είσπραξη της οποίας απαιτείται η κατάθεση αποδεικτικού ενημερότητας ή
γ) μετά από αίτημα της υπηρεσίας ή του φορέα που διενεργεί την εκκαθάριση ή την πληρωμή προς τον οφειλέτη του Δημοσίου, όταν ο δικαιούχος της πληρωμής οφειλέτης αμελεί ή αδυνατεί να προσκομίσει αποδεικτικό ενημερότητας.
Για κάθε τίτλο πληρωμής εκδίδεται χωριστή βεβαίωση οφειλής, η οποία έχει διάρκεια ισχύος ενός μήνα από την έκδοσή της και επισυνάπτεται στον τίτλο πληρωμής αντί του αποδεικτικού ενημερότητας. Για την απόδοση τυχόν επιπλέον ποσού που αποδίδεται στον δικαιούχο, απαιτείται κατάθεση αποδεικτικού φορολογικής του ενημερότητας. Εάν δεν είναι δυνατή η έκδοση αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας λόγω οφειλής προς Ο.Τ.Α., προσκομίζεται στην υπηρεσία ή τον οργανισμό πληρωμής σχετική βεβαίωση οφειλής προς τον Ο.Τ.Α., στον οποίο και αποδίδεται το προς είσπραξη ποσό και μέχρι του ύψους της οφειλής.
Η βεβαίωση οφειλής χορηγείται όταν μεταβιβάζεται ακίνητο, υπό τις παρακάτω προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά:
α) από το προϊόν του τιμήματος εξοφλούνται πλήρως οι βεβαιωμένες κατά τον Κ.Ε.Δ.Ε. οφειλές και
β) δεν συντρέχουν άλλοι λόγοι μη έκδοσης αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας παρά μόνο οι ανωτέρω βεβαιωμένες οφειλές.
Η βεβαίωση οφειλής επισυνάπτεται στην πράξη μεταβίβασης, αντί του αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας.
Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η ειδικότερη διαδικασία και κάθε άλλο θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

9. Για την καταβολή των εκχωρημένων χρηματικών απαιτήσεων κατά των φορέων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 ή των προϊόντων των πράξεων που προβλέπονται στην παράγραφο 2, το αποδεικτικό ενημερότητας προσκομίζεται τόσο από τον εκχωρητή ή ενεχυράσαντα, όσο και από τον εκδοχέα ή ενεχυρούχο δανειστή. Στην περίπτωση αυτή η έκδοση αποδεικτικού ενημερότητας του εκχωρητή ή ενεχυράσαντα μπορεί να ζητηθεί και από τον εκδοχέα ή ενεχυρούχο δανειστή, στους οποίους χορηγείται, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις. Αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις χορήγησής του, λόγω οφειλών, τα προς είσπραξη χρήματα αποδίδονται στο Δημόσιο μέχρι το ύψος της βεβαιωμένης οφειλής κατά το χρόνο της απόδοσης αυτών.»

Άρθρο 49
Άλλες διατάξεις

1. α. Κατόπιν αιτήσεων των ενδιαφερομένων το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π.Δ.) δύναται να ρυθμίζει εν γένει οφειλές από χορηγηθέντα από αυτό δάνεια σε δήμους, πρώην κοινότητες ή στους καθολικούς διαδόχους τους, που προκύπτουν από την εφαρμογή του ν.3852/2010 (ΦΕΚ 81 Α΄), καθώς και στις περιφέρειες, που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συνομολόγησης δανείων του άρθρου 264 του ν.3852/2010 και των σε εκτέλεση αυτών εκδοθεισών υπουργικών αποφάσεων ή που εντάσσονται στο ειδικό πρόγραμμα για την οικονομική τους εξυγίανση του άρθρου 262 του ίδιου νόμου. Η διάρκεια αποπληρωμής των οφειλών αυτών μπορεί να παρατείνεται μέχρι τα είκοσι πέντε έτη από την ημερομηνία της παρούσας ρύθμισης και με λοιπούς ειδικότερους όρους και ειδικό κατά περίπτωση επιτόκιο που θα καθορίζεται από το Δ.Σ. του Τ.Π.Δ.. Οι κατά τα ανωτέρω οφειλές μπορούν να εξοφληθούν και με συνομολόγηση νέου δανείου από το Τ.Π.Δ. με διάρκεια μέχρι τα είκοσι πέντε έτη από τη συνομολόγηση, με ειδικότερους όρους, επιτόκιο και προϋποθέσεις που θα καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Π.Δ., καθώς και από τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 18 του ν. 3870/2010.

β. Η δυνατότητα του Δ.Σ του Τ.Π.Δ. της προηγούμενης περίπτωσης παρέχεται και για τη ρύθμιση:

i. των εν γένει οφειλών των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ν.Π.Ι.Δ. των Ο.Τ.Α. και των Περιφερειών, των Συνδέσμων Ο.Τ.Α., των Δημοτικών εν γένει Επι-

χειρήσεων, με οικονομική αδυναμία ομαλής εξυπηρέτησης των οφειλών τους από τους ίδιους και από τους εγγυητές αυτών,

ii. των εν γένει οφειλών των Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. κοινωφελούς χαρακτήρα, Δημοσίων Οργανισμών, Δημοσίων Επιχειρήσεων, Φιλανθρωπικών και άλλων Κοινωφελών Ιδρυμάτων, με οικονομική αδυναμία ομαλής εξυπηρέτησης των οφειλών τους.

γ. Τα πάσης αιτίας υφιστάμενα στο Τ.Π.Δ., έως τη δημοσίευση του παρόντος, χρεωστικά ανοίγματα των δήμων και πρώην κοινοτήτων δύναται να ρυθμιστούν άπαξ με συνομολόγηση ισόποσων δανείων από το Τ.Π.Δ., εντός αποκλειστικής προθεσμίας μέχρι 31.12.2011, κατόπιν αιτήσεων των δήμων. Τα δάνεια αυτά χορηγούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 18 του ν. 3870/2010. Με την παρέλευση άπρακτης της παραπάνω προθεσμίας, τα χρεωστικά ανοίγματα, όπως εμφανίζονται στα βιβλία του Τ.Π.Δ., βεβαιώνονται ή επαναβεβαιώνονται στην Κεντρική Υπηρεσία του Τ.Π.Δ. από 1.1.2012 οίκοθεν υπέρ του Τ.Π.Δ. με βάση τα σχετικά στοιχεία που διαθέτει, κατά του οικείου δήμου και εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.. Η τυχόν αρχική βεβαίωση των ποσών αυτών σε Δ.Ο.Υ. δεν θίγεται αλλά εξακολουθεί να παράγει όλα τα αποτελέσματα από τη βεβαίωση αυτή σύμφωνα με το νόμο.

Τα χρεωστικά ανοίγματα που ρυθμίζονται σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια απαλλάσσονται από τόκους υπερημερίας και άλλες προσαυξήσεις μέχρι την ημέρα της ρύθμισης.

Οι όροι και τα κριτήρια δανειοδότησης κατά την περίπτωση αυτή καθορίζονται με απόφαση του Δ.Σ. του Τ.Π.Δ. και σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 176 του ν.3463/2006 (ΦΕΚ 114 Α΄). Τα δάνεια αυτά επιβαρύνονται με κυμαινόμενο επιτόκιο, αναπροσαρμοζόμενο ανά εξάμηνο, ίσο με αυτό της εκάστοτε προηγούμενης έκδοσης εξάμηνων τίτλων Ελληνικού Δημοσίου προσαυξημένου κατά μια μονάδα (1%), η δε διάρκεια αποπληρωμής τους δεν υπερβαίνει τα είκοσι πέντε έτη.

Οι ρυθμίσεις των περιπτώσεων α΄, β΄ και γ΄ της παρούσας παραγράφου δεν θίγονται από την τυχόν ένταξη του οφειλέτη στο ειδικό πρόγραμμα οικονομικής εξυγίανσης του άρθρου 262 του ν. 3852/2010.

δ. Τα εδάφια γ΄ και δ΄ της παραγράφου 7 του άρθρου 17 του ν.3491/2006 (ΦΕΚ 207 Α΄) καταργούνται.

Το χρεωστικό υπόλοιπο, καθώς και το εναπομείναν χρέος από την κεφαλαιοποίηση της παρ. 12 του άρθρου 17 του ν.2744/1999 (ΦΕΚ 222 Α΄), όπως εμφανίζεται οριστικά στο λογαριασμό του Τ.Π.Δ. ως απαίτηση κατά

το κλείσιμο του έτους 2006 και το οποίο ανέρχεται σε ύψος 23.055.765,94 ευρώ, εξοφλείται σε πέντε συνεχείς, ισόποσες, ετήσιες και άτοκες δόσεις με παρακράτηση από τα καθαρά κέρδη που αποδίδει το Τ.Π.Δ. στο Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Η πρώτη δόση καταβάλλεται από τα κέρδη της οικονομικής χρήσης 2011.

Το ανωτέρω συνολικό ποσό θα συμψηφιστεί με παρακράτηση σε πέντε ετήσιες ισόποσες δόσεις, αρχής γενομένης από την οικονομική χρήση 2012, από την απόδοση των οφειλών του Ελληνικού Δημοσίου προς τους Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού, όπως αυτές προσδιορίστηκαν στο άρθρο 27 του ν.3756/2009 (ΦΕΚ 53 Α΄).

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών μπορεί να ρυθμίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.

ε. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζονται ειδικές προϋποθέσεις με τις οποίες οι Ο.Τ.Α. μπορούν να προβαίνουν σε δανειακές συμβάσεις για τη χρηματοδότηση χρεών στις περιπτώσεις που καθίσταται αδύνατη η εξασφάλιση της υποχρέωσής τους περί κατάρτισης ισοσκελισμένου προϋπολογισμού, λαμβανομένων υπόψη και των υποχρεώσεων που απορρέουν από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 4 παρ. 5 του π.δ.113/2010 (ΦΕΚ 94 Α΄).

2. Οι λογαριασμοί του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 6 του άρθρου 260 του ν.3852/2010, οι οποίοι τηρούνται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υπό τους τίτλους «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Περιφερειών για την κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών» και «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Περιφερειών για κάλυψη επενδυτικών δαπανών», αντιστοίχως, ενοποιούνται σε ένα λογαριασμό υπό τον τίτλο «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Περιφερειών».
3. Η επιβολή κατασχέσεως κατά δήμου ή συνδέσμου δήμων ή περιφέρειας επί των Κ.Α.Π. ή επί δανείων του δήμου ή συνδέσμου δήμων ή περιφέρειας εις χείρας του Τ.Π.Δ. ως τρίτου, η προθεσμία προς υποβολή δηλώσεως από το Τ.Π.Δ. επί της κατασχέσεως, η προθεσμία ασκήσεως ανακοπής και η άσκηση ανακοπής κατά της κατασχέσεως ή της δηλώσεως του Τ.Π.Δ. δεν αναστέλλουν την απόδοση των Κ.Α.Π. ή των δανείων προς το δήμο ή το σύνδεσμο δήμων ή την περιφέρεια από το Τ.Π.Δ..

Η ικανοποίηση του κατασχόντος πραγματοποιείται, εφόσον υπάρξει τελεσίδικη δικαστική απόφαση αποδοχής της ανακοπής του, για τα ποσά, τα

οποία θα αποδοθούν στον ίδιο δήμο ή σύνδεσμο δήμων ή την περιφέρεια δια του Τ.Π.Δ. μετά την έκδοση της ανωτέρω δικαστικής απόφασης.

4. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 283 του ν. 3852/2010 προστίθενται εδάφια ως εξής:

   «Οι δήμοι και οι περιφέρειες υπεισέρχονται αυτοδικαίως σε πάσης φύσεως υποχρεώσεις και δικαιώματα, εξαιρουμένων των εμπραγμάτων, που βάσει διατάξεων νόμων και κανονιστικών πράξεων συνδέονται με αρμοδιότητες που μεταφέρονται σε αυτούς. Όταν οι υποχρεώσεις, που προέρχονται από τη μεταφορά αρμοδιοτήτων, αφορούν στην πληρωμή δαπανών, οι δήμοι και οι περιφέρειες είναι υπόχρεοι για την καταβολή τους στην περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί το προβλεπόμενο από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων σχετικό παραστατικό από τους δικαιούχους ή δεν έχει εκδοθεί τελεσίδικη δικαστική απόφαση μέχρι 31.12.2010 για τους δήμους ή 30.6.2011 για τις περιφέρειες.

   Ομοίως οι δήμοι και οι περιφέρειες είναι δικαιούχοι απαιτήσεων που συνδέονται με τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες, για τις οποίες δεν έχουν αποσταλεί οι χρηματικοί κατάλογοι προς ταμειακή βεβαίωση μέχρι τις ανωτέρω προθεσμίες. Στις περιπτώσεις αυτές, οι σχετικές εκκρεμείς δίκες της πρώην Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή της πρώην κρατικής περιφέρειας συνεχίζονται, αυτοδικαίως, από το δήμο ή την περιφέρεια που αφορά το αντικείμενο της δίκης, χωρίς να διακόπτονται και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισής τους.

   Οι δήμοι και οι περιφέρειες από την έναρξη άσκησης των μεταφερόμενων σε αυτούς αρμοδιοτήτων υπεισέρχονται αυτοδικαίως στις συμβάσεις μίσθωσης ακινήτων που είχαν συναφθεί για τη στέγαση των υπηρεσιών που συνδέονται με τις αρμοδιότητες αυτές, εφόσον οι οικείες υπηρεσίες εξακολουθούν να στεγάζονται στα μισθωμένα ακίνητα.

   Σε περίπτωση που στο ακίνητο στεγάζονται από κοινού και υπηρεσίες άλλων φορέων, η υπεισέλευση πραγματοποιείται κατ' αναλογία των χρησιμοποιούμενων ανά φορέα τετραγωνικών μέτρων. Ομοίως, αναλογικά επιμερίζονται και οι λοιπές λειτουργικές δαπάνες.»

5. Στις υποχρεωτικές δαπάνες της περίπτωσης β΄ της παρ. 1 του άρθρου 158 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3463/2006 (ΦΕΚ 114 Α΄), περιλαμβάνονται και οι δαπάνες που αφορούν αποζημίωση για την υπερωριακή απασχόληση προσωπικού, καθώς και εκείνες που απορρέουν από την εκτέλεση των συμβάσεων έργου.

6. Οι ρυθμίσεις του άρθρου 16 του ν. 3887/2010 (ΦΕΚ 174 Α΄) εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την 31η Δεκεμβρίου 2010 έως τη λήξη του τρέχοντος σχολικού έτους, εκτός αν ολοκληρωθούν έως τότε οι σχετικοί διαγωνισμοί προς ανάδειξη νέων μειοδοτών. Δαπάνες οι οποίες αφορούν στη μεταφορά μαθητών μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, για την οποία δεν τηρήθηκε η διαδικασία του ανωτέρω άρθρου, θεωρούνται νόμιμες εφόσον ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης διαπιστώσει με σχετική πράξη του την εκτέλεση του μεταφορικού έργου και το ύψος της σχετικής δαπάνης.
7. Στο τέλος του άρθρου 109 του ν. 3852/2010 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. α) Από 1.1.2011 η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Μείζονος περιοχής Βόλου (ΔΕΥΑΜΒ) διέπεται σχετικά με την εν γένει λειτουργία της από τις σχετικές διατάξεις του ν. 1069/1980. Οι αντίστοιχες διατάξεις του ν. 890/1979 καταργούνται. Η θητεία του παρόντος διοικητικού συμβουλίου λήγει με την εγκατάσταση του νέου, το οποίο ορίζεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 1069/1980.

β) Μέχρι την κατάρτιση και ψήφιση του προϋπολογισμού είναι επιτρεπτή η πραγματοποίηση δαπανών, χωρίς τους περιορισμούς των δωδεκατημορίων, από δήμους και περιφέρειες, οι οποίες αφορούν την εκπλήρωση ανειλημμένων συμβατικών υποχρεώσεων.»

8. α. Κενές ή κενούμενες οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού και προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, καθώς και με θητεία δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου σε οργανική θέση με δυνατότητα ανανέωσης, των φορέων της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 3812/2009, καλύπτονται μετά από προηγούμενη έγκριση της ΠΥΣ 33/2006 (ΦΕΚ 280 Α΄), όπως εκάστοτε ισχύει.

Ειδικά για τις δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς των Κεφαλαίων Α΄ και Β΄ του ν. 3429/2005 (ΦΕΚ 314 Α΄), προηγείται εισήγηση της Ειδικής Γραμματείας Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών.

β. Κάθε γενική και ειδική διάταξη αντίθετη προς τις διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης, καθώς και οι εξαιρέσεις που ορίζονται στο άρθρο 4 της ΠΥΣ 33/2006, όσον αφορά στο προσωπικό της προηγούμενης περίπτωσης, καταργείται.

γ. Η παρ. 2 του άρθρου 205 του ν. 3584/2007 (ΦΕΚ 143 Α΄) καταργείται. Οι διατάξεις της περίπτωσης δ΄ της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3899/2010 (ΦΕΚ 212 Α΄) δεν ισχύουν για το προσωπικό ιδιωτικού δι-

καίου ορισμένου χρόνου, που προσλαμβάνεται στους Ο.Τ.Α. για κάλυψη αναγκών ανταποδοτικού χαρακτήρα.»

9. Καθιερώνεται από 1ης Ιανουαρίου 2011 η υποχρέωση των οικείων Διευθύνσεων Διοικητικού/Προσωπικού των φορέων της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3812/2009, για την τήρηση των στοιχείων για το διορισμό/πρόσληψη προσωπικού ή μεταφορά από τους φορείς των περιπτώσεων στ΄ έως θ΄ του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3812/2009, καθώς και την αποχώρηση, μόνιμου, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού και υπαλλήλων επί θητεία, εφόσον παρέχεται δυνατότητα ανανέωσης, στην Κεντρική Βάση Δεδομένων Ανθρώπινου Δυναμικού της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

   Τα στοιχεία της απόφασης διορισμού/πρόσληψης, μεταφοράς ή αποχώρησης του προσωπικού αυτού πριν τη δημοσίευση της σχετικής πράξης ή της έκδοσής της, όπου δεν απαιτείται δημοσίευση αυτής, καταγράφονται υποχρεωτικά με ευθύνη της οικείας Διεύθυνσης Διοικητικού/Προσωπικού, στο ηλεκτρονικό προσωπικό μητρώο της ανωτέρω βάσης δεδομένων.

   Για την ως άνω καταγραφή εκδίδεται σχετική βεβαίωση η οποία αποτελεί ουσιώδη τύπο του κύρους της διαδικασίας πρόσληψης/διορισμού, μεταφοράς ή αποχώρησης του ανωτέρω προσωπικού.

   Η παράλειψη της ανωτέρω διαδικασίας συνιστά το πειθαρχικό παράπτωμα της περίπτωσης β΄ της παρ. 1 του άρθρου 107 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α΄).

10. Όλες οι ατομικές πράξεις διορισμού ή πρόσληψης του τακτικού προσωπικού των φορέων της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.3812/2009, πριν από την έκδοση ή τη δημοσίευσή τους, όπου αυτή απαιτείται, αποστέλλονται για τον έλεγχο της τήρησης του λόγου μία πρόσληψη ανά πέντε αποχωρήσεις στο σύνολο των φορέων στη Διεύθυνση Προσλήψεων Προσωπικού της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Ο έλεγχος αφορά στη διασφάλιση της τήρησης των οριζομένων στην απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 11 του ν. 3833/2010, όπως ισχύει. Για την τήρη-

ση των ανωτέρω εκδίδεται σχετική βεβαίωση η οποία αποτελεί ουσιώδη τύπο του κύρους της διαδικασίας διορισμού ή πρόσληψης.

11. α) Στο τέλος της παραγράφου 1 περίπτωση α.i του άρθρου 18 του ν. 3870/2010 (ΦΕΚ 138 Α΄) προστίθεται εδάφιο, ως εξής:
«Το ανωτέρω προσωπικό, κατά το χρονικό διάστημα που δεν λειτουργούν οι σχολικές μονάδες, απασχολείται για τον καθαρισμό υπηρεσιών του οικείου Δήμου, καθώς και Ν.Π.Δ.Δ. αυτού.»
β) Η παράγραφος 1 περίπτωση β΄ του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως ακολούθως:
«Για την κάλυψη του κόστους μισθοδοσίας του εν λόγω προσωπικού, το ποσοστό των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (Κ.Α.Π.) των Δήμων της παραγράφου 1, περίπτωση α΄ του άρθρου 259 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α΄) που εγγράφεται στον τακτικό προϋπολογισμό αυξάνεται από 1.1.2011 σε 21,3 %. Ειδικά για το έτος 2011, η αναλογούσα αύξηση των Κ.Α.Π. των Δήμων διενεργείται με μεταφορά των αντίστοιχων πιστώσεων από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.»

10. Ν. 3961/2011 (ΦΕΚ 97 Α/29-4-2011): Τροποποίηση του ν. 3126/2003 για την ποινική ευθύνη των Υπουργών και άλλες διατάξεις

Άρθρο 8

1. Το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.) τηρεί Εθνικό Μητρώο Παιδικής Προστασίας και λειτουργεί Εθνική Γραμμή Παιδικής Προστασίας, προς εκπλήρωση των σκοπών του Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου για την Πρόληψη και την Αντιμετώπιση της Θυματοποίησης και της Εγκληματικότητας Ανηλίκων (Κ.Ε.Σ.Α.Θ.Ε.Α.).
Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα, που αφορά στην τήρηση του Μητρώου και στη λειτουργία της Γραμμής.
2. Συστήνεται Εθνική Συντονιστική Ομάδα Προστασίας Ανηλίκων, με κύριο έργο την προώθηση και το συντονισμό των δράσεων του Κ.Ε.Σ.Α.Θ.Ε.Α. και του Ε.Κ.Κ.Α. Η Ομάδα αποτελείται από πέντε (5) μέλη. Πρόεδρός της είναι ο Πρόεδρος του Κ.Ε.Σ.Α.Θ.Ε.Α. και στη σύνθεσή της μετέχουν

από δύο (2) εκπρόσωποι των Υπουργείων Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η συμμετοχή των μελών στην Ομάδα είναι τιμητική και άμισθη, η δε θητεία τους είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ορίζονται αντίστοιχα τα μέλη της Ομάδας και καθορίζονται ειδικότερα οι ενέργειες και οι δράσεις της.

3. Συστήνεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 12 του ν. 3860/2010 (Α΄ 111), Δίκτυο που οργανώνεται από το Κ.Ε.Σ.Α.Θ.Ε.Α. Στο Δίκτυο εντάσσονται και διασυνδέονται ηλεκτρονικά όλες οι υπηρεσίες αρμοδιότητας των Υπουργείων Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που παρέχουν κοινωνική μέριμνα, φροντίδα, αλληλεγγύη και προστασία στους ανήλικους σε κίνδυνο και στους ανήλικους παραβάτες.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζονται ειδικότερα η συγκρότηση, η οργάνωση, η λειτουργία και οι δράσεις του ανωτέρω Δικτύου. Το Κ.Ε.Σ.Α.Θ.Ε.Α. συγκροτεί, σε συνεργασία με Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α΄ βαθμού, Ομάδες Προστασίας Ανηλίκων, οι οποίες αποτελούνται από κοινωνικούς λειτουργούς των οικείων Ο.Τ.Α. και εντάσσονται στο κατά τα ανωτέρω Δίκτυο υπηρεσιών που οργανώνει αυτό.

11. Ν. 3965/2011 (ΦΕΚ 113 Α/18-5-2011): Αναμόρφωση πλαισίου λειτουργίας Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους, Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, σύσταση Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας και άλλες διατάξεις

Άρθρο 1
Λειτουργικός διαχωρισμός δραστηριοτήτων

1. Συνιστάται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων κλάδος εμπορικών δραστηριοτήτων, στον οποίο εντάσσονται οι δραστηριότητες της χορήγη-

σης δανείων σε ιδιώτες (φυσικά και νομικά πρόσωπα), κατά την εκάστοτε διέπουσα το Ταμείο νομοθεσία, και των καταθέσεων, εξαιρουμένων των πάσης φύσεως εκ του νόμου υποχρεωτικών καταθέσεων.

2. Τα επί μέρους στοιχεία ενεργητικού και παθητικού κάθε δραστηριότητας που εντάσσεται στον κλάδο εμπορικών δραστηριοτήτων προσδιορίζονται, επί τη βάσει αναλυτικής οικονομοτεχνικής μελέτης, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, που εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.
3. Ο κλάδος εμπορικών δραστηριοτήτων υπόκειται σε διακριτή λογιστική παρακολούθηση. Η σύνταξη των προσωρινών και οριστικών οικονομικών καταστάσεων του Ταμείου και των διακριτών λογαριασμών του κλάδου εμπορικών δραστηριοτήτων διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης που υιοθετούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 3 και 6 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 19ης Ιουλίου 2002. Ο έλεγχος των πιο πάνω καταστάσεων διενεργείται από ορκωτούς ελεγκτές.

Άρθρο 2
Κανόνες λειτουργίας

1. Δεν επιτρέπεται η σταυροειδής επιδότηση ή οποιασδήποτε άλλης μορφής άμεση ή έμμεση χρηματοδότηση του κλάδου εμπορικών δραστηριοτήτων από πόρους, οι οποίοι προέρχονται από τις λοιπές λειτουργίες του Ταμείου. Η ίδια απαγόρευση ισχύει και για τη χρηματοδότηση της εταιρείας στην οποία εισφέρεται ο κλάδος μετά την απόσχισή του κατά το άρθρο 3.
2. Ο κλάδος εμπορικών δραστηριοτήτων του Ταμείου οφείλει να τηρεί τα ελάχιστα όρια των υποχρεωτικών δεικτών ρευστότητας και κεφαλαιακής επάρκειας, όπως αυτά ορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία περί πιστωτικών ιδρυμάτων. Μέχρι την απόσχιση του κλάδου εμπορικών δραστηριοτήτων του Ταμείου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3 και το ανώτερο μέχρι δύο έτη από την ψήφιση του παρόντος νόμου, σε περίπτωση σημαντικής, σύμφωνα με την παραπάνω νομοθεσία, επί έλαττον απόκλισης από το ελάχιστο όριο των εφαρμοστέων δεικτών ρευστότητας, η οποία πιστοποιείται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, το Ταμείο μπορεί να κάνει χρήση πόρων του από παρακαταθήκες, με το σκοπό να επανέλθει ο δείκτης ρευστότητας του κλάδου εμπορικών δραστηρι-

οτήτων εντός του επιτρεπόμενου ελαχίστου ορίου.

3. Το Ταμείο εκτός του κλάδου εμπορικών δραστηριοτήτων μπορεί να χορηγεί δάνεια μόνο προς οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), συνδέσμους και ενώσεις αυτών, καθώς και προς νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου υπό τον όρο ότι τα δάνεια αυτά έχουν ως αποκλειστικούς σκοπούς την εξυγίανση των ΟΤΑ ή την εκτέλεση έργων υποδομής για την περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας, με ή χωρίς τη σύμπραξη του ιδιωτικού τομέα ή την εκτέλεση έργων γενικού συμφέροντος. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, ορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι και η διαδικασία χορήγησης από το Ταμείο των πιο πάνω δανείων. Μέχρι την έκδοση του ως άνω διατάγματος εξακολουθούν να ισχύουν οι κείμενες διατάξεις ως προς τη χορήγηση δανείων στους φορείς της παραγράφου αυτής.
4. Το Ταμείο μπορεί να αναθέτει σε πιστωτικά ιδρύματα, με συμβάσεις που συνάπτονται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, τη διενέργεια της παραλαβής παρακαταθηκών, οι οποίες στη συνέχεια αποδίδονται στο Ταμείο, υπό όρους που καθορίζονται με τον κανονισμό που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 4.
5. Δεν θίγεται η ισχύς των όρων δανείων που συνομολογήθηκαν από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων πριν τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου. Δάνεια του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, για τα οποία οι αιτήσεις υποβλήθηκαν ή εγκρίθηκαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, χορηγούνται σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 3
Απόσχιση κλάδου εμπορικών δραστηριοτήτων

1. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, η οποία εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ο κλάδος εμπορικών δραστηριοτήτων του Ταμείου αποσχίζεται και εισφέρεται σε ανώνυμη εταιρεία ιδρυόμενη από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, κατόπιν αποτίμησης που διενεργείται από ανεξάρτητο εκτιμητή. Με την εισφορά του κλάδου στην πιο πάνω εταιρεία επέρχεται καθολική διαδοχή σε όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις του Ταμείου σχετικά με τον κλάδο. Η απόσχιση και εισφορά του κλάδου εμπορικών δραστηριοτήτων του Ταμείου ολοκληρώνεται εντός είκοσι τεσσάρων μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος.

2. Η εταιρεία της παραγράφου 1 απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, επιβάρυνση ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου αναφορικά με την απόσχιση και εισφορά του κλάδου, τη μεταβίβαση και μεταγραφή κάθε εμπράγματου δικαιώματος, την τυχόν προκύπτουσα υπεραξία και τυχόν αφορολόγητα ή φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο αποθεματικά που μεταφέρονται στην εταιρεία ως μέρος του κλάδου. Κατ' εξαίρεση των οριζομένων στο προηγούμενο εδάφιο, δεν θίγεται η εφαρμογή των διατάξεων περί φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίων (άρθρα 17 επ. του ν.1676/1986, Α΄ 204). Για την εταιρεία δεν ισχύουν οι ατέλειες και τα προνόμια πάσης φύσεως (δικαστικά, διοικητικά, οικονομικά ή άλλα) του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.
3. Τα δικαιώματα του συμβολαιογράφου για τη συμβολαιογραφική πράξη απόσχισης και εισφοράς του κλάδου και το καταστατικό του νέου νομικού προσώπου ορίζονται σε πάγιο ποσό δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ και δεν οφείλονται αναλογικά δικαιώματα.
4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι και η διαδικασία της απόσχισης και εισφοράς κλάδου του παρόντος άρθρου και κάθε σχετικό θέμα.
5. Το μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό του Ταμείου, καθώς και οι δικηγόροι που απασχολούνται στο Ταμείο με σχέση έμμισθης εντολής, μετά την απόσχιση και εισφορά του κλάδου εμπορικών δραστηριοτήτων στην ανώνυμη εταιρεία της παραγράφου 1, παραμένουν ή εντάσσονται αυτοδίκαια στο δεσμευμένο τομέα του Ταμείου, διαφορετικά μετατάσσονται και μεταφέρονται αυτοδίκαια με την ίδια σχέση εργασίας στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών και καταλαμβάνουν αντίστοιχες κατά κατηγορία, κλάδο, βαθμό και ειδικότητα κενές οργανικές θέσεις για τις οποίες κατέχουν τα τυπικά προσόντα και, αν δεν υπάρχουν, προσωποπαγείς θέσεις που συνιστώνται με την πράξη μετάταξης και μεταφοράς.

12. Ν. 3966/2011 (ΦΕΚ 118 Α / 24.05.2011): Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων 'ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ' και λοιπές διατάξεις

Άρθρο 58
Λοιπά θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

3. Στο άρθρο 9 του ν. 3854/2010 (Α΄ 94) προστίθεται παράγραφος 3 ως ακολούθως:

«3. Μέχρι την έκδοση της Απόφασης της παραγράφου 4 του άρθρου 211 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87) το οφειλόμενο ποσό της τριμηνιαίας δόσης της ετήσιας εισφοράς των Ο.Τ.Α. μελών του Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α. προς αυτόν, μπορεί να παρακρατείται από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (Κ.Α.Π.) των υπόχρεων δήμων, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Η απόφαση εκδίδεται μετά από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου, που συνοδεύεται, είτα από απόφαση που λαμβάνεται με την πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) του συνολικού αριθμού των μελών τους ή κατόπιν ομόφωνης απόφασης της Εκτελεστικής Επιτροπής του, εφόσον έχει μεταβιβαστεί σε αυτήν η αντίστοιχη αρμοδιότητα.»

4. Στο τέλος του ν. 3459/2006 «Κώδικας Νόμων για τα Ναρκωτικά» (Α΄ 103), προστίθεται ακροτελεύτιο νέο άρθρο με αριθμό 61, το οποίο έχει ως εξής:

Άρθρο 61

1. Οι αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τις οποίες έχουν συστήσει ή συστήνουν οι Ο.Τ.Α. Α΄ και Β΄ βαθμού ή μετέχουν σε αυτές, με αποκλειστικό σκοπό τη, σε συνεργασία με τον ΟΚΑΝΑ, λειτουργία Κέντρων Πρόληψης της Χρήσης Εξαρτησιογόνων Ουσιών, διέπονται από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα και τις ρυθμίσεις του παρόντος. Στις ανωτέρω αστικές εταιρείες μπορεί να μετέχουν και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα τοπικοί και κοινωνικοί φορείς που οι σκοποί τους σχετίζονται

με την πρόληψη των εξαρτήσεων και την προαγωγή της ψυχοκοινωνικής υγείας. Τα ανωτέρω Κέντρα επεκτείνουν τη δραστηριότητά τους πέραν της πρόληψης της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών στην πρόληψη των εν γένει εξαρτήσεων (διαδίκτυο, τζόγος κ.λπ.) που, μέσα από τις ενδεδειγμένες κατά περίπτωση δράσεις, έχει ως σκοπό, αποτέλεσμα και συνέπεια την περαιτέρω ισχυροποίηση της προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας και μετονομάζονται σε «Κέντρα Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας».

Τα Κέντρα Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας, από άποψη ουσιαστική, συμβάλλουν και συντελούν με τη λειτουργία τους και την παροχή των υπηρεσιών τους στην υλοποίηση και στην επίτευξη των ιδρυτικών σκοπών του ΟΚΑΝΑ που αφορούν και στην πρόληψη των εξαρτήσεων που, μέσα από τις ενδεδειγμένες κατά περίπτωση δράσεις, έχει ως σκοπό, αποτέλεσμα και συνέπεια την περαιτέρω ισχυροποίηση της προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας.

Τα Κέντρα Πρόληψης που λειτουργούν με τη μορφή διαδημοτικής επιχείρησης του π.δ. 410/1995 μετατρέπονται, σε ότι αφορά την πρόληψη της χρήσης των εξαρτησιογόνων ουσιών και μόνον, σε αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με τους ίδιους εταίρους και με σκοπό την πρόληψη των εξαρτήσεων που, μέσα από τις ενδεδειγμένες κατά περίπτωση δράσεις, έχει ως σκοπό, αποτέλεσμα και συνέπεια την περαιτέρω ισχυροποίηση της προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας. Οι εργαζόμενοι που απασχολούνται για την εξυπηρέτηση αυτού του σκοπού, μεταφέρονται αυτοδίκαια από τη διαδημοτική επιχείρηση στην εν λόγω αστική εταιρεία με την ίδια σχέση εργασίας και σε αντίστοιχη ειδικότητα, ύστερα από διαπιστωτική απόφαση του διοικούντος αυτήν οργάνου.

2. Δυνατότητα συμμετοχής στις εν λόγω αστικές εταιρείες έχουν οι δήμοι, οι περιφέρειες και τοπικοί κοινωνικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Διοικούνται από επταμελές διοικητικό συμβούλιο, μέλος του οποίου είναι υποχρεωτικά ο αιρετός εκπρόσωπος των εργαζομένων σε κάθε Κέντρο Πρόληψης.
3. Για τη σύσταση νέου Κέντρου ή τη λύση υφιστάμενου Κέντρου απαιτείται προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του ΟΚΑΝΑ και, σε περίπτωση που μετέχουν δήμοι ή και περιφέρειες, σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας ή και της Ένωσης Περιφερειών, αντίστοιχα.
4. Η χρηματοδότηση της λειτουργίας των Κέντρων αυτών πραγματοποιείται από το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυ-

βέρνησης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ισόποσα και ταυτόχρονα. Η χρηματοδότηση του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης προέρχεται από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους και καταβάλλεται μέσω της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε., μετά από πρόταση της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας. Η χρηματοδότηση του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης πραγματοποιείται με πίστωση που αναγράφεται στον τακτικό προϋπολογισμό του, σε ειδικό κωδικό, και καταβάλλεται μέσω του ΟΚΑΝΑ. Το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης χρηματοδοτεί τα Κέντρα αυτά μόνον εφόσον μετέχουν σε αυτά δήμοι ή και περιφέρειες.

5. Το πάσης φύσεως προσωπικό, το οποίο, κατά τη δημοσίευση του παρόντος, εργάζεται στα εν λόγω Κέντρα με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, εξακολουθεί να εργάζεται σε αυτά με την ίδια σχέση εργασίας και σε αντίστοιχη ειδικότητα.
6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται μετά από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου του ΟΚΑΝΑ, καταρτίζεται Ενιαίος Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας των Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας. Στον Ενιαίο Εσωτερικό Κανονισμό, ρυθμίζονται ιδίως: α) οι όροι και ο τρόπος οργάνωσης, διοίκησης, διαχείρισης και λειτουργίας των ως άνω Κέντρων, β) ο τρόπος άσκησης της επιστημονικής παρακολούθησης, εποπτείας και ελέγχου τους από τον ΟΚΑΝΑ, γ) ο αριθμός των θέσεων, τα προσόντα και οι αρμοδιότητες του προσλαμβανόμενου προσωπικού, δ) ο τρόπος κατάρτισης και εκπαίδευσης του προσωπικού των ως άνω Κέντρων, ε) ο τρόπος άσκησης του οικονομικού-διαχειριστικού ελέγχου των εν λόγω Κέντρων, στ) η διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης και πιστοποίησης της λειτουργίας του επιτελούμενου έργου, καθώς και των εργαζομένων των Κέντρων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»
7. Στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3812/2009, όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ιθ' ως εξής:
«ιθ. το προσωπικό του άρθρου 211 του ν. 3584/2007».
8. Στο τέλος της παραγράφου 9 του άρθρου 163 του ν. 3584/2007 (Α΄ 143) προστίθεται ως εξής ερμηνευτική διάταξη:
«Κατά την αληθή έννοια της παραγράφου αυτής, στους αντικαταστάτες δημάρχων και προέδρων συνδέσμων περιλαμβάνονται και όσοι εκλέγονται σε νέα δημοτική περίοδο.»

9. Το άρθρο πέμπτο του ν. 3893/2010 προστίθεται παράγραφος 9 ως εξής:
«9.Έως την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων που προβλέπονται στο τελευταίο εδάφιο της υποπερίπτωσης (5) της περίπτωσης γ΄ της παραγράφου 1, στο τελευταίο εδάφιο της υποπερίπτωσης (5) της περίπτωσης γ΄ της παραγράφου 2 και στο τελευταίο εδάφιο της υποπερίπτωσης (4) της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 85 του Υπαλληλικού Κώδικα όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο πρώτο, η επιλογή των προϊσταμένων των οργανικών μονάδων της Ακαδημίας Αθηνών, των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι. γίνεται βάσει των κριτηρίων που προβλέπονται στο ως άνω άρθρο, με εξαίρεση τη γραπτή εξέταση.»
10. Παρατείνεται από τη λήξη της και μέχρι τις 29.5.2011 η προβλεπόμενη από την παράγραφο 4 του άρθρου 2 του ν. 3548/2007 (Α΄ 68), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προθεσμία για την υποβολή φακέλου για τον έλεγχο της συνδρομής των προϋποθέσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 3548/2007.
11. Οι διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 93 και της παραγράφου 10 του άρθρου 182 του ν. 3852/2010 δεν εφαρμόζονται για τους εκπαιδευτικούς που προσλαμβάνονται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Άρθρο 59
Λοιπές διατάξεις

21.α) Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 2 του ν. 349/1976 (Α΄ 149) όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου 8 του ν. 2740/1999 (Α΄ 186) αντικαθίσταται ως εξής:
«3. Το σώμα των εκλεκτόρων συγκροτείται από τους κατωτέρω:
α) Τον επιχώριο Μητροπολίτη
β) το Δήμαρχο και τα τακτικά μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Τήνου, ανεξάρτητα από τη δημοτική εκλογική περιφέρεια από την οποία εξελέγησαν
γ) οι Πρόεδροι των Συμβουλίων των Δημοτικών Κοινοτήτων, καθώς και οι Πρόεδροι των Συμβουλίων και οι εκπρόσωποι των Τοπικών Κοινοτήτων του Δήμου Τήνου
δ) οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της εκλογικής περιφέρειας της Περιφερειακής Ενότητας Τήνου και

ε) τα επτά πρώτα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Αδελφότητας Τηνίων εν Αθήναις.

4. Όλα τα μέλη του σώματος των εκλεκτόρων είναι υποχρεωτικός Τήνιοι Χριστιανοί Ορθόδοξοι, άλλως αντικαθίσταται κατά τη νόμιμη τάξη των αναπληρωτών τους, εφόσον υπάρχουν. Ειδικότερα οι Πρόεδροι των Συμβουλίων των Δημοτικών και Τοπικών Κοινοτήτων, αν δεν είναι Τήνιοι Χριστιανοί Ορθόδοξοι, αντικαθίστανται από τον επόμενο κατά σειρά σύμβουλο του οικείου Συμβουλίου και μέχρι την εξάντληση του όλου αριθμού των Συμβούλων της αντίστοιχης Δημοτικής ή Τοπικής Κοινότητας. Οι εκλέκτορες δεν επιτρέπεται να είναι και εκλόγιμοι.»……..

13. Ν. 3979/2011 (ΦΕΚ 138 Α΄ / 16-6-2011): Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και άλλες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Άρθρο 41
Ώρες εργασίας υπαλλήλων Δημοσίου, Ο.Τ.Α. και λοιπών Ν.Π.Δ.Δ.

Η παρ. 5 του άρθρου 1 της πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας «περί καθιερώσεως πενθήμερου εβδομάδας εργασίας των δημοσίων εν γένει υπηρεσιών και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 1157/1981 (Α' 126), αντικαθίσταται ως εξής:

«5. α) οι εβδομαδιαίες ώρες εργασίας ορίζονται σε σαράντα (40):

αα) για του μόνιμους υπάλληλους και το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και όσων κατηγοριών προσωπικού υπηρεσιών και φορέων του Δημοσίου και του ευρύτερου δημοσίου τομέα ακολουθούν το ωράριο αυτών.

ββ) για τους μόνιμους υπαλλήλους και το προσωπικό με σχέση εργασίας

ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των υπηρεσιών και φορέων της προηγούμενης υποπερίπτωσης, οι οποίοι απασχολούνται σε υπηρεσίες και φορείς που λειτουργούν σε 24ωρη βάση ή με τη μορφή εργοστασίου ή εργοταξίου ή συνεργείου ή που επιτελούν εργασίες υπαίθρου.

γγ) για τους μόνιμους υπαλλήλους και το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των κλάδων ή ειδικοτήτων ΠΕ Πληροφορικής, ΤΕ Πληροφορικής, ΔΕ Πληροφορικής ή Προσωπικού Η/Υ με ειδικότητα προγραμματιστών Η/Υ και των χειριστών των μηχανών προετοιμασίας στοιχείων Η/Υ (διατρητικών-επαληθευτικών μηχανών ή μαγνητικών μέσων εισόδου στοιχείων), που υπηρετούν στις υπό στοιχ. (αα) υπηρεσίες και φορείς, ανεξάρτητα από το αν απασχολούνται σε Μηχανογραφικά Κέντρα ή Υπηρεσίες πληροφορικής ή σε υπηρεσίες που διαθέτουν συστήματα Η/Υ ή εξοπλισμό προετοιμασίας στοιχείων Η/Υ.

δδ) για το μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό που υπηρετεί στους παιδικούς και βρεφικούς σταθμούς των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού των κλάδων ή ειδικοτήτων Νηπιαγωγών, Βρεφονηπιοκόμων και των συναφών κλάδων Κοινωνικών Λειτουργών, βοηθών Βρεφοκόμων-Παιδοκόμων και Αδελφών Νοσοκόμων, εφόσον ασκούν καθήκοντα των κλάδων ή των ειδικοτήτων Νηπιαγωγών ή Βρεφονηπιοκόμων.

β) Η κατά τα ανωτέρω αύξηση των εβδομαδιαίων ωρών εργασίας δεν αποτελεί υπερωριακή ή άλλης μορφής πρόσθετη εργασία και δεν συνεπάγεται την αύξηση με οποιονδήποτε τρόπο των αποδοχών ή απολαβών ή των ειδικών επιδομάτων με οποιαδήποτε ονομασία.

γ) Οι ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης και διδασκαλίας του εκπαιδευτικού προσωπικού όλων των βαθμίδων της εκπαίδευση δεν θίγονται από την ρύθμιση της παραγράφου αυτής, καθώς και για όσες άλλες κατηγορίες προσωπικού προβλέπεται ειδικός εβδομαδιαίος χρόνος εργασίας από ειδικές διατάξεις.

δ) Οι διατάξεις της παρ. 1 του δεύτερου άρθρου του ν. 1157/1981 έχουν εφαρμογή και στο προσωπικό της υποπερίπτωσης (ββ) της περίπτωση (α) της παρούσας παραγράφου.

ε) Με την παρούσα διάταξη καταργούνται η παρ. 4 του άρθρου 36 του ν. 3584/2007 (Α' 143), η παρ. 1 του άρθρου μόνου του Π.Δ/τος 588/1988 (Α' 284), η παρ. 5 του άρθρου 1 της αριθ. ΔΙΑΔΠ/Γ2γ/οικ/1692/27.6.2006 απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών (Β' 769), η παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 1400/1983 (Α' 156)»

Άρθρο 42
Θέματα διαχείρισης στερεών αποβλήτων

Ειδικά στις διαχειριστικές ενότητες, κατά τις διατάξεις του ν. 3536/2007, στις οποίες περιλαμβάνονται νησιά, επιτρέπεται η θαλάσσια μεταφορά των ΑΣΑ. Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Θαλάσσιων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι διαχειριστικές ενότητες, για τις οποίες επιτρέπεται η θαλάσσια μεταφορά των ΑΣΑ καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις της θαλάσσιας μεταφοράς όπως είναι: οι αρμόδιοι φορείς ανάθεσης, η διαδικασία αδειοδότησης, η χάραξη χερσαίων και ναυτιλιακών γραμμών και δρομολογίων, η διαμόρφωση των απαιτούμενων χώρων φορτοεκφόρτωσης στα σημεία υποδοχής, οι τεχνικές προδιαγραφές των μέσων αποθήκευσης και μεταφοράς, η τιμολόγηση και η διακομιδή εντός ή εκτός μιας διαχειριστικής ενότητας. Αποκλίσεις σχετικές με την επιχορήγηση θαλάσσιων γραμμών μεταφοράς είναι επιτρεπτές σύμφωνα με το ειδικό καθεστώς που απολαμβάνουν οι λιγότερο ευνοημένες νησιώτικές περιοχές κατά το άρθρο 107 παρ.3 α) και γ) της ΣυνθΕΕ. Περιορισμοί σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της εγγύτητας επιτρέπονται εφόσον η θαλάσσια μεταφορά επιτυγχάνεται υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και αξιολογούνται υπό το πρίσμα της αποτελεσματικότητας και της βιωσιμότητας του άρθρου 191 της ΣυνθΕΕ.

Άρθρο 43
Ρυθμίσεις οικονομικών θεμάτων Ο.Τ.Α.

1. α. Όπου στις διατάξεις των νόμων 25/1975 (Α' 74), 429/1976 (Α' 235), 1080/1980 (Α' 94) αναφέρεται η ΔΕΗ νοούνται οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, δηλαδή η ΔΕΗ ή ο εκάστοτε εναλλακτικός προμηθευτής ηλιακής ενέργειας.
   β. Τα δημοτικά τέλη καθαριότητας και φωτισμού κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του ν. 25/1975, ο φόρος ηλεκτροδοτούμενων χώρων του άρθρου 10 ν. 1080/1980 και το τέλος ακίνητης περιουσίας του άρθρου 24 ν. 2130/1993, βαρύνουν τον υπόχρεο σε πληρωμή του λογαριασμού καταναλισκόμενου ηλεκτρικού ρεύματος και συνεισπράττονται από τη ΔΕΗ ή από τον εναλλακτικό προμηθευτή ηλεκτρικού ρεύματος, σε δόσεις

ίσες με τον αριθμό των ετήσιων λογαριασμών. Για το σκοπό αυτό εκδίδεται ενιαίος λογαριασμός για κάθε υπόχρεο.

Για λογαριασμούς που εκδίδονται για χρονικό διάστημα μικρότερο ή μεγαλύτερο της εκάστοτε ορισμένης χρονικής περιόδου, που προσδιορίζεται από τους νομίμως υπόχρεους, ενεργείται από τη ΔΕΗ ή από τον εναλλακτικό προμηθευτή ανάλογη χρέωση των εν λόγω ποσών. Οι πραγματοποιούμενες από την ΔΕΗ ή τον εκάστοτε εναλλακτικό προμηθευτή εισπράξεις αποδίδονται στο δικαιούχο δήμο, βάσει σχετικής εκκαθαριστικής κατάστασης εντός του δευτέρου μήνα από τη λήξη του μήνα στον οποίον λογιστικών ανήκουν οι λογαριασμοί. Οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας μπορούν να παρέχουν στο δικαιούχο δήμο χρηματικές προκαταβολές έναντι των προς απόδοση εισπραττόμενων τελών.

Αν ο υπόχρεος δεν καταβάλλει τα ανωτέρω συνεισπραττόμενα ποσά, ο προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας προβαίνει σε διακοπή της παροχής του ηλεκτρικού ρεύματος και δεν το επανασυνδέει μέχρι να εξοφληθεί το οφειλόμενο ποσό. Αν δεν ζητηθεί από τον υπόχρεο η επανασύνδεση του ρεύματος μέσα σε τρεις μήνες από τη διακοπή του, ο προμηθευτής της ηλεκτρικής ενέργειας γνωστοποιεί στον οικείο δήμο τα στοιχεία των οφειλών του, προκειμένου αυτός να προβεί στην είσπραξή του. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι ρυθμίσεις των νόμων 25/1975, 429/1976, 1080/1980 και 2130/1993.

γ. Ο διαχειριστής του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και η ΔΕΗ υποχρεούνται να παρέχουν στους εναλλακτικούς προμηθευτές τα στοιχεία τιμολόγησης και εν γένει τα δεδομένα που αφορούν στους αντισυμβαλλόμενους των ανωτέρω προμηθευτών και τα οποία τηρούνται για την συνείσπραξη των ποσών της παραγράφου β. Οι ανωτέρω υποχρεούνται να ενημερώσουν τα στοιχεία που τηρούνται για την συνείσπραξη των ποσών της περίπτωσης β, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, κατόπιν σχετικής γνωστοποίησης στους δήμους.

Ο διαχειριστής του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούνται να διαβιβάζουν αμελλητί τα ανωτέρω στοιχεία τιμολόγησης, και εν γένει τα δεδομένα των υπόχρεων που τηρούνται για τη συνείσπραξη των ποσών της παραγράφου β, προς τους οικείου δήμους, κατόπιν αιτήματος των τελευταίων.

Άρθρο 44
Θεσμικά Ζητήματα Ο.Τ.Α.

2. Για την υποστήριξη τυφλού αντιδημάρχου επιτρέπεται η πρόσληψη ιδιαίτερου γραμματέα-βοηθού για όσο διάστημα ο αντιδήμαρχος ασκεί τα καθήκοντά του. Για την πρόσληψή του και την υπηρεσιακή του κατάσταση εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 162 του ν. 3584/2007 (Α' 143).
6. Κατά την αληθή έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 259 του ν. 3463/2006 στη χρηματοδότηση κοινωφελών επιχειρήσεων για δραστηριότητες και παρεχόμενες υπηρεσίες περιλαμβάνονται και όλες εν γένει οι λειτουργικές δαπάνες, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι δαπάνες μισθοδοσίας για την εκτέλεση των ανωτέρω δραστηριοτήτων.
9. στ. Η περίπτωση β της παραγράφου 3 του άρθρου 51 του ν. 3905/2010 (219 Α) απαλείφεται.

Άρθρο 45
Ρυθμίσεις θεμάτων προσωπικού Ο.Τ.Α.

1. Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 3852/2010 (Α' 87) ισχύουν και για τις μετατάξεις υπαλλήλων Περιφερειών σε αντίστοιχες κενές οργανικές θέσεις υπηρεσιών άλλων Περιφερειών.
3. Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 247 του ν. 3852/2010 ισχύουν και για αποσπάσεις υπαλλήλων Περιφερειών σε άλλες Περιφέρειες.
4. Όπου στις διατάξεις του ν. 3584/2007 (Α' 143) αναφέρεται η Δημαρχιακή Επιτροπή, στο εξής νοείται η Εκτελεστική Επιτροπή και όπου δεν υπάρχει Εκτελεστική Επιτροπή νοείται η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου.
5. Με απόφαση του αρμοδίου προς διορισμό οργάνου επιτρέπεται η μετάταξη προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των ΟΤΑ α' βαθμού από ειδικότητα σε ειδικότητα της ίδιας εκπαιδευτικής βαθμίδας σε κενή οργανική θέση αντίστοιχης ειδικότητας, εφόσον κατέχουν τα αντίστοιχα τυπικά προσόντα. Αν δεν υπάρχει κενή οργανική θέση, η μετάταξη γίνεται σε προσωρινή προσωποπαγή θέση με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, η οποία συνίσταται με την ανωτέρω απόφαση του αρμοδίου προς διορισμό οργάνου και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
8. Ο διορισμός των περιλαμβανομένων σε οριστικούς πίνακες διοριστέων των καταργηθεισών Ενιαίων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων,

Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και Νομαρχιακών Διαμερισμάτων, καθώς και των διοριστέων κατ' εφαρμογή ειδικών διατάξεων, γίνεται από τις ιδρυόμενες, με το άρθρο 3 του ν. 3852/2010 Περιφέρειες.

Το προσωπικό αυτό με απόφαση του οικείου περιφερειάρχη ή του αρμοδίου προς διορισμό οργάνου διορίζεται σε κενές οργανικές θέσεις και εφόσον δεν υπάρχουν σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις κατά κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα των περιφερειών της αντίστοιχης χωρικής αρμοδιότητας.

9. Το προσωπικό των πρώην ΤΥΔΚ που μετατάχτηκε σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 258 του Ν.3852/2010 σε Τεχνικές Υπηρεσίες των δήμων της έδρας του νομού ή σε άλλους δήμους όπου λειτουργούσαν οι καταργούμενες ΤΥΔΚ, μπορεί με αίτησή του να μετατάσσεται και σε άλλους δήμους απόφαση των αρμοδίων προς διορισμό οργάνων και χωρίς τη γνώμη των υπηρεσιακών συμβουλίων.
10. Με απόφαση του αρμοδίου προς διορισμό οργάνου επιτρέπεται σε υπαλλήλους ΚΕΠ, κλάδου Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών, τα οποία λειτουργούν σε δημοτικές ενότητες με πληθυσμό μέχρι 5.000 κατοίκους να ανατίθενται καθήκοντα συναφή με τον κλάδο τους για την αντιμετώπιση υπηρεσιακών αναγκών του δήμου.
11. Η πλήρωση μιας θέσης εκ των θέσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου163 του ν. 3584/2007 και της παραγράφου 1 του άρθρου 243 του ν. 3852/2010, μπορεί να γίνει ή με πρώην δήμαρχο ή με απόφοιτο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ειδίκευση σε επαγγελματικό τομέα αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ, που αποδεικνύεται σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. γ της παρ. 3 του άρθρου 163 του ν. 3854/2007. Στις περιπτώσεις αυτές η θέση που πληρούται αποτελεί θέση συνεργάτη δημάρχου ή περιφερειάρχη. Λοιπές διατάξεις που αφορούν τους ειδικούς συνεργάτες εφαρμόζονται και για τους συνεργάτες δημάρχου ή περιφερειάρχη. Συμβάσεις εργασίας που συνήφθησαν με πρόσωπα κατά τις ανωτέρω διατάξεις μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος θεωρούνται νόμιμες.
12. α. Επιτρέπεται η μεταφορά υπαλλήλων των ΠΕΔ σε ΟΤΑ α' και β' βαθμού σε κενές οργανικές θέσεις και εάν δεν υπάρχουν σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχης ή παρεμφερούς ειδικότητας.

β. Για τη μεταφορά απαιτείται αίτηση του υπαλλήλου, ο οποίος πρέπει να έχει διανύσει δύο (2) χρόνια υπηρεσίας.

Η μεταφορά διενεργείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και σύμφωνη γνώμη του διοικητικού

συμβουλίου της ΠΕΔ, των υπηρεσιακών συμβουλίων και των αρμοδίων προς διορισμό οργάνων των ΟΤΑ.
Οι ανωτέρω διατάξεις ισχύουν και για δικηγόρους με έμμισθη εντολή των ΠΕΔ.

Άρθρο 46

1. Η αίτηση συμμετοχής των υποψηφίων για διορισμό στο Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, στην ειδική γραπτή δοκιμασία (τεστ δεξιοτήτων) που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 2190/1994 όπως ισχύει, συνοδεύεται από παράβολο Δημοσίου σαράντα (40) ευρώ, το οποίο αποτελεί έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού. Το ποσό του παραβόλου μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών.
2. Με τη συγκρότηση του Ειδικού Συμβουλίου Επιλογής Προϊσταμένων (ΕΙΣΕΠ) λήγει η θητεία των μελών του Ειδικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου (ΕΥΣ) της παρ. 3 του άρθρου πέμπτου του ν. 3839/2010. Όλες οι εκκρεμότητες υποθέσεις, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, που δεν εξετάστηκαν από το ΕΥΣ εξετάζονται από το ΕΙΣΕΠ. Για τα εκκρεμή ερωτήματα που αφορούν επιλογές προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις που ίσχυαν κατά τον χρόνο υποβολής του ερωτήματος στο ΕΥΣ. Μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου όλες οι θέσεις προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων των δημοσίων υπηρεσιών και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που υπάγονται στις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα προκηρύσσονται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 84-86 του ανωτέρω Κώδικα όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου πρώτου του ν. 3839/2010.
3. Το πρώτο εδάφιο της παρ 7 του άρθρου πέμπτου του ν. 3839/2010 αντικαθίσταται ως εξής:
«Όσοι επιλέγονται με τις διατάξεις του άρθρου αυτού τοποθετούνται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου ως προϊστάμενοι σε αντίστοιχου επιπέδου οργανικές μονάδες και υπηρετούν έως την επιλογή και τοποθέτησή των προϊσταμένων που θα επιλεγούν από το ΕΙΣΕΠ τα ΣΕΠ και Υπηρεσιακά Συμβούλια κατά περίπτωση με τις διατάξεις των άρθρων 84, 85 και 86 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο πρώτο του παρόντος νόμου».

4. Το τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 γ (5), το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 2.γ.(5) και το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 3.γ.(4) του άρθρου 85 του ν. 3839/2010 αντικαθίστανται ως εξής:
«Η γραπτή δοκιμασία αποσκοπεί στη διακρίβωση των γνώσεων του υποψηφίου για το νομοθετικό πλαίσιο της Διοικητικής Δράσης στο Δημόσιο (Υπαλληλικός Κώδικας, Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας, κανονισμοί προμηθειών κλπ), τις γενικές αρχές οργάνωσης και διοίκησης καθώς και τις γενικές γνώσεις και δεξιότητες του υποψηφίου (επικαιρότητα, συνθετική και αναλυτική σκέψη, κατανόηση γραπτού λόγου κλπ)».
5. Στο εδάφιο γ. της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 1299/1982 (Α' 129), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 3613/2007 (Α' 263) η φράση «σε υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών» αντικαθίσταται με τη φράση «σε δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και ΟΤΑ α' και β' βαθμού, με βάση τις ανάγκες των υπηρεσιών, όπως αυτές προκύπτουν από τον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων, με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού, του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του καθ' ύλην αρμοδίου Υπουργού». Η διάταξη αυτή ισχύει από 1.12.2010.
6. Οι διατάξεις της παρ. 15 του άρθρου 21 του ν. 2738/1999 (Α' 180) και της παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 1832/1989 (Α' 54) έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τους Γραμματείς των ΑΕΙ.
Η διάταξη ισχύει από τη δημοσίευση του ν. 3594/2007 (Α' 69).

Άρθρο 47
Θέματα Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης

1. Η περίπτωση α΄ και το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 3074/2002 αντικαθίστανται ως εξής:
«3. α. Η πλήρωση των θέσεων των Επιθεωρητών-Ελεγκτών γίνεται με απόσπαση κατά την παρέκκλιση κάθε γενική ή ειδικής διάταξης με επιφύλαξη μόνο των διατάξεων που επιβάλλουν υποχρέωση παραμονής των υπαλλήλων για ορισμένο χρονικό διάστημα σε υπηρεσίες παραμεθόριων ή νησιωτικών περιοχών, στις οποίες διορίστηκαν ή μετατάχθηκαν, μονίμων υπαλλήλων του Δημοσίου ΝΠΔΔ και

δευτεροβάθμιων και πρωτοβάθμιων ΟΤΑ κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Α΄ ή αποφοίτων της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης ή της Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με τετραετή τουλάχιστον υπηρεσία, οι οποίοι έχουν διακριθεί για την επαγγελματική τους κατάρτιση, την υπηρεσιακή επίδοση και το ήθος τους.

β. Η πλήρωση των θέσεων των Βοηθών Επιθεωρητών Ελεγκτών γίνεται με απόσπαση, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης με επιφύλαξη μόνο των διατάξεων που επιβάλλουν υποχρέωση παραμονής των υπαλλήλων για ορισμένο χρονικό διάστημα σε υπηρεσίες παραμεθόριων περιοχών στις οποίες διορίστηκαν ή μετατάχθηκαν, μονίμων υπαλλήλων του Δημοσίου, ΝΠΔΔ και δευτεροβάθμιων και πρωτοβάθμιων ΟΤΑ κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Α και Β βαθμού ή αποφοίτων της Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή της Εθνικής Σχολής Τοπικής Αυτοδιοίκησης με διετή, τουλάχιστον υπηρεσία, οι οποίοι έχουν διακριθεί για την επαγγελματική τους κατάρτιση, την υπηρεσιακή επίδοση και το ήθος τους».

2. Στο τέλος της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 3074/2006, προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:
«Οι Βοηθοί Επιθεωρητές Ελεγκτές που συμπληρώνουν, κατά το χρόνο της υπηρεσίας τους στο Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, τα τυπικά προσόντα που προβλέπονται στο νόμο για τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές, δύνανται να κατατάσσονται σε υφιστάμενες κενές θέσεις Επιθεωρητών-Ελεγκτών για το υπόλοιπο του χρόνου απόσπασής τους στο ΣΕΕΔΔ. Η επιλογή των βοηθών Επιθεωρητών-Ελεγκτών για κατάταξη σε θέσεις Επιθεωρητών-Ελεγκτών γίνεται μετά από συνέντευξη ενώπιον της τριμελούς Επιτροπής της περίπτωσης γ του άρθρου 3 του ν. 3074/2002 (Α' 296), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Για το συγκεκριμένο έργο τα μέλη της επιτροπής δεν λαμβάνουν αμοιβή».

3. Το τέταρτο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 3 του ν. 3074/2002 τροποποιείται ως ακολούθως:
«Ο Ειδικός Γραμματέας, οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές και οι Βοηθοί Επιθεωρητές-Ελεγκτές, εφόσον διώκονται ενώπιον ποινικών δικαστηρίων για αποδιδόμενες σε αυτούς πράξεις ή παραλείψεις στις οποίες προέβησαν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή ενάγονται ενώπιον πολιτικών δικαστηρίων για την ίδια αιτία, μπορούν να παρίστανται και να εκπροσωπούνται ενώπιον των ποινικών ή πολιτικών δικαστηρίων από μέλος του Νομικού Συμβούλιου του Κράτους, ύστερα από προηγούμενη έγκριση του Υπουργού

Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης».

4. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 3074/2002 αντικαθίσταται ως εξής:
«Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές και οι Βοηθοί Επιθεωρητές-Ελεγκτές μπορούν για την εκπλήρωση του έργου τους να επισκέπτονται χωρίς ή με προειδοποίηση τις υπηρεσίες ή φορείς όπου γίνεται ο έλεγχος, να μελετούν επί τόπου την εξεταζόμενη υπόθεση να ενεργούν αυτοψίες και να εξετάζουν πρόσωπα».
5. Στο τέλος της περίπτωσης γ.ii της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 3074/2002 προστίθεται περίπτωση iii ως ακολούθως:
«iii. Εάν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί ύπαρξη ελλειμμάτων αυτά καταλογίζονται με αιτιολογημένη απόφαση των Επιθεωρητών-Ελεγκτών ή Βοηθών Επιθεωρητών-Ελεγκτών, σε βάρος των υπευθύνων υπολόγων. Εφαρμοζομένων των διατάξεων του άρθρου 56 του ν. 2362/1995 «περί δημόσιου λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις» (Α' 247). Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές και οι Βοηθοί Επιθεωρητές-Ελεγκτές μπορούν να θέτουν εκτός διαχειρίσεως οποιονδήποτε δημόσιο υπόλογο κατά τις προβλέψεις των διατάξεων των άρθρων 3 παρ. στ και 7 του νδ 1264 της 16/25.4.1942 «Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων περί Οικονομικής Επιθεωρήσεως» εφαρμοζομένων αναλόγως».

Άρθρο 48
Καταργούμενες διατάξεις

1. Το άρθρο 26 του ν. 3731/2008 «Αναδιοργάνωση της δημοτικής αστυνομίας και ρυθμίσεις λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών» (Α' 263) καταργείται.
2. Το άρθρο 32 του ν. 3536/2007 «Ειδικές ρυθμίσεις θεμάτων μεταναστευτικής πολιτικής και λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσια Διοίκησης και Αποκέντρωσης» (Α' 42) καταργείται.
3. Η παρ. 8 του άρθρου 10 του ν. 3230/2004 «Καθιέρωση συστήματος διοίκησης με στόχους μέτρησης της αποδοτικότητας και άλλες διατάξεις» (Α 44) καταργείται.
4. Το εδάφιο 2 της παρ. 3 και οι παράγραφοι 7,16,17,18,19,20,22,23 και 24 του άρθρου 14 του ν. 2672/1998 «Οικονομικοί πόροι της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις» (Α' 290) καταργούνται.

5. Το ΠΔ 342/2002 «Διακίνηση εγγράφων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μεταξύ των δημοσίων υπηρεσιών, ΝΠΔΔΔ και ΟΤΑ ή μεταξύ αυτών και των φυσικών ή νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου και ενώσεων φυσικών προσώπων» (Α 284) καταργείται.

Άρθρο 49
Κατά προτεραιότητα καταβολή αποδοχών προσωπικού των δήμων

1. Δημιουργείται στην Τράπεζα της Ελλάδος, με μέριμνα του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ιδιαίτερος λογαριασμός με τίτλο «Αποδοχές προσωπικού δήμων» από τον οποίον καταβάλλονται:

Α) Οι αποδοχές, όπως αυτές καθορίζονται με τις διατάξεις του ν. 3205/2003 (ΦΕΚ 277 Α) και τις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας καθώς και τα κατ' αποκοπήν έξοδα κίνηση του άρθρου 5 του ν. 2686/1999 (Α 35), όπως ισχύει, του μόνιμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού των δήμων.

Β) Οι αποδοχές και τα κατ' αποκοπήν έξοδα κίνησης του προσωπικού ειδικών θέσεων, όπως αυτές καθορίζονται από την κείμενη νομοθεσία.

2. Ο λογαριασμός της προηγούμενης παραγράφου πιστώνεται κατά προτεραιότητα κάθε μήνα από τους Κεντρικού Αυτοτελείς Πόρους των Δήμων που προορίζονται για κάλυψη λειτουργικών και λοιπών δαπανών τους.

3. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών ορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος των ανωτέρω διατάξεων και ρυθμίζονται αναγκαίες λεπτομέρειες για τη εφαρμογή τους.

4. Οι αποδοχές και τα κατ' αποκοπήν έξοδα κίνησης του λοιπού προσωπικού δήμων και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών, καθώς και όσων εργάζονται για παροχή ανταποδοτικών υπηρεσιών κατά την κείμενη νομοθεσία, καταβάλλονται κατά προτεραιότητα πριν από κάθε άλλη δαπάνη από τους οικείου δήμους και τα νομικά τους πρόσωπα.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης οι αποδοχές και τα κατ' αποκοπήν έξοδα κίνησης του προσωπικού της παραγράφου 4 δύναται να καταβάλλονται κατά τη διαδικασία των ανωτέρω διατάξεων.

Άρθρο 50
Αναγνώριση προϋπηρεσίας για βαθμολογική εξέλιξη του προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που μεταφέρθηκε στους ΟΤΑ α΄ βαθμού

Η προϋπηρεσία του προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που μεταφέρεται στους ΟΤΑ α βαθμού από ΝΠΙΔ αυτών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, αναγνωρίζεται για την βαθμολογική του εξέλιξη και την κατάταξή του σε βαθμούς με τη διαδικασία που προβλέπουν οι διατάξεις του νόμου 3801/2009 (163 Α).

Άρθρο 52
Μετάταξη προσωπικού πρώην ΤΥΔΚ από Δήμο Πειραιά σε περιφερειακή ενότητα Πειραιά

Το προσωπικό του Τμήματος Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμων και Κοινοτήτων Πειραιά (ΤΥΔΚ) της πρώην κρατικής περιφέρειας Αττικής που μετατάχθηκε στο Δήμο Πειραιά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 258 του ν. 3852/2010, μετατάσσεται στην Περιφέρεια Αττικής και καταλαμβάνει προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχες του κλάδου, της κατηγορίας και της ειδικότητας του σε τμήμα που συνιστάται στη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Περιφερειακής Ενότητας Πειραιά για την εκτέλεση έργων, μελετών και υπηρεσιών του ω. 3316/2005 στους Δήμους της περιφερειακής ενότητας νήσων της Περιφέρειας Αττικής.
Για την ανωτέρω μετάταξη, εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος, εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Για τις θέσεις του μετατασσόμενου προσωπικού γίνεται πρόβλεψη στον ΟΕΥ της Περιφέρειας Αττικής. Η διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 205 του ν. 3852/2010 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή.
Στις θέσεις αυτές κατατάσσεται το προσωπικό με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Οι διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 256 του ν. 3852/2010 εφαρμόζονται και για το ανωτέρω προσωπικό.

Άρθρο 53
Μετατάξεις, μεταφορές, αποσπάσεις υπαλλήλων ΚΕΠ που πάσχουν από δυσίατα ή ανίατα νοσήματα

Στο τελευταίος εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 16 του ν. 3448/2006 (ΦΕΚ 57[Α]) προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:
«Σε περιπτώσεις υπαλλήλων ΚΕΠ οι οποίοι πάσχουν από δυσίατα ή ανίατα νοσήματα ή έχουν αναπηρία 67% και άνω, είναι δυνατή η εκούσια μετάταξη, μεταφορά ή απόσπασή τος σε άλλο ΚΕΠ της επιλογής τους, χωρίς την προϋπόθεση της αμοιβαιότητας, εφόσον το νόσημα ή η αναπηρία αποδεικνύεται από γνωμάτευση της οικείας υγειονομικής επιτροπής. Η μετάταξη ή μεταφορά ή απόσπαση γίνεται με την ίδια σχέση εργασίας σε κενή θέση της ίδιας κατηγορίας ή με μεταφορά της θέσης που κατέχει ο μετατασσόμενος – μεταφερόμενος – αποσπασμένος με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης».

Άρθρο 54
Διαδικασία καταβολής κύριας οφειλής και προστίμων τρίτων προς δήμους

1. Δύνανται να ρυθμίζονται και να εξοφλούνται κατόπιν αιτήσεως του υπόχρεου οι εξής οφειλές προς τους δήμους, εξαιρουμένων των προστίμων αυθαίρετων κατασκευών:

   Α) Πάσης φύσεως οφειλές που γεννήθηκαν ή βεβαιώθηκαν από 1-9-2009 και μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εφόσον έχει καταβληθεί μέχρι την υποβολή της αιτήσεως εκ μέρους του υπόχρεου ποσό ίσο με το 30% του συνόλου αυτών.

   Β) Πάσης φύσεως οφειλές που γεννήθηκαν ή βεβαιώθηκαν μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εφόσον μέρος ή το σύνολο αυτών είχαν υπαχθεί στη ρύθμιση του άρθρου 66 του ν. 3801/2009 και έχει καταβληθεί το 30% της ρυθμισθείσας οφειλής.

   Γ) Πάσης φύσεως οφειλές που γεννήθηκαν ή βεβαιώθηκαν μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εφόσον μέρος ή το σύνολο αυτών είχαν τύχει διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής κατά το άρθρο 170 του ν. 3463/2006 και έχει καταβληθεί το 30% του διακανονισθέντος ποσού.
2. Οι οφειλές της παραγράφου 1 ρυθμίζονται και εξοφλούνται ως εξής:

Α) Εφάπαξ, με καταβολή της κύριας οφειλής, του δεκαπέντε τοις εκατό (15%) των προστίμων που αναλογούν σε αυτή καθώς και του δεκαπέντε τοις εκατό (15%) των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής,

Β) με καταβολή της κύριας οφειλής του τριάντα τοις εκατό (30%) των προστίμων που αναλογούν σε αυτή, καθώς και του τριάντα τοις εκατό (30%) των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής, σε ισόποσες δόσεις.

Προκειμένου περί αυτοτελών προστίμων, καταβάλλεται η κύρια οφειλή και το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) ή το τριάντα τοις εκατό (30%) αντίστοιχα, των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής, ανάλογα με τον ανώτερο τρόπο καταβολής.

Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται αποκλειστικά εντός τριών μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος μπορεί να ορίζεται το ανώτερο ποσό οφειλής για το οποίο ισχύει υποχρεωτικά η εφάπαξ καταβολή, ο αριθμός των δόσεων, ανάλογα με το ύψος των οφειλών και με ανώτατο όριο τις είκοσι (20) ισόποσες δόσεις.

3. Η υπαγωγή στη ρύθμιση της προηγούμενης παραγράφου γίνεται ύστερα από αίτηση που υποβάλλει ο οφειλέτης προς τον δήμο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του δημοτικού συμβούλιου. Μαζί με την αίτηση, η οποία συνοδεύεται από βεβαίωση του δήμου για το ποσόν της οφειλής, δηλώνεται ο τρόπος καταβολής της οφειλής. Στην περίπτωση που δηλώνεται εφάπαξ καταβολή, ο οφειλέτης μπορεί να εξοφλήσει την οφειλή του εντός προθεσμίας έξι μηνών από την υποβολή της αίτησης, με ταυτόχρονη προκαταβολή ποσοστού είκοσι τοις εκατό (20%) της ρυθμιζόμενης οφειλής του. Μετά την πάροδο του εξαμήνου, εάν δεν καταβάλλει το υπόλοιπο ποσό της οφειλής χάνει το ευεργέτημα της ρύθμισης. Στην περίπτωση που αιτείται την καταβολή με δόσεις, η πρώτη δόση καταβάλλεται με την υποβολή της αίτησης, ενώ οι επόμενες καταβάλλονται ως την τελευταία εργάσιμη ημέρα καθενός εκ των επομένων μηνών. Η μη καταβολή δύο δόσεων, καθώς και η μη καταβολή της τελευταίας δόσης, εντός 2 μηνών από την ημερομηνία λήξης έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια του ευεργετήματος της ρύθμισης.

4. Στις ληξιπρόθεσμες οφειλές της παρούσας παραγράφου συμπεριλαμβάνονται και οι ακόλουθες:

Α) Οφειλές από μισθώματα συμπεριλαμβανομένων των τόκων υπερημερίας ή προβλεπόμενων από τις συμβάσεις μίσθωσης ρητρών.

Β) Οφειλές που έχουν βεβαιωθεί με απόφαση δικαστηρίου οποιουδή-

ποτε βαθμού ή αυτές για τις οποίες έχουν ασκηθεί προσφυγές στα δικαστήρια και εκκρεμεί, έως τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της αίτησης της παραγράφου 3 του παρόντος.

Γ) Οφειλές για τις οποίες έχει περατωθεί η διαδικασία ενώπιον των επιτροπών επίλυσης φορολογικών διαφορών και έχουν εγκριθεί από το οικείο δημοτικό συμβούλιο, με απόφαση που λαμβάνεται έως της αναφερόμενη στην παράγραφο 3 προθεσμία υποβολής της αίτησης.

Άρθρο 56
Δημοσιοποίηση των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης υπόχρεων προσώπων – Ψηφιακή διακίνηση της δημοσιευτέας ύλης προς το Εθνικό Τυπογραφείο

1. α. Η παρ. 3 του άρθρου του ν. 3213/2003 αντικαθίσταται ως εξής:
«Η δημοσίευση στον τύπο των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης που υποβάλλουν ετησίως τα πρόσωπα που ορίζονται στο άρθρο 1 παρ. 1 περιπτώσεις α-ε του παρόντος επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι δημοσιεύεται ολόκληρο το κείμενο τους.
Σε κάθε περίπτωση δεν είναι επιτρεπτή η επιλεκτική δημοσιοποίηση ονομαστικών στοιχείων. Οι ανωτέρω δηλώσεις αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο της Βουλής με μέριμνα του Προέδρου της Επιτροπής του άρθρου 21 του ν. 3023/2003 (ΦΕΚ 146 Α) όπως ισχύει, ο οποίος καθορίζει τη μορφή, τον τύπο, τη χρονική διάρκεια της ανάρτησης και κάθε άλλα αναγκαία λεπτομέρεια».

Άρθρο 58
Μετάταξη υπαλλήλων ΟΤΑ α΄ βαθμού σε υπηρεσίες του δημοσίου και ΝΠΔΔ και αντιστρόφως

1. Επιτρέπεται η μετάταξη υπαλλήλων των ΟΤΑ α' βαθμού σε αντίστοιχες οργανικές θέσεις υπηρεσιών του δημοσίου και ΝΠΔΔ και αντιστρόφως.
2. Για τη μετάταξη απαιτείται αίτηση του υπαλλήλου, ο οποίος πρέπει να έχει διανύσει τη διετή δοκιμαστική υπηρεσία και κάθε άλλο χρονικό περιορισμό που προκύπτει από ειδική διάταξη, γνώμη των οικείων υπηρεσιακών συμβουλίων και σύμφωνη γνώμη του αρμοδίου προς διορισμό οργάνου των ΟΤΑ α' βαθμού.

3. Η μετάταξη από ΟΤΑ σε υπηρεσίες του δημοσίου και αντιστρόφως διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του αρμοδίου Υπουργού και από ΟΤΑ σε ΝΠΔΔ και αντιστρόφως με κοινή απόφαση των αρμοδίων προς διορισμό οργάνων.

Άρθρο 59
Υποχρεωτική μετάταξη πλεονάζοντος προσωπικού ΟΤΑ α΄ βαθμού

1. Πλεονάζον μόνιμο και αορίστου χρόνου ιδιωτικού δικαίου προσωπικό των Δήμων μετατάσσεται ή μεταφέρεται υποχρεωτικά σε όμορο Δήμο ή άλλο Δήμο του οικείου νομού και σε ΝΠΔΔ αυτών, στην οικεία Περιφέρεια και σε άλλα ΝΠΔΔ, η έδρα των οποίων βρίσκεται εντός του οικείου νομού. Το εν λόγω προσωπικό καταλαμβάνει κενές οργανικές θέσεις και αν δεν υπάρχουν καταλαμβάνει θέσεις που συνιστώνται με τη διαδικασία της επόμενης παραγράφου. Η μετάταξη του ανωτέρω προσωπικού γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.
2. Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, μετά από γνώμη της ΚΕΔΕ, καθορίζονται οι Δήμοι των οποίων οι θέσεις καταργούνται, οι καταργούμενες θέσεις κατά κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα του πλεονάζοντος προσωπικού των Δήμων καθώς και οι φορείς υποδοχείς της παραγράφου 1 και οι θέσεις οι οποίες συνιστώνται εφόσον δεν υπάρχουν κενές οργανικές θέσεις. Για τον καθορισμό των ανωτέρω θέσεων λαμβάνονται υπόψη πληθυσμιακά, γεωγραφικά και οικονομικά κριτήρια καθώς και οι ασκούμενες αρμοδιότητες. Με το ίδιο διάταγμα καθορίζονται τα κριτήρια και η διαδικασία μετάταξης ή μεταφοράς του προσωπικού και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.
3. Το προσωπικό που μετατάσσεται ή μεταφέρεται διέπεται από το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 4 του Ν.3408/2005 (Α' 272) όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 17 του άρθρου 4 του Ν.3513/2006 (Α' 265).

Άρθρο 61
Σύναψη δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαριότητας

1. Για την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών συλλογής και μεταφοράς στερεών αποβλήτων και ανακυκλώσιμων υλικών, καθαριότητας κοινόχρηστων χώρων και δημοτικών κτιρίων, ακολουθείται η διαδικασία για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών που προβλέπεται στις διατάξεις του ΠΔ 60/2007 (ΦΕΚ 64 Α'), σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 209 και 273 του ΚΔΚ (Ν.3463/2006). Με αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών, τεκμηριώνεται η αδυναμία εκτέλεσης συγκεκριμένων υπηρεσιών με ίδια μέσα του Δήμου και καθορίζονται, ιδίως, το αντικείμενο των παρεχόμενων υπηρεσιών, η διάρκεια και η περιοχή, εντός της οποίας αυτές παρέχονται.
2. Συμβάσεις που έχουν καταρτισθεί από Δήμους, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, με τις οποίες έχει ανατεθεί σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου η καθαριότητα κοινόχρηστων χώρων και η αποκομιδή και διαχείριση αποβλήτων, θεωρούνται νόμιμες μέχρι τη λήξη τους.

Άρθρο 62

Καταργείται η θέση μετακλητού Ειδικού Γραμματέα του Εθνικού Τυπογραφείου που συνεστήθη με την αριθμ. ΓΥ 1613/11.11.1985 κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών (ΦΕΚ 670 Β' 11.11.1985) και περιελήφθη στο άρθρο 1 του ΠΔ 166/1989 (ΦΕΚ 177 Α') «Οργανισμός Εθνικού Τυπογραφείου» και επαναφέρεται σε ισχύ το ΠΔ 401/1995 (ΦΕΚ 226 Α') «Σύσταση Γενικής Γραμματείας Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και καθορισμός αρμοδιοτήτων της» που καταργήθηκε με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 30 του Ν.3613/2007 (ΦΕΚ 263 Α').

14. Ν. 3982/2011 (ΦΕΚ 143 Α΄ / 17-6-2011): Απλοποίηση της αδειοδότησης τεχνικών, επαγγελματικών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων και επιχειρηματικών πάρκων και άλλες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

Άρθρο 58
Διοίκηση και διαχείριση

……

3. Ο Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού, στα διοικητικά όρια του οποίου είναι εγκατεστημένη η ΕΑΝΕΠ ή η ΕΔΕΠ, παρέχει στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις στο χώρο του ΕΠ τις ίδιες υπηρεσίες που παρέχει και στις λοιπές περιοχές που βρίσκονται στα διοικητικά του όρια, όπως υπηρεσίες καθαριότητας, φωτισμού κοινοχρήστων χώρων, συλλογής απορριμμάτων, ανταποδοτικά με τα εισπραττόμενα δημοτικά τέλη. Κατ΄ εξαίρεση η ΕΑΝΕΠ ή η ΕΔΕΠ μπορεί να συνάπτει συμβάσεις με τον οικείο Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού, με βάση τις οποίες μέρος ή το σύνολο των ως άνω υπηρεσιών να ανατίθεται σε αυτήν με μεταβίβαση ανάλογου μέρους των δημοτικών τελών. Οι συμβάσεις κοινοποιούνται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Σε κάθε περίπτωση, η χρέωση δημοτικών τελών ανα τ.μ. στεγασμένης επιφάνειας για τις επιχειρήσεις που έχουν εγκατασταθεί εντός Επιχειρηματικού Πάρκου δεν πρέπει να υπερβαίνει τη μέση χρέωση για την αντίστοιχη εκτός του Επιχειρηματικού Πάρκου χρήση. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται ο τύπος των πιο πάνω συμβάσεων και η απόδοση των τελών και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

15. Ν. 3996/11 (ΦΕΚ 170 Α/5-8-2011)
Αναμόρφωση του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας, ρυθμίσεις θεμάτων Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 90

……

2. α) Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 14 του ν. 2920/2001 (Α΄ 131), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 11 του άρθρου 14 του ν. 3370/2005 (Α΄ 176), καταργείται.

   β) Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 14 του ν. 2920/2001, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 11 του άρθρου 14 του ν. 3370/2005, αντικαθίσταται ως εξής:
   «Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής μπορεί να αποσπώνται, χωρίς γνώμη των υπηρεσιακών συμβουλίων, για χρονικό διάστημα μέχρι δύο (2) έτη υπάλληλοι δημοσίων υπηρεσιών και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής για κάλυψη αυξημένων αναγκών του Αεροϋγειονομείου, αν αυτές δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπισθούν από το υπηρετούν προσωπικό.»

   γ) Στις παραγράφους 1 και 4 του άρθρου 14 του ν. 2920/2001, οι λέξεις «Περιφέρεια Αττικής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής» και στην παράγραφο 1 του άρθρου 14 του ν. 2920/2001 οι λέξεις «Δ/νση Υγείας και Πρόνοιας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Δ/νση Αστικής Κατάστασης Α΄ Αθηνών και Κοινωνικών Υποθέσεων».

16. Ν. 4002/11 (ΦΕΚ 180 Α/22-8-2011)
Τροποποίηση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου - Ρυθμίσεις για την ανάπτυξη και τη δημοσιο νομική εξυγίανση - Θέματα αρμοδιότητας Υπουργείων Οικονομικών, Πολιτισμού και Τουρισμού και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Άρθρο 69
Καθαρισμός σχολικών μονάδων

Η περίπτωση γ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του ν. 3870/2010 (Α΄ 138) αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. i. Οι συμβάσεις μίσθωσης έργου της παραγράφου 5 του άρθρου 113 του ν. 1892/1990 (Α' 101), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, καταρτίζονται για τα διδακτικά έτη 2010-2011 και 2011-2012 σύμφωνα με τις ρυθμίσεις των διατάξεων αυτών.

ii. Από την έναρξη του διδακτικού έτους 2012-2013 και εφόσον οι ανάγκες των δήμων για τον καθαρισμό των σχολικών μονάδων δεν καλύπτονται από το υπάρχον προσωπικό, μπορεί να καλυφθούν με συμβάσεις, που καταρτίζονται από τους οικείους δήμους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

iii. Για το κόστος της απασχόλησης, με συμβάσεις, του προσωπικού του προηγούμενου εδαφίου, για το διδακτικό έτος 2012-2013 και εφεξής εγγράφεται ειδική πίστωση στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, η οποία κατανέμεται, με απόφαση του Υπουργού, κατ' αναλογία στους οικείους δήμους. Μέχρι το ανωτέρω διδακτικό έτος εξακολουθεί να εφαρμόζεται η παράγραφος 5 του άρθρου 113 του ν. 1892/1990, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.»

17. Ν. 4015/11 (ΦΕΚ 210 Α/21-9-2011)
Θεσμικό πλαίσιο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, τις συλλογικές οργανώσεις και την επιχειρηματικότητα του αγροτικού κόσμου - Οργάνωση της εποπτείας του Κράτους.

Άρθρο 9
Αγροδιατροφικές συμπράξεις της Περιφέρειας

1. Με πρωτοβουλία των Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων τους Χώρας μπορεί να συνιστώνται αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες με σκοπό:
   α) Την ανάδειξη, προβολή και προώθηση των διατροφικών προϊόντων που παράγονται στα διοικητικά όρια τους κάθε Περιφέρειας.
Β) Την παροχή υπηρεσιών τεκμηρίωσης, υποστήριξης και προώθησης των «καλαθιών τους περιφέρειας».
   Οι εταιρείες του άρθρου αυτού φέρουν επωνυμίες τους οποίες περιλαμβάνονται οπωσδήποτε ο όρος «Αγροδιατροφική Σύμπραξη», συνοδευόμενος από το όνομα τους οικείας Περιφέρειας. Σε νησιά, η πρωτοβουλία ίδρυσης μπορεί να ανήκει στον αντίστοιχο Δήμο, οπότε στην επωνυμία τους αντίστοιχης εταιρείας, μετά τον όρο «Αγροδιατροφική Σύμπραξη», αναφέρεται το όνομα τους νήσου.
2. Για την ίδρυση των εταιρειών του άρθρου αυτού μπορεί να συμπράττουν:
   α) Οι δήμοι τους οικείας κάθε φορά Περιφέρειας.
Β) Οι Συλλογικές Αγροτικές Οργανώσεις τους Περιφέρειας.
Γ) Φορείς τους βιομηχανίας, του εμπορίου, του τουρισμού, τους εστίασης και των καταναλωτών (νομικά και φυσικά πρόσωπα), που δραστηριοποιούνται στην οικεία Περιφέρεια και στο χώρο των διατροφικών αγροτικών προϊόντων
δ) Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ερευνητικά Κέντρα, τα οποία εδρεύουν στην οικεία Περιφέρεια ή δραστηριοποιούνται σε γνωστικά και ερευνητικά πεδία σχετικά με το σχετικό κάθε φορά «καλάθι τους περιφέρειας».
3. Το Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας μπορεί με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του, να χρηματοδοτεί αγροδιατροφικές συμπράξεις τους Περιφέρειας, που υποβάλουν σχετικό αίτημα, με σκοπό την ενίσχυση του έργου τους.

Άρθρο 16
Τροποποιούμενες διατάξεις του ν. 2810/2000
«Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις» (Α΄ 61)

1. Όπου στο ν. 2810/2000 αναφέρεται ο όρος «Αγροτική Συνεταιριστική Οργάνωση» (ΑΣΟ), ο όρος αυτός αντικαθίσταται με τον όρο «Αγροτικός Συνεταιρισμός» (ΑΣ).
2. Το άρθρο 1 του ν. 2810/2000, όπως συμπληρώθηκε με την προσθήκη της παρ. 5 με την παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 3147/2003, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1
Ορισμός - Σκοπός - Νομική Μορφή Διαβάθμιση - Δραστηριότητες

1. Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός (ΑΣ) είναι αυτόνομη ένωση προσώπων, η οποία συγκροτείται εθελοντικά και επιδιώκει, με την αμοιβαία βοήθεια των μελών της, την οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη και προαγωγή τους, μέσω μιας συνιδιοκτήτης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης. Ως ΑΣ θεωρούνται και οι αλιευτικοί, κτηνοτροφικοί, πτηνοτροφικοί, μελισσοκομικοί, σηροτροφικοί, αγροτουριστικοί, αγροβιοτεχνικοί, οικοτεχνικοί και άλλοι συνεταιρισμοί, οποιουδήποτε κλάδου ή δραστηριότητας της αγροτικής οικονομίας.
2. Οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ) οφείλουν να ανταποκρίνονται στις παρακάτω βασικές αρχές ως προς την εσωτερική οργάνωση και τη γενικότερη λειτουργία τους:
   α) Την εθελοντική συμμετοχή των αγροτών - φυσικών προσώπων, οι οποίοι καθίστανται μέλη του οικείου ΑΣ.
   β) Τη δημοκρατική οργάνωση και λειτουργία, η οποία απαραιτήτως προϋποθέτει την άμεση εκλογή όλων ανεξαιρέτως των οργάνων διοίκησης, χωρίς περιορισμούς ή αποκλεισμούς, ενώ η αξιοπιστία και το κύρος των εκλογικών αρχαιρεσιών επιβλέπεται υποχρεωτικά από αρμόδιο δικαστικό λειτουργό. Σε κάθε περίπτωση, το Διοικητικό Συμβούλιο των ΑΣ πρέπει να εκλέγεται άμεσα από τα μέλη - φυσικά πρόσωπα του κάθε συνεταιρισμού.
   γ) Ποσοστό διάθεσης τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) της παραγωγής των αγροτικών προϊόντων που παράγουν τα μέλη του και διακινεί ο οικείος ΑΣ.
   δ) Την οικονομική βιωσιμότητα, ανάπτυξη και αξιοπιστία, η διαπίστωση των οποίων τεκμηριώνεται με βάση τα οικονομικά και περιουσιακά

στοιχεία του κάθε ΑΣ.

ε) Την τήρηση των όρων και προϋποθέσεων νόμιμης λειτουργίας του ΑΣ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Οι ΑΣ είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και έχουν εμπορική ιδιότητα. Αναπτύσσουν κάθε είδους δραστηριότητα για την επίτευξη των σκοπών τους στο πλαίσιο του νόμου και του καταστατικού τους.
4. Για την εκπλήρωση των σκοπών τους, οι ΑΣ μπορεί να ιδρύουν υποκαταστήματα, παραρτήματα ή γραφεία στο εσωτερικό και το εξωτερικό, να συνιστούν νομικά πρόσωπα, να συμπράττουν σε κοινές επιχειρήσεις, με καταναλωτικούς ή άλλους συνεταιρισμούς, νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, με κοινωφελείς οργανισμούς, με επιχειρήσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), με συνεταιριστικές οργανώσεις άλλων χωρών και με φυσικά ή νομικά πρόσωπα, στα πλαίσια της διακρατικής ή και διεπαγγελματικής συνεργασίας.
5. Για θέματα που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του Εμπορικού Δικαίου και του Αστικού Κώδικα.»

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του ν. 2810/2000 τροποποιείται ως εξής:

«1. Για τη σύσταση αγροτικού συνεταιρισμού και Ο.Π. απαιτείται η σύνταξη καταστατικού και η υπογραφή του από είκοσι (20) τουλάχιστον φυσικά πρόσωπα, που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του ν. 2810/2000, καθώς και η έγκρισή του από το Ειρηνοδικείο της έδρας του συνεταιρισμού. Στο καταστατικό του ΑΣ πρέπει να ορίζεται η εδαφική επικράτειά του. Ειδικά για τα νησιά με πληθυσμό, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, κάτω από τρεις χιλιάδες εκατό (3.100) κατοίκους ως ελάχιστος αριθμός φυσικών προσώπων για τη σύσταση ΑΣ κατά τα ανωτέρω, ορίζονται τα δέκα (10) ιδρυτικά μέλη.».

4. Το άρθρο 5 του ν. 2810/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 5
Μέλη

5. Μέλη του αγροτικού συνεταιρισμού μπορεί να γίνουν φυσικά πρόσωπα, που έχουν πλήρη ικανότητα για δικαιοπραξία, απασχολούνται σε οποιονδήποτε κλάδο ή δραστηριότητα της αγροτικής οικονομίας που εξυπηρετείται από τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού, πληρούν τους όρους του καταστατικού του και αποδέχονται να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες

του. Επίσης, μέλος ΑΣ μπορεί να γίνει και άλλος ΑΣ, ο οποίος θα μπορεί να κατέχει μόνο μία συνεταιριστική μερίδα. Το σύνολο των συνεταιριστικών μερίδων που μπορεί να κατέχονται από ΑΣ δεν μπορεί να υπερβαίνει το 3% του συνόλου των κατεχομένων από μέλη - φυσικά πρόσωπα συνεταιριστικών μερίδων.»

5. Το άρθρο 7 του ν. 2810/2000 όπως συμπληρώθηκε με την προσθήκη της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 3147/2003, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7
Δικαιώματα και υποχρεώσεις μελών

1. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελών προς το συνεταιρισμό ορίζονται από το καταστατικό, το οποίο πρέπει να περιέχει υποχρεωτικά διατάξεις που ρυθμίζουν:
   α) Τη συμμετοχή των μελών στις γενικές συνελεύσεις του συνεταιρισμού.
   β) Το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι, το οποίο αναγνωρίζεται και ισχύει μόνον για φυσικά πρόσωπα.
   γ) Τη συμμετοχή στη διανομή των πλεονασμάτων της διαχειριστικής χρήσεως.
   δ) Τη συμμετοχή του μέλους στις δραστηριότητες και στις συναλλαγές του συνεταιρισμού.
2. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει κυρώσεις κατά των μελών, για τη μη εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους προς το συνεταιρισμό.
3. Η εθελοντική εργασία που παρέχουν τα μέλη του Αγροτικού Συνεταιρισμού προς το Συνεταιρισμό τους, ανάλογα με τις ανάγκες του, δεν θεωρείται ότι παρέχεται στα πλαίσια σχέσης εξαρτημένης εργασίας. Ο Συνεταιρισμός εκδίδει αποδείξεις δαπάνης για την καταβαλλόμενη αμοιβή της προσωπικής εργασίας που παρέχεται από τα μέλη του, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 15 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ), ανεξάρτητα από το ύψος του ποσού που καταβάλλεται και εφόσον ο δικαιούχος δεν είναι επιτηδευματίας από άλλη αιτία.»
6. Το άρθρο 8 του ν. 2810/2000 τροποποιείται ως ακολούθως:

«Άρθρο 8
Συνεταιριστικό κεφάλαιο - Συνεταιρική μερίδα

1. Το συνεταιριστικό κεφάλαιο των ΑΣ ανέρχεται κατ' ελάχιστο στο ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ.
2. Η συνεταιρική μερίδα είναι το ελάχιστο χρηματικό ποσό συμμετοχής κάθε μέλους στο κεφάλαιο του συνεταιρισμού. Κάθε μέλος συμμετέχει στο συνεταιρισμό με μία (1) υποχρεωτική μερίδα και έχει μία ψήφο, το ύψος και οι προϋποθέσεις καταβολής της αξίας της ορίζονται από το καταστατικό. Η συνεταιρική μερίδα είναι αδιαίρετη και ίση για όλα τα μέλη. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει όρους και προϋποθέσεις για την απόκτηση από κάθε μέλος πρόσθετων υποχρεωτικών μερίδων, ανάλογα με το ύψος των συναλλαγών του με το συνεταιρισμό. Στην έννοια της συναλλαγής περιλαμβάνεται το άθροισμα της αξίας των προϊόντων, των εφοδίων και των υπηρεσιών που παρέχονται στα μέλη από το συνεταιρισμό, καθώς και των προϊόντων που διαθέτουν σε αυτόν ή μέσω αυτού σε τρίτους.
   Στην περίπτωση αυτήν το καταστατικό ορίζει τις ψήφους που αντιστοιχούν στις πρόσθετες μερίδες. Ο συνολικός αριθμός των ψήφων στους ΑΣ δεν μπορεί, σε καμιά περίπτωση, να υπερβεί τις τρεις (3).
3. Η αύξηση ή η μείωση της αξίας μερίδας γίνεται με Απόφαση της γενικής συνέλευσης.
4. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την απόκτηση προαιρετικών μερίδων από τα μέλη, τους εργαζόμενους στο συνεταιρισμό και τρίτους. Στην περίπτωση αυτήν μπορεί να προβλέπει προνόμια υπέρ των προαιρετικών μερίδων. Οι προαιρετικές μερίδες δεν παρέχουν δικαίωμα ψήφου.
5. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι οι υποχρεωτικές μερίδες είναι έντοκες. Ο χρόνος και ο τρόπος απόδοσης των τόκων ορίζεται στο καταστατικό.
6. Εάν το καταστατικό δεν απαγορεύει τη μεταβίβαση της συνεταιρικής μερίδας, αυτή είναι δυνατή μόνο με Απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του συνεταιρισμού, σε πρόσωπο που έχει τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του νόμου αυτού.
7. Σε περίπτωση θανάτου μέλους του συνεταιρισμού, ο κληρονόμος, ή όταν υπάρχουν περισσότεροι κληρονόμοι, αυτός που υποδείχθηκε με έγγραφη συμφωνία τους, εφόσον έχει τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του νόμου

αυτού, υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μέλους που πέθανε. Αν δεν υποδειχθεί, η ονομαστική αξία της μερίδας, όπως τυχόν έχει προσαυξηθεί ή μειωθεί ανάλογα, όταν υπάρχει ζημία, αποδίδεται στους κληρονόμους στο τέλος της χρήσης.

7. Η παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2810/2000 αντικαθίσταται ως εξής:
«1. Η γενική συνέλευση αποτελεί το ανώτατο όργανο του συνεταιρισμού. Στη γενική συνέλευση μετέχουν όλα τα μέλη που έχουν εκπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οικονομικές τους υποχρεώσεις προς το συνεταιρισμό. Σε περιπτώσεις ΑΣ με μεγάλο αριθμό μελών μπορεί με το καταστατικό τους να προβλέπεται αντιπροσωπευτική γενική συνέλευση, τα μέλη της οποίας εκλέγονται με άμεση ψηφοφορία μεταξύ των μελών του ΑΣ. Στην ψηφοφορία για την εκλογή των Αντιπροσώπων στη γενική συνέλευση λαμβάνουν μέρος μόνο τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία είναι μέλη του ΑΣ. Για την εκλογή ενός Αντιπροσώπου στη γενική συνέλευση απαιτούνται τουλάχιστον είκοσι εγγεγραμμένα και οικονομικά τακτοποιημένα μέλη.
Στη γενική συνέλευση κάθε μέλος έχει μία (1) ψήφο.
Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι ο συνέταιρος διαθέτει περισσότερες από μία (1) ψήφους και μέχρι τρεις (3), σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 8 του νόμου αυτού.
Η γενική συνέλευση αποφασίζει για κάθε θέμα για το οποίο δεν προβλέπεται άλλο αρμόδιο όργανο.»

8. Η παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2810/2000 αντικαθίσταται ως εξής:
«1. Η γενική συνέλευση συνεδριάζει εγκύρως, εφόσον κατά την έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντα μέλη του συνεταιρισμού με δικαίωμα ψήφου τα οποία εκπροσωπούν πλέον του μισού (1/2) του όλου αριθμού των ψήφων.»

9. Το άρθρο 14 του ν. 2810/2000, όπως η παράγραφος 3 του άρθρου αυτού αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 3147/2003 και το άρθρο αυτό συμπληρώθηκε με την προσθήκη της παρ. 5Α με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3399/2005 (Α΄ 255), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 14
Διοικητικό Συμβούλιο

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) εκλέγεται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία από τα φυσικά πρόσωπα που είναι μέλη του ΑΣ.
Ο αριθμός των μελών του ορίζεται από το καταστατικό και είναι πάντοτε περιττός. Τα μέλη δεν μπορεί να είναι λιγότερα από πέντε (5).

Η διάρκεια της θητείας των μελών του ΔΣ ορίζεται τέσσερα (4) έτη. Η θητεία όλων των μελών του ΔΣ είναι χρονικά ενιαία. Οι σύμβουλοι είναι επανεκλέξιμοι και ανακαλούνται ελευθέρως από τη γενική συνέλευση.
Αν τρεις (3) μήνες πριν από την εκλογή των μελών του ΔΣ ο αριθμός των εργαζόμενων με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου του συνεταιρισμού είναι μεγαλύτερος από είκοσι (20), στο ΔΣ μετέχει, ως επιπλέον μέλος του, εκπρόσωπος του παραπάνω προσωπικού. Ο εκπρόσωπος αυτός συμμετέχει με δικαίωμα ψήφου μόνο σε θέματα προσωπικού.

2. Το ΔΣ εκπροσωπεί το συνεταιρισμό δικαστικώς και εξωδίκως. Την εκπροσώπησή του αυτή μπορεί να την αναθέτει στον Πρόεδρο ή σε άλλο μέλος του ή στον κατά την παράγραφο 10 του άρθρου αυτού Γενικό Διευθυντή. Το ΔΣ μπορεί επίσης να αναθέτει την άσκηση αρμοδιοτήτων του σε μέλος αυτού ή υπάλληλο του συνεταιρισμού.
3. Το ΔΣ βρίσκεται σε απαρτία όταν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα, σε καμιά όμως περίπτωση δεν μπορεί τα παρόντα μέλη να είναι λιγότερα από τρία. Το ΔΣ αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών.
4. Το ΔΣ είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά τη διοίκηση του συνεταιρισμού, τη διαχείριση της περιουσίας και των υποθέσεών του και την επιδίωξη του σκοπού του. Οι αρμοδιότητες του ΔΣ καθορίζονται στο καταστατικό.
5. Τα μέλη του ΔΣ ευθύνονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 914 επ. του Αστικού Κώδικα για κάθε ζημία που προκάλεσαν με υπαιτιότητά τους στο συνεταιρισμό κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Οι αξιώσεις του συνεταιρισμού παραγράφονται μετά από τρία (3) έτη από την τέλεση της πράξης, εκτός αν πρόκειται για ζημία από δόλο, οπότε παραγράφονται μετά από δέκα (10) έτη.
6. Οι διατάξεις του ν. 3213/2003 (Α΄ 309) εφαρμόζονται και για τον Πρόεδρο, τα μέλη του ΔΣ και τον Γενικό Διευθυντή της ΠΑΣΕΓΕΣ, καθώς και για τους Προέδρους και τους Γενικούς Διευθυντές και, αν δεν υπάρχουν, τους Διευθυντές των ΑΣ που έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των δύο εκατομμυρίων ευρώ.
7. Μέλος του ΔΣ δεν μπορεί να ψηφίζει στις συνεδριάσεις του για θέματα που αφορούν στον ίδιο, στη σύζυγο ή σε συγγενείς του εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και του δευτέρου βαθμού.
8. Τα μέλη της διοίκησης των ΑΣ δεν δικαιούνται μισθό ή αμοιβή για τις

υπηρεσίες που προσφέρουν. Δικαιούνται, όμως, έξοδα κίνησης και παράστασης αποκλειστικά για τους σκοπούς των ΑΣ. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης, ύστερα από εισήγηση του ΔΣ, καθορίζεται το ύψος των εξόδων κίνησης και παράστασης.

9. Αν ο Πρόεδρος ή μέλος του ΔΣ είναι αντίδικοι του συνεταιρισμού, το συνεταιρισμό εκπροσωπεί το, ειδικώς από αυτό, εξουσιοδοτημένο μέλος του, εκτός αν η γενική συνέλευση διορίσει ειδικούς εκπροσώπους.
10. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα ορισμού από το ΔΣ Γενικού Διευθυντή, στον οποίο να αναθέτει με σύμβαση τη μερική ή ολική άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του ΔΣ, εκτός από εκείνες που, κατά το νόμο ή το καταστατικό, απαιτούν συλλογική ενέργεια, καθώς και τη γενική διεύθυνση και διαχείριση των υποθέσεων του συνεταιρισμού. Με απόφαση του ΔΣ καθορίζονται τα δικαιώματα, οι υποχρεώσεις και οι αρμοδιότητες του Γενικού Διευθυντή που επιλέγεται ύστερα από προκήρυξη που δημοσιεύεται σε δύο ημερησιες εφημερίδες, μια της έδρας του ΑΣ και μια πανελλήνιας κυκλοφορία.»
10. Το άρθρο 15 του ν. 2810/2000, όπως το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 αυτού αντικαταστάθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 18 του ν. 3147/2003, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 15
Αρχαιρεσίες

1. Οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών του ΔΣ και των αντιπροσώπων στη γενική συνέλευση και στο συνέδριο της ΠΑΣΕΓΕΣ διενεργούνται από εφορευτική επιτροπή. Η διαδικασία εκλογής των αντιπροσώπων και των αναπληρωτών τους σε ΑΕΣ, διεπαγγελματικές οργανώσεις, αγροδιατροφικές συμπράξεις των Περιφερειών και σε εταιρείες δημοπρατηρίων ή σε νομικά πρόσωπα, στα οποία συμμετέχει ο ΑΣ, καθορίζεται από το καταστατικό του. Στις εκλογές των ΑΣ για την ανάδειξη των μελών του διοικητικού συμβουλίου, των αντιπροσώπων στη γενική συνέλευση και στο συνέδριο της ΠΑΣΕΓΕΣ προεδρεύει της εφορευτικής επιτροπής αρμόδιος δικαστικός λειτουργός, ο οποίος διορίζεται από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών της έδρας τους.
2. Η εκλογή διενεργείται με μυστική ψηφοφορία και με ενιαίο ψηφοδέλτιο. Στο ψηφοδέλτιο αναγράφονται με αλφαβητική σειρά τα ονοματεπώνυμα των υποψηφίων.
3. Ο αριθμός των σταυρών προτίμησης δεν μπορεί να ορίζεται από το κα-

ταστατικό μεγαλύτερος του μισού (1/2) του όλου αριθμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Αν προκύπτει κλάσμα ισχύει ο αμέσως επόμενος ακέραιος αριθμός. Ψηφοδέλτια που περιέχουν αριθμό σταυρών μεγαλύτερο από τον οριζόμενο από το καταστατικό ή χωρίς σταυρό είναι άκυρα.

4. Εκλεγέντες θεωρούνται αυτοί που συγκέντρωσαν τις περισσότερες ψήφους. Αν υπάρχει ισοψηφία γίνεται κλήρωση. Όσοι δεν εκλεγούν θεωρούνται επιλαχόντες κατά τη σειρά του αριθμού των ψήφων που έλαβαν.
5. Οι επιλαχόντες καταλαμβάνουν κενούμενες θέσεις τακτικών μελών μέχρι τη λήξη της θητείας τους.
6. Οι διαδικασίες διεξαγωγής των αρχαιρεσιών, της εκλογής της εφορευτικής επιτροπής και κάθε άλλο συναφές θέμα ορίζονται από το καταστατικό.
7. Το ΔΣ στην πρώτη, μετά την εκλογή του, συνεδρίαση συγκροτείται σε σώμα, σύμφωνα με το καταστατικό. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα και τις προϋποθέσεις ανακατανομής των αξιωμάτων στο ΔΣ. Αν στο καταστατικό δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη, η ανακατανομή των αξιωμάτων μπορεί να γίνει εφόσον αποφασισθεί από τα δύο τρίτα (2/3) του συνόλου των μελών του. Όταν προκύπτει κλάσμα ισχύει ο αμέσως επόμενος ακέραιος αριθμός.
8. Αν κενωθεί η θέση μέλους του ΔΣ και δεν υπάρχουν επιλαχόντα μέλη, το ΔΣ, με απόφαση των λοιπών μελών του, συμπληρώνει την κενή θέση εκλέγοντας σε αυτήν μέλος του συνεταιρισμού. Τα ως άνω οριζόμενα μέλη διατηρούν την ιδιότητά τους αυτή μέχρι τη σύγκληση της πρώτης τακτικής ή έκτακτης γενικής συνέλευσης, η οποία επικυρώνει την εκλογή τους ή, σε αντίθετη περίπτωση, εκλέγει νέα μέλη. Αν παραιτηθεί η πλειοψηφία των μελών του ΔΣ διενεργούνται αρχαιρεσίες.
9. Δεν μπορεί να εκλεγεί μέλος στα όργανα διοίκησης ΑΣ ή της ΠΑΣΕΓΕΣ φυσικό πρόσωπο, το οποίο καταδικάσθηκε με τελεσίδικη απόφαση σε οποιαδήποτε ποινή για: κλοπή, απάτη, υπεξαίρεση (κοινή ή στην υπηρεσία), εκβίαση, πλαστογραφία, ψευδορκία, απιστία, δωροδοκία, παράβαση καθήκοντος, υφαρπαγή ψευδούς βεβαίωσης, υπεξαγωγή εγγράφου, λαθρεμπορία και εμπορία ναρκωτικών. Αν κατά τη διάρκεια της θητείας του οργάνου διαπιστωθεί για μέλος του η ύπαρξη οποιουδήποτε από τα κωλύματα που προαναφέρθηκαν, το μέλος αυτό εκπίπτει αυτοδικαίως από μέλος του οργάνου, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 8. Η διαπίστωση των κωλυμάτων λαμβάνει χώρα με ευθύνη

της εφορευτικής επιτροπής της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

10. Σύμφωνα με τις διατάξεις για την εκλογή διοικητικού συμβουλίου εκλέγεται και τριμελές εποπτικό συμβούλιο του ΑΣ, το οποίο απαρτίζεται από φυσικά πρόσωπα μέλη του ΑΣ που έχουν ισόχρονη θητεία με τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Το εποπτικό συμβούλιο ελέγχει τις πράξεις του διοικητικού συμβουλίου και υποβάλει σχετική ετήσια έκθεση προς τη γενική συνέλευση, την οποία κοινοποιεί προς την εποπτική αρχή.»

11. Το άρθρο 17 του ν. 2810/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 17
Έλεγχος

1. Ο διαχειριστικός, λογιστικός και οικονομικός έλεγχος των ΑΣ διενεργείται από δύο τουλάχιστον ορκωτούς ελεγκτές - λογιστές σύμφωνα με τα άρθρα 36 επ. του ν. 2190/1920 (Α΄ 37), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν με τα άρθρα 45 επ. του ν. 3604/2007 (Α΄ 189).
2. Δεν μπορεί να οριστούν ελεγκτές μέλη και υπάλληλοι της ελεγχόμενης οργάνωσης.
3. Οι ελεγκτές και ισάριθμοι αναπληρωτές τους ορίζονται από την προηγούμενη τακτική γενική συνέλευση των ΑΣ, πλην των ελεγκτών της πρώτης εταιρικής χρήσεως, οι οποίοι ορίζονται από το καταστατικό. Η αμοιβή των ελεγκτών ορίζεται με την απόφαση ορισμού τους ή από το καταστατικό. Οι ελεγκτές μπορεί να επαναδιορίζονται, όχι όμως για περισσότερες από πέντε (5) συνεχείς χρήσεις και υποχρεούνται να υποβάλλουν το πόρισμα του ελέγχου στο ΔΣ της ελεγχόμενης οργάνωσης και στην Εποπτική Αρχή, το αργότερο είκοσι (20) ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση.
4. Οι ελεγκτές υποβάλλουν το πόρισμα του ελέγχου στο διοικητικό συμβούλιο του ΑΣ, το οποίο υποχρεούται να το ανακοινώσει στην πρώτη μετά τον έλεγχο γενική συνέλευση των μελών της. Αντίγραφο του πορίσματος υποβάλλουν οι ελεγκτές στην Εποπτική Αρχή.

   Το ΔΣ υποχρεούται να καλεί εγγράφως τον ελεγκτή πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης, για να παρίσταται σε αυτήν. Ο ελεγκτής υποχρεούται να παρίσταται στη γενική συνέλευση και να παρέχει οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνιση του ζητηθεί. Αν από το πόρισμα του ελέγχου υπάρχουν ενδείξεις ότι έχουν τελεστεί πράξεις, που τιμωρούνται από τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα ή των άλλων ειδικών ποινικών νόμων, οι ελεγκτές υποχρεούνται μέσα σε

δέκα (10) ημέρες να υποβάλλουν το πόρισμά τους ή τη σχετική έκθεσή τους στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή και να αναφέρουν στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τις παραβάσεις του νόμου ή του καταστατικού. Οι ελεγχόμενοι έχουν υποχρέωση να θέτουν στη διάθεση των ελεγκτών κατάλληλο χώρο, όλα τα βιβλία και τα στοιχεία και να παρέχουν κάθε πληροφορία που χρειάζεται ο ελεγκτής για την εκτέλεση του έργου του. Οι ελεγκτές δικαιούνται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους να ελέγχουν τα βιβλία, τους λογαριασμούς και κάθε άλλο στοιχείο της συνεταιριστικής οργάνωσης, που κρίνεται χρήσιμο για την πλήρη και επιτυχή εκτέλεση του έργου τους.

Οι ελεγκτές ελέγχουν ιδίως:

α) Τη νομιμότητα των αποφάσεων και των πράξεων των θεσμικών οργάνων των ΑΣ.

β) Τη λογιστική τάξη και ιδίως αν τηρήθηκαν οι αρχές και κανόνες της λογιστικής επιστήμης.

γ) Την οικονομική κατάσταση των ΑΣ, που προκύπτει από τον έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, τα στοιχεία του ισολογισμού, του λογαριασμού «Αποτελέσματα Χρήσης» και των προσαρτημάτων. Στο πόρισμα πρέπει να προσδιορίζεται η πορεία της οικονομικής κατάστασης των ΑΣ στο πλαίσιο των καταστατικών τους σκοπών και των ετήσιων προγραμμάτων δράσης τους.

δ) Τη διαχειριστική τάξη, όσον αφορά στη νομιμότητα και στην ουσιαστική σκοπιμότητα των δαπανών και αποσκοπεί κυρίως στη διαπίστωση ατασθαλιών, καταχρήσεων ή άλλων παραβάσεων και τον εντοπισμό των υπευθύνων.

5. Ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να ζητήσει από τους ελεγκτές έκτακτο έλεγχο των ΑΣ.
6. Οι ελεγκτές, με αίτησή τους προς το ΔΣ, μπορεί να ζητήσουν τη σύγκληση έκτακτης γενικής συνέλευσης, αναφέροντας σε αυτήν τα προς συζήτηση θέματα. Το ΔΣ συγκαλεί υποχρεωτικά τη γενική συνέλευση μέσα σε ένα (1) μήνα, από την υποβολή της αίτησης, με θέματα τα αναφερόμενα στην αίτηση.
7. Με αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με την άσκηση του ελέγχου.»

12. Το άρθρο 23 του ν. 2810/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 23
Λύση

Οι Α.Σ. λύονται:

α) Αν έληξε ο χρόνος διάρκειάς τους, που ορίζεται στο καταστατικό και δεν αποφασίστηκε η παράτασή του από τη γενική συνέλευση.

β) Με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με την απαρτία και την πλειοψηφία των παραγράφων 3 και 2 των άρθρων 11 και 12 αντίστοιχα.

γ) Αν κηρυχθούν σε κατάσταση πτωχεύσεως.»

13. Η παράγραφος 6 του άρθρου 26 του ν. 2810/2000 αντικαθίσταται ως εξής :

«6. Οι ΣΑΟ μπορούν να πρακτορεύουν στην περιφέρειά τους ασαλιστικές εταιρείες. Για την εγγραφή ΣΑΟ ως συνδεδεμένου ασφαλιστικού διαμεσολαβητή απαιτείται η ύπαρξη ειδικά για το σκοπό αυτόν εξουσιοδοτημένου από την εκάστοτε ΣΑΟ προσώπου, ανεξάρτητα από τη συμβατική σχέση που υφίσταται μεταξύ του προσώπου αυτού και της αντίστοιχης ΣΑΟ.»

14. Το άρθρο 34 του ν. 2810/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 34
Ποινικές Διατάξεις

1. Τιμωρείται με φυλάκιση από τρεις (3) μήνες έως ένα (1) έτος, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή υπάλληλος ΣΑΟ, αν:

   α) Εν γνώσει του παρέχει στη γενική συνέλευση ή σε εκείνον που ασκεί την εποπτεία ή τον έλεγχο ψευδή στοιχεία ή αρνείται ή αποκρύπτει αληθή στοιχεία, γεγονότα ή περιστατικά, που αφορούν στην οικονομική κατάστασή τους.

   β) Εν γνώσει του προβαίνει σε ψευδείς ή εικονικές εγγραφές στα βιβλία τους ή συντάσσει ψευδείς ή εικονικούς ισολογισμούς.

   γ) Αρνείται να παραδώσει ή αποκρύπτει από εκείνον που ασκεί έλεγχο ή εποπτεία, τα τηρούμενα στοιχεία ή βιβλία ή παρεμποδίζει με οποιονδήποτε τρόπο την άσκηση ελέγχου ή εποπτείας.

2. Με φυλάκιση από ένα (1) μήνα έως ένα (1) έτος, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, τιμωρείται όποιος διενεργεί έλεγχο ή εποπτεία στις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 οργανώσεις, αν

κατά την άσκηση των καθηκόντων του παρέχει εν γνώσει του ψευδή στοιχεία ή αποκρύπτει ή αρνείται αληθή γεγονότα ή περιστατικά, που αφορούν στη διαχείριση ή στην οικονομική κατάσταση των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 οργανώσεων και περιήλθαν σε γνώση του από τον έλεγχο ή την εποπτεία, που διενήργησε σε αυτές.

3. Τιμωρείται με φυλάκιση από ένα (1) μήνα έως ένα (1) έτος ή με χρηματική ποινή ή και με τις δύο ποινές, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, όποιος παρεμποδίζει τις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου ή της γενικής συνέλευσης των μελών των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 οργανώσεων, με χρήση σωματικής βίας ή απειλής σωματικής βίας ή άλλης παράνομης πράξης ή παράλειψης.
4. Τιμωρείται με φυλάκιση από ένα (1) μήνα έως ένα (1) έτος, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, όποιος:
   α) Ενεργεί πράξεις διοίκησης ή διαχείρισης ή ελέγχου μετά τη λήξη της θητείας του.
   β) Ψηφίζει χωρίς δικαίωμα ή ψηφίζει πολλές φορές ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο μπορεί να προκαλέσει την παραγωγή μη γνήσιου αποτελέσματος εκλογής για την ανάδειξη διοικητικών συμβουλίων, οργάνων και αντιπροσώπων των ΣΑΟ και της ΠΑΣΕΓΕΣ.
5. Με τις ποινές της προηγούμενης παραγράφου τιμωρούνται τα μέλη του, οι εκκαθαριστές και οι υπάλληλοι των συνεταιριστικών οργανώσεων της παραγράφου 1, στους οποίους μεταβίβασε το ΔΣ την άσκηση ορισμένων αρμοδιοτήτων του, για παράβαση των διατάξεων του νόμου ή του καταστατικού ή για ενέργειες που αντίκεινται στις αποφάσεις της γενικής συνέλευσης ή για μη εκτέλεση σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό των καθηκόντων τους, καθώς και για την παράλειψη σύνταξης του ισολογισμού».

15. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να κωδικοποιούνται και να αναριθμούνται οι διατάξεις του ν. 2810/2000.

18. Ν. 4018/2011 (ΦΕΚ 215 Α/30-9-2011)
Αναδιοργάνωση του συστήματος αδειοδότησης για τη διαμονή αλλοδαπών στη χώρα υπό όρους αυξημένης ασφάλειας, ρυθμίσεις θεμάτων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών

Άρθρο 8
Ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας της Περιφέρειας Αττικής

1. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων των παραγράφων ΙΙ.Α.9 και ΙΙ.Γ.10 του άρθρου 210 του ν. 3852/2010, το μόνιμο και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό που υπηρετεί στις Διευθύνσεις: α) Οδικών Έργων Περιφέρειας Αττικής (Δ9), β) Υδραυλικών Έργων Περιφέρειας Αττικής (Δ10), γ) Κατασκευής Έργων Οδοποιίας (ΔΚΕΟ), δ) Κατασκευής Έργων Συντήρησης Οδοποιίας (ΔΚΕΣΟ) και ε) Κατασκευής Υδραυλικών Έργων (ΔΚΥΕ), καθώς και στο Αυτοτελές Τμήμα Κυκλοφορίας, Φωτεινής Σηματοδότησης και Τηλεματικής 2004 της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μετατάσσεται αυτοδικαίως τη 15η Οκτωβρίου του 2011 στην Περιφέρεια Αττικής, με ταυτόχρονη κατάργηση των αντίστοιχων θέσεων και υπηρεσιών.
   Για τη μετάταξη εκδίδεται διαπιστωτική πράξη των Υπουργών Εσωτερικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
   Με απόφαση του Περιφερειάρχη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, το προσωπικό αυτό κατατάσσεται σε αντίστοιχες κενές οργανικές θέσεις κατά κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα.
2. Το παραπάνω προσωπικό διέπεται ως προς το υπηρεσιακό του καθεστώς, το μεν μόνιμο από τις διατάξεις του ν. 3852/2010, καθώς και εκείνες του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύουν, το δε ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου από τις σχετικές διατάξεις του ν. 3801/2009 (Α΄ 163) και του π.δ. 410/1988 (Α΄ 191), όπως ισχύει.
3. Ως προς το ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του μετατασσόμενου προσωπικού ισχύει η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3408/2005 (Α΄ 272), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 17 του άρθρου 4 του ν.

3513/2006 (Α΄ 265).

Για τους υπαλλήλους του πρώην ΕΤΜΟΑ, που μεταφέρθηκαν αυτοδίκαια μετά την κατάργησή του με το π.δ. 98/2000 και μετατάσσονται στην Περιφέρεια Αττικής, για τη λήψη του εφάπαξ βοηθήματος που προβλέπεται από τις διατάξεις του ν. 103/1975 (Α΄ 167), εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 3010/2002 (Α΄ 91) και η καταβολή του συνεχίζει να γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στη με αριθμό Δ16α/012/270/ΑΦ/26.6.2002 (Β΄ 822) απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 21 του ν. 3232/ 2004 και 57 του ν. 3518/2006.

4. Η δαπάνη για την καταβολή της μισθοδοσίας του προσωπικού που μετατάσσεται κατά τα ανωτέρω, βαρύνει τους ΚΑΠ των Περιφερειών του άρθρου 260 του ν. 3852/2010, οι οποίοι, από την 1η Ιανουαρίου 2012 θα προσαυξηθούν αναλόγως για την κάλυψη της μισθοδοσίας του μετατασσόμενου - μεταφερόμενου προσωπικού.

   Για το οικονομικό έτος 2011, η δαπάνη του προηγούμενου εδαφίου βαρύνει τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών (Ε.Φ. 07-120), που αυξάνονται για το σκοπό αυτόν με μεταφορά των απαιτούμενων ποσών από τις πιστώσεις που είναι εγγεγραμμένες στους οικείους ΚΑΕ του Ε.Φ. 39-130 του προϋπολογισμού εξόδων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

5. Η Περιφέρεια Αττικής υπεισέρχεται αυτοδικαίως σε όλες τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που απορρέουν από τις πάσης φύσεως συμβάσεις που σχετίζονται με τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες. Με πρωτόκολλο, το οποίο υπογράφεται από τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και τον Περιφερειάρχη Αττικής, ορίζονται συγκεκριμένα και ανά σύμβαση: α) ο αριθμός της πιστοποίησης από την οποία και μετά αναλαμβάνει την πληρωμή η Περιφέρεια Αττικής και β) οι λοιπές λεπτομέρειες που αφορούν την ομαλή διαδοχή του εργοδότη στις υφιστάμενες συμβατικές σχέσεις.

   Εκκρεμείς δίκες, στις οποίες διάδικο μέρος είναι η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, συνεχίζονται αυτοδικαίως από την Περιφέρεια Αττικής χωρίς άλλη διατύπωση.

   Αρμόδια για τη διοικητική επίλυση τυχόν διαφορών που έχουν γεννηθεί από πράξεις οργάνων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του

Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και αφορούν έργα για τα οποία έχει γίνει οριστική παραλαβή είναι τα αποφαινόμενα και τα γνωμοδοτικά όργανα αυτού.

Πόροι της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, εγκεκριμένοι ή προς έγκριση, που αφορούν εκτέλεση συμβάσεων των υπηρεσιών της παραγράφου 1, μεταβιβάζονται υποχρεωτικά με μέριμνα των αρμόδιων οργάνων στην Περιφέρεια Αττικής.

Πάσης φύσεως δαπάνες που θα προκύψουν μετά την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, στις οποίες περιλαμβάνονται και αποζημιώσεις από εκκρεμείς δίκες, καθώς και αυτές της διοικητικής επίλυσης, εφόσον ανατρέχουν σε χρόνο προγενέστερο της παράδοσης - παραλαβής, επιβαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό και τις οικείες πιστώσεις του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

6. Κινητά πράγματα, λειτουργικά συστήματα, μηχανήματα, οχήματα και εν γένει τεχνολογικός εξοπλισμός που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και εξυπηρετούν τη λειτουργία και την άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων των οικείων υπηρεσιών, μεταβιβάζονται αυτοδίκαια και χωρίς αντάλλαγμα, στην Περιφέρεια Αττικής. Για τη μεταβίβαση συντάσσεται πρωτόκολλο παράδοσης - παραλαβής που υπογράφεται από τον Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και τον Περιφερειάρχη Αττικής.

Η Περιφέρεια Αττικής υπεισέρχεται αυτοδικαίως από την 1η Σεπτεμβρίου 2011 στη μίσθωση του κτιρίου, κατά το μέρος της που αφορά τη στέγαση των υπηρεσιών της παραγράφου 1 του παρόντος.

Άρθρο 9
Θεσμικά θέματα Ο.Τ.Α.

1. Για τις προϋποθέσεις άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) και Παιδιών με Αναπηρία (ΚΔΑΠ ΜΕΑ), Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) και Βρεφονηπιακών Σταθμών Ολοκληρωμένης Φροντίδας (ΒΣΟΦ), που λειτουργούν από τους δήμους και τα νομικά τους πρόσωπα δημοσίου δικαίου, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των αποφάσεων του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) από Δημοτικές

Επιχειρήσεις του άρθρου 277 και επόμενα του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (ΔΚΚ), Διαδημοτικές Επιχειρήσεις, Ενώσεις Δημοτικών Επιχειρήσεων και φορείς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα» (Β΄ 1397/2001), «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία (ΚΔΑΠ- ΜΕΑ) από Δημοτικές Επιχειρήσεις του άρθρου 277 και επόμενα του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (ΔΚΚ), Διαδημοτικές Επιχειρήσεις και Ενώσεις Δημοτικών Επιχειρήσεων και φορείς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα» (Β΄ 1397), «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) από Δημοτικές Επιχειρήσεις του άρθρου 277 και επόμενα του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (ΔΚΚ), Διαδημοτικές Επιχειρήσεις και Ενώσεις Δημοτικών Επιχειρήσεων και φορείς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα» (Β΄ 1397) και, αντίστοιχα, «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Σταθμών Ολοκληρωμένης Φροντίδας από Δημοτικές Επιχειρήσεις του άρθρου 277 και επόμενα του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (ΔΚΚ), Διαδημοτικές Επιχειρήσεις, Ενώσεις Δημοτικών Επιχειρήσεων και φορείς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα» (Β΄ 1519/2002), όπως ισχύουν.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες υφιστάμενη δομή ΚΔΑΠ, ΚΔΑΠ ΜΕΑ, ΚΗΦΗ και ΒΣΟΦ που είχε ιδρυθεί και λειτουργεί στο πλαίσιο επιχείρησης Ο.Τ.Α. μεταφέρεται στον οικείο δήμο ή σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου αυτού, συνεχίζει να λειτουργεί από τους φορείς αυτούς, βάσει της άδειας που είχε εκδοθεί για τη συγκεκριμένη δομή που μεταφέρεται στο δήμο ή στο νομικό του πρόσωπο δημοσίου δικαίου που αναλαμβάνει τη λειτουργία της.

2. α. Η παρ. 6α του άρθρου 41 του ν. 3801/2009 αντικαθίσταται ως εξής:

«6α. Έως την έκδοση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των παιδικών και των βρεφονηπιακών σταθμών που λειτουργούν ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των δήμων ή μεταφέρθηκαν στους δήμους, και πάντως όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2013, θέση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας επέχει η συστατική τους πράξη. Εντός της ίδιας περιόδου είναι δυνατή η συνέχιση της λειτουργίας παιδικού ή βρεφονηπιακού σταθμού από δήμο μετά την κατάργηση του οικείου Ν.Π.Δ.Δ..»

β. Οι ρυθμίσεις του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του παρόντος εφαρμόζονται ανάλογα και επί παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών που λειτουργούν στο πλαίσιο επιχείρησης Ο.Τ.Α. και

η λειτουργία τους μεταφέρεται σε υπηρεσία του δήμου ή σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου αυτού.

…….

Άρθρο 11
Θέματα προσωπικού Ο.Τ.Α.

1. Με απόφαση του αρμόδιου για διορισμό οργάνου μπορεί να ανατίθενται στους φύλακες σχολικών κτιρίων καθήκοντα φύλαξης κτιρίων, λοιπών εγκαταστάσεων και κοινόχρηστων χώρων των δήμων και των νομικών τους προσώπων. Τα καθήκοντα αυτά ανατίθενται, όταν από την άσκησή τους δεν επηρεάζεται η φύλαξη των σχολικών κτιρίων. Τη σχετική βεβαίωση εκδίδει ο Διευθυντής του σχολείου.
2. Η παρ. 4 του άρθρου 45 του ν. 3979/2011 (Α΄ 138) αντικαθίσταται ως εξής:
   «Όπου στις διατάξεις του ν. 3584/2007 (Α΄ 143) αναφέρεται η Δημαρχιακή Επιτροπή, στο εξής νοείται η Εκτελεστική Επιτροπή και όπου δεν υπάρχει ο Δήμαρχος.
   Όταν επιλαμβάνεται η Εκτελεστική Επιτροπή, κατά τις διατάξεις του ανωτέρω νόμου, συμμετέχουν στη σύνθεσή της με δικαίωμα ψήφου δύο (2) δημοτικοί σύμβουλοι της μειοψηφίας που ορίζονται από αυτή.»
3. Αποφάσεις που έλαβε η Οικονομική Επιτροπή από την 1η Ιανουαρίου 2011 έως τη θέση σε ισχύ του παρόντος είναι έγκυρες.
   ……
5. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 159 του ν. 3584/2007 προστίθεται εδάφιο ως εξής:
   «Ο υπάλληλος με αίτησή του, που υποβάλλεται έξι (6) μήνες πριν από τη συμπλήρωση τριάντα πέντε (35) ετών πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας, καθώς και του ορίου ηλικίας υποχρεωτικής αποχώρησης, μπορεί να ζητήσει να παραμείνει στην υπηρεσία έως τρία (3) επιπλέον έτη και έως τη συμπλήρωση κατ' ανώτατο όριο του 65ου έτους ηλικίας.
   Κατά την πρώτη εφαρμογή της διάταξης η αίτηση υποβάλλεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού.
   Δυνατότητα ασκήσεως του ανωτέρω δικαιώματος έχουν και όσοι έχουν αυτοδικαίως απολυθεί από 1ης Ιουνίου 2011.»
6. Συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου μερικής απασχόλησης

του ν. 3250/2004, όπως ισχύει, που συνήφθησαν κατόπιν των με αριθμούς 1/2009 και 2/2009 αποφάσεων της Επιτροπής του άρθρου 5 του ν. 3250/ 2004 και ήταν ενεργές την 30ή Απριλίου 2011 παρατείνονται έως τη συμπλήρωση συνολικού χρόνου απασχόλησης δεκαοκτώ (18) μηνών. Σε περίπτωση λύσης των συμβάσεων αυτών την 30ή Απριλίου 2011 ή σε ημερομηνία μεταγενέστερη αυτής, οι ως άνω συμβάσεις δύνανται να επανασυναφθούν με διάρκεια ίση με το χρόνο που απομένει μέχρι τη συμπλήρωση συνολικής απασχόλησης δεκαοκτώ (18) μηνών.

7. Το προσωπικό των πρώην κρατικών Περιφερειών και της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων έργων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που μετατάχθηκε ή θα μεταταχθεί στις αιρετές Περιφέρειες εξακολουθεί να λαμβάνει τυχόν επιπλέον τακτικές αποδοχές, καθώς και τα πάσης φύσεως επιδόματα που λάμβανε στη θέση από την οποία μετατάσσεται.

Άρθρο 12
Ρυθμίσεις οικονομικών θεμάτων

1. Επιτρέπεται η τμηματική πληρωμή υποχρέωσης δήμου ή περιφέρειας, για το συνολικό ποσό της οποίας έχει εκδοθεί ένα μόνο φορολογικό στοιχείο, με περισσότερα του ενός χρηματικά εντάλματα.
   Στην περίπτωση αυτή, τα πρωτότυπα δικαιολογητικά επισυνάπτονται στο πρώτο χρηματικό ένταλμα και στα επόμενα σημειώνεται παραπομπή στα στοιχεία του εντάλματος, στο οποίο έχουν επισυναφθεί τα πρωτότυπα δικαιολογητικά.
   Εάν τα δικαιολογητικά έχουν επισυναφθεί σε χρηματικό ένταλμα προηγούμενου οικονομικού έτους, δεν γίνεται παραπομπή κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, αλλά επισυνάπτονται στο ένταλμα φωτοαντίγραφα των δικαιολογητικών, πάνω στα οποία σημειώνονται τα στοιχεία του εντάλματος, όπου έχουν επισυναφθεί τα πρωτότυπα αυτών.
2. Οι ρυθμίσεις της παρ. 5 του άρθρου 22 του ν. 3965/ 2011 (Α΄ 113) εφαρμόζονται και στο μόνιμο ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό που μετατάσσεται ή μεταφέρεται στις περιφέρειες για την άσκηση των μεταβιβαζόμενων αρμοδιοτήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3852/2010.
3. Η παρ. 1 του άρθρου 186 του ν. 3463/2006 τροποποιείται ως εξής:
   «1. Η εκποίηση δημοτικών ακινήτων επιτρέπεται μόνο για ωφέλεια του δήμου, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου

που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 του συνολικού αριθμού των μελών του.
Για αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή διατάξεων του ν. 3463/2006 και παραπέμπουν στο άρθρο 186, αρκεί η απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του.»

4. Η ισχύς των άρθρων 272 και 274 του ν. 3852/2010 έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2010.
5. Οι ρυθμίσεις της με αριθμό 22292/9.5.2011 (Β΄ 1256) απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, που εκδόθηκε δυνάμει της παραγράφου 1.ε του άρθρου 49 του ν. 3943/2011 (Α΄ 66), εφαρμόζονται τόσο κατά την κατάρτιση του ετήσιου προϋπολογισμού των Ο.Τ.Α. όσο και κατά τις αναμορφώσεις αυτού που πραγματοποιούνται εντός του οικονομικού έτους.
Η προθεσμία της παραγράφου 3 της ίδιας απόφασης παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2011.
Η συμμόρφωση στις ειδικές προϋποθέσεις των παραγράφων 1 έως και 3 της ανωτέρω απόφασης εξετάζεται από την αρμόδια αρχή κατά τον έλεγχο νομιμότητας του προϋπολογισμού και των αναμορφώσεών του. Σε περίπτωση αδυναμίας κατάρτισης ισοσκελισμένου προϋπολογισμού από δήμο ή περιφέρεια, μπορούν, μετά από απόφαση του οικείου δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου, να προβούν σε συμφωνία με πιστωτές τους για το διακανονισμό ληξιπρόθεσμων οφειλών, υπό την προϋπόθεση ότι ο χρόνος του διακανονισμού δεν υπερβαίνει την 31η Δεκεμβρίου 2013.
Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην παραπάνω απόφαση.

6α. ……
……

δ. Για την επίτευξη της ισοσκέλισης του προϋπολογισμού τους, οικονομικού έτους 2012, οι δήμοι και οι περιφέρειες που έχουν υπαχθεί στο ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης του άρθρου 262 του ν. 3852/2010, μπορούν να εγγράψουν στο σκέλος των εσόδων και σε ανεπτυγμένη μορφή του Κ.Α. που αφορά στα δάνεια, το ποσό που αντιστοιχεί στο ύψος της διαφοράς εσόδων και δαπανών τους, συμπεριλαμβανομένων των χρεών.

ε. Η προθεσμία της παραγράφου 6 του άρθρου 267 και της παραγράφου 1 του άρθρου 268 παρατείνεται έως την 30ή Νοεμβρίου 2011. (Καταρ-

γήθηκε με την παρ.5 του άρθρου 2 της ΠΝΠ 31/31.12.2011)

στ. Όπου στις διατάξεις του β.δ. της 17.5-17.6.1959 (Α΄ 114) αναφέρεται η Δημαρχιακή Επιτροπή νοείται στο εξής η Οικονομική Επιτροπή.

19. Ν. 4019/2011 (ΦΕΚ 216 Α/30-9-2011) Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις.

Άρθρο 12
Δίκτυα Συνεργασίας, Δυνατότητα Συμπράξεων και Προγραμματικές Συμφωνίες

1. Οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις δύνανται να συνεργάζονται μεταξύ τους με αντικείμενο, ενδεικτικά, την ανταλλαγή υπηρεσιών ή την υλοποίηση προγραμμάτων, χρηματοδοτούμενων από εθνικούς, ευρωπαϊκούς ή διεθνείς οργανισμούς, σύμφωνα με τους καταστατικούς τους σκοπούς.
2. Για τη συνεργασία απαιτείται απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής της Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης και καταρτίζεται σύμβαση συνεργασίας με ιδιωτικό συμφωνητικό.
3. Σε περίπτωση δημιουργίας δικτύου οικονομικής συνεργασίας, αυτό δεν έχει διακριτή νομική προσωπικότητα.
4. Οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις μπορούν να συμπράττουν δημιουργώντας κοινοπραξίες και συνεταιρισμούς, ενώσεις και κεντρικές ενώσεις, καθώς και ευρωπαϊκούς συνεταιρισμούς ή ευρωπαϊκούς ομίλους.
5. Οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις ως συμβαλλόμενοι μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με αντισυμβαλλόμενους το Δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και τους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, για την υλοποίηση δράσεων που αναφέρονται στους καταστατικούς σκοπούς των αντισυμβαλλομένων, τηρουμένων, κατά τα λοιπά, των αναφερομένων στο άρθρο 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

20. Ν. 4024/11 (ΦΕΚ 226 Α/27-10-2011) Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο - βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015.

Άρθρο 40
Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείων Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Εσωτερικών

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του π.δ. 57/2007 (Α'59) αντικαθίσταται ως εξής:
   «Το Κέντρο έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.»
2. Με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μπορεί να ορίζεται ότι το σύνολο των κατ' έτος εισακτέων στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης είναι δημόσιοι υπάλληλοι που πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 11 του άρθρου 17 του π.δ. 57/2007. Με την ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζονται και πρόσθετα τυπικά ή ουσιαστικά προσόντα που απαιτείται να πληρούν οι εισακτέοι δημόσιοι υπάλληλοι.
3. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 31 του ν. 3013/2002 (Α'102) προστίθεται εδάφιο, ως ακολούθως:
   «Με όμοιες αποφάσεις και μετά από σχετική αιτιολογημένη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου επιτρέπεται η συγχώνευση Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) του οικείου δήμου και η ρύθμιση ζητημάτων προσωπικού, εξοπλισμού και κάθε άλλου σχετικού με τη συγχώνευση θέματος. Για τη συγχώνευση λαμβάνονται ιδίως υπόψη κριτήρια πληθυσμιακά, χωροταξικά και εξοικονόμησης δαπάνης.
   Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών μπορεί να καταργούνται κενές θέσεις του κλάδου Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών που έχουν συσταθεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 24 του ν. 3200/2003 στα ΚΕΠ που συγχωνεύονται.

Το προσωπικό κλάδου Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών (Δ.Υ.Π.) που υπηρετεί σε ΚΕΠ που συγχωνεύεται μεταφέρεται αυτοδίκαια μαζί με τις θέσεις που κατέχει στο ΚΕΠ με το οποίο γίνεται η συγχώνευση. Το λοιπό προσωπικό που υπηρετεί στο ΚΕΠ που συγχωνεύεται μεταφέρεται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου διοίκησης του οικείου δήμου, ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες, είτε στο ΚΕΠ στο οποίο γίνεται η συγχώνευση είτε στον οικείο δήμο. Οι ανάδοχοι με σύμβαση μίσθωσης έργου και το προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, οι συμβάσεις των οποίων είναι εγκεκριμένες από το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, μεταφέρονται στο ΚΕΠ στο οποίο γίνεται η συγχώνευση στο οποίο διανύουν τον υπόλοιπο χρόνο της σύμβασης.

Ο κάθε είδους εξοπλισμός του ΚΕΠ που συγχωνεύεται περιέρχεται στο ΚΕΠ στο οποίο γίνεται η συγχώνευση. Η αρμόδια οικονομική υπηρεσία του οικείου δήμου μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη ισχύος της απόφασης του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης σχετικά με τη συγχώνευση ΚΕΠ προβαίνει στην απογραφή όλου του εξοπλισμού που μεταφέρεται από το ΚΕΠ που συγχωνεύεται στο ΚΕΠ στο οποίο γίνεται η συγχώνευση.

Οι εκκρεμείς υποθέσεις του ΚΕΠ που συγχωνεύεται διεκπεραιώνονται από το ΚΕΠ στο οποίο γίνεται η συγχώνευση. Απαιτήσεις και υποχρεώσεις του ΚΕΠ που συγχωνεύεται μεταφέρονται στο ΚΕΠ στο οποίο γίνεται η συγχώνευση.»

4. Η παράγραφος 2 του άρθρου 6 του ν. 2527/1997 «Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων του ν. 2190/1994 και άλλες διατάξεις» (Α' 206) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Δεν επιτρέπεται η σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου:

α) για κάλυψη διοικητικών αναγκών ή γραμματειακής εξυπηρέτησης του φορέα,

β) εφόσον από τις διατάξεις του οικείου οργανισμού ή κανονισμού ή οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού προβλέπονται οργανικές θέσεις ειδικότητας αντίστοιχης με αυτές για τις οποίες προτείνεται η κατάρτιση σύμβασης μίσθωσης έργου με φυσικά πρόσωπα.

Συμβάσεις μίσθωσης έργου βάσει αιτημάτων των Ο.Τ.Α. πρώτου και δευτέρου βαθμού, για τα οποία έχει δοθεί έγκριση από την Τετραμελή Επιτροπή του άρθρου 2 της ΠΥΣ 33/2006 έως 31.12.2011, μπορούν

να συναφθούν έως 31.12.2012 και εν συνεχεία να υλοποιηθούν. Ειδικά για τους Ο.Τ.Α. πρώτου και δευτέρου βαθμού, η ισχύς της παρούσας παραγράφου άρχεται την 1η Ιανουαρίου 2012.»

5. Η παράγραφος 1 του άρθρου 14 του ν. 3812/2009 «Αναμόρφωση συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και άλλες διατάξεις» (Α' 234) καταργείται.
6. Το άρθρο 209 του ν. 3584/2007 (Α «143) αντικαθίσταται ως εξής:

« Άρθρο 209
Προσωπικό για εκτέλεση έργων με αυτεπιστασία

1. Για τις ανάγκες έργων που εκτελούνται με αυτεπιστασία από δήμους, συνδέσμους και τα νομικά τους πρόσωπα δημοσίου δικαίου, επιτρέπεται η πρόσληψη προσωπικού οποιασδήποτε ειδικότητας με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου διαρκούς ή διακεκομμένης απασχόλησης, κατά ημέρα, εβδομάδα ή μήνα και έως 135 ημέρες ετησίως, ανάλογα με τις ανάγκες του έργου, όπως αυτές προκύπτουν από τη σχετική μελέτη ή την εισήγηση της διευθύνουσας υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 58 του π.δ. 609/1985 (ΑΙ70), όπως ισχύει, εφόσον διαπιστώνεται, με ειδική αιτιολογία, ότι δεν επαρκεί το προσωπικό που διαθέτει ο φορέας κατασκευής του έργου.
2. Η πρόσληψη γίνεται με απόφαση του δημάρχου ή του προέδρου του συνδέσμου ή του προέδρου του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, χωρίς να απαιτείται η έγκριση της Επιτροπής της Π.Υ.Σ. 33/2006 (Α' 280), όπως ισχύει.
3. Η επιλογή του προσωπικού αυτού γίνεται, μετά από αίτημα του οικείου δημάρχου ή προέδρου συνδέσμου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου προς την αρμόδια Υπηρεσία (ΚΠΑ2) του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκει ο δήμος ή ο σύνδεσμος ή το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου αυτού, βάσει Κυλιόμενου Πίνακα Κατάταξης, ανά ειδικότητα που τηρεί το ΚΠΑ2 του Οργανισμού σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους. Το ΑΣΕΠ ενημερώνεται από τον ΟΑΕΔ αυθημερόν σχετικά με τους επιλεγόμενους ανά ειδικότητα, το φορέα πρόσληψης και τη διάρκεια της απασχόλησης.
4. Οι άνεργοι κατατάσσονται ανά ειδικότητα σε Κυλιόμενους Πίνακες Κατάταξης ετήσιας διάρκειας με βάση τα εξής ιδίως κριτήρια: α) το χρονικό

διάστημα της συνεχόμενης εγγεγραμμένης ανεργίας, όπως αποτυπώνεται στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ, β) την ηλικία, με πρόβλεψη για αυξημένη μοριοδότηση σε νέους έως 29 ετών και ανέργους άνω των 55 ετών, γ) την οικογενειακή κατάσταση και δ) την ανεργία του/της συζύγου.

5. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, μετά από σύμφωνη γνώμη του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού, καθορίζεται η διαδικασία και ο χρόνος έκδοσης της δημόσιας πρόσκλησης από τον ΟΑΕΔ για την κατάρτιση του Πίνακα, ο τρόπος εκδήλωσης ενδιαφέροντος των ανέργων για πλήρωση των αιτούμενων θέσεων ανά ειδικότητα από τους φορείς της παραγράφου 1 για την εκτέλεση των έργων, ο τρόπος σύνταξης των Πινάκων, η μοριοδότηση καθενός από τα κριτήρια της παραγράφου 4 για την κατάταξη των ανέργων στους Πίνακες, η διαδικασία επικαιροποίησης των Πινάκων από τον ΟΑΕΔ, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Η πρόσκληση για την κατάρτιση Ετήσιου Κυλιόμενου Πίνακα Κατάταξης Ανέργων εκδίδεται από τον ΟΑΕΔ και αποστέλλεται στο ΑΣΕΠ το οποίο την εγκρίνει ή την τροποποιεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την περιέλευση του αντίστοιχου σχεδίου σε αυτό.
6. Οι Πίνακες πριν την οριστικοποίηση ή επικαιροποίησή τους εγκρίνονται από το ΑΣΕΠ και αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο του ΟΑΕΔ και του ΑΣΕΠ και στον πίνακα ανακοινώσεων της αρμόδιας Υπηρεσίας (ΚΠΑ2) του ΟΑΕΔ.
7. Κατά των ανωτέρω πινάκων επιτρέπεται η υποβολή ένστασης μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα (10) ημερών προς το ΑΣΕΠ, που αρχίζει από την επόμενη της καταχώρισης τους στους διαδικτυακούς τόπους. Οι λεπτομέρειες για την υποβολή και την εξέταση των ενστάσεων καθορίζονται στην πρόσκληση.
8. Κάθε υποψήφιος με την αίτηση του δηλώνει υποχρεωτικώς την ειδικότητα του, τα προσόντα και τα κριτήρια που διαθέτει και αποδεικνύει, καθώς και μέχρι τρεις (3) φορείς της παραγράφου 1 του παρόντος, κατά σειρά προτίμησης, στους οποίους επιθυμεί να προσληφθεί.
9. Για την πρόσληψη σε έργα αυτεπιστασίας ενός δήμου προτάσσονται οι άνεργοι, οι οποίοι δηλώνουν τον οικείο δήμο ως πρώτη προτίμηση, έπονται οι άνεργοι που τον δηλώνουν ως δεύτερη προτίμηση και ακολουθούν εκείνοι που τον δηλώνουν ως τρίτη προτίμηση.
10. Δικαίωμα πρόσληψης κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν μό-

νον όσοι υποψήφιοι έχουν ενταχθεί στον εκάστοτε ισχύοντα Ετήσιο Κυλιόμενο Πίνακα Κατάταξης Ανέργων όπως αυτός οριστικοποιείται μετά την εξέταση των ενστάσεων και μόνον εφόσον διατηρούν την ιδιότητα του ανέργου κατά την πρόσληψη και δεν έχουν υπερβεί τις 135 εργάσιμες ημέρες ετησίως.

11. Η απασχόληση του ανωτέρω προσωπικού σε έργα ή καθήκοντα άσχετα με την εκτέλεση του έργου για το οποίο προσλήφθηκε ή ξένα με την ειδικότητα του ή χωρίς να συντρέχουν τα προσόντα πρόσληψης ανά ειδικότητα, απαγορεύεται. Μεταφορά του προσωπικού αυτού από έργο σε άλλο έργο δεν επιτρέπεται.
12. Το ΑΣΕΠ δύναται να ελέγχει δειγματοληπτικά τη νομιμότητα των προσλήψεων που διενεργούνται κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Εάν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις πρόσληψης ή δεν αποδεικνύονται τα κριτήρια βάσει των οποίων ο υποψήφιος κατατάχθηκε στον Ετήσιο Κυλιόμενο Πίνακα Κατάταξης Ανέργων, η πρόσληψη ανακαλείται υποχρεωτικά, με απόφαση του αρμόδιου, κατά την παράγραφο 2 του παρόντος, οργάνου, εφαρμοζομένων των παραγράφων 15 και 16 του παρόντος άρθρου.
13. Οι δαπάνες για τις αμοιβές του ανωτέρω προσωπικού και οι σχετικές εργοδοτικές επιβαρύνσεις καταβάλλονται από τις διατιθέμενες για το έργο πιστώσεις.
14. Το προσωπικό αυτό απολύεται αυτοδικαίως μόλις περατωθεί το έργο ή λήξει ο χρόνος διάρκειας της σύμβασης του, χωρίς καμία αποζημίωση για την αιτία αυτή και χωρίς διαπιστωτική πράξη. Σε περίπτωση που οι ανάγκες απασχόλησης του προσωπικού στο αυτό έργο δεν είναι συνεχείς, συνάπτονται συμβάσεις αντίστοιχες με τα χρονικά διαστήματα απασχόλησης του προσωπικού αυτού. Σε περίπτωση ολοκλήρωσης του έργου προ της συμπληρώσεως των 135 ημερών εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους, ο άνεργος παραμένει με τα ίδια αρχικά κριτήρια εγγραφής στον ισχύοντα Κυλιόμενο Πίνακα Κατάταξης και δύναται να απασχοληθεί σε έργο δήμου, συνδέσμου ή νομικού προσώπου της αρχικής επιλογής του μέχρι τη συμπλήρωση των 135 ημερών.
15. Τα αρμόδια για την εκκαθάριση των αποδοχών όργανα παύουν να καταβάλλουν αποδοχές σε προσωπικό, που διατηρείται κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος άρθρου, άλλως τα καταβαλλόμενα ποσά καταλογίζονται σε βάρος τους.
16. Σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων ως προς τη σύναψη και την

εξέλιξη των συμβάσεων που συνάπτονται βάσει του παρόντος ευθύνεται ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος του συνδέσμου ή νομικού προσώπου, σε βάρος του οποίου καταλογίζονται και τα ποσά που κατέβαλε παρανόμως.

17. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Οικονομικών και Εσωτερικών, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΑΕΔ, μέρος ή το σύνολο της δαπάνης για την αμοιβή του προσωπικού που προσλαμβάνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο, είναι δυνατόν να καλύπτεται με επιχορήγηση από τον ΟΑΕΔ. Με την ίδια ή όμοια απόφαση καταρτίζονται ειδικά συγχρηματοδοτούμενα ή μη προγράμματα απασχόλησης, σύμφωνα με τους όρους των οποίων διενεργείται η ως άνω επιχορήγηση. Με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 18 του ν. 3833/2010 (Α'40) ή με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 69 του ν. 3996/2011 (ΑΊ70) ο ΟΑΕΔ μπορεί να επιδοτεί μέχρι και το εκατό τοις εκατό (100%) των ασφαλιστικών εισφορών (εργοδοτών και εργαζομένων) για προσλαμβανόμενους με τη διαδικασία του παρόντος. Η εφαρμογή της παρούσας παραγράφου μπορεί να γίνεται και συμπληρωματικά.»

7. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του ν. 3614/2007 (Α' 267) αντικαθίσταται με δύο εδάφια ως εξής:
«Η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης ασκεί καθήκοντα ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης, κατά την έννοια του άρθρου 4, στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) και στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης. Η απόφαση για την ένταξη πράξεων ή την ανάκληση αυτών, κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 8, εκδίδεται από τον Υπουργό Εσωτερικών.»

8. Για την αντιμετώπιση των άμεσων και επιτακτικών αναγκών στελέχωσης των Υπηρεσιών Ασύλου, Αρχής Προσφυγών και Πρώτης Υποδοχής του ν. 3907/2011 (Α' 7), επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, η μετάταξη υπαλλήλων από άλλο φορέα του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. στις ως άνω υπηρεσίες προς κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών.
Η μετάταξη πραγματοποιείται σε κενή οργανική θέση και αν δεν υπάρχει κενή, με μεταφορά της θέσης του υπαλλήλου που μετατάσσεται, με κοινή απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού.
Η μετάταξη ενεργείται μετά από δημόσια πρόσκληση που απευθύνει ο

Υπουργός Προστασίας του Πολίτη και στην οποία προσδιορίζονται τα ειδικότερα γενικά και ειδικά προσόντα, τα κριτήρια και η διαδικασία επιλογής των μετατασσομένων.
Η μετάταξη γίνεται με το βαθμό και το μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχει ο μετατασσόμενος και διατηρεί το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς που τηρούσε πριν τη μετάταξη.[4]

4. Με το άρθρο 18 του Ν. 4058/12, ΦΕΚ-63 Α/22-3-12, ορίζεται ότι: "1. Για την αντιμετώπιση των άμεσων και επιτακτικών αναγκών στελέχωσης των Υπηρεσιών Ασύλου, Πρώτης Υποδοχής και της Αρχής Προσφυγών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 2, 3 και 9 του ν. 3907/2011 (Α΄ 7) και της παρ. 8 του άρθρου 40 του ν. 4024/2011 (Α΄ 226), επιτρέπεται και η μετάταξη, απόσπαση ή μεταφορά προσωπικού από Ο.Τ.Α. α΄και β΄ βαθμού σε υφιστάμενες κενές οργανικές θέσεις. Ο καθορισμός των κενών οργανικών θέσεων γίνεται με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη.
2. Με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Προστασίας του Πολίτη καθορίζονται η διαδικασία, οι προϋποθέσεις, ο αριθμός του προσωπικού, τα όργανα που διενεργούν τις σχετικές υπηρεσιακές μεταβολές, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου 1.
3. Οι Υπηρεσίες Ασύλου και Πρώτης Υποδοχής του ν. 3907/2011 (Α΄ 7) δύνανται να στελεχώνονται με προσωπικό αντίστοιχου κλάδου και ειδικότητας που περιλαμβάνεται σε οριστικούς πίνακες διοριστέων του ΑΣΕΠ και των φορέων, οι οποίοι δημοσιεύτηκαν μέχρι την 31.12.2010. Η πλήρωση θα διενεργείται μετά από δημόσια πρόσκληση του ΑΣΕΠ για την υποβολή αιτήσεων των ενδιαφερομένων κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη. Η επιλογή θα πραγματοποιείται από το ΑΣΕΠ από τους περιλαμβανόμενους στους παλαιότερους πίνακες οριστικών αποτελεσμάτων και με βάση τη σειρά κατάταξης των υποψηφίων σε αυτούς. Η διαδικασία θα ολοκληρώνεται κατόπιν έκδοσης της προβλεπόμενης στις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 3833/2010, όπως ισχύει, απόφασης κατανομής του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης".

21. Ν. 4038/2012 (ΦΕΚ 14 Α/2-2-2012) Επείγουσες ρυθμίσεις που αφορούν την εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015

Άρθρο 2
Επείγουσες ρυθμίσεις για την εξυγίανση των δήμων και των περιφερειών και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Εσωτερικών

1. Οι προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 264 του ν.3852/2010 (Α' 87) δεν ισχύουν για τη συνομολόγηση δανείων για τη χρηματοδότηση των χρεών των δήμων και των περιφερειών, συμπεριλαμβανομένων και των χρεών που προέρχονται από πάσης φύσεως δαπάνες, μόνο όταν αυτά έχουν προκύψει έως την 31η Δεκεμβρίου 2011.
2. Παρέχεται η δυνατότητα στους δήμους και τις περιφέρειες που δεν μπορούν να ισοσκελίσουν τους προϋπολογισμούς τους, πριν την προσφυγή στις διατάξεις του άρθρου 262 του ν.3852/2010 και τις ρυθμίσεις της υπ' αριθμ. 43288/4.10.2011 απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, να εγγράψουν στο σκέλος των εσόδων και σε αναπτυγμένη μορφή του Κ.Α. που αφορά στα δάνεια, το ποσό που αντιστοιχεί αποκλειστικά και μόνο για τα χρέη που έχουν προκύψει μέχρι 31.12.2011, το οποίο θα καλυφθεί με συνομολόγηση δανείου με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή με πιστωτικά ιδρύματα. Η συνομολόγηση του δανείου θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2012. Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η πιστή τήρηση και ανάρτηση των στοιχείων που αφορούν στο Μητρώο Δεσμεύσεων και η σύνταξη ενός Σχεδίου Οικονομικής Υποστήριξης από τον ενδιαφερόμενο Ο.Τ.Α., το οποίο αποτελεί συνοδευτικό στοιχείο του προϋπολογισμού του, εγκρίνεται από το δημοτικό ή περιφερειακό συμβούλιο με αυτόν και συνιστά ταυτόχρονα έγκριση για τη σύναψη του δανείου. Επίσης, υποβάλλεται και στο Υπουργείο Εσωτερικών, προκειμένου να ελεγχθεί από την Ελεγκτική Επιτροπή του άρθρου 262 του ν.3852/2010, η οποία εξετάζει και τη συμμόρφωση του Ο.Τ.Α. με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Μητρώο Δεσμεύσεων. Το αποτέλεσμα του ελέγχου κοινοποιείται στον αρμόδιο ελεγκτή Νομιμότητας, ο οποίος εξετάζει τη νομιμότητα της απόφασης ψήφισης του προϋπολογισμού στο σύνολο της. Για την εφαρμογή της παρούσας, καθώς και

στην περίπτωση που δήμος ή περιφέρεια ενταχθεί στο Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης και οι σχετικές αποφάσεις των δημοτικών ή περιφερειακών συμβουλίων λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών τους, ανεξαρτήτως του ύψους ποσού του δανείου.

3. Το επιτόκιο των δανείων, που έχουν συναφθεί από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με βάση τα τρέχοντα επιτόκια των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου δεκαετούς διάρκειας, εφόσον δεν υφίσταται δυνατότητα αναπροσαρμογής του με τις έως τη δημοσίευση του παρόντος νόμου ισχύουσες διατάξεις, ανακαθορίζεται από 1ης Ιανουαρίου 2012 με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης απαιτείται διαπιστωτική πράξη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.
4. Δανειακές συμβάσεις, που έχουν συναφθεί οποτεδήποτε μεταξύ του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων και φορέων Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού και των νομικών τους προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου θεωρούνται νομίμως συναφθείσες.
5. Η αποκλειστική προθεσμία της περίπτωσης γ' της παρ. 1 του άρθρου 49 του ν.3943/2011 (Α' 66) παρατείνεται έως την 30ή Ιουνίου 2012. Μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας τα χρεωστικά ανοίγματα, όπως εμφανίζονται στα βιβλία του Τ.Π.Δ., βεβαιώνονται ή επαναβεβαιώνονται στην Κεντρική Υπηρεσία του Τ.Π.Δ. από 1.7.2012 οίκοθεν υπέρ του Τ.Π.Δ. με βάση τα σχετικά στοιχεία που διαθέτει, κατά του οικείου δήμου και εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε..
6. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 158 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3463/2006, προστίθενται περιπτώσεις ως εξής:
   «ιδ) Τα ποσά για την καταβολή των προνοιακών επιδομάτων και η προμήθεια υλικών και τροφίμων για την άσκηση της αρμοδιότητας κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης.
   ιε) Οι δαπάνες που προκύπτουν από την εκτέλεση των διετών προγραμμάτων δράσης των κοινωφελών επιχειρήσεων.
   ιστ) Οι δαπάνες που απορρέουν από συμβάσεις ανάθεσης εκτέλεσης έργων, εργασιών, προμηθειών, υπηρεσιών και μελετών.»
7. Τα έσοδα της παραγράφου 1 του άρθρου 259 του ν.3852/2010 (Α' 87) εγγράφονται στον τακτικό προϋπολογισμό και κατατίθενται στο Ταμείο

Παρακαταθηκών και Δανείων σε λογαριασμό με τίτλο «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Δήμων». Ποσοστό μέχρι ένα τρίτο (1/3) των εσόδων της περίπτωσης α' της ανωτέρω παραγράφου διατίθεται για την κάλυψη επενδυτικών δαπανών των δήμων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται κατ' έτος ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ), καθορίζονται τα κριτήρια και η διαδικασία κατανομής των εσόδων αυτών, επί τη βάσει ιδίως των δημογραφικών, γεωμορφολογικών, διοικητικών, οικονομικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών κάθε δήμου.

8. Δαπάνες οι οποίες αφορούν στη μεταφορά μαθητών μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, για τις οποίες δεν τηρήθηκε η διαδικασία των άρθρων 28 παρ. 2 του ν.3879/2010 (Α' 163), 16 του ν.3887/2010 (Α' 174), 49, παρ. 6 του ν.3943/2011 (Α' 66) και του άρθρου 70 του ν.4002/2011 (Α' 180) θεωρούνται νόμιμες, εφόσον ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης διαπιστώσει με σχετική πράξη του την εκτέλεση του μεταφορικού έργου και το ύψος της σχετικής δαπάνης.
9. Στην παρ. 3 του άρθρου 17 του ν.3888/2010 (Α' 175) προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:
   «Χρηματικά ποσά που κατανεμήθηκαν έως και την 31.12.2010, στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 34 «Αύξηση ποσοστού απόδοσης τελών κυκλοφορίας στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού» του ν.3697/ 2008, ως ποσοστό των τελών κυκλοφορίας αυτοκινήτων που αποτελούσε πόρο των Κ.Α.Π. αυτών, αποτελούν έσοδα των ανωτέρω οργανισμών και αποδόθηκαν νομίμως.»
10. Στην Επιτροπή της παρ. 2 του άρθρου 262 του ν.3852/2010 (Α' 87) συμμετέχουν ως μέλη ο Γενικός Διευθυντής Θησαυροφυλακίου και Προϋπολογισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους του Υπουργείου Οικονομικών, η σύμφωνη γνώμη του οποίου απαιτείται για την έκδοση απόφασης από την Ελεγκτική Επιτροπή, καθώς και ο Διευθυντής Οικονομικών Ο.Τ.Α. του Υπουργείου Εσωτερικών.

Άρθρο 4
Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων και της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών

1. Στο άρθρο 109 του Ν.3852/2010 (Α΄ 87) προστίθεται παράγραφος 8, που έχει ως εξής: «8. Η ζημία που υφίσταται κατά τη συγχώνευση κοινοφελών επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. ή Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) σε νέα κοινοφελή επιχείρηση ή Δ.Ε.Υ.Α., μεταφέρεται στον ισολογισμό έναρξης της νέας επιχείρησης. Το μέρος της ζημίας αυτής, για το οποίο υπήρχε δικαίωμα μεταφοράς από τα συγχωνευόμενα νομικά πρόσωπα στα επόμενα έτη με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του Κ.Φ.Ε., μεταφέρεται με συμψηφισμό με βάση τις διατάξεις του ίδιου ως άνω άρθρου».

2. Το Δημόσιο, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, δημοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις ή αμιγείς δημοτικές επιχειρήσεις που υπόκεινται στο Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000, Α' 248) και εφόσον αποδεδειγμένα δεν επέβαλαν ΦΠΑ κατά την είσπραξη των αμοιβών τους από τους αντισυμβαλλόμενους, δεν υποχρεούνται να αποδώσουν το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας που αναλογεί στις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν μέχρι 31.12.2011.
   Πράξεις επιβολής Φόρου Προστιθέμενης Αξίας ή προστίμων που αφορούν στις παραπάνω υπηρεσίες και έχουν εκδοθεί για την ανωτέρω χρονική περίοδο, εφόσον δεν έχουν καταστεί με οποιονδήποτε τρόπο οριστικές μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, παύουν να ισχύουν.
   Ποσά που έχουν βεβαιωθεί βάσει πράξεων, που σύμφωνα με τα ανωτέρω παύουν να ισχύουν, διαγράφονται.
   Ποσά που καταβλήθηκαν για την αιτία αυτή δεν επιστρέφονται ούτε συμψηφίζονται.

……..

Άρθρο 12
Κυρώσεις για παραβάσεις διατάξεων υπαίθριου εμπορίου

1. Η παρ. 1 του άρθρου 7α του ν.2323/1995 «Υπαίθριο Εμπόριο, Λαϊκές Αγορές, κλπ.» (Α' 145), τις αυτό προστέθηκε με το άρθρο 7 του

ν.3190/2003 (Α'249) και τις τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την παρ. 1δ του άρθρου 26 του ν.3419/2005 (Α' 297) και με την παρ. 13 του άρθρου 12 του ν.3557/2007 (Α'100), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Συνιστώνται Κλιμάκια Ελέγχου Λαϊκών Αγορών και Υπαίθριου Εμπορίου (πλανόδιου και στάσιμου) στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και τις Περιφέρειες.

Α) Κλιμάκια του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, νοούνται τα κλιμάκια ελέγχου τις Υπηρεσίας Εποπτείας Αγοράς τις Γενικής Γραμματείας Εμπορίου κατά τα οριζόμενα στο ν.3728/2008 (Α'258) και η ελεγκτική τις αρμοδιότητα εκτείνεται σε όλη την Ελληνική Επικράτεια ασκούμενη παραλλήλως και ανεξάρτητα από τα κλιμάκια που έχουν συσταθεί και λειτουργούν τις Περιφέρειες.

Β) Για τις Περιφέρειες τα κλιμάκια απαρτίζονται από υπαλλήλους των Κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ του Δημοσίου, των οικείων Περιφερειών, των λοιπών Ν.Π.Δ.Δ. τις οικείας Περιφέρειας και των Δήμων. Τα κλιμάκια των Περιφερειών συνεργάζονται στενά με το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας για την αποτελεσματικότερη άσκηση του ελεγκτικού έργου και το συντονισμό τις δράσης τις στο πλαίσιο χάραξης εθνικής πολιτικής ελέγχων. Τις το σκοπό αυτόν, οι Περιφέρειες συνδράμουν το Υπουργείο, μετά από γραπτό αίτημα του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου, είτε με τη διενέργεια στοχευμένων ελέγχων είτε με τη διάθεση ελεγκτών των κλιμακίων. Επιπλέον, οι Περιφέρειες ενημερώνουν το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, σε τακτά χρονικά διαστήματα, για τη δράση των κλιμακίων που έχουν συσταθεί και λειτουργούν σε αυτές, σύμφωνα με τις όρους και τη διαδικασία που καθορίζεται με την απόφαση του δεύτερου εδαφίου τις παραγράφου 4.»

2. Η περίπτωση α΄ της παρ. 3 του άρθρου 7α του ν.2323/1995 «Υπαίθριο Εμπόριο, Λαϊκές Αγορές, κλπ.» (Α' 145), όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 7 του ν.3190/2003 (Α' 249) και όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την παρ.1δ του άρθρου 26 του ν.3419/2005 (Α' 297) και με την παρ.13 του άρθρου 12 του ν.3557/2007, αντικαθίσταται ως εξής:

«α): αα) Για τα κλιμάκια του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας εφαρμόζονται οι διαδικασίες συγκρότησης των κλιμακίων ελέγχου της Υπηρεσίας Εποπτείας Αγοράς της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου (ν.3728/2008, Α' 258).

ββ) Για τα κλιμάκια των Περιφερειών, τηρούνται στις Περιφέρειες τα αντίστοιχα μητρώα μελών των κλιμακίων που καταρτίζονται κάθε δύο έτη με πρόταση των φορέων που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Η συγκρότηση των κλιμακίων στις Περιφέρειες γίνεται με απόφαση του αρμόδιου Περιφερειάρχη. Ο Περιφερειάρχης μπορεί, με απόφαση του, να μεταβιβάζει την αρμοδιότητα συγκρότησης των κλιμακίων στον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη. Η θητεία όσων μετέχουν στα κλιμάκια της παρούσας υποπερίπτωσης είναι τριετής. Με την πάροδο της τριετίας η θητεία λήγει αυτοδικαίως και δεν επιτρέπεται παράταση αυτής. Νέος διορισμός επιτρέπεται να γίνει μόνο μετά την πάροδο ενός έτους από τη λήξη της προηγούμενης θητείας.»

3. Στο τέλος της παρ.4 του άρθρου 7α του ν.2323/1995 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:
«Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η συχνότητα ενημέρωσης του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας από τις Περιφέρειες, κατά τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1, καθώς και τα κοινοποιούμενα στοιχεία τις, ενδεικτικά ο αριθμός των διενεργούμενων ελέγχων, ο τόπος ελέγχου, ο αριθμός των παραβάσεων, το είδος των παραβάσεων και οι επιβληθείσες διοικητικές κυρώσεις.»

4. Οι παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 7α του ν.2323/1995 (Α'145) «Υπαίθριο Εμπόριο, Λαϊκές Αγορές, κλπ.», όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 7 του ν.3190/2003 (Α' 249) και τις τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την παρ. 1δ του άρθρου 26 του ν.3419/2005 (Α' 297) και με την παρ.13 του άρθρου 12 του ν.3557/2007 (Α΄ 100), καταργούνται.

5. Η περίπτωση α΄ του άρθρου 7β του ν.2323/1995 (Α' 145) «Υπαίθριο Εμπόριο, Λαϊκές Αγορές, κλπ.», τις αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του ν.3777/2005 (Α΄ 202) και τις συμπληρώθηκε με την παρ. 1ε του άρθρου 26 του ν.3419/2005 (Α΄ 297) και με την παρ.2 του άρθρου 80 του ν.3604/2007 (Α΄ 189), αντικαθίσταται ως εξής:

«α) αα) Τα πρόστιμα που επιβάλλονται από τα Κλιμάκια Ελέγχου Λαϊκών Αγορών και Υπαίθριου Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας σύμφωνα με το άρθρο 5, πλην της παραγράφου 6 αυτού και το άρθρο 7, αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού και πιστώνονται σε ειδικό κωδικό που εγγράφεται στον προϋπολογισμό τις Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

ββ) Τα πρόστιμα που επιβάλλονται από τη Δημοτική Αστυνομία για τις παραβάσεις του άρθρου 5, πλην της παραγράφου 6 αυτού και του άρθρου 7, εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις περί είσπραξης εσόδων των Δήμων και Κοινοτήτων και πιστώνονται σε ειδικό κωδικό του οικείου Δήμου στον οποίο διαπιστώθηκε και βεβαιώθηκε η παράβαση.

γγ) Τα υπόλοιπα πρόστιμα που επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 5, πλην της παραγράφου 6 αυτού και το άρθρο 7, εκτός αυτών που προβλέπονται στις παραπάνω υποπεριπτώσεις αα΄ και ββ΄, αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού πιστώνονται σε ειδικό κωδικό που εγγράφεται στον προϋπολογισμό τις οικείας Περιφέρειας στην οποία διαπιστώθηκε και βεβαιώθηκε η παράβαση.

Από τα έσοδα όλων των ανωτέρω υποπεριπτώσεων καλύπτονται δαπάνες για τυχόν αμοιβές υπερωριακής απασχόλησης των μελών των ανωτέρω κλιμακίων, οι οποίες χορηγούνται με τις όρους και προϋποθέσεις του ν.4024/2011 (Α΄ 226), καθώς και για τυχόν έξοδα μετακίνησης για τις ανάγκες διενέργειας των ελέγχων.»

Άρθρο 14
Ρυθμίσεις υπαίθριου εμπορίου και λαϊκών αγορών

1. Ο ανώτατος αριθμός των αδειών, ανά κατηγορία, που δύνανται να χορηγηθούν εντός των ορίων κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης για θέματα υπαίθριου εμπορίου και λαϊκών αγορών καθορίζεται ετησίως για το επόμενο ημερολογιακό έτος, ως εξής:

α) Για την άσκηση υπαίθριου στάσιμου εμπορίου και υπαίθριου πλανόδιου εμπορίου με άδεια τύπου Β', με απόφαση του κατά τόπον αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που εκδίδεται μέχρι την 30ή Νοεμβρίου του προηγούμενου έτους, μετά από γνώμη των κατά τόπον αρμόδιων Δημοτικών Συμβουλίων της Περιφέρειας του. Η γνώμη των Δημοτικών Συμβουλίων υποβάλλεται μέχρι την 31η Οκτωβρίου του ιδίου έτους. Με την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, η απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκδίδεται χωρίς την οριζόμενη σε αυτό γνώμη. Με την ίδια απόφαση ο καθοριζόμενος αριθμός των υπό χορήγηση αδειών κατανέμεται, ανά κατηγορία, στους οικείους Δήμους.

β) Για την άσκηση υπαίθριου πλανόδιου εμπορίου με άδεια τύπου Α' (πώληση πρωτογενών προϊόντων γης, αλιείας και ιχθυοκαλλιέργειας)

με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας που εκδίδεται μέχρι τη 15η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, μετά από γνώμη του κατά τόπον αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που εκδίδεται μέχρι τη 15η Νοεμβρίου του ίδιου έτους. Με την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, η απόφαση των αρμόδιων Υπουργών εκδίδεται χωρίς την οριζόμενη σε αυτό γνώμη. Η γνώμη του Γενικού Γραμματέα διατυπώνεται μετά την υποβολή σε αυτόν, μέχρι την 31η Οκτωβρίου εκάστου ημερολογιακού έτους, σχετικής γνώμης των κατά τόπον αρμόδιων Δημοτικών Συμβουλίων. Με την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, η γνώμη του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης προς τους αρμόδιους Υπουργούς εκδίδεται χωρίς την οριζόμενη σε αυτό γνώμη.

Οι χορηγούμενες ανά κατηγορία άδειες κατανέμονται στους Δήμους με απόφαση του κατά τόπον αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία εκδίδεται μέχρι την 31 Δεκεμβρίου του ιδίου έτους.

γ) Για τη συμμετοχή σε λαϊκές αγορές και σε λαϊκές αγορές βιολογικών προϊόντων επαγγελματιών πωλητών ή παραγωγών, με απόφαση του κατά τόπον αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από γνώμη των Επιτροπών της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν.2323/1995. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα εκδίδεται εντός τριάντα ημερών από την υποβολή της γνώμης του προηγούμενου εδαφίου. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υποβολής της γνώμης των αρμόδιων Επιτροπών, η απόφαση του Γενικού Γραμματέα εκδίδεται χωρίς αυτή.

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 1 του ν.2323/1995 τροποποιείται ως εξής:

«Οι διαθέσιμες, ανά κατηγορία άδειες χορηγούνται με απόφαση του κατά τόπον αρμόδιου Δημοτικού Συμβουλίου, σε ανέργους και δικαιούχους άσκησης των εν λόγω δραστηριοτήτων, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 17 του ν.3844/2010 (Α'63). Αν ο αριθμός των αιτούντων υπερβαίνει τον αριθμό των διαθέσιμων αδειών, εφαρμόζεται το άρθρο 13 του ν.3844/2010.

Από τις χορηγούμενες σε ανέργους άδειες ικανοποιούνται, κατά σειρά προτεραιότητας, τα πρόσωπα των κατωτέρω κατηγοριών:

α. μέχρι ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%), άτομα με αναπηρία τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και τυφλοί,

β. μέχρι ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%), πολύτεκνοι και τα τέκνα αυτών, καθώς και γονείς με τρία τέκνα,
γ. μέχρι ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%), ανάπηροι και θύματα ειρηνικής περιόδου του ν.1370/1944 (Α' 82),
δ. μέχρι ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) άτομα με αναπηρία πάνω από πενήντα τοις εκατό (50%), εφόσον δεν οφείλεται σε πολεμικά γεγονότα,
ε. μέχρι ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%), γονείς ανήλικων τέκνων με ειδικές ανάγκες και γονείς που προστατεύουν άτομα με νοητική υστέρηση, αυτισμό, βαριές αναπηρίες και πολλαπλές ανάγκες εξάρτησης,
στ.μέχρι ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%), ομογενείς Βορειοηπειρώτες και ομογενείς παλλινοστούντες, που προέρχονται από την πρώην Ε.Σ.Σ.Δ. και τον Πόντο,
ζ. μέχρι ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%)Έλληνες τσιγγάνοι ΡΟΜ που έχουν εγγραφεί στα δημοτολόγια των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης της χώρας,
η. μέχρι ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) άτομα απεξαρτημένα από εξαρτησιογόνες ουσίες και άτομα υπό απεξάρτηση, εφόσον πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις και έχουν υποβάλει αίτηση με τα απαραίτητα δικαιολογητικά.»

22. Ν. 4039/12 (ΦΕΚ 15 Α/2-2-2012) Για τα δεσποζόμενα και τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς και την προστασία των ζώων από την εκμετάλλευση ή τη χρησιμοποίηση με κερδοσκοπικό σκοπό.

Άρθρο 20 Ποινικές κυρώσεις

1. Η παράνομη εμπορία ζώων συντροφιάς κατά τους όρους του παρόντος νόμου, (άρθρο 6, παρ. 1 και άρθρο 10 παρ. 1) τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ.
2. Οι παραβάτες των διατάξεων των παραγράφων α΄ και β΄ του άρθρου 16 τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ.
3. Οι παραβάτες των διατάξεων του άρθρου 12 τιμωρούνται με φυλάκιση

μέχρι δύο έτη και με χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ.

4. Οι παραβάτες της διάταξης της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 8 του άρθρου 5, καθώς και η κλοπή οποιουδήποτε ζώου συντροφιάς τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών και χρηματική ποινή μέχρι τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, ενώ η κλοπή κυνηγετικού σκύλου ή σκύλου βοήθειας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ένα έτος και χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) μέχρι οκτώ χιλιάδες (8.000) ευρώ.
5. Στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων η έκθεση βεβαίωσης της παράβασης, που συντάσσεται από αρμόδια Αρχή και διαβιβάζεται αυθημερόν στον αρμόδιο Δήμο για την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων και προστίμων.
6. Σε περίπτωση υποτροπής οι χρηματικές ποινές, που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 διπλασιάζονται.

23. Ν. 4042/12 (ΦΕΚ 24 Α/13-2-2012) Ποινική προστασία του περιβάλλοντος - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ - Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ - Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Άρθρο 35
Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων

1. Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ)
   Το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) καθορίζει τη στρατηγική, τις πολιτικές και τους στόχους για τη διαχείριση των αποβλήτων σε εθνικό επίπεδο. Αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης των αποβλήτων, το οποίο προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα.
   Για ορισμένα ρεύματα αποβλήτων, των οποίων η διαχείριση, λόγω της ποιοτικής και ποσοτικής σύστασής τους, των εξειδικευμένων εγκαταστάσεων που απαιτούνται για τη διαχείρισή τους, χρήζουν ειδικότερης συνολικής αντιμετώπισης, μπορεί να καταρτίζονται ειδικά σχέδια διαχείρισης, τα οποία εμπεριέχονται στο ΕΣΔΑ και ρυθμίζουν συνολικά, σε επίπεδο

χώρας, την ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων αυτών.
Το ΕΣΔΑ είναι στρατηγικός και πολιτικός σχεδιασμός, εκπονείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 23.

2. Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ)
   (α) Για κάθε Περιφέρεια καταρτίζεται Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ). Το ΠΕΣΔΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης του συνόλου των αποβλήτων, τα οποία παράγονται σε μία Περιφέρεια, προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους, σε συμφωνία με τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων και των άρθρων 22 και 23 και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα: α) την πρόληψη, β) την επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας, και ε) την ασφαλή τελική διάθεση σε επίπεδο Περιφέρειας.
   (β) Το ΠΕΣΔΑ εκπονείται και υλοποιείται από τον οικείο περιφερειακό Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Φο.Δ.Σ.Α.), κατά την έννοια της παραγράφου 4 του άρθρου 104 και του άρθρου 211 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87). Αν δεν υφίσταται ή δεν λειτουργεί περιφερειακός Φο.Δ.Σ.Α., το ΠΕΣΔΑ εκπονείται και υλοποιείται από την οικεία Περιφέρεια. Ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκδίδει σχετική διαπιστωτική πράξη.
   (γ) Το ΠΕΣΔΑ εγκρίνεται με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου μετά από γνώμη της Περιφερειακής επιτροπής διαβούλευσης και εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας, του Τμήματος Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία εισηγείται για τη συμβατότητα του ΠΕΣΔΑ με τις κατευθύνσεις και τα μέτρα που προβλέπονται στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων και του Τμήματος Προστασίας Περιβάλλοντος της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών.
   (δ) Οι ανωτέρω γνωμοδοτήσεις του Τμήματος Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του Τμήματος Προστασίας Περιβάλλοντος της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών διαβιβάζονται στη Διεύ-

θυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών από τότε που περιέρχεται σε αυτούς το ΠΕΣΔΑ.

(ε) Το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) μπορεί να εκπονείται για περισσότερες της μίας Περιφέρειες. Σε αυτή την περίπτωση, το ΠΕΣΔΑ καταρτίζεται και υλοποιείται από τους οικείους περιφερειακούς Φο.Δ.Σ.Α. και εγκρίνεται με απόφαση των οικείων Περιφερειακών Συμβουλίων, σύμφωνα με τη διαδικασία των εδαφίων γ΄ και δ΄.

Άρθρο 64
Διάταξη σχετικά με την ανανέωση των Διοικητικών Συμβουλίων των ΦΟΔΣΑ

Τα δημοτικά συμβούλια εντός είκοσι ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου εκλέγουν τους αιρετούς αντιπροσώπους των δήμων στα διοικητικά συμβούλια ή τη Γενική Συνέλευση σε περίπτωση ανώνυμης εταιρείας Ο.Τ.Α. των υφιστάμενων Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 246 του ν. 3463/2006 προκειμένου περί συνδέσμων ή τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 προκειμένου περί ανωνύμων εταιρειών. Σε περίπτωση συνδέσμου που η περιοχή ευθύνης τους συμπίπτει ή είναι μικρότερη από τα διοικητικά όρια του δήμου του άρθρου 1 του ν. 3852/2010, τότε ο ΦΟΔΣΑ λειτουργεί ως Ν.Π.Δ.Δ. του δήμου αυτού. Το διοικητικό συμβούλιο του νομικού αυτού προσώπου αποτελείται από πέντε μέλη, τα οποία εκλέγονται μεταξύ των μελών του οικείου δημοτικού συμβουλίου. Ένα τουλάχιστον εκ των μελών του διοικητικού συμβουλίου εκλέγεται από τη μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου.

Τα διοικητικά συμβούλια των υφιστάμενων Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων συγκροτούνται εντός τριάντα ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος.

Η συγκρότηση νέων διοικητικών συμβουλίων στους ανωτέρω φορείς που έγινε από 1.1.2011 και μετά είναι νόμιμη, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρούσας παραγράφου.

24. Ν. 4047/12 (ΦΕΚ 31 Α/23-2-2012)
Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015 και του Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2011» και της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρυθμίσεις κατεπειγόντων θεμάτων εφαρμογής του ν. 4024/2011 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο - βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015» και των Υπουργείων Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Εσωτερικών, Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων που αφορούν την εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015» και άλλες διατάξεις.

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει ισχύ νόμου από τη δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η από 16 Δεκεμβρίου 2011 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015 και του Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2011», που δημοσιεύτηκε στο υπ' αριθ. 262 Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (τεύχος Α'), που έχει ως εξής:

……..

Άρθρο 1
Αναστολή πλειστηριασμών

1. Αναστέλλονται από την 1η Ιανουαρίου 2012 έως την 31η Δεκεμβρίου 2012 οι πλειστηριασμοί, οι οποίοι επισπεύδονται για την ικανοποίηση απαιτήσεων που δεν υπερβαίνουν το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ, από πιστωτικά ιδρύματα και εταιρείες παροχής πιστώσεων, καθώς και από τους εκδοχείς των απαιτήσεων αυτών.
2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 19 του ν. 3869/2010 (Α' 130), όπως ισχύει, η φράση «μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2011» αντικαθίσταται από τη φράση «μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2012».

Άρθρο 2
Συμπλήρωση διατάξεων για το Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών (Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε.)

1. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 53 του ν. 4021/2011 (Α' 218) προστίθεται, από τότε που ίσχυσε ο ν. 4021/2011, εδάφιο ως εξής:
«Για τα ακίνητα τα οποία δεν έχουν οικιακή χρήση και με εμβαδόν δομημένης ηλεκτροδοτούμενης επιφάνειας άνω των χιλίων (1.000) τετραγωνικών μέτρων, ο συντελεστής προσδιορισμού του τέλους του πίνακα α' υπολογίζεται μειωμένος κατά τριάντα τοις εκατό (30%) για το άνω των χιλίων τετραγωνικών μέτρων τμήμα και κατά εξήντα τοις εκατό (60%) για το άνω των δύο χιλιάδων (2.000) τετραγωνικών μέτρων τμήμα του ακινήτου.»
2. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 53 του ν. 4021/2011 προστίθενται εδάφια ως εξής:
«Το ποσό του τέλους που καταβάλλεται για το έτος 2011 και υπολογίστηκε βάσει των στοιχείων του εμβαδού της δομημένης επιφάνειας, της τιμής ζώνης και της παλαιότητας του ακινήτου που ήταν γνωστά στη ΔΕΗ ή στους εναλλακτικούς προμηθευτές ρεύματος κατά την 17η Σεπτεμβρίου 2011, επανυπολογίζεται με βάση γεγονότα που αποδεικνύονται από στοιχεία που προσκομίζει ο υπόχρεος ότι συνέτρεχαν κατά την ως άνω ημερομηνία και με βάση τα οποία, αν ήταν γνωστά στη ΔΕΗ ή στους εναλλακτικούς προμηθευτές ρεύματος, θα λογιζόταν κατά την ως άνω ημερομηνία το τέλος ακίνητης περιουσίας της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993. Αν το τέλος που προκύπτει με βάση τα ως άνω στοιχεία είναι μικρότερο από το τέλος που λογίστηκε, η διαφορά αφαιρείται από το τέλος που αναλογεί στο ακίνητο για το έτος 2012. Στις περιπτώσεις που προκύπτει αρνητική διαφορά, το ποσό επιστρέφεται από τη ΔΕΗ και τους εναλλακτικούς προμηθευτές ρεύματος με τον επόμενο λογαριασμό. Ο συμψηφισμός πραγματοποιείται με το Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. του υπόχρεου κατά την 31η Μαρτίου 2012. Με την κανονιστική απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 13 ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή των τριών προηγούμενων εδαφίων της παραγράφου αυτής.».
3. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 53 του ν. 4021/2011 αντικαθίσταται και προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Το τέλος βαρύνει για μεν το έτος 2011 τον κατά την 17.9.2011 κύριο του ακινήτου της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και σε περίπτωση επικαρπίας τον επικαρπωτή, για δε το έτος 2012 τον κατά την 31.3.2012 κύριο ή επικαρπωτή αντίστοιχα.

Ειδικά για το έτος 2012, για τον υπολογισμό του τέλους της παραγράφου 1 λαμβάνεται υπόψη το εμβαδόν της δομημένης επιφάνειας, το ύψος της τιμής ζώνης και η παλαιότητα του ακινήτου, όπως αυτά αναγράφονται στο λογαριασμό της Δ.Ε.Η. ή των εναλλακτικών προμηθευτών ηλεκτρικού ρεύματος με βάση τα οποία λογίζεται κατά την 31.3.2012 το τέλος ακίνητης περιουσίας της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993.».

4. α. Η υποπερίπτωση α', της περίπτωσης ε' της παραγράφου 5 του άρθρου 53 του ν. 4021/2011 αριθμείται ως υποπερίπτωση αα' και αντικαθίσταται, από τότε που ίσχυσε ο ν. 4021/2011, ως εξής:

«αα) Οι κοινόχρηστοι χώροι πολυκατοικιών και οι κοινόχρηστοι χώροι των κύριων τουριστικών καταλυμάτων (ξενοδοχείων και κάμπινγκ) που αφορούν στους χώρους προσέλευσης, υποδοχής και υγιεινής, οι οποίοι προσδιορίζονται σε ποσοστό 35% της συνολικής επιφάνειας της ξενοδοχειακής επιχείρησης.».

β. Οι υποπεριπτώσεις β' και γ' της περίπτωσης ε' της παραγράφου 5 του άρθρου 53 του ν. 4021/2011, αναριθμούνται ως υποπεριπτώσεις ββ ' και γγ ' αντίστοιχα.

5. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παραγράφου 6 του άρθρου 53 του ν. 4021/2011, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, αντικαθίσταται και προστίθενται εδάφια. από τότε που ίσχυσε ο ν. 4021/2011, ως εξής:

«β) σε πρόσωπο, που το ίδιο ή πρόσωπο που το βαρύνει φορολογικά σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κ.Φ.Ε., παρουσιάζει αναπηρία σε ποσοστό από ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, και προκειμένου για πρόσωπα που πάσχουν από εγκεφαλική παράλυση, νοητική αναπηρία, αυτισμό ή σύνδρομο DOWN, ποσοστό από εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω.

Ο μειωμένος συντελεστής του τέλους που ισχύει κατά τα ανωτέρω για τους ανάπηρους ή πρόσωπα που βαρύνονται με ανάπηρο, καθώς και σε πολύτεκνους, εφαρμόζεται και στην περίπτωση που η κύρια και ιδιοκατοικούμενη κατοικία ανήκει κατά πλήρη κυριότητα ή κατά συγκυριότητα στον ή στη σύζυγο του ή της δικαιούχου, καθώς και όταν το ποσοστό συνιδιοκτησίας επί της κύριας ιδιοκατοικούμενης κατοικίας κατανέμεται μεταξύ των συζύγων. Τα ανωτέρω ισχύουν υπό τον όρο ότι πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του μειωμένου τέλους και ότι η συνολική αξία της ακίνη-

της περιουσίας και των δύο συζύγων δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ, τα οποία προσαυξάνονται κατά δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ για κάθε προστατευόμενο τέκνο. σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κ.Φ.Ε..

Ειδικά για τους πολύτεκνους, ο μειωμένος συντελεστής εφαρμόζεται και όταν κύριος ή επικαρπωτής της κύριας και ιδιοκατοικούμενης κατοικίας κατά πλήρη κυριότητα ή κατά συγκυριότητα είναι ένα ή περισσότερα από τα προστατευόμενα τέκνα, λόγω θανάτου του ενός εκ των γονέων τους, υπό τον όρο ότι πληρούνται και οι λοιπές προϋποθέσεις του μειωμένου τέλους και επιπλέον ότι η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας του πολύτεκνου και των προστατευόμενων τέκνων δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ, τα οποία προσαυξάνονται κατά δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ για κάθε προστατευόμενο τέκνο, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κ.Φ.Ε..».

6. Η παράγραφος 9 του άρθρου 53 του ν. 4021/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Το ειδικό τέλος του παρόντος άρθρου συνεισπράττεται από τη Δ.Ε.Η. και τους εναλλακτικούς προμηθευτές ηλεκτρικού ρεύματος για το έτος 2011 σε δύο (2) ισόποσες δόσεις που εκδίδονται από αυτούς από τον Οκτώβριο του τρέχοντος έτους μέχρι τον Ιανουάριο του 2012 και για το έτος 2012 σε πέντε (5) ισόποσες δόσεις που εκδίδονται από αυτούς, από τον Απρίλιο του 2012 μέχρι τον Ιανουάριο του 2013.

Η καταβολή του ειδικού τέλους ρυθμίζεται κατά τον ίδιο τρόπο με την καταβολή του ποσού για την κατανάλωση του ηλεκτρικού ρεύματος, εφόσον η Δ.Ε.Η. και οι εναλλακτικοί προμηθευτές ηλεκτρικού ρεύματος προβαίνουν σε διακανονισμό ή ρύθμιση με τους καταναλωτές για την εξόφληση των λογαριασμών ».

7. α. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 11 του άρθρου 53 του ν. 4021/2011, πριν από τις λέξεις «η ΔΕΗ». προστίθενται οι λέξεις «, και σε κάθε περίπτωση εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών από τη λήξη της προθεσμίας εξόφλησης του λογαριασμού,».

β. Στο τέλος της παραγράφου 11 του άρθρου 53 του ν. 4021/2011 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Η έκδοση εντολής διακοπής του ρεύματος και η εκτέλεση της εντολής διακοπής μπορεί να αναστέλλονται με πράξη του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ., η οποία είναι αρμόδια για τη φορολογία του εισοδήματος, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 14 του παρόντος άρθρου, αν:

α) συντρέχουν ειδικοί λόγοι υγείας του χρήστη του ακινήτου για το οποίο επιβλήθηκε το ειδικό τέλος ή προσώπου που συνοικεί με αυτόν και τον βαρύνει φορολογικά, κατά τις διατάξεις του άρθρου 7 του ΚΦΕ και αποδεικνύεται ότι η διακοπή του ρεύματος θα θέσει σε σοβαρό κίνδυνο τη ζωή ή την υγεία τους, ή

β) ο κύριος του ακινήτου για το οποίο επιβλήθηκε το τέλος είναι και χρήστης του και διαβιεί υπό μειονεκτικές κοινωνικά συνθήκες, όπως η απουσία εισοδήματος και λοιπών περιουσιακών στοιχείων, πλην του ακινήτου για το οποίο ζητείται η εξαίρεση και κρίνεται ότι η καταβολή του τέλους στις προθεσμίες που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και από την κανονιστική απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 13, θα θέσει, εν όψει των συνθηκών υπό τις οποίες διαβιεί, σε προφανή άμεσο κίνδυνο τη στοιχειώδη διαβίωση του ιδίου ή προσώπου που συνοικεί με αυτόν και τον βαρύνει φορολογικά κατά τις διατάξεις του άρθρου 7 του ΚΦΕ.».

8. Στο τέλος της παραγράφου 12 του άρθρου 53 του ν. 4021/2011, προστίθενται, από τότε που ίσχυσε ο ν. 4021/2011, οι λέξεις «με εξαίρεση τις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης του ν. 1665/1986 (Α' 194), στις οποίες ο μισθωτής έχει το δικαίωμα αγοράς του ακινήτου κατά τη λήξη της μίσθωσης.».

9. Στο άρθρο 53 του ν. 4021/2011, προστίθεται παράγραφος 14 που έχει ως εξής:

«14. Ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ., η οποία είναι αρμόδια για τη φορολογία του εισοδήματος, είναι αποκλειστικά αρμόδιος για τη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων των περιπτώσεων α' και β' του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 11, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου. Οι πράξεις του, θετικές και απορριπτικές. κοινοποιούνται στον αιτούντα και στη Δ.Ε.Η. ή στον εναλλακτικό προμηθευτή ηλεκτρικού ρεύματος κατά περίπτωση.

Ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ., αν διαπιστώνεται ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της περίπτωσης β' του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 11, μπορεί. εκτός από την αναστολή διακοπής του ρεύματος, να αποφασίσει είτε την καταβολή του τέλους σε περισσότερες από τις προβλεπόμενες δόσεις, είτε και τον περιορισμό του τέλους μέχρι του ύψους που κρίνεται αναγκαίο. ώστε ο υπόχρεος να μπορεί να ανταποκριθεί στην καταβολή του χωρίς να τίθεται σε άμεσο κίνδυνο η διαβίωση του ιδίου ή των προσώπων που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν

φορολογικά.
Με την κανονιστική απόφαση που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο ορίζεται ο τρόπος υποβολής της αίτησης και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά προκειμένου να εξεταστεί αυτή, ο τρόπος αναθεώρησης ή ανάκλησης της απόφασης του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. στην περίπτωση αλλαγής των συνθηκών που λήφθηκαν υπόψη κατά την έκδοση της και κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.».

Άρθρο 3
Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων του ν. 4024/2011 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο - βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015»

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 4024/2011 (Α' 226) προστίθεται εδάφιο ως εξής:
«Ειδικά στις περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης και υπό την προϋπόθεση ότι ο απονέμων φορέας είναι το Δημόσιο, για τα πρόσωπα των διατάξεων της περίπ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 33, το τμήμα σύνταξης του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 3232/2004 (Α'48) καταβάλλεται ταυτόχρονα με αυτό του Δημοσίου, χωρίς την οριζόμενη από τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου των διατάξεων αυτών, μείωση. Ο συμμετέχων φορέας αποδίδει το αναλογούν ποσό στον απονέμοντα φορέα κατά το χρόνο συμπλήρωσης των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης, που ισχύουν κατά περίπτωση, με βάση τις οικείες διατάξεις της νομοθεσίας του.».
2. α. Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του ν. 4024/2011, μετά τη λέξη «Δημοσίου», προστίθενται από τότε που ίσχυσε ο ν. 4024/2011, οι λέξεις «Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α.,».
β. Στην περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του ν. 4024/2011, μετά την υποπερίπτωση ββ' προστίθεται, από τότε που ίσχυσε ο ν. 4024/2011, νέα υποπερίπτωση γγ' και οι υφιστάμενες υποπεριπτώσεις γγ' και δδ ' αναριθμούνται σε δδ' και εε' ως εξής:
«γγ) Προϊστάμενοι Υποδιευθύνσεων Διοίκησης τριακόσια (300) ευρώ.».
3. Στο πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 29 του ν. 4024/2011, πριν τις λέξεις «η συνολική μείωση κατανέμεται ως εξής», προστίθενται από τότε που ίσχυσε ο ν. 4024/2011, οι λέξεις «, χωρίς στην ανωτέρω

σύγκριση να λαμβάνεται υπόψη το ποσό που καταβάλλεται ως επίδομα θέσης ευθύνης,».

4. α. Στο πρώτο εδάφιο της υποπαραγράφου 1α του άρθρου 31 του ν. 4024/2011, αντί των λέξεων «και του άρθρου 1 του ν. 3986/2011 (Α' 152)» τίθενται οι λέξεις, από τότε που ίσχυσε ο ν. 4024/2011, «και της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 3986/2011.»

   β. Η περίπτωση αα' της παραγράφου 1β του άρθρου 31 του ν. 4024/2011, αντικαθίσταται, από τότε που ίσχυσε ο ν. 4024/2011, ως εξής:

   «αα) Η πλειοψηφία του Διοικητικού Συμβουλίου έχει διοριστεί ή εκλεχθεί από το Δημόσιο ή τα νομικά πρόσωπα των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (Α' 314), ενεργούντων ως μετόχων, μόνα ή από κοινού,».

5. α. Στο τέλος της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 33 του ν. 4024/2011 προστίθεται, από τότε που ίσχυσε ο ν. 4024/2011, εδάφιο ως εξής:

   «Οι ανωτέρω διατάξεις έχουν εφαρμογή για όσα από τα αναφερόμενα σε αυτές πρόσωπα, καθώς και για όσα από τα πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 34, υπάγονται στο ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου ή συνταξιοδοτούνται με βάση τις δημοσιοϋπαλληλικές διατάξεις.».

   β. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 34 του ν. 4024/2011, προστίθεται, από τότε που ίσχυσε ο ν. 4024/2011, εδάφιο ως εξής:

   «Οι ανωτέρω διατάξεις έχουν εφαρμογή και για όσα από τα πρόσωπα της περίπτ. γ' της παρ.1 του άρθρου 33 υπάγονται σε διαφορετικό ασφαλιστικό - συνταξιοδοτικό καθεστώς από αυτό του Δημοσίου.».

6. Στο τέλος της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 34 του ν. 4024/2011, προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και των Μουσικών Συνόλων της ΕΡΤ.».

7. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 34 του ν. 4024/2011 προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

   «Τα δικαιολογητικά που αφορούν στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης συγκεντρώνονται με ευθύνη των εργαζομένων».

8. Η παράγραφος 4 του άρθρου 34 του ν. 4024/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

   «4. Οι εργαζόμενοι της προηγούμενης παραγράφου τίθενται αυτοδικαίως, από 1.1.2012 σε εργασιακή εφεδρεία και μέχρι την κατά την προηγούμενη παράγραφο λύση της σχέσης εργασίας τους. Εφόσον εκ των

υστέρων διαπιστωθεί από την υπηρεσία ότι κατά την ως άνω ημερομηνία εργαζόμενος πληρούσε τις προϋποθέσεις της παραγράφου 3, τίθεται σε εφεδρεία με διαπιστωτική πράξη η ισχύς της οποίας ανατρέχει στην 1.1.2012.».

9. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 34 του ν. 4024/2011 αντικαθίσταται, από τότε που ίσχυσε ο ν. 4024/2011, ως εξής:
«Κριτήριο ένταξης στην εργασιακή εφεδρεία του ως άνω προσωπικού αποτελεί η προϋπηρεσία του εργαζομένου στο φορέα προέλευσης ή υποδοχής ανά κλάδο ή ειδικότητα, εντασσομένων στην εργασιακή εφεδρεία όσων έχουν την ολιγότερη προϋπηρεσία στον ίδιο ή συναφή κλάδο ή ειδικότητα.».

Άρθρο 4
Επείγουσες διατάξεις εφαρμογής του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

1. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 21 του ν. 2362/1995 (Α'247), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 του ν. 3871/2010 (Ά141), προστίθενται εδάφια ως εξής:
«Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν έχουν εφαρμογή για τις δαπάνες του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων.
Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας που εκδίδεται εντός του πρώτου μήνα κάθε οικονομικού έτους καθορίζεται κατά φορέα και συλλογική απόφαση το συνολικό ύψος των πιστώσεων του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων που θα διατεθεί κατά τη διάρκεια του για την εκτέλεση συνεχιζόμενων από τα προηγούμενα έτη έργων.
Κάθε τροποποίηση του αρχικού σχεδιασμού για τα συνεχιζόμενα έργα και η ένταξη νέων έργων στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) γίνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, εφόσον οι πιστώσεις που θα διατεθούν εντός του έτους για την υλοποίησή τους δεν υπερβαίνουν το όριο των ετήσιων συνολικών πιστώσεων του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων. Με όμοια απόφαση μπορεί να γίνεται ανακατανομή εγκεκριμένων με συλλογικές αποφάσεις ετήσιων πιστώσεων έργων μεταξύ φορέων υλοποίησης του Π.Δ.Ε., καθώς και εντός του αυτού φορέα υλοποίησης εφόσον οι πιστώσεις που αντιστοιχούν στα έργα αυτά είναι ισοδύναμες.».
2. Στο άρθρο 21 του ν. 2362/1995, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21

του ν. 3871/2010, προστίθεται παράγραφος 12 ως εξής:
«12. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών που εκδίδονται μέχρι το τέλος κάθε οικονομικού έτους ανακατανέμονται οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων και αντιστοιχίζονται με τις κατά φορέα, τομέα και είδος δαπάνης αναλήψεις υποχρεώσεων όπως αυτές προσδιορίζονται από τις εκδοθείσες κατά τη διάρκεια του έτους Συλλογικές Αποφάσεις Έργων ή Μελετών».

3. Δεσμεύσεις σε βάρος του Π.Δ.Ε. που ανελήφθησαν από την έναρξη του τρέχοντος έτους και μέχρι τη δημοσίευση της παρούσας πράξης κατά παρέκκλιση των οριζομένων στα άρθρα 21 και 22 Α του ν. 2362/1995, όπως ισχύουν, θεωρούνται έγκυρες.

Άρθρο 5
Ρυθμίσεις επειγόντων θεμάτων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, της Γενικής Γραμματείας Φορολογικών και Τελωνειακών Θεμάτων και της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών

1. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 50 του ν. 3943/2011 (Α'66) διαγράφονται οι λέξεις «και μέχρι 31.12.2011 ».
2. α. Η μισθοδοσία του μόνιμου και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού των Περιφερειών, καθώς επίσης και του προσωπικού που υπηρετούσε την 31η Δεκεμβρίου 2010 στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και από 1.1.2011 μετατάχθηκε σε Δήμους σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3852/2010 (Α'87), καταβάλλονται κατά το χρονικό διάστημα εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012 - 2015 σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.
Η κάλυψη των σχετικών δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού γίνεται με ισόποση μείωση των πόρων των Δήμων και των Περιφερειών που προβλέπονται στα άρθρα 259 και 260 του ν. 3852/2010.
Για την κάλυψη των δαπανών μισθοδοσίας του ανωτέρω προσωπικού κατά το οικονομικό έτος 2012, μεταφέρονται, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, από τους πόρους των άρθρων 259 και 260 του ν. 3852/2010 στους σχετικούς Κωδικούς Αριθμούς Εξόδων του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών τα απαραίτητα ποσά.
β. Η αληθής έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 259 του ν. 3852/2010, όπως ισχύει, είναι ότι οι πόροι των Δήμων που προέρχονται από τα

έσοδα από το φόρο εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων και από το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας αφορούν εισπράξεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους ανεξαρτήτως της οικονομικής χρήσης την οποία αφορούν.

3. Η προθεσμία που αναφέρεται στις διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 του άρθρου 15 του ν. 3888/2010 (Α' 175) παρατείνεται μέχρι το χρόνο έναρξης ισχύος των διατάξεων, οι οποίες ως απαραίτητες για τη φορολογική απεικόνιση των συναλλαγών, εντάσσονται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 2238/1994 - Α' 151) ή άλλο φορολογικό νόμο.
4. Στα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου 6 του άρθρου 23 του ν. 3832/2010 (Α'38) οι λέξεις «Μέχρι 31.12.2011» και «μέχρι 31.12.2011» αντικαθίστανται με τις λέξεις «Μέχρι 31.12.2012» και «μέχρι 31.12.2012» αντίστοιχα.
5. Μετά το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 63 Δ του ν. 3601 /2007 (Α ' 178), όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4021/2011, προστίθενται από τότε που ίσχυσε ο ν. 4021/2011, τέταρτο και πέμπτο εδάφια ως εξής:
«Σε επείγουσα περίπτωση η διαδικασία υποβολής προσφορών, ο καθορισμός του ανταλλάγματος και η μεταβίβαση χωρούν βάσει προσωρινής αποτίμησης από την Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία αμέσως κατόπιν αναθέτει σε έναν ή δύο νόμιμους ελεγκτές τη σύνταξη έκθεσης ή εκθέσεων αποτίμησης. Εντός διμήνου από την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 1, η Τράπεζα της Ελλάδος καθορίζει οριστικά το αντάλλαγμα λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.».

……

Άρθρο δεύτερο

Κυρώνεται και έχει ισχύ νόμου από τη δημοσίευση της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η από 31 Δεκεμβρίου 2011 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Ρυθμίσεις κατεπειγόντων θεμάτων εφαρμογής του ν. 4024/2011 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο - βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015» και των Υπουργείων Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Εσωτερικών, Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Παιδείας, Δια Βίου

Μάθησης και Θρησκευμάτων που αφορούν την εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015», που δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθ. 268 Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (τεύχος Α') που έχει ως εξής:

…….

Άρθρο 1
Ρυθμίσεις κατεπειγόντων θεμάτων εφαρμογής του ν. 4024/2011 και του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

1. Στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 20 του ν. 4024/2011 (Α' 226) μετά τις λέξεις «Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων» τίθενται οι λέξεις «και των τελωνειακών και φοροελεγκτικών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, ».
2. Στο άρθρο 25 του ν. 4024/2011 προστίθενται λέξεις και εδάφιο ως εξής: «, καθώς και τις διατάξεις του ν.3691/2008 (Α' 166), όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις του ν. 3932/2011 (Α'49) για την «Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης». Οι υπάλληλοι που αποσπώνται ή μετακινούνται από την υπηρεσία τους στις υπηρεσίες, την αρχή και τα νομικά πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου, συνεχίζουν να λαμβάνουν τις αποδοχές τους από την υπηρεσία από την οποία έχουν αποσπαστεί ή έχουν μετακινηθεί.».
3. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 31 του ν. 4024/2011 προστίθεται εδάφιο ως εξής:
   «Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου καθ ' ύλην Υπουργού μπορεί να εξαιρούνται κλάδοι ή ειδικότητες των φορέων της υποπαραγράφου 1 α από τα ανώτατα όρια μηνιαίων τακτικών αποδοχών που προβλέπονται στα προηγούμενα εδάφια της παρούσης παραγράφου, εφόσον, σε κάθε περίπτωση, το μέσο κατά κεφαλή κόστος των πάσης φύσεως αποδοχών, επιδομάτων, αποζημιώσεων και αμοιβών γενικά. δεν υπερβαίνει τα όρια που ορίζονται στην επόμενη παράγραφο του παρόντος άρθρου.».
4. Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 31 του ν. 4024/2011 προστίθεται εδάφιο ως εξής:
   «Αν με την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου. προκύπτει μέσο κατά κεφαλή κόστος των πάσης φύσεως αποδοχών, επιδομάτων, αποζημιώ-

σεων και αμοιβών γενικά του πάσης φύσεως προσωπικού του φορέα, μικρότερο του 65% του μέσου κατά κεφαλή αντίστοιχου κόστους του φορέα, όπως αυτό είχε διαμορφωθεί κατά την 31.12.2009, ισχύει ως όριο, το ως άνω όριο του 65%.».

5. Η παράγραφος 3 του άρθρου 32 του ν. 4024/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι αποδοχές των δημοσιογράφων που απασχολούνται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στους φορείς που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 4 και του άρθρου 31 του νόμου αυτού καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από διαβούλευση με τις οικείες δημοσιογραφικές ενώσεις.

Ως προς τους λοιπούς όρους απασχόλησης ισχύουν οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας στις οποίες υπάγονται οι δημοσιογράφοι του προηγούμενου εδαφίου.

Σε κάθε περίπτωση οι δημοσιογράφοι της παραγράφου αυτής υπάγονται στο ασφαλιστικό καθεστώς που ισχύει κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Κεφαλαίου.».

6. Στο τέλος της περίπτωσης γ' της παραγράφου 7 του άρθρου 33 του ν. 4024/2011 προστίθενται οι λέξεις «καθώς και, μέχρι την 31η Μαρτίου 2012, οι υπάλληλοι της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου υπηρετούν στο εξωτερικό.»

7. Στο τέλος της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 7 του άρθρου 33 του ν. 4024/2011, μετά τη λέξη «Διεύθυνσης» προστίθενται λέξεις ως εξής:

«συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που ζήτησαν την παραμονή τους στην υπηρεσία δυνάμει των διατάξεων που καταργήθηκαν, έχει δε εκδοθεί η σχετική διαπιστωτική πράξη μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.».

8. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 14Β του ν. 3429/2005 (Α' 314), όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 66 του ν. 4002/2011 (Α' 180), προστίθεται από τότε που ίσχυσε ο ν. 4002/2011, εδάφιο ως εξής:

«Αν μεταφέρονται αρμοδιότητες σε Υπουργείο ή ν.π.δ.δ., με την απόφαση της προηγουμένης παραγράφου, για την έκδοση της οποίας συμπράττει εν προκειμένω και ο Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, καθορίζονται ή συνιστώνται οι οργανικές

μονάδες επιπέδου Διεύθυνσης ή Τμήματος. οι οποίες ασκούν τις αρμοδιότητες αυτές και μπορεί να ορίζονται οι οργανικές θέσεις προσωπικού με σχέση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου οι οποίες μεταφέρονται, μαζί με το προσωπικό που υπηρετεί σε αυτές, στην οργανική μονάδα που ασκεί εφεξής τις αρμοδιότητες που μεταφέρονται.»

9. α. Το «Παρατηρητήριο για την Ψηφιακή Ελλάδα» συγχωνεύεται στην «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.». αντί της συγχώνευσης του στην «Ελληνική Στατιστική Αρχή», που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 61 του ν. 4002/2011. Η αναφορά στον τίτλο και στις διατάξεις του άρθρου 61 του ν. 4002/2011 της φράσης «Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)» ή «ΕΛ.ΣΤΑΤ.», αντικαθίσταται από τη φράση «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.».

   β. Από την έναρξη ισχύος του ν. 4002/2011 η Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε., καθίσταται καθολικός διάδοχος όλων των υποχρεώσεων και απαιτήσεων του Παρατηρητηρίου για την Ψηφιακή Ελλάδα.

   γ. Κατά τα λοιπά ισχύουν όσα αναφέρονται στις διατάξεις του άρθρου 61 του ν. 4002/2011.

10. Στη διάταξη της παραγράφου 7, υποπαράγραφος β' του άρθρου 37 του ν. 3986/2011 (Α' 152), όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 34 του ν. 4024/2011 προστίθεται περίπτωση υπό στοιχείο εε' ως εξής:

    «εε) με (α) την ειδικότητα ί) οδηγού και ii) τεχνίτη στην ανώνυμη εταιρία «ΟΔΙΚΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.» (Ο.ΣΥ.) ί) ηλεκτροδηγού, ii) σταθμάρχη, iii) τεχνίτη και ίν) αρχιτεχνίτη στην ανώνυμη εταιρία «ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε.» (ΣΤΑ.ΣΥ), και (β) των κλάδων ί) σταθμαρχών ii) προσωπικού ελιγμών και iii) προσωπικού συντήρησης γραμμής στην ανώνυμη εταιρία «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» (Ο.Σ.Ε.) και μηχανοδηγών στην ανώνυμη εταιρία «ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε.» (ΤΡΑΙΝΟΣΕ).

    Η διάταξη αυτή ισχύει για τους εργαζόμενους στις ανωτέρω Α. Ε., υπό την προϋπόθεση ότι κατά την 1.1.2012 παρέχουν την εργασία τους με τις ανωτέρω ειδικότητες και στο αντικείμενο του κλάδου στον οποίο ανήκουν, που διαπιστώνεται με απόφαση του οικείου διοικητικού συμβουλίου».

11. Εξαιρούνται από την εφαρμογή της διάταξης της παρ. 7 του άρθρου 34 του ν. 4024/2011, ως ισχύει, και παραμένουν στην υπηρεσία είκοσι (20) εργαζόμενοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου κα-

τηγοριών ΥΕ και ΔΕ, οι οποίοι μεταφέρθηκαν από το συγχωνευθέν δια της υ.α. 25200/2011 (Β' 2612/8.11.2011) Ινστιτούτο Γεωλογικών Μελετών στο Εθνικό Κέντρο Βιώσιμης και Αειφόρου Ανάπτυξης (Ε-ΚΒΑΑ), και ειδικότερα δύο (2) εργαζόμενοι ειδικότητας εργοδηγών χημικών, ένας (1) εργαζόμενος ειδικότητας βοηθού χημικού, τέσσερις (4) εργαζόμενοι ειδικότητας παρασκευαστών, δύο (2) εργαζόμενοι ειδικότητας εργοδηγών μεταλλείων, ένας (1) εργαζόμενος ειδικότητας οδηγού Γ', δύο (2) εργαζόμενοι ειδικότητας εργατών γεωτρύπανων, ένας (1) εργαζόμενος ειδικότητας μηχανοτεχνίτη, τέσσερις (4) εργαζόμενοι ειδικότητας διοικητικών-οικονομικών, ένας (1) εργαζόμενος ειδικότητας σχεδιαστή, ένας (1) εργαζόμενος ειδικότητας ηλεκτρολόγου εργοδηγού και ένας (1) εργαζόμενος ειδικότητας τεχνικού ηλεκτρονικών υπολογιστών

Ο αριθμός των παραπάνω εργαζομένων ανά κατηγορία ΥΕ και ΔΕ καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΚΒΑΑ. Με την ίδια απόφαση το Διοικητικό Συμβούλιο επιλέγει, για να παραμείνουν στην υπηρεσία, όσους έχουν την πιο μακρά προϋπηρεσία στις παραπάνω ειδικότητες.

Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου εκδίδεται μέχρι τις 20.1.2012, διαφορετικά παύει να ισχύει η παραπάνω εξαίρεση.

12. Δαπάνες για υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και πληροφορικής, οι οποίες πιστοποιείται από την Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. ότι έχουν παρασχεθεί στους οικείους φορείς από την 1η Ιανουαρίου 2010 μέχρι τη συμπλήρωση χρονικού διαστήματος έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση της παρούσας πράξης σύμφωνα με τους όρους των συμβάσεων που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι της υπ' αριθμ. ΥΑΠ/Φ.19.6/Γ/61/394/2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΒΙ566), θεωρούνται νόμιμες υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Οι πάροχοι των υπηρεσιών να αποδεχτούν εκπτώσεις επί του συμβατικού ανταλλάγματος του έτους 2009 ως εξής: Για το χρονικό διάστημα από 1.1.2010 έως 30.6.2010 τις εκπτώσεις που αναφέρονται στα υπ'αριθμ. 453 και 454/3.2.2011 πρακτικά γνωμοδοτήσεως του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σε σχέση με το αντίστοιχο συμβατικό αντάλλαγμα του έτους 2009.

β) Οι πάροχοι υπηρεσιών να αποδεχτούν πρακτικά γνωμοδοτήσεως που θα εκδοθούν από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους κατά την άνω

διαδικασία του άρθρου 2 παρ. ζ΄ του ν. 3086/2002 και παραιτηθούν από οποιαδήποτε άλλη αξίωση (συμπεριλαμβανομένων τόκων υπερημερίας και εξόδων), δικόγραφο και δικαίωμα. Εξουσιοδοτείται ο Υφυπουργός αρμόδιος για την Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε. να προβεί σε κάθε ενέργεια που απαιτείται για την υλοποίηση των ανωτέρω και την καταβολή των σχετικών δαπανών στους παρόχους υπηρεσιών και να υπογράψει κάθε σχετικό έγγραφο, εντολή ή απόφαση, συμπεριλαμβανομένων των αιτημάτων για τη μεταφορά, διάθεση, αύξηση και δέσμευση πιστώσεων, καθώς και των πράξεων έγκρισης δαπανών και έκδοσης των σχετικών χρηματικών ενταλμάτων.

13. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 193 του ν. 4001/2011 (Α' 179), μετά τις λέξεις «του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής», τίθενται οι λέξεις «ή του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.».

Άρθρο 2
Ρυθμίσεις επειγόντων θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών

1. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, οφειλές δήμων στο Ελληνικό Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία, μετά των κάθε είδους προστίμων και προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής τους, συμψηφίζονται με τα συνολικά προβλεπόμενα στο άρθρο 27 του ν. 3756/2009 (Α' 53) έσοδα εκάστου, κατόπιν συγκέντρωσης στοιχείων βεβαιωτικών, ως προς το ύψος και το είδος των οφειλών κάθε δήμου, με μέριμνα της Διεύθυνσης Οικονομικών ΟΤΑ του Υπουργείου Εσωτερικών.

   Κατά την πρώτη εφαρμογή της παρούσας, οφειλές ύψους μικρότερου ή ίσου των ανωτέρω συνολικών εσόδων, συμψηφίζονται στο σύνολο τους και δεν υπόκεινται σε πρόστιμα ή προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής για χρονική περίοδο μεταγενέστερη της θέσης σε ισχύ του παρόντος νόμου. Το τμήμα των εσόδων που απομένει, ανεξαρτήτως του χρόνου που πρέπει να αποδοθεί στους δήμους, μπορεί να συμψηφίζεται και στο μέλλον με παρόμοιες οφειλές τους. Οφειλές που υπερβαίνουν το ύψος των εσόδων, συμψηφίζονται με αυτά στο σύνολο τους και το τμήμα των οφειλών που συμψηφίζεται δεν υπόκειται σε πρόστιμα ή προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής.

   Στις ανωτέρω οφειλές συμπεριλαμβάνονται και όσες έχουν υπαχθεί σε ρυθμίσεις τμηματικής καταβολής, μετά των προβλεπόμενων ευεργετημά-

των και απαλλαγών, καθώς και οφειλές των δήμων που προέρχονται από τα νομικά τους πρόσωπα, δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου. Μπορεί επίσης να συμψηφιστούν οφειλές για τις οποίες εκκρεμεί προσφυγή ή έφεση στα αρμόδια δικαστήρια, ή δεν έχει παρέλθει η προθεσμία άσκησης τους, κατόπιν προηγούμενης έγγραφης παραίτησης των ενδιαφερομένων από το ένδικο βοήθημα ή από το δικαίωμα άσκησης αυτού. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί να καθορίζονται επιπλέον στοιχεία ως προς τη διαδικασία του συμψηφισμού των οφειλών, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, των δήμων και των ασφαλιστικών ταμείων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

2. Δήμοι και περιφέρειες, που έχουν προβεί, έπειτα από απόφαση του δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου τους, σε διακανονισμό των ληξιπροθέσμων οφειλών τους προς ιδιώτες, εγγράφουν στον ετήσιο προϋπολογισμό τους, μόνο το μέρος της διακανονισθείσας οφειλής που αντιστοιχεί στο έτος που αναφέρεται ο προϋπολογισμός και όχι το σύνολο της.
3. Το άρθρο 275 του ν. 3852/2010 τροποποιείται και αντικαθίσταται ως εξής: «Οι δαπάνες των δήμων, των περιφερειών, των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και των κοινωφελών επιχειρήσεων, των επιχειρήσεων ύδρευσης αποχέτευσης και των δημοτικών ανωνύμων εταιρειών του άρθρου 266 του Κ.Δ. Κ. ανεξαρτήτως πληθυσμού, εξαιρουμένων των σχολικών επιτροπών, υπάγονται στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις 1 έως 3 του άρθρου 169 του Κ.Δ.Κ.».
4. Η διάρκεια του Προγράμματος «Θησέας» παρατείνεται ως την 31η Δεκεμβρίου 2012.
5. Η περίπτωση ε' της παρ. 6 του άρθρου 12 του ν. 4018/2011 (Α' 215) καταργείται. Η οριζόμενη στην παρ. 6 του άρθρου 267 του ν. 3852/2010 προθεσμία παρατείνεται έως τις 30.9.2012. Η ίδια προθεσμία ισχύει και για τις περιφέρειες.
6. α. Το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» που, κατά τη δημοσίευση του παρόντος, υλοποιείται με την Πράξη «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής μέσω παροχής κατ' οίκον υπηρεσιών φροντίδας σε εξαρτώμενα μέλη των οικογενειών ανέργων και αναγνωρισμένα επαπειλούμενων με ανεργία εργαζομένων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης» στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγι-

κού Πλαισίου Αναφοράς για την Προγραμματική περίοδο 2007-2013» σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1.605/οικ.3.85/14.1.2011 (Β ' 17) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, συνεχίζεται έως την 30.6.2012.

β. Για τη συνέχιση του προγράμματος παρατείνονται οι συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου του προσωπικού των ΟΤΑ και νομικών τους προσώπων, που απασχολούνται στην υλοποίηση της παραπάνω Πράξης έως την 30.6.2012. Οι παραπάνω συμβάσεις σε καμία περίπτωση δεν μετατρέπονται σε αορίστου χρόνου, κατά τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994.

γ. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μπορεί να διατίθεται, από τους πόρους του άρθρου 259 του ν. 3852/2010 (Α' 87), ποσό μέχρι τριάντα πέντε εκατομμύρια ευρώ ετησίως, με σκοπό τη χρηματοδότηση του προγράμματος της υποπαραγράφου α' της παρούσης παραγράφου ή άλλων πρωτοβουλιών για την παροχή υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας.

7. Οι συμβάσεις που έχουν συνάψει οι περιφέρειες για τη μεταφορά των μαθητών και παρατάθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 70 του ν. 4002/2011 (Α' 180) παρατείνονται έως την 29η Φεβρουαρίου 2012.

25. Ν. 4049/12 (ΦΕΚ 35 Α/23-2-2012) Αντιμετώπιση της βίας στα γήπεδα, του Ντόπινγκ, των προσυνεννοημένων αγώνων και λοιπές διατάξεις.

Άρθρο 23
Όροι και προϋποθέσεις για την παραχώρηση κατά κυριότητα ή χρήση αθλητικών εγκαταστάσεων προς Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Πολιτισμού και Τουρισμού, μετά από σύμφωνη γνώμη του κυρίου των κατωτέρω αναφερόμενων ακινήτων εγκαταστάσεων, που παρέχεται με απόφαση του οικείου κατά περίπτωση οργάνου, δύναται να μεταβιβαστεί αιτία δωρεάς η κυριότητα ή να παραχωρηθεί άνευ ανταλλάγματος η χρήση ολόκληρων ή τμημάτων εδαφικών εκτάσεων μετά των εντός αυτών κειμένων κτηριακών και λοιπών αθλητικών

εγκαταστάσεων, που ανήκουν κατά κυριότητα στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. ή εποπτευόμενα από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού νομικά πρόσωπα, προς τους δήμους και τις περιφέρειες, μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου Δήμου ή Περιφέρειας.
Κάθε μεταβίβαση κυριότητας ή παραχώρηση χρήσεως των εγκαταστάσεων που περιγράφονται ανωτέρω τελεί υπό τις ακόλουθες σωρευτικώς προϋποθέσεις: α) να διατηρείται εσαεί η αθλητική χρήση των παραχωρούμενων κατά κυριότητα ή χρήση εγκαταστάσεων και β) το συνολικό κόστος τυχόν εργασιών για την ανέγερση ή κατασκευή νέων εγκαταστάσεων ή την τέλεση εργασιών επισκευής, ανακαίνισης, επέκτασης ή βελτίωσης των υφιστάμενων, καθώς και το σύνολο των πάσης φύσεως λειτουργικών δαπανών να καλύπτεται αποκλειστικά και μόνο από τον δικαιούχο της παραχώρησης δήμο ή περιφέρεια.
Η κατά τα ανωτέρω μεταβίβαση διενεργείται υπό τον όρο του αμεταβίβαστου σε τρίτους.

26. Ν. 4051/2012 (ΦΕΚ 40 Α/29-2-2012) Ρυθμίσεις συνταξιοδοτικού περιεχομένου και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις εφαρμογής του Μνημονίου Συνεννόησης του ν. 4046/2012.

Άρθρο 2
Τροποποίηση Κρατικού Προϋπολογισμού έτους 2012

1. Ο Κρατικός Προϋπολογισμός οικονομικού έτους 2012 όπως εγκρίθηκε με το ν. 4032/2011 (Α΄ 257) τροποποιείται ως εξής:
   α) Οι πιστώσεις των προϋπολογισμών όλων των Υπουργείων, πλην του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, των Περιφερειακών Υπηρεσιών των Υπουργείων και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για μετακινήσεις (Κ.Α.Ε. της υποκατηγορίας 0700), λειτουργικές δαπάνες (Κ.Α.Ε. της υποκατηγορίας 0800), Προμήθειες αγαθών (Κ.Α.Ε. της κατηγορίας 1000), διάφορες άλλες δαπάνες (Κ.Α.Ε. των ομάδων 2130, 5120 έως 5190, 7210 και 7240 και των υποκατηγοριών 3300 και 4300 έως 4600) μειώνονται κατά δεκαπέντε τοις εκατό (15%).
   β) Οι ίδιες, ως ανωτέρω, πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας μειώνονται κατά εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ και οι πιστώσεις για υποχρεώσεις από προγράμματα εξοπλισμού των ενόπλων δυνάμεων (Κ.Α.Ε. της ομάδας 6910) κατά τριακόσια

εκατομμύρια (300.000.000) ευρώ.

γ) Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για αποζημίωση εφημεριών γιατρών Ε.Σ.Υ. (Κ.Α.Ε. 0562) μειώνονται κατά πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ και για επιδόματα πολυτέκνων κ.λπ. (Κ.Α.Ε. 2731) κατά σαράντα τρία εκατομμύρια (43.000.000) ευρώ.

δ) Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού για μεταβιβαστικές πληρωμές (Κ.Α.Ε. της κατηγορίας 2000) μειώνονται κατά είκοσι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) ευρώ.

ε) Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για μεταβιβαστικές πληρωμές (Κ.Α.Ε. της κατηγορίας 2000) μειώνονται κατά είκοσι έξι εκατομμύρια (26.000.000) ευρώ και οι πιστώσεις για δαπάνες προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από το ΕΓΤΑΑ (Κ.Α.Ε. 5323) κατά εξήντα εκατομμύρια (60.000.000) ευρώ.

στ) Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων μειώνονται ως ακολούθως:

1. Για μεταβιβαστικές πληρωμές (Κ.Α.Ε. της κατηγορίας 2000) του ειδικού Φορέα 19 – 710 Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας κατά δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ.
2. Για αμοιβές αναπληρωτών εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας (Κ.Α.Ε. 0344 και 0354) κατά είκοσι τέσσερα εκατομμύρια (24.000.000) ευρώ.
3. Για επιμίσθια αποσπασμένου σε σχολεία του εξωτερικού προσωπικού του Υπουργείου (Κ.Α.Ε. 0229) κατά δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) ευρώ.
4. Για επιχορήγηση στα Α.Ε.Ι. για δαπάνες μισθοδοσίας έκτακτου διδακτικού προσωπικού (Κ.Α.Ε. 2894) κατά έντεκα εκατομμύρια (11.000.000) ευρώ.
5. Για επιχορήγηση στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα του τεχνολογικού τομέα (Κ.Α.Ε. 2422) κατά δεκατέσσερα εκατομμύρια (14.000.000) ευρώ.
6. Για επιχορήγηση σε εκπαιδευτικά ιδρύματα για δαπάνες φοιτητικής μέριμνας (Κ.Α.Ε. 2425) κατά έξι εκατομμύρια (6.000.000) ευρώ.

ζ) Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών για δαπάνες εκλογών (Κ.Α.Ε. της ομάδας 5260) αυξάνονται κατά πενήντα

εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ και οι πιστώσεις για απόδοση εσόδων σε Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού (Κ.Α.Ε. της ομάδας 3210) μειώνονται κατά πενήντα εννέα εκατομμύρια (59.000.000) ευρώ.

η) Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών για συντάξεις δημοσίων λειτουργών (Κ.Α.Ε. της υποκατηγορίας 0600) μειώνονται κατά εξήντα έξι εκατομμύρια (66.000.000) ευρώ, οι πιστώσεις για αποδόσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Κ.Α.Ε. υποκατηγορίας 3400) μειώνονται κατά διακόσια πενήντα ένα εκατομμύρια (251.000.000) ευρώ.

θ) Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για επιχορήγηση στο ΙΚΑ – ΕΤΑΜ για τον κλάδο σύνταξης του ΤΑΠ – ΟΤΕ (Κ.Α.Ε. 2361) μειώνονται κατά δεκαπέντε εκατομμύρια τετρακόσιες χιλιάδες (15.400.000) ευρώ, οι πιστώσεις για αντιπαροχή έναντι της ενσωματωμένης στη ΔΕΗ Α.Ε. περιουσίας των τομέων ασφάλισης προσωπικού ΔΕΗ (Κ.Α.Ε. 7293) μειώνονται κατά είκοσι ένα εκατομμύρια τριακόσιες χιλιάδες (21.300.000) ευρώ, οι πιστώσεις για επιχορήγηση στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Κ.Α.Ε. 2365) μειώνονται κατά πεντακόσια εκατομμύρια (500.000.000) ευρώ και οι πιστώσεις για λοιπές δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης (Κ.Α.Ε. 2369) αυξάνονται κατά διακόσια πενήντα ένα εκατομμύρια (251.000.000) ευρώ.

ι) Οι κατά φορέα πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων για την υλοποίηση προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων, αποκλειστικά από εθνικούς πόρους, τροποποιούνται ως ακολούθως:

1. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών μειώνονται κατά εκατόν σαράντα εκατομμύρια (140.000.000) ευρώ.
2. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μειώνονται κατά εννέα εκατομμύρια (9.000.000) ευρώ.
3. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών μειώνονται κατά δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ.
4. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εξωτερικών μειώνονται κατά τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000) ευρώ.
5. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μειώνονται κατά ογδόντα δύο εκατομμύρια (82.000.000) ευρώ.

6. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μειώνονται κατά οκτώ εκατομμύρια (8.000.000) ευρώ.
7. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων μειώνονται κατά τριάντα οκτώ εκατομμύρια (38.000.000) ευρώ.
8. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μειώνονται κατά εκατόν δώδεκα εκατομμύρια (112.000.000) ευρώ.
9. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μειώνονται κατά δεκατέσσερα εκατομμύρια (14.000.000) ευρώ.
10. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μειώνονται κατά πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ.
11. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μειώνονται κατά οκτώ εκατομμύρια (8.000.000) ευρώ.
12. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μειώνονται κατά ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.
13. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη μειώνονται κατά τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000) ευρώ.
14. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού μειώνονται κατά δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) ευρώ.
15. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής αυξάνονται κατά εξήντα εκατομμύρια (60.000.000) ευρώ.
16. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης μειώνονται κατά πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ.
17. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας μειώνονται κατά τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000) ευρώ.
18. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού της Αποκεντρωμένης Διοίκη-

σης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας μειώνονται κατά τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000) ευρώ.

19. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας – Ιονίων Νήσων μειώνονται κατά δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ.
20. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου μειώνονται κατά τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ.

ια) Οι κατά φορέα πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτουμένων από πόρους της Ε.Ε. τροποποιούνται ως ακολούθως:

1. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών αυξάνονται κατά εκατόν σαράντα επτά εκατομμύρια (147.000.000) ευρώ.
2. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μειώνονται κατά δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ.
3. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μειώνονται κατά είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ.
4. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής μειώνονται κατά σαράντα πέντε εκατομμύρια (45.000.000) ευρώ.
5. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μειώνονται κατά ογδόντα (80.000.000) ευρώ.
6. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μειώνονται κατά επτά εκατομμύρια (7.000.000) ευρώ.
7. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αυξάνονται κατά πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ.
8. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού αυξάνονται κατά δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ.

2. Με απόφαση του αρμόδιου διατάκτη που εκδίδεται εντός πέντε (5) ημερών από την ψήφιση του παρόντος νόμου κατανέμονται οι ανωτέρω μει-

ώσεις σε επί μέρους ειδικούς φορείς και Κωδικούς Αριθμούς Εξόδων (Κ.Α.Ε.) του προϋπολογισμού κάθε Υπουργείου.

Άρθρο 3
Ρυθμίσεις θεμάτων Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής

1. Οι τυχόν διαφορές αποδοχών, λόγω μείωσης αυτών από την εφαρμογή του Δεύτερου Κεφαλαίου του ν. 4024/2011 (Α΄ 226), που αναλογούν στο χρονικό διάστημα από 1.11.2011 μέχρι και τον πρώτο μήνα εφαρμογής του, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί τη μισθοδοσία μηνός Απριλίου 2012, παρακρατούνται ισόποσα από τη μισθοδοσία των επόμενων μηνών και μέχρι το μήνα Ιούνιο 2012.
   Για το πάσης φύσεως προσωπικό του Ε.Κ.Α.Β. η προβλεπόμενη ισόποση παρακράτηση αποδοχών της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4051/2012 (Α΄ 40) παρατείνεται μέχρι και το μήνα Δεκέμβριο του 2012.
2. Το άρθρο 131 του π.δ. 96/2007 (Α΄ 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 131

1. Στους λειτουργούς και υπαλλήλους των Υπουργείων Εσωτερικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και Περιφερειών, καθώς και στους εφόρους αντιπροσώπων δικαστικής αρχής, τους αντιπροσώπους δικαστικής αρχής και στους γραμματείς και διερμηνείς των εφορευτικών επιτροπών, που αποδεδειγμένα απασχολούνται για την προπαρασκευή και τη διεξαγωγή των βουλευτικών, δημοτικών και περιφερειακών εκλογών και των ευρωεκλογών, καθώς και κάθε άλλης εκδήλωσης της λαϊκής ετυμηγορίας, τη συγκέντρωση, μετάδοση και έκδοση των σχετικών αποτελεσμάτων, χορηγείται ειδική εκλογική αποζημίωση, το ύψος και ο τρόπος καταβολής της οποίας, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών. Η ανωτέρω αποζημίωση υπόκειται στις νόμιμες κρατήσεις, καθώς και σε φορολογία εισοδήματος. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και ο αριθμός των ανωτέρω λειτουργών και υπαλλήλων που απασχολούνται κάθε φορά.
   Ειδικά για τους λειτουργούς και υπαλλήλους των Υπουργείων Εσωτερικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και Περιφερειών, η ανωτέρω αποζημίωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των πεντακοσίων (500) ευρώ

εφάπαξ.

Η συνολική κάθε φορά δαπάνη, για όλους τους ανωτέρω, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα είκοσι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) ευρώ.

2. Οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 9 του άρθρου 20 του ν. 2386/1996 (Α΄43), καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη κατά το μέρος που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου ή κατά το μέρος που ρυθμίζει θέματα που διέπονται από αυτό, καταργούνται.
3. Πέραν των ανωτέρω ρητά αναφερομένων δικαιούχων, δεν επιτρέπεται η χορήγηση της ειδικής εκλογικής αποζημίωσης σε άλλες κατηγορίες λειτουργών ή υπαλλήλων. Επίσης, δεν επιτρέπεται η διπλή καταβολή της ανωτέρω αποζημίωσης στον ίδιο λειτουργό ή υπάλληλο.»

3. α. Η αντιμισθία των δημάρχων και περιφερειαρχών που προβλέπεται στις διατάξεις των άρθρων 92 παρ. 2 και 181 παρ. 2 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87) μειώνεται κατά 10%.

……

γ. Οι αντιπεριφερειάρχες, αντιδήμαρχοι και πρόεδροι περιφερειακών και δημοτικών συμβουλίων, οι οποίοι λαμβάνουν αντιμισθία, δεν λαμβάνουν αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις των περιφερειακών ή δημοτικών συμβουλίων και των οικονομικών επιτροπών, καθώς και της επιτροπής ποιότητας ζωής των δήμων ή των διοικητικών επιτροπών του άρθρου 164 του ν. 3852/2010 των Περιφερειών.

δ. Η ισχύς των υποπαραγράφων α΄, β΄ και γ΄ της παρούσας παραγράφου αρχίζει από 1.1.2012.

……

στ. Ημερομηνία έναρξης ισχύος της παραγράφου 1 του άρθρου 92 του ν. 3852/2010, όπως τροποποιείται με την προηγούμενη υποπαράγραφο ε΄, ορίζεται η 1.1.2013.

27. Ν. 4052/12 (ΦΕΚ 41 Α/1-3-2012)
Νόμος αρμοδιότητας Υπουργείων Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για εφαρμογή του νόμου «Έγκριση των Σχεδίων Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος, του Σχεδίου του Μνημονίου Συνεννόησης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος και άλλες επείγουσες διατάξεις για τη μείωση του δημοσίου χρέους και τη διάσωση της εθνικής οικονομίας» και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 94
Μεταβατικές διατάξεις

Μέχρι την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 91, ως αρμόδιες Αρχές ενημέρωσης για τον αγροτικό τομέα ορίζονται τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) ή η Αστυνομία ή ο Δήμος που βρίσκονται πλησιέστερα στην κατοικία του εργοδότη.

28. Ν. 4053/12 (ΦΕΚ 44 Α/7-3-2012)
Ρύθμιση λειτουργίας της ταχυδρομικής αγοράς, θεμάτων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και άλλες διατάξεις

Άρθρο 34

Οι συμβάσεις που έχουν συνάψει οι περιφέρειες για τη μεταφορά μαθητών και παρατάθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 70 του ν. 4002/2011 (Α΄ 180) παρατείνονται έως την 30ή Ιουνίου 2012.

Άρθρο 35

1. Το άρθρο 28 του ν. 3669/2008 (Α΄ 116) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 28

Προϋποθέσεις εφαρμογής της απευθείας ανάθεσης ή διαγωνισμού μεταξύ περιορισμένου αριθμού προσκαλούμενων εργολητικών επιχειρήσεων

Η απευθείας ανάθεση ή διαγωνισμός μεταξύ περιορισμένου αριθμού προσκαλούμενων εργολητικών επιχειρήσεων, ως τρόπος επιλογής εργολητικής επιχείρησης για την κατασκευή δημόσιου έργου, αποτελεί εξαιρετική διαδικασία και επιτρέπεται μόνο:

α) Όταν πρόκειται για σύμβαση έργου που υπάγεται στο άρθρο 118. Η σύμβαση χαρακτηρίζεται ως απόρρητη με απόφαση του Πρωθυπουργού.

β) Όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 57 παράγραφος 1, 124 και 125.»

2. Στο τέλος του εδαφίου α΄ της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 2744/1999 (Α΄ 222) προστίθενται τα εξής:

«ή εφόσον οι δραστηριότητες της παραγράφου 4 εδάφιο α΄ του παρόντος άρθρου ασκούνται από θυγατρικές εταιρίες της ΕΥΔΑΠ μέσω προγραμματικών συμβάσεων του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87). Στην τελευταία αυτή περίπτωση στις θυγατρικές εφαρμόζεται το σύνολο του νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου της ΕΥΔΑΠ, με εξαίρεση την τιμολογιακή πολιτική του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, η οποία θα καθορίζεται με τις ως άνω προγραμματικές συμβάσεις.»

29. Ν. 4056/12 (ΦΕΚ 52 Α/12-3-2012) Ρυθμίσεις για την κτηνοτροφία και τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και άλλες διατάξεις.

Άρθρο 17
Διαχείριση ανεπιτηρήτων παραγωγικών ζώων (αιγοπρόβατα και βοοειδή)

1. Ανεπιτήρητο παραγωγικό ζώο είναι το βοοειδές ή προβατοειδές ή αιγοειδές που βρίσκεται εκτός της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης του ιδιοκτήτη του, συμπεριλαμβανομένου του βοσκότοπου αυτής, άνευ επιτήρησης και το οποίο φέρει ή δεν φέρει σήμανση.

2. Οι δήμοι της χώρας υποχρεούνται να μεριμνούν για την περισυλλογή, μεταφορά, φύλαξη, διατροφή και διατήρηση των ανεπιτήρητων παραγωγικών ζώων, μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών για την καθ' οιονδήποτε τρόπο εκποίηση ή σφαγή ή επιστροφή τους στον ιδιοκτήτη τους.
3. Για τον παραπάνω σκοπό, οι δήμοι ιδρύουν και λειτουργούν κτηνοτροφική εκμετάλλευση, επιτρεπομένης της συνεργασίας με άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα, σε ιδιόκτητους ή μισθωμένους ή παραχωρούμενους από το Δημόσιο ή την Περιφέρεια ή από ιδιώτες χώρους. Για να λειτουργήσει η προαναφερθείσα κτηνοτροφική εκμετάλλευση, χορηγείται στο δήμο κωδικός εκμετάλλευσης.
4. Για την περισυλλογή των ανεπιτήρητων παραγωγικών ζώων συγκροτούνται συνεργεία από άτομα κατάλληλα εκπαιδευμένα και έμπειρα στο χειρισμό παραγωγικών ζώων.
5. Τα παραγωγικά ζώα που περισυλλέγονται οδηγούνται στην κτηνοτροφική εκμετάλλευση της παραγράφου 3, σημαίνονται με ενώτια, καταχωρούνται στο μητρώο της εκμετάλλευσης και στην Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων και βρίσκονται υπό κτηνιατρική παρακολούθηση.
6. Ανεπιτήρητα παραγωγικά ζώα που περισυλλέγονται και διαπιστώνεται από τη σήμανσή τους ότι έχουν ιδιοκτήτη, εφόσον μετά την παρέλευση δέκα ημερολογιακών ημερών από την περισυλλογή τους ο ιδιοκτήτης τους δεν αιτηθεί την επιστροφή τους, περιέρχονται στην ιδιοκτησία του δήμου.
7. Η εκποίηση των ζώων ή των προϊόντων που προέρχονται από αυτά γίνεται από το δήμο με διαδικασίες πλειστηριασμού. Ο δήμος δύναται να διαθέτει δωρεάν σε φορείς με φιλανθρωπική στόχευση τα προϊόντα που προέρχονται από το ζωικό κεφάλαιο της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης της παραγράφου 3.
8. Σε κάθε δήμο συγκροτείται, με απόφαση του δημάρχου, τριμελής επιτροπή παρακολούθησης του προγράμματος διαχείρισης ανεπιτήρητων παραγωγικών ζώων, με υποχρεωτική συμμετοχή ενός τουλάχιστον κτηνιάτρου ή γεωπόνου του δήμου.
9. Στον ιδιοκτήτη ανεπιτήρητου παραγωγικού ζώου, που ταυτοποιείται από τη σήμανση του ζώου, επιβάλλονται πρόστιμα, δηλαδή πενήντα (50) ευρώ ανά ζώο για αιγοπρόβατα και εκατόν πενήντα (150) ευρώ ανά ζώο για βοοειδή. Το πρόστιμο βεβαιώνεται από την τριμελή επιτροπή της παραγράφου 8, ενώ επιβάλλεται και εισπράττεται από την οικονομική υπηρεσία του δήμου.

10. Στην περίπτωση που ο ιδιοκτήτης ανεπιτήρητου παραγωγικού ζώου αιτηθεί την επιστροφή του, εντός του δεκαημέρου της παραγράφου 6, το συγκεκριμένο ζώο επιστρέφεται, αφού ο ιδιοκτήτης του καταβάλει στο δήμο δέκα (10) ευρώ ανά ημέρα διατήρησης του ζώου στη δημοτική κτηνοτροφική εγκατάσταση.
11. Ο όρος «εγκεκριμένος κτηνίατρος» που απαντάται στο Παράρτημα 2 του ν. 4039/2012 (Α΄ 15) αντικαθίσταται από τον όρο «κτηνίατρος».

30. Ν. 4061/12 (ΦΕΚ 66 Α/22-3-2012) Διαχείριση και προστασία ακινήτων Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων και λοιπές διατάξεις.

Άρθρο 4
Παραχωρήσεις ακινήτων

1. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύνανται να παραχωρούνται:
   α) Κατά χρήση, έναντι τιμήματος, ακίνητα για δραστηριότητες του πρωτογενή τομέα, καθώς και επενδύσεις άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, όπως ίδρυση ή επέκταση βιοτεχνικών και βιομηχανικών εγκαταστάσεων, ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων και επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή ακίνητα άνω των εκατό (100) στρεμμάτων, για οποιονδήποτε σκοπό, ύστερα από γνώμη του οικείου περιφερειακού συμβουλίου, που παρέχεται εντός (2) μηνών από την κατάθεση της αίτησης του ενδιαφερομένου. Η παραχώρηση της χρήσης, έναντι τιμήματος, γίνεται κατόπιν δημοπρασίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10 και μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
   β) Δωρεάν, κατά χρήση, ακίνητα στο Δημόσιο και στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα για κοινωφελείς σκοπούς. Για την παραχώρηση της χρήσης εισηγείται η Διεύθυνση Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου φορέα, στην οποία περιγράφε-

ται το ακίνητο, κατά εμβαδόν, θέση και συντεταγμένες στο ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς και προσδιορίζεται η χρονική διάρκεια και ο σκοπός της παραχώρησης.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, με απόφαση Περιφερειάρχη, μπορούν να παραχωρούνται ακίνητα των οποίων η διαχείριση ανήκει στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από γνώμη της Επιτροπής Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών του άρθρου 14, για τους κάτωθι σκοπούς:

   α) Για την παραγωγή τροφίμων φυτικής ή ζωικής προέλευσης ή ζωοτροφών ή για βόσκηση, κατά χρήση, έναντι χαμηλού τιμήματος, για ακίνητα εμβαδού έως εκατό (100) στρεμμάτων, σε κατ' επάγγελμα αγρότες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 3874/2010 (Α΄ 151), σε συνεταιρισμούς και ομάδες παραγωγών, όπως αυτοί προσδιορίζονται στο άρθρο 1 του ν. 4015/2011 (Α΄ 210), καθώς και σε ανέργους, εγγεγραμμένους στον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), μετά από ανακοίνωση του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.) στην ηλεκτρονική του σελίδα στο διαδίκτυο, στην οποία αναρτώνται τα προς παραχώρηση αγροτικά ακίνητα.

   β) Για δραστηριότητες του πρωτογενή τομέα, κατά χρήση, έναντι τιμήματος, σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα για αγροτική χρήση, όπως για καλλιέργεια ενεργειακών φυτών, εγκαταστάσεων θερμοκηπίων, ίδρυση ή επέκταση κτηνοτροφικών μονάδων και ίδρυση ή επέκταση ιχθυογεννητικών μονάδων. Η παραχώρηση της χρήσης, έναντι τιμήματος, γίνεται κατόπιν δημοπρασίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10.

   γ) Για αναπτυξιακούς σκοπούς, κατά χρήση, έναντι τιμήματος, όπως για την ίδρυση ή επέκταση βιοτεχνικών και βιομηχανικών εγκαταστάσεων, τουριστικών μονάδων και εγκαταστάσεων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

   δ) Για την εγκατάσταση κεραιών κινητής τηλεφωνίας, κατά χρήση, έναντι τιμήματος.

3. Για την παραχώρηση ακινήτου, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση στη Διεύθυνση Πολιτικής Γης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή στην Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών, στην οποία περιγράφει το ακίνητο, κατά εμβαδόν, θέση και συντεταγμένες στο

ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς και προσδιορίζει τη χρονική διάρκεια και το σκοπό της παραχώρησης.

4. Στην απόφαση παραχώρησης της χρήσης ορίζεται:
   α) Ο χρόνος και ο τρόπος εγκατάστασης του παραχωρησιούχου.
   β) Το τίμημα και ο τρόπος καταβολής του, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10.
   γ) Η χρονική διάρκεια της παραχώρησης, σύμφωνα με το άρθρο 8.
   δ) Οι όροι παραχώρησης, σύμφωνα με το άρθρο 11, καθώς και επιπλέον όροι, εφόσον αυτό επιβάλλεται για τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου.
5. Για την παραχώρηση ακινήτου, σύμφωνα με την παράγραφο 1 περίπτωση α΄, εκτός της παραχώρησης χρήσης για δραστηριότητες του πρωτογενή τομέα και σύμφωνα με την παράγραφο 2 περιπτώσεις γ΄ και δ΄, απαιτείται ο χαρακτηρισμός του από την αρμόδια δασική υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 998/1979, ωσότου δημοσιευθούν οι δασικοί χάρτες της χώρας. Κατ' εξαίρεση, ο χαρακτηρισμός του ακινήτου δεν απαιτείται, εφόσον η ασκούμενη δραστηριότητα επιτρέπεται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. Στις περιπτώσεις αυτές η πράξη παραχώρησης της χρήσης είναι έγκυρη και ισχυρή ανεξάρτητα από τη μορφή της έκτασης.

Άρθρο 5
Εκμίσθωση λατομείων

Για την εκμίσθωση και εκμετάλλευση λατομείων, την έκδοση αδειών εκμετάλλευσης, καθώς και για κάθε άλλο σχετικό θέμα αρμόδιος είναι ο περιφερειάρχης, στην Περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το ακίνητο, και εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του ν. 1428/1984 (Α΄ 43), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του νόμου αυτού όσον αφορά τη διαδικασία και τους όρους παραχώρησης που προβλέπονται στα

Άρθρο 6
Παραχώρηση της χρήσης για κοινωφελείς σκοπούς

Η απόφαση παραχώρησης της χρήσης ακινήτων, δωρεάν, για κοινωφελείς σκοπούς, σύμφωνα με την περίπτωση β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 4, ανακαλείται αν ο χρήστης δεν εκπληρώσει το σκοπό της παραχώρησης εντός πενταετίας από την έκδοση της απόφασης παραχώρησης ή αν αλλάξει ο σκο-

πός της παραχώρησης, χωρίς τη συναίνεση του οργάνου που εξέδωσε την πράξη αυτή. Στην απόφαση παραχώρησης περιλαμβάνονται κατά τα λοιπά οι όροι του άρθρου 11. Με την ίδια απόφαση μπορεί να τίθενται επιπλέον όροι για την παραχώρηση του ακινήτου.

31. Ν. 4071/12 (ΦΕΚ 85 Α/11-4-2012) Ρυθμίσεις για την τοπική ανάπτυξη, την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση Ενσωμάτωση Οδηγίας 2009/50/ΕΚ.

Άρθρο 7
Καταστατική θέση των αιρετών

……..

5. Οι ρυθμίσεις του άρθρου 183, παρ.1 του ν. 3852/2010, εφαρμόζονται και για τους δημοτικούς και περιφερειακούς συμβούλους που συμμετέχουν στην Επιτροπή των Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Κογκρέσο των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η άδεια απουσίας από την εργασία περιλαμβάνει τις ημέρες συνεδρίασης των ανωτέρω οργάνων, καθώς και τις ημέρες μετάβασης και επιστροφής τους.

……

Άρθρο 8
Αρμοδιότητες δήμων και περιφερειών

……

5. Το εδάφιο α΄ της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 3190/2003 (Α΄ 249) αντικαθίσταται ως εξής:
   «Ο Οργανισμός «Λαϊκών Αγορών Αθηνών – Πειραιώς» μετονομάζεται σε «Οργανισμό Λαϊκών Αγορών Αττικής» και οι προβλεπόμενες από τις κείμενες διατάξεις αρμοδιότητές του ασκούνται σε όλες τις λαϊκές αγορές εντός των διοικητικών ορίων της Περιφέρειας Αττικής.»
6. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 37 του ν. 3918/2011 προστίθεται εδάφιο ως εξής:
   «Η ίδια δυνατότητα παρέχεται και για υπηρεσίες δήμων, ιδρύματα και νο-

μικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αυτών, που δραστηριοποιούνται στους ανωτέρω τομείς.»

11. Υφιστάμενα σχολεία, δημοτικά κτίρια και δημοτικές υποδομές, περιλαμβανομένων των αθλητικών που στερούνται οικοδομικής αδείας και έχουν κατασκευαστεί μετά από δημόσιο διαγωνισμό, υπάγονται με τον παρόντα νόμο στις διατάξεις του ν. 4014/2011, χωρίς να απαιτείται καμία διαδικασία ή πρόστιμο. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα κτίρια και οι υποδομές του προηγουμένου εδαφίου προέκυψαν από αλλαγή χρήσης ή από δωρεά, για την υπαγωγή τους στις διατάξεις του ν. 4014/2011 απαιτείται βεβαίωση στατικής επάρκειας.

13. Στο άρθρο 34 του ν. 4053/2012 (Α΄ 44) προστίθεται εδάφιο ως εξής:
«Η ρύθμιση δεν αφορά τα δρομολόγια για τα οποία έχει υπάρξει αποτέλεσμα στους διαγωνισμούς των Ο.Τ.Α.»

Άρθρο 9
Οικονομικά ζητήματα των δήμων

1. Νομίμως καταβλήθηκαν δαπάνες μισθοδοσίας και ασφάλισης στο Ι.Κ.Α. του προσωπικού καθαριότητας των σχολείων, που διενεργήθηκαν μέχρι και τον Ιούνιο 2007 από τις Σχολικές Επιτροπές και τα σχετικά παραστατικά στοιχεία αποτελούν δικαιολογητικά του ετήσιου απολογισμού τους.
……

3. Στο άρθρο 97 του ν. 3463/2006 προστίθεται παράγραφος 9 η οποία έχει ως εξής:
«9. Οι εργασίες μαγνητοφώνησης, μαγνητοσκόπησης, απομαγνητοφώνησης, βιβλιοδεσίας και αναπαραγωγής των πρακτικών των συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου, της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής του δήμου μπορεί να ανατίθενται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών. Η παρούσα ισχύει από 1.1.2011.»

4. Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού συμβουλίου που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, επιτρέπεται η μείωση του ύψους των μισθωμάτων ακινήτων που εκμισθώνουν οι δήμοι με συμβάσεις που έχουν συναφθεί έως την 1η Ιουνίου 2010, κατόπιν σχετικής αίτησης του μισθωτή, στην οποία θα προβάλλονται ειδικοί και ορισμένοι λόγοι και εφόσον το μίσθωμα δεν είναι ήδη χαμηλό σύμφωνα με τις τιμές αγοράς. Το ποσοστό της μείωσης καθορίζεται βάσει αντικειμενικών στοιχείων και οικονομικών συνθηκών της

αγοράς και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20% του μισθώματος που καταβάλλεται. Η διάρκεια της μείωσης δεν μπορεί να υπερβεί το ένα έτος και δύναται να ανανεώνεται με όμοια απόφαση του δημοτικού συμβουλίου ανά έτος, εφόσον συνεκτιμηθούν οι επικρατούσες οικονομικές συνθήκες. Τα προηγούμενα εδάφια της παρούσας παραγράφου ισχύουν αναλόγως και για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των δήμων.

5. Στα έργα των δήμων, όταν γίνεται ρητή μνεία στα συμβατικά τεύχη δημοπράτησης σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 17 του ν. 3669/2008, μπορεί να διαχωρίζονται οι τιμές και για τα γενικά έξοδα και το όφελος του εργολάβου να προστίθεται στο τέλος σε ποσοστό που ορίζεται σε 18% ανεξαρτήτως της πηγής χρηματοδότησης.
6. Οι διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 3 του ν. 4038/2012 (Α΄ 14), όπως ισχύει, εφαρμόζονται αναλόγως και για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ο.Τ.Α., που έχουν βεβαιωθεί στις ταμειακές υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. ή στις Δ.Ο.Υ.. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και Εσωτερικών ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο θέμα για την αναλογική εφαρμογή των διατάξεων αυτών.
7. Προστίθεται άρθρο 43Α στο π.δ. 75/2011 (Α΄ 182) «Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων και Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας» ως εξής:

«Άρθρο 43Α

Οικονομικό έτος - προϋπολογισμός - απολογισμός

1. Το οικονομικό έτος των Περιφερειακών Ενώσεων αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου ημερολογιακού έτους.
2. Η Εκτελεστική Επιτροπή οφείλει, ένα μήνα τουλάχιστον πριν την έναρξη εσόδων και εξόδων της οικείας Π.Ε.Δ. και τρεις μήνες μετά τη λήξη του οικονομικού έτους, να συντάσσει τον ετήσιο απολογισμό διαχειρίσεως της Π.Ε.Δ..
3. Ο προϋπολογισμός και ο απολογισμός των Π.Ε.Δ. εγκρίνονται από το οικείο Διοικητικό Συμβούλιο.
4. Ο προϋπολογισμός συνοδεύεται απαραιτήτως από αιτιολογική έκθεση στην οποία αιτιολογούνται πλήρως τα έσοδα και οι πηγές τους, καθώς και οι εγγεγραμμένες δαπάνες.
5. Ο προϋπολογισμός αποστέλλεται, μαζί με την αιτιολογική έκθεση, στον Γενικό Γραμματέα της αρμόδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος ασκεί έλεγχο νομιμότητας σε αυτόν. Αν διαπιστώσει οποιαδήποτε παράλειψη ή αν δεν είναι ισοσκελισμένος ο προϋπολογισμός, καλεί το Διοικητικό Συμβούλιο να τον αναμορφώσει αναλόγως.

6. Ο απολογισμός κάθε Π.Ε.Δ., μετά την έγκρισή του από το Διοικητικό Συμβούλιο, τίθεται υπόψη του Εποπτικού Συμβουλίου, το οποίο εκφέρει τις απόψεις του σε ειδική έκθεση επί του απολογισμού. Ο απολογισμός αποστέλλεται στον Γενικό Γραμματέα της αρμόδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μαζί με την εγκριτική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και την ειδική έκθεση του Εποπτικού Συμβουλίου επ' αυτού. Ο Γενικός Γραμματέας της αρμόδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ασκεί τον τελικό έλεγχο και αποφαίνεται επ' αυτού.»
8. Στην παρ. 2 α του άρθρου 169 του ν. 3463/2006 προστίθενται τα εξής:
«……καθώς και δαπάνες πληρωμής κάθε είδους αποζημίωσης ή αντιμισθίας αιρετών, πλην της πρώτης καταβολής ή τυχόν μεταβολής αυτών.»
9. Οι προμήθειες των υλικών που ενσωματώνονται στα έργα αυτεπιστασίας των Ο.Τ.Α. Α΄ Βαθμού δεν εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του ν. 2286/1995 και μπορούν να ανατίθενται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών ανά κωδικό είδους του Ενιαίου Προγράμματος Προμηθειών για το σύνολο των έργων που εκτελούνται από το δήμο με αυτεπιστασία εντός του οικονομικού έτους.
10. Η παράγραφος 1(α) του άρθρου 11 του π.δ. 171/1987 αντικαθίσταται ως εξής:
«Αν ο εργοδότης διαθέτει ή μπορεί να μισθώσει από το Δημόσιο ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή από κατασκευαστικές επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. τεχνικό εξοπλισμό και σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η μίσθωσή του από τους ανωτέρω φορείς, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, να μπορεί να εξασφαλισθεί από τον ιδιωτικό τομέα με τη σύναψη δημόσιας σύμβασης, καθώς και αν μπορεί να διασφαλίσει το απαιτούμενο εργατοτεχνικό προσωπικό.»
11. Στον προϋπολογισμό των δήμων και των δημοτικών ή διαδημοτικών Ν.Π.Δ.Δ., οι πιστώσεις για την πληρωμή οφειλών που προέρχονται από παρελθόντα οικονομικά έτη, εγγράφονται στους κωδικούς αριθμούς της κατηγορίας εξόδων 81 «Πληρωμές που αφορούν υποχρεώσεις από παρελθόντα οικονομικά έτη» του τύπου του προϋπολογισμού (κ.υ.α. 7028/2004, Β΄ 253) όπως ισχύει, όπως ειδικότερα ορίζεται κάθε φορά στην κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 4 του άρθρου 175 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α΄ 114). Διαφορετικές ρυθμίσεις της ισχύουσας νομοθεσίας δεν έχουν εφαρμογή στους προϋπολογισμούς των ανωτέρω φορέων.

13. Η υποπερίπτωση 1 της περίπτωσης ι΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4051/2012 αντικαθίσταται ως εξής:
«1. Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών μειώνονται κατά εκατόν σαράντα εκατομμύρια (140.000.000) ευρώ, εκ των οποίων ενενήντα εκατομμύρια (90.000.000) ευρώ από τη Συλλογική Απόφαση Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΣΑΤΑ) και πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους των περιφερειών που προορίζονται για επενδυτικούς σκοπούς.»
14. Απαιτητές υποχρεώσεις φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης α' βαθμού που αφορούν έργα και επενδυτικές δραστηριότητες συγχρηματοδοτούμενες από εθνικά/ ευρωπαϊκά προγράμματα δύναται να αντιμετωπίζονται είτε από τα τακτικά ή έκτακτα ανειδίκευτα έσοδα είτε από άλλους θεσμοθετημένους πόρους για επενδυτικές δαπάνες (λ.χ. ΣΑΤΑ) είτε από δάνεια που αφορούν την κάλυψη των συγκεκριμένων δαπανών των φορέων με την κίνηση των αντίστοιχων κωδικών αριθμών εσόδων - εξόδων των προϋπολογισμών τους. Όταν περιέλθει η σχετική έκτακτη οικονομική ενίσχυση στον φορέα για το έργο ή την επενδυτική δραστηριότητα, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν καλύψει τη σχετική απαίτηση με μία εκ των ανωτέρω αναφερόμενων χρηματοδοτικών πηγών, αναπληρώνουν τα έσοδα αυτά κατά το μέρος της διενεργηθείσας δαπάνης, τηρώντας τις κείμενες περί αναμορφώσεων του προϋπολογισμού τους διατάξεις.
15. Η δυνατότητα, που παρέχεται στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων να ρυθμίζει, κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού, εν γένει οφειλές από χορηγηθέντα από αυτό δάνεια, σύμφωνα με το άρθρο 49 1 α του ν. 3943/2011, επεκτείνεται και στους Δήμους, οι οποίοι εγγράφουν στον προϋπολογισμό τους δάνειο για ισοσκέλιση, κατόπιν έγκρισης του προγράμματος οικονομικής υποστήριξης από την επιτροπή του άρθρου 262 του ν. 3852/2010, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 4038/2012.
16. Η περίπτωση i του άρθρου 49 1 β του ν. 3943/2011 (Α΄ 66) αντικαθίσταται ως εξής:
«i. των εν γένει οφειλών των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ν.Π.Ι.Δ. των Ο.Τ.Α. και των Περιφερειών, των Συνδέσμων Ο.Τ.Α. των Δημοτικών εν γένει Επιχειρήσεων, με οικονομική αδυναμία ομαλής εξυπηρέτησης των οφειλών τους από τους ίδιους.»
17. Χρήση κλινών δωματίων ξενοδοχείων για τις ανάγκες ιδρυμάτων - νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ΟΤΑ με αντικείμενο τη φιλοξενία

αστέγων που πραγματοποιήθηκε από 1.10.2011 έως την ολοκλήρωση και την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων από τους ΟΤΑ ή/και ιδρύματα-νομικά τους πρόσωπα δημοσίου δικαίου και σε κάθε περίπτωση το αργότερο έως 31.12.2011, αποτελεί αντικείμενο των συμβάσεων αυτών και αποζημιώνεται από τους ανωτέρω ΟΤΑ ή τα νομικά τους πρόσωπα.

Άρθρο 10
Ρυθμίσεις για τις επιχειρήσεις των ΟΤΑ

1. Οι οφειλές προς το ελληνικό δημόσιο και το ΙΚΑ των αμιγών δημοτικών επιχειρήσεων, του π.δ. 410/1995 ή των κοινωφελών επιχειρήσεων, των αστικών μη κερδοσκοπικών επιχειρήσεων των ΟΤΑ, καθώς και των επιχειρήσεων των τέως νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων που περιήλθαν στις περιφέρειες, οι οποίες λύθηκαν και τελούν υπό το καθεστώς εκκαθάρισης, βεβαιωμένες ταμειακά ή μη έως και τις 31.12.2010 απαλλάσσονται από πρόσθετους φόρους, πρόστιμα, προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής και κάθε μορφής επιβαρύνσεις και η εξόφλησή τους γίνεται υποχρεωτικά από τους ΟΤΑ που τις έχουν συστήσει. Από τους ίδιους ως άνω ΟΤΑ γίνεται και η εξόφληση οφειλών προς εργαζόμενους. Στις ανωτέρω οφειλές περιλαμβάνονται και όσες προκύπτουν έπειτα από έλεγχο των αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων.
2. Για όσες επιχειρήσεις του π.δ. 410/1995 είχαν ληφθεί νόμιμα και έως 31.12.2010 οι αποφάσεις των οικείων δημοτικών συμβουλίων περί μετατροπής τους σε ανώνυμες εταιρείες ΟΤΑ ή λύσης αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3463/2006, ισχύουν τα εξής: α) εάν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία μετατροπής, σύμφωνα και με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, οι εν λόγω ανώνυμες εταιρείες ΟΤΑ λειτουργούν νόμιμα, ενώ, β) εάν δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος η διαδικασία μετατροπής κατά τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει, δύναται να συνεχιστεί η σχετική διαδικασία και οι εν λόγω επιχειρήσεις λειτουργούν νόμιμα έως την ολοκλήρωση αυτής. Στην περίπτωση αυτή, η μετατροπή θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το αργότερο έως 30.9.2012, άλλως οι επιχειρήσεις αυτές λύονται και τίθενται υπό εκκαθάριση.
3. Αποφάσεις που αφορούν στη σύσταση, τροποποίηση, λύση δημοτικών κοινωφελών επιχειρήσεων λαμβάνονται στο εξής από το οικείο δημοτικό συμβούλιο και μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου νομιμότητας δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως από τον οικείο

δήμο. Νομίμως έχουν εκδοθεί αποφάσεις περί σύστασης, τροποποίησης και λύσης δημοτικών κοινωφελών επιχειρήσεων που έχουν ληφθεί από το οικείο δημοτικό συμβούλιο και έχουν δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως από τον οικείο δήμο ή με σχετική πράξη του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 254 και 262 του ν. 3463/2006 (Α΄ 114) πριν από τη δημοσίευση του παρόντος.

4. Αποφάσεις που αφορούν στη σύσταση, τροποποίηση, συγχώνευση, κατάργηση δημοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου λαμβάνονται στο εξής από το οικείο δημοτικό συμβούλιο και μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ελέγχου νομιμότητας δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως από τον οικείο δήμο. Νομίμως έχουν εκδοθεί αποφάσεις περί σύστασης, τροποποίησης και κατάργησης δημοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που έχουν ληφθεί από το οικείο δημοτικό συμβούλιο και έχουν δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως από τον οικείο δήμο ή με σχετική πράξη του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 254 και 262 του ν. 3463/2006 (Α΄ 114) πριν από τη δημοσίευση του παρόντος.

.....

7. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζεται η διαδικασία και τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τον προληπτικό έλεγχο των δαπανών των κοινωφελών επιχειρήσεων, των επιχειρήσεων ύδρευσης αποχέτευσης και των δημοτικών ανωνύμων εταιρειών του άρθρου 266 του ν. 3463/2006 (Α΄ 114), από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Οι φορείς της παρούσας παραγράφου υποβάλλουν για προληπτικό έλεγχο χρηματικά εντάλματα για ποσά ύψους 5.000 ευρώ και άνω, εφαρμοζομένου του π.δ.136/2011.

9. Τα πρόσωπα που ορίζονται εκκαθαριστές των δημοτικών επιχειρήσεων ή και επιχειρήσεων των τέως νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων που περιήλθαν στις περιφέρειες δεν διώκονται ποινικώς, δεν υπόκεινται σε προσωπική κράτηση, ούτε υπέχουν οποιαδήποτε αστική ή άλλη ατομική ευθύνη για χρέη των φορέων αυτών προς το Δημόσιο ή τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, ανεξαρτήτως του χρόνου βεβαίωσής τους. Δεν μπορούν να οριστούν ως εκκαθαριστές πρόσωπα που έχουν ασκήσει διοίκηση ή έχουν υπάρξει υπάλληλοι στις υπό εκκαθάριση δημοτικές επιχειρήσεις.
Το ύψος της αποζημίωσης των εκκαθαριστών προσδιορίζεται με την ίδια

απόφαση του ορισμού τους από το δημοτικό συμβούλιο και βαρύνει τον προϋπολογισμό του οικείου ΟΤΑ. Το ίδιο ισχύει και για τις επιχειρήσεις του επόμενου άρθρου του παρόντος νόμου.

11. Για την κάλυψη μέρους του ελάχιστου κόστους λειτουργίας του δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης μπορεί να χρεώνεται από τις Δ.Ε.Υ.Α. και τους δήμους που παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές, μηνιαίο πάγιο τέλος, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου η οποία εγκρίνεται από το Δημοτικό Συμβούλιο.
12. Το διοικητικό συμβούλιο της Δ.Ε.Υ.Α. μπορεί να θεσπίζει ειδικό τιμολόγιο για τις ευπαθείς ομάδες των καταναλωτών με βάση ενιαία και αντικειμενικά κριτήρια. Η απόφαση αυτή εγκρίνεται από το οικείο δημοτικό συμβούλιο.
13. Οι πιστώσεις που αποδίδονται ετησίως στις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) από το Υπουργείο Εσωτερικών, από 1.1.2011 βαρύνουν αποκλειστικά τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους των δήμων. Το ύψος των πιστώσεων, η διαδικασία κατανομής τους και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται κάθε έτος με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας.
14. Η παρ. 1 του άρθρου 259 του ν. 3463/2006 αντικαθίσταται ως εξής:
«Η κοινωφελής επιχείρηση είναι δυνατόν να χρηματοδοτείται από τον οικείο δήμο για τις δραστηριότητές της, μετά από σχετική απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του. Η χρηματοδότηση του δήμου καλύπτει τη διαφορά μεταξύ εσόδων και εξόδων του ετήσιου προϋπολογισμού της επιχείρησης, ο οποίος συνοδεύεται από εισηγητική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχείρησης που τεκμηριώνει τα έσοδα και τα έξοδα αυτής, σύμφωνα με το ετήσιο πρόγραμμα δράσης της παραγράφου 3 του άρθρου 206 του παρόντος νόμου.»
Οι παράγραφοι 2 και 4 του άρθρου 259 του ν. 3463/2006 καταργούνται και οι παράγραφοι 3 5, 6, 7 αναριθμούνται σε 2, 3, 4 και 5, αντίστοιχα.
Με τροποποίηση του προγράμματος δράσης εντός τριμήνου από τη δημοσίευση του παρόντος, η κάλυψη των δαπανών δραστηριοτήτων της επιχείρησης του προηγούμενου έτους 2011 μπορεί να χρηματοδοτηθεί από το δήμο με πρόσθετη χρηματοδότηση προς την κοινωφελή που θα αφορά αποκλειστικά και μόνο την εξόφληση των δαπανών, αφού ενταχθεί στο πρόγραμμα δράσης αυτής του τρέχοντος έτους. Για την τροποποίηση αυτή

απαιτείται απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της κοινωφελούς επιχείρησης και έγκριση αυτής από το δημοτικό συμβούλιο του οικείου δήμου και δεν τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις οι οποίες προβλέπουν τροποποίηση προγράμματος δράσης κοινωφελούς μετά την παρέλευση εξαμήνου από την αρχική έγκρισή του. Για την κάλυψη δαπανών του 2011 δεν απαιτείται σύναψη σύμβασης δήμου και κοινωφελούς επιχείρησης.

16. Για τις ανώνυμες εταιρείες ΟΤΑ που συμμετέχουν σε κοινοπραξίες εκμεταλλεύσεως Καζίνο η εφαρμογή των διατάξεων του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 8 του άρθρου 265 του ν. 3463/2006 αναστέλλεται για τρία έτη.

Άρθρο 11
Δημοτικές επιχειρήσεις με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού

1. Σε περίπτωση λύσης υφιστάμενων δημοτικών επιχειρήσεων με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού, η δραστηριότητά τους δεν μεταφέρεται.
2. Οφειλές των ανωτέρω επιχειρήσεων προς το Ελληνικό Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία και προς τρίτους, περιλαμβανομένων και των δεδουλευμένων αποδοχών του προσωπικού τους, ανεξαρτήτως εάν αυτό μεταφέρεται ή όχι, μπορούν να καταβάλλονται από τον οικείο ΟΤΑ, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή κατά το στάδιο της εκκαθάρισής τους, ή μετά το πέρας αυτής, έπειτα από σχετική εισήγηση των εκκαθαριστών και αιτιολογημένη απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του.
3. Όσον αφορά το προσωπικό των ως άνω επιχειρήσεων εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις.
4. Οι ρυθμίσεις των ως άνω παραγράφων εφαρμόζονται και στην περίπτωση αστικών μη κερδοσκοπικών εταιρειών των Ο.Τ.Α., εφόσον δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία λύσης τους.

Άρθρο 12
Θέματα προσωπικού ΟΤΑ

1. Οι διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 2946/2001, όπως ισχύει, εφαρμόζονται ανάλογα και για το ειδικό ένστολο προσωπικό δημοτικής αστυνομίας.

2. Στις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 3812/2009, όπως ισχύει, προστίθεται περίπτωση κ΄ ως εξής:
«κ. το εργατικό και τεχνικό προσωπικό που απασχολείται στους Δήμους μέχρι και πέντε ημερομίσθια κατ' άτομο το μήνα, εφόσον η σχετική δαπάνη προβλέπεται στους προϋπολογισμούς τους.
Ο συνολικός αριθμός δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος των δέκα (10) ατόμων σε δήμους με πληθυσμό μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) κατοίκους και μεγαλύτερος των είκοσι (20) ατόμων στους υπόλοιπους δήμους.
Η πρόσληψη γίνεται με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου και δεν υπάγεται στη διαδικασία έγκρισης της ΠΥΣ 33/2006 όπως ισχύει, βάσει πίνακα προσληπτέων που αποστέλλεται στο ΑΣΕΠ και ο οποίος συντάσσεται κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης του οικείου φορέα. Ο φορέας που διενεργεί την πρόσληψη αποστέλλει τον πίνακα των προσληπτέων στο ΑΣΕΠ, καθώς και όλους τους πίνακες προσληπτέων κάθε έτους, το αργότερο μέχρι την 31η Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Το ΑΣΕΠ διενεργεί έλεγχο για τη συνδρομή των όρων πρόσληψης των ως άνω περιπτώσεων. Εάν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι απασχολείται ή απασχολήθηκε προσωπικό κατά παράβαση των πιο πάνω διατάξεων, εφαρμόζεται η παρ. 15 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 2527/1997. Το προσωπικό που προσλαμβάνεται περιλαμβάνεται σε πίνακα που κοινοποιείται στη Διεύθυνση Οργάνωσης Λειτουργίας ΟΤΑ του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και στη Διεύθυνση Προσλήψεων του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Η μη τήρηση της ως άνω διαδικασίας συνεπάγεται την ακυρότητα οποιασδήποτε διενεργηθείσης πράξης.»

……

4. Γενικοί Γραμματείς δήμων, ιδιαίτεροι γραμματείς δημάρχων, ειδικοί σύμβουλοι και ειδικοί συνεργάτες δημάρχων, περιφερειαρχών και αντιπεριφερειαρχών οι οποίοι διορίστηκαν στις θέσεις αυτές κατά την τρέχουσα δημοτική και περιφερειακή περίοδο θεωρείται ότι έχουν διοριστεί για κάθε συνέπεια από την ημερομηνία της έκδοσης της απόφασης διορισμού τους από το αρμόδιο προς διορισμό όργανο και όχι από την ημερομηνία της δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
5. Οι ειδικοί σύμβουλοι ή ειδικοί συνεργάτες δημάρχων που έχουν διατηρηθεί στις θέσεις τους μετά την 1.1.2011 από τους δημάρχους που ανέλαβαν καθήκοντα κατά την ημερομηνία αυτή εξακολουθούν να παραμένουν

στις θέσεις αυτές, εφόσον εντός είκοσι (20) ημερών οι δήμαρχοι εκδήλωσαν με πράξη τους τη συγκατάθεσή τους για τη διατήρηση των ως άνω ειδικών συμβούλων ή ειδικών συνεργατών στις θέσεις αυτές. Η σχετική πράξη διατήρησης δεν απαιτείται να έχει δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Στο τελευταίο εδάφιο του άρθρου 183 του ν. 3584/2007 μετά τις λέξεις «των παραγράφων 1 και 2» προστίθενται οι λέξεις «3, 4 και 5».

……

10. Για την προαγωγή της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων κατά την εργασία, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις του ν. 3850/2010, είναι δυνατή η σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου ή παροχής υπηρεσιών από τους ΟΤΑ με ιατρό εργασίας και τεχνικό ασφαλείας, κατά τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2527/1997 όπως ισχύουν, και εφόσον ο φορέας δεν διαθέτει τακτικό προσωπικό για την αντιμετώπιση της ανάγκης αυτής.

Νομίμως έχουν καταρτισθεί συμβάσεις μίσθωσης έργου ή παροχής υπηρεσιών μεταξύ ΟΤΑ και ιδιωτών για τη διασφάλιση της υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων βάσει των διατάξεων του ν. 3850/2010, καθώς και του προϊσχύσαντος ν. 1568/1985.

11. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 3584/2007 «Κώδικας Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων» αντικαθίσταται ως εξής:

«Καθήκοντα Γραμματέα εκτελεί διοικητικός υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ με βαθμό τουλάχιστον Δ΄ του Τμήματος Προσωπικού ΟΤΑ της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας ΟΤΑ του Υπουργείου Εσωτερικών, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του, με την απόφαση ορισμού των μελών του Συμβουλίου.»

12. Στο τέλος του εδαφίου β΄ της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Για τις προσλήψεις του ως άνω προσωπικού που πραγματοποιούνται από τους φορείς του εδαφίου γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2190/1994 όπως ισχύει, το ΑΣΕΠ δύναται να ελέγχει, είτε δειγματοληπτικά είτε ύστερα από ένσταση ή καταγγελία, τη νομιμότητα των προσλήψεων.»

……

14. Για την έγκριση πρόσληψης προσωπικού ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου σε υπηρεσίες ανταποδοτικού χαρακτήρα του άρθρου 205 του ν.

3584/2007 (Α΄ 143), καθώς και την έγκριση πρόσληψης προσωπικού ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου και τη σύναψη συμβάσεων έργου στους ΟΤΑ α΄ βαθμού συμβασιούχων αμιγώς αμειβομένων από την καταβολή αντιτίμου υπό τη μορφή διδάκτρων εκδίδεται κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Εσωτερικών και Οικονομικών, με την οποία κατανέμονται οι εγκρινόμενες θέσεις ανά φορέα. Οι ως άνω συμβάσεις δεν υπόκεινται στον περιορισμό της παρ. 3 του άρθρου 37 του ν. 3986/2011, όπως ισχύει κάθε φορά.

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 8γ του άρθρου 49 του ν. 3943/2011 καταργείται.

17. Κατά την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 248 και 249 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87), η συγκρότηση των Συμβουλίων Επιλογής Προϊσταμένων (ΣΕΠ) και των υπηρεσιακών συμβούλιων των Περιφερειών, με τη συμμετοχή σε αυτά των αιρετών εκπροσώπων που αναδείχτηκαν κατά τις εκλογές που διεξήχθησαν το έτος 2011, είναι νόμιμη, ανεξαρτήτως του βαθμού που οι τελευταίοι κατατάσσονται βάσει των διατάξεων του ν. 4024/2011.

18. Το άρθρο 5 του ν. 3584/2007 (Α΄ 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σε κάθε Νομό και Νομαρχία συνιστάται Υπηρεσιακό Συμβούλιο για το προσωπικό του άρθρου 3 του παρόντος συγκροτούμενο με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης το οποίο αποτελείται από:

α. Τρεις (3) υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. κατηγορίας ΠΕ τουλάχιστον με Γ΄ βαθμό που ορίζονται από τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από γνώμη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν υπάλληλοι της ανωτέρω κατηγορίας ορίζονται υπάλληλοι κατηγορίας ΤΕ τουλάχιστον με Γ΄ βαθμό. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν υπάλληλοι των ανωτέρω κατηγοριών ορίζονται υπάλληλοι κατηγορίας ΔΕ με Β΄ βαθμό.

β. Δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των υπαλλήλων κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ τουλάχιστον με βαθμό Δ΄, που εκλέγονται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία. Ο τρόπος, η διαδικασία και οι λοιπές προϋποθέσεις της εκλογής καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών που εκδίδεται μετά από γνώμη των Π.Ο.Ε. - Ο.Τ.Α. και Π.Ο.Π.- Ο.Τ.Α.. Οι γνώμες της Π.Ο.Ε.-Ο.Τ.Α. και της Π.Ο.Π.- Ο.Τ.Α. παρέχονται μέσα σε εύλογη προθεσμία που τάσσεται από τον Υπουργό Εσωτερικών και δεν

μπορεί να είναι μικρότερη από δέκα πέντε (15) ημέρες. Μετά την πάροδο της προθεσμίας αυτής η απόφαση εκδίδεται χωρίς τη γνώμη των ανωτέρω Ομοσπονδιών.

Καθήκοντα γραμματέα του συμβουλίου εκτελεί υπάλληλος κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού ή ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού ή ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων με βαθμό τουλάχιστον Δ΄ του δήμου της έδρας του νομού, με εξαίρεση τα συμβούλια των Νομαρχιών του Νομού Αττικής, του Νομού Θεσσαλονίκης και των Δήμων Αθηναίων Πειραιώς και Θεσσαλονίκης.

Καθήκοντα γραμματέα για τα συμβούλια των Νομαρχιών του Νομού Αττικής και του Νομού Θεσσαλονίκης εκτελεί υπάλληλος κλάδου ΠΕ Διοικητικού- Οικονομικού ή ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού ή ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων με βαθμό τουλάχιστον Δ΄ του πολυπληθέστερου δήμου που ορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Ως τόπος συνεδρίασης του συμβουλίου ορίζεται το κατάστημα του δήμου της έδρας του νομού με εξαίρεση τα συμβούλια των Νομαρχιών του Νομού Αττικής, του Νομού Θεσσαλονίκης και των Δήμων Αθηναίων, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης.

Ως τόπος συνεδρίασης των συμβουλίων των Νομαρχιών του Νομού Αττικής και του Νομού Θεσσαλονίκης ορίζεται το κατάστημα του πολυπληθέστερου δήμου.

2. Στη διοικητική περιφέρεια της Νομαρχίας Αθηνών συνιστώνται τέσσερα (4) υπηρεσιακά συμβούλια με αρμοδιότητα τους κατωτέρω Ο.Τ.Α.:

Α΄. Υπηρεσιακό Συμβούλιο:

Αλίμου, Γλυφάδας, Ελληνικού- Αργυρούπολης, Καλλιθέας, Μοσχάτου-Ταύρου, Ν. Σμύρνης και Π. Φαλήρου.

Β΄. Υπηρεσιακό Συμβούλιο:

Αγ. Βαρβάρας, Αγ. Αναργύρων - Καματερού, Αιγάλεω, Ιλίου, Περιστερίου, Πετρούπολης και Χαϊδαρίου.

Γ΄. Υπηρεσιακό Συμβούλιο:

Αγ. Παρασκευής, Αγ. Δημητρίου, Βύρωνα, Δάφνης -Υμηττού, Ζωγράφου, Ηλιούπολης, Καισαριανής και Παπάγου - Χολαργού.

Δ΄. Υπηρεσιακό Συμβούλιο:

Αμαρουσίου, Βριλησσίων, Γαλατσίου, Ηρακλείου, Κηφισιάς, Λυκόβρυσης - Πεύκης, Μεταμόρφωσης, Ν. Ιωνίας, Φιλαδέλφειας - Χαλκηδόνας, Πεντέλης, Φιλοθέης – Ψυχικού και Χαλανδρίου.

Το προσωπικό των συνδέσμων υπάγεται στο αντίστοιχο υπηρεσιακό συμβούλιο της έδρας του.
Ειδικά το προσωπικό των Συνδέσμων που έχουν την έδρα τους στους Δήμους Θεσσαλονίκης και Πειραιά υπάγονται στο υπηρεσιακό συμβούλιο της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, το δε προσωπικό των Συνδέσμων που έχουν την έδρα τους στο Δήμο Αθηναίων, υπάγεται στο υπηρεσιακό συμβούλιο που θα καθορίσει με απόφασή του ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.
Τα ανωτέρω Υπηρεσιακά Συμβούλια της Νομαρχίας Αθηνών συγκροτούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης κατά την ειδικότερη πρόβλεψη της παραγράφου 1 του παρόντος.
Καθήκοντα Γραμματέα εκτελεί υπάλληλος του πολυπληθέστερου δήμου, κλάδου ΠΕ Διοικητικού- Οικονομικού ή ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού ή ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων με βαθμό τουλάχιστον Δ΄ που ορίζεται από τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης.
Ως τόπος συνεδρίασης των ανωτέρω συμβουλίων ορίζεται το κατάστημα του πολυπληθέστερου δήμου.

3. Σε καθέναν από τους Δήμους Αθηναίων, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης συνιστάται Υπηρεσιακό Συμβούλιο που συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης και αποτελείται από:
   α. Τρεις (3) δημοτικούς υπαλλήλους που ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου.
   Εάν τα Δημοτικά Συμβούλια δεν ορίσουν τα μέλη τους μέχρι τις 20 Δεκεμβρίου, αυτά ορίζονται από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.
   β. Δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των υπαλλήλων του οικείου δήμου που εκλέγονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση β΄ της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου.
   γ. Ως τόπος συνεδρίασης ορίζεται το κατάστημα του οικείου δήμου.
   Καθήκοντα Γραμματέα εκτελεί υπάλληλος κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού ή ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού ή ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων του οικείου δήμου, με βαθμό τουλάχιστον Δ΄, που προτείνεται από τον Δήμαρχο.
4. Για τα Υπηρεσιακά Συμβούλια των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού ισχύουν τα ακόλουθα:
   α. Τα μέλη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου ορίζονται ή εκλέγονται με ισά-

ριθμους αναπληρωτές. Αν λυθεί η υπαλληλική σχέση αιρετού μέλους του Συμβουλίου, τακτικό μέλος ορίζεται ο επόμενος στη σειρά εκλογής για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα της θητείας.

β. Με την απόφαση συγκρότησης του Υπηρεσιακού Συμβουλίου ορίζεται ο Πρόεδρος και ο αναπληρωτής του μεταξύ των τακτικών μελών του Υπηρεσιακού Συμβουλίου.

γ. Αν μέλος του Υπηρεσιακού Συμβουλίου κρίνεται για κατάληψη θέσης προϊσταμένου οργανικής μονάδας, η κρίση για αυτόν διενεργείται στην αρχή της συνεδρίασης και δεν μπορεί να συμμετέχει στην κρίση που τον αφορά. Στη συνέχεια επανέρχεται στην αίθουσα και συνεχίζεται η κρίση και η συζήτηση των λοιπών θεμάτων.

Αν και το αναπληρωματικό μέλος έχει το ίδιο κώλυμα, το Υπηρεσιακό Συμβούλιο συνεδριάζει με τα υπόλοιπα μέλη.

δ. Μέχρι τη συγκρότηση των Πειθαρχικών Συμβουλίων, κατά τα οριζόμενα στο ν. 4057/2012 (Α΄ 54), τα Υπηρεσιακά Συμβούλια του παρόντος άρθρου λειτουργούν και ως Πειθαρχικά.

ε. Η αποζημίωση των μελών των ανωτέρω Συμβουλίων, καθώς και του Γραμματέως καθορίζεται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του άρθρου 21 του ν. 4024/2011 (Α΄ 226), όπως ισχύει.»

19. Στην παρ. 10 του άρθρου 45 του ν. 3979/2011 (Α΄138) προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«10. Με απόφαση του ίδιου οργάνου επιτρέπεται να μετακινούνται υπάλληλοι Κ.Ε.Π., κλάδου Διεκπεραίωσης Υποθέσεων Πολιτών, σε άλλο Κ.Ε.Π. του ίδιου δήμου.»

20. Αντικαθίσταται η παρ. 4 του άρθρου 19 του ν. 2503/1997 ως εξής:

«4. Επιτρέπεται η κατ' εξαίρεση οδήγηση αυτοκινήτων δημόσιων υπηρεσιών Ν.Π.Δ.Δ., Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων και δήμων σε ειδικές περιπτώσεις, από μόνιμους ή με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου υπαλλήλους και εφόσον τούτο δεν αντίκειται στις οικείες διατάξεις που διέπουν τους οργανισμούς τους, έχουν την απαιτούμενη κατά περίπτωση άδεια οδήγησης, ανεξάρτητα από την κατηγορία, κλάδο ή ειδικότητα στην οποία ανήκουν, μετά από έγκριση, η οποία παρέχεται από τη Διεύθυνση Κρατικών Αυτοκινήτων και Επικοινωνιών του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Ειδικότερα για οχήματα που ανήκουν σε Ο.Τ.Α. Α΄ και Β΄ βαθμού επιτρέπεται η οδήγηση αυτών από τους δημάρχους, αντιδημάρχους, περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες εφόσον έχουν την απαιτούμενη κατά περίπτωση άδεια οδή-

γησης και τα χρησιμοποιούν για αποκλειστικά και μόνο υπηρεσιακούς λόγους εντός και εκτός της διοικητικής τους περιφέρειας. Με απόφαση του οικείου δημάρχου ή περιφερειάρχη, επιτρέπεται σε ειδικές περιπτώσεις η παροχή έγκρισης για κατ' εξαίρεση οδήγηση οχημάτων που ανήκουν στους παραπάνω φορείς αυτοδιοίκησης και σε μέλη δημοτικών και περιφερειακών συμβουλίων ή και από ιδιώτες, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, για την αντιμετώπιση φυσικών, τεχνολογικών ή άλλων καταστροφών, εφόσον έχουν την απαιτούμενη κατά περίπτωση άδεια οδήγησης και προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, χωρίς την καταβολή οποιασδήποτε αμοιβής ή αποζημίωσης.»

21. Η παράγραφος 1 του άρθρου 11 του ν. 4018/2011 (Α΄ 215) αντικαθίσταται ως εξής:
«Με απόφαση του αρμόδιου για διορισμό οργάνου μπορεί να ανατίθενται στους φύλακες σχολικών κτιρίων γενικά καθήκοντα, καθώς και καθήκοντα φύλαξης κτιρίων, λοιπών εγκαταστάσεων και κοινόχρηστων χώρων των δήμων και των νομικών τους προσώπων.

22. Στην παράγραφο 20α του άρθρου 9 του ν. 4057/2012, μετά τη φράση «προηγούμενη έγκριση της ΠΥΣ 33/2006 (Α΄ 280)» τίθεται κόμμα και προστίθεται φράση ως εξής:
«εξαιρουμένης της πρόσληψης εκτάκτου προσωπικού για την εκτέλεση έργων με αυτεπιστασία και των υδρονομέων άδρευσης, καθώς και της πρόσληψης προσωπικού για την αντιμετώπιση κατεπειγουσών ή εποχικών ή πρόσκαιρων αναγκών με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου της οποίας η διάρκεια δεν υπερβαίνει τους δύο μήνες μέσα σε συνολικό διάστημα δώδεκα μηνών στους φορείς της αυτοδιοίκησης. Για τις πιο πάνω κατηγορίες προσωπικού εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 209 και 211 του ν. 3584/2007, όπως ισχύουν.»

Άρθρο 13
Σύσταση Περιφερειακών Συνδέσμων Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων

1. Εντός των διοικητικών ορίων κάθε περιφέρειας πλην της Αττικής και υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος και του επόμενου άρθρου, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, συνιστάται περιφερειακός σύνδεσμος ΦΟΔΣΑ, ως Ν.Π.Δ.Δ., στον οποίο μετέχουν υποχρεωτικά όλοι οι δήμοι των διαχειριστικών ενοτή-

των της περιφέρειας. Στο σύνδεσμο που δημιουργείται συγχωνεύονται υποχρεωτικά, κατά τη διαδικασία των διατάξεων του άρθρου 16 του παρόντος, οι σύνδεσμοι που έχουν συσταθεί ως ΦΟΔΣΑ ή ανώνυμες εταιρείες ή άλλες επιχειρήσεις και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Ο.Τ.Α. κατά κλάδο ή τομέα που ασκούν αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ. Με την ίδια διαδικασία, του άρθρου 16 του παρόντος στον ανωτέρω σύνδεσμο περιέρχεται υποχρεωτικά η διαχείριση των εγκαταστάσεων προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, επεξεργασίας και διάθεσης στερεών αποβλήτων δήμων που ασκούν αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ.

Σκοπός του περιφερειακού συνδέσμου ΦΟΔΣΑ είναι η ολοκληρωμένη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, σύμφωνα με το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ), και ειδικότερα η εξειδίκευση και η υλοποίηση των στόχων και των δράσεων αυτού για την προσωρινή αποθήκευση, μεταφόρτωση, θαλάσσια μεταφορά ΑΣΑ, επεξεργασία, ανάκτηση και διάθεση των στερεών αποβλήτων της χωρικής τους αρμοδιότητας, σύμφωνα και με την κ.υ.α. 2527/2009 (Α΄ 83).

Έδρα του περιφερειακού ΦΟΔΣΑ ορίζεται η έδρα της οικείας περιφέρειας. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του, μπορεί να ορίζεται διαφορετική έδρα εντός των διοικητικών ορίων της οικείας περιφέρειας.

Η χρονική διάρκεια λειτουργίας του ορίζεται σε τριάντα έτη και μπορεί να παρατείνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του συνδέσμου.

2. Στις περιφέρειες που λειτουργούν ΦΟΔΣΑ με τη μορφή Ανώνυμης Εταιρείας και οι αρμοδιότητές τους βάσει του καταστατικού τους ασκούνται στα διοικητικά όρια ολόκληρης της περιφέρειας, η λειτουργία τους συνεχίζεται με την ίδια νομική μορφή, ως περιφερειακοί ΦΟΔΣΑ, με τις αρμοδιότητες των περιφερειακών συνδέσμων. Σε διαφορετική περίπτωση με απόφαση των 2/3 των δήμων της οικείας περιφέρειας, που λαμβάνεται μέσα σε ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος, αντί της ανώνυμης εταιρείας, δημιουργείται περιφερειακός σύνδεσμος ΦΟΔΣΑ, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.
3. Εντός ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος, εκδίδεται η απόφαση σύστασης του περιφερειακού συνδέσμου ΦΟΔΣΑ, από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στην απόφαση περιλαμβάνεται, η επωνυμία του συνδέσμου, ο σκοπός, ο αριθμός των αιρετών αντιπροσώπων του

κάθε δήμου που συμμετέχει στο διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 246 του ν. 3463/2006 (Α΄ 114), η έδρα, η διάρκεια και οι πόροι αυτού.
Μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση της ανωτέρω απόφασης, τα δημοτικά συμβούλια των δήμων που συμμετέχουν στον περιφερειακό ΦΟΔΣΑ, εκλέγουν τους αντιπροσώπους τους στο διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 246 του ν. 3463/2006. Το διοικητικό συμβούλιο του ΦΟΔΣΑ νομίμως συγκροτείται μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του τελευταίου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 246 του ν. 3463/2006.

Άρθρο 14
Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Νήσων

1. Στις περιφέρειες Ιονίων Νήσων και Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, εντός ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συνιστάται, σε κάθε μια από αυτές, σύνδεσμος, ως Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, στον οποίο μετέχουν υποχρεωτικά οι δήμοι όλων των διαχειριστικών ενοτήτων της περιφέρειας, με την επωνυμία που περιέχει τις λέξεις «ΦΟΔΣΑ Νήσων» ακολουθούμενες από το όνομα της οικείας περιφέρειας. Έδρα τους ορίζεται η έδρα της οικείας περιφέρειας. Ο ΦΟΔΣΑ νήσων διοικείται από το διοικητικό συμβούλιο και τον πρόεδρό του. Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από ένδεκα (11) μέλη, τα οποία ορίζονται, μεταξύ των δημάρχων και των δημοτικών συμβούλων των δήμων της οικείας περιφέρειας, από την οικεία περιφερειακή ένωση δήμων. Η θητεία των μελών του διοικητικού συμβουλίου ακολουθεί τη δημοτική περίοδο.
Η χρονική διάρκεια λειτουργίας του ΦΟΔΣΑ νήσων ορίζεται σε (30) τριάντα έτη και μπορεί να παρατείνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά από γνώμη του διοικητικού του συμβουλίου.
Ο ΦΟΔΣΑ νήσων είναι αρμόδιος για την ολοκληρωμένη διαχείριση των στερεών αποβλήτων του συνόλου των δήμων της περιφέρειας, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΠΕΣΔΑ. Ειδικότερα εξειδικεύει και υλοποιεί

τους στόχους και τις δράσεις αυτού για τα εν γένει θέματα διανησιωτικής πολιτικής διαχείρισης στερεών αποβλήτων και θαλάσσιας μεταφοράς ΑΣΑ, εκπονεί το επιχειρησιακό σχέδιο δράσης, καθορίζει την τιμολογιακή πολιτική των υπηρεσιών που παρέχονται σε διαδημοτικό επίπεδο και λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη σωστή λειτουργία όλων των εγκαταστάσεων διαχείρισης στερεών αποβλήτων της περιφέρειάς του.
Η ανωτέρω απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εκδίδεται κατά τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 13.

2. Οι δήμοι των περιφερειών Ιονίων Νήσων και Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, ή οι υφιστάμενοι σύνδεσμοι, επιχειρήσεις και άλλα νομικά πρόσωπα των Ο.Τ.Α. που ασκούν αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ, είναι πλέον αρμόδιοι μόνο για τη διαχείριση των εγκαταστάσεων στερεών αποβλήτων που λειτουργούν στα διοικητικά τους όρια, σύμφωνα με το ΠΕΣΔΑ της περιφέρειάς τους και για όσα θέματα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων δεν ανήκουν στην αρμοδιότητα του ΦΟΔΣΑ νήσων.

Άρθρο 15
Όργανα διοίκησης και αρμοδιότητες των οργάνων των περιφερειακών συνδέσμων ΦΟΔΣΑ

1. Όργανα διοίκησης του περιφερειακού συνδέσμου ΦΟΔΣΑ, είναι το διοικητικό συμβούλιο, η εκτελεστική επιτροπή και ο πρόεδρός του. Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου εκλέγεται από τα μέλη αυτού με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του και έχει τις αρμοδιότητες του δημάρχου και του προέδρου του δημοτικού συμβουλίου. Αν δεν καταστεί δυνατή η εκλογή του προέδρου κατά την πρώτη ψηφοφορία, διενεργείται δεύτερη ψηφοφορία και εκλέγεται εκείνος που συγκέντρωσε τη σχετική πλειοψηφία των μελών του.
2. Η εκτελεστική επιτροπή αποτελείται από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου ως πρόεδρο και έξι (6) μέλη που εκλέγονται μαζί με τέσσερα (4) αναπληρωματικά, μεταξύ των μελών του διοικητικού συμβουλίου με απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του για όλη τη δημοτική περίοδο. Αν δεν καταστεί δυνατή η εκλογή μελών της εκτελεστικής επιτροπής κατά την πρώτη ψηφοφορία διενεργείται δεύτερη ψηφοφορία και εκλέγονται αυτοί που θα συγκεντρώσουν την σχετική πλειοψηφία των

μελών του. Κατά την πρώτη συνεδρίαση της εκτελεστικής επιτροπής εκλέγεται ως αντιπρόεδρος αυτής ένα από τα μέλη της.
Ο πρόεδρος του συνδέσμου με απόφασή του μπορεί να μεταβιβάζει αρμοδιότητές του στον αντιπρόεδρο και τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής.

3. Το διοικητικό συμβούλιο του περιφερειακού συνδέσμου ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
   1) εγκρίνει το επιχειρησιακό σχέδιο μετά από εισήγηση της εκτελεστικής επιτροπής,
   2) καθορίζει τις ετήσιες εισφορές των δήμων μελών του,
   3) εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις του συνδέσμου,
   4) καταρτίζει τον κανονισμό λειτουργίας του,
   5) ψηφίζει τον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας και
   6) γνωμοδοτεί σε δημόσιες αρχές ή αρμόδια όργανα όταν ζητούν τη γνώμη του.
4. Η εκτελεστική επιτροπή ασκεί κάθε αρμοδιότητα σχετική με τη λειτουργία του συνδέσμου εκτός από εκείνες που ανήκουν στο διοικητικό συμβούλιο και τον πρόεδρο. Με απόφασή της, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της, μπορεί ένα θέμα που κρίνεται ιδιαίτερα σοβαρό να το παραπέμψει στο διοικητικό συμβούλιο για λήψη απόφασης. Για τα λοιπά θέματα που αφορούν τη διοίκηση και λειτουργία του περιφερειακού συνδέσμου ΦΟΔΣΑ εφαρμόζονται αναλόγως, οι σχετικές περί συνδέσμων διατάξεις του ν. 3463/2006.

Άρθρο 16
Διαδικασία συγχώνευσης φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων

1. α Σε διάστημα έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης σύστασης του περιφερειακού συνδέσμου ΦΟΔΣΑ, οι σύνδεσμοι, που έχουν συσταθεί ως ΦΟΔΣΑ ή ανώνυμες εταιρείες ή άλλες επιχειρήσεις και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Ο.Τ.Α. κατά κλάδο ή τομέα που ασκούν αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ, συγχωνεύονται υποχρεωτικά στον περιφερειακό σύνδεσμο. Στο ίδιο χρονικό διάστημα, οι δήμοι που ασκούν αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ παραχωρούν, υποχρεωτικά, στον περιφερειακό σύνδεσμο ΦΟΔΣΑ κατά χρήση, τις εγκαταστάσεις στερεών αποβλήτων που διαχειρίζονται και όλα τα περιουσιακά στοιχεία, που εξυπηρετούν τις εν λόγω εγκαταστάσεις.
   β. Οι ανωτέρω φορείς μέχρι τη συγχώνευσή τους στον περιφερειακό σύνδεσμο ΦΟΔΣΑ, ή την παραχώρηση της διαχείρισης των εγκατα-

στάσεών τους σε αυτόν, συνεχίζουν να λειτουργούν και να ασκούν τα καθήκοντά τους ως προς τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων αρμοδιότητάς τους. Επιπροσθέτως λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα και μεριμνούν για την ομαλή μετάβαση των λειτουργιών τους στον περιφερειακό σύνδεσμο.

2. Η συγχώνευση των ανωτέρω φορέων ή η παραχώρηση της διαχείρισης των εγκαταστάσεων στερεών αποβλήτων, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου, διαπιστώνεται με πράξη του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από την αποτίμηση των περιουσιακών τους στοιχείων, σύμφωνα με την κατωτέρω διαδικασία:
Εντός ενός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος, οι αρχές διοίκησης των φορέων της προηγούμενης παραγράφου 1α, ορίζουν ορκωτούς ελεγκτές για την αποτίμηση των περιουσιακών τους στοιχείων.
Σε περίπτωση που κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα δεν προβούν στον ορισμό ορκωτών ελεγκτών, τότε τους ορίζει ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με απόφασή του, στην οποία ορίζεται και το ύψος της αμοιβής τους, η οποία βαρύνει τον οικείο φορέα.
Η έκθεση των ορκωτών ελεγκτών διαβιβάζεται με ευθύνη των ιδίων στον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την έκδοση της πράξης συγχώνευσης και στον οικείο περιφερειακό σύνδεσμο ΦΟΔΣΑ.
3. Από τη δημοσίευση της ανωτέρω απόφασης, ο περιφερειακός σύνδεσμος ΦΟΔΣΑ θεωρείται καθολικός διάδοχος σε όλη την κινητή και ακίνητη περιουσία των φορέων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και υπεισέρχεται, αυτοδικαίως, υπό την ανωτέρω ιδιότητα σε όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις αυτών, στα οποία περιλαμβάνονται και όσα προκύπτουν από συμβάσεις έργου. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται από τον περιφερειακό σύνδεσμο, χωρίς να διακόπτονται και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές.
4. Η συγχώνευση ανωνύμων εταιρειών στον περιφερειακό σύνδεσμο, που ασκούν αποκλειστικά αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 13, συντελείται με την πράξη του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που εκδίδεται κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου. Οι εταιρείες λύονται αυτοδικαίως χωρίς να επακολουθήσει εκκαθάριση. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας, που λαμβάνεται εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση της ανωτέρω πράξης, διαπιστώνεται η επελθούσα λύση της εταιρεί-

ας. Η απόφαση αυτή καταχωρίζεται στο Μητρώο Ανωνύμων εταιρειών (ΜΑΕ).

5. Οι δήμοι που ασκούσαν και αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ, εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση της πράξης του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, παραχωρούν στον οικείο περιφερειακό σύνδεσμο ΦΟΔΣΑ και χωρίς κανένα αντάλλαγμα, τη χρήση των πάγιων εγκαταστάσεων προσωρινής αποθήκευσης, επεξεργασίας και διάθεσης στερεών αποβλήτων, καθώς και κινητά πράγματα, λειτουργικά συστήματα, μηχανήματα και εν γένει τεχνολογικό εξοπλισμό που έχουν διατεθεί για τον ίδιο σκοπό. Η παραχώρηση γίνεται για χρονικό διάστημα ίσο με τη χρονική διάρκεια λειτουργίας του νέου ΦΟΔΣΑ, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 6 του παρόντος. Σε κάθε περίπτωση, περιουσιακά στοιχεία που έχουν παραχωρηθεί και παύουν να εξυπηρετούν το σκοπό του περιφερειακού ΦΟΔΣΑ, αποδίδονται στον οικείο δήμο. Για την παραχώρηση ή την απόδοση των ανωτέρω περιουσιακών στοιχείων συντάσσεται σχετικό πρωτόκολλο.

6. Ο περιφερειακός σύνδεσμος ΦΟΔΣΑ, δύναται να μετατραπεί σε ανώνυμη εταιρεία του άρθρου 265 του ν. 3463/2006 εφόσον τούτο αποφασισθεί από τα δημοτικά συμβούλια των δήμων μελών του συνδέσμου, που παράγουν τουλάχιστον άνω του 60% των απορριμμάτων της οικείας περιφέρειας, βάσει των στοιχείων του ΠΕΣΔΑ. Η σχετική απόφαση του δημοτικού συμβουλίου λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του. Η εταιρεία που συστήνεται καθίσταται από το χρόνο σύστασής της καθολικός διάδοχος σε όλη την κινητή και ακίνητη περιουσία του συνδέσμου και υπεισέρχεται, αυτοδικαίως, σε όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις αυτών, στα οποία περιλαμβάνονται και όσα προκύπτουν από συμβάσεις έργου. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται από τη νέα εταιρεία, χωρίς να διακόπτονται και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για καθεμία από αυτές.

   Το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των περιφερειακών συνδέσμων ΦΟΔΣΑ που μετατρέπονται σε Α.Ε., καθίσταται αυτοδικαίως, με την ίδια σχέση εργασίας προσωπικό της νέας εταιρείας. Συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου που βρίσκονται σε ισχύ, συνεχίζονται από τη νέα εταιρεία μέχρι τη λήξη τους. Για το μόνιμο προσωπικό εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παρ.4 του άρθρου 250 του ν. 3463/2006.

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μετά από γνώμη της ΚΕΔΕ, είναι δυνατόν να καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα που αφορούν τη διαδικασία μετατροπής του συνδέσμου σε ανώνυμη εταιρεία.

Άρθρο 17
Λειτουργικά ζητήματα ΦΟΔΣΑ- Θέματα προσωπικού

1. α. Οι ετήσιες εισφορές των δήμων που συμμετέχουν στον περιφερειακό σύνδεσμο ΦΟΔΣΑ καθορίζονται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, μετά από εισήγηση της εκτελεστικής επιτροπής, ανάλογα με τις ποσότητες των στερεών αποβλήτων που αντιστοιχούν στους δήμους αυτούς και διακινούνται κάθε έτος μέσω του συστήματος διαχείρισης. Για τον υπολογισμό ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 3854/2010 και της κ.υ.α. 2527/2009. Οι πιο πάνω ρυθμίσεις εφαρμόζονται αναλόγως και για τα τέλη παροχής υπηρεσιών διαχείρισης στερεών αποβλήτων από τους ΦΟΔΣΑ που λειτουργούν με τη μορφή Α.Ε..

   β. Οι ετήσιες εισφορές επανακαθορίζονται με την ίδια διαδικασία, λαμβάνοντας υπόψη ως πρόσθετο κριτήριο την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων κάθε ΦΟΔΣΑ που έχει συγχωνευθεί και τα περιουσιακά στοιχεία των δήμων ή άλλων νομικών προσώπων, που ασκούσαν αρμοδιότητες διαχείρισης εγκαταστάσεων προσωρινής αποθήκευσης, επεξεργασίας και διάθεσης στερεών αποβλήτων και περιέρχονται κατά χρήση ή κυριότητα στον περιφερειακό σύνδεσμο.

   γ. Ειδικά για το πρώτο έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι ετήσιες εισφορές των δήμων προς το ΦΟΔΣΑ νήσων, καθορίζονται με την απόφαση της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του παρόντος, μετά από πρόταση της οικείας περιφερειακής ένωσης δήμων.

2. Η παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3854/2010 (Α΄ 94) αντικαθίσταται ως εξής: «α. Το ποσό της αντίστοιχης εισφοράς ή του τέλους των δήμων προς τους ΦΟΔΣΑ, καλύπτεται από τα έσοδα των δήμων που προέρχονται από το ανταποδοτικό τέλος καθαριότητας.

   β. Το ποσό της ετήσιας εισφοράς ή του τέλους των δήμων προς τον οικείο ΦΟΔΣΑ, παρακρατείται υποχρεωτικά από τη ΔΕΗ Α.Ε. ή τον εναλλακτικό προμηθευτή από τα έσοδα του ενιαίου ανταποδοτικού τέλους καθαριότητας και φωτισμού του οικείου δήμου και αποδίδονται στο

δικαιούχο ΦΟΔΣΑ με τη διαδικασία του άρθρου 43 του ν. 3979/2011 (Α΄ 138), εφόσον λάβει σχετική απόφαση το οικείο δημοτικό συμβούλιο, περί παρακράτησης και απόδοσης από τους ανωτέρω φορείς των ποσών της αντίστοιχης εισφοράς στο ΦΟΔΣΑ. Σε διαφορετική περίπτωση, ο οικείος δήμος οφείλει να αποδίδει ο ίδιος το ποσό της εισφοράς ή του τέλους στον οικείο ΦΟΔΣΑ. Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής από δήμο τριμηνιαίας δόσης της ετήσιας εισφοράς ή του τέλους των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον οικείο ΦΟΔΣΑ πέραν του ενός μηνός, το οφειλόμενο ποσό παρακρατείται υποχρεωτικά από τους ανωτέρω φορείς, μετά από αίτημα του οικείου ΦΟΔΣΑ που υποβάλλεται σε αυτούς με απόφαση της εκτελεστικής επιτροπής ή του διοικητικού συμβουλίου όταν πρόκειται για ΑΕ ή ΦΟΔΣΑ νήσων, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών τους και αποδίδεται σε αυτόν. Στην περίπτωση αυτή αν το οφειλόμενο ποσό του οικείου δήμου είναι μεγαλύτερο των αντίστοιχων εσόδων αυτού από το ενιαίο ανταποδοτικό τέλος καθαριότητας και φωτισμού, τότε το αίτημα του οικείου ΦΟΔΣΑ υποβάλλεται στον Υπουργό Εσωτερικών και το οφειλόμενο ποσό παρακρατείται από τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους του υπόχρεου δήμου και αποδίδεται σε αυτόν με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

γ. Στις περιπτώσεις που οι ΦΟΔΣΑ συνάπτουν συμβάσεις σύμπραξης βάσει του άρθρου 17 του ν. 3389/2005, για την ασφάλεια των συμβάσεων αυτών, επιτρέπεται να εκχωρούν έσοδά τους, που προέρχονται από τις εισφορές των μελών τους ή τα τέλη παροχής των υπηρεσιών τους.»

3. Μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας συγχώνευσης των φορέων ΦΟΔΣΑ στον περιφερειακό σύνδεσμο, οι περιφερειακοί σύνδεσμοι ΦΟΔΣΑ χρηματοδοτούνται για την κάλυψη των λειτουργικών τους αναγκών από τους ΚΑΠ των δήμων, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μετά από γνώμη της ΚΕΔΕ.

4. α. Με απόφαση της εκτελεστικής επιτροπής του περιφερειακού συνδέσμου ΦΟΔΣΑ ή του διοικητικού συμβουλίου του ΦΟΔΣΑ νήσων, οι αρμοδιότητες της Προϊσταμένης αρχής ή και της Διευθύνουσας Υπηρεσίας για τις μελέτες, τις υπηρεσίες και τα έργα της παρ. 3 του άρθρου 1 της κ.υ.α. 2527/2009, δύναται να ανατίθενται στην οικεία περιφέρεια ύστερα από σύμφωνη γνώμη του περιφερειάρχη.

β. Με την ίδια ως άνω διαδικασία, μπορεί η οικεία περιφέρεια να πα-

ρέχει διοικητική και τεχνική υποστήριξη στον ΦΟΔΣΑ, όταν αυτός ενεργεί ως Αναθέτουσα αρχή κατά τις διατάξεις του ν. 3389/2005 (Α΄ 232), όπως ισχύει. Στη σχετική απόφαση που λαμβάνεται κατά τα ανωτέρω, αναφέρονται οι αρμόδιες υπηρεσίες, επιτροπές ή άλλα γνωμοδοτικά όργανα της περιφέρειας που παρέχουν τη διοικητική και τεχνική υποστήριξη, τα οποία ενεργούν για λογαριασμό του ΦΟΔΣΑ ως Αναθέτουσας αρχής.

γ. Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται αναλόγως στον διαβαθμιδικό σύνδεσμο του άρθρου 211 του ν. 3852/2010, όπως ισχύει και στους φορείς της παρ. 2 του άρθρου 14 του παρόντος.

5. α. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 211 του ν. 3852/2010 μετά τη λέξη «επεξεργασία» προστίθενται οι λέξεις «η μεταφόρτωση» και οι παράγραφοι 2 και 3 αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Όργανα διοίκησης του συνδέσμου είναι το διοικητικό συμβούλιο, η εκτελεστική επιτροπή και ο πρόεδρος. Πρόεδρος του συνδέσμου είναι ο περιφερειάρχης Αττικής ή αντιπεριφερειάρχης που ορίζεται από αυτόν. Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από εξήντα (60) μέλη, εκ των οποίων τα είκοσι τέσσερα (24) εκλέγονται μεταξύ των αντιπεριφερειαρχών και των περιφερειακών συμβούλων από το περιφερειακό συμβούλιο και εκπροσωπούν την περιφέρεια και τα υπόλοιπα τριάντα έξι (36) ορίζονται από την περιφερειακή ένωση δήμων Αττικής μεταξύ των δημάρχων και δημοτικών συμβούλων των δήμων που είναι μέλη του εν λόγω συνδέσμου και εκπροσωπούν τους δήμους.

Η εκτελεστική επιτροπή αποτελείται από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου ως πρόεδρο και έξι (6) μέλη, τα οποία, μαζί με τέσσερα (4) αναπληρωματικά, εκλέγονται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Δύο (2) τακτικά μέλη και δύο (2) αναπληρωματικά, εκλέγονται μεταξύ όσων υποδεικνύονται από τους εκπροσώπους της περιφέρειας και τα άλλα τέσσερα (4) και δύο (2) αντιστοίχως, εκλέγονται μεταξύ όσων υποδεικνύονται από τους εκπροσώπους των δήμων. Αν δεν καταστεί δυνατή η εκλογή μελών της εκτελεστικής επιτροπής κατά την πρώτη ψηφοφορία διενεργείται δεύτερη ψηφοφορία και εκλέγονται αυτοί που θα συγκεντρώσουν κατά σειρά τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης από κάθε κατηγορία εκπροσώπων. Κατά την πρώτη συνεδρίαση της εκτελεστικής επιτροπής εκλέγεται ως αντιπρόεδρος αυτής ένα από τα μέλη της.

Ο πρόεδρος του συνδέσμου με απόφασή του μπορεί να μεταβιβάζει

αρμοδιότητές του στον αντιπρόεδρο και τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής.

3. Με την υπουργική απόφαση της παραγράφου 1 καθορίζονται οι ετήσιες εισφορές που καταβάλλουν τα μέλη του συνδέσμου, η διαδικασία αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων του Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α., οι υπηρεσίες για τις οποίες επιβάλλονται τέλη, η χρονική διάρκεια και ο χρόνος έναρξης λειτουργίας του, καθώς και κάθε αναγκαία για τη λειτουργία του λεπτομέρεια.»

β. Οι διατάξεις των άρθρων του παρόντος που αφορούν τη διοίκηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των οργάνων των περιφερειακών συνδέσμων ΦΟΔΣΑ, καθώς και ειδικές διατάξεις νόμων και κανονιστικών πράξεων περί ΦΟΔΣΑ, εφαρμόζονται αναλόγως και στο σύνδεσμο του άρθρου 211 του ν. 3852/2010. Για τα λοιπά θέματα διοίκησης και λειτουργίας του, εφαρμόζονται οι σχετικές περί συνδέσμων διατάξεις του ΚΔΚ.

γ. Η θητεία των μελών του διοικητικού συμβουλίου του συνδέσμου του άρθρου 211 του ν. 3852/2010 που συγκροτήθηκε πριν την ισχύ του παρόντος, ισχύει για όλη τη διανυόμενη δημοτική και περιφερειακή περίοδο. Η εκτελεστική επιτροπή εκλέγεται για όλη την τρέχουσα δημοτική και περιφερειακή περίοδο στην πρώτη από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου.

6. Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 42 του ν. 3979/2011 μετά τη λέξη «ΑΣΑ» προστίθενται οι λέξεις «σύμφωνα με τις προβλέψεις του περιφερειακού σχεδίου στερεών αποβλήτων» και το δεύτερο εδάφιο του ιδίου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση των υπουργών Εσωτερικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την ασφαλή συλλογή και μεταφορά των αποβλήτων, η οργάνωση των συστημάτων μεταφοράς, οι τεχνικές προδιαγραφές των μέσων αποθήκευσης και μεταφοράς, θέματα σχετικά με τη διαμόρφωση των απαιτούμενων χώρων φορτοεκφόρτωσης στα σημεία υποδοχής, η διαδικασία αδειοδότησης, η χάραξη χερσαίων και ναυτιλιακών γραμμών και δρομολογίων, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.»

7. Οι ΦΟΔΣΑ που λειτουργούν με τη μορφή της Α.Ε. κατά τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 13 του παρόντος, κατ' εξαίρεση και για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των σκοπών τους μπορούν να συμμετέχουν, ως

κύρια συμβαλλόμενα μέρη, στις προγραμματικές συμβάσεις που συνάπτονται κατά τις διατάξεις του άρθρου 100 του ν. 3852/2010.

8. Το μόνιμο προσωπικό, καθώς και εκείνο με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που υπηρετεί στους ΦΟΔΣΑ που συγχωνεύονται, συμπεριλαμβανομένων των δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής και του προσωπικού των δήμων που ασκούν αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ και απασχολείται στις οικείες υπηρεσίες, καθίσταται, αυτοδικαίως, από το χρόνο δημοσίευσης της πράξης του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης περί συγχώνευσης, με την ίδια σχέση εργασίας, προσωπικό του περιφερειακού συνδέσμου. Συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου που βρίσκονται σε ισχύ, συνεχίζονται από τον περιφερειακό σύνδεσμο μέχρι τη λήξη τους. Το ανωτέρω προσωπικό εξακολουθεί να διέπεται από το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς στο οποίο υπαγόταν πριν την κατάταξή του στον περιφερειακό σύνδεσμο.
9. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται εντός πέντε (5) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης σύστασης του συνδέσμου, ψηφίζεται ο οργανισμός εσωτερικής υπηρεσίας του συνδέσμου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3584/2007, όπως ισχύει. Με τον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας, μπορούν να προβλέπονται αποκεντρωμένες υπηρεσιακές μονάδες του συνδέσμου που λειτουργούν σε άλλο οικισμό εκτός της έδρας του.
10. Το μόνιμο και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικό των φορέων της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του παρόντος που συγχωνεύονται, περιλαμβανομένων και όσων απασχολούνται με σχέση έμμισθης εντολής, κατατάσσεται σε αντίστοιχες κενές οργανικές θέσεις κατά κατηγορία και κλάδο ή σε προσωρινές προσωποπαγείς θέσεις του συνδέσμου, οι οποίες καταργούνται κατά την αποχώρηση του υπαλλήλου. Η πράξη κατάταξης του προσωπικού εκδίδεται από το αρμόδιο προς διορισμό όργανο και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο χρόνος προϋπηρεσίας του ανωτέρω προσωπικού αναγνωρίζεται για όλες τις συνέπειες.
11. Αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ που έχουν ανατεθεί σε άλλο νομικό πρόσωπο κατά τις διατάξεις της παρ. 5 του ν. 3536/2007 όπως ισχύει, εξακολουθούν να ασκούνται από αυτό για όσο χρόνο προβλέπεται στη σχετική απόφαση ανάθεσης.
12. Για όσα θέματα διοίκησης και λειτουργίας του περιφερειακού συνδέσμου ΦΟΔΣΑ και του ΦΟΔΣΑ νήσων δεν ρυθμίζονται από τον παρό-

ντα νόμο, εφαρμόζονται οι διατάξεις περί συνδέσμων Ο.Τ.Α. του κ.ν. 3463/2006 (ΚΔΚ). Οι διατάξεις των παραγράφων 4, 5, 6, 7, 8 και 9 του άρθρου 104 του ν. 3852/2010 όπως ισχύουν, καθώς και κάθε άλλη ειδική διάταξη αντίθετου περιεχομένου από τη δημοσίευση του παρόντος καταργούνται. Όπου σε διατάξεις νόμων αναφέρονται οι φορείς της παρ. 4 του άρθρου 104 του ν. 3852/2010, από τη δημοσίευση του παρόντος νοούνται οι φορείς των άρθρων 13 και 14 του παρόντος.

13. Στο άρθρο 45 του ν. 4042/2012 (Α΄ 24) προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:
«6. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προσδιορίζονται οι Μονάδες Επεξεργασίας Απορριμμάτων (Μ.Ε.Α.) που είναι αναγκαίες σε εθνικό επίπεδο για την κάλυψη των απαιτήσεων των Οδηγιών 1999/31/ΕΚ και 2008/98/ΕΚ και την επίτευξη οικονομιών κλίμακας όσον αφορά το κόστος κατασκευής των έργων και το κόστος των ανταποδοτικού χαρακτήρα παρεχόμενων υπηρεσιών. Ειδικότερα, με την ανωτέρω απόφαση προσδιορίζεται ο αριθμός των αναγκαίων Μ.Ε.Α., οι εξυπηρετούμενες από αυτές περιοχές και κάθε άλλο στοιχείο που κρίνεται αναγκαίο για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων.»

Άρθρο 18
Ρύθμιση θεμάτων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων

1. Τα έσοδα των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων που προέρχονται από την εγκατάσταση μη δημοσίων υπηρεσιών στους χώρους των Χερσαίων Συνοριακών Σταθμών κατατίθενται στο λογαριασμό του άρθρου 49 του ν. 3986/2011 (Α΄ 152). Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών τα έσοδα του προηγούμενου εδαφίου διατίθενται στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις για τη βελτίωση των εγκαταστάσεων, καθώς και των λειτουργικών αναγκών των Χερσαίων Συνοριακών Σταθμών. Κάθε άλλη αντίθετη διάταξη καταργείται.
2. Οι προβλεπόμενες στην παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3320/2005 (Α΄48) έξι ενιαίες θέσεις ειδικών συμβούλων ειδικών συνεργατών μειώνονται σε δύο και οι λοιπές μετατρέπονται σε θέσεις κατηγορίας ΠΕ, ΤΕ ή ΔΕ. Στις θέσεις αυτές προσλαμβάνεται προσωπικό με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου διάρκειας έξι μηνών, που μπορεί να ανανεώνεται ανά εξάμηνο. Το προσωπικό αυτό παύει να ασκεί τα καθήκοντά του και απολύε-

ται αυτοδικαίως αμέσως μόλις ο Γενικός Γραμματέας που το προσέλαβε αποβάλει για οποιοδήποτε λόγο την ιδιότητά του. Στο προσωπικό αυτό καταβάλλονται οι αποδοχές Ειδικού Συνεργάτη του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και σε όσους ασκούν ανάλογα καθήκοντα από 1.9.2011, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις των προηγουμένων εδαφίων.

.....

4. Στο τέλος της παρ. 2γ του άρθρου 32 του ν. 3274/2004 (Α΄ 195), όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο που έχει ως ακολούθως:
«Ειδικά για το Γραφείο του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου με έδρα τον Πειραιά, είναι δυνατή επίσης η απόσπαση υπαλλήλων που υπηρετούν σε υπηρεσίες δημοσίου ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου όπως προσδιορίζονται ανωτέρω που εδρεύουν στην Αττική.»
5. Τα Συμβούλια Εθνικών Κληροδοτημάτων συγκροτούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης με αρμοδιότητα στα διοικητικά όρια της Περιφέρειας.
6. Η επιτροπή του άρθρου της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 1892/1990 όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με από το άρθρο 114, παρ.3 του ν. 3978/2011 συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης στα διοικητικά όρια κάθε περιφέρειας.
7. Το τέταρτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 23 του ν. 3879/2010 τροποποιείται και αντικαθίσταται ως εξής:
«Η έκθεση απογραφής εγκρίνεται με πράξη του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.»
8. Η θητεία των προϊσταμένων των οργανικών μονάδων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, οι οποίοι ορίσθηκαν κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 51 παρ. 1, περίπτωση β΄ του ν. 3905/2010 (Α΄ 219), παρατείνεται από 1.1.2012 μέχρι την τοποθέτηση των νέων προϊσταμένων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
9. Η προθεσμία της περίπτωσης α΄ της παρ.5 του άρθρου 26 του ν. 3938/2011 (Α΄ 61), κατά το μέρος που αφορά τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας, παρατείνεται μέχρι την έναρξη λειτουργίας των Συμβουλίων Επιλογής Προϊσταμένων και των Υπηρεσιακών Συμβουλίων των άρθρων 158 και 159 του ν. 3528/2007 (Α΄ 26), όπως ισχύουν. Η διάταξη αυτή ισχύει από 1.1.2012.
10. Η προθεσμία της περίπτωσης γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 51 του ν.

3905/2010 (Α΄ 219) κατά το μέρος που αφορά στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις δεν μπορεί να υπερβαίνει χρονικό διάστημα δύο μηνών από την έναρξη λειτουργίας των Συμβουλίων Επιλογής Προϊσταμένων και των Υπηρεσιακών Συμβουλίων των άρθρων 158 και 159 του ν. 3528/2007 (Α΄ 26), όπως αυτά ισχύουν.

11. Για την άσκηση κάθε αρμοδιότητας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης που προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία και έχει αποδοθεί σε οργανική μονάδα με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) ή σε περίπτωση που δεν προβλέπεται στον Ο.Ε.Υ. και ανατίθεται από το Γενικό Γραμματέα αυτής σε συγκεκριμένη οργανική της μονάδα και απαιτείται η εφαρμογή της διαδικασίας της σύμβασης δημοσίου έργου σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3669/2008, μελέτης ή υπηρεσίας του ν. 3316/2005, τα γνωμοδοτούντα και αποφαινόμενα όργανα καθορίζονται, με την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων, ως εξής: α) «Προϊσταμένη Αρχή» ή «Εποπτεύουσα Αρχή» είναι ο προϊστάμενος της αρμόδιας Διεύθυνσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας εκτελείται το έργο, η μελέτη, ή η υπηρεσία. β) «Διευθύνουσα Υπηρεσία» είναι το αρμόδιο Τμήμα της παραπάνω Διεύθυνσης. γ) «Τεχνικό Συμβούλιο» είναι το Τεχνικό Συμβούλιο της έδρας της οικείας Περιφέρειας στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας εκτελείται το έργο, η μελέτη ή η υπηρεσία ή σε περίπτωση που η σύμβαση αφορά στο σύνολο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης το Τεχνικό Συμβούλιο της Περιφέρειας της έδρας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.
12. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 2946/2001 (Α΄ 224), οι λέξεις «στο Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στην οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση».
13. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης κατά τα οριζόμενα στην παρ.8 του άρθρου 9 του ν. 3212/2003 (Α΄ 308) περιέρχονται στην οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση και διατίθενται αποκλειστικά για την αφαίρεση παράνομων διαφημιστικών πλαισίων, υπαίθριων διαφημίσεων ή επιγραφών.
14. Στο τέλος της παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 3212/2003 (Α΄ 308) προστίθενται τα ακόλουθα εδάφια:
«Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής δύναται να αφαιρούνται παράνομα διαφημιστικά πλαίσια και παράνομες υπαίθριες διαφημίσεις ή επιγραφές που βρίσκονται στις περιοχές που ορίζεται με το άρθρο 2 του ν. 2833/2000 (Α΄ 150) και να

καταλογίζονται σε βάρος των υπαιτίων η δαπάνη αφαίρεσης, εξάλειψης ή απομάκρυνσης αυτών, κάθε άλλη, συναφής με την αφαίρεση δαπάνη, καθώς και τα πρόστιμα που προβλέπονται από το άρθρο αυτό. Τα πρόστιμα εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων και περιέρχονται στην οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται κατόπιν έγγραφης ειδοποίησης της Ε.Α.Χ.Α. Α.Ε. και της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και εφόσον δεν έχουν προηγουμένως καταλογιστεί οι ανωτέρω δαπάνες και πρόστιμα με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ή εφόσον δεν εκδοθεί η απόφαση αυτή και δεν αφαιρεθούν τα παράνομα πλαίσια, διαφημίσεις ή επιγραφές εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία που περιήλθε στους ανωτέρω η σχετική έγγραφη ειδοποίηση.»

15. Η έγκριση της μετακίνησης αιρετών και υπαλλήλων των δήμων σε χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης για υπηρεσιακούς λόγους αποτελεί αρμοδιότητα του γενικού γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης. Για τη μετακίνηση των αιρετών και υπαλλήλων των δήμων και των περιφερειών στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για υπηρεσιακούς λόγους δεν απαιτείται η ως άνω έγκριση. Κάθε αντίθετη διάταξη παύει να ισχύει.

Άρθρο 19
Λοιπές Διατάξεις

1. Το άρθρο 21 του ν. 3613/2007 (Α΄ 263) αντικαθίσταται ως εξής:
«1. Στο Υπουργείο Εξωτερικών συστήνεται Εθνική Επιτροπή Γεωγραφικών Ονομάτων, η οποία συγκροτείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών και Εθνικής Άμυνας και αποτελείται από:
α. Τον Προϊστάμενο της Δ1 Διεύθυνσης του Υπουργείου Εξωτερικών ή το νόμιμο αναπληρωτή του, ως πρόεδρο.
β. Τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Ο.Τ.Α. του Υπουργείου Εσωτερικών ή τον νόμιμο αναπληρωτή του.
γ. Τους Προϊσταμένους των Α3 και Α4 Διευθύνσεων και τον Προϊστάμενο της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους.
δ. Τους Διοικητές της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού και της Υδρογραφικής Υπηρεσίας Πολεμικού Ναυτικού ή τους οριζόμενους από αυτούς εκπροσώπους τους.
Με την ίδια απόφαση ορίζεται υπάλληλος του Υπουργείου Εξωτερικών

ως Γραμματέας της Επιτροπής, καθώς και ο αναπληρωτής του.

2. Έργο της Επιτροπής είναι η συλλογή, επεξεργασία, μελέτη και τυποποίηση των γεωγραφικών ονομάτων σύμφωνα με τις αρχές που έχουν τεθεί στις σχετικές αποφάσεις του ΟΗΕ για τα γεωγραφικά ονόματα.
3. Η Επιτροπή μπορεί να συγκροτεί Ομάδες Εργασίας με τη συμμετοχή οποιουδήποτε προσώπου κρίνεται αναγκαίο για την υποβοήθηση του έργου της.
4. Με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία της Επιτροπής.
5. Για τη συμμετοχή στις εργασίες της Επιτροπής και των Ομάδων Εργασίας δεν προβλέπεται αμοιβή.»

2. Το άρθρο 8 του ν. 3463/2006 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ονομασία και μετονομασία συνοικιών, οδών και πλατειών.

Η ονομασία συνοικιών, οδών και πλατειών γίνεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται ύστερα από εισήγηση του οικείου συμβουλίου δημοτικής ή τοπικής κοινότητας ή εκπροσώπου της τοπικής κοινότητας και σύμφωνη γνώμη επιτροπής, στην οποία συμμετέχουν:

α. Ο προϊστάμενος του Τμήματος Διοικητικού- Οικονομικού ή ο προϊστάμενος του Τμήματος Προσωπικού ή ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Διοικητικού- Οικονομικού Βορείου Αιγαίου ή Νοτίου Αιγαίου, ως Πρόεδρος.

β. Δύο εκπρόσωποι της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων, που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους από την Εκτελεστική Επιτροπή της.

γ. Δύο καθηγητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κλάδου ΠΕ 02, οι οποίοι ορίζονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης σε επίπεδο νομού. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο γραμματέας και ο αναπληρωτής του, οι οποίοι είναι υπάλληλοι της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του κλάδου ΠΕ Διοικητικού. Η μετονομασία επιτρέπεται, για εξαιρετικούς λόγους και γίνεται με την ίδια διαδικασία.»

3. Η περίπτωση ε΄ της παραγράφου 5 του άρθρου 18 του ν. 3345/2005 καταργείται. Στο άρθρο 18 του ν. 3345/2005 προστίθεται παράγραφος η οποία έχει ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζεται η διοίκηση, η στελέχωση, ο τρόπος λειτουργίας και η διαδικασία διαχείρισης των πόρων του Ταμείου, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.»

4. Οι διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 11 του ν. 3463/2006 (Α΄ 102) αντικαθίστανται ως εξής:
«3. Η επιτροπή της παρ. 1 αποτελείται από τον Ειρηνοδίκη, ως πρόεδρο, τους δημάρχους των ενδιαφερόμενων δήμων και δύο (2) μηχανικούς οποιασδήποτε δημόσιας υπηρεσίας, εκ των οποίων ο ένας με ειδικότητα τοπογράφου μηχανικού.
Αν οι ενδιαφερόμενοι δήμοι υπάγονται σε περισσότερα ειρηνοδικεία εντός της ίδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ορίζει έναν από τους ειρηνοδίκες ως πρόεδρο της επιτροπής. Αν τα Ειρηνοδικεία δεν υπάγονται εντός της ίδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο ειρηνοδίκης ορίζεται με κοινή απόφαση των Γενικών Γραμματέων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, με την οποία συγκροτείται και η επιτροπή του πρώτου εδαφίου της παρούσας.
Η επιτροπή έχει απαρτία εφόσον είναι παρόντες τουλάχιστον ο πρόεδρος και τα δύο από τα μέλη της.
Οι αποφάσεις της επιτροπής λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας, επικρατεί η ψήφος του προέδρου.»
5. Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης β΄ της παρ. 6 του άρθρου 113 του ν. 1892/1990, όπως είχε προστεθεί με την παρ. 7 του άρθρου 18 του ν. 2946/2001 και αντικατασταθεί με το άρθρο 23 του ν. 3274/2004, αντικαθίσταται ως εξής:
«Η κατανομή των ανωτέρω πιστώσεων απευθείας στους δήμους γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ύστερα από γνώμη της επιτροπής του επόμενου εδαφίου. Για την κατανομή των πιστώσεων αυτών συγκροτείται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, πενταμελής επιτροπή, η οποία αποτελείται από:
α) τον προϊστάμενο της οικείας Διεύθυνσης Διοικητικού/Οικονομικού της Υπηρεσίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του νομού με τον αναπληρωτή του, ως εκπρόσωπο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος και προεδρεύει,
β) δύο εκπροσώπους της οικείας Περιφερειακής Ένωσης Δήμων, που ορίζονται με απόφαση της διοικούσας επιτροπής της με τους αναπληρωτές τους και
γ) τους προϊσταμένους Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της οικείας περιφερειακής ενότητας με τους αναπληρωτές τους.»
6. Η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων δύναται να μισθώσει για τις ανάγκες στέγασης των

συμβουλευτικών της κέντρων, κτίρια που ανήκουν στους δήμους ή στις Περιφέρειες, ή σε Ανώνυμες εταιρείες στις οποίες η πλειοψηφία των μετοχών ανήκει στους δήμους ή σε κληροδοτήματα που εποπτεύονται από δήμους ή και Περιφέρειες. Η διάρκεια των μισθώσεων, κατά παρέκκλιση του άρθρου 4 του ν. 3130/2003, καλύπτει διάστημα μικρότερο των δώδεκα (12) ετών και συμφωνείται για χρονικό διάστημα ίσο με το χρόνο διάρκειας του εκάστοτε συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος.

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων δύναται να παρατείνει τη χρονική διάρκεια των ως άνω μισθώσεων εφόσον έχουν εξασφαλισθεί οι απαιτούμενοι πόροι.

7. Στις Επιτροπές της παραγράφου 4 του άρθρου 23 του ν. 3202/2003 (Α΄ 284) και της παραγράφου 2 του άρθρου 262 του ν. 3852/2010 (Α΄ 87), αντί του Γενικού Διευθυντή Τοπικής Αυτοδιοίκησης μετέχει ο Γενικός Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών.
8. Η μεταγραφή των αποφάσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 274 του ν. 3463/2006, εφόσον δεν έχει συντελεστεί στα οικεία υποθηκοφυλακεία, γίνεται με απόφαση του δημάρχου σε αποκλειστική προθεσμία έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.
9. Η παρ. 5 του άρθρου 41 του ν. 3801/2009, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

   «5. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ορίζεται το εφαρμοζόμενο παιδαγωγικό πρόγραμμα στους παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς των δήμων, συστήνεται επιτροπή αξιολόγησής του στην οποία προεδρεύει ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εσωτερικών και μετέχουν υπάλληλοι των Υπουργείων Εσωτερικών, Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, εκπρόσωποι των τμημάτων εκπαίδευσης και αγωγής στην προσχολική ηλικία των Α.Ε.Ι. και Α.Τ.Ε.Ι. της χώρας, εκπρόσωποι της ΚΕΔΕ και εκπρόσωποι του Πανελλήνιου Συνδέσμου Βρεφονηπιαγωγών, οι οποίοι είναι μέλη της Π.Ο.Ε. - Ο.Τ.Α. και της Π.Ο.Π. - Ο.Τ.Α., καθώς επίσης καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια».
10. Η παράγραφος 1 του άρθρου 131 του π.δ. 96/2007 (Α΄ 116), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 131

1. Στους λειτουργούς και υπαλλήλους των Υπουργείων Εσωτερικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του Εθνικού Τυπογρα-

φείου, του γραφείου του Νομικού Συμβούλου του Κράτους στο Υπουργείο Εσωτερικών, της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας και της Γενικής Γραμματείας Μέσων Ενημέρωσης, των Υπηρεσιών Δημοσιονομικού Ελέγχου, της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του ΕΤΑΑ, των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, των Περιφερειών και των δήμων, καθώς και στους εφόρους αντιπροσώπων δικαστικής αρχής, τους αντιπροσώπους δικαστικής αρχής και στους γραμματείς και διερμηνείς των εφορευτικών επιτροπών, που αποδεδειγμένα απασχολούνται για την προπαρασκευή και τη διεξαγωγή των βουλευτικών, δημοτικών και περιφερειακών εκλογών και των ευρωεκλογών, καθώς και κάθε άλλης εκδήλωσης της λαϊκής ετυμηγορίας, τη συγκέντρωση, μετάδοση και έκδοση των σχετικών αποτελεσμάτων, χορηγείται ειδική εκλογική αποζημίωση, το ύψος και ο τρόπος καταβολής της οποίας, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών. Η ανωτέρω αποζημίωση υπόκειται στις νόμιμες κρατήσεις, καθώς και σε φορολογία εισοδήματος. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και ο αριθμός των ανωτέρω λειτουργών και υπαλλήλων που απασχολούνται κάθε φορά.

Η συνολική κάθε φορά δαπάνη, για όλους τους ανωτέρω με εξαίρεση τους υπαλλήλους του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ και η συνολική δαπάνη για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Προστασίας του πολίτη δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ.»

11. α) Η περίπτωση ιβ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 68 του π.δ. 26/2012 (Α΄ 57) αντικαθίσταται ως εξής:

«ιβ΄Οι υπάλληλοι με βαθμό Α΄ Β΄ Γ΄ ή Δ΄ της γραμματείας των δικαστηρίων, δηλαδή του Συμβουλίου Επικρατείας, όλων των πολιτικών, ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων, των εισαγγελιών, της Γενικής Επιτροπείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και των έμμισθων υποθηκοφυλακείων.»

β) Η περίπτωση ιδ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 68 του π.δ. 26/2012 (Α΄ 57) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι Επιμελητές Ανηλίκων των Δικαστηρίων Ανηλίκων της χώρας, οι Επιμελητές Κοινωνικής Αρωγής και οι υπάλληλοι της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με βαθμό Α΄, Β΄, Γ΄ και Δ΄.»

12. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μπορούν να εκδοθούν αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης για τις δαπάνες έτους 2011 του Υπουργείου Εσω-

τερικών, οι οποίες δεν υπερέβαιναν τα όρια των εγγεγραμμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του έτους στο οποίο δημιουργήθηκαν και για τις οποίες είτε δεν είχαν εκδοθεί αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης έως την 31.12.2011, είτε οι σχετικές αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης είχαν επιστραφεί αθεώρητες από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου με τον ισχυρισμό μη τήρησης του άρθρου 2 του π.δ. 113/2010 (Α΄ 194).

Ιδιαίτερα σε περιπτώσεις που προκύπτει υποχρέωση πληρωμής του δημοσίου, για το οικονομικό έτος 2011, για οποιαδήποτε πρόσθετη παροχή σε υπαλλήλους του Υπουργείου Εσωτερικών αποσπασμένους στη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μπορούν να εκδοθούν αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης, εντός του οικονομικού έτους 2012, κατ' εξαίρεση ακόμη και στις περιπτώσεις που οι εκκρεμούσες υποχρεώσεις υπερέβαιναν τα όρια εγγεγραμμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του έτους 2011.

Όλες οι ανωτέρω αποφάσεις ανάληψης υποχρέωσης θα εκδοθούν σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του έτους 2012, και θα πρέπει να έχουν αποσταλεί στις αρμόδιες Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου για την έγκρισή τους μέχρι 30.9 2012.

13. Στο άρθρο 28 του ν. 3669/2008 όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 35 του ν. 4053/2012 (Α΄ 44) προστίθεται περίπτωση (γ) ως εξής:

«γ) όταν πρόκειται για την κατασκευή μικρών έργων και εργασιών συντήρησης τα οποία εκτελούνται από τους δήμους και τους λοιπούς φορείς της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης της παρ. 1 του άρθρου 1 του ΠΔ 171/1987 (Α΄ 84) και η προϋπολογιζόμενη δαπάνη τους δεν υπερβαίνει ορισμένα ποσά που καθορίζονται γενικά ή κατά κατηγορίες έργων με απόφαση του Υπουργού Υποδομών. Η ισχύς της περίπτωσης αυτής ανατρέχει στο χρόνο έναρξης ισχύος του άρθρου 35 του ν 4053/2012.

14. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Ε., καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών που λειτουργούν ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των δήμων ή ως υπηρεσία των δήμων, οι τεχνικές προδιαγραφές και ειδικοί όροι καταλληλότητάς τους, η διαδικασία ελέγχου τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου η παράγραφος 10 του άρθρου 24 του ν.3613/2007 καταργείται.

15. Η παράγραφος 5 του άρθρου 11 του ν.2696/1999 «Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας» αντικαθίσταται ως εξής:
«Η τοποθέτηση διαφημιστικών πλαισίων στα στέγαστρα στάσεων αναμονής των αστικών και υπεραστικών συγκοινωνιών που βρίσκονται σε οδούς ταχείας κυκλοφορίας, στα εκτός κατοικημένης περιοχής τμήματα των εθνικών, επαρχιακών και δημοτικών οδών, καθώς και στα, εντός κατοικημένης περιοχής, τμήματα των εθνικών, επαρχιακών και δημοτικών οδών που το επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας για τα επιβατηγά οχήματα είναι ανώτερο των 70 χλμ/ώρα, επιτρέπεται μόνο στην παράλληλη, προς τον άξονα της οδού, πλευρά (πλάτη) αυτών, με την προϋπόθεση ότι η πλευρά αυτή ή τμήμα της προβλέπεται να είναι κλειστό. Η διαφήμιση επιτρέπεται και στις δύο όψεις των πλαισίων αυτών, εφόσον δεν είναι κάθετες προς τον άξονα οποιασδήποτε άλλης οδού.
Στις λοιπές περιπτώσεις επιτρέπεται η τοποθέτηση πλαισίων στην αντίθετη, προς την κατεύθυνση της κυκλοφορίας, πλευρά των στεγάστρων, καθώς και στην, παράλληλη προς τον άξονα της οδού, πλευρά (πλάτη) αυτών, με την προϋπόθεση ότι οι πλευρές αυτές ή τμήμα αυτών προβλέπεται να είναι κλειστά. Όταν τοποθετούνται πλαίσια σε δύο πλευρές των στεγάστρων πρέπει στην πλάτη αυτών να εξασφαλίζεται ελεύθερη δίοδος μήκους τουλάχιστον ενός (1) μέτρου καθ' όλο το ύψος αυτής. Η προβολή της διαφήμισης επιτρέπεται και στις δύο όψεις των πλαισίων αυτών.
16. Η Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών, Αναπτυξιακή Ανώνυμος Εταιρεία Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΑΕΔΑ) του Δήμου Αθηναίων ασκεί καθήκοντα ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης, κατά την έννοια του άρθρου 4 του ν. 3614/2007 (Α΄ 267) στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ.
Η απόφαση για την ένταξη πράξεων ή ανάκληση αυτών, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 3614/2007, εκδίδεται από τον Δήμαρχο Αθηναίων.

Σελιδοποίηση- Εκτύπωση:
ACCESS Γραφικές Τέχνες Α.Ε.
Ποσειδώνος 23 7 Συντ. Δαβάκη - 14451 Μεταμόρφωση
Τηλ. 2103804460 - Fax. 2103847447
info@access.gr - www.access.gr